

60th ANNIVERSARY BOOK
1951 - 2011

Saint Katherine Ukrainian Orthodox Church
and

Saints Volodymyr and Olga Ukrainian Orthodox Church

1600 West Highway 96
Arden Hills, Minnesota 55112

**60th ANNIVERSARY BOOK
1951 – 2011**

of

**Saint Katherine
Ukrainian Orthodox Church
in Arden Hills, Minnesota, USA**

and

**Saints Volodymyr and Olga
Ukrainian Orthodox Church
in Saint Paul, Minnesota, USA**

**Compiled by the Anniversary Book Committee of
St. Katherine Ukrainian Orthodox Church
1600 West Highway 96
Arden Hills, Minnesota**

КНИГА 60-ГО ЮВІЛЕЮ 1951 – 2011

**Української Православної Церкви
Святої Катерини
В Арден Гіллс, Міннесота, США
та**

**Української Православної Церкви
Святих Володимира і Ольги
в Сейнт Полі, Міннесота, США**

**Складена Комітетом Ювілейної Книги
Української Православної Церкви
Святої Катерини
1600 West Highway 96
Arden Hills, Minnesota**

CHAPTER I

FOREWORD

GREETINGS

LIST OF RECTORS

LIST OF PARISH PRESIDENTS

РОЗДІЛ І

ПЕРЕДМОВА

ПРИВІТАННЯ

СПИСОК НАСТОЯТЕЛІВ

СПИСОК ПРЕЗИДЕНТІВ ПАРАФІЯЛЬНОЇ УПРАВИ

ПЕРЕДМОВА

Ця ювілейна книга присвячена основоположникам, будівникам, та творцям цієї парафії-громади. Вони приплили до цієї загадкової країни Америки з усіх кінців світу. Більшість цих людей приїхало після закінчення Другої Світової Війни з Європи.

В травні 1945 року в Європі опинилися мільйони переміщених осіб, серед них сотні тисяч українців які були вивезені до Німеччини на роботи. З Божої ласки, уцілівши від постійних бомбардувань та голодування в Німеччині і Австрії, ці люди не наважились вертатися додому в Україну бо багато з них зазнали горя від совєтської влади підчас колективізації, національного та релігійного переслідування.

Як всім відомо, після війни, Німеччина і Австрія була поділені на сектори і в цих секторах зорганізувались табори залишенців ДП, себто Displaced Persons.

Від 1948 року і аж до кінця 50-их років, дякуючи старанням братів-українців зі „старої іміграції” членам церкви Святого Архистратига Михаїла, організації ЗУДАК (Злучений Український Допомоговий Комітет) та іншим приватним особам, як наприклад Др. Олександром А. Грановському, пані Марії Процай, українці-залишенці почали приїжджати до Міннеаполісу та Сейнт Полу. І так почалася друга хвиля українських імігрантів в Америку.

В 1950 році ініціативна група новоприбулих українців скликала Загальні Збори Православних Українців у Сейнт Полі з метою організувати парафію. І так був даний початок нової громади. Читайте далі і познайомтеся, хто були основоположники, яку вони зробили роботу, які були організації при церкві, і як церква допомогла новоприбулим почати заново життя у Новому Краю.

Історія нашої церкви є поділена на три основні частини. Перша частина це є самий початок заснування громади-парафії роки 1948-1961, друга частина це купівля церкви на Портланд і Вікторія Авеню 1962-1995 і третя частина це купівля землі в Арден Гіллс, Міннесота і будова нової церкви та переіменування церкви з Святих Володимира й Ольги на церкву Святої Катерини. Це переіменування було зроблено тому, що в той час була надія, що всі три православні парафії в Твін Сітіс об'єднаються в одну парафію – отже вибрали нову назву Святої Катерини. Цю пропозицію подала пані Віра Танасійчук і ця пропозиція була проголосована на Надзвичайних Загальних Зборах Парафіян Святих Володимира й Ольги. Церква Святої Катерини була освячена Метрополитом Константином 3-го серпня, 1997 року і Служби Божі в цій церкві продовжуються до сьогоднішнього дня.

Надзвичайну подяку висловлюємо пані Вірі Танасійчук і панству Неонілі і Діну Мейзер за дарунок великих сум грошей та велику працю яку вони вклали. Велике спасибі висловлюємо архітектору Олегові Грегорету за те що він безкоштовно зробив проект церкви Св. Катерини та інших будівель, за знайдення фірм які збудували цю церкву і його невпинний нагляд над будівництвом, щоб церква була збудована за будівельними стандартами Штату Міннесоти і за його планами. Також велика подяка всім парафіянам, які, по своїй можливості, також вклали більші чи менші суми грошей і праці та уможливили побудову цієї церкви.

Михайло Ковалевський

FOREWORD

This anniversary book is dedicated to the founders, builders, and creators of this parish community. They came to this enchanted country of America from all parts of the world. The majority of these people came from Europe after the end of World War II.

In May of 1945 millions of displaced people ended up in Europe, among them thousands of Ukrainians who were taken to Germany as forced laborers. By God's Grace, they were saved during constant bombing and starvation in Germany and Austria. These people resolved not to return to their homes in Ukraine because most of them suffered many hardships from the Soviet government during collectivization, national, and religious persecution.

It's generally known that after the war Germany and Austria were divided into sectors and in these sectors DP (Displaced Persons) camps were organized.

From 1948 and even to the end of the 50s, thanks to the efforts of their brother-Ukrainians of the "older immigration," members of St. Michael's Ukrainian Orthodox Church in Minneapolis, the United Ukrainian American Relief Committee (UUARC), and other private individuals among them Prof. Alexander A. Granovsky and Maria Procai, Ukrainians began to arrive in Minneapolis and St. Paul. And that is how the second wave of Ukrainian immigration to America started.

In 1950 on the initiative of a group of newly arrived Ukrainians in St. Paul a meeting of Orthodox Ukrainians was called for the purpose of organizing a parish. And that is how the new community first started. Please read on and get acquainted with who were the founders, what kind of work they accomplished, what cultural groups were organized at the church hall, and how the church assisted newcomers to start life anew in the New Country.

The history of our parish is divided into three main parts. The first part is the beginning of the founding of the community parish for the years 1948-1961 and naming this parish Saints Volodymyr and Olga Ukrainian Orthodox Church. The second part is the purchase of the church building on Portland and Victoria Avenues in St. Paul, MN and conducting our church services at this church building during the years 1962-1995. The third part is the purchase of the land in Arden Hills, Minnesota, the building of a new church (completed in Feb. 1995) and the name change of the parish from Saints Volodymyr and Olga Ukrainian Orthodox Church to St. Katherine Ukrainian Orthodox Church. This name change was made because at that time there was still some hope of uniting all three Ukrainian Orthodox parishes in the Twin Cities into one parish and a new name of St. Katherine has been chosen. This name change was proposed by Mrs. Vera Tanasichuk and it was voted upon and accepted at the Special Annual Meeting of Saints Volodymyr and Olga Parish. The church of St. Katherine was consecrated by the Metropolitan Constantine on August 3, 1997 and Divine Services continue to this day.

We express our special gratitude to our major donors Mrs. Vera Tanasichuk and Mr. Dean and Mrs. Neonila Maeser for the extraordinary monetary gifts and hard work that they put in. We also express our gratitude to the architect Oleh Gregoret for designing the St. Katherine Church and other buildings at no cost, for finding the firms which built this church and for his overseeing the building processes during the construction of the Church Buildings, making sure that they met the building codes of the State of Minnesota and that his plans and specifications were followed. We thank all parishioners who also contributed smaller and larger sums of money, within their means, and the enormous amount of work which they put in making it possible to build this great St. Katherine Ukrainian Orthodox Church.

Michael Kovalevsky

Блаженніший Митрополит КОНСТАНТИН

**His Beatitude Metropolitan CONSTANTINE
Metropolitan of the UOC of the USA**

Високопреосвященніший Архiepіскоп АНТОНІЙ

**His Eminence Archbishop Antony
Archbishop of the UOC of the USA**

Consistory of the Ukrainian Orthodox Church of the USA

Ecumenical Patriarchate of Constantinople

† Constantine, Metropolitan

† Vsevolod, Archbishop

† Antony, Archbishop and
Consistory President

V. Rev. William Diakiw,
Vice-President

V. Rev. Frank Estocin,
Secretary

Mr. Emil Skocypiec,
Treasurer

V. Rev. John Nakonachny,
Member

V. Rev. Bazyl Zawierucha,
Member

Dr. George Krywolap,
Member

Mailing Address:
P. O. Box 495
South Bound Brook, NJ
08880

Shipping Address:
135 Davidson Avenue
Somerset, NJ
08873

Telephone:
732-356-0090
Telefax:
732-356-5556

Website:
ukrainianorthodoxchurchusa.org

E-Mail:
consistory@uocofusa.org
uocofusa@aol.com

St. Andrew Bookstore:
732-356-0090

St. Sophia Seminary:
732-469-7555

Library:
732-356-0659

Museum:
732-356-0132

Cultural Center:
732-469-1018

19 серпня 2002

Свято Преображення Господнього

Отцю Петрові Сівкові, парафіянам
УПпарафії Великомучениці Катерини
1660 Highway 96.W
Arden Hills, MN 55112-5736

Всечесний отче і улюблені брати і сестри:

Слава Ісусу Христу!

В житті парафії є чимало подій, які впливають на життя не тільки парафіян, але й мешканців тієї околиці, де церковна спільнота знаходиться. Серед тих подій є і ювілей парафії, у даному випадку 50-ліття УПпарафії у місті Арден Гілс, – парафії, присвяченої Великомучениці Катерині, жінці, яка в часи переслідування вибрала Христа, як кращу долю; жінці, яка, прийнявши мученицьку смерть, дала християнам наступних віків приклад вірності, гідний наслідування всіма нами.

Єпископові, якому Господь доручає душпастирство у Його Церкві, радіє і сумує разом з своїми духовними дітьми, бо вони є частиною церковної родини, йому дорученої. Сьогодні цей слуга Господній, разом зі своїми собратами єпископами УПЦеркви в США радіє цьому ювілею-50-літтю, який одночасно відкриває двері на наступні 50 років життя і діяльності парафії.

Це святкування носить святий і благородний характер. Центром ювілейних подій є Пресвята Тройця, Отець, Син і Дух Святий, присутність і діяння Якої відчувається у цій святій парафії. Та сама Тройця спасає і закликає, нас, охрещених у Христі та запечатаних даром Святого Духа, як і закликала Вона молоду Катерину, засвідчити Бога тут, у Арден Гілс та його околиці.

Запевняючи Вас у моїх молитвах і любові, залишаюсь,

Відданий Вам у Христовій всеобіймаючій любові,

+ Антоній

+Антоній,
ласкою Божою Архиепископ УПЦ в США

Високопреосвященніший Архископ Всеволод †

**His Eminence Archbishop Vsevolod (1927-2007)
Archbishop of the of the USA**

Ukrainian Orthodox Church of the U.S.A.
Ecumenical Patriarchate of Constantinople

Archbishop Vsevolod

3200 North Lake Shore Drive, Suite 701
Chicago, Illinois 60657
Phone: 773-296-2185 Fax: 773-296-1829
E-mail: 103323.2340@compuserve.com

Українська Православна Церква США
Вселенський Патріархат Царгороду

Архиепископ Всеволод

3200 North Lake Shore Drive, Suite 701
Chicago, Illinois 60657
Phone: 773-296-2185 Fax: 773-296-1829
E-mail: 103323.2340@compuserve.com

18 серпня 2002 р.Б.
Передпір. Преображення

Парафія Святої Велмуч. Катерини
Української Православної Церкви
Протоієрей Петро Сівко
1660 W. Highway 96
Arden Hills, MN 55112

Всечесний отче Петре,
Достойна Парафіяльна Рада, прицерковні організації, та дорогі парафіяни,

Сердечно вітаю Вас усіх з нагоди 50-ти річчя заснування вашої парафії.

Впродовж багатьох років парафіяни храму Святої Великомучениці Катерини невтомно працювали, відстоювали і зберігали Святу Православну віру наших прадідів, закинутої далеко від Батьківщини.

Важко переоцінити всю діяльність вашої парафії і всі вони створені на славу Господа нашого Ісуса Христа. По сьогоднішній день ви непокладаючи рук несете в своїх серцях нашу святу віру. Я впевнений, що майбутнє Вашої парафії буде сильним, працьовитим, та повне духовності.

Бажаю вам, отче Петро, всім Вашим парафіянам доброго здоров'я, щастя, мирного життя з іменем Господнім.

З Архієрейським Благословенням, ваш у Христі,

+ВСЕВОЛОД
Архиепископ, Правлячий Архиерей
Західної Єпархії УПЦ в США

Преосвященніший Єпископ ДАНИІЛ

**His Grace Bishop DANIEL
Bishop of the UOC of the USA**

Western Eparchy - Західня Єпархія
Ukrainian Orthodox Church of the USA
Українська Православна Церква в США

Bishop Daniel - Єпископ Даниїл

3200 N. Lake Shore Dr.
Unit 701
Chicago, IL 60657
USA

Tel./Fax: (773) 857-0780

E-mail:
VladykaDaniel@aol.com

2 March 2010

Venerable Theodore the Silent of the Kyiv Caves (XIII ct.)

Very Rev. Peter Siwko
St. Katherine Ukrainian Orthodox Church
1600 W. Highway 96
Arden Hills, MN 55112

Dear Fr. Peter and Parishioners of St. Katherine Ukrainian Orthodox Church: GLORY TO JESUS CHRIST!

As you celebrate the 60th Anniversary of St. Katherine Ukrainian Orthodox Church, I extend my heartfelt congratulations and sincere best wishes to each of you. Sixty years of prayer, service, and of working and socializing together as a parish family is indeed worthy of recognition, reflection and celebration, and I commend you.

Your parish history parallels that of many of our Ukrainian Orthodox Churches of the USA throughout the Metropolia. It is the story of immigrant ancestors who, bringing their faith and not much else with them when they crossed the ocean, managed to establish a Church and to build a house of worship. What a lovely parish church you have today! Though the basic stories are similar, nonetheless, each parish emerges as unique with its own personality, comprised of the memories of those founders and of all who have gone before and of the pastors and leaders who have served here and continue to serve the people of God. Your presence, prayer and participation in the life of your parish, and the hopes and dreams for those who are yet to come complete the picture that we have before us on this blessed and joyous celebration. Truly we can thank God for the spirit that is found in your parish family, and for all of the worship and commitment that have been offered as well.

May the Holy Spirit continue in His Love to inspire and to direct the ongoing life of your parish, and your personal lives as well. May His presence, peace and joy abide with you always, as you look forward to many more spiritually fruitful years and to the celebration of future happy and blessed anniversaries.

With the bestowal of my Episcopal blessing and the assurance of my prayers, asking for a kind remembrance in yours, I remain,

Sincerely yours in Christ,

+ Daniel

+Daniel
Bishop of the Western Eparchy of the UOC of the USA

Saint Katherine Ukrainian Orthodox Church

УКРАЇНЬСЬКА ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА СВЯТОЇ КАТЕРИНИ

1600 W. Highway 96
Arden Hills, MN 55112
(651) 697-1995

Very Rev. Peter Siwko, Rector • Residence: 2350 119th Avenue NE, Blaine, MN 55449 • (763) 754-6618

Дорогі і улюблені Парафіяни!

Мені припала велика честь вітати Вас з нагоди 60 літнього Ювілею існування нашої Парафії. З моїх найглибших почувань вітаю Управу Парафії, Сестрицтво, Братчиків, Парафіяльний Хор, Редакцію Церковного журналу “Голос”, Парафіяльну Молодь та усіх Братів і Сестер святого храму цього із цим осягненням Ювілейного празника!

У 2011 році, 12 липня, минуло 13 років мого спільного з Вами служіння для Виноградника Христового, яким є наша Парафія Св. Катерини. Дванадцять років в житті Парафії це невеликий час, але як же скоро проминув. Це були роки, які в житті нашої Парафії принесли багато служби, праці, спільних успіхів, радості, а разом з тим невід’ємних кожному християнинові турбот.

Нині, як же тяжко уявити собі на скільки більше труду, праці, турбот, сліз, радості і успіхів пережили Ви на протязі 60 літ.

Час – проминув. І ми сьогодні повинні бути переповнені великою духовною радістю спільно відсвятковуючи цей 60-літній Ювілей! Цей Ювілей є особливим, тому, що його відзначаємо в новому 21-му столітті. Але ця вся заслуга і заслужена радість не повинна зменшити наших обов’язків і відповідальності у цьому нелегкому 21-му столітті. Світ надалі знаходиться в стадії вирішальної боротьби добра проти зла. До участі в цій боротьбі за Правду Христову зобов’язані і ми, а особливо на відтинку до повного відродження національного й церковного життя тут і в Україні.

Думаючи про наше і нашої Церкви краще майбутнє, ніколи не забуваймо слів нашого Спасителя: **“Увійходьте тісними воротами, бо просторі ворота й широка дорога, що веде до погибелі, - і нею багато-хто ходить. Бо тісні ті ворота, і вузька та дорога, що веде до життя, - і мало таких, що знаходять її!”** (Мат. 7:13-14). Як навчає нас Святе Письмо: **“Отож, уважайте, щоби поводитись обережно, не як немудрі, але як мудрі, використовуючи час, - дні бо лукаві...”** (Єф. 5:15-16).

У світлі цієї Божественної науки, зберігаймо Заповіді Божі, берімо активну участь в житті нашої Христової громади. Посилаймо дітей на науку релігії. Стережімо їх від лукавого і розпусного світу. Пам’ятаймо і про те, що благодать Божа діє там де її приймають.

У цьому нехай допоможе Всім нам Господь Бог!

Ваш у Христі,

Настоятель о. Петро Сівко

Saint Katherine Ukrainian Orthodox Church

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА СВЯТОЇ КАТЕРИНИ

1600 W. Highway 96
Arden Hills, MN 55112
(651) 697-1995

Very Rev. Peter Siwko, Rector • Residence: 2350 119th Avenue NE, Blaine, MN 55449 • (763) 754-6618

Dear beloved Parishioners!

I am honored to have the privilege of congratulating you on the 60th Anniversary of our Parish. It is with my deepest feelings that I wish to congratulate the Parish Council, Sisterhood, Brotherhood, Church Choir, the Church publication “Voice”, the Parish’s youths, as well as all brothers and sisters of this Holy Church on reaching its 60th Anniversary Celebration!

In the year 2011, on July 12th, will be the 13th anniversary since I began serving the Christ’s Vineyard, which is our St. Katherine Parish. Twelve years in the life of our Parish is not a very long time, but how fast they are going by. These were the years which brought with them a lot of hard work, resolve, successes, joys, as well as many worries, which are so common in every Christian’s life.

Today, it is difficult to imagine just how much more work, effort, worries, tears, joys and successes you had to go through during the past 60 years.

Time went by, and today we must feel the immense spiritual joy of celebrating together this 60th Anniversary! This Anniversary is a special one, because we are celebrating it in the new 21st century. But all this well-deserved success and earned joy should not lessen our feelings toward our obligations and responsibilities in this difficult 21st century. The world is continuing to be in a state of decisive battle of good against evil. Therefore, we also have the obligation to participate in this fight for Christ’s Truth, and especially in our efforts toward complete rebirth of our national and church life here and in Ukraine.

Thinking about our and our Church’s better future, let us never forget the words of Our Savior: ***“Enter by the narrow gate; for wide is the gate and broad is the way that leads to destruction, and there are many who go in by it. Because narrow is the gate and difficult is the way which leads to life, and there are few who find it.” (Mat. 7:13-14).*** Thus, as the Holy Scripture teaches us: ***“See then that you walk circumspectly, not as fools but as wise, redeeming the time, because the days are evil.” (Eph. 5:15-16).***

In the light of these Divine directions, let us adhere to God’s Commandments, let us actively participate in our Christian community life. Let us make sure that our children attend classes and learn that God’s blessings work where they are accepted.

And may God help us all to achieve these goals.

Yours in Christ,

Fr. Peter Siwko, Rector

До Всечесного о. Настоятеля Петра Сівка,

Вельмишановної пані Ванди Багмет – Голови Ювілейного
Комітету,

І Парафіян Церкви Св. Катерини в Сейнт Павль-Арден Гілс, Мін.

Всечесний отче,
Дорогі Брати і Сестри!

СЛАВА ІСУСУ ХРИСТУ !

Милосердний Господь сподобив Вас діждатися Цього Радісного Дня в цьому 2011 році, святкувати 60-літній Ювілей Вашої Парафії в Сейнт Павль-Арден Гілс, Міннесота.

Цього року якраз минає 60 літ від часу зорганізування Української Православної Громади Свв. Володимира і Ольги при вулиці 873 Портланд Евеню в Твін Сіті, яку в 1993 р. було продано Методистам, і рішено почати будову нової Церкви. Рік пізніше в 1994 р. Загальні Збори членів Парафії, постановили переіменувати назву Церкви на Церкву Св. Катерини.

З великим задоволенням і піднесенням вітаю всіх Вас з Ювілеєм 50-ліття Вашої Парафії. Бажаю повної втіхи всім тим, що своїми пожертвами й трудом спорудили в цьому промисловому місті Божий Храм в стилі Українського Барокко за проектом архітекта Олега Грегорета.

По довгій, важкій праці, по багатьох турботах та після вкладення великої суми грошей, Ви дійшли до мети. Мені, як бувшому настоятелю цього Храму від початку січня 1996 до серпня 1998 року, припала теж частина відповідальної праці, яку я завжди старався виконувати з почуттям святого обов'язку, положеного на мене Пастироначалником нашої Української Православної Церкви в США.

Посвячення Храму Св. Катерини було довершене Блаженнішим Митрополитом – КОНСТАНТИНОМ у сослуженні Архієпископів АНТОНІЯ і ВСЕВОЛОДА, Єпископа ПАЇСІЯ і Настоятелів місцевих Парафій в неділю 3-го серпня, 1997 року Божого.

**Митр. Прот. Григорій
Подгурець і Паніматка Галина**

итр. Прот. Григорій Подгурець

Багато труду покладено біля нового Храму, але Господь поблагословив довести все до величного кінця. При цій нагоді хочу сказати, що Сестрицтво ім. Св. Кн. Ольги при Церкві, своєю відданою працею дуже багато причинилося до розбудови Парафії Св. Катерини.

Нехай Господь благословить Вас і дає Вам витривалости й сили працювати й на дальше на славу Богові, а всім вірним на Спасіння.

І нехай будуть милости Великого Бога, і Спаси нашого Ісуса Христа зо всіма Вами.

З любов'ю у Христі,

Прот. Григорій Подгурець

Millville, New Jersey

Honorable Very Rev. Father Peter Siwko, Rector
Most-respected Mrs. Wanda Bahmet, Chair of the Jubilee Committee and
Parishioners of St. Katherine Church in St. Paul-Arden Hills, MN

Honorable Father, dear Brothers and Sisters in Christ!

Glory to Jesus Christ!

The Merciful Lord has blessed you to finally realize this happy day in 2011, a celebration of the 60th anniversary of your Parish in St. Paul-Arden Hills, Minnesota.

This year is exactly 60 years from the time of the organization of the Ukrainian Orthodox community of Saints Volodymyr and Olga at 873 Portland Avenue in the Twin Cities, which in 1993 was sold to a Methodist Congregation, and it was decided to start building a new church. A year later in 1994 at the Annual Parish Meeting, it was decided to rename the Church to St. Katherine Church.

With great satisfaction and uplifting I greet all of you with the 50th jubilee of your Parish. I wish much satisfaction to all those, who with their donations and hard work built, in this industrial city, God's Church in the style of Ukrainian Baroque designed by architect Oleh Gregoret.

After a lengthy, difficult work, after many troubles and after investment of large sums of money, you arrived at your goal. For me, as the former pastor of this church from the beginning of January 1996 until August 1998, a part of the responsible work fell on me as well, which I always tried to perform with feelings of holy duty, given to me as Pastor by the Head of the Holy Church Our Lord Jesus Christ and divine leadership of our Ukrainian Orthodox Church in the USA.

The consecration of St. Katherine Church was completed by His Beatitude Metropolitan Constantine in co-celebration with Archbishop Anthony and Archbishop Vsevolod, Bishop Paisij, and the rectors of other local parishes on Sunday August 3, 1997 in the year of Our Lord.

A lot of hard work went into the building of the new church, but with the Lord's blessing everything was brought to a great end. At this opportune time I want to say that the Sisterhood of St. Olga at the Church, with their dedicated work, contributed substantially to the building of the Parish of St. Katherine.

May God bless you and give you perseverance and strength in continuing your work further for the glory of God and salvation to all the faithful.

May the Grace of Our Lord and Savior Jesus Christ be with you!

With love in Christ,

Archpriest Prot. Hryhorii Podhurec

Very Rev. Stefan Zencuch
Parish Rector
Tel: 724.287.4448
Fax: 724.285.3153
E-Mail: FrStefan@aol.com

21 Evergreen Drive
Lyndora, PA 16045-1314

SS. PETER & PAUL UKRAINIAN ORTHODOX CHURCH

*80th Anniversary of Our Church Edifice
82nd Anniversary of the Founding of Our Parish*

September 11, 2002

The Reverend Father Peter Sivko
Executive Board and Faithful of
Saints Volodymyr and Olga c/o
Saint Katherine Ukrainian Orthodox Church
1600 Highway 96
Arden Hills MN 55112-5736

Glory to Jesus Christ!

It is with deep joy and gratitude to Almighty God that we, both individually, collectively and with a new reality, in Arden Hills, meet the Golden Anniversary of the Ukrainian Community of Faith in Saint Paul, MN. Throughout the past fifty years you have been nourished, enlightened and expanded, both – spiritually and physically. By the grace of God who has seen the manifold and time fold sacrifices made by You and your Founder – Vera Tanasiichuk and other Benefactors, like John Buhaienko, with a beautiful new Church Property of St. Katherine, you have become today indeed “marvelous in the eyes of the Lord” and His Holy Church.

I will never forget those beautiful moments of the transition period leaving the Old and “walking” to the New, Divine Space of the New Church. I will never forget that construction period and undiscrbed dedication you provided.

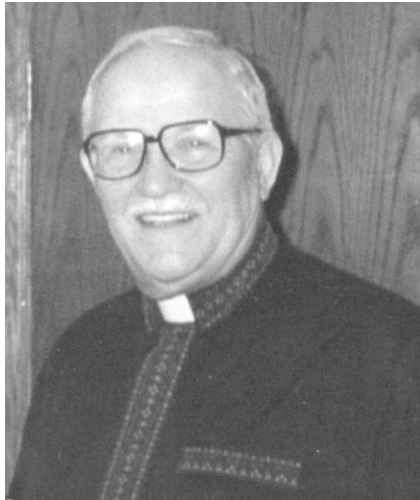
On this most joyful moment – The Golden Anniversary of Ukrainian Orthodoxy in St. Paul and now in the suburb of Twin-City, on behalf of dobrodiika Katarina and My self I sent forth our heartfelt greetings to your current spiritual Father, Peter Sivko, to the former Executive Board President Alex Chorevich, the Architect Oleg Gregoret, to the editor of the parish Voice publication Maya Gregoret, to the Choir director Borys Myroniuk and of course to the entire Building committee and to all dedicated parishioners of the Old and the New Church.

I am constantly Thankful to God, Whose Providence has led us together to such a great and historic achievement. To reawakened, and to share with all about the beauty and values of the Orthodox Faith and Ukrainian Culture in the Best Country in the World - the USA and the most peaceful and blessed state of Minnesota. With unconditional Love, yours in Christ Jesus,

Fr. Stefan Zencuch
The First Parish Rector
of the New Church in Arden Hills

“Restore to me the joy of your salvation...” — Ps. 51:12 OSB

ПРИВІТАННЯ О. ПРОТОПРЕСВІТЕРА МИКОЛИ МЕТУЛИНСЬКОГО

З волі Божої та проводу нашої Церкви в Америці мене було призначено бути настоятелем парафії Української Православної Церкви Святих Володимира й Ольги в місті Сейнт Пол, Міннесота.

З допомогою відданих і побожних парафіян, які віддавали всю силу - фізичну і духовну - на користь і благо парафії, в спільній праці і молитві, я пробув на парафії Святих Володимира й Ольги 18 років (1974-1992). При парафії існувала і Українознавча школа, в якій я, будучи настоятелем, навчав Закону Божого.

З Божою поміччю і активною благотворчою діяльністю побожних парафіян започатковано і приготовлено все до будови нової церкви в Арден Гіллс, Міннесота.

Вітаючи вас з "Ювілеєм" вашої побожної православної громади в Арден Гіллс, дякую Богові, що сподобив мене бути вашим

настоятелем.

Бажаю, щоб любов між вами і успіх у розквіті парафії і надалі перебували з вами на благо Української Православної Церкви на благодатній землі Вашингтона.

Щастя вам, Боже!

З християнським привітом і любов'ю о. Протопресвітер Микола Метулинський

*****

GREETINGS FROM FR. PROTOPRESBYTER NICHOLAS METULYNSKY

With God's will and with guidance of our church in the United States of America, I was assigned to be the parish rector of Saints Volodymyr and Olga Ukrainian Orthodox Church in St. Paul, Minnesota.

With the help of committed and religious parishioners, who gave all their physical and spiritual efforts for the good and prosperity of the parish. With great cooperation and in mutual prayers, I served at the parish of Saints Volodymyr and Olga Church for 18 years, from 1974 to 1992. At the Ukrainian Saturday School I was teaching religion.

With God's help and active and dedicated parishioners, work was started and everything was prepared for the construction of a new church in Arden Hills, Minnesota.

Herewith, I am congratulating you with the "Jubilee" of your pious Orthodox congregation in Arden Hills, Minnesota, and I am thankful to God for His Grace of enabling me to be one of the rectors of this church in the past.

I am wishing all of you that love and success will continue among you for the grace and prosperity of the Ukrainian Orthodox Church on this blessed land of George Washington.

May God Bless You!

With Love in Christ,

Father Protopresbyter Nicholas Metulynsky

О. ПРОТОПРЕСВІТЕР МИХАЙЛО КУДАНОВИЧ

Отець Михайло Куданович був настоятелем Церкви Святих Володимира і Ольги 1966-1969.

Fr. Protopresbyter Michael Kudanovych.

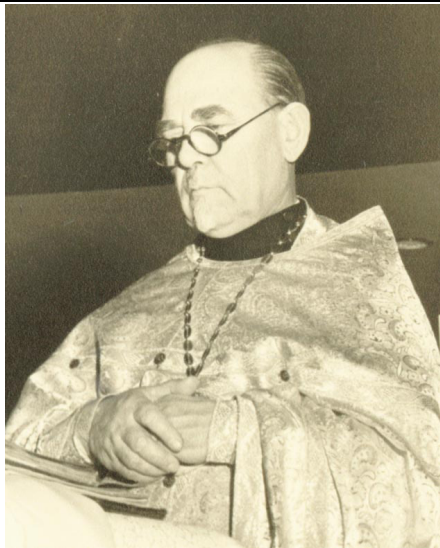
Protopresbyter Michael Kudanovych was rector of Sts. Volodymyr and Olga Church in St. Paul, Minnesota, during 1966-1969.

Всечесний Отче Протоєреє Петре Сівко, брати і сестри, вітаю Вас з радісним ювілеєм 60-их роковини парафії і бажаю Вам Всім віку довгого і здоров'я кріпкого і щоб Господь Бог благословив Ваших дітей і внуків дочекатися сотого ювілею Вашої парафії.

Very Rev. Fr. Peter Siwko, brothers and sisters in Christ, greetings to you with the joyful 60th anniversary of your parish. I am wishing you many more years and good health and that God will bless you, your children and grandchildren to celebrate the 100th Jubilee of your parish.

Protopresbyter Michael Kudanovych blessing fruit and vegetable baskets at St. Katherine Church on August 8, 2000
Отець Протопресвітер Михайло Куданович освячує фрукти та овочі в Церкві Св. Катерини 8-го серпня 2000 р.

Протоєрей Василь Уманець був настоятелем Церкви Свв. Володимира і Ольги більше ніж 10 років. Ось одне з його незабутніх Різдвяних Вітань, яке так правдиво представляє його.

Protopriest Wasyl Umanec was Rector of Saints Vologymyr and Olga Church for more than 10 years.

"Ось Діва в утробі прийме і породить Сина, і дадуть Йому ім'я ЕММАНУІЛ, що значить: з нами Бог." (Іс. 7:14)

До Всіх Вірних Парафіян

Свв. Володимира й Ольги в Ст. Пол, Мінн.

Дорогі Брати й Сестри!

Радію й дякую Милостивому Господу, що дав мені змогу ще й цього року вітати Вас з Радісним Святом Різдва Христового.

Тож вітаю всіх Вас з цим Дивним Святом, коли Бог з'явився на землі в подобі людини, ради спасіння людини.

Вітаючи, я в такій радості, як пророк Ісаїя, свідчу Вам: "З НАМИ БОГ! РОЗУМІЙТЕ, НАРОДИ..." Розуміймо ж і ми, що таку любов виявив до нас наш Отець Небесний тому, що "Бог так полюбив людей, що й Сина Свого Єдинородного віддав, аби кожний, хто вірує в Нього, не загинув, а мав життя

вічне..." (Іоан 3:16)

Як бачимо, любов Божя безмежна, бо й "Сам Він увесь чиста найвища любов." (Іоан 4:8). "У Бога таке бажання, щоб ні одна людина не загинула, щоб усі люди спаслися, живучи між собою в любові та згоді, як діти Божі на землі і щоб повернулися до свого Створителя Бога Батька для життя з Ним в Царстві Його Вічнім." (Матв. 8:14 та Іоан 4:6, 11).

Що ж ще може бути радісніше для нас людей? Це ж нам людям дав Він право й силу дітьми Божими жити на землі, а по смерті вернутися до Бога для блаженного й вічного життя з Ним!

Але, вже від нас самих залежить, чи зміємо, чи захочемо скористуватися з такого для нас вельмицінного права... Через святого пророка Ісаїю Господь сказав: "Якщо хочете й послухаєте Мене, то будете споживати добро, а не схочете й відмовитися, - меч знищить вас." (Іс. 1:19).

З таким ось Святом, дорогі мої, я вітаю Вас, ось Кого ми зустрічаємо в Свят-Вечір у своїх домівках і вітаємо за столом. І тоді, коли ці наші привіти й зустрічі робимо з правдивою та щирою вірою, тоді Христос знову народжується в наших думках і серцях, а ми оновляємося.

Так розуміє це Свято наша Свята Православна Українська Церква, так Вона нас навчає. Так розуміли це Свято і наші батьки, діди й прадіди. І тому Воно (Свято) таке нам миле й дороге; тому з такою радісною вродистістю славиться Воно в Церковних Богослужбах, оспівується всюди неперевищеною красою наших українських колядок. Шкода тільки, як бачимо серед людей нерозуміння цих християнських святощів або гірко-жорстоку невдячність за всю любов Божу до нас. Однак нам не слід байдужити самим тільки тому, що тепер ще так багато невірних...

Та дарма! Скільки б сліпий не доводив, що сонця нема, воно не перестане світити. І ті невіри, як говорить про них пророк Ісаїя, "Дивлячись, не бачать, бо не хочать бачити; гординя засліпила їм очі. Та й не туди дивляться, бо поставили себе на місце Бога." (Іс. 6:10). Але ж це нас вірних не повинно дивувати, бо хіба Христос не сказав, що таке буде? (Матв. 24); хіба Апостол не сказав, хто вони ті невіри? (2 Сол. 2:3-13).

Коли порівнюємо життя людей з Богом і без Бога, то побачимо, що вірні в Дусі Святому мають любов, радість, спокій, терпеливість, доброту, милосердя, тихість та стриманість, а безвірники мають все навпаки, бо серед них панує еґоїзм та пристрасті, кров та душогубство.

Отже в Богові – життя, а без Бога – смерть. Берімо життя і йдімо за наукою Святої Православної Церкви та в Ній (як говориться словами старої нашої колядки) "Всьому тому веселімся, різдву Христа поклонімся", співаючи "Христос народжується – славте. Христос з небес – зустрічайте. Христос на землі – веселіться... (з Ірмоса Святу). "Небо і земля сьогодні нехай веселяться. Ангели й люди нехай радіють, бо Бог у тілі з'явився..." (Із Стихиря Святу).

І нехай в ці Святі Дні і наші хати стануть домашніми храмами. Перед Святою Вечерею нехай кожна родина помолиться та в радості сідає за стіл, нехай трапезуючи, згадає милість Божу до нас, пригадуючи собі тих, що не були такими щасливими, як ми, залишившись в Україні, або десь поза Америкою...

А в призначений час всі, кого Бог тримає при здоров'ї, - кличу до Храму Божого, щоб всією громадою віддати славу народженому Дитяті-Христу. Йому слава на віки вічні. Амінь.

Р. Б. 1962

Місто Св. Павла в Міннесоті

Парафіяльна Управа приєднується до привітання Панотця Настоятеля, бажає всім нашим Парафіянам щасливого НОВОГО РОКУ та веселих СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО.

Голова Упр. О. Пачковський

1-ий заст. П. Мірош

2-ий заст. І. Кубик

Секретар В. Гарбер

Протоєрей Василь Уманець

Настоятель Парафії

Скарбник І. Бугаєнко

Фін. Секретар М. Товстоляг

Голова Сестр. О. Ковалевська

Церковний Староста І. Зіноватий

In our archives very little remains of Very Rev. Father Vasyl Umanec' of photos or papers. He was the Rector of Saints Volodymyr and Olga Parish for many years. We found this Christmas Greeting addressed to the parishioners written by Father Umanec in 1962. We would like to share it here:

"Behold, the Virgin shall be with child, and bare a Son, and they shall call His name Immanuel," which is translated, : "God is with us". (Isaiah.7.14)

To all Faithful Parishioners of Saints Volodymyr and Olga Church in St. Paul, Minnesota:

Dear Brothers and Sisters!

I rejoice and thank the Merciful Lord, who gave me the ability to greet you this year with this joyful Christmas Holiday. I am sending to all of you my greetings on this miraculous Holiday, when God appeared on earth as human in order to save the entire mankind.

My greeting is filled with such joy, that I would like to quote prophet Isaiah's words: "GOD IS WITH US! UNDERSTAND ALL NATIONS...."

We should also understand, why our Heavenly Father has revealed to us such love: "For God so loved the world that He gave His only begotten Son, that whoever believes in Him should never perish, but have everlasting life..." (John 3, 16).

As you can see, God's love has no limits, because He Himself is all pure and has the highest kind of love (John 4, 8). God has such desire to make sure that no one person should perish, and that all mankind is saved, living in love and harmony with each other as God's children on earth so that we will return to the God our Creator and our Heavenly Father for life with Him in eternity in His Kingdom (Matthew 8, 14 and John 4, 6, 11).

What can be more joyful for us people? He gave mankind the right and strength to live on earth as God's children, and after death to return to God for a blessed and eternal life with Him!

However, all this depends on us, whether we can, or desire to take advantage of such an exceedingly precious right ... Through saint prophet Isaiah the Lord said: "If ye be willing and obedient, ye shall eat the good of the land, but if ye refuse and rebel, ye shall be devoured with the sword"... (Isaiah 1, 19).

With this Holiday, dear ones, I greet you, here is whom we greet on the Holy Eve in our homes and welcome at the table. Then, when we make these greetings and receive them with truth and sincere faith, then Christ will be born again in our thoughts and hearts, and we are renewed.

This is how our Holy Orthodox Ukrainian Church understands His Holiday which is how it teaches us. That is how parents, grandparents and our ancestors understood this Holiday. And that's why the Holiday is so beloved and dear for us, and is celebrated and glorified in our church with such joy and festivity and is expressed in the multitude of the unsurpassed beauty of our Ukrainian carols. Only it is too bad, when we see among our people who don't understand these Christian holidays or are bitterly-cruel and are ungrateful for all God's love to us. However, we should not be indifferent just because that's how these unbelievers are. For it does not matter how much a blind person tries to convince us that there is no sun, this will not stop the sun from shining. And those unbelievers, who the prophet Isaiah talks about, that they are "looking, they do not see, but don't want to see, pride has blinded their eyes. They are not looking in the right place because they put themselves in God's place" (Isaiah 6, 10). But this should not surprise us believers, because didn't Christ say that it will be so? (Matthew 24); didn't the Apostle say, who those unbelievers were? (2 Sol. 2, 3-13).

When we compare people who live with God to those who live without God, we see, the believers in the Holy Spirit have love, joy, peace, patience, wealth of well being, compassion, quietness, and are reserved.

Therefore with God - there is life, and without God - death. Let us take life and go with the knowledge of the Holy Orthodox Church and in it, as our old carols say "rejoice in all of this, kneel to Christ's birth", singing: "Christ is born - glorify Him. Christ from Heaven - greet Him. Christ on earth - rejoice..." (Holiday Imros). "The Heavens and earth rejoice today. Angels and people rejoice, because God as a man has appeared..." (Holiday Stychyra).

And in these Holy Days let our homes become temples. Before the Holy Supper let each family pray and with joy sit by the table, and let us, while celebrating, remember God's grace to us, remembering those who were not so fortunate, as we are who remained in Ukraine or beyond America...

And at a designated time everyone, whom God holds in good health, - I call to God's temple, and with the entire parish give glory to the Newborn Child-Christ. Glory unto to Him forever unto ages of ages. Amen.

1962 A.D.

Very Rev. Father Wasyl Umanec, Rector

City of Saint Paul, Minnesota

The Parish Council joins in greeting Father Vasyl Umanetz, Rector, and wishing all of our Parishioners a Happy New Year and Happy Christmas Holidays.

Parish President: A. Paczkowski

Vice-President: P. Mirosh

Vice-President: I. Kubik

Secretary: V. Garber

Treasurer: I. Buhajenko

Financial Secretary: M. Tovstopyat

Sisterhood Pres.: O. Kovalevsky

Church Warden: I. Zinowatny

Protodeacon Sviatoslav Nowytski
4009 Davis Pl. NW #2 Washington, DC 20007-1239
202/338-7636 slavkon@earthlink.net

10-го липня, 2010 р.

Всечесний отче Петре Сівко,
Шановна Управо і Комітет по Виданню
Ювілейної Книги, та
Дорогі Парафіяни УПЦ Святої Катерини!

З великою радістю довідався про ваш благородний намір належно відмітити 60-ліття існування Вашої – і нашої – церковної громади. Хоч нікому з нашої родини не пощастило бути спів-засновником тодішньої парафії Свв. Володимира і Ольги, ми все ж таки довгі роки були парафіянами, брали активну участь в громаді, і досі чуємося, що ми пов'язані з нею, в основному через дійсно хороших людей з якими ми мали честь спілкуватися, і з якими ми досі в дружніх відношеннях. А пам'ять про тих, яких Господь Бог покликав вже до себе, лишається в наших серцях.

Нехай Господь Ісус Христос благословляє Вашу Громаду на дальше духовне життя, на постійне відмолодження підростаючим поколінням, на взірцеве існування парафії, які своїм добрим прикладом притягатимуть усіх тих, хто дійсно бажає служити Богові і своєму народові.

Ваш у Христі

протодиякон Святослав Новичков.

О. протодиякон Святослав з Паніматкою Надею,
Та донями Оленкою і Наталкою.

***Пилип Шайда та дружина Софія
Philip Shayda and his wife Sophie***

Привітання від Пилипа Шайди, багатолітнього дяка та члена і предсідника церковного хору:

Всечесний Настоятель Церкви Святої Катерини - о. Прот. Петро Сівко, Паніматка Богуслава, та син Микола!

Всечесний Отче, Хвальна Управа, Дороге Сестрицтво, Ліга Православної Молоді, Парафіальна Школа, Редактор Журналу "Голос" п. Майя Грегорет – Господь довів нас до неабияких урочистостей 55-ліття нашої парафії. Це є перший крок розростання й свідомого розвитку, жертвенности вірних Української Православної Церкви. Усім вам належить

велика подяка та признання, зокрема Вірі Танасійчук, Неонілі і Діну Мейзер, які купили площу на будову церкви та подарували велику суму грошей на побудову цього Храму; всім основоположникам; архітекторові Олегові Грегорету за його безкоштовний проект побудови храму; всім настоятелям; жертводавцям; тим, що трудилися і тим, що відійшли на вічний спочинок, і тим, які є щасливі бачити свої плоди. Нехай Вас Господь Бог винагородить сторицею. Громада росте, розвивається, а тепер нам треба наповняти Святий Божий Храм побожними парафіянами. Так нам, Боже, допоможи в нашому зростанні!

Greetings from Philip Shayda. For many years Philip Shayda was cantor, church choir member and manager of the church choir.

DEAR FR. SIWKO, PANI MATKA BOHUSLAWA, AND SON MYKOLA!

Dear Father, dear Parish Counsel, Sisterhood, League of Ukrainian Youth, Parish School, publisher of "Voice" Maya Gregoret!

With God's help we reached our 55th anniversary of our parish. This is the first step toward the development of our parish, the Ukrainian Orthodox Church of Arden Hills, Minnesota. You all deserve a great thank you and recognition, especially Mrs. Vera Tanasichuk, Neonila and Dean Measer, who bought the land for the building of the church and donated a lot of money for the building of the church; all founders; the architect Oleh Gregoret, for his *pro bono* work; all Parish Rectors, all who donated their work for the church; all donors who departed and no longer with us; and for those who are able to see the fruit of their work. May God bless and repay you a hundredfold. The

parish is growing, developing, and now we need to fill the God's Temple with religious members. So help us God in our process of growing!

***Daughter Marline with husband
Michael, sons Michael, Mark and Martin***

***Дочка Марлін з чоловіком Михайлом і
синами – Михайлом, Марком та
Мартинном***

LIST OF CLERGY
SAINTS VOLODYMYR AND OLGA UKRAINIAN ORTHODOX CHURCH
SAINT PAUL, MINNESOTA
and
ST. KATHERINE UKRAINIAN ORTHODOX CHURCH
ARDEN HILLS, MINNESOTA

СПИСОК СВЯЩЕНИКІВ
УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ СВЯТИХ ВОЛОДИМИРА І
ОЛЬГИ В СЕЙНТ ПОЛІ, МІННЕСОТА
та
УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ СВЯТОЇ КАТЕРИНИ
В АРДЕН ГІЛЛС, МІННЕСОТА

PRIESTS and PANI MATKAS NAMES IN ENGLISH	СВЯЩЕНИКИ та ПАНІМАТКИ ПРІЗВИЩА В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ
Very Rev. Ananij Miroshchenko Panimatka Olga Miroshchenko	Отець Протоієрей Ананій Мірощенко Паніма́тка Ольга Мірощенко
Very Rev. Wasyl Umanec Panimatka Oksana Umanec	Отець Протоієрей Василь Уманець Паніма́тка Оксана Уманець
Very Rev. Father Butkiv Panimatka Butkiv	Отець Бутків Паніма́тка Бутків
Protodeacon Nicholas Poliszczuk	Отець Протодиякон Микола Поліщук
Very Rev. Fedot Shpachenko	Отець Проторієрей Федот Шпаченко
Very Rev. Yuriy Krasevych Panimatka Zina Krasevych	Отець Протоієрей Юрій Красевич Паніма́тка Зіна Красевич
Protopresbyter Michael Kudanovych Panimatka Halyna Kudanovych	Протопресвітер Михайло Куданович Паніма́тка Галина Куданович
Protopresbyter Nicholas Metulynsky Panimatka Margarita Metulynsky	Протопресвітер Микола Метулинський Паніма́тка Маргаріта Метулинська
Protodeacon Sviatoslav Nowytski Panimatka Nadia Nowytski	Отець Протодиякон Святослав Новицький Паніма́тка Надя Новицька
Very Rev. Stefan Zencuch Panimatka Katarina Zencuch	Отець Протоієрей Стефан Женчук Паніма́тка Катерина Женчук
Archpriest Prot. Hryhorij Podhurec Panimatka Helen Podhurec	Митр. Отець Прот. Григорій Подгурець Паніма́тка Галина Подгурець
Very Rev. Peter Siwko Panimatka Bohuslaw Siwko	Отець Протоієрей Петро Сівко Паніма́тка Богуслава Сівко

ПРЕЗИДЕНТИ ПАРАФІЯЛЬНОЇ УПРАВИ

ЦЕРКВИ СВЯТИХ ВОЛОДИМИРА І ОЛЬГИ

та

ЦЕРКВИ СВЯТОЇ КАТЕРИНИ

PARISH COUNCIL PRESIDENTS

of

SAINTS VOLODYMYR AND OLGA CHURCH

and

ST. KATHERINE CHURCH

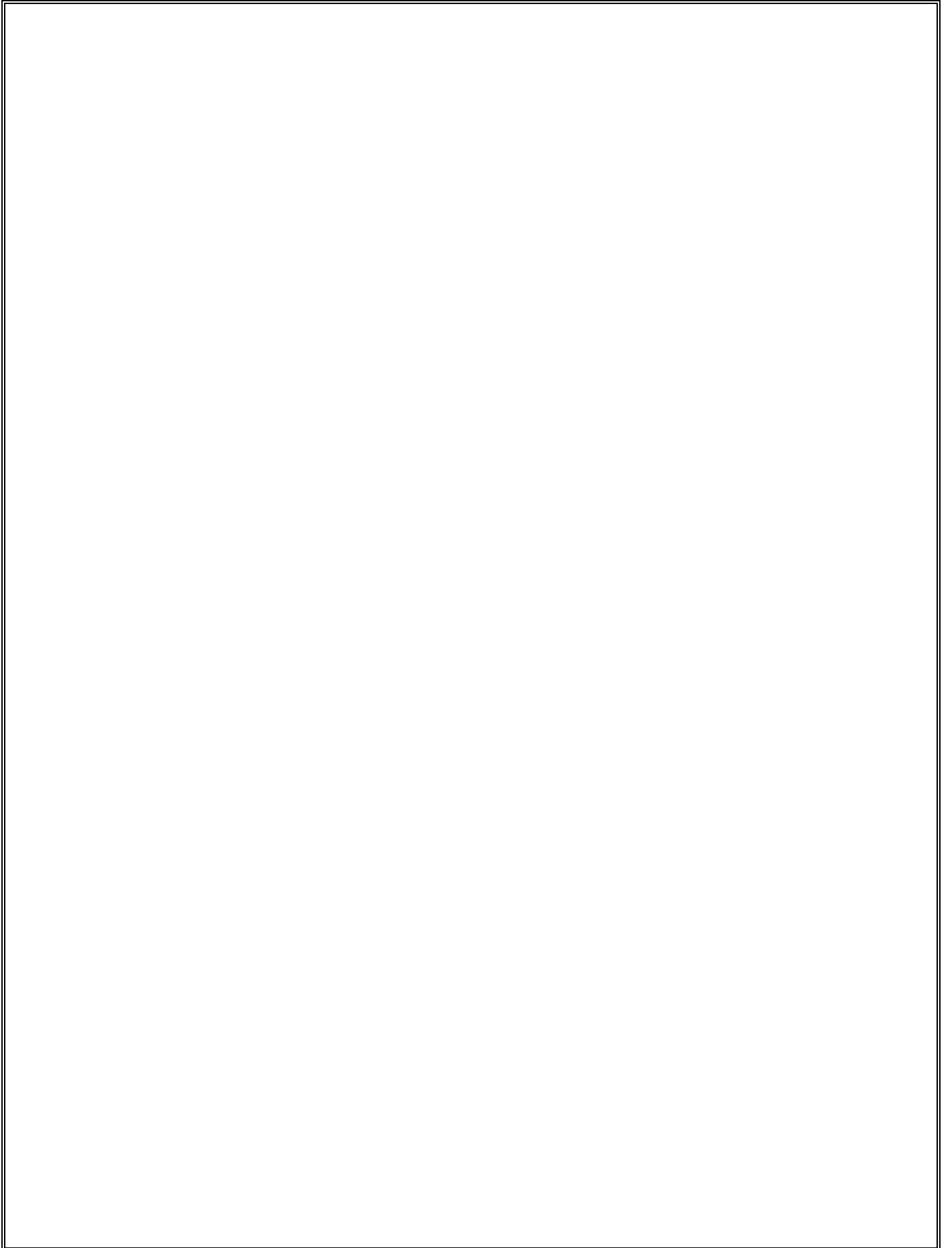
На протязі 60-ти років в Парафії Святих Володимира і Ольги в Сейнт Полі, та в переіменованій Парафії Святої Катерини в Арден Гіллс, МН, було 17 осіб, які були головами Парафіяльної Управи:

There were 17 people who served as Parish Council Presidents during the past 60 years at Saints Volodymyr and Olga Parish in St. Paul, MN, and the renamed St. Katherine Parish in Arden Hills, MN:

1.	Проф. Михайло Михалевич	6 років	1.	Prof. Michael Mychalevych	6 years
2.	Степан Колотій	1 рік	2.	Stepan Kolotij	1 year
3.	Петро Байбак	1 рік	3.	Petro Baybak	1 year
4.	Микола Денисюк	1 рік	4.	Mykola Denysiuk	1 year
5.	Олександр Пачковський	2 роки	5.	Alexander Paczkowski	2 years
6.	Олександр Неприцький	7 років	6.	Alexander Niepritzky	7 years
7.	Василь Боднарчук	1 рік	7.	Vasyl Bodnarchuk	1 year
8.	Пилип Шайда	1 рік	8.	Philip Shayda	1 year
9.	Борис Неприцький	2 роки	9.	Boris Niepritzky	2 years
10.	Григорій Сложинський	4 роки	10.	Hryhorij Slozynski	4 year
11.	Микола Тютюнник	1 рік	11.	Mykola Tiutiunnyk	1 year
12.	Протодиякон Славко Новицький	3 роки	12.	Protodeacon Slavko Nowytski	3 years
13.	Михайло Ковалевський	6 років	13.	Michael Kovalevsky	6 years
14.	Іван Бугаєнко	9 років	14.	Ivan Buhajenko	9 years
15.	Олександр Хоревич (мол.)	2 роки	15.	Alex Chorewycz, Jr.	2 years
16.	Віра Танасійчук	3 роки	16.	Vera Tanasichuk	3 years
17.	Святослав Мірза	16+ років	17.	Sviatoslav Mirza	16+ yrs.

CHAPTER II
CHURCH HISTORIES
of
SAINTS VOLODYMYR AND OLGA
UKRAINIAN ORTHODOX CHURCH
and
SAINT KATHERINE
UKRAINIAN ORTHODOX CHURCH

РОЗДІЛ II
ІСТОРІЇ ЦЕРКОВ
УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ
СВЯТИХ ВОЛОДИМИРИ І ОЛЬГИ
та
УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ
СВЯТОЇ КАТЕРИНИ

Сирійська Православна Церква на Клінтон Авеню в Сейнт Полі, Міннесота
Syrian Orthodox Church Clinton Avenue, St. Paul, MN

ПРАВОСЛАВНІ УКРАЇНЦІ ОРГАНІЗОВУЮТЬ СВОЄ ЦЕРКОВНЕ ЖИТТЯ В СЕЙНТ ПОЛІ, МІННЕСОТА, В 1948-50 РОКАХ

Пилип ШАЙДА

В 1948--50 роках, почала прибувати до Сейнт Полу та Міннеаполісу, Міннесота, нова еміграція. В Сейнт Полі не було української православної церкви. В той час, як в Міннеаполісі вже була Українська Православна Церква Святого Архистратига Михаїла. В ті часи, нові імігранти не були дуже заможні – багато людей не знали англійської мови, не мали своїх авт, отже їздили до Церкви Св. Михаїла в Міннеаполісі трамваями. Заіснувала потреба організувати українську православну церкву в Сейнт Полі.

В серпні 1950 року новоприбулі імігранти в Ст. Полі почали гуртуватися і винайняли приміщення в Православній Сирійській церкві щоб час-від-часу відправляти Служби Божі. Отець Андрій Кість відслужив чотири Служби Божих. 10-го вересня, 1950 р., в залі Інтернаціонального Інституту в Сейнт Полі, відбулися збори скликані ініціативною групою, в яку входили Михайло Михалевич, Маркел Гелецінський, Петро Качмар, Скульптор Антін Павлось, та Василь Проць. На зборах було обрано тимчасову управу Української Православної Громади, з дорученням підготувати і скликати загальні збори православних українців. А 15-го вересня, 1950 року, було винайнято домівку для православної громади на 179 Іст Севентс Стріт, за \$25.00 на місяць. Що-суботи та неділі, українці збиралися вирішувати долю православної громади.

23-го вересня, 1950 року, приїхав на постійне мешкання отець Ананій Мірощенко, а 1-го жовтня, він відправив православну Службу Божу в українській мові в Сирійській Православній Церкві на Клінтон Авеню. Того ж дня увечорі, в Домівці Громади, відбулися загальні збори основоположників української православної парафії в Сейнт Полі, якій дали назву Святих Володимира й Ольги. На перших зборах вписалось 28 родин основоположників. З присутніх обрано першу парафіяльну управу в такому складі: Михайло Михалевич – Голова, Василь Проць – Замісник Голови, Маркел Гелецінський – Фінансовий Референт, Іван Бугаєнко – Секретар, Марія Шолуха, та Галина Мороз – члени управи.

Незадовго після цих зборів додатково вписалися як основоположники 29 родин, пізніше люди вписувались, як звичайні члени парафії.

Хоч ми не мали свого церковного будинку, 28-го жовтня, 1950 року, Блаженніший Митрополит Іоан Теодорович завітав до нас і в Сирійській Церкві, відправив "Вечірню" в сослуженні з отцем Ананієм Мірощенком, протоієреєм. о. Андрієм Кістем, та Протодияконом Коваленком з Філадельфії. Церковний хор, під диригентством проф. Василя Серафимовича, урочисто відспівав Вечірню.

Громада вирішила заінкорпорувати цю парафію в місцевому уряді Штату Міннесоти, та офіційно зареєструватись в Консисторії Української Православної Церкви в Сполучених Штатах Америки.

30-го січня, 1951 року, наша парафія була прийнята до складу У.П.Ц. в С.Ш.А. постановою Голови Консисторії, Архієпископа Мстислава, який пізніше став Святим Патріархом Києва та Всієї України, офіційно призначив настоятелем нашої парафії о. Ананія Мірощенка. 3-го січня 1951 року нашу парафію Святих Володимира і Ольги було заінкорпоровано в Книгах Штайту Міннесота. Під номером 1252628, книга 49, сторінка 102. Нашу парафію репрезентували Михайло Михалевич, Голова, та Іван Бугаєнко, Секретар.

5 вересня 1999 Р.

ORTHODOX UKRAINIANS ORGANIZING THEIR PARISH IN ST. PAUL, MINNESOTA, IN 1948-1950

Philip SHAYDA

During 1948-50, new immigrants were arriving in great numbers in St. Paul and Minneapolis. St. Paul did not have any Ukrainian Orthodox Church. In Minneapolis, however, there already existed St. Michael's Ukrainian Orthodox Church. During the first couple of years, new immigrants were not too prosperous – most did not speak English, did not have any cars, and people attended St. Michael's Church in Minneapolis getting there mostly by streetcars. There was a need for organizing a Ukrainian Orthodox community in St. Paul.

On September 10, 1950, at the International Institute in St. Paul, a special general meeting was initiated by a group of people, consisting of Michael Mikhalevich, Markel Gelecinskyj, Petro Kachmar, Ukrainian Sculptor - Antin Pavlos and Vasyl Proc. At this meeting, a temporary council of Ukrainian Orthodox community was elected, which was to call a general meeting of the Orthodox Ukrainians. On September 15, 1950, a hall was rented at 179 East Seventh Street in St. Paul, for \$25.00 per month, where Ukrainian community could gather for meetings. Every Saturday and Sunday, Orthodox Ukrainians got together to decide the fate of our Orthodox community. This was our first Community Home.

On September 23, 1950, Rev. Fr. Ananiy Miroshchenko arrived in St. Paul and decided to stay permanently in this area. On October 1, Fr. Ananiy Miroshchenko celebrated first Sunday Service at the Syrian Orthodox Church on Clinton Avenue in St. Paul. On the same day, in the evening, at the above mentioned Community Home, a general meeting was called by the founders of the Ukrainian Orthodox community, and it was decided to call the newly established parish – Saints Volodymyr and Olga Ukrainian Orthodox Parish in St. Paul. At this first meeting, 28 families - founders - became official members of this Parish. From those present at this meeting, the following Parish Council members were elected: Michael Michalevych – President, Vasyl Proc – Vice-President, Markel Gelecinskyj – Financial Secretary, Ivan Buhajenko – Secretary, Maria Sholukha and Helen Moroz – Members of Parish Council. Shortly after the meeting, 29 families signed up as founders of the parish. Later people joined as regular members of the Parish.

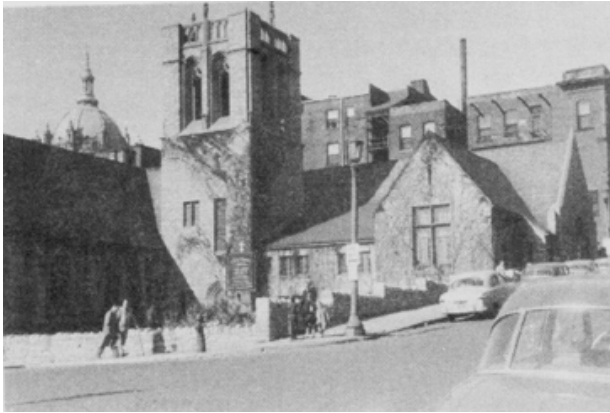
Although the Parish did not own any church building, on October 28, 1950, His Beatitude Metropolitan Ioan Teodorovych, celebrated the first "Vespers", together with Rev. A. Miroshchenko, Very Rev. Andriy Kist, and Deacon Kovalenko from Philadelphia, PA. This first Church Service took place at the Syrian Orthodox Church. Church choir with their conductor Vasyl Serafimovich solemnly sang the Vespers Service responses. A decision was made to incorporate the newly formed parish with the local authorities of St. Paul, Minnesota, and to become members of the Ukrainian Orthodox Consistory of Churches in U.S.A.

On January 30, 1951, our parish was officially accepted and became a member of the U.O.C. in U.S.A. by the then President of the Consistory Archbishop Mstyslav, who later became the Metropolitan of the Ukrainian Orthodox Consistory of Churches in the U.S.A. and Metropolitan of Kyiv and Ukraine; His Eminence Archbishop Mstyslav assigned Rev. Ananiy Miroshchenko as Rector of the parish. On January 3, 1951, Parish of Sts. Volodymyr and Olga was incorporated in the Books of Records of the State of Minnesota, registered under #1252628, Book 49, Page 102. Michael Michalevych, Parish Council President, and Ivan Buhajenko, Secretary, were the officials of the parish who represented us during the incorporation process.

September 5, 1999

ПАРАФІЯ СВЯТИХ ВОЛОДИМИРА І ОЛЬГИ В РОКАХ 1951-1995

Пилип Шайда

Єпископальна Церква на 6-й вулиці, Ст. Пол, МН
Episcopal Church on 6th Street, St. Paul, MN

З приїздом Сирійського священика, сирійці відмовили нам відправляти Служби Божі в їхній церкві. Ми почали шукати іншого приміщення. Єпископальна Церква, розуміючи становище нашої новоорганізованої парафії, прихильно поставилась до нас і дала нам дозвіл вживати їхню церкву для наших богослужень. Приблизно рік часу ми відправляли Служби Божі в Єпископальній Церкві.

В 1951 році відійшли від нашої церкви деякі члени – основоположники греко-католики – скарбник, Михайло Бабій, хористка церковного хору, п. Стефанія Павлось. В 1951 році зорганізувалась В Сейнт Полі греко-католицька парафія Святого Степана. Варто згадати, що між греко-католиками і православними були дуже гарні взаємовідносини і була дружня співпраця та взаємна пошана.

18-го червня 1951 р. сестрицтво з продажу писанок купило для парафії за 455 доларів 3 ділянки землі на Норт Стріт та Бейтс Авеню, на східній частині міста Сейнт Полу для побудови церковного будинку. Перспективи були великі, але пізніше все

змінювалося. 21-го лютого 1953. р. на Річних Загальних Зборах було вирішено купити церковний будинок в Ст Полі, Міннесота. До закуплення цієї церкви багато спричинилася родина інж. Маркеля Геліцинського, родина Др. Петра Остапчука та родина п. Андрія Заславця. Також допомагало писання писанок. Катерина Качмар, при всякій нагоді,

Парафіяни ставлять хрест на даху при вході до Церкви на Дженкс Авеню.
Parishioners are installing the Cross on the roof of the Church Building on Jenks Avenue, St. Paul, MN

Іконостас в Церкві на Дженкс Авеню.

Iconostasis at the Church on Jenks Avenue, St. Paul, MN

продавала писанки, а Пилип Шайда возив її своїм автотом. Хоч Петро і Катерина Качмарі були членами парафії Св. Архистратига Михаїла в Міннеаполісі, вони тілом і душою включилися в організування парафії Святих Володимира і Ольги; вони були перші в тій Ініціативній Групі, яка взялася за таке велике діло. Парафія зростала і розвивалася. В той час до Церкви Святих Володимира і Ольги належало 56 родин. Вони приклали багато зусиль щоб зібрати потрібні кошти на купівлю церковного будинку – в той час вони вже мали \$2,059 і вирішили купити церковний будинок на Дженкс Авеню за \$10,000. Парафіяни почали працювати над цією церквою. Хреста зробив Ростислав Сокульський, а Микола Свистун допомагав поставити цього хреста на місце. Збудували Іконостас. У виконанні Іконостасу головним майстром був Михайло Остапчук, допомагав йому Прот. Микола Поліщук. Розмалював Іконостас Проф. Михайло Михалевич. В 1957 році вознесли хрест при вході на дахові церкви.

Коли церква була готова, на Празник Свв. Володимира і Ольги, в липні 1955 року, Митрополит УПЦ в США, Іоан Теодорович, посвятив Церкву й Іконостас.

Сім років громада тіснилася в цій Церкві. Парафія зростала і розвивалася, діти попідростали, і маленька церква стала замалою. Також там не було відповідної залі, де могла б збиратися громада і молодь; не було приміщення для парафіяльної школи. Почали шукати за більшим церковним будинком з відповідними залами для школи та розваг.

З Божою допомогою знайшли Методистську Церкву на Портлянд Авеню та Вікторія Стріт. Ця Церква була велика, з гарним приміщенням для парафіяльної залі, та декількома кімнатами для школи, музею і т.д. Своєю величиною та архітектурою, сміло могла б служити приміщенням для катедр. В січні 1960 року на надзвичайних зборах

парафії, вирішили купити цю Церкву, яка коштувала \$12,000. На зборах парафіяни зібрали \$8,861 а здекларували \$10,000. Це був добрий показник, що парафія мала намір зростати, жити та розвиватися. Знову з завзяттям і самовпевненістю взялися чистити та ремонтувати церкву. В цілому, доложили десь коло \$150,000. Сюди входять різні роботи коло церковного будинку, де члени парафії працювали безкоштовно.

Можливо хтось запитає, чому цей будинок коштував так дешево? Причини були такі, що будинок потребував великого ремонту, по-друге, Методистська парафія яка побудувала цей церковний будинок в 1923 році, була в стані зліквідування – в ній лишилися тільки декілька старших парафіян, які будували цю церкву. Вони не хотіли, щоб їхній церковний будинок був перероблений на щось інше, вони хотіли, він і далі лишився церквою, незалежно від віровизнання. Тому вони продали цей будинок нам за невелику ціну.

Тут належить описати побудову Іконостасу. Треба бачити цей Іконостас, щоб належно оцінити. Душею і промотором цього проекту був перший голова парафії, мистець Проф. Михайло Михалевич. Він зробив проект, сам розмалював усі ікони та орнаменти. Всю позолотку та фарбування виконали Євген Писарський та Іван Ілієвський. Головним майстром Іконостасу був Ігор Кубик, який вирізьбив Царські Ворота та інші орнаменти. Під керівництвом Ігоря Кубика працювали як таслярі Петро Мірош, та інші члени парафії.

По викінченню Іконостасу парафія готувалася до урочистого посвячення Іконостасу та нової Церкви Свв. Володимира і Ольги. 28-го липня 1963 року, на Храмове Свято, Митрополит Іоан Теодорович посвятив цей новий Церковний Будинок та Іконостас.

SAINTS VOLODYMYR AND OLGA PARISH DURING 1951-1995

Philip SHAYDA

Upon arrival of Syrian priest to their congregation, they no longer could let us conduct our Sunday Services in their church. So, we started looking for another place. Episcopalian Church, understanding the problem of our newly organized parish, was very supportive and they let us use their church for our Services. For one year services we held our services there.

In 1951, some founding members of our parish, who were actually of Greek-Catholic faith, for example Michael Babi - treasurer, and a member of the choir Mrs. Stephanie Pavlos, left our parish, because in 1951 Ukrainian Greek-Catholics organized their own parish - St. Stephen's Church in St. Paul, MN. It is a pleasure to mention here that the Greek-Catholics and Orthodox were very friendly toward each other, had mutual respect for each other and helped one another.

On July 18 1951, Sisterhood, which made money from making and selling pysankas (decorated Easter eggs), bought for our parish 3 lots in St. Paul, on North Street and Bates Avenue (East Side), for \$455, where our parish planned to build a church. We had hopes, good intentions, and plans for the future, but later everything changed, and we purchased a small church on Jenks Avenue. Markel Gelecinskyj's family was very proactive in this project of acquiring land or a church building for our congregation. Also helpful were such families as Dr. Peter Ostapchuk's, and Andriy Zaslavets' family. Katherine Kachmar used every opportunity to sell Easter Eggs for our cause of purchasing or building a church. Philip Shayda provided transportation in his car for this endeavor.

Зустріч Блаженнішого Владики Іоана Теодоровича в липні 1955.

Parishioners of Sts. Volodymyr and Olga Church greeting Metropolitan Ioan Teodorovych, who consecrated the Church on Jenks Avenue, St. Paul.

Although Peter and Katherine Kachmar were members of St. Michael's Church in Minneapolis, they put in their entire souls into establishing and organizing the parish of Sts. Volodymyr and Olga. They were the first ones in that Initiative Group which undertook such an enormous task. The parish was growing and developing, and this of course proved the need for acquiring our own church building in St. Paul, MN. The parish of Sts. Volodymyr and Olga, at that time, consisted of 56 families. They put in a lot of effort collecting the necessary amount of money — at the time they had \$2,059, and it was decided to purchase the church building on Jenks Avenue for \$10,000. In 1953, the Parish of Sts. Volodymyr and Olga bought this church building. Parishioners started working on this church. The Cross was made by Rostislav Sokulsky, Mykola Svystun helped to install this Cross on the roof of the church. The Iconostasis was built. Michael Ostapchuk headed the team that built and painted the Iconostasis. Rev. Mykola Polishchuk provided a lot of help. The Iconostasis was painted by Prof. Michael Mychalevych. In 1957 the Cross was raised to the top of the roof above the entrance into the

Church building.

For seven years the parish was conducting its church services in this rather small Church. However, the parish was growing and developing, there were more children, and the little Church became much too small. Besides, there was no parish hall for the congregation and especially for young people to get together for meetings, performances, etc.; also classrooms for Sunday school were needed. We started looking for a larger church building that would include parish halls and classrooms for school and a hall for celebrations of various events.

With God's help a Methodist Church, on Portland Avenue and Victoria Street in St. Paul, became available. This was a very large church building with a beautiful hall for parish's activities, several rooms for school, museum, etc. The size and the beautiful classical architecture of this building could easily be described as cathedral-like. In January 1960, at a special meeting of the parish it was decided to buy this church. The price was only \$12,000. Right there, during the meeting, parishioners donated \$8,861 and declared \$10,000. This was a good indication that the parish intended to grow, live and develop.

Again, with enthusiasm and self-assurance people started cleaning and repairing the building. About \$150,000 was spent for repairs and remodeling the building, but the parishioners mostly worked on these projects as volunteers, without pay.

***Церква Свв. Володимира і Ольги на Портлянд Авеню в Сейнт Полі
Sts. Volodymyr and Olga Church on Portland Avenue in St. Paul, MN***

project was the first head of the parish, an artist, Prof. Michael Mychalevych. He designed the Iconostasis, painted all the icons and ornamentation. All gilding and painting was done by Eugene Pysarsky and Ivan Ilievsky. The main master sculptor and carver was Igor Kubik, who carved the Royal Doors and other ornamentation. Under his guidance several parishioners and

Maybe you'd ask just why was this building sold for such low price? There were several reasons – first one was that the building needed a lot of repair, but the second and main reason was that the Methodist parish was being liquidated, as only a few older parishioners, who originally built the church, remained at this church, and they did not want to have their church building turned into something else, they preferred that it remain a church, no matter what denomination. So, they sold this building to us for not too much money.

Here we need to describe the construction of a new Iconostasis. One would have to see this Iconostasis to properly appreciate it. The main promoter and soul of this

mainly Peter Mirosh worked as carpenters on the Iconostasis and other areas of the church building. When the Iconostasis was finished, the parish was getting ready for the ceremony of consecration. On July 28, 1963, during the Feast of Patron Saints Day, Metropolitan Ioan Teodorovich consecrated this Church Building and the Iconostasis.

Иконостас в Церкві Святих Володимира і Ольги на Портлянд Авеню в Сейнт Полі, МН.

Iconostasis at Saints Volodymyr and Olga Ukrainian Orthodox Church in St. Paul, Minnesota.

ВІДНОВЛЕННЯ ЦЕРКВИ СВЯТИХ ВОЛОДИМИРА І ОЛЬГИ

Пилип ШАЙДА

В лютому 1963-го року на Річних Загальних Зборах Парафії Святих Володимира і Ольги було вирішено пофарбувати стелю та стіни церкви всередині. Відповідальним за цю роботу був Євген Писарський. Компанія поставила рештовання, і вже на початку березня 1963-го року розпочалася робота над фарбуванням, яке виконали парафіянами самі. Високо на рештованні працювали Євген Писарський, Іван Шайда, Іван Бульчак, Пилип Шайда, Константин Моргун, Михайло Медяник, Микола Свистун, Михайло Ковалевський, та інші. Внизу фарбували Іван Ілієвський, Іван Медяник, Іван Зіноватний, Василь Гупало, Дмитро Резниченко.

Парафіяни почали дарувати різні дорогоцінні речі – Хоругви, Хрести, Хрести настольні, килими, підсвічники, образи, Євангелію, вишивані рушники, різні вишивані покривала, Гробницю Ісуса Христа, та інші речі. У вітварі стояв чудовий Кіпот, який зробив, розмалював та подарував для церкви мистець-маляр Володимир Миронюк. День Храмоаого Свята Церкви, 28-го липня 1963 року, був особливо врочистий для парафіян, які були дуже горді з досягнень громади.

Під час Архиєрейської Служби, яку очолював Митрополит Іоан Теодорович, також відбулося посвячення Іконостасу. Громада була невелика, але дружня!

Парафія утримувалася з членських внесків, церковних збірок, обідів, різних перекусок, випродажу пасок, печива та писанок. Парафія складалася з приблизно шістдесятьох родин. Крім церковного будинку, парафії також належала парафіяльна хата коло церкви, яка була відремонтована в 1970-71 роках. В цій хаті жили настоятелі Церкви.

REFURBISHING SAINTS VOLODYMYR AND OLGA CHURCH

Philip SHAYDA

In February 1963, at the General Meeting of Sts. Volodymyr and Olga Parish, it was decided to paint the ceiling and walls in the Church. Full responsibility for this job was carried out by Eugene Pysarsky. An outside company was hired to set up the scaffolding and early in March 1963, parishioners started this job. High up on the scaffolding were working Eugene Pysarsky, Ivan Shayda, Ivan Bulchak, Philip Shayda, Konstantyn Morhun, Michael Medjanyk, Michael Swystun, Michael Kovalevsky and others. Lower portions of the walls were painted by Ivan Ilievsky, John Medjanyk, Ivan Zinovatny, Vasyl Hupalo, and Dmytro Resnichenko.

Parishioners began donating various articles for the Church – such as Banners, Crosses, table crosses, candle holders, Bibles, Icons, embroidered towels and other embroidered tablecloths, symbolic Christ's sepulchre and the Holy Shroud, as well as other things of this nature. In the altar there was a beautiful Kivot, built, painted and given to the Church by Volodymyr Myroniuk. June 28, 1963 the day of Patron Saints celebrations were particularly memorable and solemn for the parishioners, as they were very proud of their work and everything looked just beautiful.

During Archbishop's Sunday Service, headed by Metropolitan Ioan Teodorovych, consecration of the Iconostasis also took place. Our community was not very large, but people were very excited and proud of each other!

The parish was financed by membership dues, special collections, dinners, various other events, sale of Easter bakery and Easter eggs. The parish consisted of approximately 60 families. In addition to the Church building, the parish also purchased the house for the priest right next to the Church. This house was also repaired and renovated in 1970-71. The rectors of the Church lived in this house.

**ORIGINAL FOUNDERS OF SAINTS VOLODYMYR AND OLGA UKRAINIAN ORTHODOX CHURCH,
ST. PAUL, MINNESOTA**

**ПЕРШІ ОСНОВОПОЛОЖНИКИ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ
СВЯТИХ ВОЛОДИМИРА Й ОЛЬГИ, СЕЙНТ ПОЛ, МІННЕСОТА**

	Name in English Alphabetically	Прізвище та Ім'я по-українськи
1	Babij, Mychajlo	Бабій, Михайло
2	Bajbak, Petro & Anna	Байбак, Петро і Анна
3	Baraz, Mykola	Барац, Микола
4	Buhajenko, Ivan (John)	Бугаєнко, Іван
5	Bulchak, Ivan	Бульчак, Іван
6	Charytoniv, Ivan& Elizabetha	Харитонів, Іван і Єлисавета
7	Cherny, Fedir & Uliana (Julia)	Чорний, Федір і Ульяна
8	Chorewycz, Sr. Alexander & Antonina	Хоревич, Ст., Олександр і Антоніна
9	Dechnyc, Pavlo	Дехнич, Павло
10	Denysenko, Ivan	Денисенко, Іван
11	Gelecinsky, Alexandra	Гелецінська, Олександра
12	Gelecinsky, George & Olga	Гелецінський, Юрій і Ольга
13	Gelecinsky, Markel & Nina	Гелецінський, Маркел і Ніна
14	Granovsky, Alexander & Irene	ГрановськийЄ Олександр і Ірина
15	Gregoret, Serge & Lubomyra	Греґорет, Сергій і Любомира
16	Hushcha, Michael	Гуща, Михайло
17	Kachmar, Peter & Katherine	Качмар, Петро і Катерина
18	Kolotij, Stepan & Motria	Колотій, Степан і Мотря
19	Kraft, Alexander & Milica	Крафт, ОлександрІ Міліца
20	Krysko, Petro	Крисько, Петро
21	Kubik, Ihor & Nina	Кубик, Ігор і Ніна
22	Malajchuk, Konstantyn	Малайчук, Константин
23	Micevych, Eugene & Nina	Міцевич, Євген і Ніна
24	Mirosh, Petro	Мірош, Петро
25	Moroz, Mykola & Helen	Мороз, Микола і Галина
26	Mychalewych, Mychailo & Nina	Михалевич, Михайло і Ніна
27	Myroniuk, Volodymyr & Eroteida	Миронюк, Володимир і Ертеїда
28	Olchivsky, Andrew & Elena	Ольхівський, Андрій і Єлена
29	Ostapchuk, Michael & Olga	Остапчук, Михайло і Ольга
30	Ostapchuk, Peter & Anastasia	Остапчук, Петро і Анастасія
31	Pavlos, Anton & Stephanie	Павлось, Антон і Стефанія
32	Petrenko, Paul (Pavlo) & Olga	Петренко, Павло і Ольга
33	Petrenko, Semen & Maria	Петренко, Семен і Марія
34	Petriv, Olexij	ПетрівЄ Олексій
35	Proch, Wasyl & Tatiana	Проць, Василь і Татяна
36	Reznichenko, Dmytro	Резниченко, Дмитро
37	Riabokin, Thomas & Halyna	Рябокін, Хома і Галина
38	Sech (Sich), Michael & Mrs.	Сех (Січ), Михайло і пані
39	Semka, Fedir & Raisa	Семка, Федір і Раїса
40	Serafymovych, Wasyl & Olga	Серафимович, Василь і Ольга
41	Shayda, John	Шайда, Іван
42	Shayda, Philip	Шайда, Пилип
43	Sholucha, Ivan & Maria	Шолуха, Іван і Марія
44	Shtovchan, Fedir & Sophia	Штовхань, Федір і Софія
45	Sinowatny, Ivan & Helen	Зіноватний, Іван і Галина
46	Slozynsky, Hryhorij & Antonina	Сложинський, Григорій і Антоніна
47	Solovey, Dmytro & Maria	Соловей, Дмитро і Марія
48	Swystun, Nicholas & Olga	Свистун, Микола і Ольга
49	Tulinova, Eugenia	Тулінова, Євгенія
50	Turukalo, Semen & Valentina	Турукало, Семен і Валентина
51	Wojtiuk, Alexander	Войтюк, Олександр
52	Zaslavetz, Andrew & Katherine	Заславець, Андрій і Катерина

ІСТОРИЧНИЙ 1957-ий РІК ДЛЯ ПРАВОСЛАВНИХ ЦЕРКОВ В ШТАТІ МІННЕСОТА

1957-ий рік є історично важливий для усіх православних церков в Штаті Міннесота, а зокрема для Українських Православних церков в Сейнт Полі, Міннеаполісі та в усьому Штаті Міннесоти. 5-го березня 1957 року, Губернатор Штату Міннесоти, достойний Орвіл Фріман, підписав "Прокламацію Визнання Східних Православних Церков," яку було затверджено легіслатурою Міннесоти 25-го лютого 1957 року.

Губернатор Фріман, підписуючи цю "Прокламацію" сказав, що він вперше в житті почув, що в Штаті Міннесоти є українські православні церкви. Він також сказав, що він знає що в Сейнт Полі, Міннеаполісі та в інших містах Міннесоти є багато церков різних ісповідувань, як наприклад католицькі, протестантські, лютеранські, баптистські та інші, але що він ніколи дотепер не чув про українські православні церкви в Міннесоті.

Нижче подані "Прокламація" та фотографія цієї історичної події дадуть читачеві можливість побачити цей важливий документ та делегацію, яка репрезентувала українські православні церкви.

Парафію Святого Архистратига Михаїла в Міннеаполісі репрезентували протопресвітер Др. Володимир Левицький, Проф. Олександр Грановський, Павлина Гайдак, та Катерина Пилатюк.

Парафію Святих Володимира і Ольги в Сейнт Полі репрезентували Прот. о. Василь Уманець, Проф. Василь Серафимович, Ростислав Серафимович, Пилип Шайда, бл.п. Володимир Миронюк, Іван та Галина Зіноватні.

Парафію Св. Миколая в Міннеаполісі репрезентував Протопресвітер о. Микола Антохій.

Парафію Св. Юрія Переможця в Міннеаполісі репрезентував Митр. Прот. о. Андрій Кість.

*Пилип Шайда – за записами 5-го березня 1957 р.
«ГОЛОС» №(56)3 – травень-червень 2000 р.*

YEAR 1957 IS HISTORICALLY IMPORTANT FOR EASTERN ORTHODOX CHURCHES IN THE STATE OF MINNESOTA

1957 is a historically important year for all Orthodox churches in the State of Minnesota, and particularly to the Ukrainian Orthodox Churches in St. Paul, Minneapolis, and throughout the entire State of Minnesota. On March 5th, 1957 Honorable Governor of Minnesota, Orville Freeman, signed a "Proclamation for the Recognition of the Eastern Orthodox Church," in accordance with the Concurrent Resolution of the Minnesota Legislature of 1957, passed on February 25, 1957.

While signing this Proclamation Governor Freeman stated that for the first time in his life he became aware of the fact that there are Ukrainian Orthodox churches in the State of Minnesota. He said that he knew that there were churches of various other religious denominations in St. Paul, Minneapolis and other cities in Minnesota, such as for example Catholic, Protestant, Lutheran, Baptist, etc., but that until now he never heard of Ukrainian Orthodox churches in Minnesota.

As part of this article, we are giving our readers the opportunity to see this important document and the photograph of the group which represented Ukrainian Orthodox Churches during this historic event.

Saint Michael's Church in Minneapolis was represented by Protopresbyter Dr. Fr. Volodymyr Lewytskyj, Prof. Alexander Granovsky, Mrs. Paulina Haydak, and Mrs. Katherine Pylatiuk.

Saints Volodymyr and Olga Parish in St. Paul was represented by the Prot. Fr. Vasyl Umanez, Prof Vasyl Serafinovich, Rostislav Serafimovich, Philip Shayda, Volodymyr Myroniuk, and Mr. and Mrs. Ivan and Halyna Zinovatnyj.

Parish of St. Nicholas in Minneapolis was represented by Prot. Fr. Nicholas Antochij.

St. George's Parish in Minneapolis was represented by Mitr. Prot. Fr. Andriy Kist.

*Philip Shayda – as recorded on March 5, 1957
"VOICE" # (56)3 – May-June 2000*

*Губернатор Штату Міннесота Достойний Орвіл Фріман підписує "Прокламацію". Зліва направо: Р. Серафимович, Прот. о. В. Левицький, Проф. В. Серафимович, Прот. о. В. Уманець, Іван та Галина Зіноватні, Митроф. Прот. о. А. Кість, Секретар Штату Міннесоти Йосип Донован, П. Шайда, П. Гайдак, Проф. О. Грановський, К. Пилатюк, Прот. о. М. Антохій та В. Миронюк.
Governor of the State of Minnesota signing the "Proclamation". Left to right: R. Serafimovich, Very Rev. V. Lewytskyj, Prof. V. Serafimovich, Very Rev. V. Umanez, Ivan and Halyna Zinovatnyj, Mitr. Very Rev. A. Kist, Secretary of State of Minnesota Joseph Donovan, P. Shayda, P. Haydak, Prov. Alexander Granovsky, K. Pylatiuk, Very Rev. M. Antochij, and V. Myroniuk*

STATE OF MINNESOTA

EXECUTIVE DEPARTMENT

A Proclamation for the Recognition of the Eastern
Orthodox Church

WHEREAS, the Eastern Orthodox Church is a major faith throughout the United States and throughout the State of Minnesota; and

WHEREAS, this large group of members of the Eastern Orthodox Church is most often omitted from official proclamations and publications which list only the faiths of Catholics, Protestants and Jews; and

WHEREAS, this major religious faith whose members work diligently for the service of God, their communities and their fellow men, deserves recognition equal to that accorded other such faiths;

NOW, THEREFORE, I, Orville L. Freeman, Governor of the State of Minnesota, acting in accordance with a Concurrent Resolution of the Minnesota Legislature of 1957, passed on February 25, 1957, do hereby urge the recognition of the

EASTERN ORTHODOX CHURCH

as a major faith and call upon all citizens and officials of government in the State of Minnesota to make mention of this faith in official forms, declarations and other papers.

/ SEAL OF THE STATE
OF MINNESOTA /

IN WITNESS WHEREOF, I hereunto
set my hand and caused the Great
Seal of the State of Minnesota
to be affixed at the State Capitol
this fifth day of March in the
year of our Lord one thousand
nine hundred and fifty-seven and
of the state, the ninety-ninth.

ATTEST:

GOVERNOR

SECRETARY OF STATE

Proclamation

Whereas, on January 22, 1918, the Ukrainian people in and through their democratically ordained Parliament established the free and independent Ukrainian National Republic; and

Whereas, the struggle for self-determination which resulted in such establishment continues today against Communist Russia which seeks to destroy the Republic and the spirit by which it was born; and

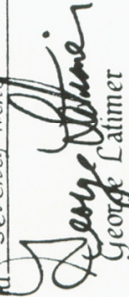
Whereas, free Americans share the anguish of a people engaged in the eternal struggle for freedom and independence seeking only to exercise their natural rights as human beings;

Now, Therefore, I, George Latimer, Mayor of the City of Saint Paul, do hereby proclaim Monday, January 22, 1979, as

"UKRAINIAN INDEPENDENCE DAY IN SAINT PAUL"

and urge all citizens of this city to recall the importance of their freedom and in so recalling, supporting the struggle of the Ukrainian people to reassert their independence and national freedom on this, the 61st anniversary of their solemn dedication.

In Witness Whereof I have hereunto set my hand and caused the Seal of the City of Saint Paul to be affixed this Fifteenth Day of January in the Year of Our Lord Nineteen Hundred and Seventy-Nine

George Latimer
Mayor

State of Minnesota

Proclamation

WHEREAS: Sixty years ago, on January 22, 1918, a free and independent Ukrainian National Republic was proclaimed by the will of the Ukrainian people represented by the legally elected Ukrainian Parliament in Kiev, ancient capital of Ukraine, which Republic was recognized by a score of foreign nations; and

WHEREAS: After such Declaration of Independence and recognition, Ukraine was occupied by Russian military forces and since that time the former citizens of the Ukrainian National Republic have been living under the oppressive rule of Communist Russia, being denied the basic freedoms which linger in their hearts; and

WHEREAS: Their continuing struggle for freedom and independence is typical of the struggle of all freedom-loving people everywhere, and strongly emphasizes for us -- free Americans -- that the price of freedom is eternal vigilance against continuous encroachments, both at home and abroad, and especially against Communist aggression which seriously threatens the peace and security of the peoples of the world; and

WHEREAS: Americans have a traditional interest in the defense of freedom and human rights and sympathize with the aspirations of freedom-loving people everywhere; and

WHEREAS: Minnesotans of Ukrainian descent annually observe the anniversary of the Ukrainian Declaration of Independence on January 22;

NOW, THEREFORE, I, Albert H. Quie, Governor of the State of Minnesota, do hereby proclaim January 22, 1979, as

UKRAINIAN INDEPENDENCE DAY

in Minnesota, and urge all citizens of our State to join with me in supporting the struggle of the Ukrainian people to regain their national freedom and a democratic system of government.

IN WITNESS WHEREOF, I have hereunto set my hand and caused the Great Seal of the State of Minnesota to be affixed at the State Capitol this seventeenth day of January in the year of our Lord one thousand nine hundred seventy-nine and of the State the one hundred twenty-first.

Albert H. Quie

GOVERNOR

James Anderson Krause
SECRETARY OF STATE

**ЗВІТ ГОЛОВИ ПАРАФІЯЛЬНОЇ УПРАВИ
ПЕРЕД РІЧНИМИ ЗАГАЛЬНИМИ ЗБОРАМИ ПАРАФІАН
УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ СВЯТИХ
ВОЛОДИМИРА І ОЛЬГИ
В СЕЙНТ ПОЛ, МІННЕСОТА**

27-го січня 1963 року

Кожного року на Річних Парафіяльних Загальних Зборах у своєму звіті Голова Парафіяльної Управи старався передати Загальним Зборам вислід своєї праці, яку Парафіяльна Управа, безперечно з допомогою своїх парафіян, могла виконати на протязі даного року. Я у своєму звіті цього року хочу не лише передати вам вислід моєї праці разом з членами управи, але я хочу ще і підкреслити як допомагала парафія в цілому управі, яку вона вибрала.

Слід ствердити, що відносно жертвенности у фінансовій ділянці, наші парафіяни відзивалися досить щедро, і це свідчить про добрий матеріяльний стан кожного з нас. Фінанси досить важлива ділянка в житті кожного підприємства, установи, чи організації, але разом з тим дуже важливим являється духовно-моральний стан, що є необхідним в житті кожного суспільства.

Я мушу ствердити, що назагал всі ми шануємо і любимо свою Українську Православну Церкву з її багатим традиційним обрядом, як дорогу спадщину, що передається через довгі віки з роду-в-рід.

Сьогодні, коли ми в досить догідних обставинах, що можемо бути господарями в повному розумінні цього слова, тоді чомусь часто між нами з'являється байдужість до тих речей, до яких ми не повинні ставитись байдуже. На протязі цілого року, члени парафіяльної управи безустанно виконували велику роботу не лише суто адміністративного порядку, але перевели ряд робіт в розбудові та прикрасах нашого храму, відриваючи вільний час, або лишаючись від своєї щоденної праці.

Наша парафія нараховує 79 членів – на заклик про допомогу коли було приступлено до перебудови вітварної частини нашого храму, відзивались лише деякі з наших парафіян. Парафіяльна Управа виконувала всю роботу аж до кінця.

Я хочу запитати вас тут присутніх, де ж була вся парафія й для кого це робилося. Слідуючим критичним моментом для управи було те, що отець настоятель виїхав з Міннесоти до іншої парафії, і Парафіяльна Управа лишилась сама, а ціла парафія без духовної обслуги. Чи подумав хто небудь прийти управі з допомогою? Хочби з доброю порадою – у відповідь була байдужість і мовчанка, але я мушу ствердити, що й тут управа виконала своє завдання, й цей критичний стан був витриманий і разом з тим все було повернене до нормального порядку.

В листопаді 1962 р. було приступлено до будови Іконостасу, через п.о. настоятеля Парафіяльна Управа закликала парафіян прийти з допомогою й взяти активну участь в цій будові. Але, на превеликий жаль, так не сталося – Парафіяльна Управа виконувала цю роботу сама, хоч в нашій парафії є досить фахових сил, які могли б значно допомогти.

Таких прикладів можна навести досить багато – як наприклад кошення трави, прибирання довкола будинку, направа вікон, дверей, відкидання снігу взимі – все це роблять члени управи з року-в-рік лише для того, щоб заощадити громадського гроша. Я не стараюся цим докоряти, я хочу лише сказати те про що мусить говоритися в кожній здоровій родині, так і в парафії, коли ми робимо щось добре, з того радіємо, коли не все гаразд, про це нічого мовчати. Люди, яких ви вибираєте, вони за це під присягою відповідають, тому й мають законне право вимагати від вас, тим більше, коли це робиться для спільного добра усіх нас.

Беручи під увагу всі недоліки, які були пережиті нами в минулому році, я хочу з вдовolenням ствердити і про досить позитивні й радісні події, які відбулися на протязі 1962-го року.

Радісною хвилиною в житті нашої парафії відзначився день, коли 21-го липня 1962 р., нашу парафію відвідав Високопреосвященний Владика Митрополит Іоан Теодорович. Святочний настрій панував між нашими парафіянами, Храм був переповнений не лише нашими парафіянами, але великою кількістю гостей із сусідніх парафій.

Слідуючим торжеством був День Храмового Свята. Урочиста Служба Божа, по Службі Божій обід-прийняття для гостей і всієї парафії.

14-го жовтня 1962 р. був влаштований Український Православний День, в якому брали участь всі українські парафії на терені Ст. Полу й Міннеаполісу. В цьому треба признати велику заслугу Культурно-Освітньому Референтові, п. Ігрю Кубикові за організацію цього дня, шановному мистцеві п. Михайлові Михалевичу за мистецьке виконання образу Пресвятої Покрови, та усім членам парафіяльних управ Ст. Полу й Міннеаполісу. Прибуток з цього дня був призначений на Церкву Пам'ятник. Чистий прибуток виносив \$569.00, на рахунок нашої парафії припало \$173.00.

До Культурно-Освітньої ділянки при нашій парафії треба зарахувати парафіяльну школу. На протязі цілого року наші діти popisувалися досить задовільно, вивчали Закон Божий, українську мову та знання про Україну. На сцені було поставлено декілька дитячих імпрез, а під час Різдвяних Свят діти відвідали наші домівки з колядою.

Треба признати в цьому велику заслугу Панотцю Настоятелю, о. Дияконові В. Серафимовичу, всьому вчительському персоналу: п. А. Хоревич, М. Товсто'ят, Н. Пачкавській, М. Вовк та диригентів парафіяльного хору п. М. Мірзі.

Поруч з Культурно-Освітньою ділянкою розвивалася й господарча праця. Вже на другому засіданні Парафіяльної Управи було рішення приступити до перебудови вітварної частини нашого Храму.

Поскілки попередня управа продала церковний орган за \$875.00, по одержанні згаданої суми було рішення використати ці гроші на перебудову вітваря. Тяжка і досить завзята праця тривала на протязі цілого великого посту; і вже на Великодньому тижні було викінчено і пофарбовано увесь вітвар. Кошти на перебудову виносили \$852.32. При цьому, виконали безкоштовно працю в годинах:

Прізвище	Годин праці
І. Зіноватний	240
П. Мирош	200
О. Пачковський, М. Михалшвич	40x2
І. Бугайенко, І. Кубік, В. Гарбер, В. Филонович. Д. Тумачок	32x5
М. Товстоп'ят, М. Мірза	30x2
І. Ілієвський	16
Є. Писарський, К. Моргун, Віталій Гарбер, В. Гупало, С. Мірза, М. Свистун, М. Тютюнник, Д. Різниченко, О. Хоревич	8x8
О. Дикий	4

В додаток до вище поданих імен, я хочу ще подякувати п. Пилипові Шайді за випозичення рештовання, яке було необхідним при пофарбуванні вітваря та малюванні запристольного образу. Затрачено 6 годин п. П. Шайдою, та грузовичок для транспортації.

На шляху реалізації цієї мети Управа мусіла перебороти певний внутрішній спротив, сумніви та вагання всередині самого складу управи. Вже на третьому черговому засіданні 7-го квітня Управа виносить перші конкретні ухвали про підготовку до побудови іконостасу. Після цього ця справа переходить такі головні етапи:

1. 7-го квітня утворено постійну комісію у цій справі: Голова Комісії – п. І. Кубик, Члени – п. П. Мирош, бл.п. Х. Рябокiнь, о. прот. В. Уманець.
2. 15-го травня розіслано листи – звернення до парафіян у справі грошових пожертв на цю ціль.
3. В дальшому часі ні одне засідання управи не проходить, де б не стояла окремим питанням справа підготовки до побудови Іконостасу.
4. Від 5-го травня по 2-е червня було організовано прилюдну виставку представлених на розгляд та ознайомлення чотирьох проектів Іконостасу: п.п. М. Михалевича, В. Миронюка, І. Павлова та архітекта Корбина.
5. 2-го червня на поширеному засіданні управи, контрольної комісії та мужів довір'я одноголосно було вибрано та схвалено в основному проект ч. 2 – п. М. Михалевича з деякими змінами та доповненнями взятими з інших його проектів.
6. 30-го червня п. М. Михалевич демонструє на засіданні управи остаточний проект-макет, в якому зведено всі зауваження та бажання подані присутніми на засіданні 2-го червня.
7. Під час візитації Владики Митрополита Іоана Теодоровича 21-го липня він розглянув схвалений проект, а 24-го серпня одіслано поштою один примірник цього проекту до Консисторії.
8. В міжчасі члени управи переводять збірку грошей на Іконостас: за станом на 4-го серпня було вже зібрано \$848.49.
9. Увесь серпень та вересень проходить підготовка до 1-го у Твін Сітіс Українського Православного Дня, що відняло багато часу й сил управі. Одночасно йде дальше збірка грошей на Іконостас та вишукування дешевших і ефективніших способів реалізації проекту та його деталей. Замовляються також матеріяли.
10. 2-го листопада І. Кубик та П. Мирош приступили до праці. На другий день до них приєдналися інші брати (головно члени управи). За два місяці – листопад та грудень, на передодні Різдва Христового, всю головнішу (столярську) роботу, включаючи образи, було виконано на 90%.

11. Офіровано безкоштовно праці в годинах за листопад та грудень 1962 року:

Прізвище	Листопад, годин	Грудень, годин	Всього, годин
І. Кубік	153	135	288
П. Мирош	157	50	207
І. Зіноватний	143	15	158
М. Товстоп'ят	76	74	150
В. Гарбер	98	22	120
І. Білоус	27	10	37
І. Бугаєнко			14
В. Филонович			7
О. Пачковский,			6
В. Моргун, І. Чорний			2x2
Філіп(американець),			2x2
Д. Різниченко			
о. А. Бітків			1
		Разом:	996 годин

12. 18-го січня 1963 р. П. Євгеном Писарським почато розмальовування та оздоблення позолотою всього Іконостасу. На цю працю за станом на 26 січня віддано праці в годинах:

Є. Писарський	108
І. Білоус	24
І. Зіноватний	6

Всім цим людям належить велика честь і безмірна подяка за їхній труд для добра нашої парафії та на славу Української Православної Церкви.

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ ПО БУДОВІ ІКОНОСТАСУ ТА ЗБІРКА ПОЖЕРТВ НА ПОБУДОВУ
ДО ТЕПЕР ВИДАНО НА БУДОВУ ІКОНОСТАСУ:

Матеріал, компанія	Кошти, долари
За колони, Сендерс Гартман Компані	\$ 898.00
Шав Ламбер Компані	119.21
Шав Ламбер Компані	571.83
Шав Ламбер Компані	49.92
Машина до вирізування орнаментів	47.37
Ламперт Ламбер Компані	223.75
Вілляуме Ламбер Компані	14.10
Нейшенел Ламбер Компані	22.40
А.С.Е. Гардвер	7.65
РАЗОМ	\$1,954.13

ВСЬОГО ЗІБРАНО ГРОШЕЙ НА БУДОВУ ІКОНОСТАСУ: \$ 1,980.00

З ТОГО ЧИСЛА ВИДАНО НА БУДОВУ ІКОНОСТАСУ \$ 1,954.13

ЛИШИЛОСЬ В РЕЗЕРВІ: \$ 25.87

54 члени парафії вже зложили пожертву на суму: \$ 1,945.00

Від не-членів надійшло пожертв на суму: \$ 335.00

6 членів парафії ще не доплатили до здекларованої суми: \$ 160.00

15 членів що не зложили ще пожертви, але могли б зложити приблизно на суму 160.00. І таким чином ми могли б досягнути суму на **\$2,300.00.**

ГОЛОВА ПАРАФІЯЛЬНОЇ УПРАВИ

О. Пачковський

ПРЕЛІМІНАР ПАРАФІЯЛЬНОГО БЮДЖЕТУ НА 1963-й РІК

	ДОХОДИ			ВИДАТКИ	
1.	Членські внески	2,000.00	1.	Платня Настоятелю	1,875.00
2.	Збірка на тарілку	2,500.00	2.	Платня диригенту	480.00
3.	За свічки	500.00	3.	Платня прибиральниці	600.00
4.	Різдвяний дар	150.00	4.	Сплата 12 рат банкові	1,339.32
5.	Коляда	250.00	5.	Зобов'язання Косисторії	231.00
6.	Великодній дар	150.00	6.	Річні рати асекурації	350.00
7.	Імпреди	200.00	7.	Опалення і світло	1,800.00
8.	Обіди і буфети	300.00	8.	Закупи на кухню і буфет	150.00
9.	За проданий будинок	1,080.00	9.	Соціальне забезпечення	39.15
10.	Зі збірки на будову Іконостасу	350.00	10.	Податки	50.00
11.	\$1.00 –вий фонд на Консисторію	120.00	11.	Пошта і канцелярія	45.00
12.	Різні	100.00	12.	Банкові операції	20.00
			13.	Закуп свічок	75.00
			14.	Оплата за воду і каналізацію	30.00
			15.	Телефон	150.00
			16.	На викінчення Іконостасу	350.00
			17.	Непередбачені наприви	115.53
	РАЗОМ:	7,700.00		РАЗОМ:	7,700.00

**REPORT OF THE PRESIDENT OF THE PARISH COUNCIL TO
THE ANNUAL GENERAL PARISH MEMBERS MEETING
OF SAINTS VOLDYMYR AND OLGA CHURCH
St. Paul, Minnesota
27th of January, 1963**

Every year at the Annual General Parish Members Meeting the president of the Parish Council attempts to give to the general meeting information about what has been accomplished during past year. In my report, I would like not only to convey results of my work with the Parish Council, but also I want to tell you how the Parish (parishioners) helped the Council.

It is important to state, with regard to donations and financial matters, that our parishioners were very generous which is a reflection of our individual financial standing. Finances are vey important part in the life of every business, institution or organization and together with tat it is equally important is our spiritual and moral state, which is an indispensable part in the life of every society. I have to state that in general all of us respect and love our Ukrainian Orthodox Church with its rich traditional ceremonies and precious heritage that has been handed down for centuries from generation to generation.

Today, when we are in a relatively comfortable situation, and can be masters in the full meaning of this word, then frequently to some of us comes apathy to those things that we should not have apathy. Through the entire year, the members of the Parish Council continuously performed their work, not only the administrative in nature, but conducted a number of jobs to improve and decorate our church, using their free time or even taking time from their daily work.

Our parish has 79 members, yet on the appeal to help with the reconstruction of the altar in our church, only several of our parishioners responded. The Parish Council carries out the entire work to the end.

I would like to ask all of you here present, where was the entire parish membership and for whom was all of this done? The other critical moment for the Council was that the resident priest has left Minnesota for another parish and the Parish Council was left alone, and the Parish without clerical services. Did anyone think of helping the Council? Even with just a good suggestion? The answer was - indifference and silence. And here I have to say, the Council has carried out its assignment, and this critical state was endured and all was brought to the normal order.

In November of 1962 the construction of the iconostasis started, and by the effort of the Priest, the Parish Council called parishioners to come with help and take an active part in this construction. But sadly to say, it did not happened this way – the Parish Council did this work all by themselves, even though our Parish has professionals who could have helped.

I could give many examples of work that could be done - such as the cutting of grass, cleaning around the church building, fixing of windows and doors, snow removal in the winter; yet year after year all of that is done by the Council

Members in order to save parishioners' money. I am not trying to reproach, but I would like to talk about things that should be discussed in every healthy family, the same way in the Parish. When we do something good, we are all happy about that, and when it's not so good we should not be silent about it. People whom you elect are under oath and are responsible therefore and have a lawful right to demand from you, especially when all of this is done for the common good of all of us.

Taking in to account all shortcomings that we lived through in this year, I would like to state with pleasure some of the positive and pleasant events that took place through 1962.

It was a joyous moment in the life of our Parish on the 21st of June, 1962, when his Beatitude Metropolitan Ioan Teodorovych visited us. Festive mood was among our parishioners, the church was filled up not only with our parishioners but also with a large number of guests from neighboring parishes.

The next celebration was our Patron's Feast Day; we had a solemn church service and after the service a reception for the guests and the parishioners.

On the 14th of October, 1962 a celebration of the Ukrainian Orthodox Day was held with participation of all Ukrainian orthodox parishes in the Twin cities. Here we have to give big credit to Ihor Kubik, Cultural Secretary, for organizing the day's events, and to the artist, Michael Mychalewych, for artistic representation and painting of the Holy Protectress and to all Members of Parish Councils of St. Paul and Minneapolis Churches. The income from this celebration was dedicated to the Memorial Church in South Bound Brook. The net income was \$569.00, with \$173.00 going to our parish account.

One other cultural activity we have to include is the parish Saturday school. Through the entire year our children were studying religion, Ukrainian language, and Ukrainian history study. On the stage children presented several children's plays, and during Christmas our children visited homes of our parishioners singing Christmas carols.

We have to acknowledge and recognize extensive work that was done by Father Vasyl Umanec, Deacon V. Serafymovych and the entire teaching staff of Mrs. A. Chorewycz, Mrs. M. Towstopiat, Mrs. N. Paczkowski, Mrs. M. Wowk and the conductor of the parish choir Mr. M. Mirza.

Along with the cultural sector of activity also there was the economic work going on. At the second parish council meeting it was decided to start the reconstruction of the sanctuary part of the church. The previous parish council sold the church organ for \$875, and it was decided to use this money for the reconstruction of the sanctuary. Hard and persistent work continued through the Great Lent; and only after Palm Sunday, just before Easter, the entire sanctuary was finished and painted. The total cost was \$852.32; the following people were working without pay for the following number of hours:

Name	Hours
I. Zinowatnyj	240
P. Myrosh	200
O. Paczkowski, M. Mychalewycz	40x2
I. Buhajenko, V. Fylonowycz, I. Kubik, V. Harber, D. Tumachok	32x5
M. Towstopiat, M. Mirza	30x2
I. Ilievski	16
E. Pysarski, K. Morhun, Vitalij Harber, V. Hupalo, D. Riznychenko, M. Swystun, S. Mirza, M. Tutunnyk	8x8
A. Dyka	4

In addition to above names, I would like to thank Mr. Philip Shayda for borrowing scaffolding, which was indispensable for the painting of the sanctuary and icons that are behind the altar. Mr. Shayda worked for 6 hr. and also used his pickup truck.

This council had to overcome some of the internal (among members) resistance, doubts and hesitation. Already on the third regular meeting on the 7th of April, the Council had definite resolutions about the preparation for the building of the iconostasis. After that the business went through the following major steps:

1. On the 7th of April a permanent commission was formed: Head of the commission Mr. I. Kubik; members Mr. P. Myrosh, bl. M. Toma Riabokin, Father V. Umanec.
2. On the 15th of April letters were sent out to parishioners in regard to donations for the construction.
3. In the subsequent Parish Council meetings, the agenda always contained questions regarding the preparation of building of the iconostasis.
4. From the 5th of May to the 2nd of June there was a public display of four projects for the iconostasis: Mr. Michael Mychalewych, Mr. Wolodymyr Myroniuk, Mr. Ivan Pavlov, and architect Korbyn.
5. On the 2nd of June at the extended meeting of the Parish Council, the Audit Commission, and the Trustees it was unanimously approved the project of Mr. Michael Mychalewych with some changes and additions taken from his other projects.
6. On the 30th of June Mr. M. Mychalewych demonstrated at the Council meeting his final project, a model, with all of the changes and wishes that were presented on the 2nd of June meeting.

7. During the visit of His Beatitude Metropolitan Ioan Teodorowych on the 21st of July, he has looked over the approved project, and on the 24th of August one copy of the project was sent by mail to the Consistory.
8. In the mean time, the Parish Council conducted collection of money for the building of the iconostasis, and by the 4th of August it was collected \$848.49.
9. August and September were spent in preparation of the first Ukrainian Orthodox Day; the preparation took a lot of time; the collection of money for the iconostasis continued, the search for reasonably prices material started, some of the materials were ordered.
10. On the 2nd of November Ihor Kubik and Petro Antonovych Myrosh started work on the iconostasis; the following days other brothers, mostly the Parish Council members, joined them. In two months, just before Christmas, most of the carpenter's work was done.
11. For November and December of 1962 following people worked without pay:

Name	November, hours	December, hours	Total, hours
I. Kubik	153	135	288
P. Myrosh	157	50	207
I. Zinovatnyj	143	15	158
M. Tovstopiat	76	74	150
V. Harber	98	22	120
I. Bilous	27	10	37
I. Buhajenko			14
V. Fylonovych			7
A. Paczkowski			6
M. Morhun, I Cherny			2x2
Philip(AmericanFriend); D Riznychenko			2x2
Fr. A. Butkiv			1
		Total	996 годин

12. On the 18th of January, 1963 Mr. Eugene Pysarski started to paint and to gild the iconostasis. For this work until 26th of January it took following people hours to complete:

Eugene Pysarski	118 hrs.
I. Bilous	24 hrs.
I. Zinovatnyj	6 hrs.

All these people deserve great honor and boundless gratitude for their effort and work for the good of our Parish and for the glory of the Ukrainian Orthodox Church.

Financial Report for the Construction of the Iconostasis and Donations for the Iconostasis.

Material, Company	Cost in Dollars
Senders Hartman Co, Columns	\$ 898.00
Shaw Lumber Co.	119.21
Shaw Lumber Co.	571.83
Shaw Lumber Co.	49.92
Equipment for Cutting	47.37
Lumpert Lumber Co.	223.75
William Lumber Co.	14.10
National Lumber Co.	22.40
ACE Hardware	7.65
TOTAL	\$1,954.13

Total money collected for the building of the iconostasis	\$1,980.00
Total expense	\$1,954.13

Remained in reserve	\$25.87
---------------------	---------

54 Members of the Parish gave their donations for the total sum of	\$1,945.00
Donations from the friends of the Parish	335.00
6 Members did not contribute their entire declared sum	160.00
15 Members could contribute, but did not for the sum of	160.00

We could reach (in the near future) the sum of about	\$2,300.00
--	------------

President of the Parish Council

Alexander Paczkowski

PROPOSED PARISH BUDGET 1963

ICOME			EXPENSES		
1.	Member Dues	2,000.00	1.	Priest's Salary	1,875.00
2.	Sunday Offering Plate	2,500.00	2.	Choir Director	480.00
3.	Candle Sales	500.00	3.	Church Cleaning	600.00
4.	Christmas Donations	150.00	4.	Mortgage, 12 months	1,339.32
5.	Christmas Caroling	250.00	5.	Consistory Dues	231.00
6.	Easter Donations	150.00	6.	Annual Insurance	350.00
7.	Social Events	200.00	7.	Heating and Electricity	1,800.00
8.	Lunches and Snacks	300.00	8.	Groceries for Lunches & Snacks	150.00
9.	Sale of the House	1,080.00	9.	Social Security	39.15
10.	Iconostasis Collection	350.00	10.	Income Taxes	50.00
11.	Consistory \$1.00 Fund	120.00	11.	Office Supplies and Stamps	45.00
12.	Miscellaneous	100.00	12.	Bank Transactions	20.00
			13.	Candle Purchase	75.00
			14.	Water and Sewer	30.00
			15.	Telephone	150.00
			16.	Completion of the Iconostasis	350.00
			17.	Unforeseen Repairs	115.53
	TOTAL:	\$7,700.00		TOTAL:	\$7,700.00

ХРАМОВЕ СВЯТО

28-го липня – День Свята Володимира Великого

Пилип Шайда

31-го липня, 1988 року, Парафія Святих Володимира й Ольги, в Сейнт Полі, урочисто святкувала подвійне свято а саме чергове Храмове Свято і Свято 1000-ліття Хрещення Руси-України. Урочистість звеличив Преосвященний Владика Антоній. Привітали Владику перед церквою хлібом і сіллю голова Парафіяльної Управи Іван Бугаєнко і Англумовна Секретарка Парафіяльної Управи Галина Миронюк. Учні Парафіяльної Школи Таня, Дмитро, і Каріна Анаї обдарували Владику Антонія гарним букетом квітів. У церкві зустрів Владику Антонія настоятель парафії Отець Протоєрей Микола Метулинський. Архиєрейська Свята Літургія відправлялась Владикою Антонієм в сослуженні з Отцем Протоєреєм Миколою Метулинським, Митрофорним Отцем Протоєреєм Михайлом Кудановичем, Отцем Степаном Репою, Протодияконом Юрієм Корсунем і Дияконом Святославом Новицьким, яким прислугувували Юрій Пасічник, Іван Куданович, Юрій Лучко, Володимир Раш та вівтарні хлопчики. Зібраний хор трьох парафій Святих Володимира й Ольги, Святого Юрія Переможця, і Святого Архистратига Михаїла під диригентурою Марка Бриня урочисто відспівав Святу Ахієрейську Літургію.

У своєму слові до вірних, Владика Антоній привітав парафіян з Храмівим Святом і Святом 1000-ліття Хрещення Руси-України. Владика Антоній пояснив глибокий зміст події 1000-ліття Хрещення Руси-України князем Володимиром Великим у нашу православну віру. Владика звернув велику увагу наявності нашої церкви у вільному світі і закликав вірно служити своїй церкві, кажучи, що Святий Апостол Андрій Первозваний, побувавши на Київських горах сказав, що тут засяє Божо Благодать. Наші предки залишили нам цю Божу Благодать, а ми залишаємо її для своїх майбутніх поколінь. Владика далі закликає шанувати свої звичаї, обичаї, традиції, та любити свою православну віру.

Дуже зворушливим було, коли Владика Антоній вручав грамоти від Консисторії нашим заслуженим парафіянам пані Неонілі Мейзер та пані Вірі Танасійчук за те що вони купили для парафії чотири і пів акра землі на будову нового храму.

Отець Протоєрей Микола Метулинський привітав Владику Антонія і подякував йому за те, що він загостив до нашої парафії і звеличав наше подвійне свято. Дякував також усім отцям, парафіянам, гостям і запросив до дальшого святкування в залу на традиційний обід, який наші сестриці на чолі з пані Катериною Бугаєнко приготували. Після співу молитви "Отче Наш" і благословення їжі, розпочалися промови і концерт.

Іван Бугаєнко, Голова Парафіяльної Управи, привітав Владику Антонія, усіх отців, гостей та парафіян, які прийшли і звеличали наші небуденні свята. Пан Бугаєнко прочитав привітання від майора Сейнт Полу пана Джорджа Латімера, який вітав парафію з Храмівим Святом а також зі Святом 1000-ліття Хрещення Руси-України. В своїй промові пан Бугаєнко заторкнув дуже важливу справу про об'єднання трьох парафій та побудову нового церковного центру в Твін-Сітіс, Міннесота. Він підкреслив, що як ми цього не зробимо то хто для нас це зробить; з кожним роком нас стає менше, старі відходять на вічний спочинок, а молодь стоїть осторонь. Якщо буде у нас одна церква, то є надія, що і молодь прийде. "В єдності сила народу. Боже нам єдність подай!" Так закінчив пан Бугаєнко свою промову і просив голів сусідніх парафій до слова.

Пан Олександр Цареградський, голова парафії Св. Юрія Переможця, привітав парафію з Храмівим Святом і побажав, щоб усі наші добрі наміри скоро здійснилися.

Пані Люба Левицька, голова парафії Святого Архистратига Михаїла, привітала парафію з Храмівим Святом, та побажала усього найкращого, і щоб усі наші задуми здійснилися.

Пан Іван Бугаєнко попросив Владику Антонія сказати пару слів в англійській мові для тих які не розуміють української мови.

Владика Антоній, у своїй промові, звернувся до нас всіх, щоб ми були здисципліновані не тільки підчас Богослуження, але і по Богослуженню. Ніхто нам не може заборонити правити в рідній мові, ніхто нам не може відібрати нашої мови. Владика закликає нас всіх пам'ятати, що ми є православні, а також пам'ятати тих, що вже нема між нами. Далі закликає нас, щоб ми не відкладали на завтра побудову нового храму і робили це сьогодні, бо завтра може бути запізно. Ми могли б цей Новий Храм освятити в цьому Ювелейному році. Владика побажав, щоб наша православна церква дочекалася другого 1000-ліття, і що наші майбутні покоління будуть нам дякувати, так як ми дякуємо нашим предкам.

Після слів Владики почалась мистецька програма. Пані Оксана Гемсворт-Мірза, під акомпанімент пана Олега Левицького, заспівала дві народні пісні: "Виснівка" слова і музика В. Микитюка, "Вечірня пісня" слова В. Самійленка, музика Стеценка. Пані Ольга Хоралець продеклямувала вірш Святій Княгині Ользі. Збірний хор під диригентурою Марка Бриня проспівав три церковні пісні: "Щасливий чоловік" музика П. Козицького, "О Всехвальна Мати" музика Г. Давидовського, "Достойно є" музика М. Леонтовича.

Молитвою почато і молитвою закінчено наші подвійні свята.

Хто був бачив, а хто не був нехай жалує!

Пилип Шайда

На передодні нашого Храмового Свята, Міннесотський Комітет 1000-ліття Хрещення Руси-України, який складався з людей трьох парафій, приготував виставку Церковної Архітектури, яка була перший раз показана в нашій парафії 30-го липня. Цю виставку було реклямовано по нашій місцевості і багато своїх і чужинців мали нагоду оглянути її. Керівником цієї виставки була пані Ніна Булавицька, їй допомагали пані Оксана Соловей, пан А. Жучок, і пан Михайло Ковалевський. Підчас виставки пані Ніна Булавицька пояснювала коли ці церкви були збудовані і коли і ким зруйновані. Після святкування Храмового Свята, 31-го липня, гості і більшість парафіян мали нагоду оглянути цю надзвичайно цікаву виставку. Підчас виставки, Др. Анатолій Лисий сказав що цю виставку варто вислати до Баунд Бруку на святкування 1000-ліття Хрещення Руси-України в днях 5-6-7 серпня, 1988 року. За старанням Комітету виставку було вислано до Баунд Бруку.

SAINTS VOLODYMYR AND OLGA PATRON SAINTS FEAST DAY

Saint Volodymyr the Great's Feast Day is July 28; St. Olga's – July 24
Philip SHAYDA

On July 31, 1988, the parish of Saints Volodymyr and Olga in St. Paul, Minnesota, solemnly celebrated a two fold holiday, the Feast Day of its Patron Saints and the 1000 year of Baptism of Rus-Ukraine.

This festivities were honored by the presence of the Most Reverend Archbishop Antony, who was greeted with bread and salt at the entrance to the church by the president of the Parish Council, John Bohajenko, and the English secretary of the Parish Council, Halyna Myroniuk. The Parish School students Tanya, Dmytro, and Karina Anaya presented Archbishop Antony with a beautiful bouquet of flowers. His Eminence Antony was greeted in the church by our Parish Rector Very Rev. Nicholas Metulynsky. The Archbishop Divine Liturgy was celebrated by Archbishop Antony in co-celebration with Very Rev. Nicholas Metulynsky, Mitred Archpriest Father Michael Kudanovych, Father Steve Repa, Archdeacon Yuriy Korsun and deacon Sviatoslav Nowytski; assisting at the altar were servers George Pasichnyk, Ivan Kudanovych, George Loutchko, Volodymyr Raash and several younger altar boys. A combined choir of three parishes, Sts. Volodymyr and Olga, St. George, and St. Archangel Michael, under the conductorship of Mark Bryn, solemnly sang the Divine Archbishop's Liturgy.

In his speech to the faithful, Archbishop Antony greeted the parishioners with the Patron Saints Feast Day and the 1000 year Baptism of Ukraine. Archbishop Antony explained in depth the meaning of the 1000 year Baptism of Rus-Ukraine by Prince Volodymyr the Great and our Orthodox faith. The Archbishop emphasized the importance of our church in the free world and called the faithful to serve their church. He said, that Apostle St. Andrew the First Called, having stood on the Kyiv hills said, "here will shine God's Grace". Our ancestors left us this God's Grace and we will leave it to our future generations. The Archbishop further called us to respect our customs, traditions, and to love our Orthodox Faith.

It was very emotional to see Archbishop Antony presenting certificates of recognition from the Consistory to the well-deserving parishioners, Mrs. Neonila Maeser and Mrs. Vera Tanasichuk, for purchasing the 4-½ acres of land on which the new church was to be built in the near future.

Very Rev. Father Nicholas Metulynsky greeted Archbishop Antony and thanked him, for visiting our parish and celebrating with us the twofold holiday. He also thanked all the priests, parishioners and guests and invited everyone to continue the celebration in the church hall with a traditional dinner, which our Sisterhood prepared under the guidance of Sisterhood President Mrs. Katherine Buhajenko. After singing the Lord's Prayer, "Our Father", and blessing of the food, the speeches and concert followed.

Ivan Buhajenko, President of the Parish Council, welcomed Archbishop Antony, all the priests, guests and parishioners, who came and celebrated our special holidays. Mr. Buhajenko read greetings from the Mayor of St. Paul Mr. George Latimer, who greeted the parishioners with the Patron Saints Feast Day and the 1000 anniversary of Baptism of Rus-Ukraine. In his speech Mr. Buhajenko touched upon a very important matter about the unification of the three parishes and building of a new church in the Twin Cities, Minnesota. He underscored, that if we don't make this happen then who will do it for us; every year our numbers are getting smaller - the older depart into life eternal, and the younger people are not too eager to join the church. If we have one church, then there is some hope that there will be more young people who will be joining the church. "In unity there is the strength of the people. God grant us unity!" This is how Mr. Buhajenko finished his speech and invited the presidents of the other parishes to speak.

Mr. Oleksander Tsarehradsky, president of St. George's Parish, greeted our Parish with the Patron Saints Feast Day and wished that all of our good intentions come to fruition soon.

Mrs. Luba Lewytskyj, president of St. Archangel Michael's Parish, greeted our parish with Patron Saints Feast Day, and wished all the best to our parish and that all our wishes are fulfilled.

Mr. Buhajenko asked Archbishop Antony to say a few words in the English language for those who don't understand Ukrainian.

His Eminence Antony requested all of us to always remember our Orthodox faith, and not only during the Divine Liturgy services. No one can forbid us to have Divine Liturgies in our native language; no one can take away our language. The Archbishop also called upon all of us to remember that we are Orthodox, and also to remember those who are no longer among us. He also reminded us not to postpone the matter of building of the new church to tomorrow but to build it today, because tomorrow it may be too late. He said that we could have blessed the new Church in this Jubilee year. He also wished that our Church would be there to celebrate the next millennium jubilee and that our future generations would thank us for doing this the way we are thanking our ancestors now.

After the Archbishop's speech the artistic part of the program started. Mrs. Oksana Hemsworth-Mirza, accompanied on the piano by Oleh Lewytskyj, sang two folk songs: "Vysnivka", words and music by V. Mykytiuk, and the "Evening Song", words by V. Samijlenko, music by Stetzenko. Mrs. Olga Khorolec recited a poem devoted to Saint Princess Olga. The combined choir under the conductorship of Mark Bryn sang three religious songs: "The Blessed Man", music by P. Kozytsky, "O All Praising Mother", music by H. Davydovsky, and "It Is Worthy", music by M. Leontovych.

Our two-fold celebration of our Church's feast day began with a prayer and ended with one.

Those who were present greatly enjoyed this celebration, and those who unfortunately missed it will regret it!

Phili Shayda

The day before our Patron Saints' Feast Day, the Minnesota Committee for the Commemoration of the 1000 years of Baptism of Rus-Ukraine, consisting of people from all three parishes, prepared an exhibit of Church Architecture, which was shown for the first time in our Parish hall on July 30th. This exhibit was advertised throughout the city and many Ukrainian people, as well as American neighbors, had the opportunity to view it. The curator of this exhibit was Mrs. Nina Bulavitsky, assisted by Ms. Oksana Solovey, Mr. A. Zhuchok, and Mr. Michael Kovalevsky. During the exhibit Mrs. Nina Bulavitsky explained when these churches were built and when and by whom they were destroyed. After the Patron Saints Feast Day celebration on July 31, the guests and many of the parishioners had an opportunity to view this extraordinary and interesting exhibit. During the exhibit, Dr. Anatoly Lysyj stated that this exhibit should be sent to South Bound Brook for the 1000 year celebration of the Baptism of Rus-Ukraine during the days of August 5-6-7, 1988. Through the efforts of the Committee this exhibit was sent to South Bound Brook.

EAST SIDE'S ST. STEPHAN'S CONGREGATION GRACIOUSLY SHARES THEIR CHURCH WITH THE PARISH OF STS. VOLODYMYR AND OLGA DURING THE CONSTRUCTION OF NEW CHURCH

by Tom Conlon (Excerpts from the East Side Globe - April 1996)

Standing outside the East Side's St. Stephan's Ukrainian Catholic Church, the temporary home of Sts. Volodymyr and Olga Ukrainian Orthodox Church, are from left: The Rev. Hryhorij Podhurec (rector at Sts. Volodymyr and Olga); Alex Chorewycz (church building committee treasurer); Philip Shayda (church historian and trustee); and Oleg Gregoret (architect and chair of building committee)

Transitions and changes can be difficult – especially when it's a church...striving to meet the needs of its first and third generation Americans' language and cultural traditions. For Saints Volodymyr & Olga Ukrainian Orthodox Church, these challenges surfaced later than many of the East Side's ethnic Catholic and Lutheran congregations – which long ago made the transition to English services from native languages and traditions of their ethnic founders. While most western European immigration ended after World War I, and second generation Americans gradually adapted to the new American language and culture by the 1950s, much of the local Ukrainian community is now undergoing that challenge.

"The East Side played a major role for many Ukrainian-Americans in St. Paul," said Eastsider Philip Shayda, a founding member of Sts. Volodymyr & Olga who serves as a church trustee and its official historian. "By 1953, we moved to a permanent building at Jenks and Greenbrier Streets, which today

is a house. In 1960, we bought a church at Portland and Victoria Streets in the Summit-University neighborhood until selling it in late 1994 for construction of a new Twin Cities Ukrainian Orthodox Church. St. Stephan's was gracious enough to share their church with us during construction and brought us back to the East Side."

The new church will be known as St. Katherine Ukrainian Orthodox Church and Cultural Center, currently under construction in Arden Hills. Upon its grand opening in summer of 1996, Sts. Volodymyr & Olga will leave the East Side for good to build a new church community with many new features. "We are at the point where we have third-generation Ukrainian Orthodox members who are less likely to speak fluent Ukrainian or participate solely in Ukrainian community social functions," said Alex Chorewycz, treasurer of the church building and fundraising committee. "We want to keep them connected to both the Orthodox faith and their Ukrainian heritage, but realize it means addressing different needs. Adding an additional church service or religious/cultural school class in the English language are strategies to meet both first, second and third-generation Ukrainians' needs without losing their identity. We want to be more inclusive, including reaching out to non-Ukrainian Orthodox and other Christian believers with an interest in our faith. "Our challenges are to unite Ukrainian Orthodox churches in Twin Cities and build on our common heritage for the needs of future generations," Chorewycz said. "For some, change means leaving behind fond memories. But we won't take anything away from anyone. This church will serve spiritual, cultural and social purposes under one roof – without woes of funding capital repairs, lack of parking and proximity of members."

St. Katherine, designed in Ukrainian Baroque architectural style common to the mid-17th century, will likely become one of the Twin Cities' most unique architectural structures. The church will consist of five copper domes and copper standing-seam roofs. With time, the copper will turn green and appear like the Cathedral of St. Sophia in Kiev, Ukraine, which provided the inspiration for the church's design. The 4000-square-foot church will reach 90 feet at the height of the center cupola. A library, classroom, kitchen and great hall (with capacity for 350 in a banquet setting) are all part of the 14000 square-foot total project. The church will be fully handicapped accessible and is surrounded by beautiful wetland and wooded areas.

Oleg Gregoret, design architect and chairman of the church's building committee, said the concept of the united church began in early 1980's – with the current land purchased and donated by two families in 1987. "Like any major project, land use permits, raising needed capital and a number of other preparations take time, he said. "The \$2.5 million church still needs money, so we'd welcome any tax-deductible contributions from interested persons. We are very proud of what this building will offer and contribute to the community - spiritually, socially and architecturally."

The Rev. Hryhorij Podhurec, Sts. Volodymyr & Olga's new rector, oversaw a similar church construction project in Silver Spring, Maryland and brings needed experience to the project. The Rev. Stefan Zencuch, Podhurec's predecessor, along with recently-deceased member John Buhajenko, played key roles in the project's development as well.

"When we completed St. Andrew's in 1987, we were the first church in the world to dedicate our building to the victims of Chernobyl," Podhurec said. "Likewise, we want our new church to have special meaning to all in our community." Podhurec resides in the rectory adjacent to the new church. Inside, his numerous Ukrainian decorations include traditional tapestries and painted Easter eggs of different sizes - from chickens, geese and ostriches.

"Our church may say goodbye to St. Paul's East Side, but we will continue to live and contribute to this community," Shayda said. "It has been a part of our history that we will never forget, and it helped many of us reach our successes in life."

"VOICE" No. 5 (32) 1996 MAY-JUNE Page 9

ПАРАФІЯНИ ЦЕРКВИ СВ. СТЕФАНА - СХІДНЬОЇ ОКОЛИЦІ МІСТА - ЛАСКАВО ЗАПРОПОНУВАЛИ ЇХНЮ ЦЕРКВУ ПАРАФІЇ СВВ. ВОЛОДИМИРА І ОЛЬГИ ПІД ЧАС БУДОВИ ЇХНЬОЇ НОВОЇ ЦЕРКВИ

Том Конлон (Уривки з Газети "Куля Східня Околиця і" - Квітень 1996 р.)

Перехідний період і всякі інші зміни можуть бути дуже важкими - особливо, якщо справи торкаються церкви... яка намагається задовольнити потреби першої генерації разом з третьою генерацією Американської мови та культурних традицій. В обставинах Української Православної Церкви Свв. Володимира і Ольги це завдання об'явилося далеко пізніше ніж в багатьох інших етнічних церквах східної сторони міста, як наприклад в католицьких та лютеранських церквах, які вже давно почали вживати англійську мову в церковних службах, замість мов та традицій засновників їхніх церков. В той час, як більша частина іміграції з західної Європи закінчилась після Першої Світової Війни, і друга генерація американців поступово пристосувалась до нової американської мови та культурних традицій вже в 1950-их роках, велика частина українського суспільства переходить через це завдання щойно тепер.

"Східня Околиця міста Сейнт Паулу відіграла досить важливу роль для багатьох Українців-Американців," завважив Пилип Шайда (з східної частини міста), і один з започатківців Церкви Свв. Володимира і Ольги, який довгий час був тростом церкви, а також її істориком. "В 1953 р. наша церква перебралась була до постійної будівлі при вулицях Дженкс та Грінбраер; цей будинок тепер є звичайне помешкання. В 1960 р. ми купили церкву при Вулицях Портланд і Вікторії, в околиці Самміт-Юніверситі. Цю церкву було продано в 1994 році, в зв'язку з побудовою Нової Української Православної Церкви в Твін Сітіс. Церква Св. Степана ласкаво запропонувала нам до послуг їхню церкву підчас побудови нової церкви, і це знову привело нас до Східньої Околиці."

Нова церква буде мати називу: Українська Православна Церква Святої Катерини і Культурний Осередок. Вона в цей час будується в пригородку Арден Гіллс. Після відкриття цієї нової церкви влітку 1996 року, Парафія Свв. Володимира і Ольги назавжди покине Східню Околицю і почне розбудовувати нове церковне суспільство при цій новій церкві. "Ми дійшли до тієї точки, де ми маємо третю генерацію Православних Українців, яка не дуже добре володіє українською мовою і не бере дуже великої участі в суто українських соціальних функціях," за висловом Алекса Хоревица, скарбника церкви, та члена Комітету Фондів. "Ми бажаємо залишитися при Православній Вірі та дотримуватись нашої української спадщини, але ми також усвідомлюємо, що ми мусимо заповнити також інші потреби. Нам треба додати службу божу англійською мовою, а також релігійно/культурну школу англійською мовою. Це допоможе нам поповнити потреби українців першої, другої та третьої генерації без затрати їхньої ідентичності. Ми хочемо включити якнайбільше людей, а так само притягати до нашої церкви Православних не-українців, та інших віруючих Християн зацікавлених нашою вірою. "Наше завдання полягає в об'єднанні українських православних церков в Твін Сітіс на ґрунті спільної спадщини і для потреб наступних генерацій," сказав Алекс Хоревич, "Для деяких людей зміна означає забуття приємних споминів, і т.д. Але ж ми не хочемо нічого забрати ні від кого. Ця церква буде нашим духовним, культурним і соціальним осередком для всіх наших потреб - вона зосередить все це під одним дахом - ми не потребуватимемо фондів на коштовні ремонти, ми матимемо досить парковища, а також близькість для всіх членів церкви."

Церква Св. Катерини запроектована в архітектурному стилі Українського Барокко, який був популярним в 17-му столітті. Ця церква є дуже унікальною в Твін Сітіс і буде одною з відоміших архітектурних будівель. Церква матиме п'ять бань покритих міддю. З часом мідь позеленіє і ця церква нагадуватиме нам Собор Св. Софії в Києві, на Україні, яка дала натхнення під час проектування.

Церква є на 4,000 кв.футів, центральна баня буде 90 футів заввишки в середині церкви. Також буде бібліотека, три класних кімнати, модерна кухня, та зала на 350 осіб (при столах), і все це є частиною всього проекту на 14,000 кв. футів. В церкву зможуть в'їжджати люди які не можуть ходити і які потребують спеціальних крісел з колесами. Навкруги церкви мальовничі струмки з комишами та невеликий лісок. Олег Греґорет, архітект проекту, як і голова Будівельного Комітету, розповів, що ідея об'єднання церков зародилася ще в 1980-их роках; земля для побудови церкви була куплена і подарована для побудування церкви завдяки надзвичайній щедрості двох родин. "Як і в багатьох інших випадках, коли будуються великі проекти, роздобуття різних дозволів, збірки фондів, та багато інших підготовчих справ, забрало багато часу," пояснив п. Греґорет. "Церква і зала на \$2.5 мільйона і досі потребує будівельних фондів для закінчення усіх будівель. Ми запрошуємо усіх, хто зацікавлений в побудові цієї церкви, посилати вільні від податків гроші для цього проекту. Ми є дуже горді тим, що ці будівлі дадуть суспільству, як з соціального боку, так і для соціальних потреб, і з боку унікальної архітектурної будівлі."

Отець Григорій Подгурець, новий настоятель Парафії Свв. Володимира і Ольги, мав нагоду наглядати над побудовою такої церкви в Сілвер Спрінг, Меріленд, і його досвід допомагає викінчити цей проект. Отець Стефан Женчух, попередник Отця Григорія, а також Іван Бугаєнко (попередній голова парафіяльноїуправи), який помер кілька місяців тому назад, також відіграли важливі ролі в зв'язку з побудовою цього проекту.

"Коли ми закінчили побудову Собору Св. Андрія в 1987 році, ми присвятили цю будівлю жертвам Чорнобильської катастрофи," сказав Отець Подгурець, "Отже добре б було присвятити цю нову церкву для якогось спеціального значення в нашому суспільстві." Отець Подгурець мешкає в парафіяльному домі, який належить парафії. В його хаті багато українських декоративних речей, традиційних гобеленів, та українських писанок різних розмірів -- курячих, гусячих та страусових.

"Наша церква попросається з Східньою Околицею Сейнт Паулу, але ми продовжуватимемо жити і сприяти позитивному розвитку цього суспільства," сказа Шайда, "Воно було частиною нашої історії і ми ніколи його не забудемо, бо воно допомогло багатьом з нас досягнути успіхів в нашому житті."

№ 5 (32) 1996 травень-червень, ст. 9

СПІЛЬНІ ЗБОРИ ПРЕДСТАВНИКІВ ТРЬОХ ЦЕРКОВ. ТЕМА: ОБ'ЄДНАННЯ

14-го грудня, 1996 р., представники та настоятелі парафій Святого Юрія, Святого Михаїла, та Святих Володимира і Ольги зішлись на спільні збори в кімнаті для засідань при Новій Церкві в Арден Гіллс. На зборах було понад 25 осіб.

О. прот. Григорій Подгурець в своїй привітальній промові зазначив, що у всіх трьох парафіях щороку меншає кількість парафіян. Тож ми мусимо подумати про майбутнє Української Православної Церкви і громади. Нова Церква в Арден Гіллс вже майже закінчена. Вона дуже гарно спланована і має привабливий стиль Українського Барокко і розташована на приємній ділянці, навкруги лісок та озерце, в пригороді Твін Сітіс, Арден Гіллс. Вона була б дуже зручною для всіх православних українців у Твін Сітіс.

Звичайно, всі розуміють, що тяжко лишати церкви які всім такі близькі до душ, але ж і Україну нам було тяжко покидати. При Новій Церкві можна було б святкувати українські свята, мати весілля, танці, виступи і т.д. Парковище велике і зручне. Заля на 300+ осіб збудована окремо від церкви, і її можна буде рентувати іншим. Вже декілька осіб питали, чи вони б могли вирентувати залю для весіль.

Др. Анатолій Лисий, як представник Церкви Св. Михаїла, висловив своє захоплення і визнання щедрости фундаторки нової церкви п. Віри Танасійчук, яка була присутня на зборах. Ярослав Корсунський порівняв дар Віри Танасійчук з коштами Гетьмана Івана Мазепи для реставрації Надбрамної Церкви Святої Тройці в Києві. Було багато питань та дискусій. Віра Танасійчук підкреслила, що треба зберегти українську культуру, щоб наші діти гордилися цією новою церквою. Др. Анатоль Лисий сказав, що об'єднавшись ми матимемо нагоду створення одної сильної української громади в Твін Сітіс.

Вирішили, що всі три парафії приготують фінансові звіти та рапорти майна і відповідальностей, виберуть 2-3 особи в комісію, яка буде далі студіювати питання економіки об'єднаної парафії. Парафія Св. Юрія матиме парафіяльні збори 15-го грудня. На цих зборах будуть обговорювати ідею об'єднання. Парафія Св. Михаїла матиме загальні збори на початку лютого. Представники трьох парафій зйдуться в половині січня, щоб простудіювати фінансові звіти та майбутній бюджет нової церкви.

ГОЛОС - № 1(36)січень-лютий 1997р., ст. 9

REPRESENTATIVES OF THREE UKRAINIAN ORTHODOX CHURCHES ATTENDED A MEETING TO DISCUSS UNIFICATION

On December 15, 1996 representatives and rectors of all three Ukrainian Orthodox parishes - St. George's St. Michael's and Sts. Volodymyr & Olga - met in the board room of the New Church in Arden Hills to discuss the possibilities of unification in the near future. About 25 persons attended.

Very Rev. fr. Hryhorij Podhurec noted in his introductory speech, that all three parishes are faced with declining membership. We need to plan the future of Ukrainian Orthodox Church and community accordingly. The New Church in Arden Hills is almost finished. It is a beautiful church built in Ukrainian Baroque style. The church is built on a very pleasant site, surrounded by a small forest and a small lake and is located in an area very convenient for all Orthodox Ukrainians in the Twin Cities.

Of course, everybody understands that it is difficult to leave churches which are so close to their parishioners' hearts, but although it has not been easy for us to leave our mother country Ukraine, and it should be much easier to pray in a beautiful, although different, new church. In the

New Church we all could celebrate various Ukrainian commemorations, weddings, dances, recitals, etc. Parking is plentiful. The Parish Hall for 300+ persons is separate from the church, therefore it can be rented out to others. Several persons already inquired about renting the hall for weddings.

Dr. Anatol Lysyj, as representative of St. Michael Church, expressed his admiration of the generosity of our founder Vera Tanasichuk, who was present at the meeting. Jaroslav Korsunsky, as representative of the Church of St. George compared Vera Tanasichuk's contribution to the construction of the New Church to that made by Hetman Ivan Mazepa towards the restoration of the Gate Church of the Holy Trinity in Kyiv, Ukraine. There were many questions and a lively discussion ensued. Vera Tanasichuk emphasized the need of preserving our Ukrainian culture and having a church our children would be proud of to show to their friends. Dr. Lysyj stated that through unification we would achieve one large much stronger Ukrainian community in the Twin Cities.

It has been decided that all three parishes would prepare their annual financial reports and statements of assets and liabilities and will elect 2-3 representatives to a committee that will look into the economies created with a unified parish. St. George's Parish will be discussing this at their meeting on December 15. St. Michael's Parish meeting will be held in February. Representatives of the Parishes will get together mid-January to discuss all financial reports of the three parishes as well as estimated budget of the New Church.

VOICE - #1(36) January-February 1997

Fr. Stefan Zencuch, new Rector, and Panimatka Katarina are greeted upon their arrival in summer of 1992 by Mrs. Vera Tanasichuk, major donor of funds for the construction of the new church, and Mr. Ivan Buhajenko, President of the Parish Council with wife Katherine Buhajenko, President of the Parish Sisterhood.

Отця Стефана Женчуха, нового настоятеля церкви Святых Володимира і Ольги, та Паніматку Катерину влітку в 1992 році вітають пані Віра Танасійчук, головний донор фондів на побудову нової церкви, та пан Іван Бугаєнко, Президент Парафіяльної Управи, і його дружина Катерина Бугаєнко, Голова Сестрицтва.

***Parishioners at Saints Volodymyr and Olga Church admiring architect's plans for the new Church.
Парафіяни Церкви Святих Володимира і Ольги схвалюють плани архітектора для нової церкви.***

***Church Services held in the basement of the Priest's House in Arden Hills, Minnesota, while the new church is under construction.
Тимчасово Служби Божі служаться в підвалі священникової хати в Арден Гіллс, Міннесота, під час будови нової Церкви.***

ПАРАФІЯНИ ТА ДРУЗІ В БІБЛІОТЕЦІ ХАТІ НАСТОЯТЕЛЯ В АРДЕН ХІЛЛС, МІННЕСОТА - 1996 PARISHIONERS AND FRIENDS IN THE LIBRARY ROOM OF THE RECTOR'S HOUSE IN ARDEN HILLS, MN - 1996

Зліва на право – стоять: Ванда Бармет, Зірка Данилюк, Тамара Павлова, Катерина Филипович, Світлана Павлова, Леся Гелецінська, Йосип Аная, Ніна Гелецінська, Володимир Вовк, Таїла Аная, Пепіто Аная, Віктор Бармет, Марія Вовк, Олена Новицька, Наталка Новицька, Ніна Хоревич, Борис Миронюк, Роберт Микола Женчух, Марія Умерова, Олег Грегорет, Майя Грегорет, Галина Гуца, Джозеф Аная, Іван Гуцало, Неоніла Мейзер, Дін Мейзер, Катерина Бугаєнко, Татьяна Ілієвська, Неоніла Пачковавська, Олександр Пачковський, Іван Ілієвський, Сидять – зліва на право: Людмила Аная, Пилип Шайда, Софія Шайда, Ірина Дика, о. настоятель Стефан Женчух, паніатка Катерина Женчух, Іван Бугаєнко, Тамара Гротт, діти: Каріна Аная, Лара Аная, Анастасія Рябокінь, Маланка Рябокінь.

Left to right – standing: Wanda Bahmet, Zirka Danyliuk, Tamara Pavlov, Kateryna Philirovich, Svitlana Pavlov, Lessia Gelecinsky, Joseph Anaya Jr., Nina Gelecinsky, Wolodymyr Wovk, Tailla Anaya, Pepito Anaya, Victor Bahmet, Maria Wovk, Olena Nowitsky, Natalie Nowitsky, Nina Chorevich, Boris Myroniuk, Robert Nicholas Zencuch, Maria Umerov, Oleh Gregoret, Maya Gregoret, Galina Gutsa, Joseph Anaya, Sr., Ivan Hupalo, Neonila Maeser, Dean Maeser, Katherine Vuhajenko, Tatiana Ilievsky, Neonila Paszkowski, Alexander Paszkowski, Ivan Ilievsky, Tana Ilievsky, seated – left to right: Lucy Anaya, Philip Shayda, Sophie Shayda, Tina Duka, Parish Rector Fr. Stefan Zencuch, Panimatka Katarina Zencuch, John Vuhajenko, Tamara Grott; children: Karina Anaya, Lara Anaya, Anastasia Ryabokip, Malanka Ryabokip.

БУДОВА НОВОЇ ЦЕРКВИ СВЯТОЇ ВЕЛИКОМУЧЕНИЦІ КАТЕРИНИ

Церква присвячена всім живим і мертвим Катеринам. Святиня побудована в стилі Українського Барокко архітектором Олегом Ґреґоретом, АІА.

Парафіяни прибули розчищати землю для Церкви. Зліва на право: Іван Ілієвський, Іван Сидоренко, Михайло Ковалевський, Александр Пачковський, Іван Бугаєнко, Олег Грегорет, Пилип Шайда.

Parishioners arrived to clear the land for the New Church. Left to right are: Ivan Ilievsky, John Sydorenko, Michael Kovalevsky, Alex Paczkowski, John Buhajenko, Oleh Gregoret, Philip Shayda.

На початку я хочу винести нашу сердечну подяку пані Вірі Танасійчук, панству Неонілі та Діну Мейзер за їхню пожертву більшої частини коштів на будову Церкви та Культурного Осередку, а також і за купівлю цієї Богом даної землі та будинку для мешкання Отця Настоятеля. Уклінно дякуємо архітектору за його безкоштовну, багатомісячну і багатогодинну працю над проєктом. Завдяки цим добрим людям, на цій землі вже красується на сонці Новий Храм. Нехай будуть зігріті добром Ваші серця, проїняті вірою у Господа нашого. Щира Вам подяка!

Наша громада багата духом. Присвяченість та віддана праця наших людей з ціллю побудови нової Церкви увінчалася успіхом. П'ять років тому, на цій площі зарослій високими деревами, бур'янами та поплутаним диким дереном, зійшлися віддані парафіяни, на чолі з тодішнім головою парафії Іваном Бугаєнком, який на привеликий жаль помер підчас самого початку будови церкви, взяли до праці, розчистили зарослі і

почалася будова Церкви. Спроби об'єднання з іншими двома парафіями не дали успіху. Єдність можлива лише у взаємному розумінні.

Отже, своїми силами, парафіяни Церкви Святих Володимира і Ольги відважились приступити до будови. Парафіяни почали складати свої пожертви на будову - по 5, 10, 20 і більше тисяч доларів, а також по 50 доларів і менше - всім щиросердечна подяка, бо, "з миру по нитці і буде сорочка," каже наше прислів'я. Хочеться згадати пожертву на один долар від людини, що приїхала з України. На Боже діло добре дати - відплатиться сторицею. Напевно для цієї людини так і сталося.

Подиву гідна праця і витримка голови парафії Олександра Хоревича (молодшого) і всіх парафіян.

Ми щасливі мати доброго Настоятеля парафії Отця Протоієрея Григорія Подгурця і працюовиту Пані-Матку Галину, яка так старанно працює для добра парафії і тримає нас усіх в піднесеному дусі - ми всі з нею помолоділи.

Отже, Церква майже закінчена, блищить вона у каскадах сонячного проміння. Прозорою блакиттю синіє Небо над нашим Храмом. Для всіх нас це є надзвичайний дарунок долі після тернистої дороги життя.

Було приємно і радісно спостерігати, як будується Церква, як підносились куполи, поблискуючи золотим промінням, як піднімалися Хрести - все вище і вище у блакить Неба. Душа радіє, серце б'ється коли дивишся на Новий Храм.

Ще багато роботи: ми хочемо прикрасити Церкву, улаштувати шкільні кімнати і зробити музей, щоб передати з покоління в покоління родинні реліквії, зберегти родовідну пам'ять, передати християнську мораль і тонке розуміння краси обряду Православної Служби Божої.

Неоніла ПАЧКОВСЬКА
20-го вересня 1996 р.

BUILDING THE NEW CHURCH OF ST. KATHERINE THE MARTYR

The church is dedicated to all Katherines – living now and those who lived before and departed into life eternal. This Holy Church is designed in Ukrainian Baroque style by architect Oleg Gregoret, AIA.

First of all, I would like to express our most sincere gratitude to Mrs. Vera Tanasichuk and Mr. and Mrs. Dean and Neonila Maeser for their generous funding of a very large part of the cost needed to build this Church and Cultural Center for purchasing the land for the church buildings, as well as purchasing the house adjacent to this property which would serve as our Rector's residence. Also our hearty gratitude belongs to the architect for his cost free many months long work on this project. Thanks to these kind and generous people we now have this beautiful New Church standing under the sun. May your hearts be inspired by your faith in God Our Lord and warmed by His kindness.

John Buhajenko next to the birch cross designating the place where the new Church will be built.

Іван Бугаєнко поряд березового хреста який Позначає місце де буде збудована Нова Церква.

Our souls were filled with happiness as we were observing the construction of our New Church.

There is still a lot to do: we need to furnish and decorate the Church and the Parish Hall, to furnish the class rooms, to establish a museum which would carry on and preserve from generation to generation our ethnic customs, preserve our traditions, and to pass on our Christian morality and correct understanding and the beauty of the Orthodox Liturgy to our children and grandchildren.

Neonilla PACZKOWSKI - September 20, 1996

Our parishioners' dedication and devotion to the purpose of building this Church resulted in success. Five years ago, this land was covered by tall trees, weeds and wildly intertwined underbrush. The parishioners met together many times and began preparing the land. Encouraged by John Buhajenko, then our Parish Council President (who unfortunately passed away right at the very beginning of the Church construction), the parishioners cleared the land and construction of the Church began. They tried, at first, to encourage unification with the other two Ukrainian Orthodox parishes in the Twin Cities, but their efforts were not successful. Unification is possible only when people have a mutual understanding.

Thus, relying only on their own strengths, parishioners started the construction. They donated 5, 10, 20 and more thousands of dollars, as well as only 50 dollars and smaller amounts of money - our most sincere thanks to all, because "if everyone gives only one thread, it will be possible to make an entire shirt," as our Ukrainian proverb states. I just need to mention a donation of only one dollar by a man who was visiting from Ukraine. For such good deed, in God's Name, as everyone knows, God will reward such person a hundredfold. And we hope that this is what happened to that man.

Hard work and perseverance of the next Parish President Alex Chorewycz (Jr.), as well as dedication of all parishioners, deserves true admiration.

We are happy that we now have a great new Rector of our parish, Very Rev. Fr. Hryhorij Podhurec, as well as hard-working Panimatka Halyna, who is so devoted to her duties in the parish, that she truly keeps us all in an upbeat mood - we all feel younger in her presence.

Thus the Church is almost finished - the new copper cupolas are glistening under the sun's rays. The translucent blue skies are over our beautiful new Church. After all, it is an unusual gift of fate that softens the thorny road of life.

It has been very joyful watching the Church being built, watching the cupolas being raised and sparkling under the golden rays of sun, the Crosses being erected higher and higher into the blue sky.

Fr. Nicholas Metulynsky and Mrs. Vera Tanasichuk are ready to help in clearing the land.

Отець Микола Метулінський і пані Віра Танасійчук готові розчищати землю для побудови Церкви.

ДЯКУЄМО ТОБІ, БОЖЕ...

В неділю Святого Антонія, 23-го липня, 1995 року, з благословенням Всевишнього, надійшов довго очікуваний день в нашій громаді: Символічний початок будови нової церкви (фізичний – дійсний – початок справді почався 17-го липня).

Підготовкою до історичного дня зайнялися архітект Олег Грегорет з дружиною Майєю, панство Александар і Неоніла Пачковські, Александер Гуща, Олекса Ілієвський, Леррі Свистовський та Іван Сидоренко. Від Сестрицтва, кухню організувала пані Ніна Свистовська-Хоревич.

Польова Служба Божа на площі парафіяльного дому була відправлена о год. 11-ій вранці. Під кінець Служби, Настоятель о. Стефан Женчух привітав присутніх та покликав до слова ключевих осіб будови Нової Церкви, а саме: фундаторку Віру Танасійчук, фундаторів Діна та Неонілу Мейзер, голову парафіяльної управи Івана Бугаєнка, голову будівельного комітету Олега Грегорета, та заступника голови парафіяльної управи Олекса Хоревича. З гостей привітали присутніх представники сусідньої лютеранської церкви Норт Гайтс пастор Роберт Бурмайстер, сенаторка Стейту Міннесоти Лінда Ранбек, та представниця міста Арден Гілліс Берніс Апліковскі.

Перед формуванням процесії, отець Настоятель закликав присутніх складати пожертви на фонд побудови нової церкви та молитися за успіх цілого проекту. Архітект Олег Грегорет видав тверді шоломи дорученим особам, які мали символічно ‘копати’ землю. Почалася формуватися процесія. Першу в історії церкви процесію з хрестом і хоругвами та національними прапорами заплановано з певним наміром, всі присутні цієї процесії увійшли в орбіту безконечного життя у Христі. Це є очевидним характером наших православних таїнств (вінчання, хрещення, та інших важливих оказій).

Завершивши круг процесії навколо парафіяльного дому, ми всі пішли на розкопану вже землю, де стоятиме наша святиня.

Алекс Хоревич, заступник голови парафіяльної управи, виголосив коротку промову, після якої Олег Грегорет подав 'золоті' лопати Вірі Танасійчук, Дінові та Неонілі Мейзер, Іванові Бугаєнкові, Алексові Хоревичу, Отцю Настоятелю, залишаючи одну для себе, і провів разом з усіма вище згаданими символічний акт копання та піднесення землі лопатами.

Після офіційної програми відбувся пікнік – час розваги й товариського спілкування, який тривав десь до п'ятої години дня.

Цим. Від імени всіх парафіян, складаємо нашу щиру подяку усім, що взяли участь в цій урочистій церемонії, за підтримку, пожертви та гарно проведений час з нами.

ЩАСТИ ТОБІ БОЖЕ, НАША НОВА СВЯТИНЕ!

о. Стефан Женчук

ГОЛОС, ч. 1(28) вересень-жовтень 1995 р.

WE THANK THEE, OUR GOD...

On St. Anthony's Sunday, the 23-rd of July, 1995, with the blessings of our Almighty God, we finally "arrived" at "The Day" of our parish - The Groundbreaking for the New Church and Cultural Center in Arden Hills.

The preparations for the upcoming event were taken care of by our architect Oleg Gregoret and his wife Maya, Alexander and Neonila Paczkowski, Alexander Hushcha, Olex Ilievsky, Larry Svistovsky, John Sydorenko and rector Fr. Stefan Zencuch. Mrs. Nina Chorewycz-Svistovsky has taken care of the Sisterhood's part of the work by organizing the picnic lunch which followed the groundbreaking ceremony.

The event started at 11:00 a.m. with the Pre-Liturgical Service on the grounds of the Parish Rectory. At the end of the service, Fr. Stefan Zencuch greeted all present and asked for brief speeches by some key persons: the founders of the New Church, Mrs. Vera Tanasichuk, Mr. Dean and Mrs. Neonila Maeser, Parish Council President, Mr. John Buhajenko, Chairman of the Building Committee Mr. Oleg Gregoret, and Vice President of the Parish Council, Mr. Alex Chorewycz. Our Guest speakers were Pastor Robert W. Burmeister from the neighboring North Heights Lutheran Church, State Senator Linda Runbeck, and a representative from the City of Arden Hills, Ms. Bernice Aplikowski.

Before forming a procession, Fr. Stefan Zencuch, our Rector, appealed to everyone to be generous and support the building fund, and to pray for the successful completion of the project. Architect Oleg Gregoret handed out hardhats to key persons of the project, and showed the "Golden Shovels" to be used during the official "Groundbreaking". A procession formed headed by the Cross, the Church Banners, as well as the United States' and the Ukraine's flags.

The choir, led by Natalie Nowytsky, followed by the clergy, honorary guests, parishioners and friends walked around the church rectory in a procession symbolically blessing the groundbreaking for the New Church. It was a journey through the infinite circle of life of Christ our Saviour. We, Orthodox Christians, form such "divine circles" during the sacramental events like weddings, baptisms, and other important events.

As the procession circle walk was completed, we proceeded towards the area designated for the groundbreaking. Alex Chorewycz presented a short history outline of the past work and efforts which are bringing the new church into reality. Oleg Gregoret handed out the "Golden Shovels" to Vera Tanasichuk, Dean and Neonila Maeser, John Buhajenko, Alex Chorewycz and Rector Fr. Stefan Zencuch, keeping one for himself, and a few spadefuls of soil were turned over in the area, where quite soon our new, beautiful Church of St. Katherine and Cultural Center will be built.

After the official parts of the groundbreaking event, celebration was followed by a picnic, which lasted throughout the rest of this great Sunday afternoon.

On behalf of our parishioners, we express our heartfelt thanks to all who attended our Groundbreaking Ceremony, as well as to all who supported our fundraising and gave us their moral support and prayers for successful completion of this project.

MAY GOD BLESS OUR NEW CHURCH!

Fr. Stefan Zencuch

VOICE # 1(28) September-October 1995

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА СВЯТОЇ ВЕЛИКОМУЧЕНИЦІ КАТЕРИНИ І КУЛЬТУРНИЙ ОСЕРЕДОК

(Під час святкування «Першої лопати землі...» - 23 липня 1995 року)

Церкву спроектовано в стилі Українського Барокко. Цей український національний стиль виник за часів Гетьманського Періоду в середині 17-го століття. Ці часи відносного спокою на Україні настають після хаосу татарських нападів та міжусобних воєн ворогуючих між собою князів. Багато церков збудованих в Візантійському стилі в 12-му столітті було зруйновано або занедбано. За часів Богдана Хмельницького, а пізніше Гетьмана Мазепи, відбувається реставрація і розбудова церков. В Європі в той час поширився декоративний стиль барокко і його вплив також проник на Україну. Українські архітекти на базі цього стилю створили цілком відмінний, динамічний, своєрідний український національний стиль; в ньому сполучені елементи візантійської архітектури з декоративним стилем барокко. Собор Святої Софії в Києві і церковні будівлі Києво-Печерських Лавр подали ідеї при проектуванні Церкви Святої Катерини та Культурного Осередку.

Іконостас з нашої попередньої Церкви Святих Володимира і Ольги на Портланд Авеню в Сейнт Полі був також змайстрований в стилі Українського Барокко. Він буде реставрований в новій Церкві Святої Катерини в Арден Гіллс, Міннесота. Разом з іншими іконами, які були в Церкві Святих Володимира і Ольги, цей іконостас створить внутрішню естетику Церкви Святої Катерини.

Всі будівлі будуть мати контрольоване повітря і освітлення з можливістю притемнювання для спеціальних ефектів. Церква приблизно на 4,000 кв. футів. Центральний купол, включно з хрестом, буде 90 футів заввишки.

Культурний Осередок матиме бібліотеку і класні кімнати. Заля, на 300 осіб, матиме сцену з кімнатками для переодягання.

Назовні будівлі будуть покриті білим «стакком». Всі куполи і інші дахи будуть мідні.

В'їзд до церкви буде з Снеллінг Авеню по мощеній легко вигнутій дорозі. Вигляд на білу церкву з мідними куполами відкривається з лівого боку коло невеличкого мальовничого струмка коло дороги, та на тлі зелені дерев з обох боків.

Поміж церквою та культурним осередком розташований майдан. Головний вхід в церкву буде з цього майдану. Майдан буде дуже зручним для святкування церковних та громадських функцій надворі. Площа для паркування авт буде на західній та північній стороні.

Ми сподіваємося здійснення нашої мрії створення духовного і громадського центру для всіх українців в Твін Сітіс (Міста Близнята – Сейнт Пол та Міннеаполіс) та околицях.

Олег Грегорет, AIA

Голова Будівельного Комітету

ST. KATHERINE UKRAINIAN ORTHODOX CHURCH AND CULTURAL CENTER

GROUNDBREAKING – JULY 23, 1995

The Church is designed in Ukrainian Baroque Architectural style. This distinctly national Ukrainian architectural style has been developed during the “Hetman” period in the middle of the 17th century. This period of a relative national tranquility in Ukraine was preceded by chaotic times of tartar invasion and prolonged interpersonal feuds by the ruling princes. Many of the churches of Byzantine Architecture, constructed in the 12th century, were neglected and destroyed. In the times of Hetman Bohdan Khmelnytskyj and later Hetman Ivan Mazepa restoration and reconstruction of old churches became a common undertaking. In Europe, the Baroque style in architecture was in full bloom and spread to Ukraine where an entirely different dynamic and unique style by combining baroque elements with Byzantine architecture has been created. The Cathedral of St. Sophia in Kyiv and the church buildings of Kyiv Pecherska (Cave) Lavra Monasteries provided the inspiration for the design of St. Katherine Ukrainian Orthodox Church and Cultural Center.

The Iconostasis from our former Church on Portland Avenue in St. Paul had also been designed in the Ukrainian Baroque style and will be reconstructed in the new church, which along with other icons from Saints Volodymyr and Olga Church, will complete the aesthetics of the new church.

The buildings will be air-conditioned and will have lighting system with dimming capabilities to suit particular occasions. The Church will be about 4,000 sq.ft. and 90 ft. high to the top of the cross on the central cupola.

The Cultural Center will consist of a library, class rooms and a great hall capable to accommodate 300 people in a banquet setting. A performance stage with dressing rooms on each side, will face the parish hall, with the kitchen located on the opposite side of the hall.

The exterior materials will be white stucco with copper cupolas and copper standing seam roofs.

The approach to the church will be from Snelling Avenue by means of a gently curving paved road. The white stucco church with the copper cupolas will be visible to the left across a beautiful wetland area and framed by trees on both sides. The road will lead to a landscaped court formed by the Church and Cultural Center. The main entrances to the Church and Cultural Center will be from the court. This contained space of the court will serve as a civic plaza for many outdoor functions and activities of the congregation. The western and northern portions of the site will be used for parking.

We are looking forward to the realization of our dream of creating a spiritual and social center for the entire Ukrainian community in the Twin Cities and environs.

Oleh Gregoret, AIA
Building Committee Chair

OWNER: Saints Volodymyr and Olga Ukrainian Orthodox Church

RECTOR: Very Reverend Stefan Zencuch

BOARD OF TRUSTEES:

**Vera Tanasichuk
Neonila Maeser
John Buhajenko**

**Alex Chorewycz
Leonid Riabokin
Philip Shayda**

**Olex Ilievsky
Ivan Ilievsky
Vera Samodin**

DESIGN TEAM:

Design Architect:

**Oleh Gregoret, AIA
& Building Committee Chair**

Architect of Record:

Malmin Architects, Inc.

Engineers:

Van Sickle, Allen & Assoc.

General Contractor:

James Steele Construction Co.

FROM THE ARCHITECT

I have been asked many questions about the spaces in the new Church and Cultural Center, and I feel that it's time now to revisit the floor plan. The Church, the Connecting Link and the Parish Hall are situated around a landscaped plaza from which you can enter either the Church or the Cultural Center. The Church is to the east, with a central main entrance that opens into a narthex which serves as a vestibule space for the nave of the Church, has a stairway to the choir loft and provides space for candle and literature dispensing. The Church will accommodate between 180 and 200 persons. As you know, the intent is to install the iconostasis from the Sts. Volodymyr and Olga Church, which was designed and built by the parishioners. On each side of the sanctuary there are support spaces: one is the church office, and the other is the priest's dressing area. The extent of the choir loft is indicated on the plan by a dashed line.

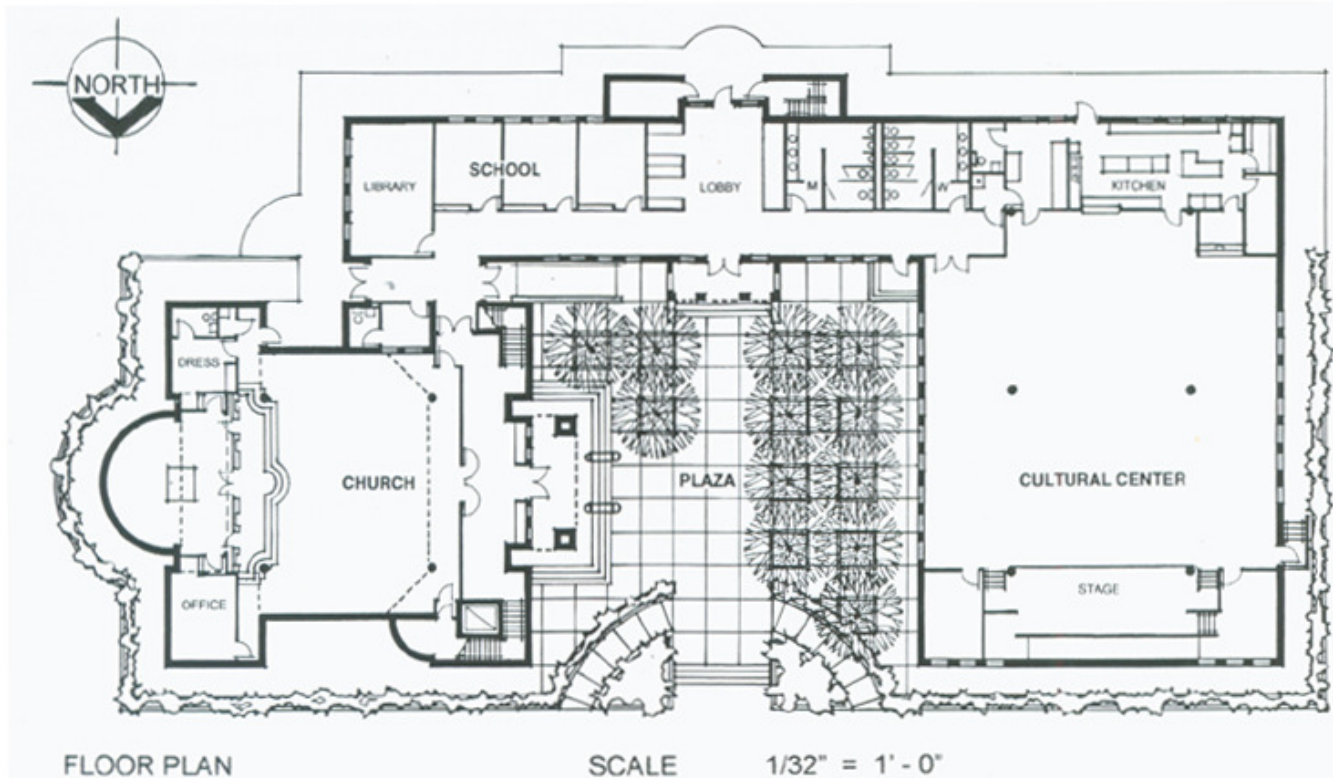
From the narthex, there is a doorway to the secondary vestibule that provides access to the Church from a wheel chair ramp of the plaza level, and an entrance from the east side. This vestibule will allow the processions at Easter time to walk around the church. Off this vestibule there is a small crying room and an A.D.A. toilet. From here one can enter the Connecting Link, which at the east end has the library/boardroom and three classrooms. The corridor walls have display cases for our collections of national artifacts.

The central entrance from the plaza opens into a lobby, with a coat room on one side, and public restrooms on the other side. The purpose for this entrance and lobby is to serve the Parish Hall/Cultural Center without going into the worship areas and to provide the entrance for the events in the Parish Hall/Cultural Center. The south entrance to the lobby allows level access from the ground outside for wheelchairs and cart traffic.

To the west is the Parish Hall, in the south end of which is the kitchen and scullery. On the west side of the kitchen there is a dry goods storage room, a mechanical equipment room and a beverage counter. The space immediately north of the kitchen is meant for the serving line. The parish hall will accommodate 300 people in a banquet seating and more in an auditorium type seating arrangement. On the north end of the great hall is an elevated stage that can be reached by steps from the hall and by a ramp from the "green room". The green room will be used for the performers to get ready. On the other side of the stage is a room that can be used for storage, private dining or conferences.

I also would like to mention that the plaza level is 30 inches higher than the parking area, and the floor of the Church and the Cultural Center is 2 feet higher than the plaza level.

Oleg Gregoret, AIA – March-April, 1996

ВІД АРХІТЕКТА

Мене часто запитували про розташування різних кімнат в Церкві, Сполучнику та в Культурному Осередку. Я думаю, що тепер настав час знову розглянути план. Церква, Сполучник, та Парафіяльна Заля розташовані навколо майдану, з якого заходиться в Церкву і Культурний Осередок/Парафіяльну Залю. Головний вхід до церкви є на схід від майдану, з головним входом до притвору, з якого заходиться до церкви, і в якому є сходи на хори. У притворі також є місце для продажу свічок і т.д.. Церква запланована на 180 до 200 осіб. Як ви знаєте, іконостас з Церкви Святих Володимира і Ольги, який був спроектований і побудований парафіянами, перенесений до цієї церкви. З одного боку вівтаря є кімнати для канцелярії церкви, а з другого боку знаходиться ризниця. Хори показані на плані лінією з рисочок.

З притвору є також двері до другого вестибюля, який дає доступ з майдану для інвалідних крісел/колясок, і через які може проходити Великодня процесія навкруги церкви. Коло цього вестибюля є також кімната для немовлят та малих дітей. Далі можна пройти до частини будівлі в якій знаходиться бібліотека/кімната для засідань, та три класних кімнати. Стіни коридора матимуть вбудовані вітрини для виставок наших колекцій народного мистецтва.

Центральний вхід з майдану веде до передні/вестибюль; з боку є кімната для палът, а з другого боку туалетні кімнати. Цей вхід є для імпрез в Культурному Осередку, який дасть змогу для тих, що відвідуватимуть тільки імпрези, що відбуватимуться в залі, не проходити через церковну частину. Вхід до цієї передні є з півдня і дає доступ для інвалідних крісел та інших возиків з того самого рівня, який є надворі.

На захід від передні є Велика Заля, у південній частині якої знаходиться кухня та приміщення для миття посуду. Там також є місце для прибиральних приладь. На західній частині кухні є комора для продуктів, місце для механічних устаткувань, та прилавок для напиктів. У Великій Залі, коло кухні, є місце для буфету. У великій залі можна помістити приблизно 300 осіб за столами, і більше підчас вистав, тощо. В північній частині Великої Залі є підвищена сцена, до якої ведуть сходи з Великої Залі або рампа з переодягальної кімнати. З другого боку сцени є кімната для засідань, невеликих сходин, які включають їжу, або для зберігання речей.

Тепер я хочу згадати, що майдан є на 30 інчів вище від парковища, а підлога Церкви і Культурного Центру є на 2 фути вище від майдану.

На захід від передні є Велика Заля, у південній частині якої знаходиться кухня та приміщення для миття посуду. Там також є невеличка вбиральня і місце для прибиральних приладь. На західній частині кухні є комора для продуктів, місце для механічних устаткувань, таприлавок для напиктів. Місце у Великій Залі коло кухні є для буфету. У великій залі можна помістити приблизно 300 осіб за столами, і більше підчас вистав, тощо. В північній частині Великої Залі є підвищена сцена, до якої ведуть сходи з Великої Залі або рампа з переодягальної кімнати. З другого боку сцени є кімната для засідань, невеликих сходин, які включають їжу, або для зберігання речей.

В наступному числі журналу ми розглянемо ділянку церкви. Але тепер я хочу згадати, що майдан є на 30 інчів вище від парковища, а підлога Церкви і Культурного Центру є на 2 фути вище від майдану.

Олег Гергорт, АІА – березень-квітень 1996 р.

***Building site of future St. Katherine Ukrainian Orthodox Church – Oleh Gregoret, Architect.
Тут буде збудована Українська Православна Церква Св. Катерини – каже архітектор Олег Грегорет***

***Here is the same building site with St. Katherine Church on it as Oleh Gregoret visualized it.
Ось ця сама будівельна ділянка на якій вже збудована Церква Св. Катерини за проектом Олега Грегорета.***

***Materials are being delivered – building of St. Katherine Church is underway – May 1996.
Будівельні матеріали доставляються і будівельний процес Церкви Св. Катерини розпочався – травень 1996.***

***The cupolas were formed on site and covered by several layers of materials as specified by the architect and building contractors.
Куполи були зформовані на місці будівництва і покриті кількома пластами матеріалів визначених архітектором та будівельними контракторами.***

*Details of one of the five cupola's formation.
Деталі формування одного з п'яти куполів.*

*View from the inside into the main cupola.
Вигляд через куполз середини.*

*Some parts of St. Katherine Church buildings are already up, while others are ready to be finished.
Деякі частини будівель Церкви Св. Катерини вже збудовані – інші ж ще вже готові до закінчення.*

*Huge trucks keep bringing building materials for the Church buildings and parking lot.
Величезні грузові машини все привозять будівельні матеріали для церкви та парковища.*

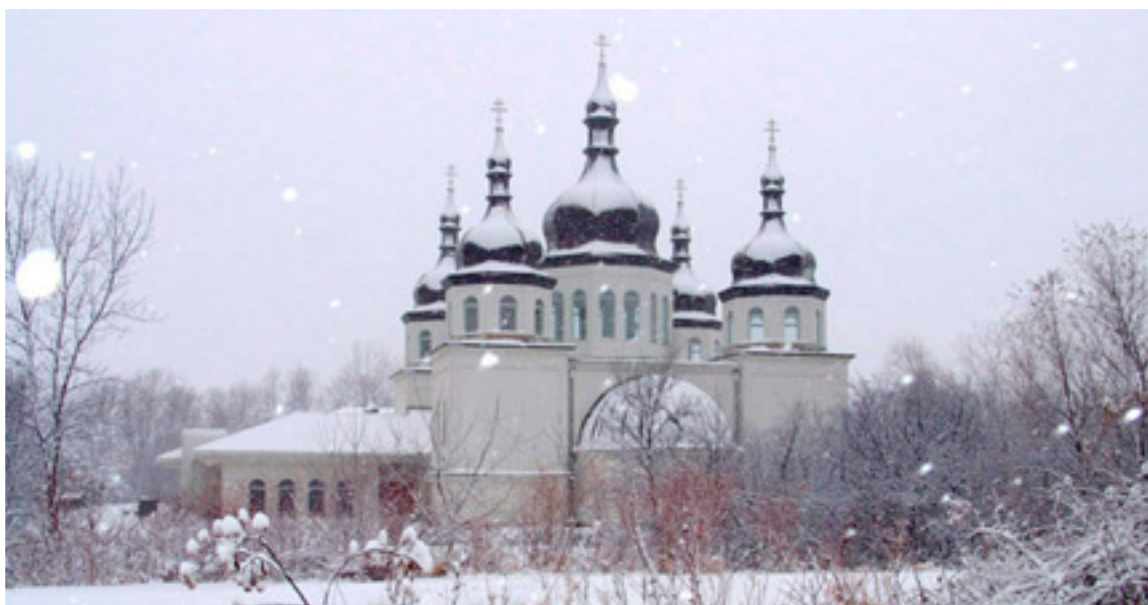
***Most church buildings are up – but there is a lot of work inside and a lot of clean-up outside.
Більшість церковних будівель вже закінчені назовні – але ще багато праці всередині та
коло церкви назовні.***

***Beautiful St. Katherine Church Domes were shiny when they were just built – later they turned brown and in
time they will become green. View from the drive-in to the church complex.
Чудові куполи Церкви Св. Катерини блищали коли їх тільки збудували – пізніше вони зробились
коричньовими, а ще пізніше зробляться зеленими. Вид з в'їзду до церкви.***

***St. Katherine Church on a rainy day.
Церква Св. Катерини після дощу.***

***St. Katherine Church in winter.
Церква Св. Катерини взимку.***

LAST CUPOLA!

Hi, my name is Lara Anaya, and on July 15, 1996 I witnessed the last cupola being put up at the new St. Katherine Orthodox Church in Arden Hills. It was the most wonderful experience. Just watching the cupola being put up made me realize we're going to have the most prettiest church in Arden Hills.

It was so beautiful watching it going up and being set on top of the church, I don't think I could ever forget it!

Lara ANAYA – September-October 1996

ОСТАННІЙ КУПОЛ!

Привіт усім, мене звати Лара Аная, і 15-го липня, 1996 року я мала нагоду бути свідком під час підняття і встановлення останнього купола в Православній Церкві Святої Катерини в Арден Гіллс. Це було надзвичайно цікаве почуття, спостерігаючи яке, дало мені усвідомити, що у нас буде найгарніша церква в Арден Гіллс.

Мені було так приємно бути присутньою, коли цей останній купол піднімали і вставляли зверху на церкві, і я думаю, що я цього ніколи в житті не забуду!

Лара Аная – вересень-жовтень 1996 р.

ТАКИ ЗБУДУВАЛИ!

Майя Марія Ґреґорет

І ось перед нами вже закінчена Церква Святої Катерини, Парафіяльна Заля, Кімната для Конференцій/Зборів, кімнати для школи та офіс. Хоч будівництво і забрало трохи більше часу ніж парафіяни спочатку сподівались, але все ж таки в основному воно закінчене. Ще багато роботи, багато всяких деталей, за які ще треба поступово піклуватися й організовувати, але 3-го серпня 1997 р. вже відбулося офіційне посвячення Церкви. Нижче подаємо опис будівельного процесу від самого початку.

*Єпископ Паїсій освячує землю – зліва на право о. Мирон Пахолок, Владика Паїсій, о. диякон Святослав Новицький, о. Михайло Куданович, о. Микола Метулинський.
Bishop Paisiy blessing the land – left to right Fr. Myron Pakholok, Bishop Paisiy, deacon Sviatoslav Nowytski, fr. Michael Kudanovych, fr. Nicholas Metulynsky.*

*Владика Паїсій з фундаторками церкви Св. Катерини – зліва направо: Віра Танасійчук, Єпископ Паїсій, Неоніла Мейзер та Голова Парафіальної Управи Іван Бугаєнко.
Bishop Paisiy with the founders of St. Katherine Church – left to right Mrs. Vera Tanasichuk, Bishop Paisiy, Mrs. Neonilla Maeser and John Buhajenko, President of the Parish Council.*

В суботу, 13 жовтня 1990 р., приїхав до Арден Гілс Єпископ Паїсій і разом з о. прот. Миколаєм Метулинським, настоятелем Церкви Святих Володимира і Ольги, та і з отцями настоятелями наших сусідніх парафій Св. Юрія та Св. Михаїла в Міннеаполісі, та інших церковнослужителів посвятив землю, яку купили наші вельмишановні фундаторки Віра Танасійчук та її сестра Неоніла Мейзер з чоловіком Діном Мейзер для побудови цієї Церкви. За ініціативою Івана Бугаєнка, нашого Президента Парафії, та з допомогою інших парафіян, розчистили зарослі та в'їзд до невеликої поляни, де зібралася група парафіян та гостей, які взяли участь у цій урочистій та знаменній події.

Коли остання спроба об'єднання всіх трьох українських православних парафій в Твін Сітіс, щоб побудувати спільну церкву на цій землі, не вдалася - Парафія Святих Володимира і Ольги вирішила все ж таки розпочати будову. Один з парафіян, архітект по професії, Олег Ґреґорет запропонував безкоштовно свої послуги і зпроектував та приготував плани будови для нової церкви, яку за пропозицією Віри Танасійчук, нашої головної фундаторки, парафіяни проголосували назвати Церквою Св. Катерини.

В неділю, 23 липня, 1995 р., за благословенням Всевишнього відбувся символічний початок будівництва нової Української Православної Церкви Св. Катерини та інших церковних будівель в Арден Гілс, Міннесота.

Парафіяни вибрали Будівельний та Фінансовий Комітети. Відбулося багато зборів обох комітетів - Фінансовий комітет вислав кілька сот листів до всіх українських православних церков в Сполучених Штатах Америки та до різних установ, та осіб з проханням пожертв на будову Нової Церкви; Будівельний Комітет почав збиратися регулярно що-кілька тижнів, щоб спільно зробити вирішення будівельного

характеру та потрібні кошти. Всі вирішення були представлені Тростам.

Парафіяльної Управи, щоб вони затверджували фінансові витрати. Отець Стефан Женчух, який був нашим настоятелем того року, був у великій допомозі і співпраці та комунікації з Олегом Ґреґоретом під час проектування спеціальних частин церкви, як наприклад вітваря, ризниці та кімнат за вітварем для священників.

Парафіяни підписували листи-зобов'язання, в яких вони добровільно зобов'язалися пожертвувати певні суми грошей на будову церкви та за певний час їх виплатити. Стару Церкву на Портланд Авеню продали. Заразом зібралася поважна сума грошей, хоч і не всі потрібні, що дало нам змогу розпочати будівництво.

Вибрали фірму Джеймс Стіл Констракшен Компанію, яка під керівництвом Олега Ґреґорета та інженерної Фірми Ван Цікел Еллен, зробила інженерні підрахунки та детальні плани кожнісінької частини церковних будівель. Почали привозити всіляку тяжку машинерію і розчищати та утрамбовувати і вирівнювати землю. Коли земля була підготована, почали закладати фундаменти.

Через деякий час вже підносились стіни церкви, сполучника та парафіяльної залі. Не дивлячись на дуже холодну

зиму того року, будівництво продовжувалось. Увечері, після того, як робітники кінчали роботу, багато парафіян часто заїжджали на церковну землю, щоб побачити, як багато вже збудовано та спостерігати цікаве і незвичайне будівництво.

От, вже трохи виросли стіни церкви. Але чому це вони з таких різнокольорових цементових блоків? А тому, що контрактор запропонував вживати ці блоки, які у нього лишилися від попередніх проектів, щоб не купувати нових і заощадити декілька тисяч доларів, адже їх всеодно не буде видно.

Тим часом, якраз на Різдвяний Вечір, 6-го січня 1996 р. приїхав до нас наш новий настоятель церкви о. прот. Григорій Подгурець і Паніматка Галина. Це вже третій настоятель під час будови Нової Церкви. Погода взимку була часто дуже

холодна. Тоді раптом дуже потепліло і пішов дощ, але зразу ж стукнув страшний мороз і всі дерева і кущі покритися льодом. Виглядало все як у казці, блищало все кругом як ніби покрите кришталем, але їздити автом було дуже слизько.

Під весну нарешті привезли рештовання для куполів та листи міді для покриття їх. Робітники контрактора довгенько працювали над цим завданням, ретельно спаювали всі спеціально загнуті шви покриваючи дивно вигнуту форму куполів. Нарешті чотири менших купола були готові і їх кранами піднесли і поставили на вже збудовані стіни цих частин церкви.

**О. Григорій Подгурець та парафіяни коло церкви під час освячення хрестів.
Very Rev. Hryhoriy Podhurec and parishioners during the blessing of the crosses.**

поїхати туди з праці, щоб пояснити якісь деталі будівництва, які не були зрозумілі робітникам. Також в тісному контакті з контрактором був тодішній Голова Парафіяльної Управи, Алекс Хоревич, який ретельно старався сплачувати будівельні кошти контракторові, хоч зробилося ясно, що у нас бракує великої суми грошей і що ми не будемо спроможні виплатити наші борги.

Отже, хоч основне будівництво було вже закінчене, парафіяни не могли бути власниками церковних будівель і провадити Церковні Служби в Новій Церкві аж до 6-го квітня 1997 року. Наша нова Голова Парафіяльної Управи, Віра

Середній купол покрили і поставили на місце далеко пізніше, бо він був дуже важкий і потребував спеціального дуже сильного крана.

Праця над Парафіяльною Залею також продовжувалась. Над залею поставили рештовання для даху, а пізніше покрили дах такою ж самою міддю. Спочатку ці мідні покриття дуже блищали, але поступово вони зробились коричнювішими. За пару років всі ці дахи поступово зробляться зеленими, що дасть всім церковним будівлям ще інший вигляд.

Робітники все далі продовжували будувати і викінчувати церкву і залю всередині, а також заливати парковище асфальтом та формувати і засіювати траву

грунт навколо парковища.

Під час всього цього будівництва Олег Ґреґорет був в тісному контакті з контрактором і найжджав туди принаймні щотижня, а іноді мусів раптово

Танасійчук, після кількох спроб дістати позичку для сплати решти заборговання, нарешті знайшла такий банк, що згодився дати нашій парафії позичку. Більшу частину заборговання контракторів було сплачено і він "віддав нам ключі."

Володимир Гордіїв перебудовує іконостас.
Volodymyr Hordiiv rebuilding the Iconostasis.

Зразу ж привезли зі складу Іконостас з нашої попередньої Церкви Святих Володимира і Ольги. Він був трохи завеликий для цієї Церкви і взагалі був розпиляний на куски. Володимир Гордіїв, різбляр, іконограф та реставратор церковних та інших реліквій, приїхав з Денверу і дуже вправно перебудував Іконостас і відновив його, а також пізніше вирізьбив і позолотив спеціальні прикраси, які він потім повставляв в Іконостас, збагативши його.

Дуже гарно відслужили в Новій Церкві першу Великодню Службу 27-го квітня 1997 року. Всі парафіяни раділи, що вже нарешті ми маємо церкву. На Великдень у церкві було дуже багато людей, паски святити в широких коридорах сполучника, бо була дуже холодна погода, але було досить місця, щоб зробити це всередині. Іншим же разом, можна буде святити паски на майдані і можна обходити кругом Церкви три рази, як належить, бо Церква спланована врахо-вуючи такі спеціальні православні та українські традиції.

Через декілька тижнів парафіяни почали готуватися до освячення Церкви Святої Катерини та святкування цієї okazji з участю всіх парафіян та гостей. Освячення було заплановане на неділю 3-го серпня.

Але ж, ще було дуже багато роботи - кухня не була закінчена і підлога в залі не була покрита. Також треба було zorganizувати спільний хор, надрукувати та вислати запрошення, запланувати артистичну програму під час бенкету, спланувати бенкет, придбати столи і стільці та закупити тарілки, чашки, вилки, ножі, тощо. Отже Сестрицтво почало регулярно збиратися і планувати всі ці речі.

Кухня була нарешті замовлена і закінчена тільки 1-го серпня. Тому їжу на бенкет треба було замовити від постачальників.

Покриття підлоги в залі було взяте на себе нашою вельмишановною фундаторкою Неонілою Мейзер та її мужем Діном Мейзером. Вони заплатили за покриття підлоги в залі, на сцені, та в кухні.

Освячення і бенкет відбулися дуже успішно. Була чудова сонячна погода. Людей прийшло дуже багато, навіть не вміщалися в церкві - всі хотіли бути присутніми на такій важливій та пишній okazji. Пишна Служба Божа та **освячення відбулися на чолі з Блаженнішим Митрополитом Константином та при участі Високопреосвященніших Архієпископів Антонія та Всеволода, та Єпископа Паїсія, нашого**

Григорія Подгурця, та Всесеннійших о. прот. Миколи Метули-нського, тоді настоятеля Церкви Св. Юрія Переможця, о. прот. Євгена Кумки, настоятеля Церкви Архистратига Михаїла, та нашого попереднього настоятеля о. прот. Стефана Женчука, отця диякона Святослава Новицького та з участю всіх їхніх церковнослужителів.

Після Служби Божої та Освячення, близько 400 осіб пішли до парафіяльної залі, де були святочно застелені столи. Там було вже все підготоване до бенкету. На бенкеті було дуже багато промов та побажань успіхів нашій парафії в будучому. Також відбулася дуже мила артистична програма з народними танцями та співами. Під час бенкету приємно пригравала Оркестра "Чарівники." Також розіграли на льотерею Страусову Писанку, яку пожертвувала пані Люба Перчишина від Української Крамниці Подарунків в Міннеаполісі.

Отже, будівництво закінчене, Церква освячена, тепер будемо переходити до дальнішої роботи, якої ще так багато. Але, якщо ми змогли подужати всі труднощі будівельної фази, то з Божою допомогою і проведенням вже напевне подужаємо дальнішу організацію життя Парафії Церкви Святої Катерини!

WE'VE DONE IT!

Maya Maria Gregoret

Here is the newly built St. Katherine Church and Cultural Center. Although the building process has taken a little more time than our parishioners expected, in general the construction is finished. We still have a lot of work, many details need to be completed, and we are going to take care of them gradually; the official Consecration of St. Katherine Church and Cultural Center has taken place on August 3, 1997. Below we are giving some interesting details of the building process from the very beginning.

Very Rev. Fr. Nicholas Metulynsky and Mrs. Vera Tanasichuk during ground preparation for the new church.

On Saturday, October 13, 1990, Bishop Paisiy came to Arden Hills, Minnesota, and together with the rector of Sts. Volodymyr and Olga Church in St. Paul, Very Rev. Nicholas Metulynsky, and rectors of our neighboring Ukrainian Orthodox parishes of St. George and St. Michael in Minneapolis, and other clergy, he blessed the land purchased especially for the purpose of building this new Church by our honorable founder Vera Tanasichuk. On the initiative of John Buhajenko, our Parish Council President, and with the help of other parishioners, an area and an access road for the celebration of this event was cleared.

Parishioners and guests attended this solemn and historic Field Church Service.

When the last attempt of unification of all three Ukrainian Orthodox parishes in the Twin Cities and building a new church on this land together failed, Saints Volodymyr and Olga Parish nevertheless decided

to start building a new church on their own. One of the parishioners, Oleh Gregoret, who is an architect by profession, offered his services free of charge to design and prepare design plans for the construction of the new church and parish hall. As requested by our major founder,

Vera Tanasichuk, and as voted in by the parishioners, it was decided to name the new church St. Katherine Ukrainian Orthodox Church.

Parishioners elected a Building Committee and a Fund Raising Committee. Both of these committees held numerous meetings. The Fund Raising Committee sent out several hundred letters to all Ukrainian Orthodox Churches in the U.S.A., to some companies and organizations, and individuals requesting donations to help us out financially to build our New Church. The Building Committee was getting together regularly for meetings every few weeks to make various building decisions. All such decisions were submitted to the Board of Trustees for their approval of financial expenditures. Fr. Stefan Zencuch, then our rector, was always very helpful and cooperated with Oleh Gregoret during the design phase of the church and gave the architect pertinent advice on special requirements for areas of the church used by the clergy, such as the altar and the vestment room for the clergy, as well as a room on the other side of the altar used primarily by the clergy for storage of altar supplies, etc. and was generally very supportive of the Building Committee.

Parishioners signed pledge forms, in which they pledged voluntary donations of certain amounts of money promising to pay off the pledges within certain time in accordance with their individual abilities. The Old Church on Portland Avenue was sold. A significant amount of money, although not the entire amount needed to build the Church and Parish Hall, was available. This enabled the parish to start the construction.

When the bids came in, James Steele Construction Company was selected as our contractor. Under the guidance and directions from Oleh Gregoret and the engineering firm of Van Sickle Allen, which prepared engineering calculations and

Consecration of the land – Kristina Tanasichuk, Lucy Anaya, Vera Tanasichuk and the Anaya's children: Lara and Karina

detailed plans for every single area and piece of the building, the contractors proceeded to build the Church and the Link between the Church and Parish Hall. They brought in heavy machinery and started to clear, level and compact the ground. When the ground was ready, they poured the foundations.

In awhile the walls of the Church, the Link and the Parish Hall started to grow. In spite of very cold winter that year, they continued working most of the time. In the evening, when the construction workers went home, many parishioners came by to see the progress and to observe the interesting and unusual construction.

Little by little the walls of the Church became visible from afar. But why are the cement blocks so colorful? That's because the contractor offered us to use these blocks and save a couple of thousand dollars on these left-over blocks rather than buy new blocks all of same color.

The blocks will be covered inside and out and no-one will be able to see them anyway.

In the meantime, right on Christmas Eve, our new rector, Very Rev. Hryhorij Podhurec and Panimatka Halyna arrived. This was our third rector during the building process of the New Church. The weather that winter was often very

cold. Then, suddenly it warmed up and rained for a day. The next day bitter frost hit the Twin Cities area and all the trees and bushes were covered with ice. Everything looked like in a fairy tale, however it was very difficult and slippery to drive. Finally around spring time the metal framing for the cupolas and sheets of copper with which they were to be covered arrived. The construction workers started carefully folding the seams of the copper, covering and soldering them. Finally the four smaller cupolas were ready and were hoisted and installed onto the appropriate walls which were already erected. The large central cupola was finished and hoisted up last, as it was very heavy and required that a special heavy-duty crane be brought in to hoist it up.

The construction of the Parish Hall started a little after the main portions of the Church were built. The roof over the Parish Hall is also standing seam copper. In the beginning all these copper roofs were shiny and glistened in the sun, but in awhile they all became more brownish. In a few years all roofs will turn green, which will give all Church buildings yet another look.

The construction workers were continuing to build the Church and other pertinent buildings. They also poured the asphalt over the parking areas and the access road, graded the banks around the parking area and seeded prairie grasses on them.

During the building process Oleh Gregoret was in close contact with the contractors and visited the site at least once a week. Sometimes he needed to get there on short notice, and he would hurry up from his job in Minneapolis, and go to the building site to explain to the workers some finer details of the construction which were not entirely clear to them. The President of the Parish Council, then Alex Chorewycz, also was in close contact with the contractors trying to pay for the construction costs, although it became clear in awhile that the parish would need a lot more money, than they had on hand, to be able to pay the entire sum to the contractor.

Thus the main construction was finished, but the parishioners could not become the owners of the buildings and conduct their Church Services in the New Church, until April 6, 1997, when our new President of the Parish Council, Vera Tanasichuk, after several attempts to get a loan for paying off our debt, finally got a loan from the Premier Bank in Maplewood. Most of the debt was paid off and finally the contractor "gave us the keys."

Right away the Iconostasis from our old church of Saints Volodymyr and Olga was brought in from the storage. It was too wide for this new Church and also it was in bad shape and in pieces. Volodymyr Hordiiv, wood carver, iconographer and restorer of churches and other relics, came over from Denver and rebuilt this Iconostasis, also repaired and restored some parts of it. Later he carved many decorative wood carvings, painted them with special gold-paint and fastened them to appropriate places of the Iconostasis. This enhanced and enriched the Iconostasis.

Our first Easter Service, on April 27, 1997, was a very beautiful and joyful event celebrated in the New Church. All parishioners were very happy that finally we have our New Church. The Church was filled with people and the paskas (Easter bread) were blessed in the wide corridors of the Church, because the weather was still very cold and windy. In the future, however, it will be possible to do the blessings of the paskas outside on the plaza of the Church and do our traditional walk around the church three times, because the church is constructed in such a manner as to allow us to continue this special Ukrainian and Orthodox tradition of a procession around the Church.

In a few weeks, the parishioners started to get ready for the Consecration Ceremonies of St. Katherine Church, which was scheduled for August 3rd, 1997. To be done by the parishioners - the kitchen was not finished, as it was not part of the building contract, and the flooring in the Parish Hall was not installed also not part of the contract. Also, they needed to organize the combined choir, print and mail the invitations, plan the artistic program during the banquet, plan the banquet, acquire tables and chairs, buy plates, cups, forks, knives, etc. Parish Sisterhood started meeting regularly to plan all of these details.

Vera Tanasichuk, Parish Council President, and Neonila Paczkovski met the Metropolitan Constantine and Archbishop Vsevolod with the traditional Bread-and-Salt.

Finally the installation of the kitchen exhaust, plumbing and other appliances had been ordered and the kitchen was finished on August 1st. Therefore we needed to have caterers to prepare the food for the banquet.

The flooring in the Parish Hall and kitchen was funded by our generous founders Neonila and Dean Maeser. They bought the flooring and hired a flooring contractor to install it.

The Consecration Ceremony was very successful. The weather cooperated - it was a beautiful sunny day. Several hundred people attended the ceremony. The Church was overfilled, everyone wanted to be there.

Solemn and rich Church Service and Consecration was headed by His Beatitude Metropolitan Constantine, His Eminence Archbishop Antony, His Eminence Archbishop Vsevolod, and His Grace Bishop Paisij, our rector Very Rev. Mit. Hryhorij Podhurec, rector of St. George's Church - Very Rev. Nicholas Metulynsky, rector of St. Michael's Church - Very Rev. Evhen Kumka, our previous rector - Very Rev. Stefan Zencuch, Rev. Deacon Sviatoslav Nowytski, and several ipodeacons and subdeacons.

After the Church Service and Consecration, a large number of people went to the Parish Hall, where the tables were festively covered and set specially for this celebration. During the banquet many people delivered speeches conveying their best wishes of success to our parish. There was also a very lovely artistic program consisting of folk dances and songs. During the banquet our local orchestra, the "Enchanters" (Charivnyky) played, entertaining the guests. There was a lottery of an Ostrich Easter Egg (Pysanka) donated by Luba Perchyshyn of the Ukrainian Gift Shop in Minneapolis.

After the Church Service and Consecration, a large number of people went to the Parish Hall, where the tables were festively covered and set specially for this celebration.

During the banquet many people delivered speeches conveying their best wishes of success to our parish. There was also a very lovely artistic program consisting of folk dances and songs. During the banquet our local orchestra, "Enchanters" (Charivnyky) played, entertaining the guests. There was a lottery of an Ostrich Easter Egg (Pysanka) donated by Luba Perchyshyn of the Ukrainian Gift Shop in Minneapolis.

Thus the building process is completed and the Church officially consecrated, now we need to move on to further tasks, and there is still so much to do. But, as long as we could conquer all the difficulties of the construction phase, with God's help and blessings, we will be able to go on and further organize of our parish's life in our beautiful new St. Katherine Church!

ВЕЛИЧНЕ ПОСВЯЧЕННЯ ХРАМУ!

Неоніла Пачковська

Урочисте посвячення нашого Храму почалося ще в суботу 2-го серпня вечірньою Службою Божою. Вечірня відбулася в присутності Архієпископів Антонія та Всеволода. Вечірню відправив о. прот. Євген Кумка, отець Микола Метулинський та отець Григорій Подгурець. Отець М. Метулинський сповідав багато сповідників, що бажали причаститися в цей пам'ятний день. Після Вечірні о. Григорій запросив людей на чашку кави.

І так, 3-го серпня 1997 року відбулося Посвячення Храму Божого Святої Катерини. Уже о 8-ій годині ранку на церковному майдані зібралося багато людей. Прозорою блакиттю синіло небо над нами. Свіже душисте повітря і зелені дерева навколо підкреслювали красу дня. В промінні радісного і неземного почуття я вітаю цей день - день довгожданий, радісний. Для мене це є надзвичайний дарунок долі дожити до цього дня і побачити Посвячення Нового Храму.

Багато людей стояло навколо Церкви, щоб зустріти і привітати наших Ієрархів. Перед входом до церковного подвір'я стояли мужі з Хрестом та Хоругвами. В гарних українських строях, наші молоді дівчатка: Каріна і Лара Аная, Анастасія і Маланка Рябокінь тримали китиці червоних троянд, щоб з ними зустріти і привітати дорогих Ієрархів. Меланочка, Олександр і Ніколас Венйо тримали біленькі кошики з червоними пелюстками троянд. Маланка Рябокінь доброю українською мовою привітала Митрополита Константина, Архієпископів Антонія і Всеволода, та Єпископа Паїсія. Поважно, повільним ходом піднімаються по сходах Ієрархи. З радісними усмішками дівчата вручають їм червоні китиці троянд, а з біленьких кошиків легеньким подихом падають на землю червоні пелюстки, їх посипають наші найменші.

На верхніх сходах перед Храмом наша Голова Парафії, пані Віра Танасійчук, Голова Сестрицтва, пані Катерина Бугаєнко, та пані Неоніла Пачковська зустрічають Митрополита і Архієпископів з хлібом-сіллю та щирими словами вітання. Після привіту сестриць, настоятель, о. прот. Григорій Подгурець, з присутнім духовенством сердечно привітав Ієрархів, та щирим, теплим словом запросив їх до Храму. Це все виглядало дуже мальовничо: діти і сестриці в українських строях вітали Ієрархів хлібом-сіллю на вишитому рушнику. На особливу увагу заслуговує пані Ванда Багмет, що була координатором цієї зустрічі.

Церква була переповнена гостями і нашими парафіянами. Вже сама присутність гостей створила надзвичайну, урочисту атмосферу з перших хвилин Богослуження. Вже перше "Амінь!" наелектризувало повітря чимсь великим, таємничим і урочистим - це злучений хор, під проводом диригента Миколи Денисенка. Здавалося, що ніколи молитва до Бога не летіла на таких могучих крилах церковного співу, як у цю неділю. Люди з подивом і пошаною слухали Службу Божу, церковні співи, та з увагою слідували за Посвяченням Храму.

Службу Божу служив Блаженніший Митрополит Константин у сослуженні з Архієпископами Антонем і Всеволодом, та Єпископом Паїсієм, і настоятелями місцевих парафій. Архієпископ Антоній виголосив надзвичайно вдумливу і зворушливу проповідь, та Божим Словом передав присутнім своє Благословення і запевнення, що буде молитись за успішність нашої парафії.

Слова молитви злітали до високої стелі Нового Храму, а сонячне проміння через високі вікна час-від-часу світило на людей.

Під час Богослуження, сталася радісна подія - Митрополит Константин проголосив піднесення о. Григорія Подгурця до Митрофорного Протоієрея. Архієпископ Всеволод вручив о. Григорію Подгурцеві дарунок - Хрест, в якому є малесенька частинка Животворчого Хреста Господа Нашого, на якому Він був розп'ятий, і сказав, що Ви, отче Григорій, за час свого священослуження допомагали побудувати дві Церкви - одну в метрополії Вашингтону, Д.К., Катедрі Св. Андрія, а другу в метрополії Сейнт Пол - Церкву Св. Катерини.

Також Архієпископ Всеволод вручив грамоту пані Вірі Танасійчук за її жертвенність в побудові Храму Божого.

Під кінець Урочистої Літургії, Ієрархи, Священики, хор та всі люди вийшли процесією на подвір'я, обійшли тричі навколо Церкви і освятили Наріжний Камінь, і аж тоді Служба Божа закінчилась хвилюючою молитвою, "Боже Великий..."

Отець Григорій сердечно подякував всім за спільну молитву і запросив до трапезної зали на бенкет.

З цієї нагоди, всі присутні зробили спільну знімку на фоні нашої Святині.

SOLEMN CONSECRATION OF OUR CHURCH!

Neonila Paczkowski

Solemn Consecration of our Church began on Saturday, August 2nd, at 7:00 o'clock, during the evening Church Service. Archbishops Antony and Vsevolod led this special Vesper Service, concelebrated by the local clergy - Very Rev. Ewen Kumka, Very Rev. Nicholas Metulynsky, and Very Rev. Hryhorij Podhurec, rector of the parish. Many people wanted to go to confession on this memorable day. Fr. N. Metulynsky performed the confession service. After Vespers, Fr. Hryhorij invited everybody for a cup of coffee.

The Consecration of St. Katherine Church took place on August 3, 1997. As early as 8:00 o'clock in the morning hundreds of people already arrived and were waiting on the Church grounds. The sky above was translucent and blue. Fresh, fragrant air and green trees around added to the beauty of the day. With rays of joyful, heavenly feelings I greeted this day - the day so long awaited, happy and joyful. For me this was a special gift to have the privilege to live to this beautiful day and witness the Consecration of the New St. Katherine Church.

Many people were standing around, as they wanted to meet the Hierarchs. Men with a Cross and Banners were standing at the entrance to the Church. Young girls dressed in beautiful Ukrainian costumes, with bouquets of red roses in their arms, were ready to meet and greet the Hierarchs. They were Karina and Lara Anaya, Anastasia and Malanka Riabokin. Melanie, Alexander and Nicholas Vanyo, our youngest, were holding white baskets with petals of red roses. Malanka Riabokin, in perfect Ukrainian, greeted Metropolitan Constantine, Archbishop Antony, Archbishop Vsevolod, and Bishop Paisij. Solemnly, slowly the Hierarchs ascended the stairs. With joyful smiles the young ladies handed

them bouquets of red roses, while our littlest ones walked in front strewing red petals, which gently floated to the ground.

At the top of the stair, in front of the Church, our President of the Parish Council, Mrs. Vera Tanasichuk, as well as Mrs. Katherine Buhajenko, Sisterhood President, and Mrs. Neonila Paczkowski met the Metropolitan and the Archbishops and the Bishop with the traditional bread-and-salt and cordially greeted them. After the greetings, Fr. Hryhorij, together with local clergy, also heartily greeted the Hierarchs and kindly invited them into our Church. Everything looked very picturesque - the children and the ladies of our Sisterhood, in colorful Ukrainian costumes with bread-and-salt on a beautifully embroidered towel, greeted the Hierarchs. Wanda Bahmet deserves our special attention and appreciation for coordinating this entire ceremony.

The Church was overfilled with our parishioners and guests. The presence of guests in itself created a festive atmosphere right from the very first minutes of the Church Service. The first "Amen!" electrified the air with something grand, majestic and solemn - this was due to the Combined Choir skillfully conducted by Nicholas Denysenko. It seemed that our prayers to God never before rose into heavens on such powerful wings as they did on this day. The people in awe and with respect were following this Church Service, observing the majestic Consecration Ceremonies.

This Church Service was conducted by His Beatitude Metropolitan Constantine, and concelebrated by Archbishops Antony and Vsevolod, Bishop Paisiy, as well as Ukrainian pastors of the local churches. Archbishop Antony delivered an unusually thoughtful and moving sermon and through God's Words conveyed his blessings onto our Parish and assured us that he will continue his prayers for the success of our Church in the future.

The words of prayers were rising high into the cupolas of the New Church. The sun's rays were shining through the tall windows, shafts of light beaming from time-to-time onto the people praying below.

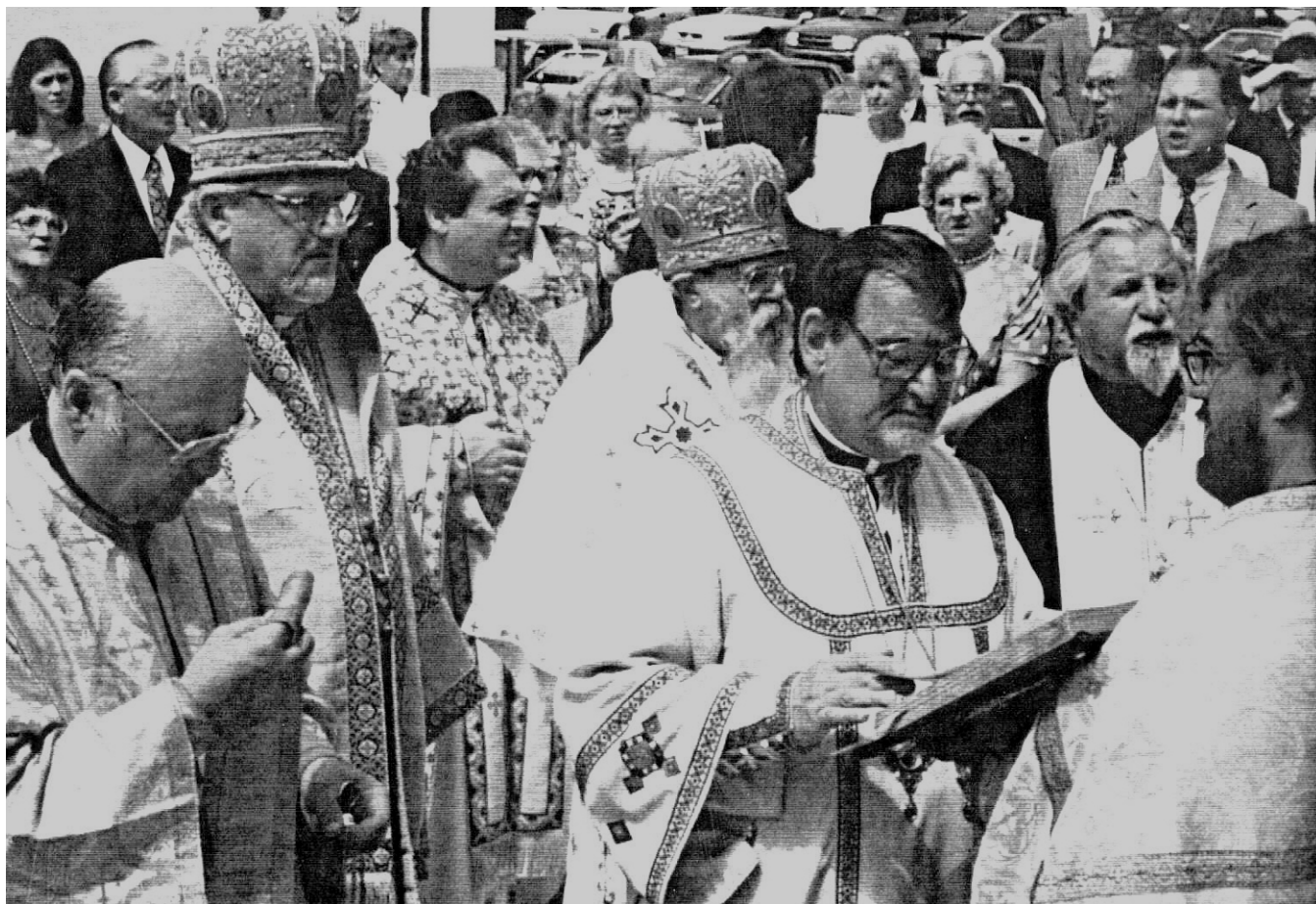
A joyful event happened during this solemn Church Service - Metropolitan Constantine announced that Fr. Hryhorij's title has been raised, and that from now on Fr. Hryhorij Podhurec will have the title of the Mitered Archpriest. On this occasion, Archbishop Vsevolod gave Fr. Hryhorij a gift - a Cross which contains an infinitesimal piece of the Life-Giving Cross of our God, on which he had been crucified. Archbishop Vsevolod said that You, Fr. Hryhorij, during your priesthood managed to help build two churches - one within the metropolis of Washington, DC - St. Andrew's Cathedral, and the other one within the metropolis of Saint Paul, MN - St. Katherine Church.

Archbishop Vsevolod also handed a Certificate to Mrs. Vera Tanasichuk honoring her for her exceptional donations of money towards building this new St. Katherine Church.

At the end of the Solemn Liturgy, Hierarchs, Priests, the choir and the people went outside in a majestic procession, walking three times around the Church and blessing the Corner Stone. At this time the Church Service ended in a solemn prayer, "O, Great and Only God..."

Fr. Hryhorij heartily thanked everybody for praying together and invited the people to proceed to the Parish Hall for the Banquet honoring the Consecration of the Church..

At this opportunity all present were asked to gather outside and have a picture taken by a photographer.

ST. KATHERINE CHURCH CONSECRATION DAY – AUGUST 3, 1997

Hierarchs from the Consistory of the U.O.C. of the U.S.A., local clergy, parishioners and friends gathered in front of St. Katherine Church for a memorable photo taken of this joyous occasion by Tom Conlon.

В ДЕНЬ ОСВЯЧЕННЯ ЦЕРКВИ СВЯТОЇ КАТЕРИНИ – 3 СЕРПНЯ 1997 РОКУ

Ієрархи з Консисторії У.П.Ц. в С.Ш.А., місцеві священики та церковні служителі, парафіяни та друзі зібралися перед Церквою Святої Катерини для цієї пам'ятної фотографії зробленої Томом Конлоном.

ІКОНОСТАС ЦЕРКВА СВЯТИХ ВОЛОДИМИРА І ОЛЬГИ В СЕЙНТ ПОЛІ, МН

Пилип ШАЙДА

В 1953-му році парафія Свв. Володимира і Ольги купила невеличку церкву на Дженкс Авеню. Парафіяни почали працювати над цією церквою. Хреста зробив Ростислав Сокульський, а Микола Свистун допомагав поставити цього хреста на місце. Збудували Іконостас. У виконанні Іконостасу головним майстром був Михайло Остапчук, допомагав йому Прот. Микола Поліщук. Розмалював Іконостас Проф. Михайло Михалевич.

Коли ось вже церква була готова, на Празник Свв. Володимира і Ольги, в липні 1955 року, Митрополит УПЦ в США, бл.п. Іоан Теодорович посвятив Церкву й Іконостас.

Сім років громада тіснилася в цій Церкві. Парафія зростала і розвивалася, діти попідростали, і маленька церква стала замалою. Також там не було відповідної залі, де могла б збиратися громада і молодь; також не було приміщення для парафіяльної школи. Почали шукати за більшим церковним будинком з відповідними залами для школи та розваг.

З Божою допомогою знайшли Методистську Церкву на Портлянд Авеню та Вікторія Стріт. Ця Церква була велика, з гарним приміщенням для парафіяльної залі, та декількома

кімнатами для школи, музею і т.д. Своєю величиною та архітектурою, сміло могла б служити приміщенням для катедри. В січні 1960 року на надзвичайних зборах парафії, вирішили купити цю Церкву, яка коштувала \$12,000. На зборах парафіяни зібрала на цей церковний будинок \$8,861. Отже, це був добрий показник, що парафія мала намір зростати, жити, та розвиватися.

Знову з завзяттям і самовпевненістю взялися чистити та ремонтувати церкву. В цілому, доложили десь коло \$150,000. Сюди входять різні роботи коло церковного будинку, де члени парафії працювали безкоштовно.

Можливо хтось запитає, чому цей будинок коштував так дешево? Причини були такі, що будинок потребував великого ремонту, по-друге, Методистська парафія була в стані зліквідування – в ній дишилося тільки декілька старших парафіян, які будували цю церкву. Вони не хотіли, щоб їхній церковний будинок був перероблений на щось інше. вони хотіли, щоб цей будинок і далі лишився церквою, незалежно від віровизнання. Отже вони продали цей будинок нам за невелику ціну.

Іконоас в Церкві Святих Володимира і Ольги - Iconostasis at Sts. Volodymyr and Olga Church

Тут належить описати побудову Іконостасу. Треба бачити цей Іконо-стас, щоб належно оцінити. Душею і промотором цього проекту був пер-ший голова пара-фії, мистець бл.п. Проф. Михайло Михалевич. Він зробив проект, сам розмалював усі ікони та орнаменти. Всю позолоту та фар-бування виконали бл.п. Євген Писар-ський та Іван Ілієвський. Голов-ним майстром Іконостасу був бл.п. Ігор Кубик, який вирізьбив Царські Ворота та інші орнаменти. Під керівництвом Ігоря Кубика працювали як таслярі, бл.п. Петро Мірош, та інші члени парафії.

По викінченню Іконостасу парафія готувалася до урочистого посвячення Іконостасу та нової Церкви Свв. Володимира і Ольги. 28-го липня 1963 року, на Храмове Свято, Митрополит Іоан Теодорович посвятив цей новий Церковний Будинок та Іконостас.

ICONOSTASIS AT SAINTS VOLODYMYR AND OLGA CHURCH

Philip SHAYDA

In 1953 Saints Volodymyr and Olga Parish bought a small church building on Jenks Avenue. People started working on this church. The cross for the tope of the church was made by Rostyslav Sokulsky, while Mykola Svystun was helping to install this cross on top of the church. An Iconostasis had also been constructed – the main master being Michael Ostapchuk – helping him was prot. Mykola Polishchuk. Our own local artist, Mykhailo Mykhalevch created the icons for this Iconostasis.

When the church has already been ready for the Feast of Saints Volodymyr and Olga in July 1955, the Metropolitan of the U.O.C of the U.S.A., bl. mem. Ioan Teodorovych consecrated this Church and the Iconostasis.

For seven years the parish held services in this rather small Church. However, the parish was growing and developing, the children grew up, and the little Church became much too small. Besides, there was no parish hall for the congregation and especially young people to get together for meetings, performances, etc.; also classrooms for Sunday school were needed. We started looking for a larger church building that included parish halls and rooms for the school and celebration of various events.

With God's help a Methodist Church on Portland Avenue and Victoria Street became available. This was a very large church building with a beautiful hall for parish activities, several rooms for a school, museum, etc. The size and beautiful architecture of this building could easily be described as cathedral-like. In January 1960, at a special meeting of the parish it was decided to buy this church. The price was only \$12,000. Right there during the meeting, parishioners donated about \$8,861. This was a good indication that the parish intended to grow, live and develop.

Again, with great enthusiasm and self-assurance people started cleaning and repairing this building. About \$150,000 was spent for various projects, like repairing and remodeling the building, but the parishioners mostly worked on these projects as volunteers, without pay.

Maybe you'd ask just why was this building sold for such low price? There were several reasons – first one was that the building needed a lot of repair, but the second and main reason was that the Methodist parish was being liquidated, as only a few older parishioners, who originally built the church, remained at this church, and they did not want to have their church building turned into something else, they preferred that it remain a church, no matter what denomination. So, they sold this building to us for not too much money.

Here we need to describe the construction of a new Iconostasis. One would have to actually see this Iconostasis to properly evaluate it. The most important promoter and the soul of this project was the first head of the parish, a great artist himself, Prof. Michael Mychalevych. He designed the Iconostasis, painted all the icons and ornaments. All gilding and painting was done by Eugene Pysarsky and Ivan Ilievsky. The main master sculptor and carver was Igor Kubik, who carved the Royal Doors and other adornments. Under his guidance several parishioners, and mainly Peter Mirosh, worked as carpenters on the Iconostasis and other areas of the church building.

As soon as the Iconostasis was finished, the parish started getting ready for the ceremony of consecration. On July 28, 1963, during the Patron Saints Day Feast, Metropolitan Ioan Teodorovich consecrated this Church Building and the Iconostasis.

ІКОНОСТАС ЦЕРКВИ СВЯТОЇ КАТЕРИНИ

Перебудований Іконостас в Церкві Святої Катерини – Refurbished Iconostasis at St. Katherine Church

1-го лютого 1997 р. Володимир Гордіїв, різбляр по дереву, художник, іконограф та реставратор церковних та інших реліквій, який кілька років тому прибув до Америки з України і тепер живе в Денвер, Колорадо, приїжджав до Міннесоти на збори до Церкви Св. Катерини, щоб обговорити реставрацію Іконостасу з Церкви Свв. Володимира і Ольги, в новій Церкві.

Володимир Гордіїв вже декілька років під час побудови нової церкви листувався і був в телефонічному зв'язку з Олегом Грегоретом. Він був дуже приємно вражений і висловив своє захоплення, що церква була побудована дійсно в стилі Українського Барокко. Він сказав, що дуже хотів би взяти участь в реставрації Іконостасу в такій дійсно чудовій і стильній церкві. Володимир Гордіїв привіз з собою скетч, який він зробив в Денвері, для реставрації і перебудови Іконостасу з Романського стилю, в якому цей Іконостас був зроблений для Церкви Свв. Володимира і Ольги. Він пропонував додати до багатьох частин нашого Іконостасу багату різьбу з дерева, поправити пошкоджені ікони, перемалювати Іконостас, перебудувати його в такий спосіб, щоб він вмістився в новій церкві, повставляти і поправити ікони, яких ми зразу не могли знайти (вони знайшлися), а пізніше позолотити всю дерев'яну різьбу.

Тому що отець Григорій повідомив п. Олега, що Архієпископ Антоній має єдину вільну дату, 30-го березня, коли б він зміг приїхати до нас на освячення нової церкви, Олег Грегорет відразу ж написав листа (затвердженого тростами та Президентом Парафії, Вірою Танасійчук) до Володимира Гордіїва, яким він викликав його приїхати в Арден Гіллс, щоб якнайшвидше почати перебудову і реставрацію Іконостасу. Володимир Гордіїв приїхав сюди 9-го березня і вже почав цю роботу - Іконостас вже стоїть в новій церкві. Паніматка Галина та отець прот. Григорій примістили Володимира в своєму домі і опікуються його харчуванням. Дякуємо їм за те, що вони так ласкаво прийняли п. Володимира і за їхню опіку над ним. Також дуже вдячні п. Володимирові за те, що він так скоро постарався приїхати сюди.

Майя Грегорет – «ГОЛОС» №2(37) – березень-квітень 1997 р.

ICONOSTASIS AT ST. KATHERINE CHURCH

On February 1, 1997, Volodymyr Hordiiv, woodcarver, artist, iconographer and restorer of church and other relics, who came to the United States from Ukraine several years ago, and now lives in Denver, Colorado, flew in to a meeting at St. Katherine Church to further discuss restoration of the Iconostasis from Sts. Volodymyr and Olga Church, in the new St. Katherine Church.

For a couple of years already, Volodymyr Hordiiv, was in close contact by mail and telephone with Oleg Gregoret. He was pleasantly impressed with the new Church and expressed his delight with the beauty of the church and that it was indeed built in Ukrainian Baroque style. He stated that he would feel very honored to be a part of the restoration of the Iconostasis of this outstanding and stylish church. Volodymyr Hordiiv brought with him sketches which he prepared in Denver, which incorporated his preliminary and general suggestions for the restoration and rebuilding of the iconostasis. He indicated that the iconostasis in Sts. Volodymyr and Olga Church was built in the Romanesque style, which was in tune with the old church building. He suggested that we add rich wood carvings to many areas of the Iconostasis, which bring it into a more of a Ukrainian Baroque style, that it be rebuilt in such a manner that it would fit into the new space, that damaged icons needed to be repainted and the missing icons would be reinstalled into appropriate spaces, and later gold leaf or other material would be applied if we wanted.

Because Fr. Hryhorij urged Oleg Gregoret about the only date of March 30, when Archbishop Antony could come to the Twin Cities for the consecration ceremonies of the new church, Oleg immediately wrote a letter (approved by the Board of Trustees) inviting Mr. Hordiiv to start the rebuilding and restoration of the iconostasis immediately. Mr. Hordiiv arrived in the Twin Cities on March 9th and started his work on our Iconostasis - the Iconostasis has already been built and now he is working on the restoration of it. It was very gracious of Panimatka Halyna and Fr. Hryhorij to let Volodymyr stay in their house and take care of his meals. Staying on the church property definitely speeds up his work. We are very thankful to them for providing Mr. Hordiiv with lodging and food. We also wish to thank Volodymyr Hordiiv that he put in extra effort and arrived here on such short notice.

Maya GREGORET – "VOICE" #2(37) March-April 1997

НОВИЙ ІКОНОСТАС В ЦЕРКВІ СВ. КАТЕРИНИ – ОСВЯЧЕНИЙ 17-ГО КВІТНЯ 2011 РОКУ

В 2010-му році Парафіальна Управа вирішила, що треба замінити ікони в Іконостасі, тому що вже деякий час було помітно, що фарба в іконах нашого Іконостасу почала облущуватись і обшарпуватись, особливо якщо подивитися зблизька. Адже ті ікони були намальовані в 1960-их роках. В ті часи часто не було достатніх коштів щоб намалювати ікони на належному спеціально-приготованому матеріалі – деякі ікони були намальовані на кусках фанери, деякі на кортоні або на чомусь іншому. Все це з часом попсувалося і тому потрібно було замінити всі ікони новими.

На щастя Володимир Гордіїв, наш попередній ресторатор іконостасу, ще й далі живе в Сполучених Штатах Америки, недалеко від Міннесоти – в Чікаго. Наша Парафіальна Управа звернулася до трьох рестораторів ікон, попрохавши їх дати їхні ціни на виконання цього проекту малювання нових ікон. Ціни подані Володимиром Гордієвим були далеко нижчими від двох інших рестораторів ікон. Отже, Володимир Гордіїв був дуже радий, що він зможе і далі реставрувати наш Іконостас, йому було дуже важливо те, що він хотів щоб увесь наш Іконостас був виконаний ним.

**Новий Іконостас Церкви Св. Катерини – рестарований і освячений Єпископом Даниїлом 17 квітня 2011 р.
The new Iconostasis at St. Katherine Church – refurbished and consecrated by His Grace Bishop Daniel on April 17, 2011**

Цей новий Іконостас має всі ново-намальовані ікони. З правого боку, як дивитися ззовні, є тепер Ікона Святої Катерини – покровительки нашої Церкви. Володимир Гордіїв також вирізьбив і позолотив нові Дияконські Двері з Іконами Архангелів Гавриїла та Михаїла, які дуже збагачують своєю різьбою та позолотою увесь Іконостас. Він також намалював і вставив маленькі кругленькі іконки пророків Давида і Даниїла, які були загубилися під час перевозки Іконостасу з Церкви Святих Володимира і Ольги.

Парафіяни дуже задоволені цим новим Іконостасом. І щоб і ще далі зменшити кошти з церковного бюджету на цей проект, парафіянам, та всім бажаючим, було запропоновано щоб вони спосорували окремі ікони, купуючи їх, часом в пам'ять членів їхніх родин, тощо. Пізніше буде замовлена «бронзова» дошка з їхніми іменами та іконами спонсорованими ними, яка буде висіти в притворі Церкви.

THE NEW ICONOSTASIS AT ST. KATHERINE CHURCH – CONSECRATED ON APRIL 17, 2011

In 2010 the Parish Council decided that it is time to have new Icons painted in our Iconostasis. For quite some time it has been noticed that the paint of the Icons was peeling and warping, in particular if you'd look up close. And no wonder, the Icons were painted in the 1960-ies and in those times the parishioners did not have adequate means for proper material and paint. Often these Icons were painted on pieces of plywood, cardboard, or whatever. All this deteriorated with time and it was absolutely necessary to replace the Icons.

Luckily Volodymyr Hordiiv, who previously restored the Iconostasis at St. Katherine Church, is still living in the United States, in Chicago, just a short distance away from Minnesota. Our Parish Council asked three icon restorers for bids. The price quoted by Volodymyr Hordiiv was considerably lower than two others. Thus Volodymyr Hordiiv was very happy that he would be able to do this job, continuing the restoration of St. Katherine Church Iconostasis. It was very important to him that the entire Iconostasis of our church would be done by him.

He got the job! He painted new Icons for the new Iconostasis in record time. On the right, as you look from the faithful look at the Iconostasis, they see the Icon of St. Katherine – Patron Saint of our Church. Volodymyr Hordiiv also carved new Deacons' Doors with the icons of Archangels Gabriel and Michael, and this gilded woodcarving considerably enriches the new Iconostasis.

The parishioners are very happy with the new Iconostasis. In order to further decrease the burden of paying for this new Iconostasis from the Church's budges, it has been proposed to offer to parishioners, and other, to sponsor individual Icons in the Iconostasis, paying from them in honor of their family members, etc. Later, a "bronze" plaque will be ordered and displayed in the Church's Entrance Hall.

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА СВЯТОЇ КАТЕРИНИ І КУЛЬТУРНИЙ ОСЕРЕДОК

Церква Святої Катерини в Арден Гіллс, Міннесота, спроектована в стилі Українського Барокко. Цей національний український стиль виник за часів Гетьманського Періоду в середині 17-го століття. Ці часи відносного спокою на Україні настають після хаосу татарських нападів та міжусобних воєн ворогуючих між собою князями. Багато церков збудованих в Візантійському стилі в 12-му столітті було зруйновано або занедбано. В часи Гетьмана Богдана Хмельницького, а пізніше Гетьмана Івана Мазепи відбувається реставрація і розбудова церков. В Європі в той час поширився декоративний стиль барокко і його вплив також проник на Україну. Українські архітекти на базі цього стилю створили цілком відмінний, динамічний, своєрідний український національний стиль; в ньому сполучені елементи візантійської архітектури з декоративним стилем барокко. Собор Святої Софії в Києві і церковні будівлі Києво-Печерських Лавр подали ідеї при проектуванні Церкви Святої Катерини та Культурного Осередку.

Іконостас з нашої попередньої церкви Свв. Володимира і Ольги був створений парафіянами. Михайло Михалевич запроектував його, а Ігор Кубик вирізьбив Царські Ворота і інші візерунки, та при допомозі інших парафіян змайстрував цей Іконостас. Володимир Гордіїв, різбляр, іконограф та реставратор церковних та інших реліквій, з Денверу, Колорадо, перебудував цей іконостас пристосовувавши його для нової церкви, перемалював його, поправив пошкоджені ікони, а також збагатив його позолоченою різьбою з дерева.

Церква є приблизно на 4,000 кв. футів. Центральний купол включно з хрестом є 90 футів заввишки. Церква, Сполучник та Парафіяльна Заля розташовані навколо майдану, з якого можна зайти до Церкви або до Парафіяльної Залі. Майдан є дуже зручний для святкувань різних okazji надворі. Церква розташована на схід, з головним входом до притвору, який служить як вестибюль, що об'єднує всі частини комплексу. В притворі є також сходи з обох боків, які ведуть на хори та до другого вестибюля, в якому є також кімнатка для малих дітей, з якої можна спостерігати Церковну Службу через вікна. Церква запланована на 180-200 осіб. Хори є на 40-60 осіб. З одного боку вітара є паламарка, а з другого боку знаходиться ризниця. Сонячне проміння заливає Церкву натуральним світлом через вікна в куполах і вражає простором.

Культурний Осередок має кімнату для засідань/бібліотеки та три кімнати для школи, канцелярії, тощо. Парафіяльна заля є на 300 осіб і має кухню для приготування страв. Підвищена сцена має кімнатки для переодягання і т.д. Центральний вестибюль веде до Парафіяльної Залі і служить, як додатковий простір для публіки під час перерв при великих okazіях.

Всі будівлі обігріваються і охолоджуються механічною системою і забезпечені протипожежним приладдям та водяною системою, які автоматично включаються. В Церкві електричне освітлення може бути притемнене для спеціальних ефектів.

Назовні всі будівлі обштукатурені білим "стакком". Вікна з арками в Церкві та Парафіяльній Залі мають однорідний стиль. Всі куполи і інші дахи покриті міддю.

В'їзд до церкви є з Снеллінг Авеню по мощеній легко вигнутій дорозі понад невеликим мальовничим струмком. Погляд на білу церкву з мідними куполами відкривається з лівого боку на тлі зелені дерев з усіх боків. Велике парковище розташоване на захід та північ. На південній стороні від Церкви є велика газон для пікніків та інших надвірних okazій.

Олег Грегорет, AIA - Архітект

ST. KATHERINE UKRAINIAN ORTHODOX CHURCH AND CULTURAL CENTER
1600 WEST HIGHWAY 96, ARDEN HILLS, MN 55112

St. Katherine Church in Arden Hills, MN, is designed in Ukrainian Baroque Architectural style. This distinctly national Ukrainian style was developed during the “Hetman” period in the middle of 17th century. This period of relative national tranquility was preceded by chaotic times of tartar invasion and prolonged interpersonal feuds by the ruling princes. Many of the churches of Byzantine Architecture, constructed in the 12th century, were neglected and destroyed. In the time of Hetman Bohdan Khmelnytskyj and Hetman Ivan Mazepa restoration and reconstruction of the old churches became a common undertaking. In Europe, the Baroque style in architecture was in full bloom and spread to Ukraine to create an entirely different dynamic and unique style by combining baroque elements with Byzantine architecture. The Cathedral of St. Sophia in Kyiv and the church buildings of Kyiv Pecherska (Cave) Lavra Monasteries provided the inspiration for the design of St. Katherine Ukrainian Orthodox Church and Cultural Center.

The Iconostasis from our former Sts. Volodymyr and Olga Church was created by the parishioners. Michael Mychalevych has designed it and Igor Kubik has carved the intricate tracery, and with help of other parishioners has constructed the Iconostasis. Volodymyr Hordiiv, woodcarver, iconographer and restorer of church and other relics, of Denver, Co, rebuilt this Iconostasis to make it fit in the new Church, repainted it, restored some damaged icons and enriched it with his wood carvings in appropriate places.

The Church is about 4,000 sq.ft. and 90 ft. high to the top of the cross on the central cupola. The Church, the Connecting Link and the Parish Hall are situated around a landscaped plaza from which you can enter either the Church or the Parish Hall. This plaza is ideal for various outdoor functions and activities of the congregation. The Church is to the east, with a central main entrance that opens into a narthex which serves as a vestibule to connect all parts of the complex, as well as the choir loft by means of two staircases. From the narthex there is a doorway to the secondary vestibule that provides access to the Church from a wheel chair ramp of the plaza level and an entrance from the east side. Adjacent to the second vestibule there is a small crying room with windows to the Church. The Church will accommodate between 180 and 200 persons. The choir loft is for about 40-60 persons. On each side of the sanctuary there are support spaces: one is for church supplies, and the other is the priests’ dressing area. The Church is flooded with natural light through many windows and is airy, with the interior volume encompassing all five domes.

The Cultural Center consists of conference room/library, and three rooms for Sunday school or office use. The Parish Hall will accommodate 300 people in a banquet seating; it has a kitchen for meal preparation. An elevated stage can be reached by steps or a ramp and has the “green” rooms and storage for use by the performers. A central entrance lobby is intended to serve the Parish Hall and along with the corridor provides breakout space during the high-volume events.

All buildings are heated and air-conditioned with automated mechanical systems and have fire detection and sprinkler systems. In the Church the lighting system is equipped with dimmers to provide different lighting levels to suit special occasions.

The exterior materials are white stucco with precast artstone trim. The windows in the Church and Parish Hall are of uniform arch head design. The cupolas of the Church and the roofs of the Parish Hall are standing seam copper.

The approach to the Church is from Snelling Avenue by means of a curved road. The white stucco Church with copper cupolas is visible to the left across a beautiful wetland area and is framed by trees on all sides. The western and northern portion of the site have a large parking area. The south side of the Church has an extensive lawn area suitable for picnics and other outdoor events.

Oleg Gregoret, AIA - Architect

ПАРАФІЯНИ ЦЕРКВИ СВ. КАТЕРИНИ ПРИВІТАЛИ НОВОГО НАСТОЯТЕЛЯ ЦЕРКВИ ОТЦЯ ПЕТРА СІВКА, ПАНІМАТКУ БОГУСЛАВУ, ТА СИНА МИКОЛУ, ЯКІ ПРИБУЛИ В МІННЕСОТУ 9-го ЛИПНЯ 1998 Р.

Зліва на право: о. протопресвітер Михайло Куданович, паніматка Богуслава Сівко, Микола Сівко (2 р.), о. прот. Петро Сівко, Олександр Гуща, Віра Танасійчук (Голова Парафіальної Управи), Ванда Багмет, Карина Аная.
Left to right: Fr. Protopresbyter Michael Kudanovych, panimatka Bohuslawa Siwko, Nicholas Siwko (2 yrs.old), Fr. Peter Siwko, Alexander Hushcha, Vera Tanasichuk (President of the Parish Council), Wanda Bahmet, Karyna Anaya.

Отець Петро Сівко народився 10-го грудня 1961 р. біля Перемишля (Західна Україна). Здобувши загальну освіту, за порадами своєї матері і брата, Юрія, вирішив стати студентом Богословської Духовної Семінарії і Гімназії у Варшаві (Польща). Після закінчення шестилітніх навчань, продовжує вищі теологічні навчання у Християнській Богословській Академії у Варшаві, де на третьому році був змушений виїхати закордон у Францію з огляду нездужання своєї матері.

Дальше продовжує курси навчання французької мови в Університеті Метц, а далі в Сорбоні, Париж, звідки переїжджає до Сполучених Штатів Америки, одружується і висвячується у священники того-часу Митрополитом УПЦ Мстиславом, і стає настоятелем Церкви Святого Луки в Сіракузах, Нью Йорк, де прослужив майже 11 років. В липні 1998 року був призначений Консисторією УПЦ настоятелем Церкви Святої Катерини в Арден Гіллс, Міннесота.

Парафіяни Церкви Святої Катерини зустріли і привітали отця Петра та його родину з традиційними хлібом-сіллю.

PARISHIONERS OF ST. KATHERINE CHURCH HEARTILY WELCOMED THEIR NEW RECTOR REV. PETRO SIWKO, PANIMATKA BOHUSLAWA AND THEIR YOUNG SON NICHOLAS (2 YRS.). THEY ARRIVED IN MINNESOTA ON JULY 9TH 1998.

Very Rev. Peter Siwko was born on December 10, 1961 near Peremyshl (Western Ukraine). After completing his general education, following his mother's and brother Yuriy's suggestions, he entered the Theological Seminary and College in Warsaw (Poland). After finishing the six-year program and graduating, he continued his higher theological education at the Christian Theological Academy in Warsaw, which he had to abandon during the third year and move abroad, to France, due to his mother's ill health.

In France, he continued to take French language classes at the Metz University, and later various courses at the Sorbonne University in Paris. From Paris, he emigrated to the U.S.A., where he got married. Soon after, he was ordained as a priest by the Metropolitan Mstyslav, who was then the head of the Ukrainian Orthodox Church in the U.S.A. He became rector of St. Luke's Ukrainian Orthodox Church in Syracuse, N.Y., which he headed for almost 11 years. In July 1998 he was appointed by the Consistory of the U.O.C. in South Bound Brook, N.J. as rector of St. Katherine Ukrainian Orthodox Church in Arden Hills, Minnesota.

Parishioners of St. Katherine Church greeted Fr. Peter and his family with the traditional bread-and-salt.

НАШЕ МИНУЛЕ

Гарно, урочисто йде Служба Божа в новій Церкві Святої Катерини. Дивлюсь на чудовий Іконостас і згадую нашу першу церковцю на Jenkins. Був то звичайний будинок, за іконостас правила проста перегородка з кількома іконами, але ми були раді, що маємо своє приміщення і не мусимо тинятись по чужих церквах.

Одного разу на парафіяльних загальних зборах голова управи - нині покійний Михайло Михалевич - повідомив, що є нагода купити церкву за порівняно невелику ціну на Portland Avenue. Парафіяни вирішили ту церкву придбати. Вона була велика, гарна, але потребувала ремонту і деякої перебудови. Головне треба було відокремити вітвар, поставити іконостас на місце, де був великий орган.

В парафії знайшлися "умільці", які змогли все це самі зробити. Ігор Кубик та Петро Антонович Мирошніченко, з допомогою інших майстрів, збудували іконостас. Художник Михайло Михалевич намалював усі потрібні ікони. Ігор Кубик вирізьбив "Царські Врата" та інші прикраси іконостасу. Парафіяни сумлінно допомагали, хто чим міг - роботою, чи грошми - устаткувати церкву всім потрібним. Напевно не всі молодші і нові члени парафії знають хто заклав основи нашої церковної громади тоді, як ми приїхали до Сейнт Полу. Треба з вдячністю «не злим, тихим словом» пом'янути таких людей та родин, що вже відійшли від нас:

Михайла Михалевича, Василя та Ольгу Серафимовичів, Михайла та Марію Мірзу, Василя та Варвару Моргунів, Леоніда та Антоніну Гуменюків, Петро та Анастасію Остапчуків, Василя та Вероніку Філоновичів, Володимира та Єротеїду Миронюків, Корнія та Ніну Курилко, Степана та Мотрю Колотій, Олександра та Марію Неприцьких, Євгена Писарського, Григорія Сложинського, Івана Коваленко, Марію Соловей, Віру Росінську, Анастасію Мікас, Мілену Грінвальд, Сергія та Любу Грег'орет, Івана Білоуса, Михайла Товстоїята, Хому Рябоконя, Павла та Ольгу Петренко, та багато інших. Настоятелів: о. Ананія Мирощенка, о. Василя Уманця, о. Олександра Бутківа, о. Федота Шпаченка.

Нехай спочивають з миром!

Віддано працювали для церкви в сестрицтві Мотря Колотій, Катерина Заславець, Галина Зіноватна, які тепер на жаль перебувають в старечих домах. Дякуємо!

Минав час, старіли і відходили фундатори парафії, старів і будинок Церкви Святих Володимира і Ольги, який потребував все більше і більше коштовних ремонтів. І тут, Бог послав Вірі Танасійчук і Неонілі Мейзер благу, щасливу

думку і спроможність подарувати достатню суму грошей на фонд-основу для будови нової церкви, замість витрат на ремонт старої церкви. Нехай Господь нагородить їх сторицею за цей благородний вчинок.

Важку, кропітку початкову роботу провів покійний Іван Бугаєнко, з допомогою Олекси Хоревича (мол.), о. Миколи Метулинського, о. Стефана Женчука і архітекта Олега Ґреґорета. Олег Ґреґорет зробив проект церкви, всі потрібні розрахунки, плани, креслюнки, нагляд за будівництвом до самого закінчення. Все це він зробив безкоштовно, як свій дар для церкви. Старий іконостас до нового місця припасував, гарно реставрувавши і доповнивши новою, чудовою різьбою мистець Володимир Гордіїв з України (живе в Денвер, Колорадо). Тепер в соняшні дні Іконостас в Церкві Святої Катерини виблискує і виграє своїми фарбами і позолотою.

***Слава Богові, що допоміг звести цей храм!
Спасибі всім жертводавцям і працівникам!***

***"Дяка і шана робітникам щирим,
Сором недбалим усім." (Грінченко)***

Галина РЯБОКІНЬ - жовтень 1997 р

OUR PAST

Sunday Church Services in the new St. Katherine Church are always beautiful and solemn. I am looking at the gorgeous Iconostasis and to my mind comes our first Church on Jenks Avenue. It was just an ordinary building, a simple partition with several icons was used in place of a real iconostasis, but we were happy that we had our own building and that we no longer needed to conduct our Church Services in various other churches.

At one of the meetings of our Parish Council, Michael Mychalevych, then our President, informed us of an opportunity to buy a church on Portland Avenue for a relatively small price. The parishioners decided to buy it. The church was very large and nice, but it needed a lot of fixing and remodeling. First of all we needed to separate the altar area and to build an Iconostasis instead of an organ in the altar area of that church.

We had several capable "handymen" among our parishioners, who were able to do all necessary work themselves. Igor Kubik and Petro Antonovych Miroshnichenko, with help of other masters, built the Iconostasis. One of our parishioners, talented artist Michael Mychalevych, painted all the icons. Igor Kubik, who was a skillful cabinetmaker, carved the "Royal Doors" and other intricate wood carvings of the iconostasis. Many other parishioners were helping them by either doing the work, or donating the money. This way we were able to build everything necessary in the Church. I am pretty sure that not all younger and newer parishioners actually know just who was instrumental in building the founding basis of our Ukrainian Orthodox Church in St. Paul. I think that now it would be appropriate to mention with "quiet, kind words" the following families and individuals who already passed away:

Mychailo Mychalevych, Wasyl and Olga Serafimovich, Mychailo and Maria Mirza, Wasyl and Barbara Morhun, Leonid and Antonina Humeniuk, Petro and Anastasia Ostapchuk, Wasyl and Veronika Filonowich, Wolodymyr and Eroteida Myroniuk, Kornij and Nina Kurylko, Pavlo Petrenko, Stephan Kolotij, Aleksander Nepriksky, Evhen Pysarsky, Hryhoriy Slozhynsky, Ivan Kovalenko, Maria Solovey, Vera Rossinska, Anastasia Mikas, Milena Grinwaldt, Serhij and Luba Gregoret, Ivan Bilous, Michael Towstopiat, Thomas Riabokin; as well as the following rectors at the start of our Church: Fr. Ananij Miroshchenko, Fr. Vasyl Umanetz, Fr. Oleksander Butkiv, Fr. Fedot Shpachenko.

May they rest in peace!

Dedicated workers of the church sisterhood were Motria Kolotij, Katherine Zaslavets, Halyna Zinovatna, who at the present time are in nursing homes. We thank them too!

Time was passing on and the initial founders of our parish were becoming old and little by little passing away, and the Saints Volodymyr and Olga Church building was becoming rather old too, it needed many costly repairs. And here God gave Vera Tanasichuk and her sister Neonila Maeser a noble and blessed idea, which combined with their ability to donate substantial sums of money for building a new church, instead of spending money for repairing the old one. May God reward them a hundredfold for this noble deed!

John Buhajenko, then President of the Parish Council, also had a difficult task, which he accomplished with the help of Alex Chorewycz, Jr., Fr. Mykola Metulynsky, Fr. Stefan Zencuch and the architect Oleh Gregoret. Oleh Gregoret designed the Church Buildings; he made all necessary plans, calculations, drawings, and provided constant supervision during the construction up to its finish. All this he provided free of charge as his gift to the Church. The Iconostasis from the old church was rebuilt and restored to fit in the new Church. Volodymyr Hordiiv, a wood carver, artist and church restorer from Ukraine embellished it with additional new woodcarvings and now on sunny days the Iconostasis of St. Katherine Church glistens and sparkles with its beautiful colors and gold.

***We are thankful to God for His help in building this Church!
We are thankful to all who gave money or donated their work!***

***"Thanks and honors to all hard workers,
Shame to those who are neglectful, careless." (Grinchenko).***

Halyna RIABOKIN - October 1997

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ЧЛЕНІВ ПАРАФІЇ СВ. КАТЕРИНИ – 27 ЛЮТОГО, 2000

Парафія Церкви Св. Катерини мала Річні Загальні Збори. Після вибору президії зборів, прийняття порядку денного, та вступного слова настоятеля Церкви о. Петра Сівка, відбулося прийняття 8 нових членів парафії. По вшануванні пам'яті покійних парафіян однохвилинною мовчанкою, та читання і схвалення Протоколу Минулорічних Загальних Зборів, Віра Танасійчук, Голова Парафії, подала річний звіт та зачитала промову про виконану працю та майбутню діяльність. Голови та керівники різних адміністративних відділів Парафії зачитали свої звіти. Після запитань та дискусій, і уділення довір'я звітуючій управі, відбулися Перевибори Нової Управи, і дискусії над бюджетом на 2000 рік. Склад Нової Адміністрації:

Настоятель Парафії:

Голова Парафіяльної Управи:

Перший Заступник Голови:

Другий Заступник Голови:

Секретарка:

Скарбник:

Заступник Скарбника:

Фінансова Секретарка:

Голови Сестрицтва:

Культурно-Освітній Референт:

Староста Церкви:

Заступник Старости:

Контрольна Комісія:

о. Петро Сівко

Віра Танасійчук

Святослав Мірза

Михайло Мунчка

Наталя Мунчка

Людмила Аная

Іван Ілієвський

Ліда Мірза

Катерина Бугаєнко,

Тамара Гротт,

Шерон Медяник

Олексій Павлов

Іван Гупало

Анатолій Неприцький

Юрій Олішкewич, Олекс

Ілієвський, Олександр Гуца

ТРОСТИ:

1998-1999-2000 Ніна Хоревич, Катерина Бугаєнко, Алекс Хоревич

1999-2000-2001 Олег Грегорет, Олекс Ілієвський, Мері Сімон

2000-2001-2002 Ворис Миронюк, Неоніла Мейзер, Віра Танасійчук

«Голос» березень-квітень 2000 – Маєа Грегорет

ANNUAL GENERAL MEMBERSHIP MEETING OF ST. KATHERINE PARISH – FEBRUARY 27, 2000

St. Katherine Parish held its Annual General Membership Meeting. After election of Presiding Officers, presentation and approval of the agenda, Rector of the Church Rev. Peter Siwko presented his comments, official acceptance of 8 new parish members was approved. One minute silence in respect of our members departed into life eternal was observed. Minutes of last year's meeting were read and accepted. Vera Tanasichuk, Parish President, presented her annual report and comments on work already accomplished and future plans. Heads of various administrative sectors presented their reports. Discussions and questions followed, as well as Vote of Confidence to the Outgoing Council. Elections of New Parish Council Members were held. Budget for year 2000 was presented, followed by discussions. Listed below are members of the new Administration of the Parish Council:

Parish Rector:

President of Parish Council:

First Vice-President:

Second Vice-President:

Secretary:

Treasurer:

Assistant Treasurer:

Financial secretary:

Sisterhood Co-Chairs:

Rev. Peter Siwko

Vera Tanasichuk

Sviatoslav Mirza

Michael Maczka

Natalie Maczka

Liudmila Anaya

Ivan Ilievsky

Lida Mirza

Katherine Buhajenko,

Tamara Grott

Sharon Medjanyk,

Olexij Pavlov

Ivan Hupalo

Tony Niepritsky

George Olishkewych,

Olex Ilievsky, Alex Hushcha

Cultural Affairs Secretary:

Church Warden:

Assistant Warden:

Auditing Committee:

TRUSTEES:

1998-1999-2000 Nina Chorewycz, Katherine Buhajenko, Alex Chorewycz

1999-2000-2001 Oleh Gregoret, Olex Ilievsky, Mary Simon

2000-2001-2002 Borys Myroniuk, Neonila Maeser, Vera Tanasichuk

"Voice" March-April 2000 – Maya Gregoret

ЛИПА

В місяці липні, липові дерева є в повному розквіті. Вони переповнені кремовими або жовтуватими квіточками, які заповняють повітря солодким приємним ароматом на великі відстані. Як тільки ви занюхаєте ці квіти, ви відразу ж напевно будете шукати дерева, з якого ці пахощі виходять. Цей аромат є дуже своєрідний.

Багато слов'янських народів вживають слово липа (укр. = липень) для сьомого місяця року. Є ще декілька назв для цього чудового дерева, яке часом виростає на 100 футів заввишки. Стовбур липи покритий гладенькою темно-коричневою корою, а листочки у формі серця мають навкруги гостренькі зубці, які надають краси цьому чудовому дереву.

Традиційно липа вважається благословенним деревом, бо вважалося, що Матір Божа часто сідала під липою. Тому ще кажуть, що це дерево є під захистом Матері Божої, і що його ніколи не вдаряє блискавка.

Липи часто садили на церковних подвір'ях, а вулики ставилися недалеко, часто на цвинтарях, які були поблизу церков.

Коли липові дерева цвітуть, бджоли прилітають здалека щоб збирати нектар, з якого робився дуже цінний і пахучий мед. Бджолина вака вживалася у виробництві пахучих церковних свічок.

Багато з вас мабуть пам'ятає коли вам давали липовий чай з медом. Люди вживали цей чай, як ліки проти сильного кашлю або простуди з температурою. Казали, що цей чай викликав потіння після якого температура падала.

На майдані нашої Церкви Святої Катерини також посаджені липові дерева. Ці дерева є мініатюрною різновидністю липових дерев і посаджені на нашому церковному подвір'ї щоб дотримуватись православних традицій.

*За Православним Вісником, число 542, Липень 1997
«ГОЛОС» №5(40), Вересень-жовтень 1997 р.*

THE LINDEN TREE

In July the linden trees are in full bloom. They are laden with creamy white to light yellow flowers exuding a sweet fragrance that travels great distances. Once you smell these blossoms you will for sure start looking around for the tree. The smell is that distinctive.

Many of the Slavic nations use the word Lepa (Ukr. = Lepen) for the month of July. There are several other names for this beautiful, lofty tree which can grow to 100 feet and has a trunk which is covered with smooth, dark brown trunk. The sharply toothed, heart-shaped leaves add to its beauty.

According to tradition, the lepa was considered a blessed tree because it was considered the tree where the Mother of God often found shelter. Since the tree is considered to be under the protection of the Mother of God, it is also said that lightning never strikes a lepa tree.

One lepa tree is planted around the perimeter of the church grounds with beehives standing a short distance away along the adjacent cemetery grounds.

When the tree is in bloom, bees come from afar collecting the nectar which will become the highly-prized honey. The bees wax was used to make fragrant candles for the church.

Many of us can remember being served lepa blossom tea with honey. People treated the sick with tea made from lepa blossoms and honey for those with a bad cough or with a feverish cold. It was said to induce sweating and break the fever.

In the courtyard of our St. Katherine Church we also have linden (lepa) trees. These trees are a miniature variety of the linden tree and were planted there to keep up with the Orthodox tradition.

*From The Orthodox Herald, issue 542, July 1997
"VOICE" #5(40), September-October 1997*

***Іван Гупало, Староста Церкви, поливає липи посаджені коло Церкви Святої Катерини.
Ivan Hupalo, the Church Warden of St. Katherine Church is watering the linden trees in the Church courtyard.***

CHAPTER III
CHURCH AUXILIARIES
CHURCH EVENTS
PUBLICITY

РОЗДІЛ III
ПРИЦЕРКОВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ
ЦЕРКОВНІ ПОДІЇ
ЩО ПРО НАС ПИСАЛИ

Церковний Хор Парафії Святих Володимира і Ольги 1970-75 роки.

Зліва направо: Надя Новицька, Оленка Новицька, Володимир Вовк, Михайло Мірза, Іван Вугаєнко, Пилип Шайда, Микола Денисюк, Ольга Ковалевська, Михайло Ковалевський, Еля Вовк, Євген Січ, Оксана Бринь.

ЦЕРКОВНИЙ ХОР ПРИ НАШІЙ ПАРАФІЇ

Український нарід з давніх давен плекає і свято зберігає мелодії церковного співу. Найбільша краса в українській православній церкві це хоровий спів. Від Бога обдаровані гарними голосами, хористи прославляють Творця Небесного щонеділі та в інші свята своїм співом. Церковний хор завжди був і є поєднаний з життям парафії. Диригенти використовували і виористовують твори новітніх українських композиторів, а таких композиторів в нашому українсткому мистецтві багато. За цей час, диригенти поставили українське церковне хорове мистецтво на високий рівень. Неможливо докладно описати усіх диригентів і хористів, які звеличували і далі звеличують Служби Божі. За це їм, постійним трудівникам на церковній ниві, сердечна подяка. А тим, що відійшли на вічний спочинок, хай Господь Бог оселить їхні душі там, де усі праведні спочивають.

В нашій громаді хор існує від початку заснування парафії Святих Володимира і Ольги, в Сейнт Полі, Штат Міннесота, від початку 1950 року. Згідно з записами, наступні особи були диригентами:

1950-1954 р., професор **Василь Серафимович.** За його диригуванням хор виступав з колядками в Капітолію міста Сейнт Полу, а також колядував по шпиталях для хворих в 1951 р.

1954 р., два місяця, диригентом хору був **Петро Назаревський.**

1954-1955 р., шість місяців, диригентом хору був Протодиякон **Юрій Корсунь.**

1955-1956 р., диригентом був **Андрій Мусіяха.**

1956-1958 р., диригенткою хору була **Др. Антоніна Гуменюк,** її муж, Др. Леонід Гуменюк, також допомагав їй. Безумовно, це був період розквіту церковного хорового мистецтва. Хор колядував в Авдиторії міста Сейнт Полу; спонсорами були газета "Сейнт Пол Пайонір Прес" та "Вименс Інститут". Краса українських колядок захоплювала американську публіку, були гарні рецензії в американській пресі.

1958-1982 р., диригентом хору був дяк **Михайло Мірза.** На цій посаді Михайло пробув 24 роки. Тут варто згадати, що коли відбувалися співанки в домі Михайла, Марія Мірза, його дружина, гостила хористів чаєм і солодким.

1982-1988 р., керівництво хору обняв молодий диригент **Марко Бринь,** який поставив хор на високий рівень. Хор під його проводом виконував дуже багато молитов різних відомих композиторів. Люди говорили про наш хор так: Якщо хочете почути чудовий спів, то підіть до Церкви Святих Володимира і Ольги в Сейнт Полі, Міннесота.

1988-1991 р., диригенткою хору була **Оксана Бринь,** відома співачка і багатолітня учителька співу при МекФейл Центрі Музики в Міннеаполісі.

1991-1995 р., диригентом був **Борис Миронюк.**

1995 р., декілька неділь, диригувала **Др. Татьяна Рябокінь.**

1995 р., декілька неділь, диригував хором **о. Диякон Славко Новицький.**

1995-1996 р., диригувала молода, талановита **Наталка Новицька,** яка була нашою наймолодшою диригенткою за всі роки.

1996 р. і до Пасхи 2008 року, диригентом хору був **Борис Миронюк.** Асистенткою диригента була Галина Миронюк.

Від Пасхи 2008 року і по-сьогодні Галина Миронюк та Олексій Христинч по-черзі диригують хором.

Дяком парафії від 1982-1999 р. був Пилип Шайда.

Старостою церковного хору 32 роки був Пилип Шайда, потім старостою був Михайло Ковалевський до 2005 року.

Галина Миронюк - скарбник хору.

Пилип ШАЙДА

Church Choir September 1956. Top row: left to right – Leonid Humeniuk, Michael Kovalevsky, Eugene Pysarsky, Milena Grinwaldt, Volodymyr Myroniuk, Maria Pavlova, Vasyl Garber, Eroteida Myroniuk, Ihor Kubik. Olga Ostapchuk, Borys Myroniuk, Ivan Pavlov; Middle Row – Maria Gintner, Dr. Antonina Humeniuk, Fr. Vasyl Umanec, Svitlana Slozynsky, Lida Kurylko; Front Row – Tamara Myroniuk, Olga Sich, Victor Kubik, Halyna Myroniuk, Natalka Sich

OUR PARISH'S CHURCH CHOIR

Ukrainian people from time immemorial preserve and develop melodies of church choir singing. Choir singers have beautiful voices, given them by God our Lord, and they, in turn, glorify the Heavenly Creator every Sunday and on Holy Days. Church choir has always been closely connected with parish life. Conductors always used and continue using works of new Ukrainian composers, and our Ukrainian art form has many such composers. During this time, conductors brought Ukrainian church choir singing to very high standards. It is quite impossible to describe all conductors and singers, who enriched Church Services in the past, and continue enriching them now. For this, to all of them, toilers of the church singing, many heartfelt thanks. And to those who passed away and are at rest eternal, may God bless their souls and keep them in His Kingdom, where all His godly servants are resting.

In our community, the choir existed right from the beginning of the establishment of the parish of Saints Volodymyr and Olga in St. Paul, Minnesota, since early 1950. According to our records the following individuals were conductors of the church choir:

1950-1954 – Prof. Basil Serafimovich. During his conductorship our choir performed Christmas carols at the Capitol of Minnesota in St. Paul, as well as at some hospitals.

1954, for two months, **Petro Nasarevsky** was conductor of the choir.

1954-1955, for six months, archdeacon **Yurij Korsun** conducted the choir.

1955-1956 – Andrij Musiakha was our conductor.

1956-1958 – Dr. Antonina Humeniuk was the choir conductor; her husband, Dr. Leonid Humeniuk often assisted her with conducting. Needless to say, this was a time when the art of church choir singing really blossomed. The choir sang Christmas carols at St. Paul Auditorium –“St. Paul Pioneer Press” and “Women’s Institute” were their sponsors. The beauty of the Ukrainian Christmas carols enchanted American public and there were many excellent reviews by local media.

1958-1982, conductor of the choir was **Michael Mirza**, he remained at this post for 24 years. It is worth mentioning here, that when there were rehearsals at Michael Mirza’s house, Maria Mirza, his wife, treated the choir singers to tea and excellent baked treats.

1982-1988, conducting of the choir was taken over by **Mark Bryn**, who brought the church choir singing to high praises. The choir, under his conductorship, performed many prayers by various renowned composers. This is what people used to say: If you want to hear beautiful church choir singing, go to the Church of Saints Volodymyr and Olga in St. Paul, Minnesota.

1988-1991 Oksana Bryn conducted our church choir. A renowned singer herself and a many-years’ voice instructor at MacPhail Center for Music in Minneapolis, she was very suitable for this position.

1991-1995 – choir conducting was done by **Borys Myroniuk**.

1995, for several Sundays, **Dr. Tatiana Riabokin** was our choir conductor.

1995, also for several Sundays, the young and very talented **Natalia Nowytsky** conducted the choir. She was our youngest choir conductor of all times.

1996 until Easter of 2008, conductor of our church choir was again **Borys Myroniuk**. **Halyna Myroniuk** was the assistant conductor.

As of Easter 2008 until present Conductors of the Choir are Halyna Myroniuk and Oleksij Khrystych, who take turns conducting.

From 1982 to 1999 Philip Shayda was cantor of the church choir. Also, for 32 years Philip Shayda was president of the Church Choir and financial secretary. **Michael Kovalevsky** took over the presidency of the church choir until 2005.

Halyna Myroniuk is the choir’s financial secretary.

All material collected by Philip SHAYDA

***Церковний Хор Св. Катерини – Великдень 2001 року. Диригент - Борис Миронюк.
St. Katherine Church Choir – Easter 2001. Conductor - Borys Myroniuk.***

***Церковний Хор Св. Катерини – Храмове Свято Св. Катерини – 6 грудня 2009 р. – Диригент Галина Миронюк.
St. Katherine Church Choir – St. Katherine Patron Saint festivities – December 6, 2009 – Conductor Halyna Myroniuk.***

***St. Katherine Church Choir – Christmas 2010 – Olexy Khrystych conducting.
Церковний Хор Церкви Св. Катерини – Різдво 2010 року – Олексій Христич диригує..***

КУЛЬТУРНИЙ ЦЕНТР ПРИ ЦЕРКВІ СВЯТИХ ВОЛОДИМИРА Й ОЛЬГИ В СЕЙНТ ПОЛІ, МІННЕСОТА

Нові імігранти в Сейнт Полі, після того як зорганізували Українську Православну Церкву Святих Володимира й Ольги, почали організовувати також інші культосвітні організації. Це ж люди, які виїхавши і відірвавшись від своєї батьківщини, привезли з собою багатство своєї культури і хотіли передати і розповісти світові „хто ми є і чий ми діти“. Нажаль, американське оточення нас не дуже добре розуміло і нам було трудно з ним спілкуватися. На той час економічно ми не попадали у вищі страти американського населення, а менш освічені сусіди не цікавились нашою громадою. Окрім праці, церкви і родини ми залишалися у своєму колі людей. При церкві, в 1958 році, церква почала видавати журнал під назвою «Парафіянин». До редакційної колегії увійшли Михайло Михалевич, М. Денисюк, Є. Писарський. У 1967 році видавався журнал „Парафіяльний Вісник“. В цих виданнях подавали парафіяльні новини, включаючи шлюби, народження, хрещення, привітання настоятеля, порядок Служб Божих, а також дописи парафіян як наприклад пані Віри Росінської. В 1968 році було описано інтерв'ю під назвою „Сучасне церковне життя в Україні“ з одним чоловіком який щойно приїхав з України. Потім видавався церковний „Бюлетень“. З 1986 року редактором „Парафіяльного Вісника“ (в англійській мові під назвою „Parish Herald“) був отець диякон Святослав Новицький і друкувався він в двох мовах - українській і англійській. Українська Православна Школа в Сейнт Полі видавала свій журнал під назвою „Слово“, де друкувалися статті про обряди українського народу, вірші, колядки, поради батькам, сторінки присвячені дітям і учителям. За пана отця Стефана Женчуха почався видаватися журнал „Голос“. Цей журнал вже 15 років, від 1995 року) видає Майя Грегорет. В цьому журналі є дуже багато цікавих статей на різні теми. Багато людей цікавляться цим журналом.

В 1953 році було створено „Товариство Акторів Української Сцени“, в місті Сейнт Пол, під керівництвом Бориса Грінвальда. Декораціями займався український художник Олекса Булавицький. Ставили відомі українські п'єси: „Степовий гість“, „На перші гулі“ та інші. Рентували залі для п'єс в Інтернаціональному Інституті, та в ІМКА (УМСА). ІМКА, завдяки старанням Майї Петренко (Грегорет) пішла назустріч новоприбулим і безкоштовно давала нам приміщення для зборів, а також їхню велику, чудову залю, де відбувалися забави, святкування Шевченківських Днів, та різні виступи на сцені, які зорганізовувала наша українська громада (див. вирізку з газети в кінці цієї статті). До товариства належали такі особи: Борис Грінвальд, Мілена Грінвальд, Микола Денисюк, Ірена Денисюк, Арсеній Кусенко, Пилип Шайда, Володимир Вовк, Олесь Гінтнер, Іван Чорний, ще інші але вже забули їхні імена. Зорганізувалася танцювальна група під керівництвом Бориса Грінвальда. До групи належали: Іван Чорний, Олександр Гуца, Борис Миронюк, Олесь Гінтнер,

Міка Янович, Ірина Михалевич, Дарія Антохій, Валентина Заславець, Елісавета Тіле, Гринів. Танцювальна група мала великий успіх на Фестивалях Націй, на концертах. Був створений світський хор під керівництвом Протодіякона Юрія Корсуня. Створився гурток гри на мандоліні під керівництвом Михайла Мірзи, гурток гри на бандурі під керівництвом Володимира Вовка. Культурне життя стало дуже багатим і різноманітним.

В 1962 році було організовано святкування Православного Дня спільно з участю всіх Українських Православних Церков у Твін Сіті, яких на той час було чотири, а саме: Святого Архистратига Михаїла, Святого Юрія Переможця, Святих Володимира й Ольги, Святого

**Гурток гри на бандурі під керівництвом Володимира Вовка.
The Bandura Players Group under the directorship of Wolodymyr Wowk.**

Миколая (Закарпатська). Право-славний День святкували на Покрову 14-го жовтня. Перше святкування було на Кун озері в Міннесоті. Образ Покрови намалював пан Михайло Михалевич; святкування було дуже успішне, всі рішили святкувати це свято кожний рік.

В 1965 році хор „Дніпро“ робив свої співанки у парафіяльній залі. Багато наших парафіян співали в цьому хорі, наші сестриці робили для хору перекуски.

Православна Суботня Школа існувала майже від самого початку. Деякі роки школа була спільна для всіх українських дітей під керівництвом УККА. Діти православні і греко-католики ходили до цієї школи разом; приміщення для навчання винаймали в Інтернаціональному Інституті, в УМСА, або в Механікал Гайскул. Від 1960 року більшість часу наша суботня школа працювала окремо. Першими учителями були: Неоніла Пачковська, Антоніна Хоревич, Неоніла Мейзер, Марія Товстоп'ят, Ніна Кубік. Час від часу відзначали Шевченківські свята всі суботні школи спільно.

В липні 1960 року була етнографічна виставка одягу, пізніше малярська виставка, де приймали участь наступні мистці: Михайло Михалевич, Ігор Кубік, Володимир Анастасієвський, Олекса Булавицький, Антін Павлось і інші.

В березні 1961 року влаштували шевченківську виставку з ініціативи Шевченківського Ювілейного Комітету. За словами Ол.

Филиповича в його статті у "Свободі", 26-го квітня 1961 року "виставка мала кілька тематичних відділів, які досить повно ілюстрували життєвий шлях та багатогранну творчість нашого Кобзаря". Тут треба зазначити, що пан

Михайло Михалевич, голова Парафіяльної Управи, навіть спав у церковній залі і пильнував картини, рідкісні книжки, журнал «Основа» за травень 1862 року і багато інших цінних речей позичених від людей і бібліотек, щоб запевнити збереження цих важливих речей. Окрім виставки, Ювілейний Комітет влаштовував семінари на протязі цілого 1961 року.

Треба також, хоч посмертно, подякувати пані Оксані Соловей за величезну роботу і багато дослідів зроблених для її доповідей, які були виголошені на святкуваннях Шевченка на протязі цілого її життя в Твін Сітіс. Хто приходив послухати її реферати вертався додому з збагаченим образом про Шевченка, його життя та творчість. Наприклад, у доповіді виголошеній 12-го березня, 1972 року під назвою «Останні дні, остання дорога» Оксана подає такі факти: ... "поки в Росії робилося все можливе, щоб і пам'ять по Шевченкові зникла, про українського поета заговорили на Заході. Так у тижневику "All the Year Round", за 5 травня 1877 року, наведено слова англійського письменника Чарлза Дікенса: "Українці вірять у своє майбутнє, тому й святкують пам'ять Шевченка, поета-кріпака, чий твори читаються не тільки в Росії, а і в Сербії, Галичині, Чехії, та у всіх слов'янських землях. Їх сприймають, як промінь світла, що пробився між хмари." В доповіді "Всесильність Кобзаря", виголошеній 9-го березня, 1977 року, пані Оксана Соловей подає цікаві інформації, одна з них є про "Заповіт" Шевченка а саме: "в 1868 році до Миколи Лисенка, що перебував у Ляйпцігу, звернулися українці зі Львова з проханням написати музику до Шевченкового вірша, який вони йому посилають... Вуконували його вперше на сьомі роковини смерті Шевченка у Львові, в тодішній Австро-Угорщині. В Російській імперії повний текст "Заповіту" опубліковано щойно в 1905 році. Але до того часу його вже співали по всій Україні, і він виконував роллю гімна: слухали стоячи." В її доповідях загальна мета Оксани Соловей була поділитися з слухачами з невідомими фактами життя і творчості Шевченка. За її словами в кожній доповіді "задум був - донести до найширшого кола слухачів неспотворений образ Людини, пам'ять якої вшановуємо."

Пані Оксана Соловей подарувала майже всю свою колекцію української кераміки Церкві Святої Катерини під опіку Українського Культурно-Освітнього Центру, який виставив цю постійну колекцію в спеціально побудованих шафах за шклом в широкому сполучнику (коридорі) Парафіяльної Залі з Церквою Святої Катерини в Арден Гіллс, Міннесота.

При кінці вересня, 1971 року на поминальному обіді в річницю смерті Віри Миколаївни Росінської, мами Галини Леонідовни Рябокінь, Олександра Гелецінська прочитала листу вишитих речей, які пані Віра Росінська вишила і подарувала до музею Церкви Пам'ятника в Саус Баунд Бруці, Н.Дж., а також листу вишитих робіт, які вона подарувала нашій церкві. Пані Олександра Гелецінська дала пропозицію організувати постійну виставку зразків українського мистецтва в пам'ять покійної Віри Росінської. Пропозицію прийняли. Пан Михайло Михалевич зробив проект кімнати; пан Петро Мірош зробив шафи, столики та інші речі; Галина Леонідовна подарувала різні інші вишивки своєї мами, як наприклад суконки, блюзки, сорочки, писанки та кераміку. Манікен подарувала пані Оксана Соловей і разом з Галиною

Пилип Шайда, невідомий, о. Михайло Куданович, Оксана Соловей, проф. Олександр Грановський, Степан Колотій.
Philip Shayda, unknown, Fr. Michael Kudanovych, Oksana Solovey, prof. Alexander Granovsky, Stepan Kolotij.

церкві Святих Володимира й Ольги була надзвичайна виставка української церковної архітектури, упорядниками виставки були Ніна Булавицька, Андрій Жучок, Михайло Ковалевський і Оксана Соловей.

Дуже часто попадали фота наших парафіян до оголошень і статей в місцевих газетах Тві Сітіс. Подаємо деякі, які були надруковані в Сейнт Пол Діспетч а також в Сейнт Пол Пайонір Пресс та інших, в цій книзі.

Більш ніж шістьдесят років наша громада приймає участь у Фестивалях Націй. Наша церква в 1962 році зробила виставку українського мистецтва при Фестивалі Націй в Сейнт Полі, і тепер щорічно приймаємо участь у фестивалі демонструючи писання писанок, виставки українських вишивок і строїв, українських звичаїв, а також продаємо українські страви в кіоску.

Ванда Багмет зібрала і описала ці відомості від Ніни Булавицької, Майї Грегорет, Михайла Ковалевського, Бориса Миронюка, Оксани Соловей, Пилипа Шайди

CULTURAL CENTER AT SAINTS VOLODYMYR AND OLGA CHURCH

The new Ukrainian immigrants in St. Paul, after they organizing the Saints Volodymyr and Olga Ukrainian Orthodox Church, started to organize other cultural fields and activities. These were the people, who were torn away from their fatherland, and brought with them their cultural riches and now they wanted to transfer them to their new country and tell the world "who we are and whose children we are." Unfortunately many American people did not always understand our culture and were not interested in having any interactions with us. We did not, at that time, fit into the economic status of the American population, and many of our neighbors did not understand our culture. Aside from work, church and family, we wanted to be in our own circle of people. In 1958, we started to publish our church bulletin titled "The Parishioner", the editorial board of which consisted of the following: Michael Mychalevych, Mykola Denysiuk, and Evhen Pysarsky. In 1968 the church's newsletter was renamed the "Parish Herald". Archdeacon Sviatoslav Nowytsky was the editor and it was printed in both languages, Ukrainian and English. The Ukrainian Orthodox School in St. Paul published its own magazine "Slovo" (The Word)? which included Ukrainian national traditions, poems, carols, advice to parents, columns dedicated to children and teachers. During the time when Father Stefan Zencuch was our church rector, a new magazine titled "Holos" (The Voice) was published. This magazine, for 15 years (since 1995), is being published in both languages – Ukrainian and English - by Maya Gregoret. There are many interesting articles and pictures illustrating local events and many general Ukrainian themes. Many people are permanent subscribers.

Natasha and Alex Pavlov – Mandolin Ensemble members.

In 1953, the "Actors Society of the Stage" was founded in St. Paul under the directorship of Boris Grinwaldt. Decorations were done by Oleksa Bulavitsky, our renowned Ukrainian artist. Many well known Ukrainian plays were performed: "The Guest of the Steppe," "Our First Promenade," and others. We rented the hall for these plays at the International Institute, the YMCA, which thanks to Maya Petrenko's (Gregoret) efforts provided for our community of newly arrived immigrants, free of charge, rooms for our meetings, as well as the use of their large, beautiful hall for our dances, celebrations of such events as Shevchenko Days, and other events (see newspaper reprint following this article). Members of the Society were: Boris Grinwaldt, Milena Grinwaldt, Mykola Denysiuk, Irena Denysiuk, Arseny Kusenko, Philip Shayda, Borys Myroniuk, Wolodymyr Wowk, Oles Gintner, Ivan Chorny, and others, whose names escape our memories. A dance group was organized under the choreography of Boris Grinwaldt. Following people were members of this group: Ivan Chorny, Oleksander Hushcha, Borys Myroniuk, Oles Gintner, Mika Janowicz, Irena Mychalevych, Daria Antochy, Valentyna Zaslavets, Elizabeth Tile, and Ms. Hryniv.

The dance group was very successful. It performed at the Festival of Nations, and at various other concerts. A choir was organized under the conductorship of Archdeacon George Korsun. A mandolin band was formed under the directorship of Michael Mirza, and a group of bandura players under the directorship of Wolodymyr Wowk. Cultural life became rich and interesting.

In 1962, the Ukrainian community started to celebrate the "Orthodox Day". All Ukrainian Orthodox churches in the Twin Cities participated. At that time there were four Orthodox churches: St. Michael's, St. George's, Saints Volodymyr and Olga, and St. Nicholas (Carpathian). The Orthodox Day was celebrated honoring the feast of St. Mary the Protectress, October 14. The first celebration was at Coon Lake, Minnesota (St. Michael's Church owned property there). The image of St. Mary the Protectress was painted by Michael Mychalevych; the celebration was very successful, everyone decided to celebrate this holiday annually.

In 1965, the choir "Dnipro" (conductor M. Bryn) had their rehearsals in our church's parish hall. Many of our parishioners sang in this choir, and our Sisterhood prepared snacks for the choir.

The Ukrainian Orthodox Saturday School was organized. Some years Ukrainian children from all Ukrainian churches under the direction of the Ukrainian Congress Committee of America - Minnesota Branch (UCCA) held the Ukrainian school together for all Ukrainian children. Both Ukrainian Orthodox and Greek-Catholic children attended this school together. Classrooms were rented from the International Institute, the YMCA or Mechanic Arts High School.

However, from 1960 Saturday School of Saints Volodymyr and Olga Parish was held separately. The teachers were: Neonilla Paczkowski, Antonina Chorewycz, Neonila Maeser, Maria Tovstopyat, Nina Kubik and Yuriy Kurylko. Sometimes all Ukrainian Saturday schools celebrated the Taras Shevchenko (poet and bard of Ukraine) day together.

In July 1960, at the Church Hall, an Ethnographic Exhibit of Ukrainian National Costumes was presented. Later an Artists' Exhibit presenting art work by Ukrainian artists was held. The following artists participated: Michael Mychalevych, Ihor Kubik, Volodymyr Anastasievsky, Oleksa Bulavitsky, Anton Pavlos and others.

In March of 1961, a Shevchenko exhibit was organized by the Shevchenko Jubilee Committee. In the words of O. Filipovich's review article in "Svoboda", April 26, 1961, "the exhibit consisted of several thematic parts, which illustrated the Kobzar' life path and his impressive works." We should note here that Mr. Michael Mychalevych, President of our Parish Council then, even slept in the exhibit room guarding the paintings, rare books, such as the May 1862 issue of the journal "Osnova" and many other valuable items borrowed from people and libraries, making sure that nothing would happen to them. In addition to the exhibits, the Jubilee Committee held seminars during the entire year of 1961.

We should also mention here bl. mem. Oksana Solovey and thank her posthumously for her great work and extensive research which she carried out in preparation for her lectures presented at the Shevchenko celebrations during her entire life in the Twin Cities. People who attended her presentations returned home with a rich picture about Shevchenko's life and works. For example, in her speech given on March 12, 1972, under the title "Last days, last road" Oksana gives these facts: "...while every effort was used by Russia to assure that the memory of Shevchenko would disappear altogether, the West spoke up about the Ukrainian poet. In the weekly *"All the Year Round"* of May 5, 1877, an English quotation by Charles Dickens appeared: "Ukrainians believe in their future, and therefore celebrate the memory of Shevchenko, poet-serf, whose works are read not only in Russia, but in Serbia, Galicia, Czech, in all the Slavic lands. They are received, as a ray of light, which has broken between the clouds." In the lecture *"All Powerful Kobzar"* given on March 9, 1997, Oksana Solovey provided many interesting facts, one of which is about Shevchenko's *"Testament"* (*"Zapovit"*) namely: "in 1868, Ukrainians from Lviv requested the renowned Ukrainian composer Mykola Lysenko, who at that time resided in Leipzig, to compose music to this Shevchenko's poem, which they were sending to him...This composition was for the first time performed in Lviv (which was then under the Austro-Hungarian Empire) on the 7th anniversary of Shevchenko's death. In the Russian Empire the complete text of the *"Testament"* was published for the first time in 1905. However, until that time, people used to sing it all over Ukraine, and it played the role of the national anthem and people were listening to it while standing. In her lectures Oksana Solovey's main goal was to share with the listeners little known facts in the life and works of Shevchenko. In her own words, "in every lecture the idea is to bring to the audience an uncorrupted portrait of the Person, whose memory we are honoring."

Oksana Solovey donated her entire collection of Ukrainian ceramics to St. Katherine Ukrainian Orthodox Church. The collection is permanently housed in the specially built glazed in spaces of the wide hallway connecting the Church with the Parish Hall.

In September of 1971 during the memorial lunch honoring Vira Mykolivna Rossinska, Halyna Riabokin's mother, at Saints Volodymyr and Olga Church, Oleksandra Gelecinsky presented a list of Vira Rossinska's embroideries which she donated to the Memorial Church in South Bound Brook, as well as a list of embroidered works which she donated to the Saints Volodymyr and Olga Church. Oleksandra Gelecinsky proposed to organize a permanent exhibit of examples of Ukrainian embroidery in memory of Vira Rossinska. This proposal was accepted. Michael Mychalewych prepared a sketch for remodeling one of the rooms in the church basement; Petro Mirosh built the cabinets, tables and other items; Halyna Leonidivna donated a variety of her mother's embroideries such as a dress, blouse, shirt, pysankys (Easter eggs). Oksana Solovey donated a mannequin and together with Halyna Leonidivna organized the museum. Other people began donating various Ukrainian art items to the museum. The national costume was donated by Motria Kolotij; Oleksandra Gelecinsky donated a shirt embroidered in the Polubotok design; a statuette of the bust of Lesia Ukrainka (Ukrainian poetess) was donated by Natalie Turchmanovych; a sculpture of Taras Shevchenko, work by Anton Pavlos, was donated by his wife Stephanie Pavlos; various Ukrainian wedding breads were displayed in the museum. Oksana Solovey photographed these breads, published them as greeting cards, giving explanations of the meanings of each type of the wedding bread. These cards are still available in St. Katherine's Gift shop.

1000 anniversary of Ukraine-Rus' Baptism was celebrated in July of 1988. A special committee was created. There were Concerts, a special exhibit of Ukrainian church architecture was presented in the hall of Saints Volodymyr and Olga Church. It was arranged by Nina Bulavitsky, Andriy Zhuchok, Michael Kovalevsky, and Oksana Solovey.

Announcements about various events and articles about our church appeared often at local Twin Cities newspapers. In this book there is a separate chapter dedicated to various publications and articles about our Church and people.

For more than 60 years our community has participated in the Festival of Nations' events in St. Paul. Our church presented many exhibits of Ukrainian art there. Now Ukrainians participate annually in the Festival of Nations, demonstrating the art of creating famous Ukrainian Easter eggs, displaying exhibits of Ukrainian embroidery and costumes. Ukrainian ethnic food is sold at the Cafe.

**Written by Wanda Bahmet on the basis of information collected from:
Oksana Solovey, Nina Bulavitsky, Maya Gregoret, Borys Myroniuk, Michael Kovalevsky and Philip Shayda**

ПАРАФІЯЛЬНИЙ МУЗЕЙ

Пилип ШАЙДА

В кінці вересня 1971 року при Церкві Святих Володимира і Ольги в Сейнт Полі, Міннесота, парафіяни організували і відкрили Парафіяльний Музей. Головними організаторами музею були Олександра Геліцінська та Галина Рябокінь, які були також одними з перших основоположників парафії. Музей було відкрито в честь бл.п. Віри Миколаєвни Россінської, мами Галини Рябокінь.

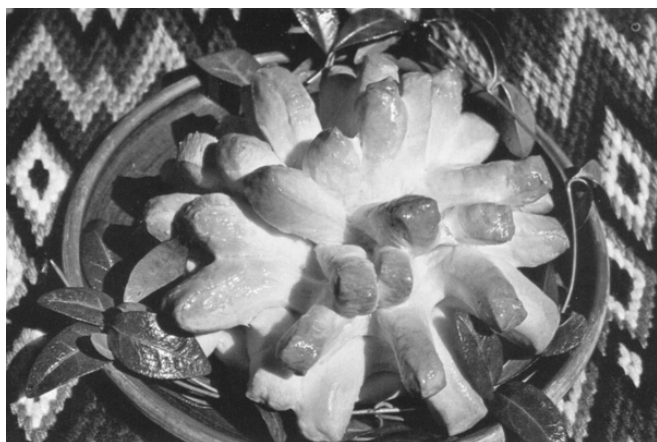
Покійна Віра Миколаєвна подарувала багато речей для церкви та для цього музею. Вона чудово вишивала і пошила та вишила такі речі, як накриття для аналоїв, різдвяні накриття, воздушки на чашу, великі рушники для ікон, малі рушники для хоругв. Під її керівництвом парафіянки та члени сестрицтва писали писанки та повишивали багато речей для церкви.

Покійна Віра Россінська упорядкувала при допомозі вишивальниць, які під її керівництвом виконували різні візерунки для Альбомів Українських Вишивок, які вона подарувала на Церкву Пам'ятник в Баунд Брукці, Нью Джерсі. Вони подарували Альбом зразків вишивок з Великої України, та Альбом зразків вишивок з Західної України. Вони також вишили і подарували три вишиті серветки під ікони, три накриття вишитих вирізуванням для аналоїв, три великих рушники для ікон, та багато писанок. За це покійна Віра Миколаєвна отримала подяку від Голови Консисторії Владики Архiepіскопа Мстислава, який пізніше став Святішим Патріархом Української Православної Церкви.

2-го березня 1970 року на 85-му році трудолюбивого життя перестало битися серце бл.п. Віри Россінської. В річницю смерті Віри Миколаєвни, на поминальному обіді, Олександра Геліцінська прочитала список речей, які Віра Россінська подарувала на Церкву Пам'ятник в Баунд Брукці, та для нашої парафії. Тоді ж Олександра Геліцінська подала пропозицію організувати постійну виставку зразків українського мистецтва в пам'ять покійної Віри Миколаєвни. Парафіяни чисельно підтримали цю пропозицію.

Бл.п. Михайло Михалевич зробив проект кімнати, бл.п. Петро Мірош зробив спеціальні шафи з шкляними дверями, столики, та інші речі. Галина Рябокінь подарувала різні вишиті речі виконані її мамою, Вірою Россінською. Деякі речі були недокінчені, то Галина Рябокінь викінчила їх. Виставлені в музею були суконки, блюзки, чоловічі сорочки вишиті різноманітними узорами, а також Українська кераміка, різьблені речі, та писанки.

П. Оксана Соловей подарувала манікен для суконки та допомагала влаштовувати музей. Народний стрій подарувала бл.п. Мотря Колотій, бюст Лесі Українки подарувала Наталя Турчманович, бюст-скульптуру Тараса Шевченка роботи бл.п. Антона Павлося подарувала його дружина Стефанія Павлось. Сорочку вишиту в полуботському стилі, килимок, ляльок в національних вбраннях, та писанки подарувала

Олександра Геліцінська. Вишите покривальце та багато інших речей подарувала Євфросінія Коваленко. Деякі люди, які приходили відвідати музей, часом перший раз в своєму житті бачили різні українські весільні печива, спечені нашими сестрицями. Бл.п. Мотря Колотій спекла такі хліби, як наприклад Гребінь, Шишки, та Коровай. Галина Рябокінь спекла Борону та Лежень. Бл.п. Анастасія Микас спекла Дивень та Перепієць. Всі ці дуже цікаві речі з українського фольклору були дуже цікаві і завдяки старанням нашого сестрицтва ми всі могли побачити і цінувати ці приклади українського мистецтва. Отже ми були горді і вдячні нашому сестрицтву. Отде дякуємо сестрицям за те що вони не забули і в пам'яті з України привезли і відтворили ці речі на чужині, щоб наше молодше покоління мало нагоду побачити приклади українського пекарства.

PARISH MUSEUM

Philip Shayda

At the end of September 1971, parishioners created a Museum in the Parish Hall of Saints Volodymyr and Olga Church in St. Paul, MN. Alexandra Gelicinski and Halyna Riabokin, who were among the founders of the church, were also the main organizers of the Museum. The Museum was opened in honor of Vera Mycholaivna Rossinska, Halyna Riabokin's mother.

Bl. mem. Vera Rossinska donated many beautiful things for the Church and for this Museum. She created outstanding embroidered items and made such things as for example coverlets for the pulpits, Christmas covers for various items in the Church, embroidered towels for the icons and banners. Sisterhood members, under her guidance, embroidered many things for the church. She also was the instructor of the classes for making decorated Easter Eggs (Pysankas).

Bl. mem. Vera Rossinska, together with her helpers, created and put together several Albums of Ukrainian Embroidery, which she sent to our Consistory Church Museum in South Bound Brook, NJ. Among them was a sampler Album of Embroideries from the Greater Ukraine, as well as another one from Western Ukraine. They also embroidered three serviettes for icons, three cut-work embroidered covers for the pulpits, three embroidered icon towels, and numerous Pysankas. She received an official letter of thanks from the then Head of the Consistory Archbishop Mstyslav, who later became the Holy Metropolitan of Ukrainian Orthodox Churches.

On March 2, 1970, Vera Rossinska fell asleep in the Lord. During commemorative first anniversary dinner,

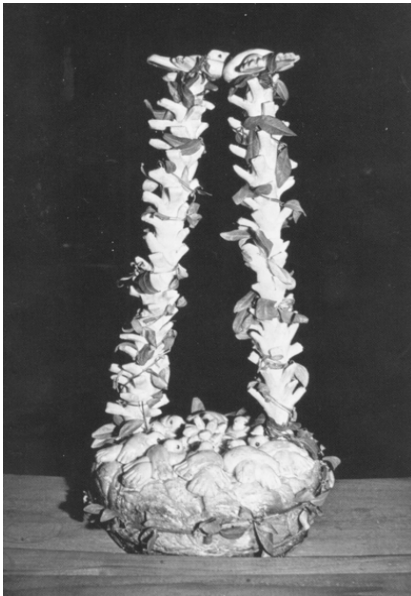
Alexandra Gelicinski, listed the items that Vera Rossinska gave to our parish, as well as to the Memorial Church in South Bound Brook, NJ. At the same time, Alexandra Gelicinski promoted the idea of creating a permanent exhibit of various examples of Ukrainian art, in honor of Vera Mykolayevna Rossinska. Parishioners supported this idea.

Bl. mem. Michael Mychalewych created a design for room arrangement, bl.mem. Petro Mirosch built special exhibit cases with glass doors, tables, etc. Halyna Riabokin donated various embroidered items created by her mother, Vera Rossinska. Some items were unfinished, so Halyna Riabokin completed them herself. Exhibited at this Museum were such items as: embroidered dresses,

blouses, Ukrainian Folk Costumes for women and men, embroidered in various designs, as well as Ukrainian ceramics, wood carvings, and many, many beautiful Pysankas (Easter Eggs).

Oksana Solovey donated mannequins for exhibiting clothing and assisted in creating this Museum. Ukrainian Costume was given by bl.mem. Motria Kolotij, a bust-sculpture of Lessia Ukrainka was given by Natalie Turchmanovych, a bust-sculpture of Taras Shevchenko created by renowned Ukrainian sculptor Antin Pavlos was donated by his widow Stefania Pavlos. A shirt embroidered in the famous Polubotok style, a small rug, dolls in national costumes, and pysankas were donated by Alexandra Gelicinski. An embroidered coverlet and many other things were given by Efrosinia Kovalenko.

Some people, who visited the Museum, for the first time in their lives, were able to see various wedding baking breads created by the women of the parish. Bl.mem. Motria Kolotij baked such breads as: Hrebin (Comb), Pine Cones (Shyshky), and Korovay (Wedding Cake). Halyna Riabokin baked the Borona (Harrow), and Lezhen (Recliner). Bl.mem. Anastasia Mykas baked the Dyven (Look-through wedding bread) and Perepiets (Drinking bread). All these things from Ukrainian folklore are very interesting and thanks to the efforts of these parish women all of us could enjoy seeing and valuing these examples of Ukrainian Folk Art.

БІБЛІОТЕКА ПРИ ЦЕРКВІ СВ. КАТЕРИНИ

Галина МИРОНЮК

В 2007 році при церкві Святої Катерини була створена бібліотека. Мені доручили завідувати цією бібліотекою, як бібліотекар-архівар. Книжки почали збирати вже довгий час. Багато парафіян подарували книжки з своїх власних бібліотек церкві. Перший дар книжок був від Митр. Отця Протопресвітера Миколи Метулинського, бувшого настоятеля Церкви Святих Володимира і Ольги. Також були подаровані книжки нашим теперішнім настоятелем отцем Петром Сівком, та іншими парафіянами, як наприклад Володимиром та Марією Вовк, Пилипом Шайдою, Оксаною Бринь, Неонілою Пачковською, Іваном Сидоренком, Галиною Миронюк. Бібліотека увесь час поповнюється.

Бібліотека знаходиться в дуже гарній, світлій, привітній Конференційній Кімнаті. Тамара Гротт перефарбувала стіни кімнати. Це відсвіжило кімнату після того, як вона довгий час вживалася дітьми як класна кімната для Недільної Школи. Іван Сидоренко, вико-навши Завіт його тещі, Галини Леонідівни Ря-бокінь, яка лишила певну суму грошей на церкву, купив на ці гроші і подарував для Конференційної Кімнати чудовий шкіряний диван, великий овальний стіл та стільці до нього, та багато полиць для бібліотеки.

Як бібліотекар-архівар, я працювала довгий час над пере-

писом книжок та створенням картотеки. Тепер, в 2010 році, бібліотека нараховує понад триста книжок. Тут є цікаві довідники та книжки про українську історію, літературу, мистецтво, мову, музи-ку, театр, філософію, географію, релігію і т.д. Також є книги світової класичної літератури в перекладах на українську мову та деякі книжки в англійській та інших мовах.

Парафіяни та гості мають нагоду позичати книжки в цій бібліотеці та читати їх після Служби Божої в бібліотеці, парафіяльній залі, або дома. Я завжди дуже рада допомагати читачам знаходити книжки, які цікавлять їх.

ST. KATHERINE PARISH LIBRARY

Halyna MYRONIUK

The St. Katherine Parish Library was established in 2007. I was requested to oversee this library, as librarian-archivist. We have been collecting books for quite awhile. Many of our parishioners donated books from their personal libraries to the church. The first gift came from Fr. Protopresbyter Mit. Nicholas Metulynsky, former pastor of Saints Volodymyr and Olga Church. Books for this Library were also donated by our current pastor, Very Rev. Peter Siwko, and other people such as Wolodymyr and Maria Wowk, Philip Shayda, Oksana Bryn, Neonila Paczkowski, Ivan Sydorenko, Halyna Myroniuk, and many others. The Library continues to grow as more books are donated.

The Library is located in a very nice, sunny, pleasant Conference Room. Tamara Grott repainted the walls of the room, because it had been used for several years by the children of the Sunday School. Ivan Sydorenko, having fulfilled Halyna Leonidivna Riabokin's (his mother-in-law) bequest, purchased for the Conference Room a beautiful leather couch, a large oval table and chairs, and several book shelves, as Halyna Riabokin left a certain sum of money to be donated to St. Katherine Church.

As a librarian-archivist, I have been working for quite awhile arranging the books and cataloguing them and creating library cards. At present the Library has over 300 books. It has many interesting reference books, books on Ukrainian history, literature, art, theater, music, philosophy, geography, religion, languages, etc. The Library also has translations of world classics into Ukrainian as well as books in English and other languages.

Parishioners and visitors are welcome to borrow books from the Library and read them after church services in the Library, Parish Hall, or take them home. I am always happy to assist the readers in finding particular books of interest to them.

GIFT SHOP

Maya GREGORET

A beautiful Gift Shop has been created in one of the side rooms next to the stage in the Parish Hall by Tamara Grott. In it one can find all kinds of things Ukrainian and Orthodox. During the semi-annual Bake Sales (a week before Easter and a week before Thanksgiving) people who come to St. Katherine Church to enjoy the Ukrainian ethnic food always visit the Gift Shop and often purchase various interesting gifts for their friends or for themselves. Very popular are the famous Ukrainian Easter Eggs "Pysankas", as well as special kits used to create these gorgeous Easter Eggs.

In the photo above, Tamara Grott is surrounded by many beautiful things – there are Orthodox Icons and books, there are the Easter Eggs, embroidered cushions and serviettes, wood carvings, Ukrainian ceramics, paintings and gift cards. Usually there are several embroidered men's shirts and women's blouses and skirts, embroidered towels, etc. on hangers by the opposite side of the shelves and glass show cases, as well as a beautiful little Christmas tree with various unique decorations.

Income from the items sold in this Gift Shop go to the Church helping in the maintenance and upkeep of the church buildings and various church expenses.

In case people ask for items which are not available in this gift shop Tamara Grott can either obtain such items for them from the larger Ukrainian Gift Shop in Roseville, Minnesota, or refer them to this shop.

КРАМНИЧКА ДАРУНКІВ

Майя ГРЕГОРЕТ

Чудова Крамничка Дарунків була створена Тамарою Гротт майже зразу ж після відкриття Церкви Святої Катерини в Арден Гіллс, Міннесота, в одній невеличкій кімнатці коло сцени в парафіяльній залі. В цій крамничці можна купити різні українські речі, православні ікони та деякі книжки. Під час піврічних т. зв. Розпродаж Печива (за тиждень перед Пасхою та перед Американським Святком Дня Подяки), люди які приходять до Церкви Св. Катерини щоб покуштувати обід з українських етнічних страв, також відвідують цю гарненьку Крамничку Дарунків, де можна купити різні цікаві подарунки для друзів або для себе. Дуже популярними є знамениті українські Писанки, як також і коробочки з приладдям для писання писанок.

Як бачите на знімці, Тамара Гротт стоїть посеред прегарних речей - тут є і православні ікони та книжки, як також писанки, вишиті подушки та серветки, різьблені дерев'яні речі, українська кераміка, картини та картки. Більшістю бувають вишиті чоловічі українські сорочки та жіночі сорочки та спіднички, вишиті рушники і т.д., які висять на вішалках напроти полицок, шаф зі шклом на фото, а також чудова невеличка Різдвяна ялинка з цікавими, унікальними прикрасами.

Дохід з речей проданих в цій крамничці іде на утримання церковних будівель та інші церковні витрати.

Якщо ж люди питають за речі яких ця маленька крамничка не має, то Тамара Гротт може або набути для них такі речі з більшої Української Крамниці в Розвіл, Міннесота, або дати їм адресу цієї крамниці.

КОНСТИТУЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ СВЯТОЇ КАТЕРИНИ АРДЕН ГІЛЛС, МІННЕСОТА

Церква Святої Катерини, після довгорічної праці над Конституцією Церкви, виконала прохання Консисторії Української Православної Церкви в США, змодернізувала і подала до Консисторії остаточну версію нової Конституції

Церкви, надрукованої книжечкою на 15-ьох сторінках, в обох – англійській та українській мовах, проголосованої і затвердженої Річними Загальними Зборами 5-го березня 2006 року. Конституція була признаною і затвердженою Його Високопреосвященством Архієпископом Антонієм, Президентом Консисторії, УПЦ в США, 16-го березня 2006 року

Останнє редагування та переклад Конституції були опрацьовані Членами Статутного Комітету: Вандою Багмет і Майєю Грегорет та переглянені Алексом Хоревичем, Олексом Ілієвським, Борисом Миронюком та Галиною Миронюк.

Первісне офіційне заінкорпорування Парафії Святих Володимира і Ольги в Сейнт Полі, МН, відбулося 3-го січня 1951 року за Свідомством Заінкорпорування № 1252628, в офісі Ремзі Каунті, на прохання Михайла Михалевича, Голови Парафії, та Івана Бугаєнка, Секретаря, обраних Зборами Членів Парафії.

На зборах 9 травня 1997 року було офіційно вирішено змінити назву церкви з «Української Православної Церкви Святих Володимира і Ольги в Сейнт Полі, Міннесота» на «Українську Православну Церкву Святої Катерини в Арден Гіллс, Міннесота», що і було затверджене офісом Міннесотського Секретаря по Поправках Кодексів Штату Міннесоти від 19 травня 1997 року і під цією назвою церква є зареєстрована під Корпораційним Чартер Номером 10-785 Штату Міннесоти.

Довгорічна праця над розробленням цієї Конституції та уточнення перекладів провадила Конституційна Комісія, до якої в один час чи інший належали такі парафіяни: Ванда Багмет, Алекс Хоревич, Ніна Хоревич, Майя Грегорет, Олег Грегорет, Олександр

Гуца, Олекс Ілієвський, Михайло Ковалевський, Ліда Мірза, Святослав Мірза, Борис Миронюк, Галина Миронюк, Пилип Шайда, Мері Сімон, Мона Снлик, та Віра Танасійчук, (записано за абеткою прізвищ в англійській мові).

CONSTITUTION ST. KATHERINE UKRAINIAN ORTHODOX CHURCH ARDEN HILLS, MINNESOTA

After many years of working on the updating of St. Katherine Church Constitution, the Church fulfilled the request of the Consistory of the Ukrainian Orthodox Church of the USA and submitted for their approval the final updated version of its Constitution printed as a 15-page booklet, in both English and Ukrainian languages. The Constitution has been voted on and accepted by the Annual General Membership Meeting on March 5, 2006, and affirmed in accordance with the Constitution of the Ukrainian Orthodox Church of the USA by His Eminence Archbishop Antony, President of the Consistory of the UOC of USA on March 16, 2006.

The final editing and translations of the Constitution were accomplished by: Wanda Bahmet and Maya Gregoret and reviewed by Alex Chorewycz, Oleks Ilievsky, Borys Myroniuk and Halyna Myroniuk.

The original Certificate of Incorporation #1252628 had been issued at the office of Ramsey County on January 3, 1951, at the request of Michael Mychalewitsch and Ivan Buhajenko, respectively president and secretary, duly elected such at a meeting of the members of the congregation known as Saints Volodymyr and Olga Ukrainian Orthodox Church in St. Paul, Minnesota.

At the Board of Directors Meeting held on May 9, 1997, it was resolved to officially change the name of the church from "Saints Volodymyr and Olga Ukrainian Orthodox Church in St. Paul, Minnesota," to "St. Katherine Ukrainian Orthodox Church in Arden Hills, Minnesota", which has been approved by the Minnesota Secretary of State Amendment of Articles of Incorporation as of May 19, 1997. Saint Katherine Church is registered by the State of Minnesota under the Corporate Number 10-785.

It has taken many years of work to update, incorporate various necessary changes and translations of this Constitution, by the Constitution Committee members, which, at one time or another, included the following: Wanda Bahmet, Alex Chorewycz, Nina Chorewycz, Maya Gregoret, Oleh Gregoret, Alex Hushscha, Olex Ilievsky, Michael Kovalevsky, Lida Mirza, Sviatoslav Mirza, Borys Myroniuk, Halyna Myroniuk, Philip Shayda, Mary Siemon, Mona Snylyk, and Vera Tanasichuk.

ТАНЦЮВАЛЬНИЙ ГУРТОК ПРИ ПАРАФІЇ СВЯТИХ ВОЛОДИМИРА І ОЛЬГИ

Галина МИРОНЮК

UKRAINIAN DAY, Minnehaha Park, Minneapolis, MN 1970

**L to R: Standing Debbie Krebs, Natalie Copeland, Kathy Myroniuk, Natasha Pavlov
Sitting L to R: Alosha Pavlov, Mikola Kovalenko, Eugene Myroniuk, Victor Myroniuk**

Танцювальний гурток при парафії Святих Володимира і Ольги започаткував мій брат Борис Миронюк ще в 1969 р. В той час настоятелем нашої парафії був о. Михайло Куданович, а головою Парафіяльної Управи - Михайло Ковалевський. Брат був належав до танцювальної групи в Твін Сітіс під керівництвом Бориса Грінвальда.

В ті часи в нашій парафії було дуже багато дітей. Вони всі ходили до суботньої школи українознавства. Поза тим не було інших розваг для дітей і можливості частіше зустрічатися один з одним. Борис Миронюк вирішив створити танцювальний гурток. В цьому танцювальному гуртку було дві групи - одна була для старших дітей, а друга для молодших. Серед тижня діти також брали лекції гри на мандолінах під керівництвом нашого тодішнього диригента церковного хору Михайла Мірзи, а після цих лекцій Борис Миронюк провадив проби українських танців. Він часто забирав деяких дітей автотом і привозив їх до церковної залі на проби, а потім відвозив їх додому. В цьому йому також допомагав Володимир Павлов.

Танцювальний гурток складався приблизно з 30 дітей. Цей Танцювальний Гурток виступав на багатьох українських імпрезах в Твін Сітіс, як наприклад, на Українських Днях в Міннеапага парку в

Мінеаполісі. Також діти виступали підчас річних обідів "Сморґасбордів" в нашій церковній залі. Діти часом навіть мали можливість виступати поза штатом Міннесоти. А саме - їздили до Елсворт, Віскансін (сусідній штат), де виступали для американської публіки в Проць Танцювальній Залі. Річард Проць, власник цієї залі, був двоюрідний брат Соні Миронюк, дружини мого брата.

Танцювальний гурток існував десь 4 роки. Родини які посилали дітей учитися танцювати українські танці були такі: Миронюки, Павлови, Писарські, Боднарчуки, Чорні, Неприцькі, о. Куданович, Даниленки, Ковалевські, Коплени (Слушинські), та Кребси. Тому що в 1975 р. Борис Миронюк змінив працю і виїхав з родиною на нову працю до Гіббінґ, Міннесота, він мусив покинути цей танцювальний гурток. На жаль не було нікого, хто б міг замінити Бориса Миронюка як керівника цього танцювального гуртка щоб і далі вчити дітей українських танців. В той час були танцювальні гуртки в Міннеаполісі і деякі діти з нашої парафії їздили туди щоб продовжувати навчатися танцювати українські танці.

DANCE GROUP AT SAINT VOLODYMYR AND OLGA PARISH

Halyna MYRONIUK

In 1969, my brother Borys Myroniuk, organized a children's Ukrainian Dance Group at Saints Volodymyr and Olga Parish. At that time our Parish was headed by Very Rev. Fr. Michael Kudanovych, and Michael Kovalevsky was the president of the Parish Council. Borys Myroniuk, at that time, also was a member of the Boris Grinwaldt Ukrainian Dance Group for adults.

In those days our parish had many, many children. A lot of them also attended the Ukrainian Saturday School. Aside of this dance group there have not been any other opportunities for the Ukrainian children to see and socialize with each other. So, my brother decided to start children's dance classes. There were actually two groups - one for the older children and the other one for the younger children. On some weekdays the children also attended mandolin playing lessons under the direction of our church choir conductor Michael Mirza, and after these lessons Borys Myroniuk was teaching the children to dance Ukrainian folk dances. Often, he picked up the children at their homes and brought them in his car to the church hall for rehearsals. Volodymyr Pavlov was often very helpful in providing transportation for the children who attended these classes.

1970 UKRAINIAN DAYS - Minnehaha Park, Minneapolis, MN

L to R: Mikola Kovalenko, Victor Myroniuk, Alosha Pavlov, Borys Myroniuk, Jr.

This Ukrainian Dance Group consisted of approximately 30 children. It often performed at many Ukrainian events in the Twin Cities, such as the annual Ukrainian Days events at Minnehaha Park in Minneapolis and at the "Smorgasbord Dinners" at our parish hall. The Dance Group also performed in other states - for example they sometimes went to Ellsworth, Wisconsin, where they performed for the local American public at the Proc Dance Hall. Richard Proc, the owner of this dance hall, was Sonia Myroniuk's (Borys Myroniuk's wife) cousin.

This dance group existed for about four years. Families whose children participated in this dance group included the following: Myroniuk, Pavlov, Pysarsky, Bodnarchuk, Cherny, Niepritzky, Fr. and Panimatka Kudanovych, Danylenko, Kovalevsky, Koplen (Slushchynsky) and Krebs. Because Borys Myroniuk changed his job and moved with his family to Hibbing, Minnesota, he had to discontinue this dance group. Unfortunately there was no one else to step in as

the instructor of this dance group and continue teaching our children to dance Ukrainian Folk Dances. At that time there were other dance groups in Minneapolis and some children from our parish joined them and continued to learn the techniques of Ukrainian folk dancing.

ВАРЕНИКИ/ПИРОГИ

Група Парафіян Церкви Св. Катерини у вересні місяці 1999 р. знову розпочала працю в церковній кухні над виробництвом вареників. На чолі цієї групи є отець Петро Сівко; багато членів цієї групи регулярно приходять вранці до церковної кухні, більшістю по вівторках, де вони виробляють тісто, готують різні начинки, ліплять, варять та пакують вареники в спеціальні пластикові мішечки, які герметично закриваються за допомогою машини, яку подарувала для цієї цілі пані Неоніла Мейзер.

На фото: зліва направо: Люся Аная, Ольга Остапчук, Олександр Пачковський, отець Петро Сівко, Марія Умерова, Татьяна Ілієвська, Іван Ілієвський, сидить Неоніла Пачковська, тоді Галина Рябокін та сидить Ольга Ковалевська, Марія Вовк та сидить Галина Боднарчук, Іван Гупало, та Марія Сімон. Всі парафіяни висловлюють щире подяку усім працівникам цієї групи за те, що вони віддають багато часу та роботи на це виробництво, яке дає Церкві додатковий прибуток на покриття різних церковних витрат. УСІМ, УСІМ ЩИРО ДЯКУЄМО!

PYROGIE/VARENYKY TEAM

St. Katherine's Church Pyrogie/Varenyky Team resumed their work in September. Headed by Rev. Fr. Peter Siwko, many members of this team come to the parish kitchen on a regular schedule mostly on Tuesday mornings where they prepare the dough, make various fillings, and then to make, cook, and package pyrogies/varenyky into special air tight plastic bags with the help of a machine donated by Neonila Maeser.

Pictured below, left to right are: Lucy Anaya, Olga Ostapchuk, Alexander Paczkowski, Fr. Peter Siwko, Maria Umerov, Tatiana Ilievsky, Ivan Ilievsky, sitting Neonila Paczkowski, Halyna Riabokin and sitting Olga Kovalevsky, Maria Wowk and sitting Helen Bodnarchuk, Ivan Hupalo, and Mary Siemon. All parishioners are expressing their gratitude for putting in so so much time and hard work into this endeavor of varenyky/pyrogie production. This work provides additional income for the Church, and helps our parish with church expenses. THANK Y OU ALLVERY MUCH!

СЕСТРИЦТВО

Віра САМОДІНА

Сестрицтво ім. Св. Княгині Ольги при церкві Свв. Володимира й Ольги в Ст. Полі, Міннесота засноване в 1953 році. Мета сестрицтва є дбати за чистоту церкви, провідувати хворих в лікарнях, чи дома, та допомагати церкві фінансами, і т.д. Перша голова сестрицтва була бл.п. Ольга Серафимович.

Згадую з повагою шановну старшу, але активну, сестричку бл.п. Віру Миколаєвну Росінську, яка вчила нас, тоді ще молодих сестриць, вишивати. Вишивки Віри Миколаєвни є мистецтво. Церква завжди була прикрашена її вишивками. Також нею, при допомозі сестриць, було виготовлено 2-альбоми узорів вишивок, один зі Східної України а другий Західної України, які знаходяться в Савт Баунд Брук. Сестриці збирали гроші на полотно, яке виписали з Канади. Гарну суму на полотно пожертвував бл.п. Іван Григорович Білоус.

Віра Миколаєвна вчила не забувати старших одиноких чи хворих парафіян на Паску. В її домі, в домі панства Рябокони, були приготовлені паски і писанки. Хтось з сестриць, чи членів управи, розвозили кому сказано в суботу перед Пасхою.

Як купили церкву на Портланд і Вікторія, по вівітках хор „Дніпро” в церковній залі проводив проби хору. На перерві продавали каву і пиріжки приготовлені в хаті панства Рябокони за їхній рахунок. Трудилися Віра Миколаєвна, Марія Іванівна Соловей, Галина Леонідовна Рябокін, Ярослава Рябокони-Сидоренко. Продавала пані Ніна Михалевич. Крім вишивок, Віра Миколаєвна навчала сестриць писати писанки; з продажу писанок були гарні прибутки.

Сестрицтво вкладало і вкладає надзвичайно багато праці для утримання церкви. Кожного року сестриці влаштовують святкові обіди на Хромове Свято, в осінню пру Сморгасборд, пікніки, перед Паскою велику випродаж писанок, пасок і різних кондиторських домашне-зроблених печів. Сестриці приготівляють поминальні обіди, їжу на продаж для Фестивалю Націй, вареники на продаж. Всі прибутки здають до парафіяльної каси. Хто брав на себе відповідальність бути головою сестрицтва мав перед собою велику відповідальність. Треба згадати всіх голів сестрицтва з великою подякою і признанням що всі ці роки вони вклали надзвичайно багато роботи, дарували багато продуктів та їжі на добро парафії для всіх нас.

SISTERHOOD

Submitted by Vira SAMODIN

The sisterhood of St. Princess Olga was organized in St. Paul Minnesota in 1953. The objectives of the sisterhood were to care for the cleanliness in the church, visit infirm parishioners in the hospitals, or at home and to help church financially, etc. The first head of sisterhood was bl.mem. Mrs. Olga Serafymovych.

I remember with great admiration, a much honored elderly, but very active, sister bl.mem. Vira Mykolaevna Rossinska, who was teaching us, younger women, how to embroider. Embroidery of Vira Mykolaevna is pure art. The church was always decorated with her needle-work. Also she, with help of sisters, prepared two albums of embroidery patterns, one of the Eastern regions of Ukraine and the other of the Western; these albums are at the museum in South Bound Brook, NJ. The sisterhood collected money to by linen fabric; this special embroidery fabric was purchase from Canada. Very substantial sum of money contributed bl.mem. Mr. Ivan Hryhorovych Bilous.

Vira Mykolaevna was teaching us not to forget the elderly during the Easter Holidays. At her home, the home of Mrs. Halyna Leonidovna Riabokin, she would prepare home baked Easter bread-paska and pysanky. And delegated sisters or parishioners to that to designated elderly person on Saturday before Easter.

After we bought our church on Portland and Victoria in St. Paul, on Tuesdays there was choir "Dnipro" practice in the church hall. During an intermission coffee and pastry-perizhky were sold. These perizhky were prepared in the home of Family Riabokin by Vira Mykolaevna, Maria Ivanivna Solovej, Halyna Leonidovna Riabokin, Yaroslava Riabokin-Cydorenko. Mrs Nina Mychalevych would sell these things.

Vira Mykolaevna taught us how to do pysanky-easter eggs; from the sale of these eggs the church had good income.

The sisterhood was contributing and still is contributing enormous amount of work in order to help the church financially. Every year the sisterhood, together with a number of men in the church, gives holiday dinners for Patron's Day, for Palm Sunday and Easter, picnics, smorgasbord in the fall, etc. The sisters prepare memorial dinners for the parishioners, food for the Festival of Nations, varenyky-pyrogis for sale. All income was turned to the Parish Treasurer. Whoever was elected Head of the Sisterhood had before them a very large responsibility. We would like to honor all Heads of sisterhood and all sisters and express enormous gratitude for the hard work that you have done for the church and all of us.

**ГОЛОВИ СЕСТРИЦТВА
ЦЕРКВИ СВЯТИХ ВОЛОДИМИРА І ОЛЬГИ
та
ЦЕРКВИ СВЯТОЇ КАТЕРИНИ**

**SISTERHOOD PRESIDENTS
SAINTS VOLODYMYR AND OLGA CHURCH
and
SAINT KATHERINE CHURCH**

1. Ольга Серафимович	Olga Serafynovych
2. Неоніла Головко	Neonila Holovko
3. Ніна Кубік	Nina Kubik
4. Соня Миронюк	Sonia Myroniuk
5. Ольга Ковалевська	Olga Kovalevsky
6. Ольга Остапчук	Olga Ostapchuk
7. Вера Самодін	Vera Samodin
8. Антоніна Хоревич	Antonina Chorewycz
9. Паніматка Зіна Красевич	Panimatka Zina Krasevych
10. Мотря Колотій	Motria Kolotij
11. Катерина Бугасенко	Katherine Buhajenko
12. Паніматка Галина Подгурець	Panimatka Halyna Podhurec
13. Тамара Грот	Tamara Grott
14. Ніна Хоревич	Nina Chorewycz
15. Шерон Медяник	Sharon Medjanyk
16. Галина Гуща	Halyna Hushcha
17. Наталка Мачка	Natalie Maczka
18. Богданна Мачка	Bonnie Maczka
19. Алла Христич	Alla Khrystych

ВІНОК ПОШАНИ СЕСТРИЦТВУ ТА ПАРАФІЯНАМ ЯКІ ПРАЦЮЮТЬ ДЛЯ УТРИМАННЯ НАШОЇ ЦЕРКВИ

Високе почуття свого християнського і громадського обов'язку, жертвенність – це є ціль нашого сестрицтва. Сестрицтво завзято працює, щоб своєю працею фінансово підтримати рідну церкву. Завдяки самовідданій жертвенності праці, сестрицтво передало на фонд виплати боргу за 1998 р. десь понад 21 тисячу доларів. Продаж вареників, від серпня 1998 р. до тепер дав нам дохід понад 19 тисяч доларів, хоч це і не є проєкт сестрицтва, а робота і завдання, яке провадить наш настоятель отець Петро Сівко, багато членів сестрицтва допомагає робити і координувати виробництво вареників та їх продаж.

Хоч багато сестриць і братчиків вже в поважному віці, їм не бракує енергії – вони кидають свою домашню роботу і приїжджають робити вареники. Без нашого отця настоятеля і дорогої пані-матки Богуслави та наших мужчин-братчиків ми не змогли б цього робити. Всі парафіяни сердечно їм вдячні за невтомну працю над цим завданням.

Кожної суботи сестриці приготують обіди для неділі, а в неділю ще залишаються прибирати, мити посуд, і т. д. – це велика праця. Часто і в будні дні приготують обіди (lunches) для так званих "турів" – гості з інших церков, чи інших жіночих організацій, групи дітей, та інші групи людей, приходять, щоб подивитися на нашу незвичайну, чудову церкву, сестрицтво приготує для них обід і це також дає нам немалий дохід для церкви. Багато компліментів і вдячних листів дістає сестрицтво від людей, які беруть участь в цих турах. Вони хвалять наші смачні обіди, чистоту та порядок в кухні та парафіяльній залі, та загальну красу нашої церкви.

Перед Різдом, Великоднем та іншими святами організовують "базари", під час яких продають печиво, писанки, паски, обіди, та інші етнічні речі людям, які приходять на ці випродажі. Деякі сестриці співають в церковному хорі, а деякі ще й належать до парафіяльної управи.

А скільки праці прикладає наша пані Майя Ґреґорет працюючи над виданням парафіяльного журналу "Голос." Вона перекладає кожну статтю чи поезію на англійську мову, чи навпаки, на українську, друкує, формує, знаходить відповідні ілюстрації для обкладинки, та фота (її чоловік, Олег Ґреґорет є у великій допомозі з фотографіями, ілюстраціями, тощо) для статей, відвозить приготовані аркуші журналу до друкарні, сама збирає, згинає і стейплює всі 150 копій журналу (щоб укластись в якнайменші витрати на видання). Кошти (\$25-\$50 на кожне число) за фота, ілюстрації, папір для друкування, копіювання, друкарські картриджі з чорнилом та інші витрати пов'язані з комп'ютером, панство Ґреґорети кожного разу жертвують для цієї справи. Починаючи з наступним числом журналу, Майя Ґреґорет буде також розсилати журнали передплатникам (п. Самодін відмовилась).

Крім того, вона кожної п'ятниці і кожної неділі, від 12 до 3:00 години продає вареники людям, які приходять купувати їх; часто ці люди цікавляться нашою церквою і вона їм розповідає про нашу українську православну церкву, архітектуру, та взагалі про Україну та українців, які тепер живуть в Америці. Катерина Бугаєнко і Ніна Хоревич також беруть участь в продажі вареників – вони сервують їх тим людям, які хочуть попробувати вареники перед тим, як вони їх купуватимуть.

Багато праці вкладає Мері Сімон – вона завжди присутня при ліпленні вареників – а скільки треба відповісти телефонів щоб укласти побачення з винайманням залі для турів, вінчань, зборів, тощо. Цієї праці людям не видно, а пані Мері витрачає багато годин, щоб це скоординувати. Вона також збирає матеріал для щомісячного Парафіяльного Календаря і Парафіяльних Новин. Коли вже всі дати відомі, вона передає чернетку Майї Ґреґорет, яка на своєму комп'ютері виготовляє щомісячний календар і друкує додатковий листок, який докладніше описує парафіяльні новини та події. Тоді Мері Сімон перед початком кожного нового місяця копіює календар та листок Парафіяльних Новин, щоб парафіяни могли вживати їх і знати, що діється в Церкві та Парафіяльній Залі.

Катерина Бугаєнко, яка була головою нашого сестрицтва вже багато років, завжди весела, привітна, працює, з добрим, спокійним словом до кожного – так приємно її бачити.

Енергійна, діяльна, невтомна пані Ніна Хоревич, яка була головою сестрицтва декілька останніх років, так багато працює на кухні, часом до пізньої ночі. Крім того, вона замовляє продукти, часом сама їздить за ними, полагодує всякі справи роботи сестрицтва на кухні, приготує оголошення, друкує запрошення на наші випродажі, подає їх до газет, тощо.

Тамара Ґротт, яка поділяла головування сестрицтвом останній рік, з Катериною Бугаєнко або Ніною Хоревич, також прикладає великих зусиль у всій цій праці при сестрицтві. Вона також організувала і створила Крамничку Подарунків (Gift Shop) в кімнатці коло сцени, в якій вона успішно продає українські вишивки, релігійні речі, книжки, картки, і т.д. парафіянам і гостям. Зверніть увагу, як гарно прибрана трапезна зала, і як гарно упорядкований кіоск (Gift Shop) – це все праця Тамари Ґротт. Вона завжди слідує за порядком в кухні, залі, і працює в кухні по суботах і неділях.

Шерон Медяник, яка була секретаркою нашого сестрицтва останній рік, на зборах сестрицтва 20-го лютого була вибрана головою сестрицтва. Вона також, разом з своїм чоловіком, прикладає багато праці при кухні.

Тому що головування сестрицтвом є дуже відповідальна посада, яка потребує, щоб людина могла завжди взяти на себе зорганізування праці над певними проєктами, обідами і т.д., за які вона особисто нестиме відповідальність, сестрицтво на останніх зборах обрало трьох осіб на головування в Сестрицтві – Катерину Бугаєнко, Тамару Ґротт, та Шерон Медяник. Таким чином легше знайти принаймні одну з цих трьох осіб, яка особисто могла б взяти на себе обов'язки виконання того чи іншого проєкту за який бере на себе відповідальність сестрицтво. Ніна Хоревич буде продовжувати допомагати в праці на кухні, по можливості, та з фінансовими звітами.

Наша дорога пані Галина Леонідівна Рябокінь не пропускає ні одного понеділка коли парафіяни з'їжджаються на ліплення вареників. Вона також вже довгі роки пече проскури для церкви та різне печиво для обідів та випродажів, і ніколи ні на що не нарікає.

Я бачу прогрес з нашим молодим поколінням – наші панни – Анастасія та Маланка Рябокінь (внучки пані Галини Рябокінь та панства Володимира та Марії Вовків), а також Богданна Мачка, гарно вдягнені в українські строї, демонстрували писання писанок під час останньої Випродажі Печива (Easter Bake Sale). Панни Каріна і Лара Аная також приймали активну участь в писанні та продажі писанок та печива. Маланка і Тася Рябокінь також спекли смачні "плетенки", які були саме найперше продані!

Родина Світлани Павлової приймає активну участь в різних галузях нашого церковного господарства – вони подарували багато писанок (10 дюжин), а донька Наталка співає в церковному хорі і має чудовий голос. Їхня родина також часто спонсорує обіди. Вони роблять все – готують їжу, сервують та прибирають після обіду.

Пані Татьяна Ілієвська пошила і подарувала для випродажу чудові кошечки, а її внучка Таня Аная зробила тарілки з візцем українських писанок – також всі були продані.

Треба подивляти і дякувати Людмилу Аная, що так старанно і завзято веде касу нашої парафії – це дуже клопотлива праця – скільки разів треба їхати до банку, слідкувати за кожним документом, за кожним поквитованням і вчасно виплачувати заборгованість?

Пані Ванда Багмет, яка після своєї праці, вечорами, коли потрібно допомагає в кухні, також кожної суботи вчить дітей парафіяльної школи, співає в хорі, виконує інші роботи на комп'ютері для хору, школи, і т.д., також варить борщі для недільних парафіяльних обідів.

Дорога пані Оля Ковалевська, всім піклується, дивиться господарським оком, що треба зробити для поліпшення нашого господарства, а також допомагає на кухні. Вже цілий рік, або більше, вона, разом з своїм чоловіком Михайлом Ковалевським, чистили Церкву та інші приміщення при церкві приблизно до початку 1999 р.

Тепер вони цієї роботи вже більше не можуть виконувати, отже немає кому прибирати церкву – останні декілька тижнів сестриці, які були в кухні для продажу вареників по п'ятницям, також чистили пилососом церкву та прибирали інші приміщення церкви. Отже, ми не маємо нікого щоб регулярно, постійно і надійно прибирав церкву перед недільними службами Божими. Якщо хтось може це робити, хоч іноді, будь ласка зголосіться.

Пані Іліана Ілієвська, Ліда Мірза, Мона Снилик, Женя Чорна з доньками і багато інших парафіян і парафіянок по суботах та святах завзято помагають, чесно працюють. Дай їм Боже всім доброго здоров'я!

Прошу пробачити, якщо когось пропустила. Наші сестриці – це жінки християнки. Жінки-матері наші берегині. Жінки-берегині роду людського, берегині нашого Храму, домівки, родини. Берегині українських звичаїв.

Нехай мої слова подяки вплетуться барвистою квіткою та барвінком у вінок пошани нашому сестрицтву і всім тим хто прикладає так багато праці для добробуту нашого церковного суспільства – нехай цей вінок пошани послужить кожному з нас як визнання подяки за те все, що ми робимо задля нашої християнської віри, любові до України та Америки – нашої нової батьківщини.

Неоніла Пачковська – «Голос» №2(49) березень-квітень 1999 р.

A WREATH OF THANKS TO OUR SISTERHOOD AND TO ALL PARISHIONERS WHO SO GENEROUSLY VOLUNTEER THEIR WORK WHICH PROVIDES FINANCIAL FUNDS FOR OUR CHURCH

Developing feelings of Christian and community obligations and generosity are our Sisterhood's goals. Our parish's Sisterhood works very hard to enable our Church meeting our financial obligations. Thanks to strong feelings of self-sacrifice and generosity in volunteering their work, our Sisterhood in 1998 donated more than 21 thousand dollars to the Church, enabling us to meet the mortgage payments and other financial expenses of St. Katherine Church. Sales of varenykys, since August 1998 until now, provided more than 19 thousand dollars. Although this is not strictly our Sisterhood's project, but rather an enterprise of our rector, Fr. Peter Siwko, many members of the Sisterhood help to make and assist in the production of varenykys, as well as sell these varenykys to the public.

Many of our sisters and brothers are not too young any more, but they still don't lack the energy and their enthusiasm – they leave behind their own housework and chores and come regularly to the parish hall and kitchen to make the varenykys. Without our Fr. Peter and Pani-Matka Bohuslava, as well as our men "brothers", we simply would not be able to perform all this work. All parishioners are very thankful to Fr. Peter and Pani-Matka Bohuslava for their dedication and untiring work on this project.

Every Saturday, our Sisterhood prepares meals (or makes sure that someone has sponsored these dinners) for Sunday after-service dinners, and on Sundays they still stay behind after everyone else leaves, in order to clean up and wash dishes – this is truly an awesome job. Often, they also prepare lunches for the so called "tours" – i.e. guests from other churches, women's auxiliaries, groups of children, and other organizations, come to our Church in order to admire its beauty and learn about our religion, culture, etc. Sisterhood prepares and serves lunches to such groups, which in turn provides us with substantial additional funds from their donations. Our Sisterhood received many compliments and letters of thanks from organizations participating in such tours. They often praise us for the tasty food, clean and tidy kitchen and parish hall, and general beauty of our Church.

Before Christmas, Easter and other feast days, Sisterhood organizes "bazaars", during which guests buy our ethnic food lunches, baked goods donated by many parishioners, pysankas, and other ethnic gifts, etc., which also gives us considerable income for our church needs. Some members of Sisterhood also sing in our church choir, while others are members of the Parish Council.

Publication of our parish magazine, "Voice", requires innumerable hours of work. Maya Gregoret types all articles, translates everything into English, or vice versa - into Ukrainian, writes many articles, formats the magazine pages, finds appropriate illustrations and photographs (her husband Oleg Gregoret is of great help with photos, pictures, etc.). She then takes prepared hard-copy pages of the magazine to a printing company, after which she also assembles, staples and folds all 150 copies of the magazine (to spend as little as possible for the cost of printing). Other cost (about \$25-\$50) needed for each issue, are a donation from Oleg and Maya Gregoret. They include photographs, pictures, enlargements and various copying, as well as computer cost for printing cartridges, paper, etc. Starting with the next issue, Maya Gregoret will be also mailing out the magazines to subscribers (Mrs. Samodin does not want to do this any more).

In addition to this, Maya Gregoret takes care of the sales of the varenykys every Friday and Sunday from about 11:00 a.m. until 2:00-3:00 in the afternoon to people that come to buy them from our Church. Often these people want to know more about our Church, and Maya gives them tours and explains the architecture of the church, our Orthodox religion, our native country Ukraine, as well as us - Ukrainians, who now live in United States. Katherine Buhajenko and Nina Chorewycz also participate in the varenyky sales, serving varenyky lunches to people who want to sample them before buying.

Mary Siemon puts in a lot of work and time connected with church activities - she is always present during the varenyky making times - but you cannot even imagine just how many telephone calls she needs to answer to make negotiations in connection with our parish hall rentals for tours, weddings, meetings, etc. People just don't see this work, but Mary Siemon puts in many, many hours and coordinates this work. She also sings in the church choir. In addition, she collects scheduling material for our monthly Parish Calendar and Parish News. After all dates and material are established, she prepares a rough draft, which she gives to Maya Gregoret, who then types and formats it on her computer - both the calendar and the Parish News sheet. After which Mary Siemon makes copies from the originals, and makes them available to our parishioners at the beginning of each month.

Katherine Buhajenko, who headed our Sisterhood for many years, is always cheerful, pleasant, always works so much, she always has a kind, gentle word for everyone - it is just a pleasure to talk to her.

Energetic, untiring, active Nina Chorewycz, who was the head of our Sisterhood for a couple last years, always works

Heads of Sisterhood: l. to r. Tamara Grott, Nina Chorewycz, Sharon Medjanyk, Katherine Buhajenko.

so much in the kitchen, sometimes until very late at night. In addition to that, she orders groceries and supplies, sometimes she needs to go and pick them up herself, she prints announcements and invitations for all our bake sales and other events, sends them for advertising to local newspapers, other churches, etc.

Tamara Grott, who has been sharing the title of the head of Sisterhood for the past year, with Katherine Buhajenko or Nina Chorewycz, also puts in a lot of her time into all this work of our Sisterhood. In addition to that, she organized and created a beautiful Gift Shop in the little room by the stage, where she successfully sells Ukrainian embroideries, religious items, books, cards, pysankas and supplies for making them, etc. - to parishioners and guests. Just note how beautiful our parish hall always looks. This is Tamara Grott's work. She makes centerpiece serviettes and procures flowers for the parish hall tables,

changing them with seasons, etc. She takes care of keeping things tidy in the kitchen, parish hall, and works on preparation of meals on Saturdays, serving and selling them on Sundays.

Sharon Mejanyk, who was the secretary of Sisterhood in the past, has been elected at the Sisterhood meeting on February 20th, to share the position of the head of Sisterhood. She also, together with her husband Ivan, works a lot in the kitchen.

Because heading the Sisterhood is a very responsible position, requiring that a person would always be able to take upon herself organization and responsibility for certain events, project, dinners, etc. that our Sisterhood sponsors, at the last Sisterhood meeting it was decided to elect three individuals to share the position of the Head of Sisterhood. Elected were: Katherine Buhajenko, Tamara Grott and Sharon Medjanyk. In this way, it is easier to find at least one of the three individuals who would take upon herself the responsibility of organization and completion of the ongoing project or event, scheduled through our Sisterhood. Nina Chorewycz will continue working and helping out with kitchen tasks, as much as possible, as well as take care of financial Reports.

Our dear Mrs. Halyna Leonidivna Riabokin never misses a Monday, or other day, when parishioners get together in the kitchen to make varenykys. Also, already for many years, she bakes communion breads, as well as various cakes and other baked goods for our parish dinners and bake sales, and she never complains about the work.

Lately I noticed a lot of progress with our younger generation – our misses – Anastasia and Malanka Riabokin, (Halyna Riabokin's and Volodymyr & Maria Wowk's granddaughters), as well as Bohdanna Maczka, were wearing beautiful Ukrainian embroidered blouses during the latest bake sale, where they demonstrated decorating pysankas to the public. Misses Karina and Lara Anaya also were very active in the pysankas demonstrations, as well as in selling baked goods. Malanka and Anastasia Riabokin also baked a whole bunch of beautiful braided cakes, which were very tasty too, and were all sold right away.

Svitlana Pavlova's family also takes very active part in various activities of our parish – they made and gave to our parish a lot of pysankas (10 dozen), and her daughter Natalie sings in the church choir and has beautiful voice. Their entire family often sponsors parish dinners, during which they do a complete job of preparing, serving and cleaning up after dinners.

Mrs. Tatiana Ilievsky sewed a bunch of fabric baskets, which she gave to the church to be sold at the bazaar or in our gift shop. Her granddaughter, Tanya Anaya made plates, using motifs of Ukrainian pysankas for design – these were also sold.

Here we need to express our admiration and appreciation for Liudmila Anaya's work, who ever so diligently and energetically takes care of financial matters of our parish – this a very tedious job – just how many times does one need to spend to go to the bank, to make sure all receipts, accounts and documents are in order, and to make sure that all our bill are paid on time?

Mrs. Wanda Bahmet, who after her job, in the evening, whenever possible helps with various kitchen work is, pitches in with all kinds of other Sisterhood work. She often cooks wonderful, tasty borscht's for our parish dinners. Every Saturday, she teaches at our Saturday School (she is the Director of the School too), she also sings in the church choir and provides various computer work for the school and church choir.

Our dear Olga Kovalevsky, always tries to take care of all kinds of things – her eyes, being used to taking care of various housekeeping chores, always notice just what needs to be done; she also works a lot in the kitchen. For about a year, she and her husband Michael Kovalevsky, were doing the vacuuming, mopping and other cleaning services of the church premises until about the beginning of 1999.

Now, however, Olga and Michael Kovalevsky can no longer do this work, and there is no-one available to clean the church premises. For the past several weeks, members of Sisterhood, who came down to the parish kitchen for the sales of varenykys on Fridays, also vacuumed the church (it was in unacceptable condition) and cleaned other areas of the church buildings before the upcoming Sunday Services. So, nowadays, we really don't have anyone who'd regularly vacuum, mop and clean various areas of the church premises before Sunday Services. If there is anyone who would be able to do this, please speak up!

Iliana Ilievsky, Lida Mirza, Mona Snylyk, Eugenia Cherny and her daughters, as well as many other parishioners often work on various activities of our parish. They provide a lot of help. May God bless them and keep them in good health!

Please forgive me if I missed anyone. Our sisters are Christian women. They are Women and Mothers, they are our guardians and protectors.

They are women-protectresses of the human kind, guardians of our Church, our homes and our families. They are guardians and protectresses of Ukrainian traditions. I would like to have these words of thanks to be dispersed like colorful flowers and beautiful green leaves within the Wreath of Thanks and Respect created in honor of our Sisterhood and other parishioners and individuals who work so much for the good of our church community – and may this Wreath of Thanks serve everyone of them as a reminder of our expression of appreciation for all that we all do in the name of our Christian Faith, love towards Ukraine and the United States of America – our new fatherland.

Neonila Paczkowski - "Voice" #2(49) March-April 1999

ЦЕРКОВНІ БЮЛЕТЕНІ ТА ЖУРНАЛИ

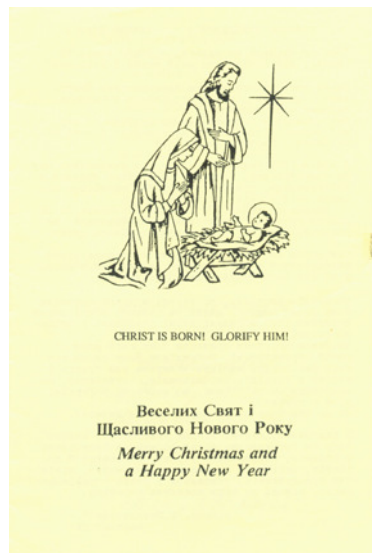
Майя ГРЕГОРЕТ

В 1958 році, Церква Святих Володимира і Ольги видавала журнал «Парафіянин». Редакційна колегія складалася з Михайла Михалевича, Миколи Денисюка та Євгена Писарського. У 1967 році видавався журнал «Парафіяльний Вісник». В цих виданнях подавалися парафіяльні новини, включаючи шлюби, народження, хрещення, привітання настоятеля, порядок Служб Божих, а також дописи парафіян. Потім видавався церковний «Бюлетень». Від 1986 року редактором «Парафіяльного Вісника» ("Parish Herald") був отець диякон Святослав Новицький і друкувався він в двох мовах - українській та англійській. Українська Православна Школа в Сейнт Полі видавала свої журнали під назвою «Слово», та «Наша Школа», де друкувалися статті про обряди українського народу, вірші, колядки, поради батькам, сторінки присвячені дітям і учителям. Також були видані ювілейні книги, як наприклад «35-літній Ювілей Української Православної Церкви Свв. Володимира й Ольги».

БЮЛЕТЕНІ ЦЕРКВИ СВЯТИХ ВОЛОДИМИРА І ОЛЬГИ

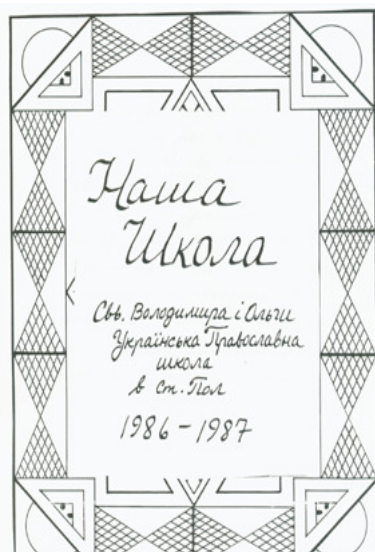
*Бюлетень за липень 1991 року
Bulletin – June 1991*

*Бюлетень за січень 1990 року
Bulletin – January 1990*

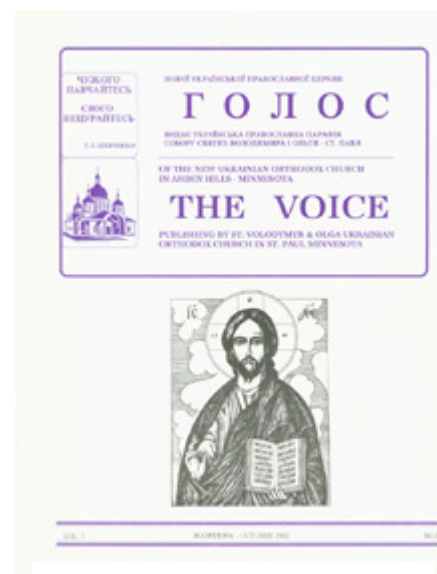
*Бюлетень за квітень 1991 року
Bulletin – April 1991*

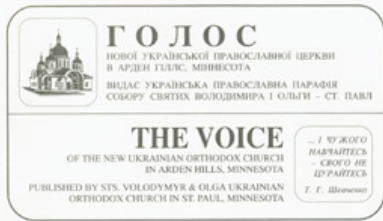
*Бюлетень «Наша Школа» 1986-1987 – Церква Свв. Володимира і Ольги.
"Our School" 1986-87 Bulletin – Saints Volodymyr & Olga Church.*

*35—Літній Ювілей Церкви Свв. Володимира і Ольги - книжка зібрана і надрукована Пилипом Шайдою в 1985 р.
35th Anniversary Book – Sts. Volodymyr and Olga Church by Philip Shayda in 1985.*

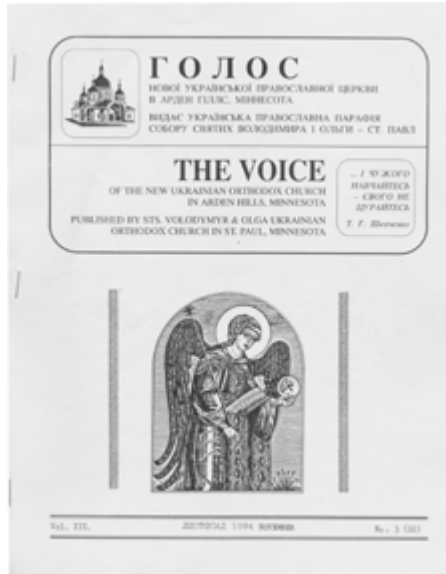

*Журнал «Голос» за жовтень 1992 р. виданий під час будови Церкви Св. Катерини.
"The Voice" – October 1992 published during construction of St. Katherine Church.*

**Журнал «Голос» за березень 1995 року.
"The Voice" for March 1995.**

**Журнали видані отцем Стефаном Женчуком під час будови нової Церкви Святої Катерини.
Magazines titled "The Voice" published during construction of the new Saint Katherine Church in Arden Hills, MN.**

**«Голос» за листопад 1994 року.
"The Voice" for November 1994**

Грегорет був фотографом журналу. Журнал «Голос», на 32-36 сторінок, виходив регулярно 6 разів на рік, що-два місяця. Кошти друку та пересилка журналів не були з церковного бюджету. Люди платили \$2.00 - \$3.00 за кожне число журналу, або \$15.00 за рік. Люди ж для яких ці кошти були завищеними, діставали «Голос» безкоштовно. Місцеві українські установи подавали платні реклами в «Голосі». Приблизно 50 копій «Голосу» я висилала парафіянам, які не могли прийти до церкви, і також багатьом передплатникам не з Церкви Св. Катерини, та безкоштовно різним українським організаціям, які бажали одержувати та зберігати «Голос» в їхніх архівах. «Голос» вислався до таких організацій, як бібліотека Консисторії УПЦ в США, Українська Вільна Академія Наук в США, Українська Енциклопедія Діаспори, Дослідчий Центр Іміграційної Історії при Міннесотському Університеті, єпископам та архиєпископам УПЦ в США, та до декількох інших організацій та осіб. Більшість років журнал «Голос» навіть давав невеликий прибуток церкві (\$500 - \$1,000 за рік), який в кінці року передавався до церковного бюджету.

Від 2004 року дво-місячні числа «Голосу» почали виходити з чудовими кольоровими обкладинками та декількома сторінками з кольоровими фотографіями, що коштувало тільки трошки більше, але було дуже ефективно. Читачам це дуже подобалося і багато з них зберегли усі числа «Голосу». Редакційної колегії не було, але були дописувачі, які часом подавали до друку вірші, статті, оповідання, тощо. В один час чи інший брали участь в журналі «Голос», як дописувачі: Пилип Шайда, Неоніла Пачковська, Люба Левицька, Світлана Павлова, Мері Сімон, Ольга Остапчук, Віра Самодін, Анна Залізник, Іван Ілієвський. Отці настоятелі були завжди духовними дорадниками «Голосу» і іноді давали релігійні статті до друку. Більшістю я сама знаходила цікаві, підходящі статті для «Голосу» з Інтернету, та різних, більшістю українських газет та журналів.

В «Голосі» подавалися статті з гарними ілюстраціями, та кольоровими фотографіями про різні події в Церкві Св. Катерини та події які організовували українці Сейнт Полу та Міннеаполісу, як наприклад восени Фестивалі Української Спадщини, які відбуваються щороку, таборування дітей організованого ОДУМ-ом в Тімбер Бей, МН., щорічні Фестивалі Націй в Сейнт Полі, Благодійні Фестивалі на користь Стипендійного Фонду ім. О. Д-ра Володимира та Панімастки Галини Левицьких в Україні, і т.д. Була «Дитяча Сторінка», подавалися поздоровлення з народженням дітей, а також посмертні згадки, подавалися статті про життя в Україні, про знаменитих українців, а також про різні цікаві відомості з усього світу, а особливо з історії України, про українських письменників, співаків, мистців, тощо.

Я видавала «Голос» від 1995 до кінця 2009 року – 15 років. Але кошти на видання та на пересилку все збільшувались, платних реклам поменшало, дописувачів останній час майже не було. Також було забагато роботи та клопоту з усім для нас двох (Майї та Олега Грегорет), тепер вже старших людей, – отже, на жаль, прийшлося покинути видавництво цього журналу. Дякуємо усім читачам, передплатникам, дописувачам, установам які платили за їхні оголошення, та всім хто часом давав додаткові пожертви на видання «Голосу».

Збірка усіх виданих чисел «Голосу» передається до Церковної Бібліотеки, де їх можна буде переглянути... згадати минуле...

Журнал «Голос» дуже пригодився в праці над Ювілейною Книгою Церкви. Багато матеріалів були взяті з «Голосу»!

В 1992 і до середини 1995 року, Отець Прот. Стефан Женчук видавав журнал «Голос» десь на 20 сторінок. Його друкувала на друкарській машинці пані Мері Сімон. В ньому подавалися різні церковні новини та цікаві статті на релігійні теми. Редакційна Колегія складалася з о. Стефана Женчука, як Головного Редактора; до Адміністрації Видання також входили: Пилип Шайда, Христя Танасійчук, Ніна Хоревич, Марія Сімон та Соня Миронюк.

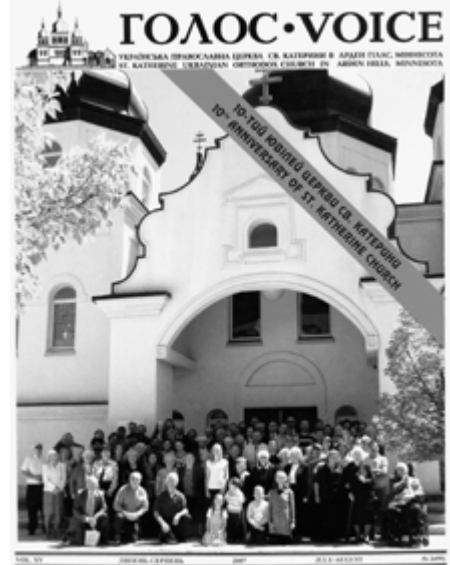
Коли ж в 1995 році почала будуватись нова Церква Святої Катерини, і скоро після цього отець Стефан Женчук виїхав до іншої парафії, я, Майя Грегорет,

перебрала видання журналу «Голос» на себе і продовжувала видавати його самостійно 15 років на комп'ютері аж до кінця 2009 року. Майже всі статті, вірші, та інше подавалися в обох англійській та українській мовах. Олег

CHURCH BULLETINES AND MAGAZINES

Maya GREGORET

In 1958 Saints Volodymyr and Olga Parish used to publish a magazine titled **"Parishioner"**. The Editorial Board consisted of Michael Mychalevych, Mykola Denysiuk and Evhen Pysarsky. In 1967 the Parish published the **"Parish Herald"** magazine. These bulletins included parish news, marriage announcements, birth and baptism announcements, greetings from the Church Rector, Church Services Calendars, as well as poems, stories and articles submitted by the parishioners. Several years later the parish published a church **"Bulletin"** newsletter. In 1986 Fr. Deacon Sviatoslav Nowitski was the editor of this newsletter, published in both the Ukrainian and English languages. Ukrainian Orthodox School at Saints Volodymyr and Olga Church in St. Paul also published their own newsletter titled **"Slowo"** ("Word") and later **"Our School"**, which included articles about Ukrainian customs and traditions, poems, Christmas carols, parental advice, as well as pages of interest to children and teachers. The Parish also published "anniversary issues", such as the **"35th Jubilee of Sts. Volodymyr and Olga Ukrainian Orthodox Church in St. Paul, Minnesota"**.

«ГОЛОС» вересень-жовтень 1995 р. «ГОЛОС» липень-серпень 2002 р. 5-ий Ювілей «ГОЛОС» липень-серпень 2007 р. 10-ий Ювілей
"VOICE" September-October 1995 "VOICE" July-August 2002 – 5th Anniversary "VOICE" July-August 2007 – 10th Anniversary

In 1992 and until the middle of 1995, Fr. Stefan Zencuch started publishing a parish magazine titled **"The Voice"**, about 16-20 pages. Mrs. Mary Siemon typed it on her typewriter, after which it was copied and stapled into a magazine. It contained various church news, schedules, and mostly religious articles.

Towards the end of 1995, when the parish began construction of the new St. Katherine Ukrainian Orthodox Church in Arden Hills, MN, I, Maya Gregoret, started publishing the **"Voice"** magazine on my computer, at first with some input from Fr. Zencuch. and later completely on my own. Almost all articles, poems and announcements were in both – the Ukrainian and English languages. My husband, Oleh Gregoret, became the magazine's photographer. The **"Voice"** magazine, a bi-monthly publication, of 32-36 pages, came out very regularly every two months. The cost of publishing the **"Voice"** has never been a burden to the church's budget. It paid for itself, i.e. people paid \$2.50 - \$3.00 for each 32-36 page magazine, or \$15.00 for annual subscriptions, which included postage. People whose budget did not allow them to purchase the **"Voice"** were welcome to take it free. Local Ukrainian businesses paid for their advertisements in the **"Voice"**. I mailed out about 50 copies of each magazine issue to parishioners who were unable to come to Church, to several subscribers who were not members of this church, as well as to various Ukrainian organizations which requested that we send them the **"Voice"** for their archives. These organizations included the Consistory's Library of the UOC of the USA, Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the U.S., Ukrainian Encyclopedia in the Diaspora, the Immigration History Research Center at the University of Minnesota in Minneapolis, the archbishops and bishops of the UOC of the USA, as well as occasionally to a couple of other individuals and organizations. For the first several years the **"Voice"** magazine ended up with a profit of about \$500 - \$1,000 annually, all of which went into the Church's budget at the end of the year.

Starting in 2004, the bi-monthly issues of the **"Voice"** were printed with beautiful photographs in color on the front and back covers. Often there were also centerfold photos in color. This raised the printing costs only very slightly, but it was very effective. There wasn't any Editorial Board, but for awhile there were several parishioners who contributed their poetry, stories, or interesting material from other sources. Participating in the publishing of **"Voice"** as contributors were: Philip Shayda, Neonilla Paczkowski, Luba Lewytkyj, Svitlana Pavlov, Mary Siemon, Olga Ostapchuk, Vera Samodin, Anna Zaliziak, Ivan Iliev-

sky, and others. Rectors of St. Katherine Church always served as spiritual advisers for the "Voice" and sometimes contributed articles on religious matters. Mostly I researched a lot of material in other publications and on the Internet trying to find suitable interesting articles of interest to the readers of "Voice" and reprinted them in the "Voice" (always stating source).

«ГОЛОС» листопад-грудень 2000 р.
"VOICE" November-December 2000.

«ГОЛОС» березень-квітень 2001 р.
"VOICE" March-April 2001.

«ГОЛОС» листопад-грудень 2003 р.
"VOICE" November-December 2003

Articles published in the "Voice" often included black-and-white and/or color photos covering various events taking place at St. Katherine Church, as well as descriptions of various events organized by the Ukrainian community in St. Paul and Minneapolis, such as: annual Ukrainian Heritage Festivals each fall, children's camps organized annually by the AAYUD (ODUM) in Timber Bay, MN, annual Festivals of Nations in St. Paul, the Rev. Wolodymyr and Panimatka Halyna Seminaries in Ukraine Fund raising festivals organized by Luba Lewytskyj, etc. For several years lately a children's page (or two) was also included in the "Voice". Greetings and announcements of babies born in our parishioners' families were published, as well as other announcements and obituaries. Articles about life in Ukraine and about lives of the Ukrainian communities in other countries were included in the "Voice", as were articles about famous Ukrainians, Ukrainian poets, writers, scientists, etc.

Останнє число журналу «ГОЛОС» - листопад-грудень 2009 р.
Last issue of the "VOICE" magazine – November-December 2009.

I have been publishing the "Voice" starting at the end of 1995 and to the end of 2009 – for a total of 15 years – accomplishing all the work, of course, free of charge. Printing costs of the "Voice" and mailing it were constantly rising, while "paid advertisements" declined; also lately there were hardly any contributors of articles for printing in the "Voice" from the parishioners. So, now my husband and I came to the conclusion that there was way too much work and trouble with the publishing of the magazine for the two of us, now elderly people (Maya and Oleh Gregoret) – so, unfortunately we made the decision to stop publishing the "Voice" at the end of 2009. Many thanks to all readers, subscribers, contributors, organizations which paid for their advertisements, as well to all who often gave additional donations to help cover the publishing costs of the "Voice".

A set of all 115 issues of the "Voice" (3 volumes in three-ring binders) which were published in St. Katherine Church is now available for viewing and reading at the Church Library. It might be fun to look through some "Voice" magazines to remember what kinds of events have taken place at our Church in the past...

The "Voice" magazine came in very handy during the compilation of the Church's 60th Anniversary Book. Many articles were simply adjusted and reprinted from the "Voice"!

ПАРАФІЯЛЬНА ШКОЛА

До 1960 року парафіяльної школи при Церкві Святих Володимира і Ольги в Сейнт Полі не було, бо не було відповідного приміщення для школи. В 1950-51 роках зорганізувалась українська "Рідна Школа" під протекторатом УКА. Тоді, православні та греко-католицькі діти разом ходили до цієї школи. Кімнати для навчання винаймали в Інтернаціональному Інституті, в "УМСА" (Асоціація Молодих Чоловіків Християн), та Меканікал Гайскул.

Учителі (1961 р.): зліва на право - А. Хоревич, Н. Пачковська, Н. Кубик (не вчителька), Н. Мейзер, М. Товстоп'ят, та учень парафіяльної школи.

Teachers (1961): left to right – A. Chorewycz, N. Paczkowski, N. Kubik (not a teacher), N. Maeser, M.

**Діти Парафіяльної школи Свв. Володимира і Ольги в Ст.Полі колядують 7-го січня 1963 року.
Children of parish school Sts. Volodymyr and Olga in St. Paul singing Christmas carols on January 7, 1963.**

В 1960 році, парафія Свв. Володимира і Ольги в Сейнт Полі купила церковний будинок в якому було дуже гарне приміщення для парафіяльної школи. Щойно тоді зорганізували парафіяльну школу. В першу чергу створився батьківський комітет, відбулося декілька нарад, де було вирішено, що заснування такої школи було потрібне. Від того часу батьки радо привозили своїх дітей до цієї парафіяльної школи. Учителями були: Антонія Хоревич, Неоніла Пачковська, Неля Мейзер, та Марія Товстоп'ят. Керівником школи був бл.п. о. Василь Уманець, який докладав усіх зусиль, щоб навчити дітей Божого Закону.

Крім звичайного навчання учителі підготовляли різні імпрези, як наприклад – на Різдво Христове підготовляли п'єсу "Ялинка" та вчили дітей колядувати, на Шевченківські свята підготовляли "Академію" про Тараса Шевченка, підготовляли святкування Дня Матері, і т.д. Варто згадати також, що також відбувалися різні інсценізації, як наприклад, "Дівчинка-Червона Шапочка", "Чотири Пори Року", "Повстанці в Україні", "Сніжинки", та інші. Режисером був бл.п. Михайло Мірза, а танців навчала п. Ніна Мейзер. Коли ставили інсценізації, то завжди потрібно було відповідних костюмів. Учителька А. Хоревич купувала матеріал, а Н. Пачковська шила відповідні костюми для інсценізацій.

Кожного року парафіяльна школа ходила колядувати до парафіян Церкви Свв. Володимира і Ольги.

В 1965 році парафіяльні школи Свв. Володимира і Ольги в Ст Полі та Св. Арх. Михаїла в Міннеаполісі вирішили відсвяткувати "Академію" Тараса Шевченка разом. Шкільним хором диригував бл.п.інж. Анатолій Гноєвий.

Парафіяльна школа старалась давати принаймні три імпрези на рік.

На протязі 25 років учителями парафіяльної школи були наступні: Перші - Неоніла Пачковська, Антоніна Хоревич, Неоніла Мейзер та Марія Товстоп'ят; пізніше – Зоя Тютюнник, Наталя Січ, Анастасія Остапчук, Оля Остапчук, Оксана Гемсворт, Олександра Геліцинська, Борис Миронюк, Тамара Миронюк, Світлана Павлова, Михайло Мірза, Марія Вовк, Ела Вовк, Іван Бугаєнко, Михайло Ковалевський, Євген Січ, Роксана Тютюнник, Соня Лютаревич, та Люба Бугаєнко.

Духовними керівниками парафіяльної школи були отці: о.прот. Василь Уманець, Митр. Прот. Микола Годинський, Митр. Прот. о. Михайло Куданович, Митр. Прот. о. Федот Шпаченко, прот. о. Юрій Красевич, та прот. о. Микола Метулінський. В 1973-74-75 роках керівником школи була Марія Вовк, від 1976 до 1985 року керівником школи був Іван Бугаєнко. Треба підкреслити, що усі отці старалися визовати молоде покоління згідно з Законом Божим та традиціями української православної церкви. Також треба підтвердити, що жертвенна праця отців настоятелів та учителів не пішла на марно. Протягом довгих років відданої праці їм вдалося прищепити нашій молоді любов до української мови, звичаїв, традицій, та знання про Україну, батьківщину їхніх батьків. Гарним наслідком цієї праці є наприклад те, що дві учениці - Люба Бугаєнко та Соня Лютаревич закінчили 10 класів тієї школи і пізніше самі вчили дітей парафіяльної школи. За всю цю віддану роботу усім вчителям належить наша щиросердечна подяка та признання.

«Академія» Тараса Шевченка в 1965 р. Шкільним хором парафій Святих Володимира і Ольги та Св. Михаїла диригує Анатолій Гноєвий.

Taras Shevchenko Day in 1965 – school choirs of Saints Volodymyr and Olga and St. Michael's school is Anatoliy Hnoievyi.

Парафіяльна школа в 1967 р. – зліва на право сидять скарбник парафіяльної управи Євген Писарський, учителі: Марія Вовк, Оля Остапчук, Митр. Прот. о. Михайло Куданович, Неоніла Пачковська, Анастасія Остапчук, та голова парафіяльної управи Пилип Шайда.

Parish School in 1967 – left to right sitting are financial secretary of parish council Yevhen Pysarsky, teachers – Maria Wowk, Olga Ostapchuk, Mitr. Very Rev. Michael Kudanovych, Neonila Paczkowski, Anastasia Ostapchuk, and president of the parish council Philip Shayda.

Гарним наслідком цієї праці є наприклад те, що дві учениці - Люба Бугаєнко та Соня Лютаревич закінчили 10 класів тієї школи і пізніше самі вчили дітей парафіяльної школи. За всю цю віддану роботу усім вчителям належить наша щиросердечна подяка та признання.

Від 1993 року парафіяльної школи не було, бо церковний будинок на Портланд і Вікторії в Ст Полі продали, щоб будувати нову церкву в Арден Гіллс, Міннесота. Тимчасово винаймали католицьку українську Церкву Св. Стефана в Сейнт Полі.

Коли закінчили будівництва Церкви Св. Катерини в Арден Гіллс та з приїздом отця настоятеля Петра Сівка, щойно в грудні 1998 року зорганізувалась парафіяльна школа. В 1999 році на Різдво Христове школа колядувала для парафіян в парафіяльній залі. Коляду зорганізувала Др. Таня Рябокiнь. Директором школи є Ванда Багмет. Учителька Жанна Літвінова вчить дітей української мови, літератури, історії і т.д. Марія Сiмон, під час Служби Божої в неділю вчить дітей релігії. Дузовним провідником є о. Петро Сiвко, який вчить дітей Божого Закону, а також провадить класи релігії для дорослих в українській та в англійській мові. Щастя вам, Боже, за вашу творчу працю.

Пилип Шайда – 27 липня 2000 р.

PARISH SCHOOL

Before 1960 there was no parish school at Sts. Volodymyr and Olga Church in St. Paul due to lack of suitable accommodations for such school. In years 1950-51, a Ukrainian "Ridna Shkola" (Native School) was organized under the auspices of the Ukrainian Congress Committee of America. Then, Ukrainian Orthodox and Greek-Catholic children attended this school. Accommodations for the school were rented from the International Institute, YMCA, and Mechanical High School.

In 1960, parish of Sts. Volodymyr and Olga Church in St. Paul bought a new church building which had excellent accommodations for a parish school. At that time a parish school was organized in St. Paul. A Parents' Committee met several times and it was decided that it would be of great importance for us to organize such school. Since then, parents brought their children to this parish school at Sts. Volodymyr and Olga Church.

Teachers included Antonia Chorewycz, Neonila Paczkowski, Neonila Maeser, and Maria Towstopiat. Very Rev. Fr. Vasyl Umanetz, rector of the parish, was the head of this school and was teaching religion.

In addition to regular subjects taught at the school, teachers readied the children for various performances on stage, for example – a play "Christmas Tree" during Christmas Holidays, Commemorative Celebrations of Ukrainian poet and writer Taras Shevchenko, Mother's Day, etc. They also presented such stage plays as "Red Riding Hood", "The Four Seasons of the Year", "Ukrainian Freedom Fighters", "Snowflakes", etc. Of course, all these plays required appropriate costumes. One of the teachers, Antonia Chorewycz often bought the fabric and another teacher – Neonila Paczkowski made them on her sewing machine.

**Святування Тараса Шевченка в 1983 році.
Commemoration of Taras Shevchenko in 1983.**

Each and every year parish school children used to go Christmas caroling at parishioners' homes.

In 1965 parish schools of Sts. Volodymyr and Olga Church decided to have Commemorative Presentations during the Taras Shevchenko days together with the parish school of St. Michael's Church in Minneapolis. Bl. mem. Anatoly Hnojevyj was the choir conductor.

Parish school was trying to have at least three performances a year.

During the 25 years following people were teachers of the parish school: first ones – Neonila Paczkowski, Antonia Chorewycz, Neonila Maeser, and Maria Towstopiat; later – Zoya Tiutunnyk, Natalia Sich, Anastasia Ostapchuk, Olga Ostapchuk, Oksana Hemsworth, Olexandra Gelicinski, Borys Myroniuk, Tamara Myroniuk, Svitlana Pavlov, Michael Mirza, Maria Wowk, Elia Wowk, Ivan Buhajenko, Michael Kovalevsky, Yevhen Sich, Roksana Tiutunnyk, Sonia Lutarevych, Luba Buhajenko and Kristina Tanasichuk.

Spiritual education at the parish school was held by the following priests: Very Rev. Vasyl Umanetz, Mitr. Very Rev. Mykola Hodynsky, Mitr. Very Rev. Michael Kudanowych, Mitr. Very Rev. Fedot Shpachenko, Very Rev. Yuri Krasevych, and Very Rev. Mykola Metulynsky.

In 1973-74-75 Maria Wowk was heading the parish school, and from 1976 for 10 years until 1985, head of the school was Ivan Buhajenko.

"Christmas Tree" performance – 1962
Інценізація "Ялинка" – Різдво Христове 1962 р.

"Red Riding Hood" – play – 1962
Інценізація "Червона Шапочка" – 1962 р.

"Snowflakes" performance, year 1964.
«Сніжинки» - інценізація – 1964 рік.

Performance of the "Ukrainian Freedom Fighters"
Play – 1967 Інценізація "Повстанці в Україні" – 1967 рік

Magician Michael Paczkowski - 1964
Фокусник – Михась Пачковський 1964 рік

Spiritual education at the parish school was held by the following priests: Very Rev. Vasyl Umanetz, Mitr. Very Rev. Mykola Hodynsky, Mitr. Very Rev. Michael Kudanowych, Mitr. Very Rev. Fedot Shpachenko, Very Rev. Yuri Krasevych, and Very Rev. Mykola Metulynsky. In 1973-74-75 Maria Wowk was heading the parish school, and from 1976 for 10 years until 1985, head of the school was Ivan Buhajenko.

Here we need to emphasize that all above mentioned pastors were trying to teach the younger generations to live by the God's Laws and in accordance with Ukrainian Orthodox Church traditions. This dedicated work of the pastors and teachers was not wasted. During numerous years of work they succeeded in giving their students knowledge of Ukrainian language and traditions, as well as love of the native land of their parents – Ukraine. As good example of this two students of this school – Luba Buhajenko and Sonia Lutarevych, after completing 10 years of this school, became teachers for the younger students of this school. For all their dedicated work, all organizers and teachers of the school deserve our heartfelt thanks and recognition.

In 1993 there was no parish school any more, as the church building on Portland and Victoria in St. Paul was sold as we started construction of our new church in Arden Hills, MN. Temporarily church services were held at St. Stephen's Ukrainian Catholic Church in St. Paul.

After construction of St. Katherine Church in Arden Hills was finished and our rector of the church Rev. Peter Siwko arrived, in December of 1998 parish school was again organized. Children sang Christmas carols at the Parish Hall. Dr. Tania Riabokin conducted the children's choir. Wanda Bahmet is the Parish School Director. Our new teacher Janna Litvinova teaches children Ukrainian language, literature, history, etc. Mary Siemon, during Sunday Services, teaches children religion. Our spiritual leader, Rev. Peter Siwko conducts religion classes for older children, as well as for adults in Ukrainian and in English. May God bless everyone for their dedicated work in this rewarding field.

Philip Shayda – July 27, 2000

ПАРАФІЯЛЬНА ШКОЛА

Неоніла Пачковська

До 1960 року парафіяльної школи при Українській Православній Церкві Святих Володимира і Ольги не було, і лише в 1961 році, коли купили церковний будинок з відповідними кімнатами організували Парафіяльну Школу під керівництвом Отця Василя Уманця. Отець дуже старанно навчав дітей Закону Божого. Дітей було десь 25-30 різного віку. Учителі були: А. Хоревич, М. Товстоп'ят, Н. Пачковська, М. Вовк і Н. Мейзер.

Ми вчили дітей української мови, географії України, та трохи історії. У нас був режисер М. Мірза. До свят підготовляли різні імпрези, українські вірші, і взагалі привчали дітей щоб вони уміли виходити на сцену перед людьми. Також ставили невеликі п'єси: "Червона Шапочка," "Чотири Пори Року," "Повстанці," та інші. На День Святого Миколая роздавали гостинці, ставили ялинку, діти декламували вірші. На Свято Різдва Христового діти ходили колядувати до хат де жили українці, а також і на сцені. Відзначали свято Т. Шевченка, День Матері, та закінчення навчального року.

Кожної суботи ми, батьки, збирали дітей їхати до церковного будинку, дбали, щоб діти мали обід. І так ми проводили майже всю суботу з дітьми. Для костюмів у п'єсах самі купували матеріали і шили.

PARISH SCHOOL

Neonila Paczkowski

Until 1960 Saints Volodymyr and Olga Ukrainian Orthodox Church in St. Paul did not have any Parish School. Only in 1961, when the new church building with rooms for Parish School was bought, we organized such Parish School under the guidance of our Rector Fr. Vasyl Umanetz. He instructed children on religious matters. There were about 25-30 children of various ages. Following persons were teachers: A. Chorewycz, M. Tovstopiat, N. Paczkowski, M. Wowk, and N. Maeser.

We taught children Ukrainian language, geography of Ukraine and some history. We had a theater director – M. Mirza. For the holidays we prepared various entertainment, such as sketches, reciting Ukrainian poetry, and generally were teaching children to become accustomed to being on stage in front of many people. We also prepared various plays, such as "Little Red Riding Hood," "Four Seasons," "Rebels", etc. On St. Nicholas Day children received gifts, we decorated a Christmas tree, children recited poems. During Christmas children went caroling in Ukrainian people's homes, as well as on stage. We commemorated Taras Shevchenko's birthday, Mother's Day, and the end of school days before summer vacations.

Every Saturday we, the parents, went with our children to the church building, making sure that the children get their lunch, etc. This is how we spent almost the entire Saturday with our children. For the costumes in sketches, we'd buy fabric and sew them ourselves.

UKRAINIAN SCHOOL CHRISTMAS CAROLING

Carla Ryan Grott

My fondest memories of Ukrainian School Saints Volodymyr and Olga Church were those of caroling. When it was Christmastime, the children would finally get to perform the carols they had been practicing. On Christmas morning, the day would begin with the Christmas service, followed by listening to our church choir's joyous carols. Afterwards, we would then walk to our priest's home to perform our first carol of the season for him and his family. What an honor!

The day's excitement was just beginning for the children of the church. We were on our way to perform our carols for the families of our parish. With lists and directions in hand, our parents gathered all of us into the cars and off we went.

We stopped at each home to bring them some Christmas spirit. We were greeted with such warmth and kindness, we felt as though we were truly doing something of great importance and value. After singing a few carols, the families treated us to the most delicious pyrogies of all kinds, as well as, breads, fruits, cookies and hot chocolate. After each little performance, we would then visit for a short while.

Caroling usually lasted at least 2 days. It was always very cold, yet the weather didn't seem to matter. In fact, the colder it was, the more fun we had running to each house and getting warmed up with the families. The important thing though, was to simply spread some Christmas joy to all.

Sts. Volodymyr and Olga Parish School – late 1960ies. Left to right: Top row – Victor Myroniuk, Mykola Kovalenko, Myroniuk; Middle row: Mike Bodnarchuk, Name unknown, Roxana Tiutiunnyk, Natalie Bahmet, Tanya Myroniuk; Front Row: Carla Grott, Lida Cherny, Helen Bahmet, Luba Buhajenko, Zina Cherny.

UKRAINIAN SCHOOL AT ST. KATHERINE PARISH

Wanda BAHMET

During several transitional years when the new St. Katherine Church was under construction, Ukrainian language and/or religion classes for children had to be postponed for several years, because our old Saints Volodymyr and Olga Church has been sold and our church services were taking place for a couple of years at the Saint Stephan Ukrainian Catholic Church in St. Paul, and later in the basement of then our rector's Very Rev. Hryhorij Podhurec's house, located on the St. Katherine Church building site.

After Fr. Hryhorij left, the Ukrainian Saturday School at St. Katherine Church was organized in the fall of 1998 by Fr. Peter Siwko very soon after his arrival. Originally there were nine families and fourteen children. The children were divided into three groups: first, second and kindergarten. The children were mostly English speaking and the approach to teaching Ukrainian had to be changed. Teachers were Fr. Peter Siwko, Dr. Tatiana Riabokin, Zhanna Litvinov, Lydia Wilson (Cherny), Valentina Yarr Jr., Natalie Maczka (treasurer), Wanda Bahmet (administrator). Dr. Tatiana Riabokin was very instrumental in providing books and other material to teach children Ukrainian as a second language. Tatiana had many years of experience teaching children Ukrainian language in Canada. The children were learning Ukrainian alphabet, religion, and singing; and in a very short time they were able to write and read Ukrainian. Besides academic lessons children were participating in making varenyky and pizza with Panimatka Bohuslawia Siwko; also Mr. John Cherny cooked borscht with children. Children learned many Ukrainian carols with Father Peter Siwko. Father Peter played the guitar and children liked that very much. Children prepared several Ukrainian children plays; one of them was "Kolobok". There were celebrations that children prepared for St. Nicholas, Shevchenko and Mother's Day. Dr. Greg Sitka has a direct connection with St. Nicholas, he invites him every December to give all deserving kids gifts from St. Nick. Mrs. Lydia Mrza, Mrs. Oksana Billy and Mrs. Susan Micevich together with Father Siwko prepare Christmas Caroling concert with children for St. Nicholas Day.

Last several years (about 2000 – 2010) children at St. Katherine have only Sunday Religion classes with Father Siwko; in the Twin Cities there is only one combined Orthodox Ukrainian Saturday School at St. Michael's & St. George's.

Several pictures from various school plays and recitals are presented on the next page.

УКРАЇНЬСЬКА ШКОЛА ПРИ ПАРАФІЇ СВЯТОЇ КАТЕРИНИ

Ванда БАГМЕТ

На протязі декількох переходових років, коли Церква Святої Катерини була в стані будівництва, школа української мови та релігії для дітей парафії декілька років не могла існувати, тому що наша стара Церква Святих Володимира і Ольги була продана і церковні служби відбувалися або в позиченій Українській Католицькій Церкві Св. Стефана в Сейнт Полі, або пізніше в підвальному приміщенні хати тоді нашого настоятеля отця прот. Григорія Подгурця, розташованої на ділянці землі, яка належить церкві Св. Катерини.

Коли отець Григорій Подгурець виїхав і прибув до нас наш новий настоятель отець Петро Сівко, він організував Суботню Українську Школу для дітей восени 1998 року. Тоді було при церкві дев'ять родин в яких разом було чотирнадцять дітей. Дітей розділили на три класи – дитсадок, класу для молодших дітей та класу для старших дітей. Діти були більш англомовні і підхід до навчання української мови мусив бути зміненим. Вчителями були наступні: отець Петро Сівко, Др. Татьяна Рябокін, Жанна Літвінова, Ліда Вілсон (Чорна), Валентина Ярр (молодша), Наталка Мачка (скарбник), Ванда Багмет (адміністратор). Др. Татьяна Рябокін була у великій допомозі в цій школі – вона придбала для дітей книжки та інші матеріали, які допомагали навчати дітей української мови, як другої мови. Др. Татьяна Рябокін мала великий досвід в справі навчання дітей української мови, бо вона декілька років викладала українську мову дітям в Канаді. Діти при парафії Св. Катерини вивчили українську абетку, мали основні виклади релігії, і дуже швидко навчилися співати українські пісні та декламувати вірші. В цій школі діти не тільки швидко навчилися української мови, а й також брали участь у виробництві вареників та піци під керівництвом нашої Паніматки Богуслави Сівко. Також, пан Іван Чорний заохотив дітей навчитись варити з ним борщ та інші українські страви. Діти навчилися співати багатьох українських колядок під керівництвом отця Петра Сівка – він грав на гітарі під час співів і дітям це дуже подобалося. Діти підготували декілька українських інсценізацій, як наприклад «Колобок».

Діти виступали на сцені під час різних святкувань, як наприклад в День Святого Миколая, на Шевченківські Дні, в День Матері, та в інші свята. Др. Греґ Сітка має спеціальний зв'язок з Святим Миколаєм і запрошує його кожного грудня завітати до дітей при парафії Святої Катерини, які є завжди дуже гарні під час року, і тому святий Миколай радо приходить кожного року до Церкви Св. Катерини і обдаровує усіх дітей і деяких дорослих чудовими подарунками. Пані Ліда Мірза, пані Оксана Біла, пані Сюзан Міцевич, разом з отцем Петром Сівком під час останніх декількох років завжди підготовляють дітей співати різдвяні колядки в День Святого Миколая.

Останні роки (приблизно в 2000 - 2010 роках) діти при Парафії Святої Катерини мають тільки лекції релігії під керівництвом отця Петра Сівка; останні декілька років в Сейнт Полі і Міннеаполісі є тільки одна Православна Суботня Школа при Церкві Святого Михаїла та Святого Юрія в Міннеаполісі.

Декілька фотографій з різних п'єс та інших дитячих виступів подані на наступних сторінках.

**Отець Петро Сівко компанує на гітарі дітей, які співають англійські та українські колядки – 1998 р.
Fr. Peter Siwko accompanying on the guitar children singing Ukrainian and English Christmas carols – 1998.**

**Задоволені глядачі підчас однієї з п'єс зіграною дітьми Рідної Школи в парафіяльній залі – 1998 р.
Happy viewers enjoying one of the plays staged by the St. Katherine school children at the parish hall in 1998.**

ШКОЛА ДЛЯ ДІТЕЙ

В січні 1998 р. при Церкві Святої Катерини розпочалася школа для дітей. Таня Рябокінь, вчителька цієї школи, дуже успішно провадить школу для дітей різного віку по суботам від 9:00 до 12:00 год. ранку. Зараз в цій школі є 11 дітей, віком від 4 до 14 років.

Таня Рябокінь дуже уміло зацікавила дітей навчанням у школі. Діти, як розповідають їхні батьки, з нетерпінням чекають цієї суботньої школи. Вони швидко охопили українську мову, дуже охоче читають, співають, танцюють, вивчають українські обряди і традиції. Тому, що вік і знання дітей є в різних стадіях, Таня Р. створює для них дуже цікаву програму - цікаву для всіх дітей, завдяки якій діти мають нагоду самі перейти через різні речі і в такий спосіб краще зрозуміти їхнє значення.

Наступні кілька тижнів діти будуть вчитися писати писанки. Таня Р. запрошує писати писанки разом з мамами та татами. То ж, мами і тати - приходьте! Також в ближньому часі в програмі є варіння українського борщу та інших українських страв.

По неділям, під час Церковних Служб, Марія Сімон викладає релігію для дітей.

Ванда Багмет є голова школи, а Віктор Чорний - помічник голови.

Вітаємо і дякуємо Таню Рябокінь, Марію Сімон та інших за цю важливу роботу на користь наших дітей!

SCHOOL FOR OUR CHILDREN

In January 1998, St. Katherine Parish officially started Saturday school for children. Tanya Riabokin, who teaches this school, is very successful in conducting lessons for children on Saturdays, from 9:00 to 12:00 noon in the Church classrooms. Now there are 11 children in this school, ages 4 to 14.

Tanya Riabokin is very skillful in her ability to awaken children's interests and desire to attend this school. According to parents' remarks, children impatiently await and look forward to attending this Saturday school. They easily learned basic Ukrainian language, like reading of stories, singing, dancing, learning Ukrainian customs and traditions. In spite of the fact that the children are of different ages, and at different stages of knowledge, Tanya R. is able to create very interesting programs for these classes. Children have a chance to learn about all sorts of things first hand, and try out a lot of them, thus learning to understand and enjoy various Ukrainian customs and traditions.

These following few weeks children will be learning how to decorate Ukrainian Easter eggs - "pysankas". Tanya R. is inviting their parents to come to school with their children, and enjoy decorating Easter Eggs together. In the following couple of weeks their program also includes the fun of cooking Ukrainian borshtsh and other Ukrainian dishes.

On Sundays, during the Church Service, Mary Siemon conducts classes in religion for children.

Wanda Bahmet is the head of the school and Victor Cherny is the assistant.

We congratulate and thank Tanya Riabokin, Mary Siemon and others for this very important work for the benefit of our children.

СВЯТО ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Майя ГРЕГОРЕТ

В неділю, 15-го березня, 1998, Рідна Школа при Церкві Святої Катерини відсвяткувала День Тараса Григоровича Шевченка дуже милою і цікавою програмою. Діти декламували вірші, показували світлини з життя Т. Шевченка, співали пісні та поставили п'єсу в костюмах та з декораціями, які вони самі зробили під керівництвом їхньої вчительки п. Татьяни Рябокінь, та з допомогою батьків. Конферансьє була Лара Аная, головна доповідачка – Богдана Мачка, світлини показував Річард Мачка, Анастасія Рябокінь продеклямувала вірш «Мені тринадцятий минало...», Маланка Рябокінь продеклямувала вірш І. Багряного «Рідна Мова», вся школа брала участь в п'єсі «Рукавичка» та в піснях з декораціями – «Маю Кицю» та «Садок вишневий».

Щира подяка п. Татьяні Рябокінь, п. Ванді Багмет, та всім дітям і батькам за те, що вони так гарно приготували цю програму. В залі було багато парафіян, батьків, бабунь та дідусів, та інших гостей, які так гарно провели час дивлячись на цю самодіяльність Рідної Школи. Нижче подаємо світлини з цієї програми. «ГОЛОС», №8(43) березень-квітень 1998 р.

TARAS SHEVCHENKO COMMEMORATIVE PROGRAM

Maya GREGORET

On Sunday, March 15, 1998, Ridna Shkola (Ukrainian School for Youth and Children) at St. Katherine Church presented a very interesting program commemorating the great Ukrainian poet T. Shevchenko. Children recited poetry, sang and participated in a Play and Songs with costumes and stage decorations which they made under the direction of their teacher Mrs. Tatiana Riabokin and with help from parents. Lara Anaya was Master of Ceremony, Bonnie Maczka made a presentation on T. Shevchenko, Richard Maczka showed slides, Anastasia Riabokin recited "When I Was Thirteen", Malanka Riabokin recited a poem of I. Bahrianyj, "Native Language", the entire school participated in the play titled, "The Mitten", as well as in songs "Maiu Kytsiu" (I Have a Cat), and "Cherry Orchard."

Our sincere thanks go to Mrs. Tatiana Riabokin, Mrs. Wanda Bahmet, all children and parents for their hard work in preparing and presenting this interesting program. The Parish Hall was filled with parishioners, parents and grandparents who tremendously enjoyed this performance. Following are some pictures from this program.

"VOICE" #9(43) March-April 1998

ДІТИ СВЯТКУЮТЬ ДЕНЬ СВ. МИКОЛАЯ

(20 грудня 1998 р.)

Прошло багато століть після смерті Святого Миколая. Доброта його та любов до ближнього ще й досі живе в серцях людей. Ще за його життя дуди називали його батьком бідних та дітей-сиріт. Він допомагав їм духовно і матеріально, був добрий і щирий.

На Україну вісті за Св. Миколая прийшли ще в 11-му столітті, майже разом з християнством. В той час будувались церкви і часто називали церкви в честь Святого Миколая

Два роки, це невеликий відтинок часу, але значення нашого культурного осередку велике. Наша заля при Церкві Св. Катерини є велика, світла, повна свіжого повітря. Заля служить місцем різних святкових громадських імпрез, як наших, так і американських.

В неділю, 20-го грудня, 1998 р. в нашій трапезній залі відбулася шкільна програма дітей парафіяльної школи. Після молитви та перекуски, шкільну програму відкрила голова нашої парафії, пані Віра Танасійчук. Вона привітала всіх присутніх дітей, батьків та гостей теплими словами, а також подякувала за присутність.

Заля була святочно прибрана сестрицями та батьками дітей. Під ялинками, що поблискували різнокольоровими світлами, посідали діточки – дівчатка в нових, чудових, святочних суконочках, та хлопці гарно причісані, в нових костюмчиках. Мені так здається, що всі присутні були приємно вражені красою цієї картини, а також мило було бачити наше майбутнє. Наш Отець Петро Сівко аккомпонував на гітарі. Діти дуже добре проспівали колядки: "Небо і Земля," "Бог Предвічний", "Нова Радість Стала," гарно вимовляючи кожне слово. Звичайно їм помагав Отець та інші люди. Це викликало духовно-святочний настрій всіх присутніх. Бані та Річард Мачка та Алекс Сітка зробили маленьку інсценізацію, гарно вимовляючи кожне українське слово.

Раптом, присутні були приємно заскочені появою Святого Миколая, що прийшов з срібною палицею та мішком з дарунками за плечима; його висока шапка і одяг поблискували сріблом - то було дуже приємно дивитись.

В цей час діти на сцені заворушилися і Святий Миколай привітав їх і почав роздавати подарунки – яка то була радість дітям. Потім він побажав усім бородою здоров'я та подякував дітей за те, що вони були добрими, і гарно проспівали колядки і, на жаль, мусів поспішати "на летовище."

В цей час пані Віра Танасійчук висловила сердечну подяку Отцю Настоятелю, дітям, учителькам, та батькам за навчання та підготовку дітей. Пані Віра винесла сердечну подяку Наталці Мачка та її родині, щиро подяку родині Григорія Сітка, Наталці Яр, взагалі всім, що приймали участь і допомагали.

Крім того, пані Віра Танасійчук поздоровила Отця Настоятеля з днем народження, та його сина Миколу з іменинами. В цей час Каріна і Лара Аная піднесли великий торт з багатьма запаленими свічками – пан Отець і Микола ледве могли погасити ці свічки. Наш хор і всі люди єдиною духовною родиною проспівали "Многії Літа."

Щира подяка всім хто приклав свою працю до цієї програми.

26-го грудня 1998 р. – Неоніла Пачковська

CHILDREN CELEBRATE ST. NICHOLAS DAY

(December 20, 1998)

Many centuries passed since St. Nicholas' death. However, his kindness and love for his neighbor live on in people's hearts until today. During his life people used to call him the father of poor and orphaned children. He helped them spiritually, materially, and with his kindness and sincerity.

In Ukraine news about St. Nicholas arrived in the 11th century, almost at the same time as Christianity. In those days there were many churches built bearing his name. People prayed to his icon asking him to protect them from any danger. In peasants' houses icons of St. Nicholas were very popular. Sailors, before going out fishing to sea, always brought along an icon of St. Nicholas. Children believed in his kindness and tried to be good throughout the year, so that St. Nicholas would bring them presents.

Two years, is not a very long time, but the meaning of our cultural center is great. Our parish hall is large, light, full of fresh air. The hall is used for various celebrations of Ukrainian community events, as well as for many American groups.

On Sunday, December 20, 1998, children of our parish school put on a program celebrating St. Nicholas' Day. After a prayer and lunch, our President of the Parish Council, Mrs. Vera Tanasichuk, extended her warm greetings to the children, parents and guests, thanking everyone for their participation.

Members of sisterhood and parents festively decorated the hall. Children sat down on the stage under the Christmas trees, which were glittering with colorful Christmas lights. The girls were wearing their new, beautiful, festive dresses, and the boys, with their hair neatly combed, were wearing their nice new suits. It seemed to me that everyone present was pleasantly impressed with the beauty of this scene; also it was gratifying to see our future. Our Fr. Petro Siwko accompanied the carolers on his guitar. The children sang Ukrainian carols, such as "Nebo i Zemlia," "Boh Predvichny", "Nova Radist Stala," distinctly pronouncing every Ukrainian word. Of course, Fr. Petro, as well as other people, also participated in singing. This put everyone present into a spiritually festive mood. Bunny and Richard Maczka, as well as Alex Sitka performed a sketch – they also pronounced surprisingly well all Ukrainian words.

Suddenly people stirred – St. Nicholas appeared from nowhere. He was carrying a silver scepter and a large bag with presents. His tall hat and his beautiful coat sparkled with silver and gold - they were very interesting and beautiful attire..

At this point, St. Nicholas greeted the children on the stage and gave them their presents – this was so much fun for the children. Then he wished everyone good health, thanked the children for being good, and for singing the carols so well, and stated that unfortunately he needs to hurry to "the airport."

Vera Tanasichuk cordially thanked Fr. Siwko, the children, their teachers and parents, for helping them to prepare this program. Mrs. Vera T. also thanked Nataka Maczka and her family, as well as the family of Gregory Sitka, Nataka Yarr, and everyone else who participated in preparation and organization of these festivities.

In addition, Vera Tanasichuk greeted Fr. Petro on the occasion of his recent birthday, as well as his son Nicholas with his name day. Karina and Lara Anaya carried in a large cake with many lit candles – Fr. Petro and Nicholas put in a lot of effort blowing out so many candles. Our choir and all people, as one spiritually united family sang "Mnoghi Lita" to both of them.

Thanks to everyone who put in so much work into this program!

December 26, 1998 – Neonila Paczkowski

ДЕНЬ СВЯТОГО МИКОЛАЯ – 17 ГРУДНЯ 2003
SAINT NICHOLAS DAY CELEBRATIONS – DECEMBER 17, 2003

ДЕНЬ СВЯТОГО МИКОЛАЯ в Церкві Св. Катерини – 17 грудня 2006 р. Сузан Місевич диригує спів колядок.

Saint Nicholas Day at St. Katherine Church on December 17, 2006. Suzan Micevych conducting children's choir singing Christmas Carols.

ДІТИ СВЯТКУЮТЬ ШЕВЧЕНКІВСЬКІ ДНІ – 16 БЕРЕЗНЯ 2003 РОКУ
SHEVCHENKO DAYS CELEBRATION – MARCH 16, 2003

Іван Місевич, Павло Місевич, Таня Наваляна, п. Галина Миронюк, Христина Потічко, Софійка Печенюк, п. Оксана Білий, Наташа Перкервич, Моніка Перкервич, Мирослава Шевченко, Богдан Білий, Ірина Ковальчук, Микола Сівко, Паніматка Богуслава Сівко, Оленка Ковальчук, та акомпанують на гітарах – о. Петро Сівко та Нися Коваленко.

John Micevich, Paul Micevich, Tanya Navalyana, Ms. Halyna Myroniuk, Christina Potichko, Sophia Pecheniuk, Mrs. Oksana Billy, Natalie Perkerwicz, Monika Perkerwicz, Myroslava Shevchenko, Bohdan Billy, Irina Kovalchuk, Nicholas Siwko, Panimatka Bohuslawa Siwko, Olenka Kovalchuk, and guitar accompaniment by Fr. Peter Siwko, and Nycia Kovalenko

ДІТИ СВЯТКУЮТЬ ДЕНЬ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА 16-го БЕРЕЗНЯ, 2003 РОКУ

Діти Парафіяльної Школи при Церкві Св. Катерини приготували чудову програму вшанування великого українського поета, письменника, художника Тараса Г. Шевченка (нар. 9 березня 1814 – пом. 10-го березня 1861). Це вшанування Тараса Шевченка було особливо приємним і цікавим, бо в ньому брали участь також діти Церкви Св. Михаїла та діти Церкви Св. Константина, разом з дітьми Церкви Св. Катерини.

Віталій Печенюк, який був доповідачем та Мастером Церемоній, розповів присутнім про життя і творчість Тараса Григоровича Шевченка.

Діти Церкви Св. Михаїла деклямували та співали:

“Защебетав Жайворонок” – Михайло Филипай, “Зоре Моя Вечірня” – Михась Прокопюк, “Наш Поет” – Марко Прокопюк, та всі разом проспівали “Ой на Горі Там Женці Жнуть.”

Діти Церкви Св. Константина продеклямували та проспівали: “Калина” та “У Полі Тополя” – соло, Таня Наваліяна під акомпаніаментом на бандурі заслуженої артистки України Романни Василевич. Таня Наваліяна та Христинка Потічко продеклямувала вірш “Краю Мій”. Назар Гуцал чудово продеклямував вірш Тараса Шевченка, “Не називаю її раєм...”

Діти Церкви Св. Катерини, Оленка та Іринка Ковальчук, Микола Сівко, Іван та Павло Міцевич, та Софійка Печенюк проспівали “Поклін Тобі, Тарасе...”, “Садок Вишневий Коло Хати”, під акомпаніаментом о. Петра Сівка на гітарі та Нисі Коваленко на гітарі. Також продеклямували декілька віршів: Богдан Білий продеклямував, “Про Тараса”.

На останнє, діти з усіх трьох церков разом проспівали “Заповіт Тараса Шевченка,” під акомпаніаментом Романни Василевич на бандурі.

Maya GREGORET – “VOICE” March-April 2003

CHILDREN OF THREE CHURCHES COMMEMORATED T. SHEVCHENKO ON MARCH 16, 2003

Children of St. Katherine Church Sunday School prepared a wonderful program in commemoration of the great Ukrainian poet, writer, artist Taras H. Shevchenko (born March 9, 1814 – died March 10, 1861). This commemorative celebration of Taras Shevchenko's life was especially interesting, because children of St. Michael's Church and children of St. Konstantine's Church in Minneapolis participated in this program along with the children of St. Katherine Church.

Vitaly Pechenuk, who was the master of ceremonies, gave a presentation on Taras Shevchenko's life and work.

Children of St. Michael Church – recited and sang:

“Zashchebetav Zhayvoronok” (The Lark Warbled) – Michael Phillipi, “Zore Moya Vechirniaya” (My Evening Star) – Michael Prokopiuk, “Nash Poet” (Our Poet) – Mark Prokopiuk, and the entire group sang “Oy Na Hori Tam Zhentsi Zhnut” (On a Hill the Harvesters are Working Away).

Children of St. Constantine Church – recited and sang: “Kalyna” (The Guelder Rose), and “U Poli Topolya ” (The Poplar Tree in the Field) – solo by Tanya Navaliana, bandura accompaniment by the Honored Artist of Ukraine Romanna Vasylevych. Tanya Navalyana and Christine Potichko also recited a poem “Krayu Miy” (My Country). Nazar Hucal recited T. Shevchenko's poem “Ne Nazyvayu Yiyi Raem...” (I Don't Call it a Paradise...).

Children of St. Katherine Church, Olenka and Irinka Kovalchuk, Mykola Siwko, John and Paul Micevich and Sophia Pecheniuk sang Ukrainian folk songs: “Poklin Tobi, Tarase” (A Bow to You, Taras), “Sadok Byshnevyy Kolo Khaty” (Cherry Orchard by the House), guitar accompaniment by Fr. Peter Siwko, along with guitar accompaniment by Nycia Kovalenko. Also Bohdan Billy recited a poem: “Pro Tarasa” (About Taras).

The grand finale was singing by the children of all three churches of “Zapovit Tarasa Shevchenka” (Taras Shevchenko's Testament), accompanied by the bandura (Ukrainian string instrument) by Romanna Vasylyshyn.

Майя ГРЕГОРЕТ – «ГОЛОС» - бер.-квітень 2003 р.

СВЯТИЙ МИКОЛАЙ ЗАВІТАВ І ЦЬОГО 2009 РОКУ ДО ДІТЕЙ ПАРАФІЇ СВ. КАТЕРИНИ В АРДЕН ГІЛЛС (СЕЙНТ ПОЛ), МІННЕСОТА

Майя ГРЕГОРЕТ
Фото Оленки ВЕРЕЗОВСЬКОЇ

Ще й досі, вже декілька днів після святкування Дня Св. Миколая в Церкві Св. Катерини в неділю 19 грудня, ніби чуються все знову і знову слова лагідної, заспокоючої української народної пісні про Святого Миколая, яку співали діти й дорослі, коли вони і Св. Миколай ішли з коридору до парафіяльної залі, а потім на сцену: «Ой, хто, хто Миколая любить, Ой, хто, хто Миколаю служить. Тому святий Миколай на всякий час помагай, Миколаю...» Святкування цього року відбулося надзвичайно гарно і весело, як і належить традиційно з давніх давен. Бо ж Святий Миколай завжди старався звеселити і ошачливити дітей.

Під час Служби Божої отець Петро Сівко розповів про життя Святого Миколая Чудотворця, а тоді запросив усіх до парафіяльної залі на полуденок та програму приготовану дітьми. Дуже смачну піцу приготувала Паніматка Богуслава Сівко, також були смачні інші страви приготовані Сестрицтвом.

Дітей було дуже багато – десь аж 45! А це тому що наша парафія запросила на це свято не тільки дітей парафії Св. Катерини, а й багатьох інших дітей - друзів церкви, які або в минулому були членами цієї парафії, або час-від-часу приходили до церкви. Було дуже приємно і цікаво знову побачити дітей, які тепер вже попідростали і змінились, а діти також були раді побачити старих друзів.

На сцені всі діти зібралися, а Св. Миколай посередині! Діти дуже мило і гармонійно проспівали спочатку декілька українських колядок під керівництвом пані Оксани Білої, а потім декілька англійських колядок під керівництвом пані Сюзан Міцевич. Посередині на сцені сидів Св. Миколай, а кругом нього діти більші і менші – майже всі співали, а які ще дуже малі, все одно стояли разом з іншими дітьми і виглядали дуже щасливими, бо були в гурті разом з старшими дітьми, а також може того, що очікували подарунків від Св. Миколая.

Так воно і було: після колядок Святий Миколай роздав подарунки усім дітям, бо всі були чемні і гарні цього року. В торбинках були цукерки та інші солодощі, а також забавки, книжечки, тощо. Скільки то було радощів! Діти почали весело бавитись іграшками і були дуже щасливі, з усмішками на обличчях, а батьки та бабусі і дідусі, які залюбки також побували на цьому святі, тишились спостерігаючи як діти бавились та спілкувалися один з одним.

Під кінець пані Оленка Вerezовська брала фотографії дітей (і деяких дорослих) з Святим Миколаєм – а він був такий добрий і так гарно вбраний у золоті ризи і митру, та ще й з посохом. Пані Вerezовська зробить веб-сайт з фотографіями і всі зможуть зробити собі фота.

Свято закінчилося, а теплі враження від нього залишилися, щоб зігрівати серця дітей добром і любов'ю. Віряться, що всі вони виростуть хорошими людьми, які в майбутнє заберуть із собою українські народні традиції, і звичаї.

За легендою, сам Миколай, весь свій великий спадок, що йому залишили батьки після смерті, роздав бідним та хворим і Бог визначив йому вічне духовне життя на небі і дав можливість раз на рік приходити на землю з дарунками до щирих, добрих дітей і дорослих.

Сьогоднішнє святкування мабуть надовго залишиться в пам'яті дітей, як щасливий, приємний день, може навіть і до того часу коли вони виростуть і матимуть своїх власних дітей.

THIS YEAR 2009 SAINT NICHOLAS AGAIN VISITED THE CHILDREN AT ST. KATHERINE PARISH IN ARDEN HILLS (ST. PAUL), MINNESOTA

Maya GREGORET
Photos by Olenka VERESOVSKA

Although several days have passed after the celebrations of St. Nicholas Feast Day on Sunday, December 19, the gentle, peaceful melody of the Ukrainian folk song keeps coming back to our minds. This song, "O who, who loves St. Nicholas, o who, who serves St. Nicholas, those will always be helped by St. Nicholas..." This is what the children and many adults were singing when they were walking from the corridor in a procession with St. Nicholas into the parish hall. Celebrations this year were exceptionally joyful. And rightfully so, as St. Nicholas was always trying to bring happiness to everyone and in particular to the children.

During the Church Service, Very Rev. Peter Siwko, related the legend of St. Nicholas the Miracle Worker, after which he invited everyone to the parish hall for lunch and a program prepared by the children. Panimatka Bohuslawka Siwko baked wonderful pizzas. The Sisterhood also prepared many other tasty foods.

We had an unusually large number of children – about 45! This was because we invited many children who are still friends of our parish, although for various reasons they no longer attend our church regularly. It was fun to see them again when they grew up and changed quite a bit and they were happy to see their old friends.

On the stage the children and many adults charmingly sang several Ukrainian Christmas carols (Mrs. Oksana Billy conducting), and several English Christmas carols under Mrs. Susan Micevych's conductorship. St. Nicholas was sitting in the middle and around him were the children – most of them were singing, except for maybe the very littlest ones, who looked very happy just being there together with the older children, or maybe they knew that St. Nicholas soon will be giving gifts to them too.

And they were right! After the Christmas carols Saint Nicholas distributed gifts to all children, as all of them were good this year. There was so much joy! The children pulled out the gifts from their gift bags and were happily inspecting and playing with the new toys. There was candy and other sweets, books and toys. The children with smiles on their faces were having fun and their parents and grandparents enjoyed watching them so happily playing and socializing with the other children.

At the end, Mrs. Olenka Veresovska took pictures of the children (and some adults) with St. Nicholas, who was dressed in beautiful golden vestments, had a golden mitre on his head and a tall staff in his hand.

Mrs. Veresovska is going to provide a website of the photos, so that everyone will be able to print their own pictures.

This wonderful day has ended but the warm impressions of it will continue warming the children's hearts with kindness and love toward each other. Hopefully when they will grow up and become great, kind adults, they will carry with them into the future wonderful Ukrainian customs and traditions.

As the legend states, St. Nicholas gave away to the poor and indigent his entire estate, which he inherited from his parents. For this God gave him eternal spiritual life in Heaven and also gave him the ability of coming down to Earth once a year with gifts for good, honest, kind children and adults.

We hope that celebration of this St. Nicholas Day will remain in the children's hearts and minds for a long time as a happy, pleasant day, maybe even when they will grow up and will have children of their own.

ХРАМОВЕ СВЯТО 28-ГО ЛИПНЯ 1963 РОКУ

Неоніла ПАЧКОВСЬКА

Хоч дехто з людей і говорить, що то вже старе і не треба його згадувати (я маю на увазі часи парафії Святих Володимира і Ольги), але ж, не забудьмо – якби не було старої церкви Святих Володимира і Ольги, не було б і теперішньої Церкви Святої Катерини! Наші батьки і ми багато праці і грошей вклали в основну організацію Української Православної Церкви в Сейнт Полі – Церкви Святих Володимира і Ольги.

Як тут не згадати великих церковних свят, які відбувалися в нашій Церкві. Наші батьки та їхні друзі тяжко працювали, а ми були молоді – їм помагали, дивилися і вчилися шанувати і любити Церкву – от і повстала Нова Святиня Святої Катерини.

Пригадую Храмове Свято 28-го липня 1963 року – і раптом цей день і тиждень спалахнув, як смолоскип святої пам'яті, як щось гарне, живе і вічне, що завжди буде ясніти в моїй пам'яті.

Це було так: за тиждень до Свята, пізно вечером приходить мій Олександр, а він був тоді головою парафії, і каже: "До нашої парафії на Храмове Свято і на посвячення Іконостасу приїде Владика Митрополит Іоан Теодорович, і що Владика буде нашим дорогим гостем цілий тиждень у нас у хаті!!

Гаряче повітря обвіяло мене, розкрила рота, щоб щось сказати, а слова не виходять... Думаю... от, якби ти, чоловіче, не був головою, то не було б цього клопоту. Як же я буду Владика зустрічати і про що говорити, і чим частувати, пекти, варити, - я ж так мало розуміюсь у святих ділах?... Роздумую... а з другого боку... це ж великий престиж мати такого гостя – добре, зроблю все якнайкраще!

І почалися мої неспокійні ночі – кожний день боліла голова, ночі не спала, та все складала меню...

І нарешті кімната була готова, холодильник заповнений продуктами – холодець, пиріжки, вареники, варене і печене – це ж Америка!

Зустріла, поклонилась, поцілувала Хрест і в руку і тихесенько зітхнула. А Владика Митрополит бл.п. Іоан Теодорович був такий лагідний і добрий, і так мене розумів, напевно краще ніж я сама себе розуміла. Це був надзвичайно чудовий тиждень в нашому житті! Олександр попросив дозволу зробити знімку у нас у хаті, що я і подаю, як пам'ять того часу.

Дістали грамоту, подяку, а бл.п. отець протоієрей Василь Уманець сказав, що Владика Митрополит був дуже задоволений і, що він (отець Василь) не помилився у виборі нашої господині.

PATRON SAINTS' DAY – JULY 28, 1963

Neonilla PACZKOWSKI

Although some people say that all this is old stuff and is not worth mentioning (I have in mind the times of Saints Volodymyr and Olga Parish), let us not forget that if we would not have had the old Saints Volodymyr and Olga Church, there would not be any new St. Katherine Church, which we now have. Our parents and we put in a lot of work and money into the basic organization of the Ukrainian Orthodox Church in Saint Paul, i.e. Saints Volodymyr and Olga Ukrainian Orthodox.

Various wonderful Church Celebrations, which took place at Saints Volodymyr and Olga Church then come to my mind. Our parents and other parishioners and friends worked very hard. We were young then and we were also helping them. We were learning from them to honor and to love our Church – and as a result we now have our new Saint Katherine Church.

I was thinking about the Patron Saints' Feast Day of July 28th, 1963 – and suddenly this day and this week like a bright torch flared up in my mind and it will stay forever in my memory as something beautiful, live and everlasting.

This is what happened: about a week before the Patron Saints' Day, my husband Alexander, who was the Parish Council President then, came home late in the evening from a church meeting and said: "Vladyka Metropolitan Ioan Teodorovych is coming to our Church for the Patron Saints' Day Celebrations during which he is going to bless the new Iconostasis, and that Vladyka Teodorovych will be our guest and will be staying in our home for the entire week.

A whiff of hot air enveloped me, I just opened my mouth to say something, but the words just wouldn't come out... And I thought, my dearest husband, if it weren't that you had the position of the President of the Parish Council, we wouldn't have had all this trouble. How am I going to meet Vladyka, what am I going to talk with him about, what am I going to cook and bake for him, I really don't know much about the "holy" things?... I am thinking this way... but on the other hand... this is really a great honor to have such guest in our home. O.K. I will do my best!

My restless nights started – every day I had a headache, did not sleep well, all the time I was putting together menus... preparing the room in which he will be staying...

Finally, the room was ready, our refrigerator was overfilled - there were pyrizhky, kholodets, varenyky, all kinds of baked and cooked dishes – you know, it's America!

I met Vladyka Teodorovych, bowed, kissed the Cross and his hand and silently sighed... and as it turned out the Metropolitan Ioan Teodorovych was so kind, so gentle, and he understood me so well, probably better than I understood myself. This was one of the most beautiful weeks in our lives! Alexander asked for permission to take a picture of the Metropolitan in our home. And below I am including some pictures of this wonderful event.

We received a certificate of thanks, and our then rector, Fr. Vasyl Umanetz, told us that the Metropolitan was very happy while staying with us, and that he (Fr. Umanetz) felt that he made the right choice for the Metropolitan's accommodations.

July 28, 1963 – Metropolitan Ioan Teodorovych at the bottom of the Many steps to Saints Volodymyr and Olga Church.

Alexander Paczkowski and other members of the parish at the entrance to the Church greeting Metropolitan Teodorovych with the traditional bread-and-salt.

Metropolitan Ioan Teodorovych at Alexander and Neonilla Paczkowski's home.

The many steps leading to the Saints Volodymyr and Olga Church...

ХРАМОВЕ СВЯТО

28-го липня – День Свята Володимира Великого

Пилип Шайда

31-го липня, 1988 року, Парафія Святих Володимира й Ольги, в Сейнт Полі, урочисто святкувала подвійне свято а саме чергове Храмове Свято і Свято 1000-ліття Хрещення Руси-України. Урочистість звеличив Преосвященний Владика Антоній. Привітали Владику перед церквою хлібом і сіллю голова Парафіяльної Управи Іван Бугаєнко і Англумовна Секретарка Парафіяльної Управи Галина Миронюк. Учні Парафіяльної Школи Тая, Дмитро, і Каріна Анаї обдарували Владику Антонія гарним букетом квітів. У церкві зустрів Владику Антонія настоятель парафії Отець Протоєрей Микола Метулинський. Архиєрейська Свята Літургія відправлялась Владикою Антонієм в сослуженні з Отцем Протоєреєм Миколою Метулинським, Митрофорним Отцем Протоєреєм Михайлом Кудановичем, Отцем Степаном Репою, Протодияконом Юрієм Корсунем і Дияконом Святославом Новицьким, яким прислугувували Юрій Пасічник, Іван Куданович, Юрій Лучко, Володимир Раш та вівтарні хлопчики. Зібраний хор трьох парафій Святих Володимира й Ольги, Святого Юрія Переможця, і Святого Архистратига Михаїла під диригентурою Марка Бриня урочисто відспівав Святу Ахієрейську Літургію.

У своєму слові до вірних, Владика Антоній привітав парафіян з Храмівим Святом і Святом 1000-ліття Хрещення Руси-України. Владика Антоній пояснив глибокий зміст події 1000-ліття Хрещення Руси-України князем Володимиром Великим у нашу православну віру. Владика звернув велику увагу наявності нашої церкви у вільному світі і закликав вірно служити своїй церкві, кажучи, що Святий Апостол Андрій Первозваний, побувавши на Київських горах сказав, що тут засяє Божо Благодать. Наші предки залишили нам цю Божу Благодать, а ми залишаємо її для своїх майбутніх поколінь. Владика далі закликає шанувати свої звичаї, обичаї, традиції, та любити свою православну віру.

Дуже зворушливим було, коли Владика Антоній вручав грамоти від Консисторії нашим заслуженим парафіянам пані Неонілі Мейзер та пані Вірі Танасійчук за те що вони купили для парафії чотири і пів акра землі на будову нового храму.

Отець Протоєрей Микола Метулинський привітав Владику Антонія і подякував йому за те, що він загостив до нашої парафії і звеличав наше подвійне свято. Дякував також усім отцям, парафіянам, гостям і запросив до дальшого святкування в залю на традиційний обід, який наші сестриці на чолі з пані Катериною Бугаєнко приготували. Після співу молитви "Отче Наш" і благословення їжі, розпочалися промови і концерт.

Іван Бугаєнко, Голова Парафіяльної Управи, привітав Владику Антонія, усіх отців, гостей та парафіян, які прийшли і звеличали наші небуденні свята. Пан Бугаєнко прочитав привітання від майора Сейнт Полу пана Джорджа Латімера, який вітав парафію з Храмівим Святом а також зі Святом 1000-ліття Хрещення Руси-України. В своїй промові пан Бугаєнко заторкнув дуже важливу справу про об'єднання трьох парафій та побудову нового церковного центру в Твін-Сітіс, Міннесота. Він підкреслив, що як ми цього не зробимо то хто для нас це зробить; з кожним роком нас стає менше, старі відходять на вічний спочинок, а молодь стоїть осторонь. Якщо буде у нас одна церква, то є надія, що і молодь прийде. "В єдності сила народу. Боже нам єдність подай!" Так закінчив пан Бугаєнко свою промову і просив голів сусідніх парафій до слова.

Пан Олександр Цареградський, голова парафії Св. Юрія Переможця, привітав парафію з Храмівим Святом і побажав, щоб усі наші добрі наміри скоро здійснилися.

Пані Люба Левицька, голова парафії Святого Архистратига Михаїла, привітала парафію з Храмівим Святом, та побажала усього найкращого, і щоб усі наші задуми здійснилися.

Пан Іван Бугаєнко попросив Владику Антонія сказати пару слів в англійській мові для тих які не розуміють української мови.

Владика Антоній, у своїй промові, звернувся до нас всіх, щоб ми були здисципліновані не тільки підчас Богослуження, але і по Богослуженню. Ніхто нам не може заборонити правити в рідній мові, ніхто нам не може відібрати нашої мови. Владика закликає нас всіх пам'ятати, що ми є православні, а також пам'ятати тих, що вже нема між нами. Далі закликає нас, щоб ми не відкладали на завтра побудову нового храму і робили це сьогодні, бо завтра може бути запізно. Ми могли б цей Новий Храм освятити в цьому Ювелейному році. Владика побажав, щоб наша православна церква дочекалася другого 1000-ліття, і що наші майбутні покоління будуть нам дякувати, так як ми дякуємо нашим предкам.

Після слів Владики почалась мистецька програма. Пані Оксана Гемсворт-Мірза, під акомпанімент пана Олега Левицького, заспівала дві народні пісні: "Виснівка" слова і музика В. Микитюка, "Вечірня пісня" слова В. Самійленка, музика Стеценка. Пані Ольга Хоролець продеклямувала вірш Святий Княгині Ользі. Збірний хор під диригентурою Марка Бриня проспівав три церковні пісні: "Щасливий чоловік" музика П. Козицького, "О Всехвальна Мати" музика Г. Давидовського, "Достойно є" музика М. Леонтовича.

Молитвою почато і молитвою закінчено наші подвійні свята.

Хто був бачив, а хто не був нехай жалусь!

Пилип Шайда

На передодні нашого Храмового Свята, Міннесотський Комітет 1000-ліття Хрещення Руси-України, який складався з людей трьох парафій, приготував виставку Церковної Архітектури, яка була перший раз показана в нашій парафії 30-го липня. Цю виставку було реклямовано по нашій місцевості і багато своїх і чужинців мали нагоду оглянути її. Керівником цієї виставки була пані Ніна Булавицька, їй допомагали пані Оксана Соловей, пан А. Жучок, і пан Михайло Ковалевський. Підчас виставки пані Ніна Булавицька пояснювала коли ці церкви були збудовані і коли і ким зруйновані. Після святкування Храмового Свята, 31-го липня, гості і більшість парафіян мали нагоду оглянути цю надзвичайно цікаву виставку. Підчас виставки, Др. Анатолій Лисий сказав що цю виставку варто вислати до Баунд Бруку на святкування 1000-ліття Хрещення Руси-України в днях 5-6-7 серпня, 1988 року. За старанням Комітету виставку було вислано до Баунд Бруку.

SAINTS VOLODYMYR AND OLGA PATRON SAINTS FEAST DAY

Saint Volodymyr the Great's Feast Day is July 28; St. Olga's – July 24

Philip SHAYDA

On July 31, 1988, the parish of Saints Volodymyr and Olga in St. Paul, Minnesota, solemnly celebrated a two fold holiday, the Feast Day of its Patron Saints and the 1000 year of Baptism of Rus-Ukraine.

This festivities were honored by the presence of the Most Reverend Archbishop Antony, who was greeted with bread and salt at the entrance to the church by the president of the Parish Council, John Bohajenko, and the English secretary of the Parish Council, Halyna Myroniuk. The Parish School students Tanya, Dmytro, and Karina Anaya presented Archbishop Antony with a beautiful bouquet of flowers. His Eminence Antony was greeted in the church by our Parish Rector Very Rev. Nicholas Metulynsky. The Archbishop Divine Liturgy was celebrated by Archbishop Antony in co-celebration with Very Rev. Nicholas Metulynsky, Mitred Archpriest Father Michael Kudanovych, Father Steve Repa, Archdeacon Yuriy Korsun and deacon Sviatoslav Nowytski; assisting at the altar were servers George Pasichnyk, Ivan Kudanovych, George Loutchko, Volodymyr Raash and several younger altar boys. A combined choir of three parishes, Sts. Volodymyr and Olga, St. George, and St. Archangel Michael, under the conductorship of Mark Bryn, solemnly sang the Divine Archbishop's Liturgy.

In his speech to the faithful, Archbishop Antony greeted the parishioners with the Patron Saints Feast Day and the 1000 year Baptism of Ukraine. Archbishop Antony explained in depth the meaning of the 1000 year Baptism of Rus-Ukraine by Prince Volodymyr the Great and our Orthodox faith. The Archbishop emphasized the importance of our church in the free world and called the faithful to serve their church. He said, that Apostle St. Andrew the First Called, having stood on the Kyiv hills said, "here will shine God's Grace". Our ancestors left us this God's Grace and we will leave it to our future generations. The Archbishop further called us to respect our customs, traditions, and to love our Orthodox Faith.

It was very emotional to see Archbishop Antony presenting certificates of recognition from the Consistory to the well-deserving parishioners, Mrs. Neonila Maeser and Mrs. Vera Tanasichuk, for purchasing the 4-½ acres of land on which the new church was to be built in the near future.

Very Rev. Father Nicholas Metulynsky greeted Archbishop Antony and thanked him, for visiting our parish and celebrating with us the twofold holiday. He also thanked all the priests, parishioners and guests and invited everyone to continue the celebration in the church hall with a traditional dinner, which our Sisterhood prepared under the guidance of Sisterhood President Mrs. Katherine Buhajenko. After singing the Lord's Prayer, "Our Father", and blessing of the food, the speeches and concert followed.

Ivan Buhajenko, President of the Parish Council, welcomed Archbishop Antony, all the priests, guests and parishioners, who came and celebrated our special holidays. Mr. Buhajenko read greetings from the Mayor of St. Paul Mr. George Latimer, who greeted the parishioners with the Patron Saints Feast Day and the 1000 anniversary of Baptism of Rus-Ukraine. In his speech Mr. Buhajenko touched upon a very important matter about the unification of the three parishes and building of a new church in the Twin Cities, Minnesota. He underscored, that if we don't make this happen then who will do it for us; every year our numbers are getting smaller - the older depart into life eternal, and the younger people are not too eager to join the church. If we have one church, then there is some hope that there will be more young people who will be joining the church. "In unity there is the strength of the people. God grant us unity!" This is how Mr. Buhajenko finished his speech and invited the presidents of the other parishes to speak.

Mr. Oleksander Tsarehradsky, president of St. George's Parish, greeted our Parish with the Patron Saints Feast Day and wished that all of our good intentions come to fruition soon.

Mrs. Luba Lewytzkij, president of St. Archangel Michael's Parish, greeted our parish with Patron Saints Feast Day, and wished all the best to our parish and that all our wishes are fulfilled.

Mr. Buhajenko asked Archbishop Antony to say a few words in the English language for those who don't understand Ukrainian.

His Eminence Antony requested all of us to always remember our Orthodox faith, and not only during the Divine Liturgy services. No one can forbid us to have Divine Liturgies in our native language; no one can take away our language. The Archbishop also called upon all of us to remember that we are Orthodox, and also to remember those who are no longer among us. He also reminded us not to postpone the matter of building of the new church to tomorrow but to build it today, because tomorrow it may be too late. He said that we could have blessed the new Church in this Jubilee year. He also wished that our Church would be there to celebrate the next millennium jubilee and that our future generations would thank us for doing this the way we are thanking our ancestors now.

After the Archbishop's speech the artistic part of the program started. Mrs. Oksana Hemsworth-Mirza, accompanied on the piano by Oleh Lewytzkij, sang two folk songs: "Vysnivka", words and music by V. Mykytiuk, and the "Evening Song", words by V. Samijlenko, music by Stetzenko. Mrs. Olga Khorolec recited a poem devoted to Saint Princess Olga. The combined choir under the conductorship of Mark Bryn sang three religious songs: "The Blessed Man", music by P. Kozytzky, "O All Praising Mother", music by H. Davydovsky, and "It Is Worthy", music by M. Leontovych.

Our two-fold celebration of our Church's feast day began with a prayer and ended with one.

Those who were present greatly enjoyed this celebration, and those who unfortunately missed it will regret it!

Phili Shayda

The day before our Patron Saints' Feast Day, the Minnesota Committee for the Commemoration of the 1000 years of Baptism of Rus-Ukraine, consisting of people from all three parishes, prepared an exhibit of Church Architecture, which was shown for the first time in our Parish hall on July 30th. This exhibit was advertised throughout the city and many Ukrainian people, as well as American neighbors, had the opportunity to view it. The curator of this exhibit was Mrs. Nina Bulavitsky, assisted by Ms. Oksana Solovey, Mr. A. Zhuchok, and Mr. Michael Kovalevsky. During the exhibit Mrs. Nina Bulavitsky explained when these churches were built and when and by whom they were destroyed. After the Patron Saints Feast Day celebration on July 31, the guests and many of the parishioners had an opportunity to view this extraordinary and interesting exhibit. During the exhibit, Dr. Anatoly Lysyj stated that this exhibit should be sent to South Bound Brook for the 1000 year celebration of the Baptism of Rus-Ukraine during the days of August 5-6-7, 1988. Through the efforts of the Committee this exhibit was sent to South Bound Brook.

СВЯТО П'ЯТИДЕСЯТНИЦІ ПРИ ЦЕРКВІ СВ. КАТЕРИНИ В АРДЕН ГІЛЛС, МІННЕСОТА

Неоніла ПАЧКОВСЬКА

У неділю 18-го червня, 2000 р. в День Зшестя Святого Духа на Апостолів, при Українській Православній Церкві Св. Катерини в Арден Гіллс, Міннесота, відбулись радісні події. Свято Св. Духа має ще церковну назву "П'ятидесятниця", тому що Дух Святий зійшов на апостолів п'ятидесятого дня по Воскресінні Господньому. Є ще інші назви цього свята, як ось "Тройця", тому що Бог виявив Себе у всій Тройчеській повноті, а також цей празник ще називають "Зелені Свята".

Сьогодні мені хочеться розповісти про це Свято у нашій Парафії. Чудова погода відповідала святочному настрою. Наша церква була прибрана свіжою зеленню та квітами. На аналої стояла китиця зелені любистку – символ всеоживляючої сили Пресвятого Духа даної вірним.

Перед Божою Службою у церкві було вже багато людей, а в перших рядах сиділи діти і чекали Першої Сповіді – дівчатка були у святочних суконках, а хлопчики у білих, як сніг, сорочках та темних штанях. Мило було дивитись на дітей – це наше майбутнє. Одно по одному дітки підходили до Св. Сповіді, їх було 17. Це ж перший раз в їхньому житті, видно було, що вони переживали і трохи боялися чогось невідомого. Після Св. Сповіді дітки віднапружились, заспокоїлись.

Після Сповіді та маленького відпочинку, на початку Служби Божої діти поважно і гордо увійшли знову в церкву з своєю учителькою Мері Сімон і заняли дві перші лавки. Церква наповнилася до останнього місця. Було п'ять прислужників, які також сповідалися в цей день.

Я зауважила, що збоку стояв стіл, а на ньому лежали ікони Ісуса Христа – Життя Подателя, а також дитячі молитовники в твердій оправі, малого формату. Стіл був також прикрашений зеленню. Зелені гілки, квіти, душісті трави – це означає життя, відновлення природи, весни – відновлення людей з втіленням Святого Духа.

Після читання Св. Євангелії та змістовної проповіді отця Настоятеля Петра Сівка, відбулося посвячення ікон, які були подаровані отцем Петром і паніматкою Богуславою Сівко, та молитовників, які були подаровані нашою дорогою Головою Управи п. Вірою Танасійчук.

Увесь час було приємно слухати співи Богослуження нашого прекрасного хору на чолі з диригентом п. Борисом Миرونюком. Церковний спів – це голос душі, що зливається в одну молитву з усіма вірними і невимовно підноситься до небес – до Господа.

На протязі всієї Служби діти були спокійні і терпеливі, а коли пролунав спів молитви “Отче Наш”, діти на чолі з невтомною учителькою п. Мері Сімон приготувались до Святого Причасття. Діти причастилися і Царство Небесне і любов Божа втілились в їхню душу та скріпили віру і надію в кожній дитині на майбутнє. Надії наші ожили, світло перемогло духовну темноту. Тепер ми можемо гордо дивитися в майбутнє нашої Парафії, дякуючи отцеві Петрові Сівко, який організував Недільну Церковну Школу і невтомно працює у всіх ділянках життя Парафії. Був час, коли ми не мали прислужників, на Богослуженнях не видно було дітей та молодих подруж, ми не мали майбутності – та це все позаду. Мені було радісно бачити багато дітей та молодих батьків.

Після Святого Причасття, о. Петро Сівко роздав дітям щойно посвячені ікони, а пані Віра Танасійчук роздала дітям дуже гарні кольорові молитовники, як дарунок від себе про Першу Сповіді. В кінці Служби Божої о. Петро з почуттям радості і вдячності привітав дітей і їхніх батьків з Першою Святою Сповіддю і Причасттям, підкреслюючи, що саме Свято П’ятидесятниці вважається як початок народження Християнської Церкви і батьки та діти є її постійно-оживляючими членами. Він висловив подяку вчительці п. Мері Сімон за її невтомну працю з дітьми, за любов до дітей і церкви Христової. Отець Петро відзначив також Стефанію Гушу, не тільки з її Першою Сповіддю але і з Днем Народження, який припав якраз в цей день. Уся Парафія проспівала їй радісне “Многії Літа”.

На майдані перед церквою зроблено було знімки усіх парафіян та гостей присутніх в цей день з нагоди Ювілейного 2000 року від народження Ісуса Христа, а потім всі зійшлись в Парафіяльній Залі. Наші невтомні дорогі Сестриці і Братчики приготували смачний, багатий обід для дітей, батьків та всіх парафіян та гостей. Під час обіду відбулася коротка програма з нагоди “Дня Батька” та кінцевий день школи перед літньою перервою. Директорка Школи п. Ванда Багмет привітала о. Настоятеля і всіх батьків з Днем Батька, привітала і подякувала учителям нашої Школи: о. Петрові Сівкові, п. Мері Сімон, Жанні Літвінов та Оленці Гапоненко Галл. У свою чергу вчителі висловили своє привітання дітям і батькам з нагоди закінчення шкільного року та запросили дітей знову побачитись восени на новий шкільний рік. На закінчення, Парафія Св. Катерини привітала новоприбулу родину панства Загоровських з України (місто Рівне), які прибули на постійне життя до США і тим самим збільшили чисельність нашої Парафії.

Свято П’ятидесятниці при нашій Парафії відбулося урочисто і святочно, і залишило у присутніх радісне і незабутнє враження.

«ГОЛОС» липень-серпень 2000 № 4(57)

PENTECOST CELEBRATIONS AT ST. KATHERINE CHURCH IN ARDEN HILLS, MINNESOTA

Neonilla PACZKOWSKI

On Sunday, June 18, 2000, the day of the Descent of the Holy Spirit upon the Apostles, St. Katherine Ukrainian Orthodox Church in Arden Hills, Minnesota, was celebrating a joyful event. The day of the Descent of the Holy Spirit, which has another name in the church – “Pentecost.” Because the Apostles were filled with the Holy Spirit on the fiftieth day after Jesus Christ’s Resurrection and because on this day God revealed Himself as the Holy Trinity, the Holy Spirit being the third Person, this feast is also called - “Trinity.” It is also known among many Orthodox people as the “Green Sunday”, because the new spring greenery signifies life.

Today, I would like to share with you celebrations of this day by our parish. Beautiful weather was an added attraction for creating festive feelings on this day. Our Church was decorated with fresh green branches and flowers – to commemorate the place in which the Holy Spirit descended upon the Apostles. A bouquet of sweet smelling lovage flowers mixed with fresh greenery decorated the pulpit, as the symbolic life-giving power of the Holy Spirit which filled the souls of the faithful.

Even before Sunday Service began, the Church was already filled with people; children were sitting in the first rows awaiting their First Confession – the girls were wearing festive dresses, and the boys had on white-as-

fresh-snow shirts and dark slacks. The children looked so charming and festive and gave us hope to think of them as our future. One after another, all 17 children went through their Confessions. This was happening for the first time in their lives and they were noticeably under some stress and a little apprehensive. After the Confession they relaxed and calmed down.

After a short recess, at the beginning of the Sunday Service, the children proudly entered the Church together with their teacher, Mary Siemon, and again occupied the first two rows of seats. Very quickly the Church filled up, so that there were hardly any seats left. There were five altar boys and attendants, who also went to the Confession.

I noticed a special table standing in front of the first seats, on it were icons of Jesus Christ – the Life Giver, and children's small size, hard-covered prayer books. The table was decorated with green branches. Green branches, flowers, fragrant grasses – they all mean life, renewal of nature, spring – and renewal for people filled with the living spirit of God.

After reading the Bible chapter of the day and delivering his sermon, Fr. Peter Siwko blessed the icons and the prayer books on the table. The icons were a gift of Fr. Peter Siwko and Panimatka Bohuslawia Siwko. The prayer books were a gift of the President of our Parish Council, Mrs. Vera Tanasichuk.

All this time the atmosphere in the Church was filled with joy, and was enhanced by the singing of our wonderful church choir headed by their conductor Mr. Borys Myroniuk. Church choir, after all, is our souls' voice, which merges into one prayer together with prayers of all faithful, flowing toward Heavens and God our Lord.

During the entire Service the children were very patient and calm, then, when the prayer "Our Father..." was sung, the children, led by their untiring teacher Mrs. Mary Siemon, got ready for the Holy Communion. The Communion directed them towards God's love and connected them with His Heavenly Kingdom, as each child's soul was enriched with faith and hope towards future. Feelings of hope were reawakened as the new light conquered spiritual darkness. Now our Parish can proudly look into the future, thanks to Fr. Peter Siwko's efforts, who organized Sunday School and continues his untiring work in all aspects of our Church's life. There was a time when we did not have any altar attendants, when there weren't any children in the Church during Sunday Services, when there weren't any young married couples present, we did not have any future – but all this is in the past. I was very happy to see so many children and young parents.

After the Holy Communion, Fr. Peter Siwko presented the icons to the children, and Mrs. Vera Tanasichuk gave them the beautiful prayer books as a commemorative gift from her on their First Confession and Communion. At the end of Service, Fr. Peter, overfilled with happiness and joy, cordially greeted the children and their parents on this memorable day. He emphasized that this very Feast Day of Pentecost also has the meaning of the beginning of the Apostles' ministry and therefore the beginning of the Christian Church, we see the children and their parents as the continuation of this Parish, its life and regeneration. Fr. Peter also thanked Mrs. Mary Siemon for her untiring work with the children, for her love of the children and Jesus Christ's Church. He also greeted one of the young students of Sunday School, Stephanie Hushcha, not only on her First Confession and Communion, but also on her birthday, which was exactly on this day. The choir and all parishioners sang for her the ever joyful, "Mnohii Lita..." (Many Years...).

On the plaza, in front of the Church, Fr. Siwko invited everyone to have a commemorative photograph taken in this Year 2000 since Christ's birth. Then everyone was invited to the Parish Hall, where our dear untiring Sisters and Brothers prepared excellent lunch for the children, their parents, parishioners and guests. During lunch, there was a short program with presentation of Certificates to the children and congratulations on the end of school year with best wishes for summer vacation time. School Director, Wanda Bahmet, greeted Rev. Peter Siwko and all fathers with Father's Day, and conveyed her greetings and thanks to the teachers of Sunday School: Rev. Peter Siwko, Mrs. Mary Siemon, Zhanna Litvinow, and Olenka Gaponenko (Hall). The teachers also expressed their greetings on the end of the School Year and invited the children to come back to Sunday School in the fall. At the end, the parishioners of St. Katherine Church greeted the newly arrived in the USA Family Zahorowsky, who recently came to the Twin Cities from Ukraine (town of Rivne). They came here for permanent residence, and are a welcome addition for our Parish.

The Feast of Pentecost was a very solemn, festive and joyful event – everyone was left with unforgettable joyful feelings and impressions.

"VOICE" July-August 2000, #4(57)

BENEFIT ART EXHIBIT

Friday, September 27 through Sunday, September 29, 1997 St. Katherine held a Fund Benefit art Exhibit featuring original paintings by one of our parishioners, Ukrainian born artist, Neonilla Paczkowski. Mrs. Paczkowski started painting as a young child when she lived in Ukraine. She was dreaming of becoming an artist. When already in the United States of America and after she was married and raised her three sons and became a surgical nurse technologist, she studied painting with a well known local artist, Art Kerner, for 3 years. When he moved to Arizona she took over his art classes and his students and continued teaching painting and painted a lot herself. Her dreams came true.

In the past, her Minnesota exhibits were included at such art shows as the Minnesota State Fair, the Art Institute, the Uptown Art Fair, Har-Mar Mall, and Brookdale Mall. She taught others to paint in her art classes for more than 30 years.

During the St. Katherine Church Fund Benefit Art Exhibit about 40 of approximately 140 paintings on display were sold for a total of \$4,485, all of which Mrs. Paczkowski donated to the newly built church.

Parishioners herewith are expressing their heartfelt thanks to Neonilla Paczkowski for her talent, hard work, dedication and generosity in supporting the financial needs of our new Church. May God bless you, Neonilla Paczkowski!

Many of Neonilla Paczkowski's paintings remained at the church and were eventually sold, with proceeds benefiting the Church.

БЛАГОДІЙНА ВИСТАВКА КАРТИН

Від п'ятниці, 27-го вересня до неділі 29-го вересня 1997 р. в парафіяльній залі Церкві Св. Катерини відбулася виставка і розпродаж картин нашої парафіянки пані Неонілі Пачковської. Пані Пачковська народилась в Україні і почала малювати ще в дитинстві і мріяла зробитися художницею. Вже в дорослому віці, в Америці, після того, як вона одружилася, виросила дітей та зробилася хірургічною медсестрою технологісткою, вона знову почала студіювати малярство з одним відомим художником. Вона брала лекції малярства приватно в маляра Арта Кернера 3 роки. Коли він виїхав в Арізону, вона перебрала його класи малярства і його студентів і продовжувала давати лекції малярства і малювати. Її мрії були здійснені.

В минулому її картини були включені у виставки в Міннесота Стейт Фейр, в Інституті Мистецтва, Аптовн Арт Фейр, Гар-Мар Молл, та Брукдейл Молл. Вона вчила інших малювати в своїх лекціях малярства більш ніж 30 років.

Під час розпродажу картин в Церкві Св. Катерини було виставлено біля 140 картин; приблизно 40 продали, діставши поважну суму \$4,485. Всі ці гроші пані Пачковська подарувала на Церкву.

Парафіяни висловлюють пані Пачковській щиросердечну подяку за її талант, роботу, відданість, і щедрість та підтримку фінансових потреб ново-збудованої Церкви. Нехай Бог Вас благословить, дорога Неоніла Пачковська!

Декілька картин пані Пачковської залишилися в Церкві Святої Катерини і їх було продано поступово, пізніше. Увесь дохід ішов на церкву.

EXHIBIT OF CONTEMPORARY ICONOGRAPHY BY DEBRA KORLUKA

On February 19, 20 and 21, 1999 icons, and other works of art of Byzantine-style Iconography by Debra Korluka were displayed at St. Katherine Ukrainian Orthodox Church in Arden Hills, MN.

Debra Korluka is an Orthodox iconographer. She is of Carpatho-rusyn heritage and was raised in the Russian Orthodox Church. Her husband Alexander is Ukrainian and Belorussian and was raised in the Ukrainian Orthodox Church. They live with their children Nicole and Robbie in Stillwater, MN.

Debra has practiced iconography for 18 years, has studied restoration at the University of Restorative Fine Art in Kyiv, and has lectured on iconography in schools and colleges.

In March and April of this year, the exhibit will be on display at the Pecherska Lavra (Kyivan Cave Monastery) in Kyiv, Ukraine. This Ukrainian Orthodox monastery was founded in 1051 by the monks Antony and Theodosius shortly after baptism of Kyivan-Rus in 988 by Prince Volodymyr the Great. It was the center for expansion and consolidation of Christianity for Kyivan-Rus-Ukraine until its partial destruction by Tartar-Mongols in 1240. At the beginning of the 16th century it was redesigned as a monastery. Today it functions as a monastery composed of 8 churches, with series of caves, bell towers and historical-cultural museums. It also contains the graves of several distinguished church and political officials.

During the three days these articles were exhibited at St. Katherine Church, many people visited and enjoyed the exhibit, bought items available for sale during the exhibit, and discussed with Debra Korluka potential future projects. Debra Korluka announced that her Icon Writing Classes in the fall. Several interested individuals signed up for these classes. Artwork created by Debra Korluka can be purchased at the Ukrainian Gift Shop in Roseville, MN.

Maya Gregoret

"VOICE" January-February 1999 #1(48), page 4

ВИСТАВКА СУЧАСНОЇ ІКОНОГРАФІЇ ДЕБРИ КОРЛЮКИ

19-го, 20-го та 21-го лютого 1999 р. ікони, та інші твори мистецтва Візантійської іконографії створені Деброю Корлюкою були на виставці при Українській Церкві Святої Катерини в Арден Гіллс, МН. Дебра Корлюка, православний іконограф, має карпато-русинську спадщину. З дитинства вона належала до російської православної церкви. Її чоловік Олександр є українського і білоруського походження і належить до української православної церкви. Вони живуть з їхніми дітьми Николею та Роббі в Стілвотер, МН.

Дебра займалася іконографією 18 років і вивчала реставрацію в Університеті Реставративного Мистецтва в Києві. Також вона читала лекції про іконографію при різних школах і університетах.

В березні і квітні цього року, ця виставка буде показана в музеї Монастиря Печерської Лаври в Києві, Україна. Цей український православний монастир був заснований у 1051 році монахами Антонієм та Феодосієм незадовго після охрещення Київської Русі в 988 р. Князем Володимиром Великим. Тут процвітав центр розвитку і консолідації християнства в Київській-Русі-Україні, аж до часткового знищення цього монастиря Татаро-Монгольськими ордами в 1240 р. На початку 16-го століття Печерська Лавра була розбудована як монастир. В сьогоднішні часи, цей монастир складається з 8 церков, багатьох печер, дзвіниці та культурно-освітнього музею. Тут також поховані важливі історичні та політичні діячі.

Під час трьох-денної виставки при Церкві Св. Катерини, багато людей відвідали і мали нагоду побачити цей вид мистецтва і набути речі, які були на продаж на виставці, а також домовитись з Деброю Корлюкою про їхні можливі потреби цього типу мистецтва у майбутньому.

Дебра Корлюка восени також планує розпочати школу іконографічного малярства при Церкві Св. Катерини. Декілька зацікавлених людей вже записалися.

Мистецькі речі створені Деброю Корлюкою можна набути в Українській Крамниці Дарунків в Розвіл, Міннесота..

Майя Грегорет

«ГОЛОС», січень-лютий 1999 р., ст. 4

АНДРІЙ ПІКУШ
ХУДОЖНИК - МАЙСТЕР НАРОДНОЇ ТВОРЧОСТИ УКРАЇНИ

Сестрицтво Парафії Церкви Св. Катерини спонсорувало виставку та розпродаж народного малярства – Петри-ківки. Андрій Пікуш привіз до Америки велику кількість картин виконаних в цьому стилі. Виставка відбулася дуже успішно 7-го, 8-го та 9-го серпня, ц.р. Сестрицтво Св. Катерини отримало двадцять процентів від розпродажу картин.

Андрій Пікуш (нар. 1950 р.) в селі Петриківка на Дніпропетровщині – визначному осередкові народного малярства. Мистецтво цього краю було виплекане могутньою традицією та виявленням духу запорізького козацтва. Під час тоталітарного більшовизму народне мистецтво руйнувалося в Україні з небаченими в історії темпами. Десь в 1972 році, серед петриківських майстрів виник рух за відродження справжніх народних традицій. Засновником цього руху був Андрій Пікуш. Інші майстри також стали фундаторами і сподвижниками цього руху. В ньому беруть участь такі художники, як Марія Пікуш, Олена Зінчук, Наталка Рибак, Микола Штець та Валерій Зінчук.

Ці маларі також заснували дитячу художню школу, де вони виховують молоду зміну народних майстрів.

Зображення квітки не випадково являється улюбленим мотивом живопису Петриківки, і це не якась декоративна стилізація. Це є символ, поетичний узагальнений образ України, її розкішної по дівочому ніжної природи.

Андрій Пікуш привіз свої картини, та картини багатьох інших художників на виставку та розпродаж в нашій церкві. В роках колм Україна стала незалежною він мав виставки в багатьох інших містах в Україні, Канаді та Сполучених Штатах Америки.

Майя Грегорет
«ГОЛОС», липень-серпень 1998 р. №10(45)

ANDRIJ PIKUSH
ARTIST – MASTER OF FOLK ART
OF UKRAINE

Sisterhood of St. Katherine Ukrainian Orthodox Church sponsored an exhibit and sale of folk art – Petrykivka. Andriy Pikush brought from Ukraine to the U.S.A. a number of pictures painted in this style. The three-day exhibit on August 7, 8, 9. 1998 was very successful. Sisterhood of St. Katherine Church received 20% of the total proceeds from the sale of pictures, and many were sold.

Andriy Pikush (born 1950) in the village of Petrykivka in Dnipropetrovsk region (Ukraine) – a large center of Ukrainian folk art. Petrykivka art developed within the singular context of the art of this region. The art of this region was nourished in the great tradition as expressed in the spirit of the Zaporizhian Kozaks. During the period of totalitarian Bolshevism folk art of Ukraine was being destroyed at a pace never seen before. In about 1972, among the masters of the Petrykivka art style a movement of rebirth of the authentic folk art began. The founder was Andriy Pikush. Other talented masters also became fellow-founders of this movement. Talented artists, such as Maria Pikush, Olena Zinchuk, Mykola Shtets, Natalka Rybak, and Valerij Zinchuk joined the movement to revive Ukrainian folk art. They also started an art school for children, introducing them to this particular and other forms of Ukrainian folk art, thus nurturing a new generation of folk art masters.

The depiction of a flower is not an accidental favorite motif of the decorative art of Petrykivka, nor is it some kind of decorative stylization. The depiction of the flower is none other than the symbol of a poetic picture of Ukraine, of its sumptuous, feminine, tender nature.

Andriy Pikush brought his own Petrykivka art, as well as that of other masters of this art style to be exhibited and sold at our parish hall. For several years, after Ukraine became an independent country, he organized exhibits in many other cities of Ukraine, Canada, U.S.A., and other countries.

Maya Gregoret
“VOICE”, July-August, 1998 #10(45)

ЗУСТРІЧ ПЕРШОГО ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ, ЛЕОНІДА МАКАРОВИЧА КРАВЧУКА

Неонілла ПАЧКОВСЬКА

30-го серпня 1997 р. до нашого новозбудованого Храму Святої Катерини завітав перший президент Незалежної України, шановний Леонід Макарович Кравчук. Він прибув до нас в супроводі доктора Анатолія Лисого та пані Валентини Ярр. Безхмарне небо, теплий сонячний ранок підкреслювали красу нашого Храму.

Отець Григорій з своїми парафіянами зустрів дорогого гостя на майдані перед Церквою, широкосердечно привітав та запросив його до Храму. Після огляду Церкви та короткої молитви. о. протоієрей Григорій запросив дорогих гостей на сніданок до трапезної залі. Там вже був приготований сестрицями теплий, багатий сніданок.

Тут Леоніда Макаровича зустріли з хлібом-сіллю та ласкавими словами пані Віра Танасічук, пані Ванда Багмет, Катерина Бугаєнко, а також широко та дружньо привітали парафіяни, які прийшли, щоб побачитися та розділити хліб-сіль з першим Президентом Незалежної України. Це був буденний день, понеділок, і наших парафіян було небагато, Леонід Макарович також мав обмежений час. Сестриці приготували смачний сніданок, а наш гість приїхав уже поснідавши і випив тільки склянку помаранчевого соку.

Нам хотілося почути щось приємне за теперішнє життя на Україні. На жаль наш бувший Президент обмежився тільки відповідями на запитання декількох парафіян. За 6 років незалежності України зріс престиж Української Держави в очах західного світу, але все ж на Україні жити тяжко, панує безробіття, безладдя і русифікація, і з цим іде тяжка боротьба. На питання за економіку він відповів, що він не є в цій галузі обізнаний. Америка формувалася 200 років, а що ж можна зробити за 6 років? Ми сподівалися почути щось краще, тепліше, але Леонід Макарович нас нічим не потішив. Храм йому сподобався і з похвалами він не скупився. Ми були щасливі побачити його, він же Перший Президент Незалежної України!

Після сніданку люди стали до спільної знимки. І так ми розпрощалися з нашим першим Президентом. Ми ще довго сиділи, спілкувалися, смачно поснідавши, розіхалися до своїх власних турбот.

«ГОЛОС» № 5 (40) 6 Вересень-Жовтень 1997 р.

HOSTING LEONID M. KRAVCHUK, THE FIRST PRESIDENT OF INDEPENDENT UKRAINE

Neonila PACZKOWSKI

On August 30, 1997 parishioners of our newly built St. Katherine Church invited to breakfast the first president of Independent Ukraine, the honorable Leonid Makarovych Kravchuk. He arrived accompanied by Doctor Anatol Lysyj and Valentina Yarr. Clear blue skies and a warm sunny morning added to the beauty of the Church.

Fr. Hryhorij with some parishioners met our distinguished guest in the plaza by the Church, heartily greeted him and invited everybody into the Church. After the tour of the Church and a brief prayer, Very Rev. Fr. Hryhorij invited our dear guests to the Parish Hall for breakfast, where several women from our Sisterhood already prepared a nice, rich warm breakfast.

Here Leonid Makarovych was met at the door with the traditional bread-and-salt and warm greetings by Vera Tanasichuk, Wanda Bahmet, Katherine Buhajenko and other parishioners, who came to the Church to share bread-and-salt with the First President of Independent Ukraine. This was a regular workday, Monday, so there weren't too many of our parishioners present. Mr. Kravchuk also had a busy schedule ahead of him. Although the women from the Sisterhood prepared a wonderful breakfast, our guest mentioned that he already had breakfast earlier at his hotel, so he only drank a small glass of orange juice.

We all wanted to hear something more encouraging about today's life in Ukraine. However, our former president only answered questions which several parishioners asked. In 6 years of the independence in Ukraine, the general prestige of Ukraine definitely rose among free countries of the

Western World, but life in Ukraine is still very difficult, there is a lot of unemployment, lack of organization and Russian influence. All this presents many everyday struggles. When someone asked Mr. Kravchuk about present-day economic situation in Ukraine, he said that he is not too well acquainted with this subject, stating that after all United States of America is in the process of moulding its country for already 200 years, so how much can be expected of Ukraine in 6 years. We thought we'd hear something better, warmer, but Mr. Kravchuk could not tell us anything better. He did like the new Church and highly praised it. We were happy, though that we had a chance to talk to him, after all he was the First President of Independent Ukraine!

After breakfast all present had a picture taken with our First President, after which he left. Parishioners lingered on for quite awhile, discussing this event, and after a fine breakfast went home to their own troubles.

"VOICE" #5(40), September-October 1997

Владика Всеволод, 10 грудня 2000 року, підчас Святочної Служби Божої Храмового Свята Св. Катерини, висвятив нашого Настоятеля о. Петра Сівка в чин Отця Протоієрея.

His Eminence Archbishop Vsevolod, on December 10, 2000, during the Feast Day of St. Katherine elevated our Rector Fr. Peter Siwko to the rank of Very Reverend Father.

Archbishop Vsevolod and Protodeacon Mykola Dillendorf with St. Katherine Church clergy, altar servers and children on December 8, 2002 when they visited the Church during the 5th anniversary celebrations of Patron Saint Feast Day.

Архiepіскоп Всеволод та Протоієрєк Миколa Діллєндорф з духовенством, вівтарними прислужниками та дітьми Церкві Св. Катерини під час святкування Храмового Свята Св. Катерини 8-го грудня 2002 р.

ФЕСТИВАЛЬ НАЦІЙ

Рівер Центр, Сейнт Пол, Міннесота - 29 квітня – 2 травня 2004 року

Як і багато років в минулому, українці Міннесоти брали участь в щорічному Фестивалі Націй. Українці репрезентували себе в трьох категоріях Фестивалю Націй – як Майстри Народного Мистецтва – демонстрування писання писанок, у Виставці Української Культури, та в Етнічному Кафе. Головним організатором участі в цьому святкуванні було Сестрицтво Церкви Св. Катерини. За ініціативою Сестрицтва були приготовані різні традиційні українські страви, був організований розклад чергування людей-добровільців, які працювали у всіх трьох кіосках, привезли потрібні речі для цих виставок, демонстрацій, та продажі їжі, і т.д.

Ніна Хоревич та Шерон Медяник голови Сестрицтва Церкви Св. Катерини - організатори участі у Фестивалі українським суспільством. *Nina Chorewycz and Sharon Medjanyk, chairs of St. Katherine's Sisterhood, - main organizers of participation in the Festivals of Nations by the Ukrainian community.*

Фестиваль Націй в Сейнт Полі був створений для людей Міннесоти, які святкують свої етнічні різноманітності від 1932 року. В 2004 році Фестиваль Націй відзначив свою 72-гу річницю.

Перший Народний Фестиваль був започаткований під керівництвом Еліс Сікелс, виконавчої секретарки *Інтернаціонального Інституту Міннісоти* в травні 1932 року. У червні 1933 року, святкування було перенесено в Комо Парк, де святкували

надворі. В 1934 році Фестиваль святкували знову під дахом Аудиторії Сейнт Полу (який був декілька років тому перебудований і тепер називається Рівер Центр).

Під час Другої Світової Війни, деякі групи людей боялися, що глобальні настрої могли б спричинитися до ворожнечі поміж етнічними групами. Але більшість людей вважало, що навпаки,

Фестиваль Націй буде цілющою силою, яка буде розуміння та товариські почуття поміж різними етнічними групами.

Від 1979 року *Фестиваль Націй* почали святкувати кожного року. Цей Фестиваль є однією з найбільших та найдовше святкованих багато-етнічних подій у всій Америці. Під керівництвом *Інтернаціонального Інституту Міннесоти*, на протязі більш ніж 70 років, Фестиваль Націй зміцнює відносини поміж 90 етнічними групами.

Наташа та Світлана Павлова в Українському Кіоску писання писанок. *Natasha and Svitlana Pavlov at the Ukrainian ethnic booth demonstrating Easter Egg decorating.*

Українці брали участь у Фестивалі вже багато років. Як я пам'ятаю, 1951 рік був мабуть найпершим роком відколи українці беруть участь у фестивалі. Залі з виставками та етнічними стравами в той час ще не мали охолодженого повітря. Отже, в 1951 році в залах з великими натовпами людей було дуже жарко і душно. Українці дуже успішно продавали напитек приготований за традиційним "секретним" рецептом – з одної половини чаю, плюс другої половини українського узвару (компоту), та побитого льоду. Стояла довга черга за цим чудесним напитеком, який дуже добре заспокоював спрагу!

Українці також брали участь як танцюристи – різні танцювальні групи дітей та дорослих в привабливих українських народних костюмах виступали на Фестивалі.

Цей рік (2004) Американський прапор щодня розгортали під час чотири-денного Фестивалю. Його тримали представники 90 етнічних груп.

У четвер та п'ятницю Фестиваль був зарезервований майже виключно для школярів Твін Сітіс (Міст Близнят) та інших міст Міннесоти та Віскансину, яких привозили автобусами. Часто

приходилось бачити і говорити з українськими школярами, які навчаються у цих школах. Вони дуже радо приходили до українського кафе, щоб покуштувати їм відомих українських страв та обмінятися кількома словами в їхній рідній мові з українцями, які чергували в українських кіосках.

«ГОЛОС» травень-червень 2004 р. – Майя Грегорет

FESTIVAL OF NATIONS

River Centre, St. Paul, MN – April 29-May 2, 2004

As for many years in the past, Ukrainians of Minnesota participated in this year's Festival of Nations. Ukrainians were represented in three categories – Folk Artisans - Easter Egg Demonstration Booth, Cultural Exhibit, and Ethnic Café. The main organizer of the activities was the St. Katherine Church's Sisterhood, which prepared ahead of time various ethnic foods, organized schedules for people who manned the booths, brought in the items needed for all three booths, and cleaned up and removed Ukrainian exhibits from all three areas

Festival of Nations in St. Paul is a Festival for the people Celebrating Ethnic Diversity Since 1932. In 2004 Festival of Nations celebrated its 72nd anniversary!

The first Folk Festival was conceived under the leadership of Alice Sickels, executive secretary of the *International Institute of Minnesota* in May of 1932. In June 1933 the Festival moved outdoors to Como Park. In 1934 it moved indoors to the St. Paul Municipal Auditorium (now River Centre).

Stephanie Myroniuk and Halyna Myroniuk demonstrating Easter Egg decoration.
Стефанія Миронюк та Галина Миронюк демонструють писання писанок.

Maya Gregoret and Halya Hushcha talking to a member of another ethnic group at the Ukrainian Café. **Майя Грегорет та Галя Гуща враженнями Фестивалю з членом іншої етнічної групи в Українському Кафе.**

During World War II some groups were concerned that the global climate might foster hostilities among groups at the Festival. But most people felt that *Festival of Nations* would be an active force in building understanding and friendship among various ethnic groups.

Since 1979 *Festival of Nations* became an annual event. It is one of the nation's largest and longest running multi-ethnic events. Presented by the *International Institute of Minnesota* for more than 70 years, the Festival of Nations strengthens relationships between 90 ethnic groups.

Ukrainians participated in this event for many years. As I remember, 1951 was probably the first year when Ukrainians started participating in the Festival of Nations exhibits. The exhibit halls in the early 1950-ies were not air conditioned. So,

often it was very hot and stuffy in St. Paul Auditorium. One incident stays particularly clear in my mind. It was very, very hot and stuffy in the St. Paul Auditorium where Festival of Nations was held that year. Ukrainians were very successful selling a special thirst-quenching drink made in accordance with their "secret" recipe of about one half ice tea, plus one half of the Ukrainian popular stewed fruit drink called "oozvar" or "kompot", plus enough ice cubes to make it very cool, refreshing and thirst-quenching. There was a long line of people wanting to get this drink!

In some years in the past Ukrainians also participated in the Entertainment part of the Festival – some children's and adult dance groups in their colorful Ukrainian costumes entertained visitors with their fast-moving ethnic dances.

The American Flag was unfurled daily during the four days of the Festival of Nations this year in the hands of participants from 90 ethnic groups.

On Thursday and Friday, attendance at the Festival during the day was designated for students from various schools in the Twin Cities and other towns of Minnesota and Wisconsin, who were brought in by buses. There were quite a few Ukrainian students in these schools. They were always happy to stop by the Ukrainian Café to sample especially familiar to them traditional ethnic foods and to exchange a few words in their native language with people in the Ukrainian booths.

Bohdan Billy and Daniel Korsunsky at the Ukrainian Cultural booth.
Богдан Білий та Данило Корсунський в кіоску Української Культури.

Maya Gregoret, "VOICE" – May-June 2004 #3(80)

В парафіяльній залі Церкви Св. Катерини відбулося декілька фестивалів на користь Стипендійного Фонду ім. О. Д-ра Володимира і Паніматки Галини Левицьких на підтримку семінаристів Українських Теологічних Семінарій в Тернопільській області України. Люба Левицька, як Виконавча Директорка цього Стипендійного Фонду, організувала декілька таких благодійних фестивалів, на кожному з яких збирали достатні фонди щоб підтримувати приблизно 30 семінаристів на рік. Нижче поданий опис та фотографії з одного з таких фестивалів:

**ОСІННІЙ ФЕСТИВАЛЬ – 12 ЖОВТНЯ 2008 Р.
БЛАГОДІЙНИЙ ФЕСТИВАЛЬ НА КОРИСТЬ СТИПЕНДІЙНОГО ФОНДУ
ІМ. О. Д-РА ВОЛОДИМИРА І ПАНІМАТКИ ГАЛИНИ ЛЕВИЦЬКИХ**

Майя Грегорет

Завдяки старанням Люби Левицької, Виконавчої Директорки Стипендійного Фонду ім. Отця Д-ра Володимира та Паніматки Галини Левицьких, парафіяни та гості мали приємність побачити чудовий розважальний осінній фестиваль, який в той самий час дав нагоду зібрати гроші на підтримку семінаристів трьох теологічних семінарій Тернопільської області. Люба Левицька була ведучою програми. Допомогали Любі її чоловік Боб Морріс, родина її сестри Оксани та Славка Білих, багато парафіян Церкви Св. Катерини та друзі. Смачний обід був приготований Луї Кропельницьким, з допомогою Бориса Галенка, Ніни Хоревич, Шерон Мадяник та інших парафіян.

Вздовж довгої стіни залі стояли столи з різними українськими речами на продаж. Тут були різні вишиті речі, намисто, різьблені речі, картини, тощо. Всі виручені гроші – на семінаристів. На екрані весь час показували картини з Любиною та Боба Моррісових подорожі по Україні.

Люба Левицька, Боб Морріс, Ірма Корсунська та Христя Ермігова привітали гостей – а їх було багато. **Українська "сільська" оркестра Івашкевичів** та Олексій Христич, а також маленька донечка Івашкевичів та малий Богданчик Христич також брали участь – дівчинка завзято пританцювувала, а Богданчик більше спостерігав, бо він молодший і ще не дуже сміливий. Людей в залі зразу ж підхопив веселий настрій.

Далі гостей розважала **дитяча танцювальна група ЧЕРЕМОШ** – невеличкі дів-чатка та хлопчики в зелених буко-винських костюмах вправно і жваво протанцювали декілька танців. Потім танцювали підлітки дівчата та хлопчики

ЧЕРЕМОШУ в синіх спідничках та вишитих сорочечках – вони були добре витреновані і люди в захопленні дивились і подивлялись їхній спритності. Далі танцювали вже підлітки – дівчата та хлопці з ЧЕРЕМОШУ. Тут вже було помітно більш юнацький підхід до танців молодих українських дівчат та хлопців.

Наступним номером мало бути тріо "УКРАЇНОЧКИ" усім нам відомих чарівних, привабливих дівчат – СТАФАНКА ТА ХРИСТИНА КОРСУНСЬКІ та Дарія Кушнір. Дарія захворіла і не прийшла – але то не біда – її замінила бабуса ІРМА КОРСУНСЬКА, яка тренує це тріо – і вона чудово включилася в це тріо і проспівала декілька українських пісень разом з своїми внучками!

ВОЛОДИМИР ІЛЕМСЬКИЙ, заслужений артист України, досконало виконав декілька українських мелодій на піаніно.

Тоді вийшла на сцену **польська група танцюристів ДОЛИНА**. В чудових стилізованих польських костюмах вони дуже вправно протанцювали декілька швидких танців – видно було, що вони були добре приготівані і глядачі з захопленням слідували за їхніми швидкими рухами – кольорові в смужку спідниці на жінках крутилися мов дзиґи, а стрункі чоловіки в чорних костюмах та чоботях вправно танцювали то в парах з жінками, то в різних групах, то всі разом. Чудово!

Учасники **ЕТНІЧНОГО ТАНЦЮВАЛЬНОГО ТЕАТРУ** були наступними – стильні, кольорові костюми ПАЛЕСТИНЦІВ – декілька струнких жінок в кольорових довгих блузках та шароварах захопили глядачів своїми гнучкими рухами. Далі були цікаві АФГАНІСТАНСЬКІ танки – чоловік в турбані, шароварах, білій сорочці та зеленій безрукавці, та декілька жінок, як ніби з гарему, цікаво протанцювали декілька танців притаманних афганістанцям.

Наша любима бандуристка РОМАННА ВАСИЛЕВИЧ, заслужена артистка України, тепер з Міннеаполісу, з великим почуттям та умілістю заграла на бандурі кілька чутливих, тужливих, ніби вітром зароджених українських мелодій. Приємно!

Російська група БІЛОЗОРЬЄ – жінки в пречудових, кольорових блузках та спідницях, та з великими кольоровими хустками, які вони вправно і цікаво та накидали на плечі, то розмахували ними в повітрі, протанцювали декілька російських танків. Далі до них приєдналися чоловіки, які танцювали в парах з жінками, а пізніше приєднались ще й двоє невеликих хлопців, які додали гумору цим танцюристам.

ГАЛИНА ГАБРИЄЛЛІ – локальна співачка та гітаристка виконала декілька пісень своїм незрівнянно красивим і сильним голосом, вживаючи круглу мідну трубку, яка ще більш прикрашала виконання її співу. Захоплює!

Останньою була РУМУНСЬКА ГРУПА танцюристів ІЗВАРОСУЛЬ. Вони також мали чудові костюми – жінки в білих вишитих блузках з чорними хвартухами поперх білих

спідниць, а чоловіки в білих сорочках, білих штанах та у вишитих кіптариках – але особливо цікаві були їхні кольорово вишиті м'які білі чоботи з китицями. Ця група дуже вправно і цікаво виконала декілька суто румунських танків. Створюючи на сцені справжній "водоворот".

Далі за ініціативою танцюристів з ІЗВАРОСУЛЮ зібралися учасники всіх вищеназваних груп та разом з усіма бажаючими – старі і малі – танцювали всі разом просто в залі, коло сцени. Це було дуже весело!

ВЕЛИКА ПОДЯКА УСІМ ГРУПАМ ТАНЦЮРИСТІВ, ЯКІ БЕЗКОШТОВНО РОЗВАЖАЛИ ГЛЯДАЧІВ ПІДЧАС ФЕСТИВАЛЮ. ТАКОЖ ПОДЯКА УСІМ ІНШИМ – ЗА СМАЧНИЙ ОБІД, ЗА ПРИСУТНІСТЬ ТА ПОЖЕРТВИ ГРОШЕЙ НА ЦЮ БЛАГОРОДНУ ЦІЛЬ ПІДТРИМКИ СЕМІНАРИСТІВ, ТА УСІМ ІНШИМ, ЯКІ ПРАЦЮВАЛИ В БУДЬ-ЯКІЙ РОЛІ ПІД ЧАС ФЕСТИВАЛЮ!

«ГОЛОС» №. 6(107) Листопад-Грудень 2008

*****

Many wonderful Fall Festivals to benefit the Seminarians of three theological seminaries in Ternopil Region, Ukraine, supported by the Very Rev. Dr. Wolodymyr Lewytzkyj and Panimatka Halyna Lewytzkyj Seminarian Scholarship Foundation, have taken place at St. Katherine Parish Hall in Arden Hills, Minnesota, thanks to the efforts of Luba Lewytzkyj, the Executive Director of this Seminarian Scholarship Foundation. One typical festival is described below:

FALL FESTIVAL ON OCTOBER 12, 2008 TO BENEFIT THE SEMINARIANS IN UKRAINE VERY REV. DR. WOLODYMYR AND HALYNA LEWYTZKYJ SEMINARIAN SCHOLARSHIP FOUNDATION

Maya GREGORET

Thanks to Luba Lewytzkyj's efforts parishioners and guests enjoyed a wonderful, colorful fall festival. Luba is the Executive Director of the Very Rev. Dr. Wolodymyr and Halyna Lewytzkyj Seminarian Scholarship Fund. Parishioners enjoyed the wonderful, colorful, fun festival, where they also had the opportunity of providing the money received from the dinners, purchases and donations for the seminarian fund which supports three theological seminaries in the Ternopil area of Ukraine. Luba Lewytzkyj was the Master of Ceremonies. Helping to organize the program, prepare and serve dinner were her husband Bob Morris, her sister Oksana with husband Slavko Billy, and other family members, and many parishioners of St. Katherine Church, and friends. A tasty dinner was prepared by LOUIS KROPELNICKI, with BORIS GALENKO, NINA CHOREWYCZ, SHARON MEDJANYK AND OTHER PARISHIONERS.

Along the long wall in the parish hall there were tables with various Ukrainian items for sale - embroidered items, necklaces and earrings, paintings, wood carvings, etc. – all for the benefit of the seminarians. On a screen there was a continuous slide show from Luba's and Bob Morris's travel last summer in Ukraine.

Luba L., Bob Morris, Irma Korsunsky and Chris Jermihov greeted the audience – which was quite numerous. Ukrainian Village Band of Iwaskewych and Co., and Oleksiy Khrystech, as well as the little Iwaskewych girl and little Bohdan Khrystych also participated. The girl enthusiastically danced to the fast popular Ukrainian dance melodies, while Bohdan mostly only observed – he is a little younger and not that brave, yet. This put everyone in joyful, careless mood!

CHEREMOSH Dance Ensemble's little boys and girls in bright green Bukovinian costumes skillfully danced several Ukrainian Dances. Next was a group of a little older boys and girls from the CHEREMOSH Ensemble - girls in cute dark blue skirts and white shirts embroidered in red – it was obvious that they were very well trained and their dancing technique was impeccable. Then a teenage group from the CHEREMOSH - girls and boys – performed several

dances which are so characteristic of more grown up girls and boys of Ukraine.

The next performance was that of the trio singers **UKRAINOCHKY – STEPHANIE AND CHRISTINE KORSUNSKY** and Daria Kushnir. However, Daria Kushnir could not be there due to illness. So, no problem, **IRMA KORSUNSKY**, who trains this trio, stepped in and without any hitch sang with her granddaughters!

VOLODYMYR ILEMSKY, meritorious artist of Ukraine, gave an impeccable piano performance and sang several Ukrainian melodies of his own compositions.

Participants of the ETHNIC DANCE THEATER were next – the women in beautiful, colorful PALESTINIAN costumes – performed several sensuous dances, charming the audience with their lithe movements. They were followed by some AFGHANISTAN dances – a man wearing a turban, wide pants and a vest, walked onto the stage. Several women joined him, like as if from a harem – they were wearing colorful tops with long sleeves and colorful long pantaloons.

Then there was a **Polish dance group DOLINA**.

The women were dressed in stylized Polish costumes. Their colorful striped skirts were twirling like some kind of tops – they were fun to watch. Their men then joined in – they were wearing stylish black costumes with white shirts, and black boots.

Our own, beautiful, skillful Romanna Vasylevych, meritorious artist of Ukraine, performed several Ukrainian melodies on the all-Ukrainian old type of a string instrument BANDURA. It seemed that the tunes played on the bandura were created by the winds blowing through the steppes of Ukraine.

A Russian dance ensemble BELOZOR'E – women in beautiful colorful blouses and long colorful skirts with large shawls were skillfully waving these in various configurations danced several dances. Men in stylish black costumes joined the women and they danced several dances in pairs. The group was then joined by two young boys, also wearing colorful interesting costumes, added some humorous dance steps. It was all fun to watch.

GALINA GABRIELLI – local vocalist and guitar

player sang several Ukrainian songs in her beautiful, strong voice. She was using

a piece of a special copper pipe, which further enhanced her singing.

Last, but not least, was the Romanian dance group ISVAROSUL. They were also wearing beautiful stylized Romanian costumes – the women were wearing white, embroidered in red, blouses, with long white skirts, over which they had black aprons with fringes. The men had white shirts on, white, tight pants and colorful embroidered vests. They were also wearing white, colorfully embroidered soft boots, with tassels. This group very skillfully danced various intricate dance steps, in the end like some kind of a whirlpool.

Then, at the initiative of the ISVAROSUL group many people from various above mentioned dance groups, as well as people from the audience – young and old – danced all together in a cleared area in front of the stage. It was great fun for all!

MANY THANKS TO EVERYONE WHO PROVIDED FREE ENTERTAINMENT, TO EVERYONE ELSE FOR ATTENDING THIS FESTIVAL, AND FOR THE MISCELLANEOUS WORK AT THE FESTIVAL – THIS FESTIVAL PROVIDED THE MONEY FOR THE SEMINARIANS IN UKRAINE AND AT THE SAME TIME IT WAS GREAT FUN!

Maya Gregoret

"VOICE" #107 November-December 2008

**EASTER CELEBRATIONS AT ST. KATHERINE PARISH
ВЕЛИКОДНІ СВЯТКУВАННЯ В ЦЕРКВІ СВ. КАТЕРИНИ**

Easter 2000 – Великдень 2000 р.

Easter 2000 – Великдень 2000 р.

Easter 2001 – Великдень 2001 р.

Easter 2001 – Великдень 2001 р.

Easter 2011 - Великдень 2011 р.

Easter 2011 - Великдень 2011 р.

ЄПИСКОП ДАНИІЛ ВІДВІДАВ ЦЕРКВУ Св. КАТЕРИНИ В ДНЯХ СВЯТКУВАННЯ ХРАМОВОГО СВЯТА – 4-6 ГРУДНЯ 2009

Майя (Марія) ГРЕГОРЕТ

Вже декілька тижнів парафіяни Церкви Св. Катерини чекали і готувалися до приїзду Єпископа Даниїла на святочне відзначення їхнього Храмового Свята Св. Катерини. Цього року, порівнюючи з минулим роком, коли під час приїзду гієрархів в Міннесоті відбувався дуже великий сніжний шторм і їздити автом було дуже трудно і навіть небезпечно, погода була гарна, хоч і холодненька, сніг, який випав вночі, вкрив тонкою ковдрою усю переважно сіру землю пізньої осені і все зробилось красивим і чистеньким.

Нарешті настали довго очікувані дні кінця тижня, коли Його Преосвященство Єпископ Даниїл та Іподиякон Василь Пасакас, з Семінарії Св. Софіїя прибули у п'ятницю, 4-го грудня. Зразу ж наш настоятель о.Петро Сівко привіз їх на невелику зустріч з членами Парафіяльної Управи та іншими парафіянами. Після вечері почалися неофіційні розмови поміж Його Преосвященством Єпископом Даниїлом та присутніми. Владика Даниїл розповів дуже цікаві речі з його життя та як і чому він вирішив присвятити своє життя Ісусові Христу та українській православній церкві.

В суботу, 5 грудня, в Церкві була відслужена Вечірня. Це була дуже приємна, лагідна Служба Божя, яка вливала спокій в душі вірних в церкві. Гарно співав хор – диригував Олексій Христинич. Після Вечірні всі були запрошені до парафіяльної залі на легенький підвечірок приготований Сестрицтвом. Багато мали нагоду персонально познайомитись та поговорити з Владиком Даниїлом.

В неділю, 6 грудня, о 9:30 годині ранку, Єпископа Даниїла, від Недільної Школи, привітали Софійка Печенюк та Єва Марія МкДоно (Багмет) букетом чудових червоних троянд. Владика Даниїл зразу ж витяг декілька троянд з букету і роздав їх дітям, які стояли поблизу. Президент Парафіяльної Управи, Святослав Мірза, привітав Єпископа Даниїла від усіх парафіян традиційними хлібом-та-сіллю. Шерон Медяник привітала Владикау яскравим букетом соняшників та червоних троянд від Сестрицтва.

Почалася урочиста Єпископська Божественна Літургія. Церква була повна. Служили з Владиком Даниїлом наш о. прот. Петро Сівко та о.прот. Євген Кумка, настоятель Церкви Св. Михаїла та Св. Юрія в Міннеаполісі, та Іподиякон Василь Пасакас, наш Іподиякон Віктор Гуца, та Марк, Іподиякон з ПЦА (Православна Церква Америки), а також декілька Вівтарних Прислужників з нашої Церкви та з Церкви Св. Михаїла та Св. Юрія. Все було дуже святочно! Церковний Хор, до якого влилося декілька чудових співаків з Міннеапольської Церкви, чудово співав відповіді на молитви Владики Даниїла та священників. Диригувала Галина Миронюк. Цікавий був православний ритуал переоблачення Владики Даниїла. На початку Служби він мав на собі чудову фіолетового кольору з червоними полосами Мантию та дуже довгим шлейфом, який вправно підносив за Владиком Іп. Василь Пасакас – коли ж Іп. Василь, маючи ще багато інших обов'язків, скоренько навчив нашого вівтарного хлопця Миколу Сівка, як це робиться, передав йому це завдання. Паред початком самої Святої Літургії Владика Даниїл переоблачився з фіолетової Мантиї в прекрасне блакитное, кольору погожого літнього неба, гаптоване золотом, Єпископське Облачення.

Всі Богослуження відбувались в обох – англійській та українській мовах одночасно, що давало змогу усім розуміти все, що відбувалося в Церкві. Четцями Євангелії були Роман Корсунь (укр.) та Віктор Гуца (англ.). Декілька разів під час Святої Літургії Владика Даниїл благословляв присутніх Дикірієм та Трикірієм – спеціальними підсвічниками з запаленими свічками.

В своїй дуже зворушливій проповіді Владика Даниїл давав багато прикладів для створення приємної та запрошуючої атмосфери в наших церквах, яка б приваблювала гостей, які часом відвідують наші церкви, і можливо б захотіли б зробитися постійними членами церкви. Владика Даниїл підкреслив, що тому що ми живемо посеред двох культур – української та американської – дуже важливим є те, щоб зберегти Православну Церкву, щоб пристосуватися до обох культур і провадити Богослужіння в обох мовах. Настоятель нашої Церкви, о. прот. Петро

Сівко, розуміючи цю ситуацію, вже декілька років служить недільні Святі Літургії в обох мовах, міняючи мову через кожний тиждень. В своїй промові, Владика Даниїл також підкреслив, що внутрішній душевний спокій та щастя є далеко більш важливими ніж нагромадження земного майна.

Тоді Владика Даниїл здійснив таїнство причастя, спочатку причастивши вівтарні прислужників, а потім багатьох дітей та дорослих, які належно приготувалися до Святого Причастя і бажали щоб в день храмового свята Св. Катерини причастив їх сам Владика Даниїл.

Після співання закінчуючої молитви, «Боже Великий, Єдиний..» створилася довга черга до «вшанування Хреста» - і радісний усміхнений Владика Даниїл знайшов час, щоб сказати принаймні пару теплих слів до кожної людини, яка підходила цілувати Хрест.

Після закінчення Літургії, Владика Даниїл відзначив і вручив Похвальні Грамоти декільком особам з нашої парафії за їхню довголітню віддану працю в нашій православній церкві. Грамотами були нагороджені: Анатоль Неприцький, Луїс Крпельницький, Пилип Шайда, Іван Гупало, Татяна та Іван Ілієвські, Оксана Бринь, та Неоніла Пачковська.

Всі були запрошені до Парафіяльної залі на Святочний Обід. Тому що ціни за обід були зазначені як «добровільні датки» усі могли взяти участь - з'їсти смачний обід, послухати цікаву програму та поспілкуватись один з одним. Столи були гарно накріті білими скатертинами, з квітами посередині, та вже з розкладеними приборами для їдження. Коли всі посідали за столи, Люба Лквицька, Куль-

турно-Освітній Референт нашої парафії, привітала гостей та офіційно почала програму.

За буфетним столом стояли Ніна Хоревич, Тамара Косін, Алла Христич, вся Родина Мачків (Наталя, Михайло, Ричард, Богданна) та Борис Галенко. Алекс Хоревич, Мол., наливав біле та червоне вино в шкляночки. Тут треба сказати, що було ще багато інших молодших людей, які в один час чи інший, допомагали в кухні, сервували обід, тощо. Щира подяка усім!

Іподиякон Василь Пасакас взяв мікрофон і розповів присутнім про себе. Він висловив свою велику подяку усім нам за неоціниму нагоду для нього та інших семінаристів дістати богословську освіту в Україні, а пізніше в Сполучених Штатах Америки, коли декілька кращих семінаристів були вибрані навчатись в Семінарії Св. Софії в Саус Бавн Бруку, Н.Дж., завдяки Семінарійному Стипендіальному Фонду Отця Д-ра Володимира Левицького та Паніматки Галини Левицької, який тепер є під керівництвом Люби Левицької. В цей Фонд багато парафіян Св. Катерини та інших церков давали пожертви. Василеві Пасакасові дуже подобається його теперішня праця, як наприклад їздити з Владикою Даниїлом та відвідувати різні парафії, які тепер належать до Західної Єпархії УПЦ, тепер під адміністрацією Владика Даниїла.

Наше любиме тріо молодих співачок «Україночки» (Степанка та Христина Корсунські та Дарія Кушнір) розважили присутніх співом декількох милих українських пісень.

В своїй промові Владика Даниїл привітав парафіян та гостей з Храмовим Святом. Темою його промови була його подорож влітку 2008-2009 років в Україну. Він, та група українців відвідали два сиротинця – в Знам'янці, Кіровоградської області, та в Залуччя, Житомирської області. Ці сиротинці опікуються дітьми з серйозними ментальними та фізичними вадами, багато з яких є наслідком Чорнобильської атомної катастрофи більш ніж двадцять років тому. Діапозитиви («слайди») з цих подорожей показували на стіні. Владика Даниїл та його група молодих українських добровільців зробили декілька подорожей до цих сиротинців. Діти, яких вони там відвідували, пам'ятають їх і завжди дуже радіють коли ця група приїжджає відвідувати їх знову і знову.

Президент Парафіяльної Управи, Святослав Мірза, подарував чек на \$1,000 від нашої парафії на цю гуманітарну працю. Владика Даниїл сердечно подякував його за такий щедрий дар.

Валентина Ярр, Президент Парафіяльної Управи Церкви Св. Михаїла та Св. Юрія, привітала нашу парафію з Храмовим Святом і побажала нам успіхів в майбутньому.

Парафіяни та гості, цілою групою, або родинно, чи з друзями, виходили на сцену, де їх фотографували з Владикою Даниїлом. На закінчення Церковний Хор проспівав молитви, які також співали майже усі парафіяни та гості.

Велика подяка Ніні Хоревич та її чоловікові Борисові Галенкові, та іншим членам Сестрицтва та всім іншим хто брав участь в приготуванні та сервуванні обіду, усім хто допомагав у кухні, прибирав після обіду, або брав якусь іншу участь в організуванні цього Храмового Свята.

Найбільша ж подяка Його Преосвященству Єпископові Даниїлові та семінаристові Іподияконів Василю Пасакасові за те що вони вшанували нашу Церкву Св. Катерини під час Днів Храмового Свята своїм приїздом і зробили це святкування особливим, небуденним, яке парафіяни та гості будуть приємно згадувати багато років в майбутньому.

BISHOP DANIEL VISITS ST. KATHERINE CHURCH - DECEMBER 4-6, 2009 FOR THE FEAST DAY CELEBRATIONS

Maya (Maria) GREGORET

For many weeks parishioners of St. Katherine Church in Arden Hills (St. Paul), Minnesota, had been looking forward to His Grace Bishop Daniel's visit for St. Katherine Feast Day Celebrations. Unlike last year, when Minnesotans were hit by a real blizzard, this year the weather was quite pleasant. It was a rather cold day with a thin sheet of snow covering everything, which actually enhanced the autumn's mostly gray scenery.

Finally the long awaited weekend arrived on December 4th. Immediately from the airport, Vladyka Daniel and Sub-deacon Vasyl Pasakas of St. Sophia Seminary attended parish board administration Council Social. An informal pot-luck supper was prepared by various parishioners and enjoyed by all. After supper, thought-provoking conversations ensued. Bishop Daniel started the meeting by telling a very interesting history of his life and how and why

the Bishop from the parishioners with the traditional "bread-and-salt". Sharon Medjanyk, also greeted the Bishop from the Sisterhood, presenting him with a bouquet of sunflowers and roses.

The solemn Hierarchal Liturgy followed. The Church was filled to capacity. Concelebrating with His Grace Bishop Daniel were our pastor Fr. Peter Siwko and Fr. Evhen Kumka, pastor of St. Michael's and St. George's Ukrainian Orthodox Church in Minneapolis. Assisting were Subdeacon Vasyl Pasakas, our Church's Subdeacon Victor Hushcha and Subdeacon Mark from the OCA, as well as several altar boys from our Church and from St. Michael's and St. George's Church. Everything was very

festive!

The Choir was joined by several superb singers from St. Michael's and St. George's choir, here under the direction of our Choir Conductor Halyna Myroniuk.

Very interesting to observe was the vesting of His Grace Bishop Daniel. As the Bishop entered the Church, he was wearing a grand purple Mantia with red stripes and very long train, which was ever so ably carried by Subdeacon Vasyl Pasakas, who, when he felt the need for assistance, quickly delegated this duty to our altar boy Nicholas Siwko.

All services were conducted interchangeably in both English and Ukrainian, which made the services understandable to all present. Readers were Roman Korsun (Ukrainian) and Victor Hushcha (English).

In his very moving sermon Vladyka Daniel gave many examples and advice for creating a pleasant and inviting atmosphere in our churches which would attract visitors who might possibly be looking for a new place of worship. He emphasized that

because our Ukrainian Orthodox Church in America is in the middle of two cultures – the Ukrainian and the American - it is very important in order to preserve our Orthodox Church to adjust our services and celebrations to both cultures and languages. Fr. Peter Siwko, understands this situation and for many years has been celebrating Sunday Divine Liturgies in both languages, alternating the language every other Sunday. In his sermon Vladyka Daniel also stressed that inner peace and spiritual happiness is more important than the accumulation of worldly possessions.

After singing the final prayer "Bozhe Velykyj Yedynyj..." – the Ukrainian prayer imploring the Almighty God to preserve our Fatherland Ukraine – a long line for veneration of the Cross formed and the radiant and smiling Vladyka Daniel found enough time to exchange at least a few friendly words with just about everyone who approached him.

Bishop Daniel then presented Blessed Certificates to several parishioners for their many years of outstanding and dedicated

hard work in service to the church. The following people were honored with such certificates: Anatol Niepritzky, Louis Kropelnicki, Philip Shayda, Ivan Hupalo, Tatiana and Ivan Ilievsky, Oksana Bryn and Neonila Paczkowski.

A commemorative photo of all clergy and altar servers who were present on this day at the church was taken.

Everyone was invited to the Parish Hall for a Feast Day Luncheon. As the price of the luncheon was on "donation" basis, all people were able to enjoy the lunch and the program, as well as socializing with each other.

When the people were seated at the tables covered with white tablecloths and attractively set, Luba Lewytzkyj, our Church's Cultural Liaison, officially opened the program.

At the Serving Table were Nina Chorewycz, Tamara Kosin, Alla Khrystych and the entire Maczka family (Natalie, Michael, Bohdanna, Richard) and Boris Galenko; and Alex Chorewycz, Jr. there were also many other younger people helping at the kitchen or at the

serving table at one time or another. Many thanks to all of them!

Subdeacon Vasyl Pasakas stepped up to the microphone and thanked everyone for the opportunity that he and several other students of the St. Sophia Seminary had, expressing his gratitude for the financial assistance which they received through the Rev. Dr. Wolodymyr Lewytzkyj and Panimatka Halyna Seminarian Fund, now administered by Luba Lewytzkyj, which enabled them to continue their studies in Ukraine and come to the United States to continue their education here.

Favorite female trio singers "Ukrainochky" (Stephanie and Christina Korsunsky and Daria Kushnir) enchanted the audience with their singing of several charming Ukrainian songs.

Bishop Daniel then spoke to parishioners and guests congratulating St. Katherine Parish on their Feast Day. His main theme, though, was his summer trip to the orphanages in Ukraine, which included a slide show. These orphanage homes care for children with severe and permanent mental and physical disabilities, many of which are attributed to the Chernobyl nuclear accident, which took place more than 20 years ago. Bishop Daniel and his group of young Ukrainians traveled to these orphanages for several years in a row now. The children remember them and are anxiously awaiting for them to return again and again.

The President of our Parish Council, Sviatoslav Mirza, presented Bishop Daniel with a \$1,000 check for humanitarian work at these orphanages. Vladyka Daniel expressed his heartfelt thanks.

Valentina Yarr, President of St. Michael's and St. George's Parish in Minneapolis, greeted parishioners of St. Katherine Church on their Feast Day and wished them success for many years in the future.

A commemorative photo of parishioners and guests with Vladyka Daniel was taken on the Parish Hall stage.

Final prayers sang by the Church Choir concluded the wonderful celebrations of St. Katherine Parish Feast Day. Many thanks to Nina Chorewycz, her husband Boris Galenko, other members of the Sisterhood and everyone else who assisted in preparations for this Feast Day, organizing the luncheon, serving

the food, and cleaning up after the event.

The biggest thanks though go to His Grace Bishop Daniel and Subdeacon Vasyl Pasakas who honored the parish on this Feast Day, making this festive event one that will be remembered for many years to come.

PUBLICITY

ЩО ПРО НАС ПИСАЛИ

CHURCH TO CONSECRATE ICONASTAS

Ukrainian Artistry to Be Displayed in St. Paul

By FALSUM RUSSELL
Staff Writer

An artistic bit of the Old World will be unveiled to the people of St. Paul today in a holy setting.

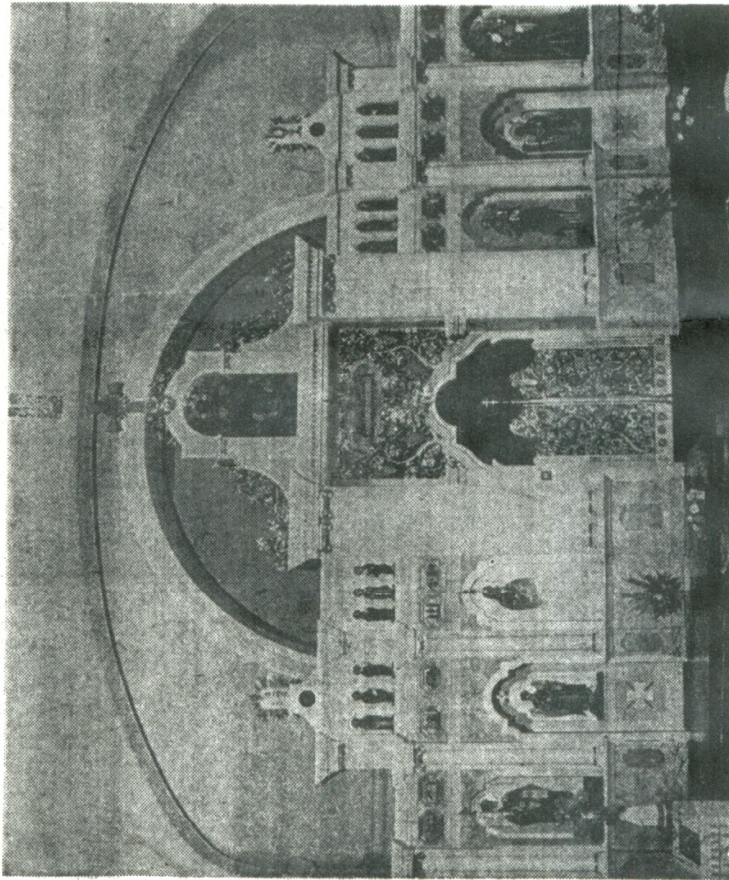
The place is the Ukrainian Orthodox church of Saints Volodymyr and Olga, 873 Portland ave.

The occasion, starting at 9:30 a. m., is the consecration of the iconastas or partition adorned by holy images, an integral part of that house of worship, by Archbishop John Theodorovich of Philadelphia, the Metropolitan of the Ukrainian Orthodox Church of the United States.

Taking place on its annual patron saints' day (Volodymyr and Olga were early rulers of the Ukraine later sainted by the church), the event is a sacred one for the small congregation and their pastor, the Rev. Wasyl Umanetz.

But to the 200 members, many of whom came here as displaced persons, it is more than that.

They look upon their church as a gift of their cultural heritage to the community.

EVERY INCH of this ornate iconastas, including the icons which adorn the Ukrainian Orthodox church, 873 Portland ave., was designed and fashioned by its members.
—Pioneer Press Photos by Don Church.

THE REV. WASYL UMANETZ, pastor of the Ukrainian Orthodox church.

Purchased in 1906, the edifice, formerly the First Methodist church, has been transformed into one more in keeping with the traditions of Eastern Orthodox churches.

The beautiful, colorful and ornate iconostas — the partition separating the altar and sanctuary from the rest of the church—is the only one in the Twin Cities done in authentic Orthodox Byzantine style.

And every bit of the renovation, from the elaborate chandelier with its 500 prisms to the intricate carvings and brightly painted icons on the iconostas, has been done by members of the church.

Skilled artists and craftsmen among them donated their time, talents and creativity. Those who could not help by actual work made contributions to cover the cost of necessary materials and supplies.

Main promoter of the project was Michael Mychalewytch, 915 Ohio st., an artist-painter employed by a St. Paul architectural and engineering firm. He was one of more than 100 displaced persons who came to Minnesota under the sponsorship of Dr. and Mrs. A. A. Granovsky, 2101 Scudder st., friends of the church.

Mychalewytch not only planned and supervised the renovation project but also designed the huge iconostas to meet all the religious

INTRICATE DESIGN of the heavenly or main door in the iconostas was carved by Igor Kubik, who is examining his handiwork.

art requirements of the Orthodox church and painted 41 icons according to the traditional requirements of the Ukrainian church.

Working from Mychalewytch's minutely detailed design, another charter

other members of the parish.

The iconostas is 35 feet wide and nearly ceiling high. Its focal points is the heavenly door, beyond which no layman may pass. Hand-carved in a stylized grape vine pattern symbolizing the essence of life, it carries six icons, four of them hand painted, and two carved into the wood.

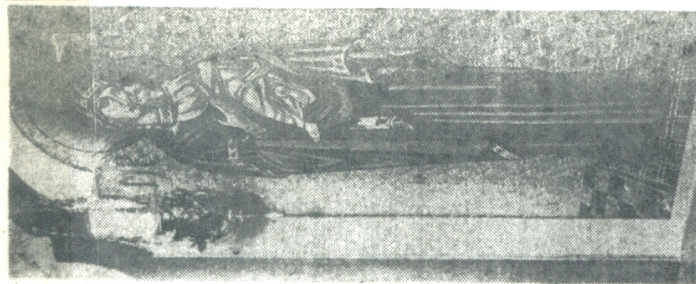
Flanking the heavenly door are two side doors, used by the acolytes, and tiers of images of holy persons. The largest are those of Jesus and Saints Mary, Michael, Gabriel, Volodymyr and Nicholas.

Above these are small paintings depicting the principal holidays in the Orthodox church based on the life of Christ and above them are larger ones of the 12 apostles.

Over the heavenly door is a painting of Christ holding the globe in His hands, symbolizing Him as the ruler of the universe. Topping the center of the iconostas is a cross. On one side is the tablet of the Ten Commandments and on the other a chalice, hand-carved to symbolize the Old and New Testaments.

Back of the iconostas and beyond the altar is one of the largest icons, a painting of Christ and a repentant sinner, the work of another artist and church member, Volodymyr Myroniuk, 807 Ottawa ave.

The general painting and ornamental decoration in gold and appropriate colors

CLOSE-UP of one of the icons, painted by Michael Mychalewytch, that adorn the iconostas.

of the iconostas, as well as the entire interior of the church, was done by Eugene Pysarsky, 818 Winslow ave.

The large and sparkling candelabrum hanging from the ceiling in the center of the church was made by Alexander Paczkowski, 1367 E. Arlington ave., a butcher by trade and metal worker hobbyist.

A year ago, when the iconostas project was started, Kubik shut down his contracting business for 2½ weeks and moved his shop into the church.

Since then many of the parishioners have spent week ends and after-job hours working toward completion of their debt-free church. Estimated cost of the iconostas alone, if they had not designed and executed it, is at least \$35,000.

Now that is completed, they are extending an open invitation to all persons, regardless of faith, to attend the consecration service.

To them, their church is a sort of tribute to freedom and the community that provided many of them a new opportunity in life.

5 historic churches in area cry out for major renovation

By Linda Mack / Staff Writer

The churches and synagogues of the Twin Cities form a rich architectural treasure. Here are five gems in need of renovation.

Stewart Memorial Church (now Redeemer Missionary Baptist Church) — 116 E. 32nd St., Minneapolis

Stewart Memorial Church, the only church in the state and one of a handful in the country designed in the Prairie School style, used to be visible just west of Interstate Hwy. 35W near Lake St. Then the freeway sound wall went up and the flat-roofed brick building seemed to disappear.

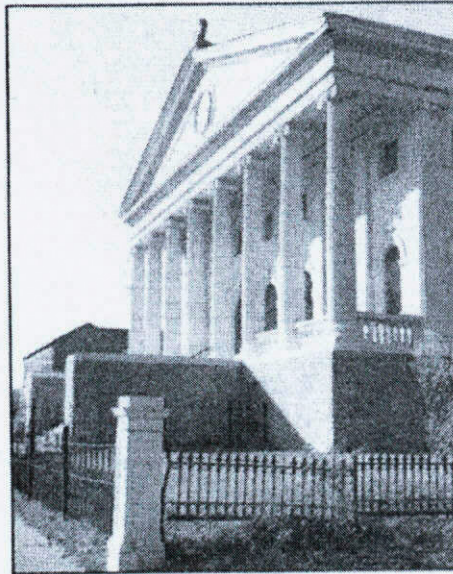
If the Redeemer Missionary Baptist congregation hadn't bought the church a year ago, its disappearance might have been real. The original Presbyterian congregation had left after the freeway cut the church off from its neighborhood. Window frames rotted, brick cracked

Sts. Volodymyr and Olga Ukrainian Orthodox Church — Portland Av. and Victoria St., St. Paul.

This massive white church looks like a Roman temple but it's a bastion of Ukrainian culture near Summit Av. The congregation bought the building from Methodists in 1927, painted the domed ceiling blue with gold angels and stars, and built, carved and painted with their own hands an *iconstasis*, a traditional Orthodox altar screen.

The congregation of 75 families still loves the sanctuary, the school rooms where Ukrainian is taught, and the big fellowship hall below the sanctuary where Sunday smorgasbords raise money to help run the church.

But *piroshki* and *kielbasa* aren't going to raise the \$500,000 that may be needed to renovate the 80-year-old church. The walls of solid block aren't so solid anymore. Water damage has raised questions about the building's stability. The congregation built a brick facing to reinforce the foundation but it, too, is

Sts. Volodymyr and Olga Ukrainian Orthodox Church, Portland Av. and Victoria St., St. Paul, is 80 years old and needs \$500,000 in repairs.

now bowing. The front steps need work — and there are a lot of them. The frames around the stained-glass windows are rotting, and it's time for a new furnace and electrical system.

"We've been patching and patching," says Ivan Buhajenko, president of the church board. "It's no good for us anymore."

The congregation would like to sell the church or tear it down and build another. Demolition is not likely to meet with neighborhood or preservationists' support. Sts. Volodymyr and Olga is part of the Historic Hill District on the National Register of Historic Places but does not have local historic designation and thus is not protected from demolition.

Basilica of St. Mary — Hennepin Av. at 16th St., Minneapolis.

Roman Catholics in Minneapolis should be as visible as those in St. Paul, Bishop John Ireland decided at the turn of the century, and he

Unique Ukrainian Church will open in fall

Arden Hills

By Laurel Rudd

By next year, Arden Hills will be home to a church that is architecturally one-of-a-kind in the Twin Cities – though it would be commonplace in Ukraine.

Representatives of St. Volodymyr and St. Olga Ukrainian Orthodox Church, located At 873 Portland Ave. in St. Paul, were granted A special use permit by the Arden Hills City Council Sept. 26 in order to build St. Katherine Ukrainian Orthodox Church and Parish Hall at Highway 96 and Snelling Avenue. If everything goes according to plan in the next month with consecration slated for next fall.

The church has also purchased the one house on the northwest corner of the 4.8 acre site. It will serve as the priest's residence.

THE EASTERN Orthodox-style church Will reach 90 feet in height at the top of the cross On the central dome, which is surrounded by four smaller cupolas. According to Architect Oleg Gregoret, chair of the building committee, the cupolas will be made of copper, and will quickly darken to a dark brown color.

The 4,600 square-foot church will have Pews for 150 people, and the 6,200-square-foot Parish hall and cultural center will hold approximately 300 people. The two facilities, which are connected by a 3,120-square-foot structure housing a lobby and classrooms, will be used simultaneously. The building surrounds a central

Architect's sketch of St. Katherine's Ukrainian Orthodox Church and Parish Hall to be built on a site near Highway 96 and Snelling Avenue. If everything goes according to plan, construction will begin in the next month with consecration

ALTHOUGH St. Katherine's will be one of three Ukrainian Orthodox churches in the Twin Cities, the Rev. Stefan Zencuch said that the other two are very concerned with protecting the Ukrainian language and culture. The new church will cater to baby boomers – the first generation of parishioners born in the United States.

According to Church President John Buhajenko the congregation plans to sell the St. Paul Church building where they currently hold services.

**THE BULLETIN – Shoreview –
Arden Hills, October 5, 1994**

East Side serves congregation during church construction

by Tom Conlon

Transitions and changes can be difficult — especially when it's a church meeting in temporary locations while striving to meet the needs of its first and third generation Americans' language and cultural traditions.

For Saints Volodymyr and Olga Ukrainian Orthodox Church, these challenges surfaced later than many of the East Side's ethnic Catholic and Lutheran congregations — which long ago made the transition to English services from the native languages and traditions of their ethnic founders.

While the East Side's St. Casimir's Roman Catholic Church shares a common Slavic heritage (Polish immigrants founded the church and worshipped in the native language in the late 1800s) with the Ukrainians, it has different religious and cultural traditions. But for St. Casimir's occasional Polka mass and recognition of

While most western European immigration ended after World War I, and second generation Americans gradually adapted to the new American language and culture by the 1950s, much of the local Ukrainian community is now undergoing that challenge.

"The East Side played a major role for many Ukrainian-Americans in St. Paul," said Eastsider Philip Shayda, a founding member of Sts. Volodymyr and Olga who serves as a church trustee and is its official historian. "By

1953, we moved to a permanent building at Jenks and Greenbrier Streets, which today is a house. In 1960, we bought a church at Portland and Victoria Streets in the Summit-University

neighborhood until selling it in late 1994 for construction of a new Twin Cities Ukrainian Orthodox Church. St.

Stephan's was gracious enough to share their church with us during construction — and brought us back to the East Side."

Standing outside the East Side's St. Stephan's Ukrainian Catholic Church, the temporary home of Sts. Volodymyr and Olga Ukrainian Orthodox Church, are from left: The Rev. Hryhorij Podhurec (rector at Sts. Volodymyr and Olga); Alex Chorewycz (church building committee treasurer); Philip Shayda (church historian and trustee); and Oleg Gregoret (architect and chair of building committee).

its Polish language, you're unlikely to find a mass or religious service in German, Norwegian, Swedish, Italian or any other European language on the East Side anymore.

East Side church hosts Ukrainian parish

However, in December 1994, Ukrainian Orthodox liturgies (or services) at Sts. Volodymyr and Olga Ukrainian Orthodox Church came to the East Side.

Actually, the church returned to the East Side temporarily while its new church is being built in Arden Hills. Currently meeting Sunday mornings at St. Stephan's Ukrainian Catholic Church on Orange and Greenbrier Streets, the Ukrainian Orthodox congregation began in 1950 at several East Side locations to meet new waves of immigrants — many of them refugees from the communist and occupying German Nazi forces during World War II in their native Ukraine.

New church, cultural center

The new church will be known as St. Katherine Ukrainian Orthodox Church and Cultural Center, currently under construction at Highway 96 and Snelling Avenues in Arden Hills. Upon its grand opening in the summer of 1996, Sts. Volodymyr and Olga will leave the East Side for good and join other Orthodox Ukrainians from throughout the Twin Cities to build a new church community with many new features.

"We are at the point where we have third-generation Ukrainian Orthodox members who are less likely to speak fluent Ukrainian or participate solely in Ukrainian community social functions," said Alex Chorewycz, treasurer of the church building and fundraising committee. "We want to keep them connected to both the Orthodox faith and their Ukrainian heritage, but realize it means addressing different needs. Adding an additional

committee).

church service or religious/cultural school class in the English language are strategies to meet both first, second and third-generation Ukrainians' needs without losing their identity. We want to be more inclusive, including reaching out to non-Ukrainian Orthodox and other Christian believers with an interest in our faith."

Other Ukrainian churches

Currently there are two other Ukrainian Orthodox churches in the Twin Cities — St. Michael's and St. George's — both older congregations in Minneapolis founded prior to World War II but also serving first-generation Ukrainians. "Our challenges are to unite these peoples and build on our common heritage for the needs of future generations," Chorewycz said. "For some, change means uncertainty and leaving behind fond memories. But we won't take anything away from anyone. This church will serve spiritual, cultural and social purposes under one roof — without woes of funding capitol repairs, lack of parking and proximity to members."

Church design began in 1980s

Oleg Gregoret, design architect and chairman of the church's building committee, said the concept of a united church began in the early 1980s — with the current land purchased and donated by two families in 1987. "Like any major project, land use permits, raising needed capitol and a number of other preparations take time," he said. "The \$2.5 million church still needs money, so we'd welcome any tax-deductible contributions from interested persons. We're very proud of what this building will offer and contribute to the community — spiritually, socially and architecturally."

The Rev. Hryhorij Podhurec, Sis. Volodymyr and Olga's new rector, oversaw a similar church construction project in Silver Spring, Maryland and brings needed experience to the project. The Rev. Stefan Zencuch, Podhurec's predecessor, along with recently-deceased member John Buhajenko, played key roles in the project's development as well. Zencuch now is the rector at St. Andrew's

St. Katherine, designed in Ukrainian Baroque architectural style common to the mid-17th century, will likely become one of the Twin Cities' most unique architectural structures. The church will consist of five copper domes (known as cupolas) and copper-standing seam roofs. With time, the copper will turn to green and appear like the Cathedral of St. Sophia in Kiev, Ukraine — which provided the inspiration for this church's design. The St. Paul Cathedral is also a copper dome turned green.

The 4000-square foot church will reach 90 feet at the height of the center cupola. A library, classrooms, kitchen and great hall (with capacity for 350 in a banquet setting) are all part of the 14,000 square-foot total project. The church will be fully handicapped accessible and is surrounded by beautiful wetland and wooded areas. The iconostasis (or altar) from the Portland Avenue church will be reconstructed, which, along with the interior paintings, will complete the aesthetics of the new church.

Testament to tenacious faith

*Daughters credit immigrant mother for
lessons learned about faith, hope and charity*

BY
CYNTHIA
BOYD

STAFF WRITER

Only \$150,000 is needed to cover construction of St. Katherine's Ukrainian Orthodox Church. Donations may be sent to: Saints Volodymyr and Olga Ukrainian Orthodox Church Building Fund, 1600 W. Highway 96, Arden Hills, Minn. 55112.

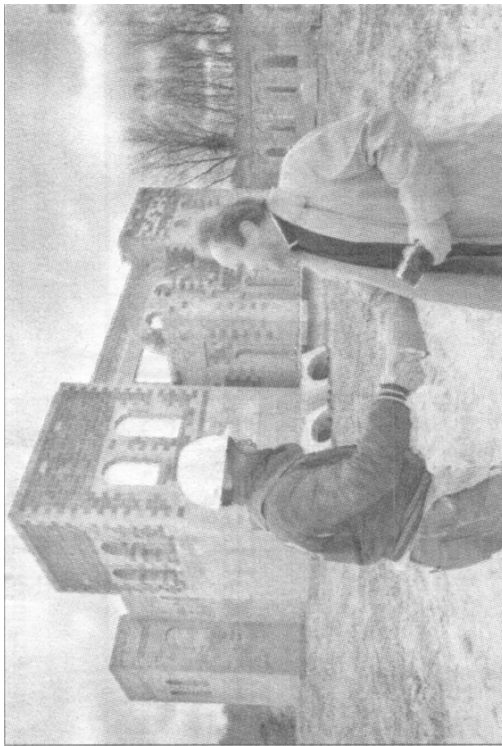
Every Sunday she was there, a small woman in a white pillbox hat with a spray of pink flowers. There in God's house to light her candles, say her prayers and kiss the icon of her beloved Jesus.

"Whatever you do," the little seamstress would tell her three daughters, "you cannot have any plans for Sunday. We're going to church."

The church was Katherine Zaslavetz's lifeline in a rapidly changing world, her island. There, at Saints Volodymyr and Olga Ukrainian Orthodox Church in St. Paul, this Ukrainian immigrant came to pray, to socialize, to hear sermons in her native language.

And it was there, about two decades ago, that tragedy struck.

At 62, Katherine stood in the church kitchen helping prepare a congregational dinner, peeling potatoes for her famous borscht, plopping them in a kettle standing ready on the big, black, gas stove. Then, without warning, she collapsed.

CRAIG BORCK/ PIONEER PRESS

Father Stefan Zencuch greets job superintendent Bob Fitzsimons on the construction site of St. Katherine's Ukrainian Orthodox Church on Highway 96 in Arden Hills. The church will be topped with the traditional copper domes.

CHURCH CONTINUED ON 5B ►

CHURCH/Mother's faith was inspiring

▼ CONTINUED FROM 1A

Katherine had suffered a stroke, the first of several. She was left silent, able to speak only with her eyes and sometimes with her tears.

Partially paralyzed and confined to a wheelchair, she had to be carried the 67 steps to the entrance of the stately Ukrainian Orthodox church on Portland Avenue and Victoria Street in St. Paul.

The aged church had no wheelchair ramp and the church couldn't afford to build one. Regardless, builders said church steps couldn't support such a ramp anyway.

And so, this woman who had cooked and cleaned and sewn to pay her family's way from the Ukraine to America in 1949, this woman could neither grasp a needle nor walk the steps to worship her God.

Her daughters cried. Her husband, Andrij, grieved.

Sadly, they recalled the joy she felt at coming to America, how Katherine and Andrij had worked for a year in Minnesota's lake country at a resort to repay its owner for sponsoring their immigration to America.

When the year had passed, they sought city life and a Ukrainian Orthodox church. They moved to 1125 Bush St. on St. Paul's East Side, to a duplex with a big front porch facing the street on a block where other Ukrainian families had settled.

And they lived happily there, Katherine sewing for Star Garment, Andrij working as a baker then turning to industry to make a living.

Katherine's girls, Neonilla, Val and Vera, did their share too, keeping the customs of the old country and learning the customs of the new. They danced traditional folk dances. They became American citizens.

Most of all, they remained faithful to their parents' religious beliefs.

"The family that prays together, stays together," Katherine always reminded them.

So her daughters did as their mother had wished, praying they would find a way to get Katherine easily into the church to worship and to hear its beautiful choir.

The answer to those prayers would come more than 20 years later, amid tall trees and beautiful wetlands along Highway 96 in Arden Hills.

It is there where the soaring towers and copper domes of her namesake St. Katherine's Ukrainian Orthodox Church are rising, testifying to Katherine's faith as she no longer can.

It is testimony, too, to the love and faith of her youngest daughter, Vera Tanasichuk, who nearly a decade ago had offered \$40,000 to pay for the handicapped-accessible entrance ramp. When it couldn't be built, Vera, wealthy from real estate earnings, gave \$1 million to build the church.

Then, she and her sister Neonilla Mae-

ser together bought the 4¼-acre site where the \$2.5 million church with a handicapped-accessible ramp is expected to be completed next year.

Church council president Alex Chorewycz credits Katherine's girls, as well as John Buhajenko, former council president who died recently, and the 87 families who are members of the congregation.

Katherine's girls credit their mother, their faith and the lessons she instilled.

"My mother," Vera says with a pronounced Ukrainian accent "taught me, 'You just don't take no for an answer when you have to do something in life.'"

Katherine is 83 now, and her health worsens. She may not even live to visit the church when it opens next summer.

But when they see their mother at a nursing home, the sisters tell her of the gift she inspired. Vera shows her the model of the 4,000-square-foot church and cultural center. Neonilla offers progress reports.

"I tell her a lot about the new church," Neonilla says, "that it's named after her. I keep on telling her."

She pauses. "I don't know how much she really understands."

But Vera believes with all her heart that her mother does understand the answers to their prayers.

She sees it in her eyes.

Cynthia Boyd writes about people and places unique to northern Ramsey County. If you have ideas, call her at 481-0406.

New church unites Ukrainians

Ukrainian Orthodox Church — the Maryland congregation in Silver Spring — unique in its own right.

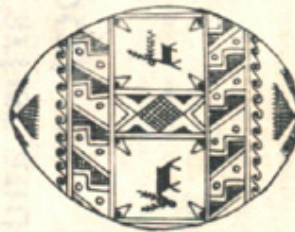
"When we completed St. Andrew's in 1987, we were the first church in the world to dedicate our building to the victims of Chernobyl," Podhurec said. "Likewise, we want our new church to have special meaning to all in our community."

Podhurec resides in the rectory adjacent to the new church. Inside, his numerous Ukrainian decorations include traditional tapestries and painted Easter eggs of different sizes — from chickens, geese and ostriches.

Of the approximately 5,000 known Ukrainian-Americans in the Twin Cities, roughly one-third come from the Orthodox heritage; the remainder from the Ukrainian Catholic (common in western Ukraine) or other religious traditions. Many still live on St. Paul's East Side. Sts. Volodymyr and Olga's members include Svitlana Pavlov and Wanda Bahmet, both volunteer Russian and/or Ukrainian language teachers at 3M's language society (Pavlov also

teaches community education language classes at Harding High School); Mary Chorewycz, principal at Phalen Elementary School; and the late John Buhajenko, who was an internationally-recognized engineer during his years at 3M (and is in its engineering hall of fame.)

"Our church may say goodbye to St. Paul's East Side, but we will continue to live and contribute to this community," Shayda said. "It has been a part of our history that we will never forget, and it helped many of us reach our successes in life."

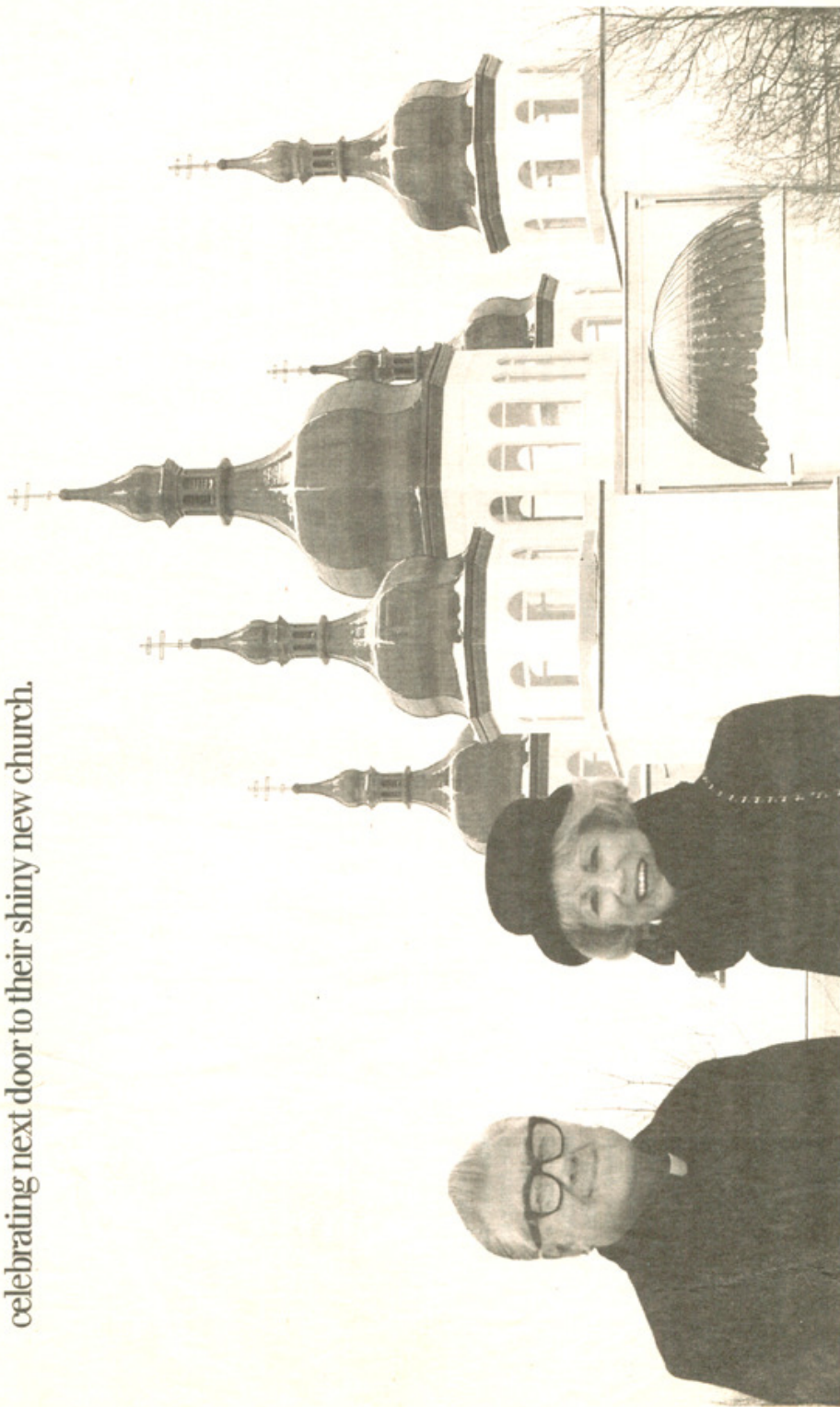

Gregoret, Rev. Podhurec, Chorewycz and Shayda pose by sign showing the design of the new St. Katherine church close to the construction site.

Tuesday is Christmas!

On the Julian Calendar, that is. While Western Christians celebrate the birth of their savior on Dec. 25, Eastern Orthodox Christians celebrate it on Jan. 7. Some Ukrainians will be celebrating next door to their shiny new church.

Vera Tanasichuk contributed \$1 million toward the project to build St. Katherine's Ukrainian Orthodox Church in Arden Hills, of which Rev. Gregory Podhurec is pastor. "I had so much faith we could build a new church," she said. Star Tribune Photo by Duane Braley

Short on cash but long on optimism, St. Katherine's struggles to open

By Nolan Zavoral
Star Tribune Staff Writer

They drove through the whipping snow and took their places on folding chairs in a paneled basement in Arden Hills. They knelt on a patterned rug, inhaled incense that floated like a kite tail above them and listened to the priest speak in Ukrainian and occasionally in English.

For the moment, they were a congregation without a home. Their new church, St. Katherine's Ukrainian Orthodox, 15,000 square feet of Byzantine-baroque architecture, sat less than a half-mile east of them. Five copper cupolas crowned the main building, looming there off Hwy. 96 like a bit of downtown Kiev, or a set piece from "Dr. Zhivago."

Except for carpeting in the sanctuary, the \$2.5 million church — connected by a passageway to a huge parish hall, all of it framing an outdoor courtyard — is finished and ready for occupancy. Problem is, there is

no one to occupy it. The congregation, which formerly attended Sts. Volodymyr and Olga Ukrainian Orthodox Church of St. Paul, still owes the builder more than \$550,000. Until it is paid, worshippers will continue assembling Sundays at 10 a.m. in the basement of Rev. Gregory Podhurec's house.

Optimism prevails

It's a daunting task, attempting to raise that amount of money from a shrinking congregation, but there is one thing that parishioners are not short of: confidence.

"I thought the money would be there, but it'll happen," said Vera Tanasichuk, a St. Paul con-

tributor of \$1 million who initiated the project. "My mother taught me not to take no for an answer — to just do it, like the commercial says."

"Sometimes it's not easy, is all." Speaking in Ukrainian to 25 parishioners who turned out in a snowstorm for church, Podhurec issued a call for financial help. Earlier he said, "We must keep the church in our hands, and we will."

The congregation, approximately 140 parishioners, formed in 1953 and was home to many Ukrainian immigrants who fled persecution in what was then part of the Soviet Union, Tanasichuk (pronounced tuh-nah-SHEH-

chuck) and an older sister, Nionela, were youngsters when they arrived in the United States in 1949 with their parents. Their father found work at a northern Minnesota lodge, but later the family moved to St. Paul and joined Sts. Volodymyr and Olga Ukrainian Orthodox Church.

The church, where Ukrainians shared their stories, religion and songs and dances, became a home away from home for families like Vera's. Vera, singing in the choir, even met her late husband, Murray, a physician, in church.

Saga of \$1 million

When her mother was disabled by a cerebral hemorrhage, Vera put down \$40,000 to pay for a handicap entrance at the church, to serve her mother and others.

"People in my generation came here with hardly anything. We had the opportunity to get a higher education and be successful. And this church — this is what we have to show for it."

— Vera Tanasichuk, who donated \$1 million to build the new St. Katherine's Ukrainian Orthodox Church.

Turn to CHURCH on B8 for:
— Church was named after the fourth-century martyr.

CHURCH from B5

In 1988, Tanasichuk pledged \$1 million to build church

But the building at Victoria St. and Portland Av. in St. Paul lacked structural soundness beneath its 60 steps to accommodate such construction — so Tanasichuk expanded her vision.

In 1988 she pledged \$1 million to build a new church, and challenged the congregation to raise the rest. "I had so much faith we could build a new church," said Tanasichuk, who accumulated her wealth from her husband's estate, investments and her former interior design business.

"I feared . . . that if we left the Ukrainian language and religion for others [to preserve], the younger generation wouldn't do it."

Part of the amount, \$165,000, went to purchase the priest's house adjoining the 4¼-acre building site, which cost \$180,000 and was paid for by Tanasichuk and her sister. Ground was broken in July 1995, and the church began taking the shape of St. Sophia's Cathedral in Kiev.

"It was requested by the con-

gregation, especially the major contributors, that the church be designed in the Ukrainian style, to reflect the Ukrainian heritage," said architect Oleg Gregoret, a member of the church who worked free of charge.

"I feel I have been amply rewarded by acceptance of the design and the praise everybody piles on me. It was the most satisfying work I have ever done — so different from what I've done."

Naming of church

The church was named St. Katherine after the fourth-century martyr. It was coincidence, Podhurec said, that Tanasichuk's mother's name is Katherine.

A hulking man with a mane of snowy hair, Podhurec arrived in the Twin Cities on Jan. 6, 1995 — Christmas Eve by the Julian calendar, which Eastern Orthodox churches follow. He had served for 10 years in Washington, D.C., and had overseen construction of St. Andrew Ukrainian Orthodox Church there.

This assignment was tougher.

By last August, St. Katherine's was finished but no one in the congregation was dancing. The builder — Dick Naughton, owner and president of the James Steele Construction Company of St. Paul — said he still had to be paid \$660,000, although church officials put the debt at \$550,000.

Builder and renovator of more than 100 churches, Naughton has been patient. "I trust these people 100 percent. Vera is a wonderful lady," he said.

"I've had numerous conversations with her and others at the church, and they are down-to-earth, old-fashioned people. No question they're going to pay me."

Loan applied for

The church has applied for a loan from First Bank, and Podhurec has urged parishioners from the pulpit to make personal guarantee to get the loan. Tanasichuk is considering a guarantee.

"But it's not fair for me to take the rest of the responsibility," she said. "The parishioners also have to fill the obligation."

Tanasichuk also is spearheading a drive to unite St. Katherine's with the two other Ukrainian Orthodox churches in the Twin Cit-

They are located within 10 blocks of each other in Minneapolis. St. George's, approximately 30 years old, has 120 parishioners. St. Michael's, in its 72nd year, is one of the oldest Orthodox churches in the United States and boasts a membership of 500.

Representatives of both congregations met earlier this month at Podhurec's house to discuss unification, a move that would improve St. Katherine's income base and, according to Tanasichuk, "revitalize community life by attracting youth who had left the parishes."

Unification vote

St. George's and St. Michael's will vote on unification in the next two months, with three-fourths of membership required for approval. Officials at both churches expect a close vote, but they say that lack of public transportation to the northern suburb of Arden Hills will harm passage, as will the debt.

"I don't support it because the church belongs to [working-class] people and not millionaires," said George Pasichnyk, president of the board at St. Michael's. "It's [the donation] very kind of her, but I wish more people were do-

Orthodox teachings

First off, "orthodox" means "right doctrine."

Eastern Orthodoxy, formed in eastern Europe and the Middle East, developed from the church of the Byzantine Empire.

Orthodoxy developed its own identity after 1054, when it broke with the Roman Catholic church over primacy of the pope. The Orthodox Church recognized the pope as the chief bishop in Christendom, but held he was "first among equals" with other bishops. The Patriarch of Constantinople, also called the Ecumenical Patriarch, is venerated most highly.

Orthodoxy honors seven sacraments, or mysteries. **Baptism** requires immersion. **Chrismation**, or confirmation, is performed by a priest immediately after baptism. **Communion** means that bread and wine are changed into the body and blood of Christ through the Holy Spirit. **Confession**, the sacrament of reconciliation, is heard by a priest who is witness and not judge. **Marriage** requires the priest to place crowns on the couples' heads, symbolizing God's blessing. **Holy unction** is given to the sick through anointment of the head while the priest forgives sins. **Holy orders** permit the ordination of deacons, priests and bishops.

Orthodoxy is marked by the use of icons, or flat pictures, of Jesus, "Theotokos" (mother of God) or saints.

— Nolan Zavoral

ing it. Is she saying the church is hers or ours?"

It's everyone's, Tanasichuk said, a place for pride as well as prayer. "People in my generation came here with hardly anything," she said. "We had the opportunity to get a higher education and be successful. And this church — this is what we have to show for

it."

If you want to give

To contribute to the church fund, send a check made out to the Sts. Volodymyr and Olga Fund, c/o 1660 Hwy. 96, Arden Hills MN 55112. For more information, call 635-0206.

METRO

Bills keep church's doors closed

■ Rising construction costs caught parish unaware

CLARK MORPHEW STAFF WRITER

A brand-new \$3 million church in Arden Hills is standing empty because the congregation cannot find \$550,000 to pay off the last bills.

St. Katherine's Ukrainian Orthodox Church, known as Sts. Volodymyr and Olga Ukrainian Orthodox when it was located in St. Paul, has spent five years and almost \$2.5 million to build the five-domed worship and fellowship space just off Minnesota 96.

But because of price increases

resulting from the long planning and construction timetable, the 140-member congregation doesn't have the extra funds to complete payments to the contractor and subcontractors.

As a result, the completion of the church and its opening date are still up in the air, according to its pastor, the Rev. Gregory Podhurec. The congregation had hoped to be in the church in December.

"We will open as soon as the bank gives us the money," Podhurec said. "In my opinion, a couple of weeks, maybe a month. I'm not sure."

"We try to raise the money or borrow from the bank," said parishioner Alexander Paczkowski, "but they want to have co-signers — five or six people with a lot of

money. But our congregation has a lot of people on Social Security. We have a small congregation."

The new church building will seat 250, about five times the number who normally attend worship. It also has a large space for weddings and other gatherings.

Each year, the congregation holds festivals at Christmas and Easter featuring ethnic foods and crafts, such as Ukrainian Easter eggs. That's one of the ways the congregation raises money.

The trouble is, they can't get into the new kitchen until they pay the last bills, church leaders say.

"The contractor keeps the key in his pocket," Paczkowski said. "When we pay him, he will open

CHURCH CONTINUED ON 6B ▶

CHURCH

▼ CONTINUED FROM 1B

and let us in. As soon as we can use the kitchen, we could raise some money."

The church building project was started by two sisters, Vera Tanasichuk and Neonilla Maeser, who gave the congregation more than \$1.5 million to buy land and begin construction. Their only stipulation was that the building and grounds be handicapped-accessible so their mother, longtime parishioner Katherine Zaslavetz, could attend worship.

"The congregation raised another

\$1 million, but price increases raised the cost considerably.

The congregation "planned five years ago and waited too long, and everything went up," Podhurec said. "That is the problem."

Over the years as its numbers dwindled, the church tried to unite with other area Ukrainian congregations, but to no avail. Now that St. Katherine's has an opportunity for growth and new life, the debt stands as a massive barrier to the future.

"We tried to talk to our creditors," Paczkowski said. "You look across the parking lot and the church is finished outside but inside it's not. I don't know what will happen."

St. Katherine's parish overcomes obstacles, now open for services

by Leah Cochenet

Staff Writer

The little engine that could.

Vera Tanasichuk uses that phrase to describe the 70-plus members of St. Katherine's Ukrainian Orthodox Church in Arden Hills.

"It's amazing how much people rallied together. When they were needed, they got the work done," she said. "Everything was done so quickly."

ACROSS THE BORDER

Tanasichuk, the small congregation's president, still is in awe over the last few weeks as congregation members and Rector Gregory Podurec busily prepared for the church's consecration on Aug. 3.

St. Katherine's has been long in the making — beginning in 1987 when Tanasichuk first thought about constructing a handicap-accessible entrance to St. Stephen's Ukrainian Orthodox church in St. Paul. She soon found out though that the early 20th Century building's steps were deteriorating so much that they

could not be built upon.

"My mother had to be transported by two Metro Mobility staff members every Sunday, up unsafe steps, just to get to church," Tanasichuk said. "Nobody should be denied the opportunity to get to church."

So she came up with a plan for the three Ukrainian Orthodox parishes to unite into one and build a new church. She and her sister sped up the process when they bought the church property in Arden Hills, right next door to North Heights Lutheran Church.

"I felt if our generation didn't build the church, it would never happen," said Tanasichuk. "Membership was dwindling, people were intermarrying and moving out to the suburbs. We thought it would be a good idea for one common location."

But the unification did not happen. Tanasichuk and her fellow parishioners were left to decide whether to continue the project.

"Since we had come so far, I asked our parishioners, 'Should we move on our own, with the hope that if we built it they will come?' The answer was 'yes.'"

But raising money for the \$3 million dollar church wasn't easy. Earlier this year, the congregation debated whether to

St. Katherine's/back page

Father Gregory Podurec and Vera Tanasichuk stand at the front of the elaborately decorated sanctuary in St. Katherine's Russian Orthodox Church in Arden Hills. (photo by Paul Dols)

St. Katherine's

Continued from page 1

add the parish hall, a 300-seat banquet hall and kitchen area.

"We had incurred costs we didn't expect, but if we didn't finish the hall and kitchen, we would lose the option of generating some money," Tanasichuk said.

The banquet hall and church are expected to be popular wedding sites for those seeking an Orthodox ceremony. Tanasichuk said however that cultural events and programs that will be open to public are other possibilities in the church's future.

"We not only wanted a place for youth to have Bible studies, pray and worship, but to learn about Ukrainian culture, history and language," she said.

But another \$2 million needs to be raised to have all the church's decor in place. Items left to be funded are a large chandelier and intricate iconostasis paintings of saints and scenes from Jesus' life.

"Those items are in line with our tradition but are very expensive because they are made with such intricate detail," said Podhurec. "We'll leave some of it for the next generation to complete."

Most of the St. Katherine's parishioners are first-generation immigrants from Ukraine. Many of them fled the country during World War II when their religious freedom became threatened. Soon that freedom vanished. Orthodox churches became storage houses under Communism.

Tanasichuk has visited her homeland since it gained its independence. The churches are falling apart on the outside. But not on the inside.

"People are there because it's the only hope they have," she said.

"The churches are bigger than ours though. Ours is pretty small," Podhurec added.

Nonetheless, the building's architecture and sanctuary continue to draw those of Orthodox faith and those of no faith at all to see this onion-domed building tucked behind the trees off Highway 96.

What is back behind the trees

The five copper domes are visible from Highway 96. But the rest of the Ukrainian Baroque architectural style is better seen upon closer inspection. What visitors will see is an exterior of white stucco walls with precast artstone trim and arch head design windows. (Photo by Paul Dols)

is a 4,000-square foot church that is 90 feet high, with five domes. St. Katherine's is designed in a Ukrainian Baroque style, fashioned after St. Sophia's Orthodox Church in Kiev.

The sanctuary seats up to 200 people. The choir loft holds another 40-plus parishioners. The church is also flooded with natural light through the many windows in each cupolas that support

the domes. At the front of the sanctuary, intricate iconostasis line the wall, along with ornate wood carving, covered in gold paint.

Other church features are a conference room and library and three rooms for Sunday school and office use. And of course, two handicap-accessible ramps await disabled visitors on Sunday mornings.

DR. ALEXANDER GRANOVSKY BEGINNING OF A NEW LIFE

*Maya Gregoret – Aug. 5, 1998
"Voice" #45 July –August 1998*

While looking through old books and manuscripts I ran into a newspaper article titled, "Egg Is Beginning Of A New Life..." in the *St. Paul Life* for April 5, 1966. It had a picture of 78 year old Dr. A. Granovsky showing off his collection of Ukrainian Easter Eggs.

Today, August 5th is the 48th anniversary since my family arrived in St. Paul in 1950 thanks to Prof. Alexander Granovsky sponsoring us as new immigrants.

To me, like to many other Ukrainian immigrants into the St. Paul-Minneapolis area, Dr. Granovsky means the Beginning Of A New Life in the United States. Dr. Alexander Granovsky, professor emeritus at the University of Minnesota, taught entomology for many years. He has also been very active in Ukrainian-American community in Minneapolis-St. Paul.

He was instrumental in personally signing emigration papers for dozens of Ukrainians who came to this area to find new life. Often new immigrants lived at the Granovsky residence for several days, weeks or months until they found work and a place to live. Once they housed 23 newly arrived refugees in their home! His wife Irene and their five children were always so kind, thoughtful and helpful in working with the Ukrainian community and especially new immigrants. Here are some excerpts from the above mentioned newspaper which describe the ideology of this wonderful man and his family.

"In all sincerity my life has been one which I hoped to be of service to man and my community.

"It has been closely interwoven with the ideological dream of freedom for those who have been denied it, such as my own people, from which I sprang.

"I have always felt I would be a poor American citizen if I would enjoy all the privileges and blessings this wonderful country provides, and would forsake my own people, whom I left in my motherland."

He has been back to Europe four times – in 1939, 1949 and twice in 1964.

"Ever since the Second World War, I have been very vociferous, talking everywhere to help the refugees," said Dr. Granovsky his interview for the newspaper. "I am known even in South America."

He himself came to the United States in 1913 at the age of 25, "without any English and having no money."

In spite of the fact, he obtained a bachelor's degree from the University of Colorado, and a masters and doctors degree from the University of Wisconsin.

One of his greatest concerns was that the various Ethnic groups in "the melting pot that is America" retain their own spiritual and cultural beginnings.

"So many of them brought national traditions, artistic handicrafts, literature, songs, dance and countless mementoes that were dear to them," he explained. "All of these things can add much to the new land to which they came."

Neither Dr. Granovsky himself, nor his wife Irene, whose ancestors have been in the United States since the time of the Mayflower, have ever let their five children forget their own Ukrainian heritage.

Noticing that one of his daughters, Sandra, sometime ago made a donation towards our new St. Katherine Church I am sure that he succeeded in having his children remember their Ukrainian heritage and that he would be proud to see this church built by people many of whom came to this country thanks to his efforts and caring.

We are very thankful to Dr. Alexander Granovsky and his family for helping many of us to Begin our New Life in the United States.

ДР. ОЛЕКСАНДЕР ГРАНОВСЬКИЙ ПОЧАТОК НОВОГО ЖИТТЯ

*Майя Грегорет – 5-го серпня 1998 р.
«Голос» № 45- липень-серпень 1998 р.*

Переглядаючи старі книжки та інші папери я натрапила на вирізку з газети під назвою "Яйце Це Початок Нового Життя..." з газети St. Paul Life з 5-го квітня 1966 р. Ця стаття починалася фотографією Д-ра О. Грановського, коли йому було 78 років. Він мав перед собою тарілку на якій були писанки з його колекції українських писанок.

В цей день, 5-го серпня якраз 48 років тому назад, наша родина прибула в Сейнт Пол в 1950 р. завдяки старанням проф. Грановського спонсорувати нас як нових імігрантів.

Для мене, як і для багатьох інших українських імігрантів в Сейнт Полі та Міннеаполісі та околицях Проф. Грановський означає Нове Життя в Сполучених Штатах Америки. Др. Грановський, професор емерітус Університету Міннесоти, багато років викладав ентомологію. Він приймав дуже активну участь в житті Українсько-Американської громади в Сейнт Полі та Міннеаполісі.

Він персонально підписав еміграційні документи багатьом десяткам українців які прибули до цих околиць щоб розпочати нове життя. Часто ці нові імігранти жили декілька днів, тижнів, а може й пару місяців в невеличкому будинку родини Грановських аж доки вони знаходили працю та помешкання для своїх родин. Одного разу в їхній хаті жили деякий час 23 новоприбулих! Його дружина Ірина та п'ятеро дітей були завжди дуже приємні, лагідні, і у великій допомозі в їхній праці при українській громаді, особливо присвячуючи багато свого часу новим імігрантам. Нижче подано декілька цитат та описів з газети які пояснюють ідеологію цієї чудової людини та всієї його родини.

"Щиро кажучи, моє життя так як я і бажав було присвячене допомозі людям та моїй громаді.

"Воно завжди було пов'язане з ідеологією свободи для тих людей у яких вона була забрана, як наприклад у мого народу, до якого я належу.

"Я завжди почував, що я був би невартим громадянином Америки якби я сам користався всіма привілеями та благословеннями, які нам забезпечує ця чудова країна, забуваючи мій власний нарід, який я лишив на батьківщині."

Він їздив до Європи чотири рази - в 1939, 1949, та двічі в 1964 році.

"Зразу ж після Другої Світової Війни я дуже настирливо піднімав питання і старався розповісти у всіляких можливих місцях про допомогу біженцям в справах еміграції," сказав Др. Грановський під час інтерв'ю для цієї газети. "Мене знають навіть в Південній Африці."

Сам він прибув до Америки в 1913 році, коли йому було 25 років, "не знаючи англійської мови і не маючи ні копійки грошей." Не зважаючи на це, він закінчив Колорадський Університет і дістав диплом бакалавра, а пізніша диплом мастера та докторат Віскансінського Університету в галузі ентомології.

Його дуже турбувало питання так званого "мелтінг поту (розтоплюючого горщика)" яким була Америка для різних етнічних груп. Він вважав, що імігрантам дуже важливо затримати їхню власну традиції, культуру та духовні походження.

"Багато етнічних груп принесли з собою їхні традиції, малярство, танці, співи та багато інших сродків, якими вони дуже дорожили," пояснив він. "Всі ці речі можуть додати багато цінних звичаїв цій новій для них країні."

Др. Грановський, та його дружина Ірина, предки якої прибули до Америки ще за часів перших пілігримів які прибули на човні Майфлавер, завжди намагались передати своїм п'ятьом дітям їхні українські традиції і не забувати їхнього українського походження.

Помітивши, що одна з їхніх дочок, Сандра, колись прислала пожертву на будову нашої нової Церкви Св. Еатерини, я певна, що їхні старання не пропали і що їхні діти пам'ятають, що вони українці. Я також думаю, що професор Грановський напевно дуже б гордився цією церквою, побудованою українцями, бо багатьом з них він персонально допоміг дістатися до Америки, і опікувався ними.

Ми всі дуже вдячні Професорові Грановському, та всій їхній родині за та, що вони допомогли нам Почати Наше Нове Життя в Сполучених Штатах Америки.

*****

В.Ш. ПРОФ. ДР. О. НЕПРИЦЬКИЙ ГРАНОВСЬКИЙ

Пилип Шайда – 4 листопада 1976 р.

Професор є добрий, Професор є милий,
Професор до мене одвертий та щирий.
Буду пам'ятати скільки буду жити,
Професора свого від серця любити.

В тих кількох словах хочу Вам сказати,
Щастя, здоров'я та многих літ Вам побажати,
Щоб Ви докінчили книжку з писанками,
Щоб народ український пам'ятав Вас віками.

Немало Ви праці за свої літа вложили,
А все це на славу нашій любій Батьківщині.
Ви показали як то треба жити,
Свою Україну сердечно любити.

RESPECTED PROF. DR.A. NIEPRITZKY-GRANOVSKY

Philip Shayda – November 4, 1976

Professor is kind, professor is sweet and nice,
I will always remember him during my entire life,
We will love Professor, everyone says and agrees.
Professor is always sincere and open-hearted we see.

In a few words, Professor, I want to tell You here,
Wish you happiness and good health for many years,
So you will finish your book on Ukrainian Easter Eggs
And Ukrainians about knowing you will always brag.

During your life you put in quite a lot of work,
All of it for our Motherland's glory and support.
You showed us how we should live wherever we are,
How to love Ukraine and keep it always in our hearts.

St. Paul Pioneer Press

FRIDAY, APRIL 5, 1968

NINETEEN

TOUCH OF THE OLD WORLD enveloped Tamara Mylov, 4, of 650 Portland Ave., Thursday as she thoughtfully studied these masterpieces of brilliant color. Patient hour upon hour was spent weaving the intricate designs of these Ukrainian Easter eggs so they would be for the annual Ukrainian Easter egg and Easter

bake sale from noon to 5 p. m. Sunday in Sts. Volodymyr and Olga Ukrainian Orthodox Church, 873 Portland Ave. The brilliant colors of the eggs are matched by Tamara's native dress, typical of the festive costumes worn by Ukrainian children through the ages.

—Pioneer Press Photo.

Fair Entries In...

NEEDLE EXPERTS READY

The needle and thread magicians of the 1955 Minnesota State Fair – a group of Ukrainian women now living in St. Paul – are again submitting several entries in the embroidery show.

They are Mrs. Vera Rosinka and Miss Oksana Solovey of 1000 Hague and Mrs. Olga Petrenko, who lives with her daughter, Maria, at 997 Hague. All are originally from Kharkov and all are now U.S. citizens except Mrs. Rosinka.

Mrs. Rosinka, 71, is responsible for developing the skills of the group, which last year won a triple sweepstake.

Mrs. Rosinka won a set of three pieces of needlework for buffet, chair or davenport; all gray-blue embroidery on off-white linen.

Miss Solovey won with an embroidered lunch cloth, as did Mrs. Petrenko. Maria won no major prizes in 1955 but has taken first premiums at past fairs. She entered carved wooden articles last year.

The state fair plays an important part in their lives, according to Mrs. Petrenko.

“We feel we are better Americans when we exhibit at such a thoroughly American institution as State Fair,” she said. We used to exhibit articles at fairs in Kharkov, but they didn’t award prizes. They were mostly bazaars, with emphasis on sales and not exhibits.”

NEEDLEWORK EXPERTS, who dominated last year’s Minnesota State Fair embroidery show, are, from left: Miss Maria Petrenko, Miss Oksana Solovey, Mrs. Olga Petrenko and Mrs. Vera Rosinka.

State Fair

Winners

Announced

Seven sweepstake winners in the home activities department of the 1955 Minnesota State Fair were announced Thursday.

They are Mrs. E. A. Sanderson, 4100 Madalyn place, Robbinsdale, in the home art crafts division; Mrs. HULDAH Olson, 3804 Thirty-eighth avenue S., toys and dolls classification; and Ada Todnem, Pipestone, Minn., in the table linen grouping.

Olga Petrenko, 497 Dayton avenue, St. Paul, was sweepstake award winner in **the lunch cloth**, length under 40 inches class; **Oksana Solovey**, 1000 Hague avenue, St. Paul, in the lunch or breakfast cloth length over 40 inches and under two yards. Mrs. W. J. Johnson, 5020 Richmond drive. Was awarded sweepstakes in the dinner cloth, two yards or over, embroidery, and Mrs. G. B. Benson, Austin, Minn., was sweepstakes winner in the crochet cloth classification.

WEDNESDAY, NOVEMBER 10, 1982

THE HIGHLAND Villager

VOLUME 30, NUMBER 17

YOUR COMMUNITY NEWSPAPER SINCE 1953

Sts. Volodymyr and Olga Ukrainian Orthodox Church member Carla Grott extends a ceremonial "Welcome!" with bread and salt as her parish prepares for its annual Ukrainian Smorgasbord, to be held from 11:00 a.m. to 3:00 p.m. Sunday, November 14 at the church, located at the corner of Portland Avenue and Victoria Streets.

Ukrainian Orthodox Church plans smorgasbord fundraiser

"Vitaïemo!," the Ukrainian word for welcome, will be the theme of the Ukrainian Smorgasbord sponsored by Saints Volodymyr and Olga Ukrainian Orthodox Church from 11:00 a.m. to 3:00 p.m. Sunday, November 14.

The annual event will be held in the parish hall of the church, located on the corner of Portland Avenue and Victoria Street.

It is Ukrainian custom to greet honored guests with the traditional welcome and an ornamental bread and mound of salt carried on a beautifully embroidered runner. This greeting is an expression of sincere welcome and hospitality.

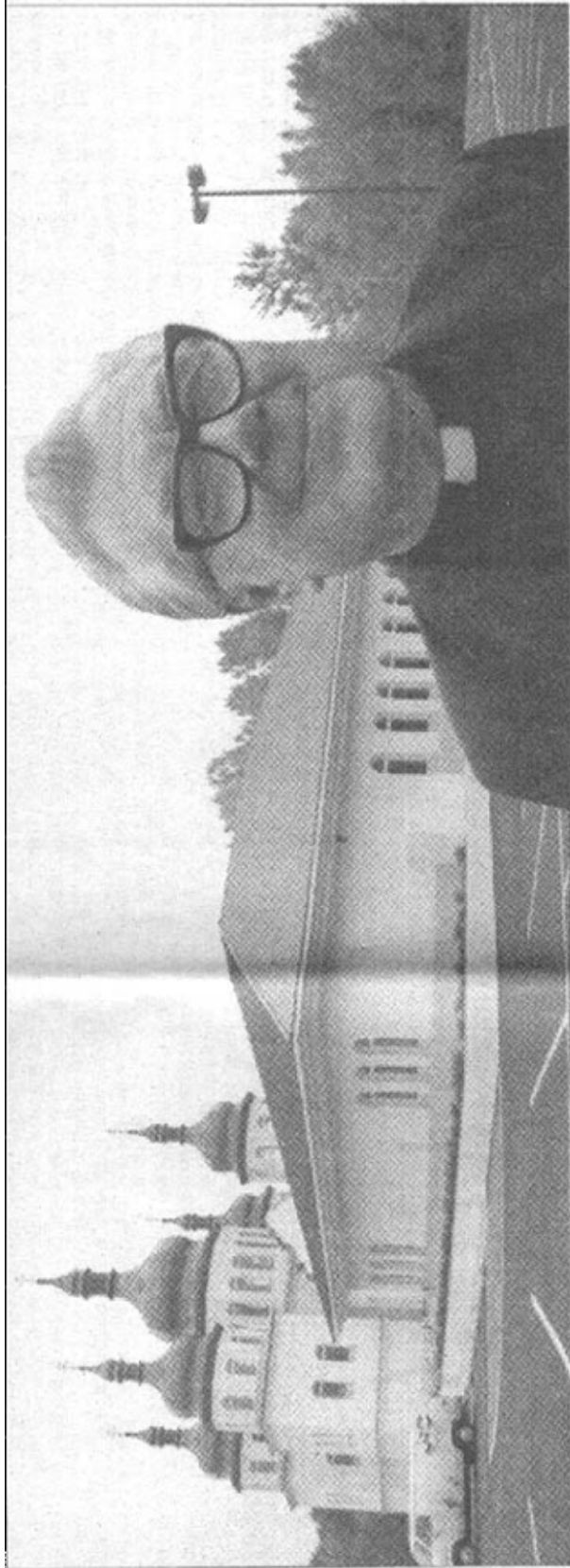
Church members hope to carry the "welcome" theme through all the events planned for the day. The smorgasbord meal will have only freshly made food (it is considered disrespectful to

use prepackaged foods by traditional Ukrainian cooks). The bake sale will feature European tortes and pastries not found in any commercial bakery.

Another of the day's events will be an exhibit and slide presentation of Ukrainian folk art. Guest artist Oleksander Kaniuka will demonstrate the style of painting known as "The Petrykivsky Ornament." There will also be a Ukrainian boutique with handmade items and a raffle with prizes ranging from a camera to a hand-embroidered doily and pillow.

The 87-member Sts. Volodymyr and Olga Ukrainian Orthodox Church, which is housed in the historical Methodist Church building, holds this event each year to raise funds to maintain its large and expensive building.

PIONEER PRESS PHOTOS BY CRAIG BORCK

In December, the Rev. Gregory Podhurec and members of the renamed St. Katherine's Ukrainian Orthodox Church will begin worship in their new Arden Hills facility.

UKRAININIAN UPDATE

BY CLARK
MORPHEW
STAFF WRITER

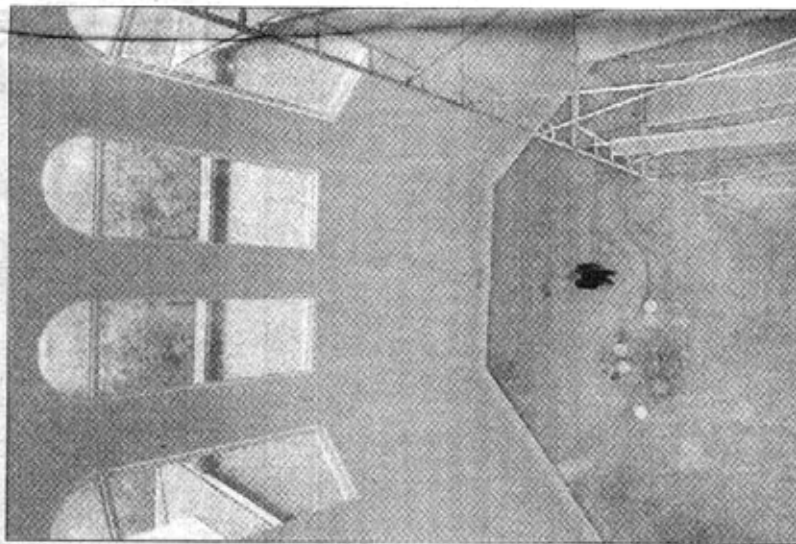
A few years back, the fear at Sts. Volodymyr and Olga Ukrainian Orthodox Church was that the 140-member St. Paul congregation would grow stagnant and eventually die a slow, agonizing death.

But suddenly church members focused on the future and a new optimism set in, thanks to a \$1.5 million gift from two sisters in honor of their mother, Katherine Zaslavetz, a longtime member who still attends worship when she is able.

A small St. Paul Ukrainian Orthodox congregation with deep roots looks to the future with a new name and a magnificent new church building in the suburbs.

A small St. Paul Ukrainian Orthodox congregation with deep roots looks to the future with a new name and a magnificent new church building in the suburbs.

Seen from a dome of his nearly completed \$3 million church, the Rev. Gregory Podhurec looks diminutive.

BY CLARK MORPHEW

STAFF WRITER

A few years back, the fear at Sts. Volodymyr and Olga Ukrainian Orthodox Church was that the 140-member St. Paul congregation would grow stagnant and eventually die a slow, agonizing death.

But suddenly church members focused on the future and a new optimism set in, thanks to a \$1.5 million gift from two sisters in honor of their mother, Katherine Zaslavetz, a longtime member who still attends worship when she is able.

The result is a new church building on Highway 96 in Arden Hills. Sometime in December, the congregation will move into a magnificent worship space with five copper domes, seating for 250 and a great hall big enough to serve a banquet to an Army regiment.

The congregation is now called St. Katherine's Ukrainian Orthodox Church — partly in honor of Katherine Zaslavetz, an immigrant who came to America from Ukraine in 1949, but also for a fourth-century martyr who refused to renounce her faith.

The cost for the new church totals \$3 million, according to its pastor, the Rev. Gregory Podhurec. Although fund-raising continues, the church is nearly paid off. About \$250,000 will be spent for decorative items inside the sanctuary.

Nina Chorewycz, a member of the congregation's board of directors, said the feeling in the congregation goes "beyond excited."

"We are aware we're in transition," Chorewycz said. "And we're very excited to undertake this challenge. It's not just the challenge but the anticipation of a new congregation. We're more excited than nervous."

But the building's story isn't just about physical dimensions and raising vast amounts of money.

The story started nearly 20 years ago, when Katherine Zaslavetz collapsed in the church kitchen while preparing her famed borscht for a congregational dinner. Having suffered a stroke, she could neither speak nor walk.

But months later, after her recuperation, she was back with the congregation every Sunday for worship.

Every week, however, Zaslavetz had to be carried in her

UKRAINIAN CONTINUED ON 20 ►

UKRAINIAN

▼ CONTINUED FROM 1D

wheelchair up the 67 steps of Sts. Volodymyr and Olga Ukrainian Orthodox church on Holly Avenue in St. Paul. Finally the humiliation of that procedure began to irritate Zaslavetz's daughters, Neonilla Maeser, Val Neprycky and Vera Tanasichuk. Together, they asked the church board of directors to build a wheelchair ramp and they offered \$40,000 to cover the cost.

But consultants said the front steps of the church wouldn't support a ramp, and the plan was dropped.

Years later, after becoming wealthy from real estate earnings, Vera Tanasichuk offered the congregation \$1 million to relocate the church in a handicapped-accessible building. Then she and her sister, Neonilla Maeser, bought the 4¼-acre parcel of land in Arden Hills.

The congregation asked Oleg Gregoret, a design architect who is also a member of the congregation, to design a building that would be easily recognized as an Orthodox worship space. Gregoret not only agreed to design the building but gave his services without pay. He says the building is unique in the United States, a style he calls Ukrainian Baroque.

Gregoret said many of the churches built in Ukraine were constructed during the 12th century, mostly in the Byzantine style. By the 17th century many of those buildings had deteriorated and were in serious need of repair.

As the churches in Eastern Europe set out to rehabilitate their buildings, the Baroque style of architecture was flourishing in Western Europe. Ukrainians looked to the West and decided to modernize their

Byzantine buildings with the more up-to-date Baroque style.

The five domes on St. Katherine's church are also a Western twist on the traditional onion domes found on Orthodox churches all over the world. Gregoret said the Western-style domes were used because the onion domes can also be found on some Muslim mosques.

The opportunity to work on St. Katherine's, Gregoret said, was one of the highlights of his career and the most satisfying single piece of work he has ever done.

As the building nears completion, the governing board of the church is busy planning the opening celebrations. The board, looking at the long haul, also is making plans for an endowment fund to cover maintenance costs.

Alex Chorewycz, the congregation's president, said the 140 members have always found a way to persevere in style.

"It's always a challenge," Chorewycz said. "But the attitude is there. We'll get it done. As a whole, we have a very energetic group of people."

Every fall, the congregation invites the community for a smorgasbord of Ukrainian food, and in the spring, the church will have a traditional Easter sale

with hand-painted Ukrainian Easter eggs and holiday bread.

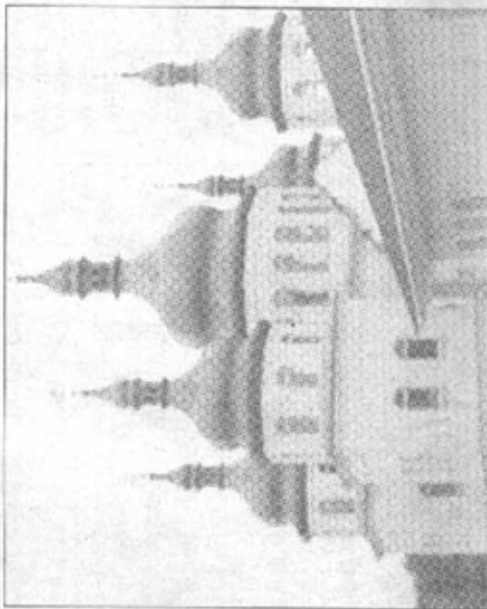
The congregation also plans to rent its great hall for weddings and other gatherings and to cater the food through the women's organization.

But the immediate need is to complete the church and open it before the Orthodox Christmas. In a few weeks, the gold and icon-laden iconostasis, the hand-carved screen that separates the altar from the worshippers, will be taken out of storage and installed in the new worship space.

Podhurec said the congregation will petition His All-Holiness Bartholomew, Patriarch of Constantinople, for a relic of St. Katherine to embed in the altar.

Then, all that will be left is painting and the installation of icons that will adorn the inside walls of the sanctuary.

In December, with the help of Archbishop Anthony of Southbound Brook, N.J., and His Grace, Bishop Paisij of Minneapolis, Podhurec will say the first Divine Liturgy in the new building, making St. Katherine's Ukrainian Orthodox Church a physical and spiritual reality.

Motria Kolotij paints Ukrainian eggs that have sold at her church's sale for 36 years. And she says she's not finished yet.

Ukrainian eggs dressed up for Easter

By Michele Cook
Staff Writer

Maybe you've seen her at the grocery store, snooping at eggs, mixing and matching until she has a dozen that meet her standard.

"When nobody's looking, I maybe open three or four cartons and exchange," Motria Kolotij said. "I want the smooth ones."

The smooth ones are important, but not because they make a better poached egg or a better bundt cake. In fact, Kolotij doesn't even eat them.

She wants the egg for its shell.

At 81, Kolotij is one of the senior makers of Ukrainian eggs at Sts. Volodymyr and Olga Ukrainian Orthodox Church on Portland Avenue in St. Paul. Her eggs were among 25 dozen blessed and sold last weekend.

For Kolotij, it was her 36th appearance in the church's annual Easter season sale.

This year, from January to March, she decorated almost 200 eggs, each with a different, detailed design. They come in many colors, but she especially likes maroon.

"This is not much. I used to make more," she said, showing off two dozen eggs she planned to give as Easter presents. "I'm getting too old."

But Kolotij's self-effacing manner doesn't hide the pride she takes in her work. She is enthusiastic

A different, detailed design distinguishes every one of Motria Kolotij's egg designs.

about each new egg she decorates, and says she will continue the craft as long as her eyesight is good.

Ukrainian eggs are, in a sense, the descendants of eggs decorated by Slavic tribes as early as 8,000 B.C. Later, when Christianity flourished, Slavs began decorating eggs at Easter time with Christian symbols such as crosses and triangles representing the Holy Trinity.

Kolotij learned the skill rather late in life, at age

45, after she and her husband, Stefan, emigrated to the United States from the Ukraine, one of 15 republics in the Soviet Union.

As a child, she had decorated eggs with dyes and crayons, but after the Bolshevik Revolution in 1917, the craft nearly disappeared.

"After the revolution, you never wasted one egg on painting, and besides the Bolsheviks ridicule religion," she said.

Volodymyr Wowk, another member of Sts. Volodymyr and Olga Church and an emigre from the Ukraine, also remembers how the craft he practices with his wife, Maria, was scorned by the Soviet government.

"After the Bolsheviks took over, this was a forbidden art because it was seen as a part of religion and a sign of nationalism," Wowk said.

Today, some people in the Ukraine decorate eggs at Easter time, but they avoid Christian symbols, he said.

Like many families who make up the parish of Sts. Volodymyr and Olga, the Wowks and Kolotij came to the United States following World War II. Their homeland's economy had all but collapsed and they wanted to escape communist rule.

Motria Kolotij had been a physician in the Ukraine; her late husband, Stefan, an agricultural

Please see Eggs/2

PAUL PIONEER PRESS DISPATCH

Photos by Jean Pieri/Staff Photographer

Motria Kolotij paints Ukrainian eggs that have sold at her church's sale for 36 years. And she says she's not finished yet.

Pioneer Press/Dispatch - March 30, 1988

Dick Youngblood

Wannabe filmmaker has gone commercials

*Executive producer, one-third owner
of production firm finds way to shine*

In the spring of 1985, a 23-year-old dreamer named Michael Bodnarchek packed up his bright yellow '81 Dodge Charger and, armed with \$1,100 in savings, headed for Hollywood to become a famous filmmaker.

Eleven years later, he hasn't made it — at least as a producer of feature films.

But as executive producer and one-third owner of a year-old production company specializing in TV commercials, he's come a far piece from his home on St. Paul's East Side, I'd say.

Since its startup in September 1995, the company — dubbed A Band Apart Commercials — has depicted folks biking, jogging and playing basketball across Michael Jordan's bald pate, all in the promotional name of Gatorade.

It has manipulated a computer to distort the faces of an actor and a monkey, the better to register their "permanent surprise" at the taste of a Doritos corn chip.

And it has shaken shingles off the roof and awakened the baby with a daddy's whoop of delight over a Pizza Hut offering.

Throw in a few projects involving the likes of actress Candice Bergen for Sprint and basketball player Charles Barkley for Perfec TV, add it all up and you've got first-year billings of more than \$15 million. Depending on the deals cut by the

directors of the commercials, that means a revenue stream of \$1 million to \$2 million to A Band Apart.

In the first year? Of course, it helped a mite that Bodnarchek's partners include Quentin Tarantino, who directed the film hit "Pulp Fiction." And Lawrence Bender, who produced the flick. Not to mention the big William Morris talent agency and Miramax Films, the film producer and distributor.

In short, Bodnarchek apparently was listening carefully in 1985 when a sympathetic receptionist at Warner Brothers gave him the best advice of his career: "It's not what you know in this business; it's *who* you know."

A slow start

So, let's do a flashback to his arrival in Southern California, where he had no job prospects, no contacts in the filmmaking community and no clue about what to do about it. All of which explains why he wound up clerking at an MGM Liquor Warehouse in Fullerton, dozens of traffic-clogged miles west of Tinseltown.

"I'd buy a copy of the Hollywood Reporter, and every few days I'd make the 160-mile round trip to one of the studios, where I got absolutely nowhere," said Bodnarchek on a recent visit to the Twin Cities. He had returned to Minnesota to present his alma mater,

Augsburg College in Minneapolis, with a \$10,000 check and to close on the purchase of a vacation home in Duluth.

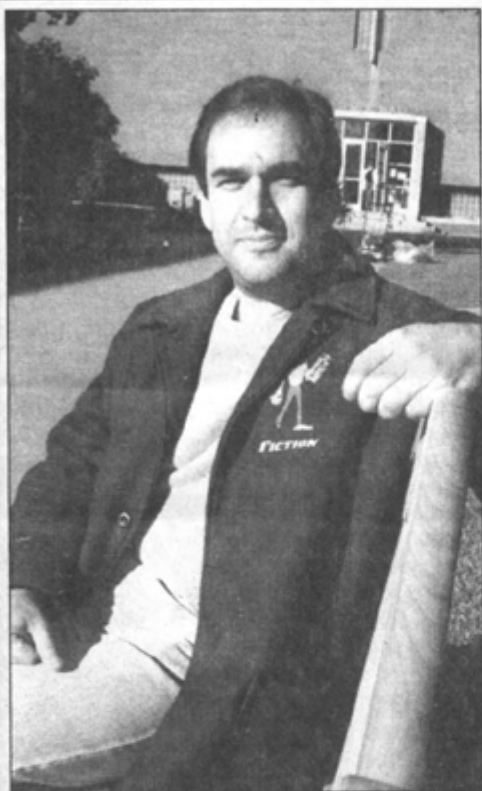
That Warner Brothers receptionist injected a note of reality into the process: "She asked me, 'Do you know anyone here who might help you?' And when I told her no, she just shook her head. 'Are you crazy? There are people with contacts here who can't get in.'"

Bodnarchek promptly set a course that has turned him into the most accomplished celebrity name-dropper this side of everybody's close personal friend, Star Tribune sports columnist Sid Hartman.

First, he accepted a job as an unpaid gofer — officially, a production assistant — on a student film being produced by the prestigious American Film Institute and starring Ally Sheedy of "The Breakfast Club" fame. It was there that he met and befriended Bender, another young production assistant on the project, who seven years later would go into partnership with Tarantino in a film production company.

An assistant director on the movie project who was active in the emerging music video business also took a liking to the lad and helped him land a job as production assistant on Lionel Richie's "Say You, Say Me" video.

"It paid \$50 a day, which was \$50

Star Tribune Photo by Dick Youngblood

Michael Bodnarchek, executive producer and one-third owner of a year-old production company specializing in TV commercials.

more than I made on the Film Institute project," Bodnarchek said. "But it didn't go very far toward paying my \$700-a-month rent."

Seeing stars

That project, however, led to a higher paying job as assistant director on a Janet Jackson video, the cast of which included a young dancer named Paula Abdul.

It was during that assignment, in the summer of 1986, that another of his growing roster of contacts paid off: Taylor Hackford, who directed 1982's "An Officer and a Gentleman," had directed the

Richie video and invited Bodnarchek to work as production assistant on "La Bamba," a feature film Hackford was producing. A few months later, "La Bamba" star Lou Diamond Phillips was cast in the film "Stand and Deliver" and helped Bodnarchek land a job as assistant director.

It was in this fashion — one job's leading to important contacts, which led to another job and more contacts — that Bodnarchek kept busy for the next four years, mostly as a music video producer working with such stars as Mick Jagger, Tina Turner, Melissa Etheridge, U2 and Vanilla Ice. In the process, he produced Don Henley's "The End of the Innocence," which won an MTV award as best male video of 1990.

By the end of 1991 Bodnarchek had produced more than 200 videos, but by that time the trend was toward rap music, in which he had little interest. So, he shifted to freelance production of TV commercials and discovered that he could keep his schedule about as full as he wished.

Nevertheless, it was a grueling, often precarious existence: "You can't plan a vacation or make a major purchase without worrying," said Bodnarchek, who had a growing family by then. "I wanted more security." So, he wrote a business plan for the commercial production company and went to his friend Bender, who by that time had the money and the clout Bodnarchek needed.

It took some persistence, but Bender finally agreed to participate and even to help line up partners, Bodnarchek said.

Despite the success, his father — Wally Bodnarchek, a retired railroad brakeman who died in 1995 — never quite came to terms with his son's bemusing career.

"I remember when I was making \$750 a day [as a freelance commercial producer], and he still was saying something like, 'Seriously, now, when are you gonna get a *real* job?'"

This peaceful scene of a goatherd watching his flock was painted by Ivan Ilievsky during his 13 years in Brazil. It's done in oils.

Ukrainian-born Ivan Ilievsky paints walls - and canvases too

"I could speak almost no English, and was so happy to get the job!" recalls Ivan Ilievsky, a painter in the General Services department at United Hospitals. His language problem may have held Ivan up when he first came to America 15 years ago, but it certainly didn't stop him. Ivan, whose background reads like a novel, has a range of talents and accomplishments that few can equal.

Born in the Ukraine in 1916, Ivan excelled in school and pursued a teaching career. Graduating in 1938, he taught elementary school, then history, science and geography at the junior high level. Eventually he became the principal of a school, then an "inspector" (superintendent) for six elementary schools.

While he obviously managed to move up in his field, Ivan experienced difficulties with the Communist government, which labeled him a "class element" because his father had been a Catholic priest. He fought in the Russian army during World War II, and spent time in a German prisoner-of-war camp. When he was finally freed he launched a struggle to get his wife and first child out of Russia. The family — with three children by this time — fled to Brazil in 1948.

Ivan ran a barber shop and worked as a painter in Brazil for 13 years, until new immigration laws were passed and he and his family were able to come to America in 1961.

Ivan's son's godmother, whom the family had known in Brazil, lived in West St. Paul, so the family came directly here. Ivan was hired as a painter at St. Luke's soon after, and works primarily at that division today. His knowledge of Russian and Portuguese comes in handy when translation is needed for a patient who speaks one of those languages.

And he's developed a fine skill as a painter. "Ivan is a craftsman, in the true sense of the word," comments Ralph Dickinson, Assistant Director of General Services.

In his spare time, Ivan enjoys fishing ("anywhere and everywhere!") and making movies. You may have spotted him with his camera at the Ground-breaking ceremony last October.

During his training to become a teacher, he studied both music and art and obviously took to both. Ivan plays several instruments, including the guitar and mandolin. He's also a

talented artist, working primarily with oil paints, and he looks forward to doing more of this brand of painting when he retires.

Ivan and his wife Tatiana still live in West St. Paul, with their grown-up children nearby. Daughters Tamara and Ludmila are both married and located in South St. Paul. Son Alexander, a resident of Cottage Grove, works as an architectural designer for the 3M company. Tatiana, who worked as a medical assistant in her native country, is a teller at Montgomery Ward's today.

The couple are active in the Saints Volodymyr and Olga Ukrainian Orthodox Church, and do what they can to pass on the Ukrainian heritage they still hold dear to their children and six grandchildren.

Although he misses his homeland and the friends and relatives there, Ivan derives great pleasure from being in America. "I often say I think of my life as having been 15 years long, not 61, for the only part I wish to remember is the time I've spent in this country," he says.

Ivan on the job as a painter at St. Luke's.

February, 1977

Page 6

UNISCOPE

COPE, publications of United Hospital in St. Paul, MN — Mr. Ivan Ilievsky informed us that there is an error in the Above article — his father was an Orthodox priest (not Catholic).

* UNIS

Fair Entries In...

NEEDLE EXPERTS READY

The needle and thread magicians of the 1955 Minnesota State Fair – a group of Ukrainian women now living in St. Paul – are again submitting several entries in the embroidery show.

They are Mrs. Vera Rosinka and Miss Oksana Solovey of 1000 Hague and Mrs. Olga Petrenko, who lives with her daughter, Maria, at 997 Hague. All are originally from Kharkov and all are now U.S. citizens except Mrs. Rosinka.

Mrs. Rosinka, 71, is responsible for developing the skills of the group, which last year won a triple sweepstake.

Mrs. Rosinka won a set of three pieces of needlework for buffet, chair or davenport; all gray-blue embroidery on off-white linen.

Miss Solovey won with an embroidered lunch cloth, as did Mrs. Petrenko. Maria won no major prizes in 1955 but has taken first premiums at past fairs. She entered carved wooden articles last year.

The state fair plays an important part in their lives, according to Mrs. Petrenko.

“We feel we are better Americans when we exhibit at such a thoroughly American institution as State Fair,” she said. We used to exhibit articles at fairs in Kharkov, but they didn’t award prizes. They were mostly bazaars, with emphasis on sales and not exhibits.”

NEEDLEWORK EXPERTS, who dominated last year’s Minnesota State Fair embroidery show, are, from left: Miss Maria Petrenko, Miss Oksana Solovey, Mrs. Olga Petrenko and Mrs. Vera Rosinka.

State Fair

Winners

Announced

Seven sweepstake winners in the home activities department of the 1955 Minnesota State Fair were announced Thursday.

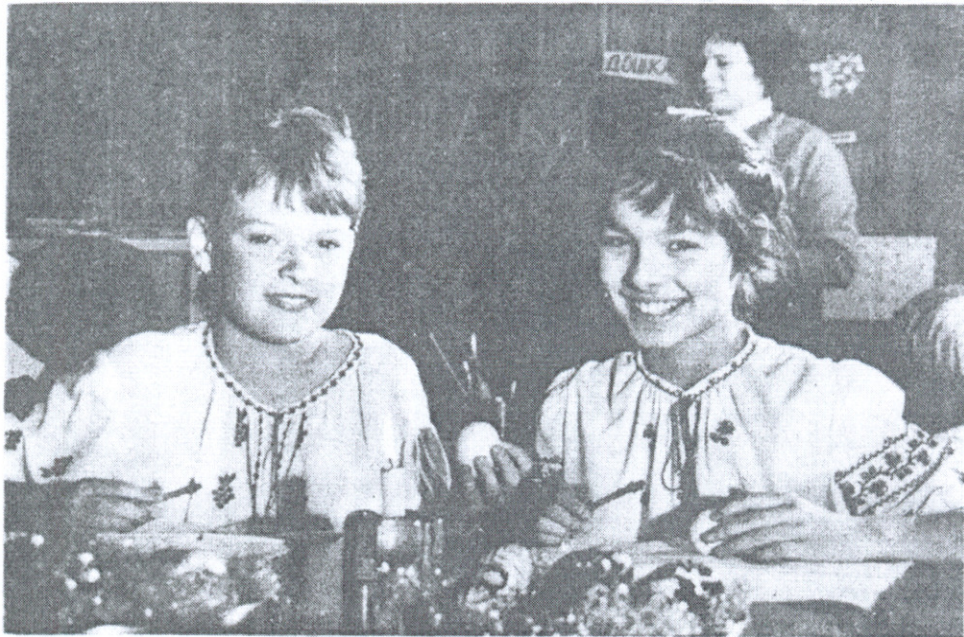
They are Mrs. E. A. Sanderson, 4100 Madalyn place, Robbinsdale, in the home art crafts division; Mrs. HULDAH Olson, 3804 Thirty-eighth avenue S., toys and dolls classification; and Ada Todnem, Pipestone, Minn., in the table linen grouping.

Olga Petrenko, 497 Dayton avenue, St. Paul, was sweepstake award winner in **the lunch cloth**, length under 40 inches class; **Oksana Solovey**, 1000 Hague avenue, St. Paul, in the lunch or breakfast cloth length over 40 inches and under two yards. Mrs. W. J. Johnson, 5020 Richmond drive. Was awarded sweepstakes in the dinner cloth, two yards or over, embroidery, and Mrs. G. B. Benson, Austin, Minn., was sweepstakes winner in the crochet cloth classification.

grand gazette

VOLUME 13, NUMBER 2

MARCH 1985

Natasha Ilievsky (left) and Tanya Anaya create Ukrainian Easter eggs in preparation for the annual Easter egg and bake sale to be held from 11:00 a.m. to 3:00 p.m. on March 24 and 31 at Sts. Volodymyr and Olga Ukrainian Orthodox Church, Portland Avenue and Victoria Street. Events each Sunday will include a dinner, raffle and art exhibit.

St. Paul Dispatch

ST. PAUL, MINN., WEDNESDAY, MARCH 11, 1964

PAINTING traditional Ukrainian Easter eggs are Halyna Myroniuk, of 807 Ottawa Avenue and Ludmyla Ilievsky, of 1066 Harmon Avenue, West St. Paul, whose art work on the eggs will be a feature of the Easter Egg and Easter Bread sale March 22 at St. Volodymyr and St. Olga Ukrainian Orthodox Church, Portland and Victoria. The egg painting dates back to the year 988 when the Ukraine accepted Christianity and decorated Easter eggs became an important symbol of the Ukrainian rituals of the new religion, a church member said.

-Staff Photo

УКРАЇНЦІ МІННЕАПОЛІСУ ПЛЕКАЮТЬ ДАВНІ ТРАДИЦІЇ

Зореслав Байдюк – "Голос Америки" – 12 жовтня, 2005 р.

**Українська Католицька
Церква Св. Константина
St. Constantine Ukrainian
Catholic Church in Minneapolis,
Minnesota**

Українська іміграція у Сполучених Штатах веде своє коріння з кінця 19-го століття. Перша хвиля українців складалась переважно з селян Західної України. З того часу відбулося чотири хвилі імміграції українців до Америки. Якщо зараз доля розкидає українців по всій країні, попередні поселенці жили переважно скупчено. Одне з таких поселень було засноване у другій половині 19-го сторіччя і досі існує в Міннеаполісі, штат Міннесота, що на кордоні з Канадою.

**Д-р. Михайло
Козак
Dr. Michael Kozak**

Українські громади у США завжди об'єднують церкви. Ось і у Міннеаполісі сучасне громадське життя українців зав'язано навколо чотирьох церков. Найстарішій з них – греко-католицькій церкві святого Константина -- у серпні цього року виповнилося дев'яносто два роки. Як говорить прихожан церкви і знавець історії української громади Міннеаполісу доктор Михайло Козак, церкву збудували 1913 року, її першим парохом був отець Константин Курило, і так її віддали під покров святого Константина.

При церкві працює невеликий музей українського мистецтва з цікавою колекцією фотографій українських церков з усього світу. Як розповідає Михайло Козак, дуже часто учнів місцевих шкіл ведуть туди, коли вони вивчають історію різних етнічних груп в Америці: «Приходять сюди і відразу бачать, і їм пояснюється, що таке українське мистецтво», каже пан Козак.

Церква святого Константина була перебудована у середині сімдесятих років, оскільки старе приміщення не відповідало потребам зростаючої громади.

**Українська Православна Церква Святої
Катерини, Арден Гіллс, Міннесота
St. Katherine Ukrainian Orthodox Church,
Arden Hills, Minnesota**

У 1925 році через дорогу від церкви Святого Константина з'явилась українська православна церква святого Михайла, яка зібрала навколо себе місцевих православних. Взагалі, порівняно з іншими громадами українців в США, у Міннеаполісі багато православних. І хоча чимало громад в Америці переживають не найкращі часи, місцеві православні у 1995 році збудували нову церкву Святої Катерини. Як говорить її архітектор Олег Грегорет, церква будувалася в традиційному стилі:

**Олег Грегорет, Архітектор
Oleh Gregoret, Architect**

«Ми хотіли мати церкву, яка нагадує українські церкви, особливо по селах, не в містах. Але також ми хотіли мати принаймні маленький натяк на українське барокко. Тут дуже трудно зробити чисте українське барокко -- через то, що дуже

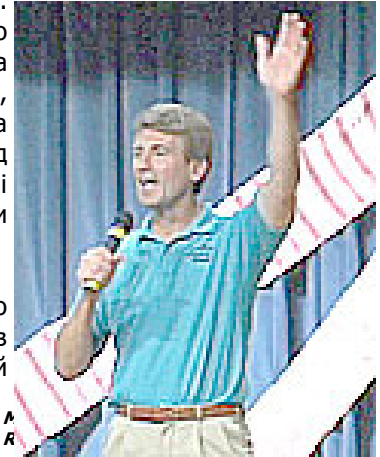
багато деталей там. Але старалися зробити подібне до українського барокко».

Щороку у вересні при українському культурному центрі Міннеаполісу відбувається український фестиваль Міннесоти. Таким чином українці популяризують свою культуру та традиції.

Українська громада запустила глибоке коріння у громадському житті Міннеаполісу. Тож цього разу привітати українців на фестиваль прийшов навіть мер міста Ар Ті Райбак:

«Українська громада у нас має свою ідентичність, але не тримається осторонь. Це громада яка відкрито інтегрувалась у наше суспільство. Вона не загубила свою культуру і крокує в ногу з містом». Свято для українців не просто нагода покуштувати солодощі, але і спосіб заробити гроші на підтримку власних церков, установ та на допомогу Україні. Наприклад, місцева жителька Люба Левицька на фестивалі привертає увагу до фонду імені своїх батьків. Ось уже п'ять років фонд щороку фінансово підтримує тридцятьох студентів-семінаристів на Тернопільщині та Івано-Франківщині. Як говорить вона, фонд покликаний підтримати інтелектуальний розвиток майбутніх душпастирів:

«Хоча ми народилися в Америці, але ми відчуваємо, що Україна це наша Батьківщина. Ми вважаємо, коли ми підтримуємо інтелектуальне розвинення цих молодих священиків в православній церкві, і в Автокефальній і Київського Патріархату, ці молоді хлопці зможуть допомогти нашій державі вийти на відповідне місце. Щоби світ на Україну дивився, як [має] дивитися».

Як і кожна українська громада в Америці, осередок у Міннеаполісі

Д-р Анатоль Лисий
Dr. Anatol Lysyj

переживає період інтеграції третьої та четвертої хвиль імміграції. Саме на новоприбулих покладають надію іммігранти післявоєнної хвилі. Адже, хтось має перебрати у свої руки та зберегти набуте за довгі роки на чужині. Процес просувається повільно, але різні покоління, схоже, почали знаходити спільну мову. І це дуже важливо, вважає доктор Анатолій Лисий – голова Фондації імені Івана Багряного та Комітету допомоги Україні в Міннесоті: «Були моменти, коли була деяка розбіжність. Було не так-то гарно. Бо особливо новоприбулі українці трохи залишалися позаду, трохи за бортом, як кажуть, української громади. Але тепер я бачу їх все більше і більше. Це дуже важливо для нас, бо нам треба нову силу, нову кров».

Люба Левицька
Luba Lewytzkij

Ніхто точно не знає, скільки українців мешкає у Міннеаполісі. Дехто говорить п'ять, а дехто десять тисяч. Однак майже всі погоджуються, що після певного періоду сповільнення громада знову активізувалась і почала збільшуватись завдяки новоприбулим іммігрантам.

UKRAINIANS OF MINNEAPOLIS CARRY ON THEIR OLD TRADITIONS

Zoreslav Baydiuk "Voice of America" – October 12, 2005

Ukrainian immigration in United States of America has its roots here since the end of 19th century. The first wave of Ukrainians consisted mostly of farmers from Western Ukraine. Since that time there were four more waves of Ukrainian immigration to U.S.A. Although today fate scatters Ukrainians all over the country, previous settlers used to live mostly together in "their" areas. One of such settlements was established in the second half of 19th century and it exists to these days in Minneapolis, Minnesota, the state which borders with Canada.

Ukrainian communities of U.S.A. are always united by their churches. For example, in Minneapolis contemporary life of Ukrainians is around the four churches. The oldest one of these is St. Constantine's Greek-Catholic Church, which in August of this year (2005) marks its ninety-second anniversary. As stated by the parishioners and the expert on the history of the Ukrainian community in Minneapolis Dr. Michael Kozak, the church was built in 1913, and its first rector was Father Constantine Kurylo - thus it was assigned to the protection of Saint Constantine.

The church buildings include a small museum of Ukrainian Art and boasts an interesting collection of photographs of Ukrainian churches from the entire state. As Dr. Michael Kozak explained, very often students of local schools are make a trip there from their schools when they study history of various ethnic groups in America. "They come here and right away they see, and they are told just what Ukrainian art is all about," said Dr. Kozak.

Saint Constantine's Church was remodeled and rebuilt in mid-seventies, because the old building no longer fulfilled the needs of the growing congregation.

In 1925, across the street from St. Constantine's Church was built St. Michael's Ukrainian Orthodox Church, which brought together local Orthodox. In general, compared to other Ukrainian communities in U.S.A., there are quite a few Orthodox in Minneapolis. And although some communities in America are surviving through not the years, which are not their best years, local Orthodox, in 1995, built a new St. Katherine Ukrainian Orthodox Church.

As states its architect Oleh Gregoret, the church was built in traditional style: "We wanted to have a Church which would remind us of Ukrainian churches, in particular village churches, rather than the ones in large cities. And we also wanted to have at least a little taste of Ukrainian baroque. It is very difficult to build here in true Ukrainian baroque style, because there are too much details. But we managed to build something similar to Ukrainian baroque."

Each and every year, in September, there a Ukrainian heritage festival of Minnesota is held at the Ukrainian Cultural Center in Minneapolis. In this way Ukrainian popularize their culture and traditions.

Ukrainian community grew deep roots into community life in Minneapolis. This year (2005) even the Mayor of Minneapolis R. T. Rybak attended the festival and extended his greetings to the community. He said: "Here Ukrainian community has its own identity, but it does not keep itself separate. This is a community which openly integrated into our society. It has not lost its culture and strides along with the city." This festival for Ukrainians is not only an opportunity to taste sweets, it is also the means of making some money to support its own churches, enterprises and assistance to Ukraine. For example local resident Luba Lewytskyj at the festival turned our attention to the Fund in the name of her parents. For already five years the fund annually finances thirty students of seminaries in the Ternopil and Ivano-Frankivsk regions. As she states the fund is designated for support of intellectual development of future pastors.

"Although we were born in America, we feel that Ukraine is our true Fatherland. And we know that when we support intellectual development of these young pastors of the Orthodox church, as well as the Autocephalic churches and those under Kyiv Patriarchate, these young men will be able to help our country to attain its appropriate place. So that the world would see Ukraine as it should be seen."

As every Ukrainian community in America, Ukrainians in Minneapolis are going through a period of integration of the third and fourth waves of immigration. So that immigrants put their hopes into the immigrants of the after-war wave, because someone has to take over and preserve what has been achieved over the long years in immigration.

The process is moving along quite slowly, but it looks that various generations started finding their common language. And this is very important, says Dr. Anatol Lysyj – the head of the Ivan Bahryanyj Foundation and the Committee for Assistance to Ukraine in Minnesota:

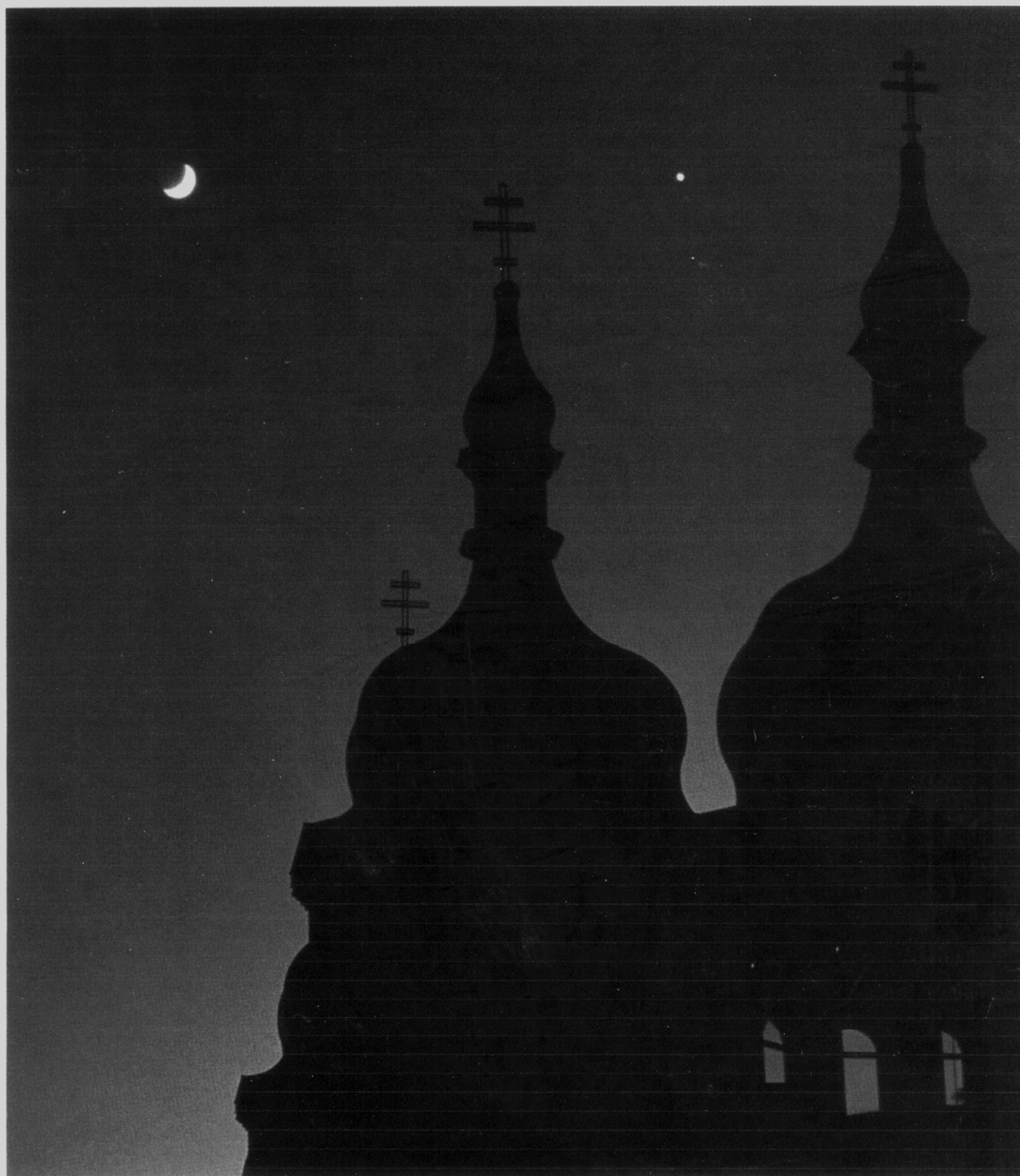
"There were some moments when there was some kind of difference and this was not nice. Because especially the newly arrived Ukrainians seemed to stay behind, a little over the edge, of the state's Ukrainian communities. But now I see more and more of them. And this is very important for us, because we need new power, new blood."

No-one knows exactly just how many Ukrainians live in Minneapolis. Some people say it is five and some say it is ten thousand. However, almost everyone agrees that after a certain period of slowdown the community is alive and active again, and it started growing thanks to the newly arrived immigrants. The process is moving along rather slowly, but various generations, as it looks, started finding common language. And this is very important," states Dr. Lysyj.

This month's best astrophoto

Venus Competes with the Moon's Earthshine

DENNIS ZERWAS JR.

(28mm lens at f/2.8, Elitechrome 200 film, 23-second exposure taken May 20, 1999, at Saint Katherine Ukrainian Orthodox Church, Arden Hills, Minnesota)

ЦЕРКВА СВЯТОЇ КАТЕРИНИ ЗАЦІКАВИЛА БАГАТЬОХ ФОТОГРАФІВ – в журналі «Астрономія» за червень 2000 року, на стор. 134, фотографія Денніса Зерваса, Мол., була дістала місце «найкращого астрофота цього місяця». В журналі фото було в кольорі – темний силует церкви на фоні пурпурного неба – чудово!

ST. KATHERINE CHURCH INTRIGUED MANY PHOTOGRAPHERS – in the magazine “Astronomy”, June 2000 issue, on page 134, Dennis Zerwas, Jr. photo won “This month’s best astrophoto”. In the magazine the color photo titled “Venus Competes with the Moon’s Earthshine” showed the dark church silhouette against deep purple sky – beautiful!

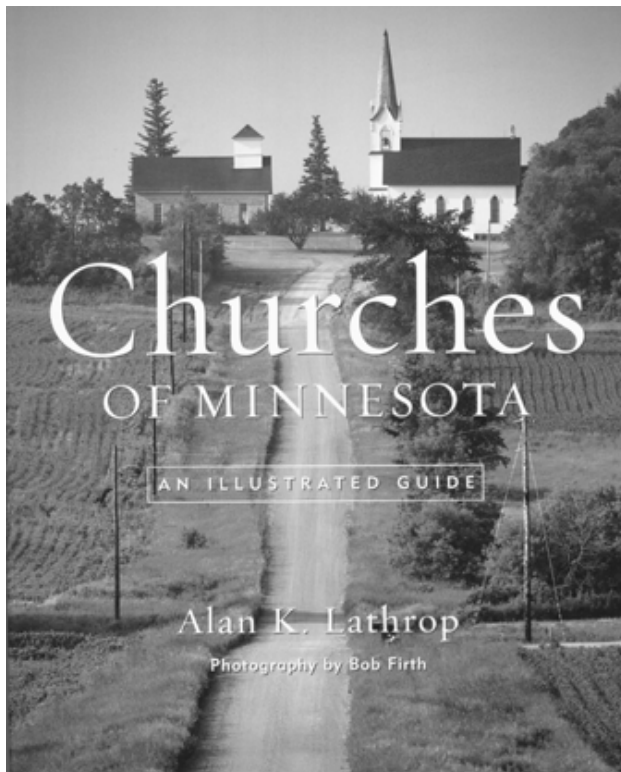
УНІКАЛЬНИЙ АРХІТЕКТУРНИЙ СТИЛЬ УКРАЇНСЬКОГО БАРОККО ЦЕРКВИ СВЯТОЇ КАТЕРИНИ В АРДЕН ГІЛЛС, МІННЕСОТА

Майя ГРЕГОРЕТ

Ще в листопаді 1991 року Українська Православна Церква Святих Володимира і Ольги в Сейнт Полі, Міннесота, вислала парафіянам церкви та багатьом іншим, особливо парафіянам інших православних церков Сейнт Полу та Міннеаполісу та багатьом іншим українцям, свій перший заклик підтримати цю величезну нагоду - пожертви більш ніж півтора мільйона доларів двома сестрами з родини Заславців, пані Вірою Танасійчук та пані Неонілою Мейзер з її чоловіком Діном Мейзером на побудову нової української православної церкви в Арден Гіллс, МН, де була вже куплена ними земля для цієї цілі - і таки збудувати вже заплановану прекрасну українську православну церкву в стилі українського барокко і цим підвищити нашу українську національну присутність в Містах Близнятах.

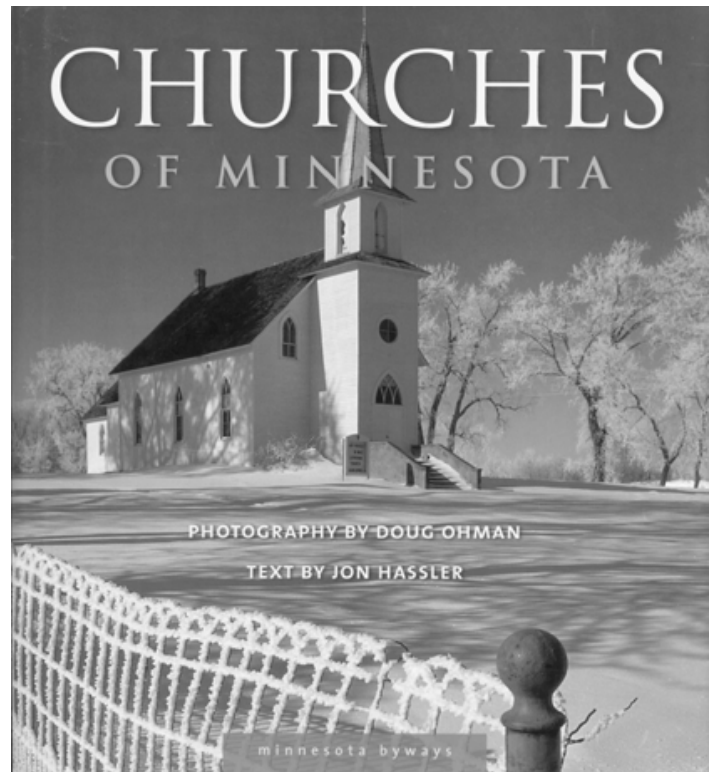
Церкву таки збудувала власними силами в 1995 році Парафія Святих Володимира і Ольги. Тому що тоді деякий час ще мали надію, що всі три українські православні церкви збудують цю нову церкву разом і об'єднаються в одну більшу парафію, вирішили назвати нову церкву і парафію відмінною від усіх трьох церков іншою назвою. Запропонована була назва: **Українська Православна Церква Святої Катерини**. погодилися на цю назву і офіційно проголосували за неї на Парафіяльних Зборах. Об'єднання церков не відбулося, але **українська національна присутність в Твін Сітіс, як також принаймні у всьому штаті Міннесоти, таки значно підвищилась!**

Цьому свідчать дві книжки, в яких серед порівняно невеликого вибору незвичайних церков в Міннесоті, зфотографована та описана Українська Православна Церква Святої Катерини в Арден Гіллс - містечко якраз посередині поміж Сейнт Полом та Міннеаполісом. Нижче подані фотографії обкладинок цих двох книжок – їх можна купити в такій книгарні як Барнс енд Нобелс, як також і в інших більших книгарнях, або через Інтернет.

*Published by the University of Minnesota Press,
111 Third Ave. S., Minneapolis, Minnesota 55401
in 2003*

St. Katherine Ukrainian Orthodox Church in Arden Hills MN is featured on page 6 with a detailed description on page 7.

*Published by The Minnesota Historical Society
345 Kellogg Blvd. W., St. Paul, MN 55102 in 2006*

St. Katherine Ukrainian Orthodox Church in Arden Hills MN is featured by a centerfold photo on pages 118-119.

UNIQUE ST KATHERINE UKRAINIAN ORTHODOX CHURCH IN ARDEN HILLS, MINNESOTA, BUILT IN UKRAINIAN BOROQUE STYLE

Maya GREGORET

In November 1991, Saints Volodymyr and Olga Ukrainian Orthodox Church in Saint Paul, Minnesota, mailed to its parishioners and many other Ukrainians, particularly to parishioners of other Ukrainian Orthodox churches in St. Paul and Minneapolis its first “letter of appeal” to support the great opportunity – a donation of more than one-an-a-half million dollars by two sisters from the Zaslavets family (Mrs. Vera Tanasichuk and Mrs. Neonila Maeser with her husband Mr. Dean Maeser) towards construction of a new Ukrainian Orthodox Church in Arden Hills, MN, where they purchased the land – and build the new magnificent church, already designed in the Ukrainian Baroque architectural style. The letter stated that this would create a visible Ukrainian presence in the Twin Cities.

The church was built in 1995 by Saints Volodymyr and Olga Parish. For some time there was still some hope that all three Ukrainian Orthodox churches in St. Paul and Minneapolis would unite into one larger church here, in Arden Hills, a suburb right between the cities of St. Paul and Minneapolis. Therefore, at one of the Parish Membership Meetings, it has been decided and voted in by those present at the meeting to give this new church a new different name, rather than favoring any one of the three churches. The new church would bear the name of **St. Katherine Ukrainian Orthodox Church.** The unification of the three churches did not happen, but **the greater visibility of the Ukrainian presence in the Twin Cities did happen!** Many people know this church, it is a new landmark in the Twin Cities. The first several years after it opened many people alone, or in groups, were anxious to see this new church. They visited the church for the, so called tours, during which Maya Gregoret explained to them the many interesting things about the Church, as well as about our Orthodox Faith, in general.

Two books about Churches of Minnesota were published, and in both of them, among the relatively few particularly noticeable churches in Minnesota that were chosen, is our magnificent St. Katherine Ukrainian Orthodox Church in Arden Hills, MN. Photo copies of the two book covers included in this article provide a better description of the two books. One was published by the University of Minnesota Press, Minneapolis, MN, in 2003, and the other by The Minnesota Historical Society in St. Paul, MN, in 2006. The books may be purchased at such large book stores as Barnes and Noble and other larger bookstores, or through the Internet.

CHAPTER IV

LIFE STORIES

OBITUARIES

РОЗДІЛ IV

ОПИСИ З ЖИТТЯ

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

РОДИНА ГАЛИНИ І ВАСИЛЯ БОДНАРЧУК

Галина БОДНАРЧУК

До Парафії Святих Володимира і Ольги в Сейнт Полі ми записалися десь в 1957 році, коли Служби Божі відбувалися на Дженкс Авеню. Ми почали приймати активну участь у різних галузях господарства та життя парафії. Діти записалися до парафіяльної школи. Вікторія, Мімі і Люся добре вчилися та з радістю приймали участь в шкільних імпрезах. Не пригадую в якому році покійний Василь Боднарчук був головою парафії, ми вже були в новокупленій Церкві на Портланд Авеню. На його долю припала купівля будинку для мешкання священика, бл. п. Отця прот. Василя Уманця. Два сина – Михайло і Олександр прислужували в церкві. Записавшись до сестрицтва парафії, Галина та її діти з радістю виконували кухонні праці та робили різні печива для випраджів. Особливо панна Людмила дуже старанно і багато помагала продавати писанки і була правою рукою, як кажуть, пані

Марії Вовк, яка була відповідальна за стіл з писанками та приладдям.

На привеликий жаль, покійна Людмила Боднарчук ще молодою відійшла від нас у вічний спокій. Після тяжкої хвороби, уже в останній життєвий час, написала вірш "Поема Ісусові", який поданий нижче в англійському тексті. Вічна їй пам'ять!

HALYNA AND VASYL BODNARCHUK

Halyna BODNARCHUK

We signed up to be members of Saints Volodymyr and Olga Church in St. Paul in 1957 when liturgies were celebrated at the Jenks Avenue Church. We started to actively participate in various facets of parish activities. Our children were signed up in the Ukrainian church school: Victoria, Mimi, and Lucia were good students and enthusiastically participated in school activities.

I do not remember in which year Vasyl Bondarchuk was the head of the parish board when we were in the newly purchased church on Portland Avenue. During his leadership, the residence for the priest Fr. Umanec was purchased. Our two sons, Michael and Alexander, served as altar boys in church. Halyna joined the sisterhood and with her children eagerly took to working in the kitchen also baking many goods to sell at church bazaars, etc.. Miss Liudmilla was exceptional in helping with the sales of the pysanky (Easter Eggs) at church bazaars and was, as they say, Mrs. Maria Wowk's "right hand". Mrs. Wowk, for many years, was responsible for selling pysanky.

Unfortunately, Mrs. Liudmilla Bondarchuk departed from us into life eternal at a young age. After a serious illness, at her final hours, she wrote a very touching poem titled "A Poem for Jesus", which is presented below. Memory eternal to Lucy Bodnarchuk!

A Poem for Jesus

*Thank you, Jesus, for everything:
My friends, my family,
Even little things.
How did you pick me
Of all your servants to be so blessed.
To find out what we're here for is the best.
Every day so sweet and beautiful,
How did you pick me?
Thank you so much is not enough,
But surely you have all my love.
Thank you, Jesus, for picking me!*

Love,

Lucy

Written on March 24, 1989

*I, Lucy, give my life to God. My soul is in your hands... for you know
what is right for me. Guide me, for I love You with all my heart.*

Written on November 11, 1984

IT TOOK A PARISH...

Katherine BUHAJENKO

The road has been intermittently smooth and rough, but what an exhilarating journey it has been. When our eyes focus upon the finished product of our mutual endeavor, we have to acknowledge that the journey was definitely worth embarking on.

To be sure, building a church is not an easy task, especially in our case, as we faced overwhelming odds at every turn. We were a small but dedicated group, and by pooling our talents and persevering, and above all with God's help, we managed to prevail. This we did, despite dissenting members within our ranks, resulting in unnecessary burdens imposed on us, but opposition made us stronger and more determined to succeed.

Perhaps we had plunged too impetuously into this building project, but if we had deliberated on it, we probably would have had second thoughts about it, and then our beautiful church might not have come into being. That St. Katherine Ukrainian Orthodox church stands today in Arden Hills, serves as a shining example of our resolve, determination and faith. Yes, it took a parish to accomplish this, and a small parish at that.

Purposely no names are mentioned here, as it was a joint operation. No one is above the other, whether you contributed financially or physically. No one person deserves all the credit. Don't expect to be thanked or patted on your backs, just take pride in your monumental achievement. Personal satisfaction should suffice.

We have come a long way and there remains a short distance yet to go. Indeed, John Buhajenko wouldn't want us to falter now.

*****

ВЗЯЛО ЦІЛУ ПАРАФІЮ...

Катерина БУГАЄНКО

Дорога була в деяких місцях рівною, а в інших місцях дуже кам'янистою, але назагал це була дуже цікава і жвава подорож. Коли ми дивимось на закінчений проект наших спільних зусиль, ми мусимо з упевненням признати, що цю подорож варто було розпочинати...

Звичайно, побудова церкви не є легке завдання, особливо в нашому випадку, коли перед нами стояли величезні труднощі на кожному кроці. Ми були невеликою, але відданою групою людей, і коли ми зібрали усі наші таланти разом, і з нашою наполегливістю, та завдяки Божій допомозі, ми змогли досягнути нашу мету. Ми зробили це незважаючи на розбіжність поглядів між членами нашої парафії, в наслідок чого непотрібні тягарі упали на нас, але опозиція зробила нас ще сильнішими і більш рішучими досягнути успіху.

Можливо, що ми взялися занадто рішуче за цей будівельний проект, але якби ми почали дискутувати цю справу, можливо ми б мали сумніви про неї, і тоді наша прекрасна церква мабуть не існувала б сьогодні. Те що Українська Православна Церква Святої Катерини сьогодні вже є будівлею, яка стоїть в Арден Гіллс, Міннесота, служить блискучим прикладом нашої наполегливості, рішучості та віри. Так, взяло цілу Парафію досягти цього, і при цьому не дуже велику парафію.

Навмисно, ніякі імена тут не згадуються, бо це була спільна праця. Ніхто не є кращим від іншого, не зважаючи на те чи вкладки цих осіб були фінансові, чи фізичні. Ні одна особа не є достойна всіх заслуг. Отже, не чекайте, що вам хтось подякує або поплескає вас по плечу, просто будьте гордими за ваше монументальне досягнення. Вашого власного задоволення цілком досить.

Ми пройшли вже довгу дорогу і лишається ще тільки досить коротка відстань, яку ми маємо пройти. Насправді, Іван Бугаєнко не хотів би щоб нас затримала будь-яка нерішучість.

REMEMBERING JOHN BUHAJENKO

Katherine Buhajenko - October 1997

***Катерина та Іван Бугаєнко.
Katherine and John Buhajenko.***

When I was a little girl growing up on a farm near Hudson, Wisconsin, little did I know or even dream that a young boy by the name of Evon Buhajenko was growing up half a world away from me in Ukraine, and was destined to have a profound impact on my life. Many years later after growing to manhood, Evon, or John, as I've always called him, would become my soul mate.

John and I occasionally visited the places of my childhood, the farms, the one-room country schoolhouses, the rivers and the forests. Unfortunately, due to the repressive political system imposed on his homeland it was impossible for John to revisit the scenes of his childhood in a village called Reepke (Ріпки) near Kyiv.

Through the years John related bits and pieces of his early life to me. There were hardships to be endured. Surmounting considerable obstacles and surviving harsh conditions was what shaped John's tenacious character. I much admired his strength and his confidence, and I habitually leaned on him.

There had been six children in the Buhajenko family. The father, Semen, had two children, Vasil and Anna, by his first wife, who died, after which he married Nastasia Teheen and had four more children, Andrij, Evon, Olesander and Oleksa. Presently, only Olesander and Oleksa survive.

During the inhumane collectivization period, John, at age of twelve, came home from school on the day before Christmas to find that all the windows had been broken and his family was told to vacate the premises. His half-sister, Anna, who was married and had two children of her own, took them all in, defying the authorities who warned her not to do so. One two families lived in cramped quarters until an elderly relative dies, leaving a vacant house into which the Buhajenko family moved.

It was five years later, when John was seventeen, that the family was dealt yet another cruel blow. The Communist police came and took John's father away, never to be seen by his family again. Years later, during the "Glasnost" era, John's brother Oleksa and nephew Mykola, tried to find out what had happened to him. They were told that he had been rehabilitated but had died from a heart attack five years previously. A likely story, indeed!

For personal reasons, I'm so glad that John was able to find his way to America and later into my heart. He arrived in St. Paul in 1950 with twenty-five cents in his pocket, but with plenty of potential. Not one to waste time, John began seeking employment immediately and succeeded in securing a job at Miller Hospital as an operating room orderly. He was to remain at that job for five years, while evenings, attending the University of Minnesota where he took mechanical engineering courses. In 1955 he saw an ad in the newspaper about a position at 3M in the International Engineering Department. At the time 3M was expanding its global operations at an accelerated pace. John applied and was successful, much to his delight. There he stayed on for 35 years, along the way garnering recognition and awards for his work. His job also involved travel to countries such as France, England, Germany, Italy, Japan, Australia, New Zealand, Taiwan, Korea, Indonesia, Philippines, Mexico, Venezuela, and even exotic Bali.

My first impression of John, when I met him in 1957, was that of a man of determination with energy to spare. I sentimentally recall that on our first date he took me to see the movie, "the Ten Commandments,." We were married in the summer of 1958 in the little church on Jenks avenue with father Umantez performing the ceremony. god graciously granted us 37 wonderful years together. Still, I wish that John could have lived longer.

In 1965 we adopted a baby girl and named her Luba Andrea. Then in 1967 we adopted a baby boy, naming him Luke John. I'm sure, John would agree with me when I say that those were the best years of our lives. What a rewarding experience that was for both of us, raising our family.

Having lived through several famines in his youth, food was very important to John, but here in America there is an abundance of food, so he didn't have to worry about going hungry. There was no need to climb trees to gather crows' eggs to supplement a meager diet like he did back home in Ukraine.

I'm glad that John, before he passed away, was able to make contact with his brother, Oleksa, who spent 3 months with us in 1992, and caught up on family news, spanning 50 years.

The last eight years of his life, John worked on the new church project, into which he had put his heart and soul. Regretfully, he couldn't live long enough to see his dream realized. Still, I feel he hasn't abandoned us and will remain with us until our mission is accomplished.

I miss you, John, as does the rest of your family. I miss going to church with you on Sundays and I miss hearing your rich baritone voice in the choir. I hope now you have uncovered the mystery that had haunted you all these years, the fate of your father. I hope too, that you have paid many a visit to your beloved home and even walked barefoot over the fields and hills as you did years ago as a boy.

ЗГАДКИ ПРО ІВАНА БУГАЄНКА

Катерина Бугаєнко - жовтень 1997 р.

Коли я була ще маленькою дівчинкою і жила на фермі коло Гадсону, Віскансін, я ніколи не могла б навіть уявити собі, що молодий хлопець на ім'я Іван Бугаєнко жив десь в іншій половині світа від мене, в Україні, і що він буде мати такий глибокий вплив на моє життя. Багато років пізніше, коли він вже виріс і був молодим чоловіком - Іван, або Джон, як я його завжди називала, зробився моїм другом і чоловіком.

Джон і я частенько відвідували місця мого дитинства, ферми, однокімнатні школи, річки та ліси. На жаль, завдяки тодішній репресивній політичній системі на його батьківщині Іванові було неможливо відвідати місця свого дитинства в селі Ріпки, недалеко від Києва.

Іван оповідав мені про своє життя на його батьківщині, і я потроху змогла розібратися у всіх тих частинках життя в Україні про які він мені розказував. Там життя було дуже тяжке і його трудно було витримувати. Треба було переборювати різні перешкоди і виживати в жорстоких умовах життя. І це те, що дало Іванові витривалий і сильний характер. Мене завжди подивляла його упевненість і сміливість, і я звикла на нього спиратись.

У родині Бугаєнків було шестеро дітей. Його батько Семен мав двох дітей, Василя і Анну, від першої дружини, яка померла. Пізніше він одружився з Настасією Тегін, і у них народилося ще четверо дітей: Андрій, Іван, Олександр та Олекса. Тільки Олександр та Олекса ще живі.

Під час нелюдських часів колективізації Іван, коли йому було 12 років, прийшов одного разу з школи додому - це було якраз перед Різдвом - і побачив, що в їхній хаті всі вікна були побиті і що його родині наказали вибратись з хати. Його зведена сестра Анна, яка була одружена і мала двох дітей, прийняла їх до себе, недивлячись на те, що влада попередила її цього не робити. І так дві родини жили в малій, тісній хатинці, аж поки один їхній старий родич помер і залишив пусту хату, в яку і перебралася родина Бугаєнків.

П'ять років пізніше, коли Іванові було сімнадцять років, його родині прийшлося пережити ще один жорстокий удар. Комуністична поліція прийшла і забрала їхнього батька і вони більше ніколи його не бачили. Багато років пізніше, в часи "Гласності" Івановий брат Олекса та племінник Микола спробували дізнатись що ж таки сталося з їхнім батьком. Їм сказали, що він був реабілітований, але що він помер від сердечного приступу п'ять років тому назад. Чи ж то правда?

З особистих причин я дуже рада, що Іван зміг потрапити в Америку а пізніше в моє серце. Він прибув до Сейнт Полу в 1950-му році; у нього було 25 центів в кишені, але у нього також було багато потенціалу. Він був не з тих, що марнують час - Іван почав зразу ж шукати роботу і йому скоро удалося дістати роботу в Міллер Шпиталі, де він працював як санітар в лікарні. На цій роботі він працював п'ять років, а увечорі він брав інженерні курси в Міннесотському Університеті. В 1955 році він побачив оголошення в газеті, що Міннесота Майнінг і Манюфекчурінг (ЗМ) оголошує посаду в їхньому Інтернаціональному Інженерному Відділі. В ті часи ЗМ дуже швидко поширювало своє глобальне функціонування. Іван подав аплікацію і був дуже втішений коли його прийняли на цю роботу, де він пропрацював аж 35 років. Він дістав багато нагород і відзнак за гарно виконану роботу. В зв'язку з цією роботою Іван подорожував до таких країн як Франція, Англія, Німеччина, Італія, Японія, Австралія, Нова Зеландія, Тайвань, Корея, Індонезія, Філіппіни, Мексика, Венецуела, і навіть до екзотичного Балі.

Моє перше враження, коли я познайомилась з Іваном в 1957-му році, вказувало на те, що це була рішуча людина яка була наповнена необмеженою енергією. Я пам'ятаю, що на наше перше побачення він повів мене до кіна, де ми бачили фільм «Десять Заповідей.» Ми одружилися влітку 1958-го року в маленькій церковці на Дженкс Авеню. Отець Уманець повинчав нас і Бог милостиво послав нам 37 чудових років спільного життя. Але я так хотіла б щоб Іван міг пожити ще багато довше.

В 1965-му році ми адоптували дівчинку і назвали її Люба Андрія, пізніше, в 1967-му році, ми адоптували хлопчика і назвали його Лука Джон. Я певна, що Іван згодився б зі мною, коли б я сказала, що це були найкращі роки нашого життя, коли ми вирощували своїх дітей.

Переживши декілька голодовок під час його молодих років, харчі були дуже важливі для Івана, але ж тут в Америці було завжди досить харчів і нам не треба було турбуватися, що ми будемо голодні. Нам не треба було лазити на дерева і збирати воронячі яєчка щоб додавати до мізерних харчів якими треба було задовольнятися на Україні.

Я дуже рада, що перед тим, як Іван помер, він зміг зкомунікуватися з своїм ьратом Олексою, який приїхав до Америки і провів з нами 3 місяця в 1992-му році. Іван та Олекса перебалакували різні родинні новини за останні 50 років.

Останні вісім років Іван працював над проектом побудування нової церкви. На жаль він не зміг прожити ще хоч трошки довше, щоб побачити, що його мрії здійснились. Але все ж таки я почуваю, що він нас не покинув і що він залишиться з нами аж поки ми остаточно закінчимо нашу місію.

Іване, я за тобою дуже скучаю; твоя родина також скучає за тобою. Я відчуваю твою відсутність коли я іду до Церкви по неділям, і я відчуваю відсутність твого приємного баритону в церковному хорі. Я надіюсь, що ти розв'язав таємницю яка не давало тобі спокою всі ці роки, а саме що сталося з твоїм батьком. Я також надіюсь, що тобі удалося відвідати твою любиму батьківщину і що ти навіть зміг пробігти босим по полях та горбках поблизу твоєї хати, як ти це робив коли був ще малим хлопцем.

СПОГАДИ...СПОГАДИ....

Оксана БРИНЬ

*Оксана Бринь як "Одарка" в опері
Семена Гулака-Артемовського
"Запорожець за Дунаєм"; театр
"Плейгауз", Вінніпег, Канада.*

відгукнулися подарунком кухонного посуду, який свого часу придбали від одного ресторану в Міннеаполісі.

Згодом парафіяни Церкви Св. Михаїла тепло прийняли братню громаду Ст. Полу. Потроху громадське життя налагодилось для спільного відзначення всеукраїнських свят. Звичайно Різдво і Великдень кожна парафія святкувала у себе. Але створився громадський хор „Дніпро” у якому було багато членів парафії Свв. Володимира й Ольги, Св. Юрія, Св. Михаїла і католицької парафії Св. Константина. Усіх єднала любов до нашої української культури та обов'язок нести цю культуру в світ. Так само спільно заіснував танцювальний гурток, літературний клуб який мав осідок в приміщенні парафії Св. Юрія, але членами були громадяни обох міст. Крім місячних вечорів місцевих літераторів, також спонзорували Вечори Авторів (Д. Гуменна, Г. Черінь, Я. Славутич, М. Понеділок та інші) та матеріально підтримували видання їхніх нових творів.

Капеля Бандуристів з Дітройту що-другий рік була спонзорована усією українською громадою Твін Сітіс, хоч головним рушієм-адміністратором був Андрій Бринь, у той час член парафії Св. Юрія, а тепер парафіянин і член парафіяльної управи Св. Катерини в Арден Гіллс.

*Оксана Бринь одержала квіти
коли вона співала в Мек Фейл
Центрі в 1999 році під час
концерту даного в честь її 75-го*

24-го березня, 1949 року наша родина побачила береги Сполучених Штатів. Пізнавали ми край і людей від Бостону до Філадельфії, від Дітройту до Вашингтону і нарешті у жовтні 1952 року покинули Чікаго і настало оселилися в Міннесоті. Хоч місцем осідку став Міннеаполіс, та столиця Міннесоти, Ст. Пол, завжди має тепле місце в серцях нашої родини.

Ми, як новоприбулі були вірні персональній обіцянці ближче включитись в життя місцевих парафій, які були єдиним вогнищем утримання і закріпленням крім релігійних потреб ще й скарбів нашої культури, відвідували Служби Божі щонеділі або й частіше хоч мешкали досить далеко від єдиної в тій час Православної Української Парафії Св. Михаїла.

Згодом Міннеаполіс мав уже дві парафії – парафію Св. Михаїла та парафію Св. Юрія. Від жовтня 1952 року наша родина активно включилась не лише в життя Парафії Св. Юрія, сусідської із Парафією Св. Михаїла, але і у все-українське громадське життя багате на доповіді, концерти, літературні клуби, хори, танцювальні гуртки.

Новоприбулі, багато яких оселились в Сейнт Полі, згуртувалися у Парафію Святих Володимира й Ольги. Початки були нелегкі бо всі новоприбулі мали запал до праці, але матеріально переживали скруту.

В 1955 році Церква Св. Юрія згоріла, але запал на відбудову був великий і досить швидко Парафія Св. Юрія придбала нове місце для молитви та громадського життя.

Паралельно з цим, Парафія Свв. Володимира й Ольги придбала своє приміщення на Дженкс Вулиці. „Юр'івці” відчули потреби „Сейнтпольців” і радо

Приміщення придбане храмом Свв. Володимира й Ольги на Портланд вулиці було розкішне акустикою і велике для усяких громадських потреб, ще більше зміцнило спілкування усіх парафій. Артисти мали форум ставити вистави. День Матері, День Шевченка та інші визначні дати відбувалися у парафіяльній залі, де так само робили прийняття та відзначали ювілеї визначних людей, як от наприклад 30-ти літній ювілей бандуриста-композитора і мистецького керівника капелі бандуристів ім. Шевченка Григорія Китастого.

Перший музей експонатів української культури створився в парафії Свв. Володимира й Ольги. Пам'ятаю дуже успішний вечір присвячений Т. Г. Шевченкові. Виступав хор „Дніпро”, жіночий хор Золотого Хреста (О. Бринь - диригент), сцени із „Гайдамаків”, „В Манастирі” (Бринь і Мілена Грінвальдт).

Члени родини Оксани Бринь належали до хору. Серед них троє керували церковним хором: Оксана Бринь, її син Марко Бринь, та онука Наталка Новицька.

Милі спогади про славне минуле „Сейнтпольців” сповнене нових осягів праці, співпраці і дружніх стосунків серед усього українського громадянства та братніх у Христі православних інших народів, що усе частіше відвідували новозбудований храм тепер під святим покровом Св. Катерини.

Варто згадати і не забувати тих, які започаткували здійснення цього храму своїми щедрими матеріальними вкладками - **а це сестер Заславець: Віру Танасійчук (та її покійного чоловіка Митра Танасійчука) і її сестру Неонілу Мейзер з чоловіком Діном Мейзером.**

Многії Літа Парафії Св. Катерини!

MEMORIES...MEMORIES...

OKSANA BRYN

Oksana Bryn with daughter Nadia Nowitsky and granddaughters Olenka Nowytski and Natalie Nowytski at MacPhail Center for Music honoring Oksana Bryn as outstanding artist and educator on her 84th birthday? March 9, 2008.

On March 24, 1949 our family saw the shores of the United States. We got to know the country and its people from Boston to Philadelphia, from Detroit to Washington and finally in October 1952 we left Chicago and settled in Minnesota permanently. Although our base became Minneapolis, St. Paul, the capital of Minnesota, always has a warm place in our family's hearts.

Newly arrived, we wanted to be close to a local Ukrainian parish which would be the only flame for the retention and strength of not only our religious needs but also the center of the Ukrainian cultural life in general. We attended church services every Sunday, or even more frequently, even though we lived quite far from the only, at that time, Ukrainian Orthodox Church of St. Michael's.

In time Minneapolis had two parishes. Since October 1952 our family actively participated not only in the life of St. George's Parish, the neighboring St. Michael's Parish, but also in the all-Ukrainian community activities, such as speeches, concerts, literary clubs, choirs, and dance groups.

Many of new immigrants lived in St. Paul. They organized into a new parish of Sts. Volodymyr and Olga. The beginnings were not easy because the newly arrived work very hard, but materially they were not very well to do.

In 1955 St. George's Church burned down, but the spirit to rebuild was great and St. George's Parish quickly acquired a new place for prayer and community life. Around the same time, Sts. Volodymyr and Olga Parish acquired a small church on Jenks St. in St. Paul. The "Georgians" (St. George's Church parishioners) felt the needs of the "St. Paulites" (Sts. Volodymyr and Olga's Church parishioners) and gladly responded with a gift of kitchen ware (dishes), that they at one time

acquired from one of the Minneapolis restaurants.

In time, St. Michael's Parish also welcomed their brotherly community in St. Paul. Slowly Ukrainian community life progressed to celebrating of Ukrainian holidays by all Ukrainians together. Of course, each parish celebrated Christmas and Easter separately. But then a Ukrainian choir "Dnipro" was created and many members of Sts. Volodymyr and Olga Parish, St. George's Parish, St. Michael's Parish and the Ukrainian Catholic St. Constantine Parish participated in it. Everyone was united by their love of their Ukrainian culture and their obligation to bring their culture to the world. In the same way a dance group, and a literary club, which had their bases in St. George's church hall, were founded. Ukrainians from both St. Paul and Minneapolis participated in them. In addition to the monthly evening get-togethers of the local literary clubs, there were also so called "Authors' Evenings", to which such renowned Ukrainian authors as D. Humenna, H. Cherin, Y. Slavutych, M. Ponedilok and others were invited and in this way the local community financially supported publication of their works.

Performances of the Bandurysts' Cappella from Detroit were sponsored about every two years by the entire Ukrainian Twin-City community. The main initiator-administrator of such performances was Andrew Bryn, at that time member of St. George's Church, and now member of St. Katherine's Parish in Arden Hills.

Sts. Volodymyr and Olga church, parish hall and other areas on Portland Avenue was great; the acoustics were superb, the facilities were great for all kinds of community cultural undertakings and this greatly strengthened communication between all parishes. Actors had a forum to put on plays. The Mother's Day, Shevchenko's Day and other special dates like, for example, the 20th anniversary of the banduryst-composer and artistic director of the Banduryst Cappella, Hryhorij Kytastyj.

The first museum exhibit of Ukrainian art and culture was created at the parish of Sts. Volodymyr and Olga. I remember a very first successful evening dedicated to T. H. Shevchenko. The choir "Dnipro" performed, as did the women's club Golden Cross, the women's choir (Oxana Bryn director), as were the plays from the "Haydamaky" and from the "In the Monastery" (Oksana Bryn and Milena Grinwaldt).

Members of the Bryn family always participated in the church choir. Three of them at one time or another were conductors of the church choir: Oksana Bryn, her son Marko Bryn, and her granddaughter Natalie Nowytski.

It is always a pleasure to think of the glorious past of "St. Paulites" filled with great accomplishments in their work, and the congenial relationship among the entire Ukrainian community, as well as brothers and sisters in Christ of other Orthodox nationalities, who now more frequently visit the new St. Katherine Church. I also wish to take this opportunity to mention and make sure that we always remember those who initiated building this new Church and financially supported the construction of it with their generous personal donations - **they are the two Zaslavetz sisters: Vera Tanasichuk (also her late husband Murray Tanasichuk), and Neonila Maeser with her husband Dean Maeser.**

Best wishes to St. Katherine Parish! And "Many, Many Years!"

ОЛЕКСАНДЕР І АНТОНІНА ХОРЕВИЧ

Антоніна Хоревич (написано в 2004 р.)

«22-го июня ровно в 4 часа Киев бомбили и нам объявили, что началась война». Таку російську пісню склали і співали люди в той час.

Так почалася війна... а з війною все горе - холод, голод, скитання, страждання, руїни, а найгірше - примусовий виїзд молодесеньких, майже дітей, дівчат і хлопців в Німеччину на каторжну працю. Праця в Німеччині була дуже тяжка, а особливо на фабриках, заводах, залізниці, і т.д. Але до всіх тяжких праць - поливали ще „бомбьожні дощі”. В житті немає нічого вічного, і ось нарешті війна закінчилася, а по закінченні війни почалися табори ДП (DP = Displaced Persons, так званих “Переміщених Осіб”), скитання по таборах ховаючись від сталінського „Сонечка”, щоб не потрапити на “родіну” під більшовицький гніт. Як не тяжко, але життя в таборах йшло вперед. Молоді люди любилися, кохалися, одружувалися. І мене це також не минуло.

Влітку 1945 року я познайомилася з майбутнім моїм чоловіком блаженної пам'яті Олександром Хоревичем, і 22-го липня, 1946 року ми одружились. В 1947 році народився наш синок Алік (так я його називала), і ось уже родина з трьох, за яку треба було дбати, одягти, та нагодувати. Табори попали під опіку УНРРА (UNRRA = United Nations Relief and Rehabilitation Administration) а пізніше IPO (IRO = International Refugee Organization).

З Божою допомогою, після тяжкої подорожі, 13 травня, 1950 року, в неділю вранці, з корабля “General Ballau”, ми ступили на землю Вашингтона. Після різних перевірок нам дали по 5 доларів на особу для американських „гамбургерс”, а крім того чоловікові від ЗУДАК'у дали 25 доларів позички, яку пізніше треба було повернути. На станції незнайома жінка допомогла нам сісти на потяг подивившись на нашу візу. А їхали ми до родини Павлось, які вже були в Сейнт Полі в 1949 році і мали свою хату. І так, 15 травня, 1950 року, ми приїхали до родини Павлось, вони прийняли нас а

також родину Серафимович. Через п'ять днів по приїзді до Сейнт Полу я влаштувалася на працю до Сейнт Джозеф Госпітала, а за два тижні ми знайшли мешкання з одної кімнати. І скоро, десь за місяць, найшли мешкання уже з двох кімнат, а за пів року перейшли до 4-ьох кімнат. В 1951 році, 27-го серпня, родилася донечка Ніна, а в 1953 році, 7-го травня, родилася донечка Ірина. Маючи 3-ьох дітей, та нас двоє, в кімнатах які рентували було не досить місця. І так, за Божою допомогою, ми купили власний будинок у 1954 році і 29-го жовтня вже були у власній хаті. Ось так, поволі, ми почали втягатися в американське життя. Треба було в першу чергу опанувати мову. В Інтернаціональному Інституті нам давали лекції англійської мови.

Коли ми приїхали до Сейнт Полу своєї церкви українці не мали, але рентували сірійську. У сірійців, на той час, священика не було і вони нам дозволяли служити в їхній церкві Святого Юрія (St. George). Служив тоді у нашій церкві о. Мірощенко. Служби відбувалися від кінця 1950 року і до Великодня 1951 року. Перед Великоднем прислали о. Канаваті до сірійської церкви і Великодню Службу служили спільно, наш отець і сірійський. Від 1951 до 1952 року рентували Єпископальну церкву, а в 1953 році знайшли і купили церкву на Дженкс Авеню, хоч і маленьку, але свою. Ми записалися до цієї парафії Святих Володимира й Ольги. Ця маленька церква задовольняла потреби нашої громади, але роки йшли, дітки підросли і треба було думати про навчання української мови і релігії. Громада також зростала. Ця маленька церква не мала ні одної кімнати, яку було б можливо вживати для кляси. Тому наша громада купила велику церкву на Портланд і Вікторія Авеню в Сейнт Полі, Міннесота.

Церкву треба було переробити всередині для наших потреб. Багато праці вклали сл. п. Михайло Михалевич, сл. п. Ігор Кубік, сл. п. Михайло Остапчук, сл. п. Євген Писарський та багато інших. Іконостас був зроблений і пофарбований. Розмальовували іконостас Михайло Михалевич, Євген Писарський, Іван Ілієвський та пані Ніла Пачковська. Багато родин вклали багато праці, щоб прискорити відкриття церкви. Батьківський комітет закупив лавки, дошки і все потрібне для шкільного вжитку. У вересні 1961 році

розпочався навчальний рік. В школі викладали п. отець Василь Уманець, п. Ніла Пачковська, п. Неля Мейзер, п. Марія Товсто́ят, Ніна Кубік і Антоніна Хоревич. До школи записалося 32 учня. Дітей ми поділили на 4 класи і приступили до навчання української мови, української літератури, географії та історії України. Отець В. Уманець викладав релігію. Школа була тільки по суботах. Крім основного навчання, ми з дітьми відзначали українські свята - День Тараса Григоровича Шевченка, День Матері, ставили інсценізацію Св. Миколая. Діти вчили вірші, відповідні до кожного свята, вчили колядки, ходили по хатах колядувати. Дітей частували цукерками та іншими ласощами. Ми ставили з дітьми п'єски "Червона шапочка", "Чотири пори року", "Соняшник", "Коза-дереза" і танок "Снігуронька". Учителки купували матерію, а пані Ніла Пачковська шила костюми для п'єсок. Також, сл. п. пан Михайло Мірза і пані Н. Пачковська малювали декорації для п'єсок. Треба згадати, що пан Михайло Мірза вчив дітей співати колядки. З п'єсою "Коза-дереза" допоміг сл. п. Анатолій Гноєвий та сл. п. Грінвальд. Учителі, діти і батьки прикладали великі зусилля і мали великий успіх. В суботу ми давали дітям перекуску: молоко, солодке печиво, фрукти. Я і досі пам'ятаю бублики, які пекла сл. п. мама Марії Вовк пані Анастасія Григорівна Микас. Після п'ятирічної праці при школі, я зі своєю родиною робила все, що було потрібно для церкви. Багато праці вкладало сестрицтво, до якого я також належала.

Коли закінчився шкільний рік, влаштували літній табір для дітей на Кун Лейк. В таборі діти говорили українською мовою, вивчали вірші, пісні, займалися спортом, а також святкували свято "Івана Купала".

У кінці липня, 1968 року, мене обрали головою сестрицтва. Сестрицтво мало свою касу, але я, перебравши головування, нічого не хотіла мати спільного з касою і все зароблене відразу передавалося до парафіяльної каси. Влітку сестрицтво влаштувало пікнік біля церкви, який дав добрий прибуток. Далі, пригадую, влаштували свято Святої Покрови в нашій церкві. Ідею святкування Святої Покрови трьома парафіями разом подав св. п. отець-диякон Микола Поліщук. Св. Покрови завжди є 14-го жовтня. Перше святкування було на Кун Лейк. Святкування пройшло дуже добре при гарній погоді, але наступного року була погана погода з холодним дощем. Люди померзли, намокли і тоді було вирішено святкувати по черзі в кожній з трьох парафій Сейнт Полу та Міннеаполісу.

Після свята Покрови готувалися до "Сморґасборду" - квасили капусту, яку потім вживали для тушіння, для вареників і також продавали законсервовані в скляних банках. Закуповував капусту у фермерів мій чоловік сл. п. Олександр Хоревич. Квасили капусту сл.п. Мотря Колотій, сл. п. Катерина Заславець, і пані Оля Ковалевська. Всі закупи продуктів я робила завчасно. Борщ завжди варила сл. п. Євфросія Коваленко, капусту тушила п. Мотря Колотій, налисники пекли п. Ніна Міцевич, п. Катерина Бугаєнко, п. Неоніла Пачковська, п. Антоніна Хоревич. "Сморґасборд" завжди давав добрий прибуток. Практично вся парафія прикладала зусилля до того щоб було все розставлено, подано і прибрано.

Після Різдвяних свят, в 1968 році, сестриці зробили прийняття для хористів.

На початку 1969 року Консисторія прислала в нашу парафію бл.п. отця Федота Шпаченка, ми зробили йому прийняття, на яке глибоко шановна пані Галина Леонідівна Рябокінь напекла чудових пиріжків та дуже смачний торт.

В 1969 році, на засіданні Парафіяльної Управи, підняли питання про ремонт будинку церкви. Пан Борис Неприцький, голова Парафіяльної Управи, запропонував обкласти нижню частину церковного будинку цеглою, що було прийнято. Для того були потрібні кошти і на цьому ж засіданні постановили виробляти вареники для ширшого загального продажу. На вареники ми збиралися раз або й два рази на тиждень. Я привозила тих жінок, які не могли самі приїхати до церкви ліпити вареники: сл. п. пань Чорну, Коваленко, Є. Миронюк, К. Заславець, Г. Зіноватну. Самі приїздили: Галина Рябокінь, Марія Вовк, Неоніла Пачковська, Ніна Міцевич, Катерина Бугаєнко, А. Камлач, Оля Свистун, М. Колотій, О. Ковалевська, Софія Шайда, Сложинська, Марія Хоревич, Тетяна Проць, Ольга Коваленко, Соня Миронюк. Праці біля вареників було дуже багато, все робилося вручну. Вареники давали прибуток тижнево від 120 до 180 доларів. В цей час чоловіки, на чолі з головою парафії Борисом Неприцьким, взялися обкладати цеглою церкву. Декілька родин зголосилися робити обіди для чоловіків, які обкладали церкву. Це були родини Н. Пачковської, А. Хоревич, сл.п. Коваленко, Харитонів, Миронюк, Заславець.

Головою сестрицтва я була трохи більше трьох років від 1968 аж до 1971 року. Обов'язки голови сестрицтва я передала пані добродійці Зіні Красевич. При церкві я продовжувала виконувати все, що було потрібно і ніколи не відмовлялася від праці.

ALEXANDER AND ANTONINA CHOREWYCZ

(by Antonina Chorewycz - written in 2004)

"On June 22 at exactly 4:00 in the morn, Kyivv was bombed and we were told that World War II is on". These are the words to a song that was written for this occasion.

And so the war started...it brought, suffering, cold, hunger, constant resettlements, bombing, destruction, hardship, and the worst was the taking by force of very young children, boys and girls, to Germany for hard labor. The work in Germany was very difficult, especially in the factories. Along with the hard work and poor nutrition, bombs were falling all around us. But, there is nothing constant and forever in this world, the war ended. And after the war the DP (Displaced Persons) camps were created. We moved from camp to camp, hiding from Soviet soldiers, so that we would not be repatriated to the "mother country" under Stalin's rule. It was hard, but life at the camps moved on and young people fell in love and got married, and I was a part of this trend too.

In the summer of 1945, I met my future husband, Alexander Chorewycz, and on July 22, 1946, we got married. In 1947 our son Alik (that's how we called him) was born and then there was a family of three which we needed to care for, clothe, and feed. The camps were under the management of the United Nations Relief and Rehabilitation Administration (UNRRA) and later under the International Refugee Organization (IRO).

With God's help, after a difficult journey, on Sunday morning of May 13, 1950, we arrived in the land of George Washington on the ship *General Bellau*. Again, after several screenings and checking of documents, we were given \$5.00 per person to buy American hamburgers. Also, a Ukrainian organization ZUD AK (UUARC - United Ukrainian American Relief Committee) loaned my husband \$25 which we had to repay at a later time. After checking our visas and our papers, some unknown lady helped us to find our train. We traveled to the Pavlos family, which came to St. Paul in 1949 and lived in their own home. On May 15, 1950 we arrived to the Pavlos family home, who welcomed us as well as another family, Serafimovych. Five days later, I found a job at St. Joseph Hospital, and in two weeks we found a one room apartment. Within another month, we found another place with two rooms, and half a year later, we moved to a four room apartment. On August 27, 1951 our daughter Nina was born and on May 7, 1953 our

daughter Irene was born. Having three children, and two of us, the rented apartment was not big enough, so in 1954 we bought our own house and on October 29th we moved in. Slowly we started to acclimate to American life. We, at first, had to learn English; we were taking English at the International Institute.

Ukrainians did not have any church in St. Paul when we arrived, but we rented a Syrian church; at that time Syrians did not have a priest. The Syrians let us serve liturgies at their St. George's church - Fr. Myroshchenko was our priest. The liturgies were held there from the end of 1950 until Easter of 1951. Just before Easter of 1951, Syrians got a priest - Fr. Kanavati and the Easter service was celebrated together with both the Syrian priest and our priest. From 1951 to 1952, we rented an Episcopal church, and in 1953 we found and bought a church on Jenks Avenue. It was small, but it was ours. We joined this parish of Saints Volodymyr and Olga, a small church which fulfilled our needs, but as the years passed, and we had many children of school age, we needed to think about teaching Ukrainian language and religion. Our community was growing, and the small church did not have any rooms that could be used for classrooms. That is why our parish bought a church on Portland and Victoria in St. Paul, Minnesota.

The interior of the church had to be remodeled. A lot of work was done by Michael Mychalewycz, Ihor Kubik, Michael Ostapchuk, Evhen Pysarsky and others. The iconostasis was built and painted by Michael Mychalewycz, Evhen Pysarsky Ivan Ilievsky, and Mrs. Nila Paczkowsky. Many families donated their hard work to support the church. The parents' committee bought benches, blackboards, and everything else needed for classroom use. The first school started in 1961, where Fr. Vasyl Umanec, Mrs. Nila Paczkowsky, Mrs. Nelia Measer, Mrs. Maria Tovstopiat, Nina Kubik and Antonina Chorewycz were the teachers. Thirty-two students were enrolled in the Saturday school, and the students were divided into four classes; the following subjects were taught: Ukrainian language, literature, geography and history of Ukraine. Fr. Umanec taught religion. The school was only on Saturdays. Not only did we teach these classes, but we also celebrated Taras Shevchenko Day, Mother's Day, and St. Nicholas. The children learned poems for each holiday, learned carols and went caroling to parishioners. The children received gifts of candy and other sweets as they caroled at various homes. We staged plays such as "Red Riding Hood", "Four Seasons of the Year", "Soniashnyk", "Koza Dereza" and ballet "Snow White". Teachers bought fabric and Mrs. Paczkowsky sewed costumes for the plays. Mr. Michael Mirza and Mrs. Paczkowsky painted stage decorations. I must remind the reader, that Mr. Mirza taught the children Christmas carols. Mr. Anatol Hnojczyk and Mr. Greenwaldt helped with the play "Koza Dereza". The teachers, students, and parents put in a lot of effort and had great success. On Saturdays we gave the children snacks: milk, sweets, and fruit and I still today remember the bagels baked by Anastasia Hryhorivna Mykas, the mother of Maria Wowk. The sisterhood, to which I also belonged, worked hard too. When the school year ended, we organized a summer camp for the children on Coon Lake, where the children spoke Ukrainian, learned poems and songs, and participated in sports, and celebrated the holiday of Ivana Kupala.

At the end of July, 1968, I was elected the head of the sisterhood. The sisterhood had its own treasury. Since I did not want to have anything to do with the treasury, the treasury was moved to the parish treasury and all income that was received was transferred immediately to the Parish Treasury. In the summer the sisterhood organized a church picnic which raised a lot of money for the church. I remember how we organized The Holy Virgin Protectress (Pokrova) Holy Day; the idea was given by deacon Mykola Polishchuk. The holiday is on October 14, and at first we celebrated it on Coon Lake. The celebration was a success with good weather, but the weather next year was cold and rainy. People were soaked, frozen, and so then it was decided to celebrate this holiday in the church halls by taking turns with other two Ukrainian Orthodox parishes.

In the fall, after celebration of Pokrova, the sisterhood was getting ready for the smorgasbord. We have prepared homemade sauerkraut which was used for sauerkraut-and-sausage dish, for varenyky, and also we sold sauerkraut in jars. My husband bought the cabbage from a farmer. Mrs. Motria Kolotij, Katherine Zaslavec, and Olga Kovalevsky prepared the sauerkraut. I was in charge of buying all the foods in advance. Mrs. Evfrosinia Kovalenko cooked the borscht, Mrs. Motria Kolotij prepared the sauerkraut-and-sausage dishes, Mrs. Micevych, Katherine Buhajenko, Mrs. Neonilla Paczkowsky, and Antonina Chorewycz baked blintzes (nalysnyky) organized the smorgasbord, which almost always brought in a lot of income. Practically all parishioners worked hard, making sure that everything was laid out, served, and cleaned up nicely.

After the Christmas holiday in 1968, the sisterhood prepared a special feast for the members of the church choir. Early on in 1969, the Consistory sent to us a new priest, Rev. Fr. Fedot Shpachenko, and we welcomed him with a banquet, for which Mrs. Halyna Leonidovna Riabokin baked wonderful pyrizhky and a delicious cake.

In 1969, at the meeting of the Parish Council, the idea of repairing the old church was raised. Mr. Boris Niepritzky, the President of the Parish Council, recommended that the lower outside walls of the church be covered with bricks, and this proposal was accepted. Money was needed for this project, so it was decided that we should sell varenyky (pyrohy). The sisterhood got together once or twice a week to make varenyky, and I drove women who could not get transportation to the church: Mrs. Cherny, Mrs. Kovalenko, Mrs. E. Myroniuk, Mrs. K. Zaslavec, and Mrs. H. Zinovatna. Those who came on their own were Halyna Riabokin, Maria Wowk, Neonilla Paczkowska, Nina Micevych, Katherine Buhajenko, A. Kamlach, Olha Svystun, Motria Kolotij, Olga Kovalevsky, Sophia Shayda, Mrs. Slozhynskij, Mary Chorewycz, Tetiana Proc, Efrosinia Kovalenko, Sonia Myroniuk. There was a lot of work to prepare varenyky, because everything was done by hand, but the weekly sales ranged from \$120 to \$180. At this time, the men, with Boris Nieprytzky at the head of the Parish Council, took to the task of laying brick around the foundation of the church. Some families volunteered to make meals for the men who did the brick laying: these were the families of N. Paczkowsky, A. Chorewycz, Kovalenko, Kharytoniw, Myroniuk, and Zaslavetz.

I was the Head of the Sisterhood for more than three years from 1968 to 1971. The responsibilities of the sisterhood's head were given over to Mrs. Dobrodijka Zina Krasevych. I continued to fulfill everything that was necessary for the church and never declined to work.

***Alexander Chorewycz, Sr., Nina Chorewycz, Alex Chorewycz, Jr., Antonina Chorewycz, Irene Chorewycz.
Олександр Хоревич (Ст.), Ніна Хоревич, Алекс Хоревич (Мол.), Антоніна Хоревич, Ірина Хоревич.***

THE DENYSENKO FAMILY

Olga DENYSENKO

Eugene Sulema Denysenko and Olga Metulynsky were both born in Germany to parents who emigrated to the United States in the early 1950's and settled in Chicago, Illinois.

They met while Olga was still in high school and Gene, a graduate, was planning his future.

After Olga completed her college sophomore year, and Gene was honorably discharged from the U.S. army, they were married in May of 1967 in St. Vladimir's Cathedral in Chicago, Illinois.

The following year, in 1968, their first son, Gregory, was born and baptized in the same church.

While residing in Chicago, Olga's father, Rev. Mykola Metulynsky, was an assistant pastor at St. Vladimir's Cathedral as well as a religious studies teacher.

In 1970, the Denysenkos moved to Lincoln, Nebraska, where they purchased their first home with a big back yard and white picket fence. Gene was employed as a young engineer by Nebraska Boilers Company.

They were followed to Nebraska by Rev. and Mrs. Metulynsky, because Olga's father took a new position as pastor in a tiny church, Holy Trinity. The adjustment to such a small church community was challenging, but the Denysenkos became active members.

In 1972, their younger son Nicholas was born. Soon after, they sold their first home and bought a newer multileveled home. Gene was doing very well at his company and Olga became a full-time homemaker. Their boys were always exposed to Ukrainian culture and traditions at home and in church, and, of course, by spending time with their grandfather.

In the Spring of 1974, Gene was offered a great position by a former employer, with a new company, Deltah Corporation. He accepted and by September of that year, they were living in their new home with their two boys in Crystal, Minnesota.

Earlier that year, Rev. Metulynsky, also accepted a new pastoral position with Saints Volodymyr and Olga Ukrainian Orthodox Church in St. Paul, MN. Once again, fate joined the two families together.

For the next two decades the Denysenkos worked and raised their family. The church was the center of their lives. Like many others, Gene and Olga were active members and contributed by participating in various committees, including parents' committee, the building committee, volunteering in the kitchen, delivering dairy products to church from warehouses, singing in the choir, preparing handcrafted items to be sold for holiday sales.

The boys attended Ukrainian language courses on Saturday mornings and on Sundays they served in the altar with their grandpa, later advancing to the choir loft. They participated in school skits, concerts, played the bandura, etc. When they got older, they enjoyed reading the epistle often during the liturgy. The boys completed their education. Gregory teaches social studies and history in high school. He married a school teacher and has two beautiful daughters.

Nicholas so loved the church, that he directed and sang in several choirs, including "Dnipro" choir.

After receiving his business degree, he graduated from St. Vladimir's Seminary in New York with a Master of Divinity degree.

In 2008, Deacon Nicholas earned his PhD from Catholic University in Washington, DC. He lives in Annapolis, Maryland, with his wife Tresia.

Their loving father and Olga's beloved husband of 38 years, Eugene, who was so devoted to his family and highly respected by his friends and coworkers, never lived to see his son's special graduation day. He passed away in October, 2005!

May his memory be eternal!

РОДИНА ДЕНИСЕНКІВ

Ольга Денисенко

Євген Сулема Денисенко та Ольга Метулинська обоє народились в Німеччині, звідки їхні батьки емігрували в Сполучені Штати Америки на початку 1950-го року і оселились в Чикаго, Ілліноїс.

Вони познайомились коли Ольга була ще ученицею середньої школи (high school) а Євген вже закінчив свою науку і планував своє майбутнє.

Коли Ольга закінчила другий рік (sophomore) коледжу, а Євген був почесно демобілізований з Армії С.Ш.А., вони одружились в травні 1967 року в Соборі Святого Володимира в Чикаго, Іл.

Наступного року 1968, народився їхній перший син Григорій. Він був охрещений в тій самій церкві.

Коли вони жили в Чикаго, Ольгин батько, отець Микола Метулинський був асистентом священика Собору Св. Володимира, а також був викладачем релігійних студій в школі.

В 1970 році, Денисенки переїхали до Линкольну, Небраска, де вони купили свою першу хату з великим подвір'ям та білим заборчиком навкруги садиби. Євген працював на посаді інженера в Котельній Компанії Небраски (Nebraska Boilers Company). До Небраски також переїхав отець Метулинський та Паніматка Маргарита Метулинська, тому що Ольгин батько дістав нову посаду священика маленької церковці Пресвятої Тройці. Присутуватися до такої маленької церкви було нелегко, але в скорому часі Денисенки зробилися активними членами цієї парафії.

В 1972 році народився їхній молодший син Микола. Через деякий час вони продали свою першу хату і купили новішу декількоповерхову хату. Євгенова праця в цій компанії була дуже успішною, а Ольга зробилась повною домохазяйкою. Їхні хлопці виростили в українському середовищі і виховувались за українськими традиціями як дома так і в церкві, але особливо тому що вони проводили багато часу з їхнім дідусем священиком.

Весною 1974 року, бувший роботодавець Євгена запропонував йому дуже гарну посаду в новій компанії Делта Корпорейшен (Deltah Corporation). Він погодився і у вересні цього ж року вони та їхні два сина вже жили в новій хаті в Кристал, Міннесота.

На початку цього ж року, отець Микола Метулинський також дістав нову посаду священика Української Православної Церкви Святих Волидимира й Ольги в Сейнт Полі, Міннесота. Отже знову

доля звела ці дві родини разом.

Наступних дві декади Денисенки працювали і виховували своїх дітей. Церква була центром їхнього життя. Як і багато інших, Євген і Ольга були активними членами парафії і допомагали їй зростати беручи участь в різних комітетах, включно з батьківським комітетом при школі, будівничим комітетом, виконуючи різні добровільні роботи при кухні, доставляючи молочні продукти із складів до церкви, співаючи в церковному хорі, приготівляючи різні ручні роботи на продаж підчас церковних святочних випродажів, і т.д.

Хлопці ходили на лекції української мови при церкві по суботах вранці, а по неділям прислужували як вітварні хлопці для їхнього дідуса священика церкви. Коли вони попідростили вони брали участь в церковному хорі. Вони були учасниками шкільних п'єс, концертів, грали на бандурі, і т.д. Пізніше вони любили читати "Апостола" під час літургії. Вони закінчили своє навчання. Григорій викладає соціологію в середній школі. Він одружився з учителькою і вони мають двох чудових донечок.

Микола так полюбив церкву, що він співав і був диригентом декількох церковних хорів. Також співав у хорі "Дніпро".

Після того як він дістав ступінь з бізнеса, він ще закінчив Семінарію Св. Володимира в Нью Йорку і дістав ступінь майстра теології.

В 2008 році, Диякон Миколай дістав докторат від Католицького Університету у Вашингтоні, ДК. Він живе в Аннаполісі, Меріленд, з дружиною Тресею.

Їхній дорогий батько та найдорожчий муж Ольги усі цих чудових 38 років – Євген, який присвятив усе своє життя родині, якого любили і поважали його друзі та співробітники – не діждався цього дня коли його син дістав докторат. Він помер у жовтні 2005 року!

Вічна йому пам'ять!

МИХАЙЛО І АЛЛА ГОРДІЄНКО

Михайло ГОРДІЄНКО

Моє повне ім'я є Михайло Володимир Гордієнко, я народився в Міннеаполісі в родині яка приїхала в 1950 році з Європи в Америку. Мій батько народився в Австрії а мати Марія Лейбман в Німеччині. Обоє мої діди були українці православного віроісповідання, але бабці були українки греко-католички. Мої батьки виховали моїх двох сестер і мене в греко-католицькій вірі; ми належали до церкви Св. Константина в Міннеаполісі, Міннесота.

Алла Гаврілюк народилася в Чернівцях, в Україні. Алла приїхала в Сполучені Штати Америки в 1998 р. Її мати, Светлана, ще й досі живе в Чернівцях, а батько помер в 2008 році. Батьки виховали Аллу в українській православній вірі.

Ми з Аллою зустрілися в 1998 р. коли вона прийшла працювати до Крамарчука де я є спів-власник. Ми заручилися в 2000 р. і стали шукати церкву і громаду, яка нам обом буде подобатися. Я ніколи не забуду наш перший візит до Церкви Св. Катерини в лютому 2001 р. Надворі була хуртовина, і в церкві того ранку було дуже мало людей. Це дало нам можливість зустрітися з отцем Петром Сівком і розказати про нашу ситуацію. Ми пояснили йому, що я є католик а Алла є православна і ми шукаємо за церквою. Отець Сівко усміхнувся і сказав: „Ми є всі християни в очах Господа Бога. Ласкаво просимо Вас, будьте з нами.” Ми почувалися зовсім свobodно тут, і інші парафіяни прийняли нас з відкритими руками. Ми стали членами цієї парафії в березні місяці 2001 р. і є

дуже щасливі бути частиною цієї християнської громади. Ми одружилися 11-го серпня, 2001 р. і є вдячні Господу Богові що ми знайшли духовний дім тут у Церкві Св. Катерини. Тепер вже у нас є чудова донечка Меланія Анна (нар. 18 червня 2003 р.).

MICHAEL AND ALLA GORDIENKO

Michael GORDIENKO

Melanie Ann Gordienko
Меланка Анна
Гордієнко

My full name is Michael Walter Gordienko, I was born in Minneapolis in a family that, in the 1950's, immigrated to the US from Europe. My father Walter was born in Austria and mother Maria Lejbman in Germany. Both of my Grandfathers were Ukrainians of Orthodox faith, however, both grandmothers were Ukrainians of Greek-Catholic faith. My parents raised my two sisters and me as Catholics; we have attended St. Constantine Ukrainian Catholic Church in Minneapolis.

Alla Gavrilyuk was born in Chernivtsy, Ukraine. Alla came to the U.S. in 1998. Her parents, Svetlana, still lives in Chernivtsy, her father passed away in 2008. Her parents raised her in the Orthodox faith.

Alla and I met in 1998 when she came to work for the Kramarczuk Sausage Co., where I am a part owner. We were engaged in 2000, and began our search for a church and community that we would both like. I will never forget our first visit to St. Katherine Church in February of 2001. There was a snow storm, so very few people were at the church that morning. This gave us the opportunity to meet Father Peter Siwko and explain our situation. We told him that I was a Catholic and Alla was Orthodox and we are looking for a church. Father Siwko smiled and said "We are all Christians in God's eyes. Please feel welcome here." We felt completely at ease here, and the other parishioners have welcomed us with open arms as well. We became members of the parish in March 2001, and are very happy to be a part of this Christian Community. We were married at St. Katherine on August 11, 2001. We thank God we found our spiritual home here at St. Katherine. Now we have a beautiful daughter Melanie Ann – born June 18, 2003.

СПОМИНИ

Іван ГУПАЛО

В березні 1941 р. був мобілізований до Советської Армії. Нас вивезли в Західну Україну під Раву-Руську робити укріплення. Умови були жахливі, не було де спати, копали землянки, вологість, мокро, і т.д. Коли німці вдарили на Советський Союз, мусили залишати Раву-Руську і тікати до Білорусії до міста Мінська. Німці почали окружати місто Мінськ, ми почали тікати до міста Харкова. Німецька армія йшла скорим темпом і почала окружати місто Харків. Я і один знайомий втікли з Харкова додому, в хутір Бакути, Гадяцький Район, Полтавська Область. До рідного дому було 180 кілометрів, ішли ми не центральними дорогами, щоб часом не попасти советам або німцям. По дорозі нас радо приймали українці, годували, лишали переспати, ще й давали харчі на дорогу. В ріднім домі пробув до 1943 р. В серпні 1943 р. німці забрали нас з підводами і поїхали в невідоме. Погрузилися - дружина Марія, я, дочка Женя, сини Григорій і Олександр, дорога була нелегка з малими дітьми. І так по довгій тяжкій дорозі прибули до Західної України, містечко Сусидович. У нас німці забрали вози і коні, нас посадили у вагони і повезли до

Австрії, місто Грац. В Австрії ми пробули 5-років. В 1948 р. я з родиною виїхали до Бразилії. Незавидне було життя в Бразилії. В Бразилії народилась друга дочка Оля. В 1959 р. по тяжкій і довгій недужі померла моя дружина Марія. В Бразилії прожив 13 років.

Олександр і Галя Гушці вислали афідавіт на виїзд до Америки і 1962 р. прибув з родиною до міста Ст. Пол, Міннесота. В Америці живу вже понад 46 років. По приїзді до Ст. Полу, зразу записався до парафії Свв. Володимира й Ольги в Ст. Полі. В 1980 р. на Річних Загальних Зборах мене вибрали церковним старостою. Помагали мені Іван Чорний і Пилип Стасюк. Старостою парафії пробув 20 років. Був прибиральником церковного будинку також 20 років за мінімальну ціну. Коли Пилип Шайда направляв церковний будинок, мене попросив помагати йому мішати цемент. Я ніколи не відмовив Шайді, завжди помагав. Направляли сходи, вікна і інші роботи. Коли Іван Бугаєнко відновляв частину залі, під головними сходами до церкви, я також йому помагав. Робили тоді Іван Бугаєнко, Іван Гупало, Іван Ілієвський, Пилип Шайда і Михайло Ковалевський. Коли в 1992 р. був великий ремонт хати для священика в Арден Гіллс, Міннесота, працювали Іван Бугаєнко, Іван Гупало, Пилип Шайда, Іван Ілієвський.

Переважно коли свята припадали на тижні і вівтарні хлопчики були в школі, я допомагав при богослуженнях таким отцям: Прот. о. Миколі Метулинському, о. Прот. Степану Женчуху, Митр. Прот. о. Григорію Подгурцю і останньому Прот. о. Петру Сівкові. Зо всіма отцями був в добрих відносинах.

Я радий, що ця благородна Американська Земля дала мені притулок. Діти повиростали, поженилися. Я дочекався внуків і правнуків. Був би забув сказати, що помагав робити вареники в церкві на Портлянд і Вікторія за о. Степана Женчуха. Пізніше робили вареники в підвалі за о. Григорія Подгурця, а варили у їхній кухні. Робили ми вареники але не на таку велику скалю, як за о. Петра Сівка. Я з Шайдою приїжджали по понеділках, начищували два баняки картоплі на начинку. Пізніше о. Петро Сівко варив цю картоплю додаючи усі присмаки, а у вівторок приходили парафіяни робили, варили, і запаковували

вареники.

На закінчення, вітаю Прот. о. Петра, Паніматку Богуславу, сина Миколу Сівко, весь причет церковний, хор, школу, Православну Лігу, та Редколегію на чолі з Майєю Грегорет, а також бажаю, щоб чим скорше побачила світ пропам'ятна книга 55-ліття існування нашої парафії. Так нам Боже допоможи!

MEMORIES

by Ivan HUPALO

In March of 1941 I was drafted to the Soviet Army. They took us to Western Ukraine to Rava-Ruska to build fortifications. The conditions were horrible, we did not have a place to sleep, we were digging earth houses for ourselves, it was damp, wet, etc. When the Germans invaded the Soviet Union we had to leave Rava-Ruska and to retreat to Belarus to the city of Minsk. The Germans started to surround the city of Minsk and we had to further retreat to Kharkiv. The German army was advancing with a fast tempo and started to surround the city of Kharkiv. One of my acquaintances and I escaped from Kharkiv and walked home to the farmstead Bakuty, Hadiatski Region, Poltava District. It was only 180 kilometers to my house; we were walking using side roads in order not to be picked up by Russians or Germans. On the road, the Ukrainians accepted us willingly, they fed us, they gave us place to sleep, and gave us food for the road.

I was in my home until 1943 and in August of 1943 the Germans took us, along with our wagons, and we were going into the unknown. On our wagon was my wife Maria, daughter Eugenia, sons Gregory and Alexander; the road proved to be very difficult to travel with small children. And so, after a long journey, we came to Western Ukraine, to the town of Susidovych. The Germans confiscated our horses and wagons, placed us into railroad cars and took us to Austria, to the town of Graz. We stayed in Austria for 5 years in DP camps.

In 1948 my family and I went to Brazil. Life in Brazil was not so great. In Brazil my wife and I had another daughter Olga. After a long and difficult illness my wife Maria died in 1959. In Brazil we lived for 13 years.

Alexander and Anna Hushcha sent us an affidavit and sponsored us to come to the USA; in 1962 I came with the family to St. Paul, Minnesota. Now I live in the United States for more than 50 years. As soon as I arrived in St. Paul, I joined the parish of Saints Volodymyr and Olga in St. Paul. At the Annual General Parish Membership Meeting I was elected Church Warden. Mr. John Cherny and Philip Stasiuk always helped me. I was Church Warden for 20 years; I was also a janitor for the church for 20 years for a very minimal pay. When Philip Shayda was repairing the Church building he asked me to mix the cement for him; I never refused helping Mr. Shayda. We fixed the stairs, the windows, and fixed many other parts of the church. When Mr. John Buhajenko was remodeling part of the hall, under the staircase, I also helped him. Besides me other people were working and they were: Ivan Illievski, Philip Shayda, and Michael Kovalevsky. When in 1992 we had a big remodeling of the priest's house in Arden Hills, MN, I worked with John Buhajenko, Ivan Illievsky, and Philip Shayda.

When the church holidays would fall on weekdays, the altar boys were usually in school, I helped during the church services for the following priests: Fr. Nicholas Metulynsky, Fr. Stefan Zencuch, Fr. Hryhoriy Podhurec and our current rector Fr. Petro Siwko. I had good relations with all the fathers.

I am very glad that this noble American Country gave me shelter. My children have grown up, married. I lived to see my grandchildren and great-grandchildren.

Fr. Peter Siwko preparing the dough for the "varenyky."

Отець Петро Сівко підготовляє тісто для вареників.

I almost forgot to say that I helped to make varenyky as fund raisers for the church while we were still on Portland and Victoria while we had Fr. Stefan Zencuch. Later we were making varenyky in the basement of Fr. Hryhoriy Podhurec and cooked them in the kitchen of Pani-matka Podhurec. We made a lot of varenyky, but not on the same scale as we were making them with Fr. Petro Siwko. Mr. Philip Shayda and I would come on Mondays, peel two large pots of potatoes for the verenyky filling; later Fr. Petro Siwko would come and cook these potatoes, added all necessary additives and spices to it, and on Tuesdays the parishioners would come and make, cook, and package all the varenyky.

At the end I would like to greet Very Rev. Petro Siwko, Pani-Matka Bohuslawka Siwko, and their son Mykola, the entire clergy of the church, church choir, church school, Orthodox League and the editorial Staff of "Voice" and especially the chief editor Maya Gregoret; and also I wish that the 55-Year Book of Our Existence would soon see the world. Almighty God help us.

ЖИТТЄВИЙ НАРИС ОЛЕКСАНДРА І ГАЛИНИ - АННИ ГУЩІВ

Олександр Гуща

Народився я в хуторі Гущі, Гадяцького району, Полтавської області. Після Другої Світової Війни хутір Гущі відійшов до Липово-Долинського району, Сумської області. На хуторі Гущі всі прізвища були Гуща. Мій дід Сергій був з родини Демида Гущі. Прадід Демид мав п'ять синів: Сергій, Кирило, Федір, Митрофан і Петро. Кожному прадід наділив учасок землі, всі мали своє господарство і жили всі поруч один одного. Коли прийшла совєтська влада їх „розкуркулили” - забрали землю, мого батька арештували і заслали на Сибір на 10 років. Моя сестра Катерина народилася десь 7 чи 8 місяців після батьківського арешту. Мати не отримувала листів від батька, і після трьох років вийшла заміж за Луку Васильовича Гущу. Лука доводився батькові троюрідним братом.

Я вперше побачив батька коли мені було 11 років. До цього часу мати, сестра, я і вітчим жили у батьковій хаті разом з матір'ю батька. Коли батько повернувся з заслання додому, то ми вибралися до хати батька вітчима. І вітчим Лука почав будувати хату на хуторі Бакути, 3 кілометри від хутора Гущі. Родина перейшла до нової хати і в скорому часі почалася війна і вітчима забрали до війська. Під час війни, мати, сестра і я жили дуже бідно. Були дні що не мали хліба і жили лише з огороду. Всіх молодих хлопців забрали до війська, до Червоної Армії.

Під час німецької окупації хлопців і дівчат від 16 років забирали до Німеччини на роботу. Хоч я був малолітній, я працював кур'єром, а в жнива возив бочку води конем для робочих у поле.

В серпні 1943 р. мала бути фронтова битва між німцями і совєтами. Хутір Бакути був під німецькою окупацією а Червона Армія була 7 км по східній частині річки Псьол. Вранці, в неділю, приїхала німецька польова міліція і українська міліція і приказали усім вибратися. І десь за три години, всі, що жили на хуторі, вирушили в дорогу в напрямку міста Гадяч. Мати запрягла коня і погрузила на воза все що ми мали і ми поїхали колоною. Я і ще інші хлопці гнали за обозом коз. Коли настала ніч я голодний заснув на сіні у колгоспній столі. На другий день вранці зустрів знайомого хлопця, який їхав з батьком і мачухою. Вони запросили мене на сніданок і я добре наївся супу з гарним хлібом. Після сніданку я пішов шукати матір і сестру. Я зустрів своїх родичів Василя і Івана Гупало і від них дізнався, що моя мати і сестра вночі поїхали назад до хутора Бакути. Вони також сказали, що тут є десь мій батько. Я почав шукати свого батька. Батько їхав возом - двоє коней, критий віз, з своєю молодю жінкою Анною та дитиною. Я підійшов до них, батько дав руку прощатися і запитав, де сестра Катерина. Я відповів, що мати і Катерина повернулися вночі назад на хутір. Він спитав чи я також вертаюся, і коли довідався, що я не хочу, то він запропонував мені їхати з дідом Федором Гущею. Дід Федір був батьком мачухи. З дідом Федором їхали моя хрещена мати Марія Митрофанівна Гуща, двоюрідна сестра мого батька, з малою дитиною. Кожний день ми їхали скорим темпом, аж поки не переїхали річку Дніпро коло Каніва. Річку переїхали вночі, бо Червона Армія була близько за нами і можна було чути постріли з гармат. Переїхавши Дніпро, ми залишилися на 10 днів у селі Миронівка. Німецька армія тримала совєтську армію на східньому березі Дніпра. Виїхавши з села Миронівка, ми їхали повз місто Умань до Молдови і аж у Польщу до села Сусідович, поблизу Перемишля. Там нас погрузили на потяг і повезли через Чехословаччину до Австрії до міста Грац. В Граці нас усіх постригли, і зробили дезинфекцію одєжі і почали розсилати по різних містах. Ті, що мали великі родини поїхали до міста Філлах, близько італійсько-югославського кордону.

У Філлах мене повели до „Arbeitsamt” (робочого пункту). Там мене узав за руку чоловік з вусами вивів мене з будинку і махнув рукою щоб я йшов за ним. То був селянин-бауер, який мав мале господарство і я там робив два роки з квітня місяця 1944 р. до червня 1946. Частина Австрії, де я жив після війни, була в англійському секторі.

Коли я залишив „бауера” то пішов жити з батьком, мачухою і дідом Федором Гущею. Я знайшов роботу в англійському переходовому таборі „Transit Camp”. Грошової платні спочатку не було, але я міг їсти там два рази в день. Робив з 6-ої ранку до 8-10-ої вечора. Спочатку, я прислужував офіцерам в офіцерській казармі, а пізніше почав робити на кухні: мити посуду та інші роботи. Робив я там до 1949 р., де в серпні місяці я залишив роботу і ми з родиною готувалися до виїзду в Америку. У вересні місяці ми приїхали до міста Зальцбургу, де ми довідалися що наш спонсор, фермер з Північної Дакоти, відмовився від нас, і ми мусіли шукати нового спонсера. Таким спонсором став професор Міннесотського Університету Олександр Грановський. З Зальцбургу ми поїхали до портового міста Бремергафен і звідти виїхали 18 жовтня, 1949 р. до Америки кораблем *General Howze*. В Нью Йорк ми приїхали 29 жовтня, 1949 р. і в 9:20 ранку я став на Землю Вашингтона. Нас зустріли представники організації ЗУДАК, дали кожному по 10 доларів і квиток на потяг до міста Ст. Полу, штат Міннесота. В Ст. Полі нас зустрів професор Микола Гайдай.

В Ст. Полі робив на різних роботах, а в листопаді 1952 р. пішов до військово-повітряного флоту США (USAF). Служив при війську чотири роки під час Корейської Війни. Служив поза межами Америки, а саме в

Окенауі, Формозі, Японії і Йокагамі. Під час військової служби я закінчив середню освіту, і дістав "High School Diploma". Повернувшись з війська, працював на залізниці в майстерні. Працював у другу зміну і ходив до школи "Business College" і після трьох років закінчив "Business Administration".

Моя дружина Галя, з родини Василя і Євдокії Гупало, народилася в Україні, на хуторі Бакути. З України її вивезли коли їй був тільки один рік. Під час війни її родина жила в Австрії, а у 1948 році виїхала до Бразилії, в місто Ріазу ((Riazu)). Через деякий час переїхали до Акупарана, Парана. Тяжке було диття в Бразилії. В Акупарана жило багато українців. Деякі жили вже багато років в Бразилії і мали свої фруктові сади і плантації кави. Галя ходила до школи, а після школи йшла до матері на роботу помагати перебирати каву. Вся родина хотіла виїхати до Америки. Батько, Василь Гупало, приготував всі потрібні папери до виїзду і звернувся з проханням до односельчанина, який вже жив в Америці, щоб був їхнім спонсором.

В 1959 р. батько отримав листа від Василя Гупало з Бразилії, що вони мають бажання приїхати до Америки. Цю родину я знав ще з хутора Бакути з України. Я, як громадянин Америки, був їхнім спонсором і підписав потрібні документи для їх приїзду. В родині Гупало було два сина - Іван та Михайло і дочка Анна. Я забрав родину Гупало з летовища і там вперше побачив мою майбутню дружину Галю-Анну дочку Василя Гупало. Вона була надзвичайно гарна 17-літня дівчина. В лютому місяці 1960 р., в день мого народження, зібралися родини Гуців і Гупалів. Під час обіду Галя і я дали знати родинам, що ми маємо намір одружитися. Ми назначили день весілля, і я дізнався що Галя є хрещениця мого батька. Коли ми дали знати отцю Уманцеві про наші наміри і сказали, що Галя є хрещениця мого батька то отець Уманець сказав, що він не може нас вінчати без дозволу Владики. Отець Уманець порадив щоб я негайно написав до Владики Мстислава в Консисторію. За короткий час я дістав з Консисторії дозвіл на шлюб і в травні місяці, 1960 р. Галя і я одружилися.

Без знання англійської мови, Галі було тяжко влаштуватися на роботу. Спочатку вона шила одягу за мінімальну платню, а в 1963 році дістала працю у Вест Паблішінг Компанії. В цій компанії Галя почала працювати в кафетерії, а тоді перейшла на іншу роботу, на другу зміну, у відділ, де друкували книжки. В нашій родині від 1962 року до 1970 року відбулося багато змін. Ми мали двох синів – Віктора (1962) і Андрія (1970). Галю, по родах, прийняли назад до роботи і на більш відповідальну роботу. З опануванням англійської мови, Галя працювала інспектором друкарських плит перед тим, як вони йшли до друку. Це була технічна робота, яка вимагала точності, уважності і масової продукції. В той самий час, ми побудували дві хати, я почав і закінчив школу та практику бути машиніст-механіком. Після народження дітей Галя і я працювали у дві різні зміни – я працював у денну зміну, а Галя у другу, вечірню. 1988 рік був дуже важливий рік у нашій родині: Віктор закінчив університет, Андрій закінчив середню освіту і ми побудували і перейшли до нової хати.

На початку 1990 року, Віктор одружився з Лізою Притула і на протязі їхнього подружжя обдарували нас двома внучками – Олександрою (1990) і Стефанією (1993). Тепер ми з Галею приготуємося до спокійного життя на пенсії і благаємо Всевишнього дарувати нам міцного здоров'я і благих літ.

BIOGRAPHY OF ALEXANDER AND HALYNA-ANNA HUSHCHA

Alexander Hushcha

I was born in a small farmstead-hamlet Hushcha, of the Hadiackij Region, in the Poltava District. After World War II the hamlet Hushcha became part of the Lypovo-Dolynskij Region, Sumsky District. In the hamlet Hushcha, all last names were Hushcha. My grandfather Serhij was from the family Demyd Hushcha. My great grandfather Demyd had five sons: Serhij, Kyrylo, Fedir, Mytrofan, and Petro. My great-grandfather gave each son land for farming, each of them had his own farm and all sons lived near each other. When the Soviet government came into power, it has taken away the land, arrested my father and sent him to Siberia for 10 years. My sister Kateryna was born about 7 or 8 months after my father's arrest. My mother did not receive any letters from my father and after 3 years she married Luka Vasylevych Hushcha. Luka was my father's third cousin.

I first saw my father when I was 11 years old. Till this time my mother, sister, my stepfather and I lived in my father's house with my father's mother. When my father returned home from Siberia, we moved to my stepfather father's house. Stepfather Luka started to build a house in the hamlet Bakuty, 3 kilometers from the Hushcha hamlet. When we moved to the new house, in a short time, the war started and my stepfather was drafted to the army. During the war, my mother, sister and I lived in poverty. There were days when we did not have bread and we lived from crops of our garden. The Red Army drafted all the young men.

During the German occupation, the Germans took boys and girls from age 16 to Germany to work. Because I was younger, I worked as a messenger and during harvest time I transported water by horse to the workers in the fields.

In August, 1943, there was a front line battle between the Germans and Soviets. The hamlet Bakuty was under German occupation and the Red Army was 7 kilometers east along the river Psol. Early Sunday morning, the German field militia and Ukrainian militia ordered to evacuate. In about 3 hours, all residents of the hamlet have evacuated in the direction of the city Hadiach. My mother harnessed a horse to the wagon and packed all our belongings and we left in a caravan. Other boys and I chased the goats behind the caravan. When night time came, I went to asleep hungry on hay in a collective farm barn. The next morning I met another boy whom I knew, he was traveling with his father and stepmother. They invited me for a breakfast of soup and good bread. After breakfast I went to search for my mother and sister. I met my neighbors Vasyl and Ivan Hupalo and from them I learned that my mother and sister returned to the hamlet Bakuty. They also told me that somewhere nearby is

my father. I started to look for my father. My father was traveling in a covered wagon with two horses with his young wife Anna and child. I went to them and my father shook my hand to say good bye and asked me about my sister Kateryna. I responded that my mother and Kateryna returned in the night to the hamlet Bakuty. He asked if I also plan on returning and when I told him that I did not want to return, he proposed that I should travel with grandfather Fedir Hushcha. Grandfather Fedir was the father of my stepmother. Along with my grandfather Fedir, also traveled my godmother Maria Mytrofanovna Hushcha, my father's cousin, with a small child. Everyday we traveled very quickly until we crossed the Dnipro River near Kaniv. We crossed the river at night because the Red Army was advancing right behind us; we could hear the firing of the artillery. After we crossed the Dnipro River we stayed for 10 days in the village Myronivka. The German army held the Soviet army on the eastern bank of the Dnipro River. After leaving the village Myronivka, we traveled by the city Uman to Moldova and all the way to Poland to the village Sidovych, near the city Peremyshl. There we were placed on a train and transported through Czechoslovakia to Austria, to the city Graz. The Austrians shaved our heads, disinfected our clothes, and started to send us to different locations. Those who had large families, moved to the city Villach, near the Italian-Yugoslavian border.

In Villach, I was sent to a German unemployment agency. There a man with a moustache took me by the hand and waved for me to follow. He was a "bauer" farmer who had a small property and I worked there for 2 years from April 1944 to June 1946. The part of Austria where I lived was in the English Sector.

When I left this farmer, I went to live with my father, stepmother and grandfather Fedir Hushcha. I found a job in the English transit camp. I was not paid at first but I was able to eat twice a day. I worked from 6:00 am to 8:00-10:00 pm. At first I served officers in the officers' barracks. Later I started working in the kitchen washing dishes and other jobs. I worked there till 1949. Around August, I left the job and was preparing to leave with my family to America. In September we arrived to the city Salzburg where we learned that our sponsor, a farmer from North Dakota, changed his mind and we had to find another sponsor. The new sponsor was a professor from the University of Minnesota, Dr. Alexander Hranovsky. From Salzburg we went to the port city of Bremerhaven and from there we left on October 18, 1949 to America on the American transport ship "General Hawse." We arrived in New York on October 29, 1949 at 9:20 a.m. and I stood on the ground of Washington. Representatives of the Ukrainian organization ZUDAK met us, gave us each \$10.00 and a train ticket to St. Paul, Minnesota. Professor Mykola Hajdaj met us in St. Paul.

In St. Paul I worked at various jobs, and in November 1952 I joined the US Air Force. I served 4 years during the Korean War. I served outside of the US boundaries in Okinawa, Formosa, Japan and Yokohama. During my service, I finished high school and got a high school diploma. Returning from the armed services I worked at the railroad tool and die shop. I worked second shift and attended a business college. After 3 years, I finished Business Administration.

My wife Halya-Anna is from the family of Vasyl and Evdokia Hupalo, from the hamlet Bakuty in Ukraine; she was only one years old when they left Ukraine. During the war, her family lived in Austria, but in 1948 they immigrated to Brazil to the city of Riazuz. In time they moved to Akuparana, Parana. Life was hard in Brazil. Many Ukrainians lived in Akuparana, and some lived there for a long time; some owned fruit orchards and coffee plantations. Halya went to school during the day and after school she went to work to help her mother sort coffee beans. The whole family wanted to leave Brazil and go to America. Father Vasyl Hupalo prepared all important papers needed for leaving Brazil and wrote to a man that he knew from the villager who lived in the USA who wanted to become their sponsor.

In 1959 we got a letter from Vasyl Hupalo from Brazil that he and his family have a desire to come to America. I, Alexander Hushcha, as a USA citizen, became their sponsor and signed the necessary documents for their arrival. In the Hupalo family there were 2 sons, Ivan and Michael, and a daughter Halya-Anna. I picked up the Hupalo family from the airport and there I saw my future wife Halya-Anna, the daughter of Vasyl Hupalo. She was an extraordinarily beautiful 17 year old girl.

In February, 1960 on the day of my birthday, the families Hupalo and Hushcha got together. During dinner, Halya and I told the families that we have the intention to get married. We set the wedding day and I found out that Halya was my father's godchild. When we told Fr. Umanec about our intentions, and told him that Halya is my father's godchild, he said that he cannot marry us without a permission of the bishop. Father Umanec advised me that I immediately write to Bishop Mstyslav in the Consistory. Soon I received the permission from the Consistory to marry and in May 1960 Halya and I were married.

Halya had a difficult time getting a job because she did not speak English. At first she sewed clothes for minimal wage, and then in 1963 she got a job at West Publishing Company. She worked for this company in the cafeteria, and then went to another

job, second shift, where books were published. In our family from 1963 to 1970 there were a lot of changes. Our son Victor was born in 1962 and son Andriy in 1970. After giving birth, Halya went back to work at a more responsible position. Once she learned English, Halya worked as an inspector of publishing sets before they went to press. This was a technical job which required detailed attention and mass production. At the same time, we built two houses. I started and finished school to be a machinist-mechanic. After the birth of our children, Halya and I worked two different shifts. I worked the day shift and Halya the evening shift. 1988 was a very important year in our family. Victor finished college, Andriy finished high school, and we built and moved to a new house.

In 1990 Victor married Lisa Prytula and during their marriage, they gave us two granddaughters, Alexandra – born in 1990 and Stephania – born in 1993. Halya and I are preparing for a quiet retirement and are asking God for good health and many more years.

*Very Rev. Peter Siwko, Alex Hushch, Halya Hushcha, Victor Hushcha, Stephanie Hushcha and Lisa Prytula.
Отець Прот. Петро Сівко, Олександр Гуща, Галина Гуща, Віктор Гуща, Стефанка Гуща та Ліза Притула.*

ДАРОХРАНИТЕЛЬНИЦЯ - 10-го червня, 2005 р., Отець Петро Сівко освятив чудову Дарохранительницю подаровану Церкві Св. Катерини Олександром та Галею Гуща в пам'ять їхнього сина Андрія Гущі який передчасно, в молодому віці, відійшов у вічність 4-го квітня 2004 року. Дарохранительниця була замовлена ще рік тому назад, але тому що її майструють вручну на замовлення, вона щойно червні прибула до Церкви. Дарохранительницею називається ковчег (скринька), більшістю у виді мініатюрної церкви, де зберігаються Святі Дари на випадок причастя хворих та Ранішосвячені Дари підчас тижнів Великого Посту. Вона звичайно знаходиться в алтарі.

TABERNACLE – On June 10, 2005, Very Rev. Peter Siwko blessed a very beautiful Tabernacle which was gifted to St. Katherine Church by Alexander and Halya Hushcha in memory of their son Andrew Hushcha, who unexpectedly passed away at a young age on April 4, 2004. The Tabernacle was on order for more than a year, but because it has to be specially hand crafted on order, it arrived at the Church in June 2005. Tabernacle is a small vessel, usually shaped like a miniature church, for keeping Presanctified Gifts, which may be used for communion of the sick or during the weeks of the Great Lent.

Very Rev. Peter Siwko is blessing the new Censer and new vestments- attending are Subdeacon Victor Hushcha , Halyna Hushcha behind the altar boy Nicholas Siwko are attending the ceremony of blessing the new Censer and new subdeacon vestments.

На фото: О. Прот. Петро Сівко освячує нову Кадильницю та нові ризи – участь в церемонії освячення цих речей беруть Віктор Гуща, та Галина Гуща (за вівтарним хлопцем Миколою Сівком).

В неділю, 6-го листопада 2005 р., о. прот. Петро Сівко освятив НОВУ КАДИЛЬНИЦЮ подаровану Церкві Святої Катерини Галею та Олександром Гущею в пам'ять Івана Гупала, брата Галі Гущі, який помер минулого року. В той же самий час отець петро Сівко освятив РИЗУ ДІЯКОНА, призначену для Віктора Гущі (сина Галі та Олександра Гущі), коли він буде висвячений в чин диякона в недалекому майбутньому. ЩИРА ПОДЯКА ГАЛІ ТА ОЛЕКСАНДРУ ГУЩАМ ВІД УСІХ ПАРАФІЯН ЗА ТАКІ ЩЕДРІ ДАРИ ДЛЯ ЦЕРКВИ. НЕХАЙ ЇМ ГОСПОДЬ БОГ ВІДПЛАТИТЬ СТОРИЦЕЮ!

On Sunday, November 6, 2005, Very Rev. Peter Siwko blessed the NEW CENSER – a gift from Halya and Alex Hushcha in memory of Halya Hushsha's brother Ivan Hupalo, who passed away several months ago. At the same Fr. Peter Siwko blessed the DEACON'S VESTMENTS, which Victor Hushcha (Halya and Alexander Hushcha's son), who will be wearing these vestments after he is ordained as deacon in the near future. HEARTFELT THANKS FROM ALL PARISHIONERS TO HALYA AND ALEXANDER HUSHCHA FOR SUCH BEAUTIFUL AND GENEROUS GIFTS. MAY GOD BLESS THEM AND REPAY THEM A HUNDREDFOLD FOR SUCH GENEROUS GIFTS TO THE CHURCH!

ЖИТТЯ

Михайло КОВАЛЕВСЬКИЙ

Я народився 27 вересня 1920 року в селі Кіндратівці Дніпропетровської області. Мама казали, що в той час через наше село бігла одна група людей які стріляли, за ними гналася друга група людей які також стріляли. Ішла громадянська війна.

В нашій родині було 6 дівчат і 4 хлопці. Як мені було 6 років я пас гусей на луках коло річки. Семи річним водив коней на добру пашу-траву. Пригадую одного дня перед Паскою я їхав додому. Надходила гроза, коні почали бігти все швидше і швидше. Стало темно. Коні раптом стали, а я чуть не полетів сторч головою. Це було глинище за селом. Селяни заїжджали возами туди, копали глину на будову хат і сараїв. Ледь пригадую весілля в нашій хаті. Женився найстарший брат Олексій. Ми, діти, дивилися на той гармидер з печі поки не поснули. Весною і літом будували-лили з глини хату для брата Олексія і його дружини Марії.

Надходила колективізація. Нам треба було зменшувати господарство. Але це не допомогло. Прийшов КОМНЕЗАМ (Комітет Незаможних Селян) начолі з комуністами, присланими з Харкова. Описали наші більші речі: двигун, молотарку, решетовку (з проса робити пшоно), мельницю, плуги, борони, сівалки. Забрали 4 коней, 3 корів, телят, овець, свиней, курей, зерно в коморі. Нас всіх вигнали з хати. Сусідам наказали не приймати нас в свої хати, бо і їм таке буде. Нас трьох найменших дітей забрала найстарша сестра Катерина. Пізно вночі прийшов її чоловік Григорій. Побачив нас на печі. Питає: „А це що? Щоб зараз не було нікого!“- каже. Сестра одвела нас до сусідів. Через пару днів, якимсь чином, нам дали одну малу хату. Зимою я катався на коньках на річці. Одного дня підхожу до двору, а там повно людей. Один сусід побачив коньки, почав виривати в мене з рук і каже: „Ти вже накатався, хай тепер мої діти посковзаються“. Забрали все, що наші мама не могла сховати, навіть три хлібини на полиці забрали. Всіх нас вигнали і з цієї хати. Я опинився в брата Олексія у новій хаті. Але не на довго. Через декілька днів, пізно вночі, двома підводами ми виїхали з села степовими дорогами. Було ще темно, я побачив вперше багато світла - то було місто Павлоград - велике диво для мене. Заїхали в якийсь двір. Швидко розгрузили майно. Напоїли коней і брат Олексій поїхав назад додому, щоб ще перед ранком добратися додому, щоб сусіди не бачили.

Через пару тижнів прийшли військові і забрали молоду кобилу, потім заарештували тата і 16-ти літнього брата Петра. Через тиждень брата Петра випустили. Погрузилися ми знову, поклали всі речі, що могли вкласти на воза, і ми поїхали назад в село. Знову я опинився в хаті брата Олексія. На Свят Вечір пізно нас побудили. Прийшли з церкви. Ми сіли за стіл до Святої Вечері. В цю хвилину зайшли тато - їх випустили з тюрми.

Весною, як дороги просохли, ми зупинилися на станції Диконській (Донбас). Дорослі брати своїми возами вивозили з кар'єру білий камінь. Робота була тяжка. Пізніше, продали вози і коні і виїхали в Харків. Літом випало багато дощу. Вода залила городи і деякі хати. Ми переселилися вище в інше село. Тато працювали конюхом, я пішов до школи. Настав 1932 рік. Мама ходили по селах міняти за одягу спочатку зерно, кукурудзу, а потім буряки. Тоді і того не стало. У мами попухли ноги. Раптом приїхала сестра Галя і привезла два мішки хліба. Це нас спасло від голодної смерті. Мама тримала хліб в дерев'яному ящику під замком. Видавала всім по маленькому кусочку вранці і вобід. Весною 1933 року почали рвати кропиву і інше зілля - варили „суп“, почали оживати. Одного дня сестра Соня похвалилася, що вчитель в школі кличе її Ковалівська, а не Ковалевська. Тато дуже зраділи - не пізнають хто ми. Скоро тато прийшли додому дуже стурбовані. Вони побачили чоловіка з нашого села і думали, що він їх пізнав. Невдовзі ми опинилися в містечку Часів Яр, коло міста Артемівська. Тато і тут доглядали коней, я пішов до школи. Їсти було мало, я весь час був голодний. В школі на перерві нам давали мисочку супу. Я випив свій суп і взяв ще одну мисочку. В кінці останньої лекції мене викликав учитель-керівник нашої класи і запитав: „Чому ти вкрав мисочку супу?“ В сльозах від сорому і обіди я сказав, що я їсти хочу. В кінці розмови вчитель запитав, чи буду я ще красти. Я сказав що ні.

В 5-тій класі я вчився добре, був відмінником. Вчитель співу і малювання намалював мій портрет і повісили його разом з іншими у великій залі. Перед кінцем навчального року будуть видавати нагороди, запрошували батьків. Мама випрали мої штани і сорочку, залатали дірки і мені здавалося, що я виглядав як „нова копійка“.

По закінченні 7-ої класи, тато сказали мені, що їм тяжко утримувати нас двох хлопців і відправили мене до Харкова. Я склав іспити до Технічно-Індустріального технікуму, жив у братів і сестри Катерини - по черзі. На початку навчання мені дали ліжко в студентському гуртожитку на Холодній Горі. В одній половині бараку спало 35-40 хлопців, в другій - стільки ж дівчат. Дали мені стипендію - 32 рублі на місяць. Я міг витратити один рубль на день. Я міг купити один кілограм хліба і сто грам цукру в кіоску напроти гуртожитку. Брав банку кип'ятку, половину хліба і цукру - то була моя вечеря. Решта хліба і цукру - на сніданок на другий день. На другий рік дали мені 64 рублі на місяць стипендії, бо в мене були добрі оцінки з математики, мови і обліку. Стало легше. У вихідні дні їздив до братів або сестри, щоб з'їсти борщу або супу.

Попереднього року я прозівав і не зареєструвався в паспортному відділі. Секретар гуртожитку порадив змінити рік народження з 1920 на 1921 рік. Так я помолодшав на один рік. Літні перерви працював: перший рік згружував з вагонів яблука, сливи, огірки, помідори; другий рік у пекарні; третій рік працював з дітьми на літньому таборі. У вихідні дні їздив з братом у Мерефу. Вчився рахувати на щотах, я ж мав бути бухгалтером.

На третій рік при школі влаштували новорічні танці. Спочатку танцювали всі. Тоді хтось замовив віденський вальс. Вискочили пари заможних дівчат в нових яскравих сукнях, хлопці в нових темних костюмах. Наші бідні з села хлопці і дівчата скупчилися по кутках з заздиртю дивились на це все. Я вийшов з залі. Я був діжурним по будинку. Дививсь, щоб якийсь „ворог народу“ не наробив шкоди.

В кінці 4-го року навчання склали іспити, роздали дипломи і призначення на роботу. Мене призначили на роботу в Горловку, Донбас на шахту, але диплому не дали, бо минулого року я позичив гітару для струнного гуртка. Гітару в мене хтось вкрав. Секретар технікуму сказав, щоб я їхав, там в Горлівці знають, що я призначений до них. Я ще мав час і заїхав до батьків в Часів Яр, це по дорозі на роботу. Через пару тижнів я поїхав в Горловку. Відвідав багато канцелярій, але ніхто не знайшов мого призначення на роботу. В розпачі я повернувся до батьків в Часів Яр. Позичив у тата гроші і поїхав у Харків. Пішов у технікум, там нікого немає, літня перерва. Повертаюсь по Сумській вулиці і зустрічаю свого бувшого завідувачого учбовою частиною і розказав йому своє горе. Він тепер працював в заочному відділі інституту харчової промисловості. Він запропонував мені стати студентом вечірніх курсів цього інституту, а він допоможе мені знайти працю в Харкові. За допомогою його брата мене прийняли бухгалтером Харківського Авіаремонтного заводу з найменшою ставкою (зарплатою). Два головні бухгалтера запросили мене до їдальні на перерву. Один з них мав 40 років, другий 30 років, а мені було 20 років. Анекдотами та різними історіями вони вчили мене мудростей життя. Через пару місяців я вислав татові 50 рублів, що я позичив, а ще через декілька місяців попросив брата Івана замовити в майстерні костюм братові Олексієві.

Брат Іван вчився в залізнодорожньому технікумі. Одного вихідного дня я зварив 2 яйця, мав хліб з маслом і сів їсти. Раптом Іван заходить в кімнату і кризь сльози каже що він хоче їсти. Я віддав йому все, що було на столі і 10 рублів. Жаль стиснув мені груди. Чому ми такі бідні?

22-го червня 1941 року їду я трамваєм з Харківського Тракторного Заводу додому на квартиру і чую по радіо хтось говорить, що Гітлер напав на Советський Союз. В трамваї стало тихо. То говорив Молотов. В місті стала метушня. Евакуація заводу. Я не розумів куди і чого, і чим виїжджати з Харкова. Німецькі літаки все частіше почали гудіти над головами. В крамницях не стало хліба і інших продуктів. Я поїхав на Донбас до своїх батьків, потім приїхав брат Іван. Ми ходили полем збирали колоски. Крамниці закрили, їсти стало обмаль.

Прийшли німці. Стала нова влада. Тато почув, що вже можна йти додому в своє село. Вирішили, що один з нас піде з татом, а другий залишиться з мамою. Я зголосився йти з татом. Від Костянтиновки до Лозової ми їхали потягом в порожніх товарних вагонах. Від Лозової до свого села йшли пішки. В нашій хаті зберігалось зерно. В одній кімнаті ми почали ремонтувати плиту. Запалили - дим не йде в димар, в хаті повно диму. З горем пополам, дим пішов у комин. А що їсти? В городі паслось 2-ох річне лоша. Сусідки приймак вдарив його молотком по голові, він упав. Зняв шкіру, поділив м'ясо на дві частини. Ми мали що їсти на цілу зиму.

Весною 1942 року я поганяв коней. Боронами волочив рілля для посіву. Після битви під Харковом Советська армія відступила далше на схід. З колгоспу нас послали, щоб дістати брички і коней. Декілька возів знайшли цілими. Коні за пару тижнів здичавіли. Ми зловили з десяток. Вбитих солдат не бачили, їх підбирали люди з навколишніх сел. По дорозі додому зустріли двох дівчат. Кажуть, що йдуть додому до своєї мами. А може виконують якесь завдання. Підвезли ми їх до нашого села. Одна осталась в нашій хаті. В нас було молоко і хліб з колгоспу. Ранком вони вдвох пішли на захід.

Дороги вже підсохли. Тато дістали воза і 2-х слабих коней, не тих що я зловив. Я поїхав за мамою в Часів Яр. Там коло того будинку, де ми жили, вже стояв віз, нагружений різними хатніми речами. Мама вже заплатили власникові воза різними речами і зерном, що осталось в хаті. Вирішили, хай мама їде з своїм майном на надійному, доглянутому коні, а я ще маю заїхати в Костянтиновку, забрати речі і родину одного односельчанина. То був батько і дочка з 2-х річної дитиною. То була та сама дівчина, котра мені подобалася ще в другій класі. Тепер вона була худя, сердита і весь час сварилася з батьком. Я не прислухався за що вони сварилися. Мені було прикро і жаль їх обох. Їхали помалу, часто зупинялися. Коні ослабли. Зерна для них не було.

З горем пополам на четвертий день дісталися до нашого села. Мама вже два дні були дома. Потім прийшла сестра Галя, а через декілька тижнів пішла назад до Харкова. Приїхав візком на двох великих колесах брат Олексій з дружиною і двома синами Іваном (7 років) і Миколою (5 років). Колгосп забрав зерно. Почався ремонт кімнат. Незабаром прийшла сестра Катерина з дочкою Дунею (Євдокією), їм прибрали бувшу кухню. Згодом прийшов її чоловік Григорій, той, що опівночі вигнав нас, дітей, з своєї хати 1929 році. Через пару тижнів вони знайшли кімнату в районному містечку Юрівці. Там уже працював брат Олексій.

Я працював в колгоспі перше листоношою. Носив пошту з Юрівки до сільської ради. Потім мене призначили бухгалтером колгоспу. Мені допомагала дочка того чоловіка, що відібрав мої коньки 1929 року. Він уникав зустрічі зі мною. Весь час дивився в землю при зустрічах.

Згодом мене послали на семінар до Павлограда (35 км) вивчати скорочену німецьку бухгалтерію. Після закінчення семінару мене призначили в Юрівку районним бухгалтером. Кожного дня ходив пішки туди і назад.

Підчас Другої Світової Війни я попав до Німеччини. Після закінчення війни я попав до Табору Переміщених Осіб ім. Лисенка в Гановері. В таборі познайомився з Ольгою Петренко, яка емігрувала до США і в скорому часі спонсорувала мене на виїзд до Америки. В скорому часі ми одружилися і оселилися в Сейнт Полі, Міннесота. Брав активну участь в Українській Православній Церкві Святих Володимира і Ольги – був головою, скарбником, секретарем парафіяльної управи. Увесь час співав в Церковному Хорі.

P.S. Михайло Ковалевський помер 15 травня, 2005 року, тобто перед тим як ця Ювілейна Книга була видана. ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ! Щиро дякуємо за його участь. – Комітет Ювілейної Книги.

LIFE

Michael KOVALEVSKY

I was born on September 27, 1920 in the village Kindrativka in the Dnipropetrovsk region. My mother said that at that time a group of people ran shooting through our yard and behind them ran another group that was shooting at them. This was the time of the civil war.

There were six girls and four boys in our family. When I was six years old I herded geese on the meadow by the stream. As a seven year old I led horses to the pastures for better grass. I remember how on the day before Easter, I was on my way home, and a storm was approaching. The horses started to run faster and faster, it got dark. The horses suddenly stopped and I almost fell on my head over the horses into a clay pit (the earth around the village was clay). The villagers were coming with their wagons to load clay to make bricks for the construction of homes and barns. I also remember the wedding in our house of my oldest brother Oleksij. We, the younger kids, were watching the festivities from the top of our furnace until we all fell asleep. In the spring and summer, I remember, the family was building a house out of clay for my brother Oleksij and his wife.

Then came the collectivization. We needed to reduce our possessions, but this did not help. A Committee of less well off Farmers (KOMNEZAM), headed by communists from Kharkiv, came and took inventory of all our farm implements: plows, harrows, threshers, engines, mills, sowing-machines, sieves, etc. They took away four horses, three cows, calves, sheep, pigs, chickens and wheat seeds that were in storage. We were all forced to leave our house, and our neighbors were told not to take us in, because the same thing would happen to them. My sister Kateryna took in the three youngest children. Her husband, Hryhorij, came home late at night and saw the three extra children sleeping on top of the furnace and asked, "What's this? Get rid of them immediately!" My sister took us to neighbors and in a few days, somehow, the communists gave our family a small house. In the winter I used to skate on the frozen river. One day I came to my house; in the yard there were many people. A neighbor saw my skates and started to take them away, and said, "You already had your turn. It's time for my children to skate!" Again everything was taken from us, and my mother could not even hide three loaves of bread, they took them too. We were again thrown out of this house and I ended up in my brother Oleksij's new house, but not for long. In a few days, late at night, we left the village in two wagons using field roads. It was still dark, but I saw for the first time a lot of lights, which were coming from the city of Pavlograd, a very impressive sight for me. We drove into someone's yard. Hastily we unloaded our things, fed the horses, and my brother Oleksij returned back home in order to be home when it was still dark, so that the neighbors would not see us. Again soldiers came in a few weeks and took away our horse. Then they arrested my father and my 16-year-old brother, Peter. In a week, Peter was released. After that we packed our things and returned to our village. Again I ended up at my brother Oleksij's house. On Christmas Eve, we the kids, were awakened – the rest of the family came back from church, we sat down to have our holy Christmas Eve meal, and at that time my father entered the house – he was released from the prison.

In the spring when the roads dried, we went to the Donbas railroad station Dykonska. The adult brothers, with their own wagons, were transporting white rock from the quarry. The work was strenuous. Later they sold the wagons and horses, and we left for Kharkiv. In summer, it rained a lot; the water flooded gardens and some houses. We moved to higher ground to another village. My father worked as a horse tender. I attended school. The year was 1932. My mother walked to villages to exchange clothes for grain, corn and beets. Even that did not last long. As a result of near starvation my mother's feet started to swell. Unexpectedly, my sister Halyna came home and brought us two sacks of bread. This saved us from starving to death! My mother kept the bread in a locked wooden box and meted out to everyone a small piece in the morning and then in the evening. In the spring of 1933 we collected nettle weed and other edible greens and cooked soup with that; we began to feel better. One day my sister Sonya bragged that the teacher called her Kovaljvska and not Kovalyvska. My father was very happy that they did not recognize who we were. Soon my father came home troubled. He saw a man from our village and thought he recognized him. Then we left for the small town Chasiv Yar by the city of Artemivsk. Here again father was watching horses and I returned to school. We didn't have a lot to eat and I was always hungry. At school, during recess, they gave us a small bowl of soup and I drank my soup quickly and took another bowl. At the end of the school day, the home - room teacher called me and asked me why I stole a bowl of soup. Tearful from guilt I replied that I was hungry. After some discussion, the teacher asked me if I would continue stealing and I had to promise that I would not.

I was a good student in fifth grade and earned all A's. My voice and art teacher painted my portrait and hung it up with others in the big hall. At the end of the school year there would be an awards ceremony where parents were invited. My mother laundered my trousers and shirt, patched the holes, and to me it seemed that I looked "like a new penny".

After I finished 7th grade father told me that it was too hard to feed two sons so they sent me to Kharkiv. I took the entrance exams at the Industrial Technical Institute and for a while I lived with my brothers or my sister Kateryna. At the beginning of my studies I had a cot in the dorm at Kholodnya Hora (area in Kharkiv). About 35-40 boys slept in one half of the room and the girls slept in the other half of the room. I lived off a scholarship of 32 rubles per month. I could spend 1 ruble per day, with which I could buy one kilogram of bread and 100 grams of sugar in the nearby kiosk. I used a jar of hot water, half of my bread and part of sugar for dinner. I saved the other half of my bread for my breakfast the next morning. The next year I received 64 rubles per month because I had good grades in math, language, and accounting. Life was easier for me at that time. During off times I traveled to my brothers and sisters to eat some borscht or soup.

Because I was not able to register for a passport in time, the dorm secretary encouraged me to change my year of birth from 1920 to 1921. I became younger by one year. During summer breaks I worked: the first year I loaded apples, plums, cucumbers, and tomatoes at the railroad; the second year I worked in a bakery and the third year I worked with kids at summer camps. During weekends I traveled with my brother to Merefa. I learned how to calculate on the abacus; after all, I

I was to become a bookkeeper.

At the end of the third year of school, there were New Year school dances. At first everyone danced and then someone requested a Viennese waltz. Girls from well to do families jumped up to the dance floor in their shiny new dresses followed by boys in new dark suits. The poor boys from the villages sat together and watched all this with envy. I left the hall. I was the building caretaker and my assignment was to watch that no "enemies of the nation" would cause any harm.

At the end of the fourth year of schooling, students took exams, received diplomas and work assignments. I was assigned a job in Horlovka in the Donbas mining region, but I did not get my diploma because the year before I borrowed a guitar for a string orchestra, and someone stole that guitar. The secretary of the technical school said that I should go to Horlovka as assigned, they know that I am coming. I still had time and I went to visit my parents in Chasiv Yar which was on the way to work. In a few weeks I went to Horlovka. I visited many offices, but no one could locate my assignment. Disappointed, I returned to my parents. I borrowed some money from my father and left for Kharkiv. I stopped at the technical school; there was no one there because of summer break. As I walked down Sumska Street, I met my former dean of students and told him about my problems. Now he was working in a different school, at the Food Industry Institute, and suggested that I register for the evening program, and he promised to help me find a job in Kharkiv. Shortly, his brother helped me to get a bookkeeper's job at the Kharkiv Aviation-repair factory with a minimum pay. Two head bookkeepers invited me to the dining room for a break. One was 40 years old and the other was 30, while I was only 20. With anecdotes and many stories, they taught me "the facts of life". In a couple of months, I returned my father's 50 rubles which I borrowed before, and in a few months, I asked my brother Ivan to order a suit for my brother Oleksij.

My brother Ivan studied at the Railroad-Transportation Technical Institute. On one of my free days, I cooked 2 eggs, took some bread and butter, and sat down to eat, when suddenly my brother Ivan came into the room. Tearfully he said he was really hungry, so I gave him everything on the table and 10 rubles. I felt a pang of sadness when I asked myself why are we so poor?

On June 22, 1941 I was traveling home to my apartment from the Kharkiv Tractor factory by streetcar, when I heard on the radio that Hitler has invaded the Soviet Union. There was silence in the streetcar, it was Molotov speaking. In the city turmoil started. Evacuation of the factory was ordered. I did not know where, why and how and with what do I evacuate from Kharkiv. We saw many German airplanes above us. The stores did not have any bread or other food. I went to Donbas to my parents and shortly after, my brother Ivan came there. We walked through the fields and collected wheat grains. The stores were closed, food was scarce. The Germans came and a new regime started. My father heard that one could return home to our village. We decided that one of us would go with father and the other would stay with mother. I volunteered to go with my father. From Konstantynovka to Lozova we traveled by train in an empty freight car. From Lozova to my village we walked on foot. In our house we found some seeds and grain. We started to repair the stove in one of the rooms. We ran into problems with the chimney, but we finally fixed it. But what should we eat? A young 2-year-old colt was running in the garden. The neighbor came and hit the colt on the head with a hammer and the colt fell dead. He skinned the colt and divided the meat into two portions, and we had enough to eat for the entire winter.

In the spring of 1942 I lead the horses making the harrows – preparing the land for sowing. After the battle of Kharkiv, the Soviet army retreated to the east. From the collective farm we were sent to get wagons and horses. We were able to find several intact wagons, but in a few weeks the horses had become wild. We caught about 10 wild horses. We did not see any dead soldiers because people from neighboring villages picked them up. On the way home we met two girls who said that they were on their way to their mother, or maybe they were fulfilling some assignment. We drove them to our village, and one stayed at our house. We had some bread and milk from the collective farm, and in the morning both girls left for the west.

The roads were dry. Father took a wagon and two weak old horses, not the ones that I caught. I went to fetch mother at Chasiv Yar. There, by the building where we lived, was a wagon packed with miscellaneous household items. Mother already paid the wagon owner by bartering items and the remaining seeds. We decided that mother would travel with her goods with

the best horse and I still had to go to Konstantynovka to pick up several people that lived once in our village - a father and a daughter with a two-year-old child. It was the same girl whom I liked back in second grade. Now she was skinny, mean looking, and argued with her father. I felt bad and sorry for them both. We traveled slowly and stopped often. The horses got weaker because there was no grain to feed them.

Finally we arrived at the village on the fourth day of travel. Mother had arrived two days earlier. Then my sister Halyna came and in a few weeks she returned to Kharkiv. My brother Oleksij arrived with a two-wheel cart and with his wife and two sons, Ivan seven years old and Mykola five. The collective farm took all the grain. The remodeling of the rooms began. Soon my sister Kateryna came with her daughter Dunia (Evdokia), and they stayed in the kitchen. Her husband Hryhorij came soon after, the same one who threw us out at midnight when we were small children in 1929. Within a few weeks they found a small room in the regional town of Yurivka, where my brother Oleksij had a job. I worked on the collective farm first as a postman, carrying the mail from Yurivka to the village office. Then I was assigned to be the bookkeeper of the collective farm. The

**Михайло та Ольга Ковалевські.
Michael and Olga Kovalevsky.**

daughter of the man who took away my ice skates in 1929 helped me with my job. The man avoided looking at me. He kept looking at the ground when we would meet. Later, I was sent to the seminar at Pavlograd, 35 km away, to learn a shortened version of German bookkeeping. After I finished this course, I was assigned to be the main regional bookkeeper in Yurivka. I walked to work everyday.

At the end of World War II I evacuated to Germany. Eventually I lived at the Lyssenko Displaced Persons' Camp in Hannover, Germany. At this camp I met Olga Petrenko, who soon emigrated to USA. She became my sponsor and emigrated to America and soon after we were married and settled in St. Paul, Minnesota. I actively participated in the Saints Volodymyr and Olga Ukrainian Orthodox Church – I was the President of the Parish Council, then the Treasurer, Secretary and Trustee. I also sang in the Church Choir during all these years.

**P.S. Michael Kovalevsky passed away on May 15, 2005 – before this Anniversary Book was published – MEMORY ETERNAL!
And we thank him for his input. – Anniversary Book Committee**

ЖИТТЯ ПРОЖИТИ – НЕ ПОЛЕ ПЕРЕЙТИ

Ольга Ковалевська, дівоче Петренко

Olga Kovalevsky
as "Ostarbeiter"

Родом я з невеликого містечка Лохвиці що на Полтавщині. Була я одною дитиною в сім'ї. Тато був слабкий здоров'ям і тому працював нічним сторожем при магазині, а мати була шкільною кухаркою.

Коли розпочалася війна між Німеччиною і Сове́тами, батька забрали до Червоної Армії, але невдовзі повернули; медична комісія признала його не здатним до військової служби. Коли почалася війна і до міста прийшли німці, тато невдовзі помер.

Одного разу мати послала мене купити в крамниці хліба. Раптом на вулиці з'явилася автомашина з німецькими солдатами. Вони почали хапати молодь і заганяти в

машину. Так гітлерівці набирали "добровільно" робочу силу для Німеччини як "Ост Арбайтерів". Схопили й мене. А мені ж тоді було тільки 15 років. Це вже пізніше німці оправдовувалися тим, що брали на роботу до Німеччини тільки дітей з багатодітних сімей і повнолітніх. Я була ще дитиною і одинокою дочкою у матері-вдови. Але ніхто тим не цікавився.

У Німеччині потрапила я до міста Карльсруге-Дурлах, де до війни виробляли знамениті швейні машини "Зінґер" а з початком війни – бомби і снаряди. Жили ми, дівчата "остовки", на двох поверхах зруйнованого зверху будинку. Холодно. Їжа жаклива. Мила і теплої води не було, клопи вночі просто заїдали. Ні одягу, ні взуття не видавали. Ми обмотувалися шматками, які видавали, щоб протирати верстати та машини. А дерев'яні черевики, що одного разу таки видали, носити було неможливо, колодка незручна, грубо видовбана. Й досі на моїх ногах лишилося багато мозолів та повикручуваних пальців на ногах, а ревматизм нагадує про перебування в "Ост Арбайтерах" щоночі.

Працювала я дуже тяжко, інколи навіть по 12 годин денно. Коли бомбардували і обстрілювали, нам не було де і сховатися. Моя робота була фарбувати і піднімати та складати тяжкі ящики із снарядами. Жовта фарба сідала на тіло і я вся була жовта від неї. Фарба не змивалася холодною водою. Одного разу покалічилася, випустила ящик з снарядами. Розбило мені ногу до кості. В медичному пункті на ногу мені наклали шви. Під час праці, якщо верстат ламався або ставав, то з'являвся механік-надзиратель і, як правило, бив залізним ключем по голові. Вимагали від мене, як від дорослої, а за роботу взагалі не платили, адже за документами я була неповнолітньою.

Після того, як гітлерівців розбили, я попала до переходового табору з якого всіх відправляли "на родину". Але мій двоюрідний брат Яків Ємець передав мені з сусіднього табору записку, щоб я тікала з свого табору. Ми довідалися, що вже іншого двоюрідного нашого брата Григорія, якого повернули до Сове́тського Союзу, енкаведисти дуже били і відправили у табір на Сибір і в скорому часі він помер. Я до смерті боялася побоїв, тому в призначений час проповзла під колючими дротами огорожі табору (добре, що була тоненька, як лоза!) і опинилася в обіймах Якова, а потім тікали ми з ним разом. Переважно їхали на товарних вагонах, спали де попало. І так добралися аж до Констанц, Німеччина. Там ми зустрілися з багатьма священиками і з владикою Генадієм і його дочкою. Брат почав розшукувати табір звідки в Сове́тський Союз не відправляли. І так ми попали до табору Лисенка в Ганновер.

Там я ходила до школи, я вивчилася на помічницю медсестри. Там я зустріла й свою першу любов і долю Михайла Ковалевського. Він був гарним, діяльним і дуже активним юнаком; був членом молодечої організації СУМу (Спілка Української Молоді).

Яків, мій двоюрідний брат, поїхав до Америки раніше і через короткий час вислав мені афідавіт (поруку) на виїзд до Америки і я приїхала в США в 1949 році пароплавом в Нью Йорк, а звідти поїхала до Якова в Ньюарк. З Ньюарку Яків і я вислали Михайлові афідавіт на приїзд до Америки. В Америці вінчали нас, в 1950 році, аж три українських священика. Михайло мав гарний голос, все життя співав у різних українських хорах. До Америки він прибув з валізкою, в якій була одна запасна сорочка і ціла купа книжок. Увес час вчився, ходив до університету. В тому ж році ми переїхали до Сейнт Полу. Довго не могли купити власне житло, бо всі гроші витрачали на так звані афідавіти-документи необхідні для виклику родичів чи знайомих до США. Разом з групою активістів, до якої входили священики різної конфесії і багато нових емігрантів, ми з братом спонсорували до Америки 52 українця, в тому числі були родина Вовків, родина Тютюнників, Курилко син і батько, родина Петраш, родина отця Мирощенка, отця Федота Шпаченка та інших.

В 1965 році моя мати змогла приїхати до Америки на відвідини. Вона була щаслива побачити мене, познайомитися із зятем і потішитись маленьким внуком. Мама не погодилась лишитись з нами в Америці, хоч ми її дуже просили. Я також відвідала Україну пізніше, але вже не відчувала себе там як вдома. Особливо гостро усвідомила я що вже маю іншу батьківщину, коли не стало мами.

Ми з Михайлом з самого початку приєдналися до української православної церкви Святих Володимира й Ольги в Сейнт Полі, а згодом разом з громадою будували нову церкву Святої Катерини в Арден Гіллс. Я люблю цю церкву, її прихожан і щиро поважаю отця Петра Сівка. На мою думку, у великій мірі, саме від нього залежить те, що в громаді панує здорова атмосфера, взаємодопомога і відсутність негативізму і пліток. До такої церкви насправді приходим причаститись, послухати Святе Слово, а не тільки дізнатися про новини. Тепер, коли мій чоловік помер, а син Марко має свою родину, церква лишається моїм найулюбленішим місцем куди мене завжди веде моє серце.

TO LIVE A LIFE IS NOT AS EASY AS TO CROSS A FIELD

Olga Kovalevsky, maiden name Petrenko

I was born in a small town called Lohvitsy, which is in the Poltava region. I was the only child in my family. My father was in poor health and because of that worked as a night guard at a store while my mother was a school cook. When World War II started, my father was drafted into the Soviet Army. However, he was dismissed shortly thereafter because the Medical Commission considered him to be unfit for army service. He died shortly after the Germans occupied our town.

Once when my mother sent me to a store to buy some bread, all of a sudden, in the middle of the street, there were vehicles full of German soldiers. They started rounding up young people and forced them into their vehicles. This is how Hitler's army obtained "volunteer" labor force for the Nazi Regime. I too was captured, although I was only fifteen years old at the time. Later, the Germans justified their actions by saying that they picked their labor force from families with many children and that they did not take minors.

However, I was still too young and the only daughter of a widowed mother, but this was of no concern to the Germans. In Germany, I was sent to the town of Karlsruhe-Durloch, where before World War II the famous Singer sewing machines were produced...and after the start of the War – this factory was producing bombs and ammunition. We, girls "Ostarbeiters" lived on the two floors of a building the top floors of which were completely destroyed. It was cold and very frightening. The food was horrible. There was no soap, no hot water, and the bed bugs at night were eating us alive. No clothes or shoes were issued to us and we had to wrap our feet in rags that were used for wiping the machines. At one time we were given wooden shoes - clogs, but they were very uncomfortable because they were poorly carved. They caused calluses, and I think that even now I still have calluses on my feet caused by them. To this day, I have arthritic pain that always reminds me of being an "Ostarbeiter" in Germany.

The work was very hard. We often worked 12-hour shifts. Once I injured my leg and foot because I dropped a box full of shells on my leg, I lost a lot of blood, and the doctor had to use stitches. If a worker's machine happened to break down, the overseer would hit that worker on the head with his heavy set of metal wrenches. They insisted that I perform the work of an adult and have the productivity of an adult, but they did not pay me at all, because my documents stated that I was a minor.

After the defeat of the Hitler's Germany, I was taken to a refugee camp where everybody was supposed to be sent back to the "motherland" (Soviet Union). However, my cousin Yakiv Yemets sent me a note from a nearby refugee camp telling me to run away from this camp. Another cousin of ours, Grigoriy, who was unfortunate enough to be sent back to the Soviet Union, was severely beaten by the NKVD agents and then sent to a prison camp in Siberia. Frightened to death of being physically beaten, I climbed under the barbed wire fence surrounding our refugee camp. I was able to do this easily because I was as thin as a rail. Soon, I was in Yakiv's arms. Together we fled to the city of Constance, Germany, to which we traveled by climbing into freight cars. There we lived in a house where we met several Orthodox clergy who lived there, and among them was Bishop Hennady. My cousin Yakiv was looking for a camp, protected by the authorities, from which people were not forcibly sent back to the Soviet Union. We found a large Displaced Persons' camp in Hanover, Germany, called the Lyssenko Camp. It was named after the Ukrainian composer, because mostly Ukrainians lived there.

While living at the camp, I went to school. Later I took some courses and I became a nurse's aid. In this camp I also met my first love and my future husband, Michael Kovalevsky. He was a handsome, bright, and very active young man, an active member of CYM (Association of Ukrainian Youth).

Yakiv emigrated to the U.S.A. In a short time he sent me an affidavit to come to the U.S.A. In 1949 I came by ship to New York and from there I went to Newark, NJ. Michael and I were married in 1950. Three Ukrainian priests co-celebrated at our wedding. Michael had a very beautiful voice and sang his entire life in various Ukrainian choirs. He came to America with a suitcase in which he had one shirt and the rest of which was filled with books. He studied all the time and attended the University. That same year we moved to Minneapolis. It took us a long time to buy our own home because all our money was spent on the "affidavits" (documents which were necessary for sponsoring people as immigrants to the U.S.A.). Together with a group of people, to which also belonged several priests of various denominations, we sponsored fifty-two Ukrainians to immigrate to America. Among them were the Wolodymyr Wowk family, the Tutunnyk Family, Mr. Kurylko and his son Yuriy, the Petrash Family, Fr. Myroshchenko with his family, and Fr. Fedot Shpachenko.

In 1965 my mother able to come to the U.S.A. for a visit. She was happy to see me, to meet her son-in-law, and to spend time with her little grandson. However, she did not want to stay with us and live in America. Later, I had an opportunity to visit Ukraine, but did not feel at home there. I have come to acutely feel that I have a different homeland especially after my mother passed away.

From the very beginning, Michael and I were members of Saints Volodymyr and Olga Ukrainian Orthodox Church in St. Paul, and eventually, along with the rest of the community, we participated in building the new St. Katherine Ukrainian Orthodox Church in Arden Hills, MN. I love this church and its parishioners. And I wholeheartedly respect Very Reverend Father Peter Siwko. In my opinion, it is to a large extent, that thanks to Fr. Peter Siwko's efforts there is a friendly, healthy atmosphere in our parish. People come to Church to hear the Gospel, participate in the Holy Communion, and to cleanse their souls during the Divine Liturgy. My husband Michael passed away several years ago; my son, Marko, has his own family; the church is the favorite and most important place of my life.

MARY KROPELNICKI

(Life Story of My Mother Mary Kropelnicki as told by Louis Kropelnicki)

Mary was born to Alexander and Marie Slyvka Mickety in Gardenton Manitoba, Canada, on February 12, 1903. She was married to Vasil Kropelnicki at Orleans Minnesota, U.S.A in 1919.

My parents homesteaded and resided on a farm (320 acres) in St. Joseph Township Kittson County Orleans, Minnesota.

In spring of 1935 they moved to a farm at Humboldt, Clow Township, Minnesota. Spring of 1959 moved to Lancaster, Kittson County, Minnesota. In July 1976, after her husband's death, Mary moved to St. Paul, Minnesota, and resided here, with me - Louis, till her death in February, 1993.

Mary Kropelnicki gave birth to 16 sons and 5 daughters, two of these sons died in early childhood.

Sometime during 1978 Mary joined Saints Wolodymyr and Olga Ukrainian Orthodox Church in St. Paul, Minnesota, of which she was a member during her life in St. Paul. I, Louis Kropelnicki, her youngest son, and my family, are also members of the church.

Mary came to the Parish dinners, brought her embroidered Ukrainian pillows for sale at the parish bazaars and was very much liked by parishioners. At her funeral members of her family filled up the Church.

VASIL AND MARY KROPELNICKI FAMILY. Left to right – Back row: Paul, John, Steven, Mitch, Matt, Marvin, Alex, Joe, Earl, Raymond, Louis and William; Front row: Nick, Frances, Irene, Mary and Vasil Kropelnicki, Katherine, Lucy, Helen and Felix.

МЕРІ КРОПЕЛЬНИЦЬКА

(Життя Мері Кропельницької за словами сина Луї Кропельницького)

Мері народилася в родині Александра та Марії Сливків (дівоче прізвище Міцкеті) в Гардентон, Манітоба, Канада, 12 лютого, 1903 р. Вона одружилася з Василем Кропельницьким (народжений в Україні) в Орлеанс, Міннесота, США в 1919 році.

Мої батьки оселилися на фермі (320 акрів) в Сейнт Джозеф Товншип, Кіттсон Каунті, Орлеанс, Міннесота.

Весною 1935 р. вони переїхали на ферму в Гамболдт, Кло Тавншип, Міннесота. На весні 1959 р. вони переїхали до Ланкестер, Кіттсон Каунті, Міннесота. В липні 1976 р. Мері, після смерті чоловіка, переїхала до Сейнт Полу, Міннесота, і жила тут, зі мною, Луї Кропельницьким, аж до її смерті в 1993 році.

Мері Кропельницька народила 16 синів і 5 дочок; два сина померли ще малими дітьми.

Ще в 1978 році Мері стала членкою Української Православної Церкви Святих Володимира і Ольги в Сейнт Полі, Міннесота. Вона була членкою цієї парафії до кінця свого життя. Я, Луї Кропельницький, її наймолодший син, та моя родина, є також членами цієї парафії.

Мері часто приходила на парафіяльні обіди, приносила свої вишивані українські подушки на продаж підчас парафіяльних базарів. Парафіяни її дуже поважали і любили.

Підчас її похорону її родина заповнила всю церкву.

NINA KUBIK (December 2002)

by Heather Nina KUBIK

Some people are born to face courage. One person that I want to share about is my Grandmother, Nina Kubik. Nina Kubik was born on April 16, 1926 in Ukraine, Soviet Union. She was born shortly after the Soviets had overthrown the Russian Czars. During the 1920's, land was taken away and collective farms were organized. There was a large conflict from Ukrainian landowners. Nina, being a young girl, remembered a time in the middle of the night, a car drove up to her home, her father was arrested and she did not see him for seven years. When she was eight and living in Kharkiv, Ukraine, Josef Stalin's Soviet government allowed seven million of her fellow citizens to die of starvation. Instead of feeding its own people in 1932-1933, the Soviets sold their grain to finance building factories.

On August 19, 1983 a newspaper article written about my Grandmother says, "She has walked among the dead, through the landscape of death that was her homeland during the year of the famine." She remembers, "the valleys near my house, where all you could see were bones and bones of people who have died. My mother traded her wedding ring for three or four loaves of bread. That fed all of us (family of five) for a week," she said. "During the long, cold winter months, flour added to ground up corn cobs was sometimes the only food available to her family. When spring came, people perked up. They could then eat dandelions and grass. Chaff, the waste product from wheat, was another substance used to fill growling stomachs."

My Grandmother's difficulties did not end during the famine. The Germans attacked the USSR in operation Barbarossa in a massive invasion in 1941. When Nina was only sixteen, her town was bombed. In one of the bombings, my Grandmother was walking a herd of cows when the bombs struck. She was terrified as she ducked for shelter among the cattle. Her hands never stopped trembling from that day forward.

The Germans then took one teenager from each family back to Germany to work in factories while the men went to the front. Nina was chosen from her family. She was told that this would be for only 6 months. Little did she know that it would be 27 years before she would see her mother and family in Ukraine again."

Nina worked in a shoe factory in Magdeburg, Germany, for about three years until the war ended. During that time, my Grandmother met and dated my Grandfather, Igor Kubik. Since they were foreigners, their life was very difficult. Their living conditions were very harsh. One day my Grandfather was arrested by the Gestapo and was put in a concentration camp. Many

months went by without any word or conditions about Igor. After months of hard living conditions Igor escaped as a prisoner and was put up as a fugitive. One day my Grandparents were trapped in a bomb shelter while bombs were raining down constantly and everyone was hungry and thirsty. My Grandpa volunteered to go out and get water and food. He returned with a few eggs and water, only to be disappointed when opening up the eggs to find some chicks in the shells. During the war, Nina survived air raid after air raid often to find many of her friends dead.

As the war was coming to the end, foreigners were used as human shields as the German armies were retreating from the city. One time, Nina, along with her friend Dusia were used as human shields from attacking allied planes and tanks. Igor and Walter (who later married Dusia) saw the girls in line and found a way to distract the guards and snatched the girls away. They took them to a farm and hid them in the attic of the farmer's house. After the war the Americans liberated the foreigners from their harsh situation.

The war was over and Walter, Dusia, Igor, and Nina moved to the village where Walter was living. They finally had plenty of food and freedom, but not for long. The Americans moved out and the Russians moved in. Things went bad for so called Soviet citizens as they were treated with suspicion and mistrust. The Soviets were now forcing people to go back. One day they were loaded up and sent to a transit camp. The living conditions were unbearable as they were interrogated and threatened to exile to Siberia. So the group of four made plans to escape from camp. After Walter and Igor scouted out possibilities to escape, they decided to bribe certain Soviet soldiers and escape to get to the British zone fifty miles away. During the dead of the night, the four of them broke through a barbed wire fence and headed for the railway station that took them closer to the border under a hail of bullets, but they were determined to get to freedom. They made it to freedom and were in a displaced camp until they were sponsored to come to the United States. They settled in Minnesota.

Now in a free country life would be easier, but all of a sudden, another change for my Grandmother. Her husband died with a heart attack at the age of 42. Now my Grandma Nina had to raise five kids. My Aunt Tania shared the courage that she had to face as a young widow. She now had to go out and get a job to support the family and leave the children. She had limited education and spoke broken English. She worked at a factory and had to leave early in the morning so the children had to get ready for school by themselves and come home to an empty house, which really bothered her. At night she would take the kids to activities. She never complained and tried to make her kids' lives normal. On the weekends she had a lot of people over and her home was a fun place to be. A few years later she was able to get a job cleaning homes and now had more time for the kids that made her happy.

She never backed down from difficult times and was determined that her family was not going to have the difficulties that she had. One of her kids once asked her why she never remarried. She said that she was married to her kids. She was

determined that all her kids got an education. One of her proudest days was when her daughter Lydia graduated from the University of Minnesota. That day my Grandma wore Lydia's graduation robes, because it was like she lived through her kids. She always helped people out in life and gave of herself in serving others. She was a woman who had a great belief in God and lived her life relying on Him everyday.

My Grandma even had courage on the decision of death. When she was 58 years old, my Grandma started having problems with her gums in her mouth. Her dentist could not help the problem, so she went to the Doctor. She was told that she had acute leukemia, a blood related cancer. She was told that if she had a treatment and went to the hospital, she could live longer, but she would be isolated from her family and have a difficult life. She chose to spend time with her family and not take the treatment. During the short time, she was able to share her life with her kids and the dreams she had for them. She chose to die with the warmth of her family and loved ones around her instead of a cold sterile environment in fear. It was a courageous way to die. Just before she died, she told her children not to be afraid and to go on and be courageous.

NOTE FROM THE ANNIVERSARY BOOK EDITORS: Igor Kubik, Nina's husband carved the Royal Door and some other ornamentation of the Iconostasis of the Saints Volodymyr and Olga Church, which is now at St. Katherine Ukrainian Orthodox Church in Arden Hills, MN.

НІНА КУБІК

(Грудень 2002 р.) (переклад)

Гезер Ніна КУБІК

Деякі люди народжуються наповнені відвагою. Однією такою людиною була моя бабуся, Ніна Кубік, і я хочу поділитися з вами описом її життя. Ніна Кубік народилася 16-го квітня 1926 року в Україні, в Советському Союзі. Вона народилася декілька років після того коли Совети розвалили російський царизм. В 1920-их роках земля була забрана у людей і натомість були організовані колхозы. Це викликало величезний конфлікт поміж владою і українськими землевласниками. Ніна, коли вона була ще невеликою дівчинкою, пам'ятає коли раптом посеред ночі автомашина під'їхала до їхньої хати і її батько був заарештований – вона не бачила його наступних сім років. Коли їй було вісім років і вони жили в Харкові, Україна, Советський режим Йосифа Сталіна прирік на смерть від голоду сім мільйонів своїх горожан. Замість того щоб прогодувати своїх власних людей в 1932-1933 роках, Совети продавали зерно для того щоб фінансувати будівлю заводів.

19-го серпня, 1983 року, в статті надрукованій в газеті про мою бабуся було написано: “Вона ходила поміж трупами людей, через ландшафт смерті, який був її батьківщиною підчас років голодовки.” Вона пам'ятає “долини коло їхнього дому, де було видно кістяки і кістки людей, які помирали. Моя мати проміняла свою обручку за три чи чотири хлібини. Це прогодувало усіх нас (родину п'ятьох) цілий тиждень,” розповідала Ніна. “Підчас довгих і холодних зимніх місяців борошно додане до перемелених кукурудзяних качанів часом було все, чим родина харчувалася. Коли настала весна, люди повеселішали. Тоді вони могли їсти кулябаби та траву. Полова, відходи з пшениці, була ще однією речовиною, якою ми наповнювали наші бурлячі шлунки.”

Труднощі в житті моєї бабусі не закінчилися цим голодуванням. Німці атакували СРСР т. зв. планом наступу під назвою Барбароса - масовою інвазією в 1941 році. Коли Ніні було тільки шістнадцять років, місто де вона жила бомбардували. Під час одного бомбардування, вона саме гнала стадо корів на пасовище, коли саме почали падати бомби. Вона дуже перестрашилась і щоб захиститися від бомб сховалася поміж худобою. Від того часу, її руки не переставали тремити усе її життя.

Німці почали забирати одного підлітка з кожної родини і посиляли їх на роботу на заводах в Німеччині, в той час як німецькі чоловіки воювали на фронті. Ніну вибрали з її родини. Їй сказали, що це буде тільки на шість місяців. Насправді ж вона не знала, що пройде аж 27 років поки вона знову побачить свою матір та родину в Україні.

Ніна працювала на фабриці в Магдебурзі (Німеччина), де виробляли взуття приблизно три роки, аж поки закінчилася війна. В цей час вона зустріла і познайомилася з моїм дідусем, Ігорем Кубіком. Тому що вони були чужинцями, їхнє життя було дуже трудне. Життєві умови були дуже тяжкі. Одного дня мого дідуся заарештувало Гестапо і його посадили в концентраційний табір. Багато місяців пройшло без ніяких вісток про Ігоря. Після декількох місяців життя в дуже тяжких життєвих умовах, Ігор утік з полону і тепер він зробився втікачем. Одного разу мої бабуся і дідусь потрапили в сховище від бомб, а бомби увесь час падали навкруги, і всі люди в бомбосховищі були голодні і не мали води. Мій дідусь зголосився піти на пошуки води та їжі. Він повернувся з невеликою кількістю яєць та з водою – все було б добре, але коли вони розбили яєчка, вони не могли їх їсти, бо там були циплятка. Під час війни, Ніна вижила після усіх бомбардувань, в той час, як багато з її приятелів загинуло.

Коли кінчалася війна, чужинців вживали як захистний бар'єр з живих людей, коли німецька армія відступала з міста. Одного разу, Ніну та її приятельку Дусю, німці також заставили бути людською заслоною проти атакуючих літаків і танків наступаючих альянтів. Ігор і Волтер (який пізніше одружився з Дусею) побачили їх на фронті і їм якось удалося відвернути увагу наглядачів, викрасти дівчат і забрати їх геть. Тоді вони забрали їх до одного фермера і заховали їх на горищі. Після закінчення війни, американці визволили чужинців з їхнього трудного становища.

Отже, війна закінчилась, і Волтер та Дуся, Ігор та Ніна, переселились в село, де жив Волтер. Нарешті вони мали досить їжі і волю, але не надовго. Американці відійшли з цієї місцевості, а їх замінили Совети – Росіяни. Настали дуже тяжкі часи для так званих советських приналежних, бо їм недовіряли і влада відносилася до них з підозрою. Тепер совети почали насильно примушувати людей повертатись. Одного разу їх усіх посадили на вантажну машину і відправили в перехідний табір. Умови життя в таборі були незносні, бо їх допитували і погрожували вислати на Сибір. Отже, ця група чотирьох запланувала утік з того табору. Волтер та Ігор вивчили можливості втечі з табору і вирішили підкупити деяких советських солдат, а тоді утік в Англійську зону, яка була якихось п'ятдесят миль від табору. Вночі, ця четвірка пробралася через забор з колючого дроту і направилася на залізничну станцію, яка була поблизу кордону. Тут вони підкупили іншого вартового і опівночі почали переходити через кордон – на них летіли кулі, але вони рішуче хотіли жити в свободі. Їм це удалося і їх пізніше поселили в табори для переміщених осіб (DP – Displaced Persons), де вони перебували аж доки дісталися до Сполучених Штатів Америки і поселились в Штаті Міннесота.

Отже тепер, у вільній країні життя було б легшим, коли раптом, ще одна недобра зміна для моєї бабусі. Її чоловік, Ігор, раптово помер від серцевої атаки, коли йому було тільки 42 роки. Тепер моя бабуса залишилася сама виховувати п'ятеро дітей. Вона мусіла поступити на роботу щоб утримувати свою родину, а дітей залишати самих. Моя тітка Таня розповіла мені про велику відвагу, яку Ніна мусіла мати, як молода вдова. Ніна не мала високої освіти і її англійська мова була ламаною. Вона працювала на фабриці і мусіла їхати на працю дуже рано вранці, отже діти були змушені збиратися в школу самі і приходити додому із школи в пусту хату. Ніна дуже переймалася цим. Увечорі вона возила дітей на різні позашкільні події та діяльності. Вона ніколи не нарікала і старалася зробити життя її дітей якнайнормальнішим. В суботу та неділю її відвідувало багато людей і її дім був завжди дуже приємним для всіх. Декілька років пізніше їй удалося дістати роботу прибиральщиці домів, і тепер вона мала більше часу для дітей – вона дуже тішилася цим.

Вона ніколи не відрікалася від тяжких завдань і була повна рішучості по відношенню до своєї родини, стараючись забезпечити їх від такого трудного життя, яке вона сама мала. Одне з її дітей запитало чому вона ніколи не одружилася знову. Вона відповіла, що вона була одружена до своїх дітей. Вона вирішила, що усі її діти мусіли мати якусь освіту. Її найщасливіший день городости був той, в який її донька, Ліда, закінчила і дістала диплом Міннесотського Університету. В цей день, моя бабуса цілий день носила Лідину мантию (яку в США надягають градуанти в день офіційного закінчення університету і одержання дипломів), бо вона ніби жила своїми дітьми. Вона завжди допомагала людям в житті і віддавала себе допомозі іншим. Вона була жінкою з сильною вірою в Бога і жила своє життя надіючись на Нього кожен день.

Моя бабуса також мала відвагу у вирішенні смерті. Коли їй було 58 років, у неї почалися проблеми з її деснами. Її дентист не міг допомогти їй і порадив звернутися до лікаря. Лікар сказав їй, що вона хвора на левкемію, тобто рак крові. Їй сказали, що якщо вона піде в шпиталь, де її будуть лікувати, вона проживе довше, але вона буде ізольована від родини і буде мати тяжке життя. Якщо ж вона вирішить не лікуватися, то вона проживе дуже недовго. Вона вирішила не лікуватися а провести останні дні свого життя з своїми дітьми та родиною і жити своїми мріями про них. Вона вирішила померти в теплому оточенні своєї родини наповненою та друзів, а не в стерильному оточенні шпиталю страхом. Це було дуже відважне рішення про смерть. Напередодні смерті вона сказала своїм дітям ніколи не боятися нічого і завжди бути відважними в житті.

ПОЯСНЕННЯ ВІД РЕДАКТОРІВ ЮВІЛЕЙНОЇ КНИГИ: Ігор Квбик вирізьбив Царські Ворота та деякі інші оздоби Іконостасу бувшої Української Православної Церкви Святих Володимира і Ольги. Цей Іконостас був збережений і тепер він прикрашає нашу нову Українську Православну Церкву Святої Катерини в Арден Гіллс, Міннесота.

ПРОТОЄРЕЙ о. МИХАЙЛО КУДАНОВИЧ

Михайло Куданович народився 13-го жовтня 1917 року в Україні. Родина Кудановичів мала п'ятеро синів. Окрім Михайла було ще четверо братів – Борис, Антон, Олександр та Генадій. Свою середню освіту здобув при семінарії будучи два роки в науці попереду своїх товаришів. Через втрату своїх батьків мусів залишити навчання в семінарії й перейти до технічної школи, в котрій і навчався чотири роки. У 1939 році потрапив у німецький полон з польською армією, і як польський полонений був перевезений до Німеччини. У Німеччині, під час Другої Світової Війни познайомився з пані добродійкою Галиною, де взаємна допомога один одному привела до щирої дружби та зразкового подружжя. Вінчав їх, в 1945 році, отець Степан Біляк. В 1947 році нове подружжя Кудановичів виїхали до Бразилії й оселилися на передмісті Сан Пауло. По приїзді до Бразилії Михайло Куданович включився до громадської роботи при парафії а в 1952 році, М. Куданович став основоположником славного братства св. Архистратига Михайла, котре організувало й побудувало нову церкву св. Володимира. В 1954 році, отець Михайло прийняв сан священства і став настоятелем тої ж парафії Св. Володимира. Висвятив його Митрополит Іоан Теодорович на фундаменті тоді ще незакінченої церкви.

В 1960 році, о. Михайло з дружиною Галиною та синами Ігорем та Мироном приїхали до Америки з надією вилікувати тут свою улюблену доньку Ірину, вони перше замешкали в Детройті. В Америці у них народився ще один син Іван. Від 1961 до 1964 року був настоятелем Церкви Св. Покрови в Філадельфії. У 1964 році отець Михайло перебрав парафію Святих Володимира і Ольги в Сейнт Полі, Міннесота. Від 1969 до 1974 року знову перебували на сході в Рочестері, Нью Йорк, при парафії Св. Покрови. І від 1974 до 1983 року був настоятелем Парафії Св. Михайла в Міннеаполісі, Міннесота.

(За брошурою Церкви Св. Михайла в Міннеаполісі, "Відхід Протоєрея о. Михайла Кудановича на Емеритуру")

*****

VERY REV. FATHER MICHAEL KUDANOVYCH

Fr. Michael Kudanovych was born on October 13, 1917, in Ukraine. The Kudanovych family had five sons - in addition to Fr. Michael, there were Borys, Anton, Oleksander, and Henadij. He pursued secondary education at the seminary, being there two years ahead of his peers. Due to the loss of both of parents, however, he had to stop his studies at the seminary and entered a technical institute which he attended for four years. In 1939, when the Polish army in which he served has been defeated, he was taken by the Germans as prisoner of war. While living in Germany during World War II, he met his future wife, pani-matka Halyna. Their mutual assistance to one another led to a cordial friendship and exemplary marriage. They were married in 1945 by Fr. Stepan Bilak. In 1947, the newlyweds moved to Brazil, and after settling in the suburbs of San Paulo, Michael Kudanovych became active in the Orthodox church, as well as the Ukrainian community. In 1952, he became a founding member of the famous Bratstvo (Brotherhood), named after Archangel Michael, which organized the building of the church of St. Volodymyr. In 1954, he was ordained into the priesthood by the Metropolitan Ioan Teodorovych, and became priest of the St. Volodymyr parish.

In 1960, Fr. Michael, with his wife Halyna, and sons Ihor and Myron, came to USA, with hope of getting medical treatment for their beloved daughter Iryna. They first settled in Detroit. From 1961 to 1964, he served as priest at St. Pokrova parish in Philadelphia. Then, in 1964, Fr. Michael began his service at St. Pokrova parish in Detroit. In United States, another son, Ivan, was born. However, after the death of their daughter Iryna, Fr. Michael with his family moved to Saints Volodymyr and Olga parish in St. Paul, Minnesota. From 1969 to 1974, they again moved East to Rochester, NY, where he served at the St. Pokrova parish. Then, from 1974 until 1983, Fr. Michael was the priest at St. Michael's parish in Minneapolis, Minnesota.

(From the brochure of St. Michael's Church in Minneapolis, "Fr. Michael Kudanovych Retirement")

ВШАНУВАННЯ О. МИХАЙЛА КУДАНОВИЧА З НАГОДИ ВІДХОДУ НА ЕМЕРИТУРУ

У своєму житті о. прот. М. Кудановичеві довелося пройти чимало болючих та прикрих моментів у винограднику Божому та суспільно-громадській праці. Однак, на тому тернистому шляху були взнеслі і радісні хвилини у праці для добра і розвитку нашої Української Автокефальної Православної Церкви та многостраждального українського народу. Вся та праця і діяльність випливали з серця, наповненого безмежною любов'ю і жертвенністю, а людина з такою любов'ю повністю заслуговує на назву повновартісної людини-християнина.

За ту любов до своєї Української Православної Церкви і свого народу на о. М. Кудановича немало дивився польський уряд. І тільки завдяки вибуху війни Німеччини з Польщею він оминув заарештування і непердбачених наслідків. Нестало Польщі, і українські західні землі опинилися під большевицькою окупацією. В той час Михайло Куданович опинився в Кракові. Тривожний це був час, бо зближався день вибуху Другої Світової – 22 червня 1941 року, який започаткував грізну боротьбу європейських держав, а згодом і Америки за краще завтра для людства.

Закінчилась 4-річна світова війна, але не принесла вона нічого кращого для знедолених народів. Почали сунутися на Захід незчисленні валки втікачів від московсько-комуністичного "блага". З тяжкими переборами М. Куданович опинився в таборі втікачів у Німеччині, де віддано працював на церковній суспільно-громадській ниві. В 1947 році він емігрував до Бразилії вже зі своєю дружиною Галиною й поселився в Каetano до Сул, Сан Павло.

На новому поселенні М. Куданович не складав рук, а включився в активну й енергійну релігійну і національно-громадську працю. В 1952 році відбулося у хаті м. Кудановича організаційне зібрання, на котрому зорганізовано Братство Св. Арх. Михайла, завданням якого було знайти та закупити землю для побудови православного храму. Вже в 1953 році знайдено землю і набуто право будувати Церкву. Церковний терен був посвячений і почалася жвава праця та збирання фондів на будову храму. Цю збірку започаткував М. Куданович князівським даром, як на ті часи. В сумі 56000 круйзерів, або 1,200 доларів. Грошові пожертви напливали й зростає ентузіазм, а ще більше піднесло братчиків на душі, коли вони дістали вістку про приїзд до Бразилії Митрополита нашої церкви Іоанна. З прибуттям Владики до Каetano до Сул відбулася архиєрейська Служба Божа. Це була пропам'ятна Служба для М. Кудановича, бо в той день він пішов за голосом Ісуса Христа – "іди за мною", прийнявши з рук великого Божого угодника Митрополита Іоанна душпастирські свячення в сан диякона, а за тиждень – священника. Здійснилося його бажання, яке мало статися на Покрову в 1947 році, але через виїзд в червні до Бразилії не сталося так, як бажалось.

1956 рік був радісним роком, бо вде пишалася своєю красою викінчена церква св. Володимира в Сан Каetano до Сул і завершено цю величаву подію тим, що і вулиця була названа українською.

Отець Михайло Куданович всеціло віддав себе праці, як голова Парафіяльної Управи, Управи Братства та заступника голови Генерельного Церковного Управління УА ПЦ у Бразилії. Однак, навістила його турбота у зв'язку з хворобою його улюбленої донечки Ірини.

В надії на вилікування донечки, о. прот. М. Куданович в 1960 році з дружиною Галиною, синами Ігорем, Іваном та Мироном, перезелів до ЗСА, оселившись в Дітройті. Був настоятелем парафії в Дітройті та інших парафіях, де заходила конечна потреба душпастиря. Після смерті донечки в 1966 році обійняв парафію свв. Володимира і Ольги в Сейнт Пол, Міннесота, а відтак став настоятелем парафії св. Архистратига Михайла в Міннеаполісі в 1974 році і був ним до кінця 1983 року, коли з різних причин подався на пенсію на 66-му році свого життя. Тоді парафія втратила одного з найкращих і ділових настоятелів.

Крім своїх душпастирських обов'язків, о. прот. М. Куданович знаходив час і на громадську працю. Всеціло й гармонійно співпрацював з учителями Української Парафіяльної Школи, не згадуючи вже його батьківського відношення до учнів, за що учні любили та безмежно поважали його, як настоятеля і вчителя релігії. Немало свого часу присвятив о. прот. М. Куданович для оформлення і зредагування "Пропам'ятної Книги" з нагоди 50-ліття існування парафії св. Арх. Михайла в Міннеаполісі. За цю гарну працю парафія отримала з Консисторії похвальний лист.

Щоб підкреслити великі заслуги М. Кудановича для нашої парафії, котру він поставив високо, гідно вивозуючи дітей у релігійному і національному дусі, відбулася в парафії гарна імпреза: стараннями культурно-освітнього референта Парафіяльної Управи Олександра Полеця та директорки школи Валентини Ярр і парафіян, які пам'ятаючи слова Святого Писання, що добрий робітник гідний своєї заплати – влаштовано в неділю, 29-го січня ц.р., святочне прийняття – обід. В цей день Літургію правив сам о. прот. М. Куданович у переповненій парафіянами та приятелями церкві. на обличчях присутніх променіла радість і відчувалося задоволення. Що знову мали нагоду почути Службу Божу з уст улюбленого душпастиря, який, на жаль, як сказано, йде на пенсію.

Після Літургії вдячний Молебень відправили отці Микола Метулинський, Микола Годинський та Степан Репа і протодиякон Юрій Корсунь. Після церковних відправ відбулося багатолюдне прийняття-обід в аудиторії парафії. За головним столом сиділи о. прот. М. Куданович з паніматкою Галиною, синами – Ігорем, Іваном; отці Микола Метулинський, Микола Годинський з паніматкою, та паніматка Ольга Антохій, Галина Левицька і Ольга Бутків.

Обід почався молитвою; після молитви піднесено тост зі співом многоліття. Після обіду привітання склали: голова Парафіяльної Управи М. Каркоць, директорка Української Православної Школи Валентина Ярр, яка яскраво підкреслила великий вклад о. прот. М. Кудановича у виховання наших дітей в релігійному і національному дусі та гармонійну співпрацю з учителями. Від Української Православної Ліги промовляв М. Сімон; від Братства – В. Павлюк; від Українських Ветеранів – П. Шайда; від парафії свв. Володимира і Ольги в Сейнт Пол – М. Ковалевський. Крім того, зворушливо привітала від абсолювентів нашої школи з 1982 Зіна Полець; від теперішніх учнів – Христіна Танасійчук; від церковного хору А. Гноєвий. Теплим словом привітала отця-душпастиря п-і Костюк, яка прибула на цю урочистість зі шпиталю на візочку.

Отець Годинський, складаючи привіт, дивувався, що ще в такому відносно молодому віці о. М. Куданович подався на пенсію, але висловив віру, що підлікувавши своє здоров'я, о. прот. М. Куданович знову повернеться до своїх душпастирських обов'язків. Потім учні старших клас школи гарно проспівали три пісні; добре деклямував учень Павлусь Правдюк; був сольовий виступ Зої Семенець при акомпаньєменті Олега Левицького. Привіти і мистецькі виступи присутні прийняли гучними оплесками, а ще сильнішими – самого отця М. Кудановича, коли його обдаровано гарними подарунками – дарами любови.

В своєму слові до зібраних на кінці прийняття о. прот. М. Куданович висловив сердечну подяку всім присутнім за привіти і щедрі подарунки й молив Господа Бога, щоб і далі ця парафія високо несла слово Господнє і виховувала молоде покоління в релігійному і національному дусі.

Прийняття закінчено молитвою, яку провів о. прот. М. Куданович, а всі присутні разом з хором відспівали многоліття. Багато з присутніх приступали до Всечесного о. прот. М. Кудановича і складали особисто йому найкращі побажання.

П. Вітрик – "Свобода", п'ятниця, 24-го лютого 1984 р.

FAMILY HISTORY OF THE MEDJANYK FAMILY

Sharon Medjanyk

Ivan and Maria Medjanyk

Ivan Medjanyk, son of Joseph and Palazhka Medjanyk, was born on August 7, 1916 in Kharkiv, Ukraine. He had two sisters.

Maria Hrychenko, daughter of Michael and Olga Hrychenko, was born on December 2, 1916 in Kharkiv, Ukraine. Ivan and Maria married sometime in 1941 or early 1942. Due to the war going on marriage records were destroyed and we are unable to figure out the exact date. In 1943 Ivan and Maria decided to leave Ukraine and start a new and hopefully better life elsewhere. They left their families behind with their baby son Michael, born November 10, 1942, and Maria pregnant. On their journey they were captured and placed in a work camp in Munich, Germany. Their second son, John Wolodymyr, was born in this work camp on February 7, 1944. They remained here until they migrated to the United States. They arrived in the United States October 29, 1949.

They started their lives in America on a farm in Walterboro, South Carolina. Ivan worked very hard here cleaning land of trees and brush for the landowner. Their third son Tony Medjanyk was born here on August 17, 1950. In late 1950, after hearing from friends in Minnesota of plenty of good job opportunities and a climate much like that of Ukraine, the family packed up all of their belongings they could carry and took a bus to St. Paul, Minnesota. They settled in a small house not far from the Mississippi River and near downtown St. Paul, with a Ukrainian family that sponsored them. Ivan took a job with the Burlington Northern Railway. Maria was a busy mom and homemaker to her three sons. They joined Saints Volodymyr and Olga Ukrainian Orthodox Church when it was located at a rented Church off Robert Street in St. Paul. Sons Michael and John attended Ukrainian school on Saturdays at the Ukrainian Center in St. Paul. Maria cooked regularly and baked many Paskas for church. She also did much embroidery for the church. Ivan and his sons worked hard keeping up the priest homes and church buildings.

In 1956 they purchased their home on Morton St. in St. Paul, Ivan continued to work for the Burlington Northern Railroad. Ivan and Maria retired here and it remained Maria's home.

Michael married Judy Campbell on May 8, 1960. Father Umanec performed the ceremony at Sts. Volodymyr and Olga Church on Victoria and Portland. They had two children, their son Michael Joseph and daughter Julie Marie. They were both baptized by Father Umanec. Michael attended church school.

John married Sharon Steltenpohl on July 3, 1981. Father Metulynsky performed the ceremony. They have four children. Billy Medjanyk, Daniel Medjanyk, Paul Steltenpohl and Lisa (Steltenpohl) Gillstrom from previous marriages. Billy and Daniel were baptized and attended church school at Sts. Volodymyr and Olga in St. Paul. Billy, Daniel and Lisa continue to help at Church dinners and Festival of Nations fund raising for St. Katherine Ukrainian Orthodox Church in Arden Hills, MN. Paul and his family visit the church when they come to visit from central Wisconsin.

Tony married Mary Jo on June 12, 1982. Father Metulynsky performed the ceremony. They have three daughters Kira, Rebecca, and Larissa. All baptized at St. Volodymyr and Olga Ukrainian Orthodox Church in St. Paul.

Ivan and Maria attended church regularly with their children, all of their lives. Ivan Medjanyk passed away on March 12, 2002. he was laid to rest by Very Rev. Peter Siwko. Ivan and Maria's oldest son Michael passed away on October 26, 2002. Maria attends church and parish functions accompanied by her son John and his wife Sharon. John and his father always worked hard cleaning and making repairs to the church and priest's home in St. Paul. John continues to work very hard in the kitchen at St. Katherine Ukrainian Orthodox Church. He has also been an active participant in the Easter services. He has been one of the men who carry the shroud every year for well over twenty years. Sharon has been an active participant in the church since she married John in 1983. She works hard in the kitchen each Sunday and extra hard for special functions at St. Katherine's and other Ukrainian church sponsored functions. Sharon has been co-chair of the St. Katherine Orthodox Sisterhood for many years and a member of Parish Council.

**ДАРУНОК КУПЕЛІ ДЛЯ ХРЕЩЕННЯ
ТА УРНИ ДЛЯ СВЯЧЕНОЇ ВОДИ
ВІД РОДИНИ МЕДЯНИК**

**GIFT OF BAPTISMAL FONT
AND URN FOR THE HOLY WATER
BY THE MEDJANYK FAMILY**

ВЕЛИЧЕЗНА ПОДЯКА ВІД ПАРАФІЯН, ПАРАФІЯЛЬНОЇ УПРАВИ ТА ОТЦЯ ПЕТРА СІВКА ПАНСТВУ МЕДЯНИКАМ ЗА ДАРУНОК ЧУДОВОЇ МІДНО-ЗОЛОТОГО КОЛЬОРУ МЕТАЛЕВОЇ КУПЕЛІ ДЛЯ ХРЕЩЕННЯ ТА УРНИ ДЛЯ СВЯЧЕНОЇ ВОДИ. ЦЕЙ ДАРУНОК ПАНСТВО МЕДЯНКИ ПОДАРУВАЛИ “НА ВІЧНУ ПАМ’ЯТЬ ПРО ІВАНА, МАРІЮ, ТА МИХАЙЛА МЕДЯНИКІВ.” Нехай Господь Бог благословить усю родину Медяників за такий щедрий дарунок для Церкви Святої Катерини!

Травень 2009 року

GREAT BIG THANKS FROM PARISHIONERS, THE PARISH COUNCIL AND FROM FR. PETER SIWKO TO THE MEDJANYK FAMILY FOR THE WONDERFUL COPPER-AND-GOLD COLOR METAL BAPTISMAL FONT AND HOLY WATER URN. THIS URN IS A “GIFT OF THE MEDJANYK FAMILY IN LOVING MEMORY OF IVAN, MARIA AND MICHAEL MEDJANYK.” May God bless the entire Medjanyk Family for this generous gift to St. Katherine Church.

May 2009

БІОГРАФІЯ О. ПРОТОПРЕСВІТЕРА МИКОЛИ МЕТУЛИНСЬКОГО

Записала Ванда Багмет з рукопису і слів Ольги Денисенко-Метулинської

Протопресвітер Микола Метулинський народився 19-го грудня 1919 р. в містечку Тетіїв на Київщині в побожній українській родині Спиридона і Марфи Метулинських. У них було три сина Микола найстарший, брат Федір середній і наймолодший Віталій.

У 1932-33 році родина пережила голодовку влаштовану родянським урядом з Москви, щоб знищити українське селянство і інтелігенцію. Кілька членів родини вмерли з голоду - дідусь, бабця, тітка і діти тітки.

Отець Микола скінчив Тетіївську середню школу-десятирічку. Тоді наука перервалася, батька арештували і вивезли в невідоме, а родина була на списку «ворогів народу». В той самий час, родина Матушки Маргаріти Дітке була переслідувана радянською владою і п'ять членів її родини були репресировані і вислані.

Виїхати або дістати роботу, у той час, було неможливо. З Божою поміччю і добрими людьми, Миколі вдалося дістати квиток і виїхати з Тетіїва. Маючи з собою документи, йому пощастило бути прийнятим в учительський інститут в місті Умань. В близькому селі Собківка він учителював 3 роки в неповній середній школі.

Далі Друга Світова Війна, мобілізація до війська; попадає до німецького полону. В 1942 році Микола втікає з полону і вертається додому в Тетіїв в поганому фізичному стані і переховується у своєї матері. У 1943 році Микола познайомився з Маргарітою Дітке, а одружився восени 1943 року. В Україні Маргаріта мала призначення учителювати в середній школі, але війна все перебила. 1-го січня 1944 року вся родина втікає з дому на захід; і після трьох місяців, добирається до Німеччини в Нюрнберґ. В Німеччині аж до закінчення війни, отець працює на очищеннях розбомбованих будинків, а його дружина Маргаріта працює на фабриці шиття. В серпні місяці 1944 року народився син Микола в місті Вайсенбурґ, Баварія. А 1946 році народилася донька Ольга.

По закінченні війни, підчас насильної репатризації, брата Федора вивезли до Советського Союзу, засудили на примусові роботи і був тільки звільнений після смерті Сталіна. В Німеччині отець учителював в ДП таборі в українській школі та брав активну участь в церковному житті. Боячись репатризації,

родина Метулинських виїхала до Бельгії на працю в копальнях вугілля. Туди ж приїхав священник о. Микола Овчаренко і Владика Ахієпископ Михаїл Хороший.

В місті Ресе на літургії в УАПЦ його висвятили на диякона, 22-го травня 1949 р. Окрім праці в копальнях, він служив у церквах УАПЦ в Бельгії разом з своїми учителями отцем Овчаренком і Владикою Михаїлом.

В серпні 1950 року родина Метулинських, дружина Маргаріта і двоє дітей, повернулись до Німеччини, тому що в Бельгії не було перспективи на кращу працю і стало погіршення здоров'я. В Німеччині в таборових церквах отець служив разом з отцями Тимківським і Гільтайчуком та Митрополитом Ніканором Абрамовичем-вони також були його учителі. В 1951 році народилася донечка Людмила в місті Ульм.

Отець Микола закінчив курси богословія в Академії УАПЦ в Мюнхені разом з владикою Паїсієм і протодияконом Миколою Поліщуком і був рукоположений у священство Митрополитом Ніканором в катедрі Св. Покрови в Мюнхені, Німеччина, 12-го жовтня 1952 р. Він обслуговував парафії в Баварії.

В 1954 р. отець приїхав з родиною до Америки. Був призначений асистентом до о. Протопресвітора Федора Білецького, настоятеля катедри Св. Володимира в Чикаґо, та учителем релігії Українознавчої Парафіяльної Школи при катедрі. Щоб утримати родину, обоє Метулинські працювали: отець працював в день в різних компаніях а паніматка працювала вечорами в офісах.

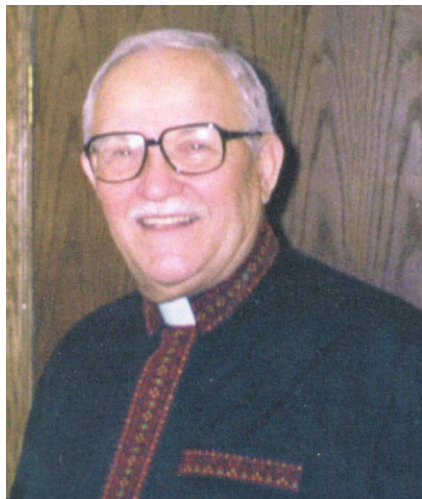
Від 1970 до 74 року отець був настоятелем в парафії Трьох Святих у Лінкольн, Небраска.

У 1974 році він був призначений настоятелем парафії Свв. Володимира й Ольги в Сейнт Пол, Міннесота. У Церкві Святих Володимира і Ольги Матушка Маргаріта помагала жінкам на кухні – писала писанки і жертвувала на базари, а також давала вироби її ручної роботи на продаж під час цих базарів. По традиції, отець і матушка щороку угощали колядників смачними пиріжками та іншими стравами. Тут він був настоятелем аж до 1992 р. аж поки не вийшов на пенсію.

В 1993 році отець Микола був запрошений на працю в парафію Св. Юрія Переможця в Міннеаполіс, Міннесота, і у 1996 р. став настоятелем офіційно в парафії і працював там аж до 2002 року. Архієпископ Всеволод надав чин Протопресвітера отцю Миколі 8-го грудня, 2002 року.

A SHORT BIOGRAPHY OF FR. PROTOPRESBYTER NICHOLAS METULYNSKY

Fr. Deacon Mykola Denysenko

Fr. Nicholas was born on December 19, 1919 in Tetiiv, in the region of Kyiv, in the pious Ukrainian family of Spiridon and Martha Metulynsky. Having completed Tetiiv high school, his father was arrested and taken to an unknown location, his family included on the list of the "enemies of the people."

With God's help, through good people, Fr. Nicholas was able to obtain a ticket and leave Tetiiv. He was accepted to the Teacher's Institute in Uman. He taught a secondary school in the village of Sobkivka for 3 years.

World War II, emigration, and arrival and work in Germany followed. He taught Ukrainian School in the camps while actively serving in the life of the Church. In 1943, Nicholas met Margarita Ditke, and they were married in the fall of the same year. In Ukraine, Margarita had an assignment to become a teacher at a high school. However, World War II started, and everything went haywire. During the time of repatriation, the Metulynsky family (Fr. Nicholas, Margarita and three young children) moved to Belgium. Fr. M. Ovcharenko and Archbishop Michael (Khoroshiy) also settled there. In Rece, Fr. Nicholas was ordained to the holy deaconate on May 23, 1949, serving in the parishes of the UAOC with his mentors Fr. Ovcharenko and Vladyka Michael. In August of 1950, the entire Metulynsky family returned to Germany where

Fr. Nicholas served with Fr. Protopresbyter Hennadij Timkivsky, Fr. Archpriest Michael Hiltajchuk, and Metropolitan Nikanor (Abramovych). Fr. Nicholas completed the Theology program in the UAOC Academy in Munich, and was ordained to the holy priesthood on October 12, 1952 by Metropolitan Nikanor in the Cathedral of the Protection of the Mother of God in Munich, Germany, serving Bavarian parishes.

In 1954 Fr. Nicholas and his family arrived in America. He was assigned as an assistant to Fr. Protopresbyter F. Biletsky, the pastor of the Cathedral of St. Volodymyr in Chicago. He also served as a teacher in the cathedral's Ukrainian school. From 1970 to 1974, Fr. Nicholas was the pastor of Three Hierarchs parish in Lincoln, Nebraska.

He arrived in St. Paul, Minnesota to serve as the pastor of Saints Volodymyr and Olga Church in 1974, completed his pastoral tenure in 1992. At Saints Volodymyr and Olga Church, Matushka Margarita helped by working along with other women in the kitchen. She decorated the pysankas (Ukrainian Easter Eggs), created various embroidered items and donated them and other things toward the church bazaars. In accordance with the Ukrainian traditions, Father Mykola and Matushka Margarita annually treated the carolers to wonderful, freshly baked pyrizhky (buns with fillings) and other tasty treats.

In 1993, Fr. Nicholas was invited to serve the parish of St. George in Minneapolis, Minnesota, becoming the official pastor in 1996.

It has been difficult to find the words for reflection on the service of Fr. Nicholas Metulynsky. People often have misconceptions about the meaning and function of the priesthood. Many view the priest as an employee of a parish whose job is mostly to serve the divine services of the weekly and yearly liturgical cycles. One seminary professor used to joke that people thought the priest was there simply to "hatch, match, and dispatch" (baptize, marry, and bury). My own ordaining bishop told me that he was not ordaining me because of a good voice or some other qualification I might put on a resume. He ordained those who love the people of God.

The day before my ordination, I was driving home from work and thinking about the people who had influenced me most on my road to Church service. I thought about priest-friends who were traveling to participate in the event, and other clergy who had profoundly shaped my views. I then turned on an old cassette containing selections from divine services my mother had assiduously recorded from various occasions when the Ukrainian Orthodox of the Twin Cities gathered together. The services were celebrated by my grandfather Rev. Nicholas and other co-celebrants. Unexpected tears came to my eyes as I briefly traveled down memory lane. I thought about this moment a bit later, realizing that I never would have been in the position to be ordained without the example of my grandparents. While all kids played ball, we "played church" in our grandparents' home. While all kids memorized songs from the radio, we also memorized the hymns of the Church. We would sing "come, let us worship" on fishing trips. In Ukraine, our relatives asked us to sing folks songs for them. We sang almost the entire Divine Liturgy, since this was what we knew best. I also recall my grandmother baking the prosphora for the Divine Liturgy – the bread that God makes into the Lord's body, which gives us life. It is sad that the contributions of priests' wives are so often overlooked. A priest's schedule calls for him to be available on evenings, weekends, and extremely odd hours. Every priest's wife contributes to the life of the Church by assenting to her husband's availability. Let us be cognizant of this vital sacrifice!

I do not offer these examples from pride, but through thanksgiving. Of all the contributions made by Fr. Nicholas and Matushka Margarita, the most important one was their love for God, the Orthodox Church, and the people. The most important word here is love. Love endures everything – love endures hatred, the storms of life, a lack of faith, and even death, for the Lord loved the people of God so much that he gave up his own life so that we would live. But Fr. Nicholas and Matushka Margarita did not only share their personal love with us. Through the particular gift of the Holy Spirit that each deacon, priest, and bishop receives at ordination, by saying "yes" to God, Fr. Nicholas and Matushka Margarita have opened a door for us to share in the love of the Holy Trinity. What a gift of our Orthodox Church! How many religions can claim to participate in the life of their God!

Priests are called to be the image of our Lord Jesus Christ in loving God, the Church, and all of her people. Today I give thanks to my grandparents Fr. Nicholas and Matushka Margarita for so freely teaching us how to love God, the Church, and one another. This shapes the unique sense of churchliness we have inherited from them. Through the prayers of the most Holy Theotokos and of all the saints, let us reciprocate this love by loving them and wishing them many, blessed years.

"By contrast, the fruit of the Spirit is love, joy, peace, patience, kindness, generosity, faithfulness, gentleness, and self-control." (St. Paul, Galatians 5:22)

God has entrusted the care of His church to men who are specifically called to be the image of His likeness in their lives. Most parishes can only hope to have a priest who has all of the qualities listed by St. Paul in his letter to Galatians. The history of St. Katherine Ukrainian Orthodox Church will always be enhanced by the memory of Protopresbyter Nicholas Metulynsky, who served the parish for nearly twenty years when it was still Saints Volodymyr and Olga Ukrainian Orthodox Church.

Fr. Nicholas and Matushka Margarita arrived in St. Paul, Minnesota, in 1974. He was assigned to be the shepherd of a large, thriving parish.

Fr. Nicholas was a very active priest. He upheld the liturgical integrity of the Church by regularly serving the weekly cycle of Resurrection Great Vespers, Divine Liturgy, and the festal and Paschal cycles. The feast of the Nativity of the Lord was especially dear to the parish, as they had a tradition of gathering at the home of the priest to sing Christmas carols. This gathering took place annually at Fr. Nicholas' home, and Matushka Margarita always provided the warm gift of *piroshki* in a gesture of hospitality for the good-willed singers.

The parish bustled with activity during Fr. Nicholas' tenure. They opened their doors to the local community and shared their spiritual and cultural heritage at the annual ***Smorgasbord***. The church school was the pride and joy of Fr. Nicholas, as he faithfully taught religion and was present to lead and guide the teachers and students each Saturday. He assumed the leadership of the school towards the end of his assignment. He was active in hosting the bishops of the church, making sure that the people became familiar with their archpastors, including Patriarch MSTYSLAV of blessed memory, and the current Metropolitan CONSTANTINE.

Fr. Nicholas made an extra effort to engage himself and his parishioners in dialogue with the local Orthodox community. He was a member of the Minnesota Eastern Orthodox Clergy Association for many years, and hosted local clergy for Lenten Vespers services and meetings.

Throughout all of his efforts, his family supported him and took an active role in parish life. Matushka Margarita baked the *prosphora*, was very active in the parish sisterhood, and was a gracious hostess for many special events. Eugene Denysenko (son-in-law) took an active role in parish leadership by serving on the Council. Olga (daughter) faithfully sang in the choir and taught Ukrainian School. Gregory and Nicholas (grandsons) served at the altar, led much of the reading and chanting, and sang in the choir. Olga, Gregory, and Nicholas all took a leading role in the consecration of St. Katherine Church by singing in the choir, with Nicholas leading several rehearsals and conducting the choir at the Liturgy and Consecration.

Fr. Nicholas was perhaps most effective in his vision for the future. Even though he struggled with the English language, he took the initiative in evangelizing his own parish by allowing the Word of God to be proclaimed in the language spoken by many of the parishioners, fulfilling the Gospel command of Christ despite unwarranted criticism from outsiders. He also played an instrumental role in leading the parish through difficult decisions regarding the future. It was during his tenure that the land on which St. Katherine Church is now built was purchased and blessed by Bishop PAISIJ of blessed memory.

It is tempting to reduce the priesthood to a simple job assigned to men to "keep the parish going" by baptizing, marrying, and burying its members. Indeed, the church's metrical books would seem to support such an assertion. However, this stereotype is shattered when the power of *memory* is invoked in a community of people. To this day, Fr. Nicholas is remembered as a man who exemplified gentleness, humility, courage and faithfulness in the face of adversity, and love during his pastorate. He truly conveyed the presence of Christ to the men, women, and children who have interacted with him. Of all the things that may be said of his tenure as the pastor of Saints Volodymyr and Olga, his deep love for the people of God and for the beloved Ukrainian Orthodox Church will be the one thing people remember most. Of course, it is easy to overlook the role of the priest's wife. There is no doubt that Matushka Margarita fully shared in and supported the ministry carried out by Fr. Nicholas, which has been, no doubt, her own ministry.

For them, and for the authentic love of God they have openly and freely shared with others throughout their lives, we give thanks to God, with the pledge to always remember the good they continue to bring to us.

MEMORIES OF THE MIRZA FAMILY

(As told to Philip Shayda by Michael Mirza)

Michael Mirza was born on November 21, 1902 in the village of Nestoita, Balta district, Odesa region, Ukraine. After finishing church secondary school in 1916 he attended seminary. He was in the seminary for a short time just until the revolution. In 1917, together with 70 seminarians, he joined the Ukrainian Army of the Ukrainian National Republic (UNR) to defend his Fatherland. He fought in many battles against the Bolsheviks, had the rank of commanding officer in the UNR Army, was captured, set in the prison Bryhidok in Lviv, later was transferred to a prisoners' of war camp in Kalish, Poland.

Michael became one of the initiators who created the well known theater of Obodzinkij-Rudenko. In 1928 Michael married Maria Spalan. They raised three children: sons Yuriy and Sviatoslav and daughter Oksana. In the Obidzinskij-Rudenko Theater Michael and his wife Maria were always the main theatrical strength. Michael was the artistic director and the assistant conductor, musical director and choir director-composer and author on numerous sketches, stage decorator and first class actor. His wife Maria was a talented interpreter of lyrical-soloist parts, who always enchanted the public with her melodious voice. In their artistic repertoire were thousands

of Ukrainian songs performed at concerts all through Poland, Belarus, Polissia, Pidliashsha and Cholmschyna. This was their dedicated work to present the Ukrainian theatrical art until 1944. It was a very difficult road for them and also in general for all

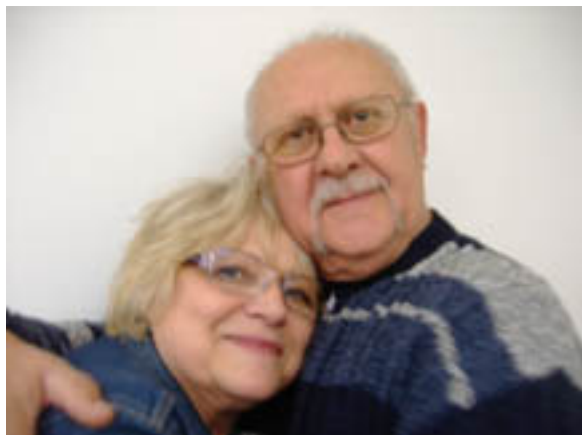
Ukrainian artists. They endured constant confiscations, restrictions, arrests and other hardships that confronted them by the Poles, and then by conquerors - the Germans. In 1944 Michael and his family together with the entire Rudenko Ensemble were forcefully carted to Germany to work for the "Reich". The work was in the factory that produced wheels for trucks and armored vehicles.

Here in Regensburg, near Geri Thuringen, amidst famine, cold and constant bombardment, Michael organized a string orchestra, and continued to work in the chorus artistic ensemble, attaining high recognition and fame among thousands of masses of various nationalities of forced labor workers.

At the end of the war, the family of Michael Mirza moved to Belgium to work in the coal mines. Disregarding his ill health, the loss of his oldest son Yuriy (George), and discounting the great loss of work days, Michael and Maria continued their full artistic work under different conditions of life. February 15, 1948 the Ukrainian Community of Liege, Belgium, celebrated the 20th anniversary of theatrical works of Michael and Maria Mirzas.

In 1949 the Mirza Family emigrated from Belgium to Australia, to the city of Sidney, and later moved to Adelaide. In Adelaide Michael organized a vocal-musical studio which included a mixed choir, amateur solo, duet and trio groups. He took part in many Ukrainian concerts of which there many. During that time Michael was able to put on several plays: "Na Pershi Huli", "Maty Najmychka", and others. Michael and his family lived in Australia until 1958, and in 1958 came to America to St. Paul, Minnesota. On July 30th, 1958 Michael became the choir director of Sts. Volodymyr and Olga Church in St. Paul.

Mr. Mirza gave singing and music lessons in the Saturday School, organized a string orchestra, painted decorations for school plays and for 15 years went Christmas caroling with his family for the church. Michael gave several concerts for the church, also produced several plays with SUM Organization in the hall of St. Constantine. Michael served as a choir director and the cantor for almost 25 years. The Family Mirza was and still is very musical. Michael's son Sviatoslav sings in the church choir, his daughter Oksana (Xenia) also sang in the church choir and at many church and community celebrations. When Xenia married Terry Hamsworth, Terry also sang in the church choir. Terry has an excellent tenor. I remember when we sang "Rozbijnyka" in the altar on Great Thursday. When we had choir practices at Mirza's house, the b.mem. Maria treated the choir members with tea and sweets. The Mirza Family was and is very hospitable.

*Sviatoslav and Lida Mirza.
Святослав і Ліда Мірза.*

We can see from this "Memoir" that Michael and Maria fought their entire life not with sword in their hands but with words and deeds. Such people deserve great respect and recognition for their indefatigable work for the good of their nation, their Fatherland Ukraine and The Ukrainian Orthodox Church.

Sviatoslav Mirza, son of Michael and Maria, and his wife Lida are active parishioners of our church in Arden Hills, MN. Sviatoslav Mirza is the President of the Parish Council, and Lida is the financial secretary and the director and teacher of Sunday School. Sviatoslav and Lida are exemplary parishioners, honor and glory to such parishioners.

Oksana Hemsworth Mirza moved with her family to Iowa. Whenever Oksana and Terry come to Minnesota they always visit us and enrich our church choir with their beautiful voices.

СПОГАДИ ПРО РОДИНУ МІРЗИ

(Записав Пилип Шайда за словами Михайла Мірзи)

Михайло Мірза народився 21-го листопада 1902 року в селі Нестоїта, повіт Балта, Одеський район, Україна. Закінчив церковно-приходську школу і 1916 році вступив до духовної семинарії в місті Балта. В семинарії пробув короткий час тільки до революції. І вже в 1917 році разом з 70-ма семинаристами вступив до Української Армії УНР боронити свою Батьківщину. Воював у багатьох битвах проти большевиків, мав рангу старшини в УНР Армії, попав в полон, сидів у Львові в тюрмі Бригідок, тоді був перевезений до табору військовополонених міста Каліш, Польща.

Михайло став один з ініціаторів створення відомого театру Обідзінського-Руденка. В 1928 році Михайло одружився з Марією Спалан. Виховали троє дітей: сина Юрія, Святослава та дочку Оксану. В театрі Обідзінського-Руденка Михайло і його дружина Марія були весь час головними театральними силами. Михайло був мистецьким керівником і помічником режисера, музичним керівником і диригентом-композитором і автором чисельних скечів, мистецьким декоратором і першорядним актором. Його дружина Марія була талановитою інтерпретаторкою лірично-сольових партій, яка завжди очаровувала публіку своїм милозвучним голосом. На їхньому мистецькому рахунку записані тисячі концертів української пісні. Польща, Білорусь, Полісся, Підляшшя, Холмщина це терен праці відданих служителів українського театрального мистецтва аж до 1944 року. Важкий і тернистий був їх шлях і взагалі шлях українських мистців. Не минули їх конфіскації, заборони й арешти, та інші колоди, що їм під ноги підставляли польські, а відтак німецькі загарбники. В 1944 році Михайло з родиною і разом з цілим Ансамблем Руденка були насильно вивезені до праці в Німеччину до фабрики автомобільних і танкових коліс. Тут у Регенсбургу, біля Гері Турінген, серед голоду, холоду і вічних налетів, Михайло організовує струнну оркестру, та далі працює в хорово-мистецькому ансамблі, здобуваючи собі велике признание і славу серед тисячних мас різнонаціонального вивезеного робітництва.

По закінченню війни, родина Михайла Мірзи переїздить до Бельгії на працю в шахти. Незважаючи на підірване здоров'я, втрату старшого сина Юрія, нерахуючись з великою втратою робочих днів, Михайло і Марія продовжують свою повну мистецьку працю в інших умовах життя. 15-го лютого 1948 року українська громада міста Леж, Бельгія відзначила 20-ти ліття ювілею театральної праці Михайла і Марії Мірзів.

В 1949 році родина Мірзи емігрувала з Бельгії до Австралії, в місто Сідней, а пізніше переїхали до міста Аделаїди. Михайло в Аделаїді зорганізував вокально-музичну студію до якої входили мішаний хор, аматорський гурток соль, дуєтів, та тріо. Брав участь в різних академіях, а їх було чимало. За той час Михайлові удалося поставити кілька п'єс як: „На перші гулі“, „Мати наймичка“, та інші. В Австралії Михайло з родиною прожив до 1958 року. В тому ж році Михайло з родиною приїхав до Америки, місто Ст. Пол, Міннесота. А 30-го липня 1958 року Михайло стає диригентом хору у церкві Свв. Володимира й Ольги в Ст. Полі.

Sviatoslav Mirza's Family Members at his 70th Birthday Celebration on October 25, 2008.
Родина Святослава Мірзи під час святкування його 70-го Дня Народження
25-го жовтня 2008 року.

Святослав Мірза (син Михайла і Марії) і його дружина Ліда є активні парафіяни нашої церкви в Арден Гіллс, Міннесота. Святослав Мірза є головою Парафіальної Управи, а Ліда є фінансовий секретар і директор та учитель Парафіальної Недільної Школи. Святослав і Ліда є взірцеві парафіяни, честь і слава таким парафіянам.

Оксана Гемсворт Мірза виїхала з родиною до штату Іова. Коли Оксана і Тері приїжджають в Міннесоту то завжди відвідують нас і своїм чудовим голосом збагачують наш церковний хор.

Михайло викладав спів і музику в суботній школі; зорганізував струнну оркестру; малював декорації для школи, коли школа робила вистави; на протязі 15 років Михайло з родиною їздив колядувати для церкви. Михайло дав кілька концертів для парафії Свв. Володимира й Ольги, а також з рамени СУМА поставив дві п'єси в залі церкви Св. Константина. Михайло на пості диригента та дяка пробув майже 25 років. Родина Мірзів була і є співуча. Син Святослав співав в церковному хорі, дочка Оксана співала в церковному хорі а також на різних академіях і на наших церковних празниках. Коли Оксана вийшла заміж за Тері Гемсворт, Тері також співав в нашому церковному хорі. Тері має чудовий тенор. Пригадую як ми співали „Розбійника“ у вітварі у Великий Четвер. Коли відбувалися проби співу в домі Мірзів, сл.п. Марія гостила хористів чаєм і солодким. Родина Мірзів була і є дуже привітна.

Як бачимо з того „Спогаду“, що Михайло і Марія боролися ціле своє трудолюбне життя хоч не з крісом в руках, а словом і ділом. Таким людям належить велика шана і признание за невтомну працю для добра свого народу, своєї Батьківщини-України та Української Православної Церкви.

OKSANA MIRZA-HAMSWORTH ABOUT HER FATHER

Oksana Mirza-Hamsworth.
Оксана Мірза-Гемсворс.

If I were to sum up my father in just a few words I would say the following:

Gentle, kind, hard working, musical, actor, painter, loving husband and loving father, faithful to his God, church, family and country.

Gentle aspect: I could probably count on my fingers the times my father raised his voice.

Some people saw this as a weakness but I see it today as a great strength.

Kindness. I remember a story Dad told me when he was in Poland during WW2. He was working for a Jewish family at the time as a bookkeeper. It was a secondhand store and a lumber yard. The Nazi occupation was beginning and there were many Jewish people that were trying to run and hide. Dad would constantly hide them in the lumber yard knowing full well that his life would be in danger. The day came when his employer and wife were packing to leave and gave dad an old silver purse in gratitude for his kindness. It is one of the few things that survived all our travels. It is in my keeping and a

symbol and reminder of a man that had no regard for creed or color but only for the human race.

Hard working: I don't think my father had an idle bone in his body. Sometimes I wonder how he made it through all the hardships and yet his zest for life was unbelievable.

When he was a prisoner of war in Poland during the Bolshevik revolution many of his friends died by his side. He himself became very weak and almost died.

During the end of WW2 my older brother George (age 14) was in a hospital in Wiesbaden. After the bombings my parents did not hear from him and went in search for their son. They were in East Germany when the Russians were approaching. Dad decided he had to get out and caught the last train out of East Germany. It was a Polish train heading to Belgium. In Belgium Dad worked in the coal mines. It was hard work and long hours. Even so Dad had time to be active with the Ukrainian community. Both Mom and Dad were active in concerts and Church.

When the Australian government was offering free passage to Australia my father and many other Ukrainians and Polish people took the offer. I remember that trip, especially the boat trip. The women and men were in separate quarters. My mother was sea-sick most of the way.

In Australia Dad had to work for 2 years on the railroad. That was the pay-back for free passage. Most of the people were

Polish and none spoke any English. All the men had to leave their families for quite a while. The women and children lived in barracks. There were 4 or 5 families living together in those barracks.

Periodically the Australian government would bring a truck load of clothing and dump it in the middle of the street. All the women and children would pounce on the huge pile and grab all they could grab. Back in the camp the women would barter for the clothing with each other. We finally got to move to where Dad was. It was in a very small town called Galong. We lived in a tent next to the railroad. There was a huge water barrel next to the railroad. The train would come and fill our tank with water. That is how we got our water. It was hard work for Dad but I never heard him complain. In the evenings he would take out his mandolin and play. We would sing and laugh. Dad also had a garden and raised bees. His garden produced flowers and vegetables. In fact the Australians would come down just to see his garden. They were in awe at how he could make things grow in such a harsh dry climate. After his tenure was up with the Australian government we moved to Adelaide, South Australia. There was a large settlement of Ukrainians and both my parents missed the fellowship of being with their own people.

In Adelaide Dad worked as a painter, painting homes. Both parents became active producing concerts and plays. Church was also very important and both sang in the choir. They made sure both my brother and I were involved in Ukrainian school, dance and scouts.

In 1958 we got permission from the Australian government to migrate to the US. My mother's family was settled in St. Paul, Minnesota.

My father became a wonderful example to both my brother and myself. He gave us his gift of gentleness, kindness, hard work, love of music, theatre and art. Most of all he taught us to have faith in a loving God. What greater gift can a father give to his children?

Maria, Oksana, Michael Mirza with granddaughters.
Марія, Оксана, Михайло Мірза з внучками.

В ПОШАНУ НАШОГО ДОВГОЛІТНЬОГО ДИРИГЕНТА МИХАЙЛА МІРЗИ

Ніхто не шанує своїх померлих так, як наш побожний український нарід. Цю прикмету часто підкреслював у глибоко-змістовних повчальних про-мовах Патріарх Мстислав. Сьогодні (23-го січня, 2000 р.) о. Петро Сівко разом з нами молився за нашого диригента Михайла Мірзу, його дружину Марію, сина Юрка, та за дальших родичів.

Зараз я хочу згадати добрим словом нашого диригента пана Мірзу, який диригував нашим хором 24-ри роки.

Михайло Мірза народився в селянській родині недалеко від міста Одеси. З проголошенням незалежної України, син Святослав із дружиною Лідою не так давно відвідали Україну. Їм пощастило віднайти хутір, де народився їхній батько. Пан Мірза пережив Першу Світову Війну. Під час бурхливих часів революції, як син української землі, молодим юнаком, Михайло Мірза записується добровільцем до Петлюрівської Армії, іде на фронт, згодом попадає в польський полон. Після війни виходить з полону. Тужить за рідним краєм; на жаль не має змоги повернутися назад додому. Лишається в Польщі, і як уже вільний належить до української театральної групи Обецинського. (В той час цей театр був досить відомий.) Подорожує з виступами, відвідує

Гуцульщину, Буковину, Лемківщину, Волинь – майже всі частини землі Західної України. В скорому часі одружується з Марією. Мали двох синів – старшого Юрка, який загинув під час Другої Світової Війни, та молодшого Святослава, та доньку Оксану.

Страхиття Другої Світової Війни закидають родину Мірзів до Бельгії. З Бельгії їдуть до Австралії, а з Австралії, в 1958 році переїжджають назавжди в Сейнт Пол до своїх близьких родичів.

Хористи Церкви Свв. Володимира і Ольги з великою радістю прийняли нового диригента, пана Мірзу. Вся співуча, обдарована родина підсилювала наш хор. В той час наш парафіяльний хор стояв на досить високому рівні – часто давали духовні концерти. Наш диригент, Михайло Мірза, відзначався від інших диригентів. Він не любив додавати, міняти на свій лад ноти – дотримувався оригіналу.

Зразу ж після Різдва, на чолі з диригентом, наш хор вирушав з колядою. Лунали колядки по хатах всіх парафіян. Господарі щиро вітали нас, та щедро жертвували на свою церкву.

Після смерті нашого диригента, поступово завмирає наша гарна традиція. Вже ніхто не їздить з колядою по хатах, обмежуємось однією або двома колядками, які хор колядує всім присутнім у Церкві.

Підчас шкільного року Михайло Мірза підготовляв дітей до виступів на свято матері, на ялинку, на закінчення шкільного року, і т.д.

На сцені у трапезній залі при Церкві Свв. Володимира і Ольги, Михайло Мірза намалював краєвид українського степу. Ми всі були горді з його праці. Церква Свв. Володимира і Ольги на Вікторія та Портланд Авеню відтворила Україну в мініатюрі. Тут ми, як одна сім'я згуртована при Церкві, чули українські молитви, український хор, смакували добре приготовані українські страви на фоні українського села. З лагідною, спокійною, незадикуватою вдачею наш дорогий диригент Михайло Мірза прожив дев'яносо без двох, тобто 88 років.

Спи спокійно, та про нас усіх сні. Пам'ять про Тебе ми всі збережемо, аж поки будемо жити.

Ольга Остапчук

HONORING OUR CHOIR CONDUCTOR OF MANY YEARS, MICHAEL MIRZA

No other nation honors its deceased as highly as our religious Ukrainian people do. This was often noted and emphasized by Patriarch Mstyslav in his meaningful sermons of much substance. Today (January 23, 2000) fr. Peter Siwko and our parishioners prayed together for the soul of our past choir conductor Michael Mirza, his spouse Maria, their son Yuriy, as well as for their other relatives.

Now I would like to say a few words about our conductor Michael Mirza, who directed the church choir for 24 years.

Michael Mirza was born into a peasant family in a small village near Odessa, Ukraine. Now that Ukraine became independent, his son Sviatoslav, together with his wife Lida, recently visited Ukraine. They were lucky to be able to find the village where their father was born. Mr. Mirza survived the First World War. During the stormy times of the bolshevik revolution, as a devoted son of his motherland Ukraine, Michael volunteered and joined Petlura's Army. He was sent to the front lines, but later became a Polish prisoner. After the war, he was freed, but had to stay abroad, where he was longing for his motherland Ukraine, but could not return. He stayed in Poland, where he joined the Obetsinsky theatrical troupe. (In those time it was a quite well known theatrical group). He traveled with this troupe, which performed in many parts of Ukraine, and had a chance to visit areas such as the Hutsul region, Bukovina, Lemko region, Volhynia – almost all areas of Western Ukraine. Soon after, he found his love Maria and they were married. They had two sons – their firstborn Yuriy, who perished during the Second World War, and the younger son Sviatoslav, as well as a daughter Oksana.

The horrors of the Second World War forced the Mirza family to flee to Belgium. From there they emigrated to Australia, and in 1958 they arrived for good to St. Paul, where they had some relatives.

Members of the choir of Sts. Volodymyr and Olga Church with great pleasure welcomed their new choir conductor, Mr. Mirza. Their entire family consisted of very gifted singers and they surely enriched the choir. The choir was quite excellent too – it often gave spiritual performances for the public in the Twin Cities. As a conductor, Michael Mirza was somewhat different from other conductors. He did not like to change or add his own material to the music scores – he always kept to the original versions.

Right after Christmas, our choir used to go caroling. Our lovely Ukrainian carols were heard in parishioners' homes, who gladly invited them and gave generously to the church.

After Michael Mirza died, gradually, our tradition of caroling also died away. Nowadays no-one goes to parishioners' houses to sing Christmas carols, we simply limit the caroling to one or two carols performed at the Church.

During school year, Michael Mirza helped the children prepare their Mother's Day songs,

Christmas carols, end of school year performances, etc.

Michael Mirza painted a mural of Ukrainian steppes as a background of the stage at the parish hall of Sts. Volodymyr and Olga Church. We were very proud of his handiwork. It seemed that a miniature of Ukraine was recreated in the parish hall of Sts. Volodymyr and Olga Church. Here, we used to get together as one family at the Church, where we had the opportunity to pray in Ukrainian, hear Ukrainian songs, Ukrainian choir, enjoy well prepared Ukrainian food with the Ukrainian landscape for the background. Michael Mirza was not haughty and had a very pleasant, quiet disposition. He lived to be 90 less two years, in other words, he was 88 years old when he died.

Rest in peace and dream of all of us, Michael. We will always remember you as long as we live.

Olga Ostapchuk

БОРИС ТА СОНЯ МИРОНЮК

Борис МИРОНЮК

**Родина Миронюків: Володимир та Єротеїда з дітьми – Борисом, Галиною та Тамарою.
Myroniuk Family: Volodymyr and Eroteida with children – Boris, Halyna and Tamara.**

Шановні парафіяни, перед тим, як буду описувати спогади про життя нашої парафії, перш Святих Володимира й Ольги, в Сейнт Пол, Міннесота, та тепер Святої Катерини в Арден Гіллс, Міннесота, хочу написати коротку біографію мого походження. Батьки вже відійшли у вічність, і треба згадати про них, щоб якийсь слід залишився моїм дітям, внукам, та можливо правнукам, про наше походження.

Отже, я, Борис Миронюк, син Володимира Миронюка та матері Єротеїди Миронюк, народився на славній землі українській – Волині, в селі Воротнєві, Піддубецького Району, міста Луцька, 1933 року. Нас дітей було четверо – брат старший - Віктор, та дві сестри – Тамара та Галина. Хрестив нас отець Вагатович. Батько мій - Володимир Миронюк, та мати - Єротеїда, з дому Сорочинських, народились у селі Воротнів на Волині, батько - 15-го липня 1900 року а мати - 1-го травня 1904 року. Батько одержав середню та

вищу освіту, також брав курси з малярства в місті Луцьк, а мама одержала середню освіту в селі Воротнів. Батько ще дома в Україні займався малярством. Батько малював портрети, краєвиди, декорації на сцени, церковні коругви, плащаниці, та помагав своєму

батькові з іконостасами. Так само любив писати вірші. Дописував до журналу "Пасічник" що виходив у Львові, та посилав їм карикатури про бджіл під псевдоніум "Ваш Володко Миронюк." На привеликий жаль, тут в Америці (в Ст. Полі), не міг влаштуватись на працю по своєму фаху через брак знання англійської мови. Мав контракт їхати в Бразилію малювати церкви (католицькі) але треба було їхати з родиною. Цього батько не міг зробити. Поступив на роботу до 1-го Національного Банку в Ст. Поулі як прибиральник (сторож). Працював там аж до емеритурі. Чим батько тут ще займався? Був активним членом нашої парафії Свв. Володимира й Ольги. Налезав до церковного хору, як також до хору „Дніпро“, займався по змозі малярством. Намалював і зробив перші коругви для Церкви Свв. Володимира і Ольги на Дженкс Авеню. Намалював і оформив Плащаницю (яка ще й досі є). Вирізьбив та оформив запрестольний образ (Ківот), що й тепер є в новій церкві Св. Катерини. Намалював та зробив 2 коругви (Ісус та Божя Матір), які повинні бути в нашій церкві Св. Катерини, як також коругви для Церкви Св. Юрія Переможця та 2 коругви для Церкви Св. Архистратига Михаїла в Міннеаполісі, Міннесота. Найбільшою роботою був іконостас за батьковим проектом і виконанням в Кліфтон, Нью Джерзі. Тут, в Ст. Полі, батько так само подав 4 проекти іконостасу, але їх не прийняли, бо мовити, як може (як казали), дженітор (прибиральник) зробити іконостас.

Мама, ще вдома (в Україні), як і тут, завжди співала в церковному та в світському хорах. Також займалась вишиванням церковних ікон та коругв, які ще до сьогодні в селі Воротнів.

Мій дід, Карпо Миронюк, був малярем. Малював ікони, іконостаси, і взагалі займався іконографією. Дід мій Димітрій Сорочинський був священиком. Родина була велика, мама пригадувала нам, що було, здається дванадцяті. Село наше мало свою прекрасну церкву, яку подарувала польська графиня. Дядько мій, Степан Сорочинський, був у нас диригентом церковного хору. Це було, як кажуть, за Польщі. Служби відбувалися в українській мові. Пан мав велику ферму. В нашому селі (не пригадую скільки дворів) була кооператива, молочарня, дітсадочок, школа, гарна зала, світський хор, драматичний гурток, та танцювальна група, інструктором був пан Авраменко.

З приходом більшовиків, пан виїхав в Польщу і все покинув. Совети це все перебрали і зробили з ферми колгосп, і від тоді селяни мусіли відробляти трудовні.

Під час Советів, батько працював бухгалтером.

З приходом німців були бої кругом нашого села. Навіть один снаряд збив комина в бабиній хаті. Як Совети відступали, в паперах у сільраді наша родина була на листі до вивозу на Сибір.

**Вирізьблений і оформлений в 1962 р. запрестольний "ківот".
Carved and built in 1962 interior altar**

Перший ешелон селян з нашого села було вже вивезено на Сибір. При німцях нашу родину було вивезено до міста Луцьк. В Луцьку, над річкою Стир, є замок Любарта, до якого ми з братом Віктором ходили. Тут в Луцьку я ходив до школи. На вакаціях нас ладували в машини й возили збирати по селах буряки, моркву, вишні та черешні, які пізніше відсилали до Німеччини.

Пригадую один випадок, що мушу описати. Після відступу більшовиків, з міста Луцьк, здається в 1941 році, не пригадую точно, було мені яких тоді 9-10 років, німці показували не зовсім засипані могили в'язнів та розстріляних Советами у Луцькій тюрмі. Пізніше німці робили такі самі злочини людству.

Лихоліття Другої Світової Війни й нас не обійшли, так як і інших, і нас доля закинула аж в Австрію. Наймолодша сестра народилася на початку місяця, мама була вагітна під час подорожі. А при кінці цього самого місяця, загубили старшого 14-ти літнього сина Віктора! Ми були в селі Гостинному на Грубешівщині, звідкіля походить наш славний український скульптор і бувший парафіянин - Антон Павлось.

Тяжкі були часи під час війни в Австрії. Ми опинилися в місті Філлях, через яке пливе річка Драу, а нижче гір Караванкен, річка Ґейл. Під час війни, наш табір був розташований біля самої річки Ґейл, що впадає в Драу. Були і в інших місцях - у школі біля залізничного моста міста Філлях спали на соломі, а опісля в Гайліґен Гайст.

Після війни, в 1945 році, проживали в таборі Ст. Мартин аж до виїзду в Америку. В таборі біля річки Ґейл зжилися з родиною Гупалів та Гуців, а особливо з Сашею Гуцею, бо ще в Австрії разом були пластунами.

Дещо про таборове життя: Після 1945 року було вже легше. В нашому таборі була організована школа, тобто народня школа і гімназія аж до чотирьох класів. Була церква, хоч перша Греко-Католицька, але відправляли богослужби в обох віроісповіданнях. Релігію викладали отець Калинич, настоятель Греко-Католицької церкви, а отець Зіновій Ковальчук та отець Шумаков викладали релігію православним. Пізніше православна громада об'єдналася і відокремилася і нам австрійці вирентували каплицю, де відправляв служби отець Зіновій. Був і хор під диригуванням мого дядька Степана Сорочинського. Ціла наша родина брала активну участь в церковному хорі. Мушу згадати також що в нашому першому таборі, біля річки Ґейл, вже були початки дитсадочка та школи, що організував професор Лотоцький, який мешкав з нами. Також організувався аматорський гурток який звався "Дніпрова Хвиля" – давали вистави, як наприклад, "Наталка Полтавка" і т.д. Життя було активне – було дуже весело. Батько був суфлером та малював декорації.

Тому що після війни почали приїжджати репатріаційні комісії з Советського Союзу, а ми були в англійській зоні, нас намовляли їхати "на родину", і були випадки, що примусово ловили і ладували людей в машини і везли "на родину". Деякі поїхали і опинилися біля Відня в концтаборі. Деяким вдалося втікти звідтіля і повернутись назад і розповісти про свої пригоди, як вони бачили обіцяну "родину". Після таких випадків, люди почали від'їжджати куди тільки могли. Деякі з наших таборян, як наприклад Гупали та Гуці, виїхали до Америки і Бразилії, ще в 1948 році. Ми виїхали до Америки в 1950 році.

Нашим спонсором був добре-відомий українській громаді в Твін Сітіс професор Олександр Грановський. За його стараннями та через ЗУАДК (Злучений Українсько-Американський Допомоговий Комітет) ми почали оформлятися до виїзду в Америку. Перебувши один місяць в Зальцбурзі, біля замку, а відтак в Порті Бремер-Гафен, 10 днів були в дорозі до Америки на кораблі *Дженерал Мек Рей*. Приїхали до Нью Йорку, а звідти продовжували нашу подорож поїздом до Сейнт Полу, Міннесоти. Наша родина була призначена їхати до Норт Дакоти на ферму. Але пізніше нашим спонсором зробився проф. Грановський. Отже, на станції в Ст. Полі зустрів нас професор Грановський, який завіз нас до готелю. В готелі ми мешкали не дуже довго. Тоді пані Качмар потурбувалася знайти нам і роботи. Мама почала працювати – мити посуд – в Мікіс Дайнер на вулиці Сейнт Пітер і Восьмій. Батька влаштувала доглядати малих курчат. І оце так, сидючи в готелі і дивлячись через вікно на Вулицю Вабаша, я побачив, здавалось, знайомі постаті, що spacerували по тротуару, і аж не вірилось – невже ж старі знайомі таборяни Гуці з Австрії? Дивлюсь, Боже мій, то вони! Яка радість була – полетів по сходах на перший поверх, перебіг Вулицю Вабаша, наздогнав і обняв з радістю просто на вулиці. Тут, на новому місці ми дізналися від Гуців, що в місті Мінеаполіс є католицька і православна церква, і досить добре організована українська громада. Заскучавши за своїм, а особливо за церквою, ми всі поїхали до церкви Св. Михаїла і там батько ближче познайомився з нашим спонсором, професором Олександром Грановським. Ми всі, як звичайно, пішли на хори співати.

Олександр Гуца познайомив нас з адресою 556 Вабаша, де вони рентували квартиру. Незадовго після цього, ми перебралися до цього будинку. Там вже мешкали наші новоприбулі – так просто, як український хутір. Родина Гуців з дідусем, Саша Гуца, Самодіни, Макаренки, Петро Байбак. Приходили сюди і Харитонові, пізніше і Коваленки, Чорні, інж. Вовк. Мушу сказати, що від цього місця, тобто 556 Вабаша (яке деякі називали колгоспом), тут почалася спільна українська школа УККА, як православних, так і греко-католиків, разом. І отак їздили ми перше трамваями – Саша Гуца, Іван Чорний та я до церкви Св. Михаїла в Мінеаполіс. Через деякий час записався до танцювальної групи при парафії Св.Михаїла, та довідався, що Авраменко, відомий український хореограф, і сюди приїжджав і вишколював інструкторів для провадження танцювальної групи. А я ще вдома, малим, танцював запорізький ґерц, гонту та гопаки. Опісля, записався в спортивну команду копаного м'яча "Київ".

Після деякого часу, ми влаштувалися на працю в Батвін Спортсвер: мати - шити, батько - прасувати, а я помічником розносити працю. Я також допоміг влаштувати на працю дідуся Гуцу, пані Чорну, і пана Харитонова.

Дещо про дружини Соню та її батьків. Василь Проць, дружини батько, народився 31-грудня, 1900 року на Лемківщині, Галичина. Був вояком ветераном Стрільцем Української Армії Західної Народної Республіки "Український Січовий Стрілець". Діяльний член парафії Св. Михаїла в Мінеаполіс, Міннесота. Як також один з основоположників нашої парафії Свв. Володимира й Ольги в Ст. Полі, Міннесота. Був заступником голови першої управи. Працював в Піонер Будинку штукатурщиком і малярем в Ст. Полі, Міннесота.

Стефанія Проць, Соніна мама, з роду Теодора та Марії Кохан, з села Піддистрян, повіт Бібрка (Західна Україна), народилась 6-го січня, 1910 року. Батьки Соніної мамі приїхали до Америки десь в 1920 році. Були активними членами парафії Св. Михайла в Міннеаполісі, Міннесота. Сонін дідусь був довгі роки сторожем і старостою церкви. Мама Соніна (Стефанія) приїхала до Америки 1931 році (було їй 21 рік). Працюючи на фермі перестудилась. Виздоровівши вийшла заміж за Василя Проця в 1933 році. В 1934 році народилась у них дочка Соня. В скорому часі після цього Соніна мати Стефанія знову захворіла на туберкульоз і вже в 1942 році померла. Два роки після смерті дружини Василь Проць одружився вдруге з Тетяною Боднар з Белфілду, Норт Дакота. Проживали на фермі. Три роки пізніше приїхали до Ст. Полу, Міннесота. Родина Проць багато допомагала новоприбулим, як фінансово, так і помешканням та харчами.

В 1950 році парафія Св. Архистратига Михайла святкувала Український День на Бесс Лейк в Міннеаполісі. Було багато розваг. Виступав хор під керівництвом проф. Білого, були танці, пікнік, гра в бейсбол і.т.д. Були і ми з родиною. Там я запізнався з Сонею Проць а опісля з її родиною.

І ось в 1954 році з нею одружився. Вінчав нас в церкві Свв. Володимира й Ольги, на Дженськ Авеню, о. Прот. Василь Уманець. Хором диригував проф. В. Серафимович. Дружина моя стала активним членом нашої парафії. Перша що організувала „Сморґасборд“ недалеко від церкви на Пейн Авеню. Відтак була головою Сестрицтва, організувала випродаж писанок в крамниці Дейтон, опісля випродаж писанок у Сіґнал Гіллс, Вест Ст. Пол, що приносило поважну суму грошей до церковної каси. Ціла родина майже щороку жертвувала 10 дюжин писанок на церкву.

Я також брав активну участь в парафіяльній управі - був секретарем, скарбником, секретарем фінансів, головою батьківського комітету, та учителем (історія України). За отця Протопресвітера Михайла Кудановича зорганізував при церкві танцювальну групу українських народних танців. Проби відбувалися в церковній залі щотижня о 7-ій годині вечора. Я також своїм авто привозив і ввозив дітей на мандолінні проби, які також відбувалися в церковній залі. Пан Михайло Мірза заснував групу гри на мандоліні і сам навчав. Перше відбувались проби гри на мандолінах, а опісля проби танців.

Працював тоді я в Батвін Спортсвер на 5-тій вулиці та Вакута в Ст. Полі, Міннесота. Працював я там 9 років. Пройшовши добрий вишкіл, там навчився фаху кравецтва. Родина збільшилась, було вже 4-ро дітей. Народилась перше Катруся, тоді Стефанія, Борис молодший, та Віктор. Покинувши працю в Батвін Спортсвер, виїхав до міста Парк Репідс, Міннесота, на північ, за більшу платню. Там народилась моя дочка Таня. Працював там 4 з половиною років в компанії Рінґер Парк Репідс Спортсвер завідуючим по продукції (Cutting Room Foreman), але все ж таки приїжджав сюди до своєї церкви, хоч не часто, з цілою родиною.

Після 4-ьох з половиною років приїхав назад до Ст. Полу. Був і в інших місцевостях, бо треба було більшої зарплатні. Після приїзду назад до Ст. Полу, народився ще один син, Євген (Женя). Був я ще й в наступних містах Міннесоти: Стейполс - один рік, Брейнард - 2 роки, Чізголл та Гібінґ - один з половиною років, тоді в Каннон Фоллс,

Плимут, і нарешті в Меномені, Віскансин - три з половиною роки в Седді-Лі компанії. Працював по фаху.

Приїхавши назад до Ст. Полу з Віскансину в 1983 році, включився в церковне життя і в 1992-93-іх роках перебрав диригування хором нашої парафії Св. Катерини і далі продовжую. Помічником та заступником диригента, та скарбником нашого церковного хору є моя сестра Галина Миронюк.

*Борис Миронюк диригує хором в Церкві Св. Катерини, Арден Гіллс, Міннесота.
Borys Myroniuk conducting the church choir at St. Katherine Church, Arden Hills, MN*

BORYS AND SOPHIA MYRONIUK BIOGRAPHY

Borys MYRONIUK

Dear Parishioners! Before I write about my memories about the life of our church, at first Sts. Volodymyr and Olga in St. Paul and now St. Katherine in Arden Hills, MN, I would like to write a short biography about my ancestry. My parents have passed away, but I would like to remember them, so there would be some trail left for my children, grandchildren and possibly great grandchildren about them and about their family.

I, Borys Myroniuk, son of Volodymyr Myroniuk and mother Eroteida Myroniuk nee Sorochynskyj, was born in the glorious Ukrainian land Volyn, in the village of Vorotniv, Piddubetsky region, in the vicinity of the city of Lutsk, in 1933. There were four children. The oldest brother - Victor, I – Borys, and two sisters Tamara and Halyna. Father Vahatovych baptized the children. My father, Volodymyr Myroniuk, and my mother, Eroteida, were born in the village Vorotniv, Volyn, father on the 15th of July 1900 and mother on the 1st of May, 1904. My father attained middle and higher education, he was also taking painting courses in the city of Lutsk and my mother received middle education in the village of Vorotniv. My father, when he lived in Ukraine, worked as an artist. He painted portraits, scenery, stage decorations, church banners, Plashchanytsi (special cloth representing Jesus Christ's sepulcher at the church on Good Friday) and assisted his father with the iconostasis (picture wall of Saints in front

of the altar). He also loved to write poems, he used to write articles for the journal called "Pasichnyk" (Beekeeper), which was published in Lviv, and also submitted cartoon drawings about bees under the pseudonym "Your Volodko Myroniuk."

My grandfather, Karpo Myroniuk, was a painter of icons, iconostases and in general all kinds of iconography. Grandfather Dmytro Sorochynskyj was a priest. My mother told us that the family was large – there were twelve of them. Our village had a very beautiful church which was donated by a Polish countess. Uncle Stepan Sorochynskyj was the conductor of the church choir. This was, as we say, during Polish times. The liturgies were in the Ukrainian language. Again I remember my old village – I do not remember how many houses there were – there was a store (cooperative), a dairy, kindergarten, school, a nice hall, church and civilian choirs, drama group, dance group under the instruction of much known Mr. Avramenko. The land owner had a large estate, however with the coming of the Bolsheviks, the land owner left for Poland and left everything behind. The Soviets took over the farm and turned it into a collective farm (the kolhosp); the villagers had to work at the kolhosp an assigned number of days. During the Soviet occupation, my father worked as a bookkeeper.

With the arrival of the Germans, there were battles all around our village. I remember a shell hit the chimney of my grandmother's house! When the Soviets retreated, papers were found in the village office that our family was supposed to be sent to Siberia. The first echelon of villagers from my village was sent to Siberia. The Germans sent our family to the city of Lutsk on the river Styr, where there is a Lubart's fortress to which my brother Victor and I used to walk. In Lutsk I went to school. During summer breaks we were sent by trucks to various villages to gather beets, carrots, and cherries which were then sent to Germany.

I remember one incident that I would like to write about. At the time when Soviets retreated from Lutsk in 1941, I was 9 or 10 years old. The Germans showed us partially covered mass graves of murdered prisoners from the Lutsk prison. During the Soviet occupation of the Western Ukraine, the Soviets imprisoned many Ukrainians and then in haste they murdered all of them. But as the time went on, the Germans did the same kinds of crimes.

Our family suffered the hardships of World War II, as did many other families. Fate brought us to Austria, and on the way to Austria, my youngest sister, Halyna, was born at the beginning of the month, and at the end of that same month my parents lost their oldest son, Victor. We were in the village Hostynne in Hrubeshivshchyna, it is the same region from which came the famous sculptor and our past parishioner Anton Pavlos.

During the war, while we lived in Austria, the times were very hard. We ended up near the city of Villach through which flows the river Drau, and at the foot of the mountain Karavanken the river Geil flows into the river Drau. During the war, our camp was situated near the river Geil. We also lived in other places - we stayed in a school, slept on piles of hay by the railroad bridge in the city of Villach, as well as in Heiligen Geist.

After the war in 1945, we lived at the St. Martin camp until we left for America. In the camp by the river Gail we lived and got to know very well the Hupalo family, the Hushcha family, and especially Sasha Hushcha's family, as we both were scouts (plastuny) in the same troupe in Austria.

And now some background about the camp life. After the end of WW II in 1945, life was a little easier. In our camp there were organized schools, elementary and a secondary school (high school). There was also a church, at first it was only a Greek-Catholic church, but both kinds of liturgies were conducted - Orthodox and Catholic. In school Religion was taught by Fr. Kalynych, the pastor of the Greek-Catholic church, Fr. Zenovij Kovalchuck and Fr. Shymakov to the Orthodox kids. Later, the Orthodox community got organized, separated from the Greek-Catholics and rented a chapel from the Austrians where the liturgy was served by Fr. Zynovij. There was a choir under the conductorship of my uncle Stepan Sorochynskyj. Our entire family actively participated in the church choir. I need to mention that in our first camp near the river Geil, there was already the start of a kindergarten, which Prof. Lotockyj organized, who used to live with our family. There was also an amateur drama club called "Wave of Dniro" (Dnirova Khvyliya) which put on plays such as "Natalka Poltavka." Life was active, good and happy. My father was the prompter for the stage performances and built and painted the stage props.

After the war, Soviets came to such camps and tried to repatriate Soviet citizens living in Austria and Germany. There were incidents when people were forced to return. Some people left and ended up in concentration camps near Vienna. Several managed to run away from there and when they returned to the camps told about their adventures in the "mother country". After hearing these stories, people started to immigrate wherever they could, for example the Hupalo and Hushcha family left for America and Brazil in 1948. We left for America in 1950.

Our sponsor in America was a well known person in the Ukrainian community in the Twin Cities, Dr. Alexander Granovsky. Thanks to his efforts and the efforts of the UUARC (United Ukrainian American Relief Committee) organization we started preparations for emigrating to the U.S.A. We stayed one month in Salzburg by the fortress and then went to the port of Bremer-Haven. We were on the transport ship General McRae for ten days. We arrived in New York and then continued our trip by train to St. Paul, Minnesota. Originally our family was assigned to go to North Dakota to work on a farm. At the train station Professor Alexander Granovsky met us and took us to a hotel, where we lived for a short time. Then Mrs. Kateryna Kachmar found jobs for us. Mother got a job washing dishes at Mickey's Diner on St. Peter Street and 8th Ave.; father got a job tending chickens. As I was sitting at the hotel by the window on Wabasha St., I saw some familiar people that were strolling down the sidewalk. I could not believe it that I was seeing the Hushcha family from Austria! I looked again, "Oh, my God! What joy?" It was hard to believe! I flew down the stairs, crossed Wabasha St., and hugged them with joy. They told us to come to 556 Wabasha, where they were renting an apartment. Not too long after this we moved to this building. In this building were also living the other newly arrived immigrants: the Hushcha family with grandfather, Sasha Hushcha, the Samodin family, the Makarenko family, and Petro Baybak. Later came the Kharytonow family, and then the Kovalenko, Cherny, and the Wowk families. I must say that from this place, that is 556 Wabasha, which we called "collective farm", Orthodox and Greek Catholics together started a Ukrainian school through the efforts of the UCCA (Ukrainian Congress Committee of America).

When I signed up to the dance group at St. Michael's church, I found out that Mr. Avramenko, the renowned Ukrainian dance choreographer, awhile ago came here to instruct teachers on how to teach people to dance Ukrainian dances. I danced as a young boy such dances as the "Zaporizky Hertz, Honta and hopak". Sasha Hushcha, Ivan Cherny and I traveled by streetcar to St. Michael's church. Later I signed up at the soccer club "Kyiv".

Volodymyr Myroniuk painting icons for the Iconostasis for the Church of Virgin Mary the Protectress at Clifton, New Jersey

Katherine; he also made the banners for the St. George's Church and two banners for the Archangel St. Michael's church in Minneapolis, Minnesota. His biggest work was the model of the iconostasis for a church in Clifton, New Jersey. Here, in St. Paul, my father also submitted four iconostasis projects, but they were not accepted, because (he was told) "how could a person who works as a janitor make an iconostasis?"

My mother, when she lived in Ukraine, and here, always used to sing in the church choirs as well as in the secular choirs. She also embroidered the towels which are used to decorate the church icons.

And now the story of my wife Sonia and her parents. Vasyl Proch, my wife's father, was born on the 31st of December, 1900 in Lemkivshchyna (Galicia). He was a war veteran of the Ukrainian Rifle Army of the Western National Republic "Ukrainian Sich Riflemen". Active member of the parish of St. Michael's in Minneapolis, MN, also one of the founders of our parish of Sts.

***Borys and Sonia Myroniuk.
Борис і Соня Миронюк.***

Volodymyr and Olga in St. Paul, MN. (He was vice-president of the first parish council.) He worked at the Pioneer Building in St. Paul, MN, as a mason and painter.

Stephanie Proch, Sonia's mother, was the daughter of Theodor and Mary Kochan, from the village of Piddistriany, Bibrka County (Western Ukraine). She was born on January 6th, 1910. Sonia's mother's parents came to America in about 1920. They were active members of St. Michael's parish in Minneapolis, MN. Sonia's grandfather was for many years the custodian and church warden. Sonia's mother, Stephanie, came to America in 1931 (when she was 21). She became ill while working on the farm. When she recovered, she married Vasyl Proch in 1933. In 1934 a daughter, Sonia, was born to them. Soon after giving birth the mother became ill again (tuberculosis) and died in 1942. Two years after her death Vasyl Proch married the second time. He married Tetiana Bodnar of Belfield, North Dakota. They lived on a farm. Three years later they moved to St. Paul, MN. The family Proch helped a lot to finance, find homes and feed the newcomers (new immigrants).

In 1950 the parish of St. Archangel Michael celebrated Ukrainian Day at Bass Lake in Minneapolis. There were many entertainments. A choir

performed under the direction of Professor Billy, there were dances, picnic, volleyball etc. Our family was there. That is where I met Sonia Proch and later her family.

In 1954 I married her. We were married by Father Vasyl Umanetz in Sts. Volodymyr and Olga Church, on Jenks Ave. Professor V. Serafymovych directed the choir. My wife became an active member of our parish. She was the first one to organize a Smorgasbord event not too far from our church on

Payne Ave. She also was the head of the Sisterhood, organized the selling of pysankys (Ukrainian decorated Easter eggs) at the Dayton's department store and later at the Signal Hills Mall in West St. Paul, which brought a sizeable sum of money for the church. Almost every year our entire family donated 10 dozens of pysankys for the church.

***Svitlana Pavlov and Sonia Myroniuk decorating "Pysankas" – Easter Eggs for sale at the Church bazaar.
Світлана Павлова та Соня Миронюк пишуть писанки на продаж в Церкві Святих Володимира і Ольги***

I also took active part in the parish council as a secretary, treasurer, financial secretary, president of the Parents' committee, and taught (history of Ukraine). During Father Archpriest M. Kudanowych I organized a dance group of Ukrainian National dances at the church hall. Rehearsals were held at the church hall every week at 7:00 in the evening, I used to drive the kids to mandolin practices which also took place at the church hall. Mr. Michael Mirza organized a mandolin group where he was teaching the kids (and adults) to play the mandolin. The mandolin lessons were first and were followed by the dance lessons.

At that time I worked for Butwins Sports on 5th Street and Wacuta in St. Paul, Minnesota. I worked there for 9 years. I went through extensive schooling, and learned the tailor's trade. My family was growing - there were four children. Kathy was our first child, then came Stephanie, Borys Jr., and then Victor. I quit this job, and left for Park Rapids, Minnesota, up north for a better paying job. My daughter Tanya was born there. I worked there for

the Ringer Park Rapids Sportswear Company as the Cutting Room Foreman in production for four and a half years. During that time, but not very often, I drove with my entire family down to St. Paul to attend our church.

After four and a half years I returned to St. Paul. I relocated several times taking more responsible jobs and earning more money. After coming back to St. Paul, another son was born, Evhen (Eugene). I also lived and worked in other Minnesota cities: at Staples for one year, Brainerd for two years, Chisholm and Hibbing for one and a half years, then Cannon Falls, Plymouth, and finally Menomonee, Wisconsin, for three and a half years at the Sandy-Lee Company. I worked in my profession.

After returning to St. Paul from Wisconsin in 1983, I became active in church life again and in 1992-93 I took over the conductorship of the parish choir of St. Katherine and continued in this position until 2008. My assistant and treasurer of our choir is my sister Halyna Myroniuk.

***Борис Миронюк розмовляє з Владикою Всеволодом та Протодіяконом Миколою Ділендорфом.
Borys Myroniuk with His Eminence Archbishop Vsevolod and Protodeacon Mykola Dilendorf.***

ІРИНА І ОЛЬГА МИХАЛЕВИЧІ, ЗГАДКИ ПРО ЖИТТЯ В СЕЙНТ ПОЛІ, МІННЕСОТА

Ірина МИХАЛЕВИЧ

Михайло Михалевич в Карпатах.
*Mykhailo Mychalewych in the
Carpathian Mountains.*

Наша родина складалася із батьків, Михайла і Ніни Михалевич, бабусі Люби Ліндфорс і дітей Ірини, Олени, Тараса і Олі. Приїхала з нами ще покійна поетеса і скульптор Оксана Лятуринська, яка з нами проживала перших пару тижнів. Приїхали ми до Ст. Полу, Міннесота, осінню 1949 р. Осінь, пригадую, була тепла, привітна. Перших кілька днів нас примостили в готелі, потім ми коротко перебували із родиною Сехів, а тоді нам підшукали помешкання і ми оселилися на вулиці Делос. Батько наш із перших днів працював. Мене записали в “гай скул”. Першим враженням на землі Вашингтона була поява у нас на помешканні управителя підприємства, де батько працював – він приїхав до нас із величезним індіком. Це було наше перше знайомство із американською традицією „День Подяки”! Дякувати було за що!

Людина запрограмована так, що вона шукає для себе не тільки працю, але й згуртоване духове і організаційне життя. Так почалися наші перші спроби згуртувати людей, які прибули приблизно в той час. Ми уже були знайомі із громадянами українського походження, які вже проживали на терені Ст. Полу і околиць, покійні уже п. Степан Коцюба, проф. Олександр Грановський, проф. Гайдак, родина Крафтів, Проців, Марія Паулсен, Сехи, незабутні Петро і Катерина Качмарі, і багато-багато інших, імена яких уже призабулися. На початках громада не була численна, але визначалася тим, що була працювитою і енергійною. Люди були національно свідомі, релігійні і дуже цікаві.

Одним з основних завдань було придбати приміщення, де можна було б збиратися для відправлень Служб Божих і де можна було б вести громадську діяльність. В короткому часі купили невеликий будиночок, який пристосували для потреб громади. Все це робилося громадою, віддано і з посвятою. Працьовитий і талановитий пан Ігор Кубик змайстрував іконостас. Михайло Михалевич і Пан Володимир Миронюк намалювали ікони, розмалювали іконостас. Створився церковний хор, зорганізувалося

сестрицтво, яке було хребтом нашої громади. Жінки сестрицтва невпинно працювали, готували і продавали наші страви, складаючи копійку до копійки, щоб добитися кращого приміщення для парафії. І в скорому часі наша громада закупила великий будинок від методистів. На новому місці спорудили чудовий різьблений іконостас, розписали гарні ікони, навіть купол розписали, та придбали панікадило. Завдяки клопітливих, талановитих рук сестриць, чудові вишивки прикрасили церкву, як молоду до шлюбу. Парафія пишалася гарним хором, яким диригували такі віддані люди, як пан Серафимович, Антоніна Гуменюк, а найдовше Михайло Мірза. В хорі у нас були не абиякі солісти, як тенор Михайло Ковалевський, баритон Михайло Даниленко, який своїм сольоспівом “Отче наш” чарував усіх присутніх, сопрано пані Міля Грінвальдт. Хто може забути нашого протодиякона Миколу Поліщука, який у великі свята сослужував з отцем Васи́лем Уманцем, і у якого голос був як оксамит, а сила його навіть на шибках відбивалася. А як протодиякон Поліщук співав “Многая літа” то

Ніна Михалевич з дочкою.
Nina Mychalewych with daughter.

шкельця на панікадилі тремтіли!!! Церква була велика, простора. Хор співав на горі, і так гарно лунали голоси. А в долині була церковна зала. Там відбувалися обіди, Храміві Свята, вистави, концерти, мистецькі виставки. Тут

знайшла собі місце і суботня школа. Проводила тут пані Росінка курси вишивання і писанкарства. Тут я вишила свій перший маленький рушничок, який і досі висить у мене в кухні коло маленької ікони. Тут я вперше тримала “кістку” і виводила лінії на круглому яечку. Багато людей працювало добровільно, із посвятою і любов’ю.

Наш батько, Михайло Михалевич, був довголітнім головою парафії Святих Володимира і Ольги. Батько приклав багато уваги для розвитку нашої церковної громади, щоб життя пульсувало творчо і інтелектуально.

Влаштовувалися вечірки, обіди, академії, спільні пікніки із сусідніми парафіями. Батько старався щоби парафіяльна скарбниця забезпечила існування парафії на довгі роки. Треба ще згадати, що у нашій парафіяльній залі роками відбувалися проби на той час великого (нараховував 50 хористів!), славного загально-громадського хору „Дніпро”, яким довгі роки диригував Микола Бринь. Громадське життя при парафії було активне, цікаве і плідне.

Не можна не згадати Бориса і Мілю Грінвальдт, які разом із панством Мірзами - Михайлом і його дружиною Марією – zorganizували театральний гурток, який дав пару виступів. Взагалі, відбувалися такі свята, як: Свято Чорного Моря, свято книги, різні академії, концерти, пописи. Люди віддавали максимум свого часу і знання, щоб ми, молодше покоління, черпали і збагачувались ним. Я вдячна усім тим, які старалися нам прищепити любов і гордість до свого. Дуже тепло згадую нашого настоятеля Отця Василя Уманця, бо і він брав активну участь у громадському житті і з дітьми і молоддю. Мушу признатися, що були моменти, коли нам не хотілося бути у вирі організованого життя, але наполегливе бажання наших батьків і всіх тих, які цікавилися, збагатили наше життя і дали нам засіб краще давати собі раду у житті. Як можна забути, як ми, не маючи своїх авт, їздили автобусами чи трамваями на пікніки до Кому Парку. Скільки було радості, сміху, дружності. Я ще досі пригадую, як на одному із тих пікніків покійний Ляоня Рябокiнь, заповзався мене навчити плавати. Мене безмалю не втопили тоді, але якщо я сьогодні плаваю, то завдяки того старання хлопців. Які радісні і веселі були тоді святкування традиційних наших свят як Великдень, Різдво. Чи не були найкращі часи, коли ми як сардинки залазили в авт і їздили по наших парафіянах із колядою? Нас так весело і тепло приймали, яка чудова українська гостинність.

Час проходить. Я уже й сама 40 років як виїхала із тої парафії, де кувалася моя доля. Багато чого міняється, люди приходять, відходять у засвіти, але поки людина жива, вона є носієм усіх тих переживань які у свій спосіб позначились на шляху кожної людини. Наші початки були такі, як наша молодість: повні мрій, енергії, життя, краси і неповторности. В кожного свої переживання, в кого вони радісні, а в кого вони принесли розчарування. Людина завжди горнулася і горнеться до організованого життя, адже там вона знаходить притулок віруючи в те, що не лишається сама. І скільки б нас не було, ми завжди будемо горнутися до свого вогнища, бо на світі все гарне, але своє таки найкраще.

IRYNA AND OLGA MYCHALEWYCH'S REMEMBRANCE OF LIFE IN ST. PAUL, MINNESOTA

Iryna MYCHALEWYCH

Self-portrait.

Михайло Михалевич - автопортретю

Our family came to America, to St. Paul, Minnesota, in the fall of 1949. I still remember that autumn – it was warm, balmy, and welcoming. Our family consisted of our parents, Mykhailo and Nina Mychalewych, our grandmother, Liubov Lindfors, and us, children: Iryna, Olena, Taras and Olha. The poetess and sculptor, Oksana Liaturynska came to America with us, and she lived with us for the first couple of weeks. The first few days after our arrival, we were housed in a hotel. Later, we stayed with the Sekh (Sich) family until an apartment was found for us. There, in that apartment on West Delos Street, our new life began. Our father started working. I was registered at Humboldt High School. One of my first memories of life in America: one day, unexpectedly, our father's boss appeared at our apartment with a huge turkey. It was Thanksgiving, and he wanted to introduce us to the holiday properly. We had plenty to be thankful for!

We humans are somehow programmed in such a way that besides requiring work for sustenance, we have a need for spiritual brotherhood and community. So it was natural that all the new immigrants came together to worship, to sing, to socialize, as well as to help and to support one another. We became acquainted with the Ukrainians who had arrived in St. Paul before us: Stepan Kociuba, Prof. Alexander Granovsky, Prof. Haidak, the families Kraft, Sekh, Protsiv, Maria Paulson, the unforgettable Petro and Kateryna Kachmar, and many, many others. Though in the beginning our community was small, it was certainly hard-working and energetic. It was a nationally conscious community, it was a devout community, and it was made up of very interesting individuals.

Among the primary goals of the community was to find a suitable location where Divine Services and social activities could be held. A small building was soon acquired. It was remodeled to accommodate both the religious and social needs of the community. Everybody pitched in, voluntarily, with a lot of devotion and sacrifice. Talented and industrious Ihor Kubik crafted the iconostasis. Mykhailo Mychalewych and Volodymyr Myroniuk painted the icons and embellished the iconostasis. A church choir was organized. A parish sisterhood, which came to be the backbone of

the community, was established. The sisterhood worked tirelessly preparing and selling Ukrainian food, saving every penny made for the community to be able to buy a better place. Eventually a large building owned by Methodists and located right off of Summit Avenue was bought. Soon the community had a new home not only for a church, but for its social and cultural life as well. A beautiful carved iconostasis was installed, icons were painted and even the cupola was adorned with religious motifs. A grand lampadary (Panikadylo) was hung. Thanks to the diligent, capable hands of the ladies of the Sisterhood, the church was decorated with magnificent embroideries, like a bride in beautiful traditional wedding attire. The church was large and spacious; the voices of the choir echoed from above. The parish was proud of its choir. Mr. Serafymovych, Antonina Humeniuk, and Mykhailo Mirza were all dedicated conductors of the church choir. Soloists, among them Michael Kovalevsky, Milena Grinvald and the baritone Michael Danylenko, whose unforgettable rendering of the Lord's Prayer mesmerized the congregation, enriched the Holy Liturgy with their extraordinary voices. And who can forget the archdeacon Mykola Polischuk as he concelebrated with the Very Reverend Vasyl Umanets on holidays? The church window panes vibrated from his powerful, plush bass, and when he sang "Mnohaia Lita" the crystal pendants of the lampadary trembled. Luncheons and the feast day of Saints Volodymyr and Olga, the patron saints, as well as recitals, plays and art exhibits were held in the church hall downstairs. Saturday School, where kids were taught to read and write in Ukrainian was conducted in the many auxiliary rooms. Mrs. Rosinska taught embroidery and the art of pysanky-making. This is where I had embroidered my first small "rushnyk" (towel) which I still have around an icon in the corner of my kitchen. This is where I held a "kistka" (egg decorating tool) for the first time, writing lines on the rounded surface of an egg. So many people gave of themselves voluntarily, lovingly, devotedly.

Our father, Mykhailo Mychalewych, served as head of the parish for many years. He was intent on strengthening and building up the parish and its treasury, assuring the parish a future existence. Parish life pulsed with cultural activity, lectures, presentations, social get-togethers, dinners, and picnics with neighboring parishes. The renowned Twin Cities Ukrainian (at that time) 50-member choir "Dnipro" conducted its choir practices in our church hall. Mykola Bryn served as conductor of the choir for many years. Our church community life was exciting, dynamic and productive.

It's impossible not to bring to mind Borys and Milena Grinvaldt. Together with Michael and Maria Mirza, they organized a theatrical ensemble and gave several performances. I remember so many functions that I attended at our church hall: Black Sea Days, book fests, various commemorative evenings dedicated to historical events or to famous Ukrainians, and of course, concerts and recitals. The elders gave so much of their time and expertise so that we, the youngsters, would learn and benefit from them. I am grateful to all who tried to instill in us a feeling of pride and love for all things Ukrainian. I remember Very Reverend Vasyl Umanec with warmth – he was a willing and enthusiastic participant in parish life, and he took an interest in us youngsters. I have to admit that there were

Ніна Мухоморова.
Ніна Михалевич.

times when we didn't want to attend or participate in some of the functions, but through the persistent will of our parents and all the elders who cared about us, our lives have been enriched and we have been better prepared to cope with life's vicissitudes.

It's impossible to forget how we all rode the city buses (or trams!) to Como Park for picnics. There was so much joy, laughter, camaraderie. I still remember how at one of those picnics the late Leonid Riabokin took it upon himself to teach me how to swim. I practically drowned, but thanks to Leonid and the guys, I can swim! How joyful and happy were our celebrations of Easter, of Christmas in those times. Weren't those the best times when we squeezed into each others' cars, like sardines, to pay a visit to all the parishioners to sing Christmas carols? We were always welcomed so warmly, with such merriment, and with wonderful Ukrainian hospitality.

Time passes. Forty years have passed since I've moved out of St. Paul, out of the parish where my destiny was forged. Everything changes.

Yet throughout one's life, one carries within oneself all the experiences, all the adventures of those years that in some way have left their mark

on all of us. The founding days of Saints Volodymyr and Olga parish were, in many ways, like our youth: irreplaceable and full of dreams, energy, life, and beauty. Each of us has experienced his own milestones, and in the end, each of us has been fulfilled or disillusioned. Yet we always seek fellowship and community, for that is where we find sanctuary and our common humanity. The world is full of beauty, but one's own heritage is dearest.

РОДИНА НЕПРИЦЬКИХ І ЇХНЯ ПОДОРОЖ З УКРАЇНИ ДО АМЕРИКИ

Борис А. Неприцький, грудень 2003 рік

Мій батько, Олександр Неприцький-Грановський-Непричук, народився 1896 року у містечку Біло-Криниця, недалеко від міста Кременця, на Волині, а тепер Тернопільська область.

У читача буде запитання, чому три прізвища? Це прізвище було у родині від покоління до покоління і так було написано у батька на метриці народження. В теперішні часи дехто з родини залишив одне або два прізвища.

Після середньої школи, батько закінчив Віленську (Литва) офіцерську школу і в 20 літ був командирований на Західний Фронт, де опинився в Галичині у Бучачі і там застала його російська революція. Прийшовши назад до дому, був мобілізований в Українську Армію і був зв'язковим офіцером в штабі Петлюри. Коли більшовики зайняли Україну, частина Західної України опинилася під Польщею. То Біло-Криниця і та частина Волині (Кременеччина) були під Польською владою.

Коли вернувся з війська додому, познайомився з моєю матір'ю Марією, яка народилася в Києві в 1898 році і вчилася в Києві, Варшаві і в Москві. Вона, під час російської революції вернулася до Києва, де жила її родина. Вона і вся родина тоді виїхали на Кременеччину, де мали хату у місті Кременці і маєток у селі Угорськ (15 км від Кременця).

Після маминого вінчання (вінчались у церкві в Біло-Криниці де ще і сьогодні стоїть церковка), її бабуня подарувала їм 100 гектарів землі на хуторі села Угорська, де побудували хату, клуню, стайню, коровник, і мали ціле господарство. Там народилися троє дітей: Адя, Женья і Борис. Жили там до 1939 року, коли прийшли Совети. Забрали у нас маєток, зробили колгосп, а ми переселилися до міста Кременця, де сушили сухарі та чекали на заслання на Сибір. Але це не сповнилося, бо почалася Друга Світова Війна, і німці зайняли Волинь дуже скоро. Коли Совети знову підступали під Кременець, родина наша виїхала до Львова. Тяжко було покидати рідне місце і прийшлося пережити багато чого, як і всі другі, що тікали від „совєтського визволення”.

У Львові зупинились на короткий час і прийшлося тікати далі на захід і опинилися у Відні (Австрія). Але Совети незабаром взяли Відень і треба було тікати дальше на захід аж до Мюнхена (Баварія), де опинилися в американській окупаційній зоні. Нас лише було троє. Адя залишилася у Відні, а Женья в Чехії. Батько дістав роботу у американському складі, а я вчився в УНРА в університеті, а мама була перекладачкою для американської армії (знаючи англійську мову з дитинства).

В 1947 році я дістав візу в Америку, дорога була заплачена Організацією Світової Церкви. Приїхав до родини професора Грановського. Вони мене прийняли як рідного сина і жив у них майже рік. В 1952 році приїхали батьки з допомогою професора Грановського. А я був мобілізований в американську армію підчас Корейської війни і був відправлений назад до Європи і служив у різних містах Німеччини. Як вернувся до Сейнт Полу, мій батько, Олександр Неприцький, був одним з перших організаторів у створенні Української Православної Парафії у Сейнт Полі, де головував 7 разів між 1952-1972 роком у парафії Святих Володимира й Ольги. Першим настоятелем був отець Мірошенко, а тоді отець Уманець. Управа складалася з відомих людей як сл. п. Професор Х. Рябокін, сл.п. Качмар, Др. Міцевич, сл.п. Гарбер, сл.п. Байбак і інші. Ці особи їздили і переконували інших, що нам потрібно купити будинок на церкву. І так купили будинок на Дженкс (Jenks), і парафія існувала аж до купівлі церкви на Портленд і Вікторія. Багато людей приклали чимало часу свого, як іконостас - сл.п. Михайло Михалевич, царські ворота - сл.п. Ігор Кубик, кіот - сл.п. В. Миронюк і багато інших. Переробили церкву на стиль української православної церкви. Вони заслужили на велику подяку і пошану від парафії.

Під час батькового головування, батько заснував традицію вшанування церковного хору, учасники якого давали так багато часу і свої голоси, щоб прикрасити літургію.

Мій батько був лагідною людиною, не любив мати непорозуміння між парафіянами і робив все, щоб був спокій, згода і повага один до одного. Був активним членом парафії до останнього дня його життя.

FAMILY NIEPRITZKY AND THEIR TRAVEL FROM UKRAINE TO AMERICA

by Boris Niepritzky, December 2003

My father, Alexander Niepritzky-Granovsky-Neprychuk, was born in 1896 in the town of Bilo-Krynytsia, in the vicinity of the city of Kremenetz in Volyn, which is now in the Ternopil District. The reader of this article might have a question - Why are there three last names? These names were in our family from generation to generation and this is how it was written in my father's birth certificate. Nowadays some members of the family use one or two names only.

After his secondary education my father finished Vilna (Lithuania) officers' school and at age 20 was commissioned to the Western Front and was in Galicia in Buchach; this is where he was when the Russian Revolution started. When he returned home he was drafted into the Ukrainian Army and was the communication officer of the staff headquarters of Semen Petliura.

When the Bolsheviks occupied Ukraine, part of Western Ukraine fell under the Polish occupation; the town Bilo-Krynytsia and that part of Volyn, the Kremenetz region, was under Polish government.

When he returned home from the armed forces, he met my mother Maria. Maria was born in Kyiv in 1898 and was educated in Kyiv, Warsaw and Moscow. During the Russian Revolution she returned home to Kyiv, where her family lived. Then the entire family moved to Kremenetz region, where they had a house in the city of Kremenetz and an estate in the village of Uhorsk (15 kilometers from Kremenetz).

After my parents' wedding (they were wed in Bilo-Krynytsia at the church which is still there), her grandmother gave them a gift of 100 hectares of land in the farmstead of the Uhorsk village. There they built an entire farm estate consisting of a house, barn, stable, and another barn for milking cows. All three kids were born there: Adia, Eugenia and Boris. We lived there until 1939, when the Soviets occupied this part of Ukraine. The Soviet government took our estate, and changed it into a collective farm. Then we moved to the city of Kremenetz, where we saved and dried some bread as we were awaiting to be sent to Siberia. But this did not happen, because World War II started and the Germans occupied Volyn very quickly. When the Soviets again were approaching Kremenetz, my family moved to Lviv. It was very difficult to abandon our own place and we had to live through many hardships, just like many others who were running away from the "Soviet Liberators". We lived in Lviv for a short time as it was necessary to escape further to the West and so we ended up in Vienna, Austria. Soon the Soviets occupied Vienna and we had to run even further West to Munich, Bavaria; this area was in the American sector of the occupied Germany. There were only three of us left. Adia stayed in Vienna and Eugenia in the Czech Republic. My father got a job in an American warehouse, I started my studies at the UNRA University and my mother was an interpreter for the American Army; she knew the English language from childhood.

In 1947, I obtained a visa to come to the USA; the voyage was paid by the World Church Organization. I came to the family of professor Granovsky. They took me in as a son and I lived with them for almost a year. In 1952 my parents came with the help of professor Granovsky; and by that time, during the Korean War, I was drafted to the American Army and was sent back to Europe and served in various towns in Germany.

When I returned to St. Paul, my father, Alexander Niepritzky, was one of the first organizers of the Ukrainian Orthodox Parish in St. Paul. And from 1952 to 1972 he was President of the Parish Council seven times. The first rector of our church was Fr. Miroshchenko, and later Father Umanec. The Parish Council was comprised of renowned people, such as bl.mem. professor Toma Riabokin, bl.mem. Kachmar, Dr. Micevych, bl.mem. Harber, bl.mem. Bajbak and others. These people were driving to other people's homes, trying to convince many others that we need to buy a building for our church. And so a building on Jenks Avenue was purchased, where the parish held their church services until the congregation bought the large church building on Portland and Victoria in St. Paul. Many people contributed a lot of their time to change this church into a Ukrainian Orthodox Style. Bl.mem. Michael Mychalewych made the iconostasis, bl.mem. Ihor Kubik made the holy gates, bl.mem. Wolodymyr Myroniuk made the *ciborium*; many other people also worked very hard. All these people deserve the gratitude and respect from our parish congregation.

During my father's presidency a tradition was established to honor the church choir; they gave a lot of their time and their voices to beautify the Liturgy.

My father was a very gentle person. He did not like misunderstandings among parishioners and did everything possible to have peace, agreement and respect for each other at our parish. He was an active member of the parish to the last day of his life.

ЗА ГОЛОВСТВА БОРИСА А. НЕПРИЦЬКОГО

Борис А. Неприцький, грудень 2003.

У 1971 році я був головою парафії Святих Володимира й Ольги. Став головою зовсім випадково. Ніхто не хотів брати на себе відповідальність великого ремонту, якого будинок потребував. Церковний дах затікав, на зовнішніх стінах, котрі були покрашені простою фарбою (два роки назад), полупилась фарба і одпадала, будинок потребував негайного великого ремонту.

Парафіяни були поділені думками, одні доказували навіщо купили великий будинок, відрікися або дешево продати - а другі казали купити малу церкву.

Я сказав що цей будинок можна відремонтувати і погодився взяти на себе відповідальність, якщо парафіяни допоможуть мені це зробити. І з оплесками вибрали мене головою парафії. Я погодився і з тим, якщо можу вибрати тих людей до управи з якими я можу співпрацювати.

Перше завдання було переробити дах - а дах був покритий черепицею, вона полопалася і текла вода на кожному розі між стінами, замерзала і розколювала роги будинка. Весь дах був перероблений. Дуже багато зроблено на церковному будинку і на парафіяльній хаті. Я сам все це не зробив, а зробила

парафія, включно з нашими майстрами, як пан П. Шайда, сл.п.Бульчак, сл.п. Свистун, І. Чорний, які положили 70,000 цеглин на стіни кругом церковного будинка.

Парафіяни приходили, мішали цемент, подавали майстрам і навіть молоді студенти, як пан Віктор Вовк (пана Володимира Вовка син), у вільний час допомагали і також професійні люди як Др. Міцевич, сл.п. Др. Танасійчук, сл.п. Професор Михалевич, і інші, дарували свій час вільний і помагали. Крім пари людей, всі парафіяни брали участь. Тут треба згадати сестрицтво на чолі з головою пані А. Хоревич, які дарували свій час і гроші. Варили обіди для людей, котрі працювали біля ремонту церкви. За два роки церква була поправлена, включно з парафіяльним будинком.

На жаль старші люди від нас відходили і парафія ставала меншою і утримувати будинок було з кожним роком тяжче. Я був головою у 1986-87 р. В той час пані Віра Танасійчук пообіцяла дати велику суму грошей на : а) ремонт церкви, б) на купівлю другої церкви, або в) на будівлю нової церкви. У той самий час була відновлена думка об'єднати три парафії (Святих Володимира й Ольги, Святого Юрія, та Святого Архистратига Михаїла) і збудувати одну церкву. Був створений комітет з трьох парафій і я був вибраний головою того комітету, бо була черга бути головою комітету представника від Церкви Святих Володимира й Ольги. Після багатьох зібрань управ трьох парафій ми побачили, що з цього ніякого об'єднання не буде - не прийшов ще той час.

У Ст. Полі з рішенням управи парафії Святих Володимира й Ольги і пані Віри Танасійчук, було постановлено будувати церкву. Я з Іваном Бугаєнком їздили шукати землю для будівлі. Земля була куплена в Арден Гіллс. Пізніше була куплена також хата для настоятеля при цій землі. Їздили до міської ради в Арден Гіллс подати проект будівлі церкви. Присутні були я, сл.п. І. Бугаєнко, пані Н. Мейзер, пані Віра Танасійчук. Я настоював, щоб проект був зроблений українським архітектором. Звернулись до пана С. Корсунського і пана О. Грегорета. Обговорювали проект з паном Грегоретом я та І. Бугаєнко в ресторані Лексінгтон. Також мали американського архітекта. Всі дали свої проекти і почалась справа вибору проекту на церкву.

На жаль я захворів на серце. Вся праця була перебрана в той час Бугаєнком, заступником голови. Після шпиталю, через здоров'я, я перестав брати участь (на наказ лікаря). Моя думка була що ще раз попробувати об'єднання і будувати церкву на три парафії. Парафія була б численніша і також легше було б фінансово. З моєю думкою не погодились і я рішив відійти. Те все записано в загальних протоколах парафіяльної управи і загальних зборів парафії - як на далі будівля нової церкви закінчилася.

BORIS NEPRYTZKI, WHILE PRESIDENT OF THE PARISH COUNCIL

Boris A. Niepritzky, December 2003

In 1971 I was the Head of the Parish Council of Saints Volodymyr and Olga Church. I became the head of the Parish Council quite by chance - because no one wanted to take the responsibility of the big remodeling project of the church. The roof of the church was leaking, outside walls which were painted with poor quality paint were peeling, and the building needed a huge immediate remodeling.

The parishioners were divided in their opinions, some complained why did we buy this big building to start with and said we should sell it cheaply - others said let us buy a small church.

I stated that this building could be remodeled and agreed to be responsible for this if the parishioners would agree to help me do this. With applause, the parishioners elected me the head of the parish council. I agreed on the condition that I would be able to choose certain people for the board with whom I would be able to work cooperatively.

The first task was to redo the roof – the roof was covered with clay tile, which was broken in many places and the water was leaking at each corner between the walls. In the winter the water froze and damaged the corners of the building. The whole roof was redone. A lot of other work was done on the church building and the priest's residence. I did not do this by myself, many members of the parish did this, along with the masters such as Mr. P. Shayda, Mr. Bulchak, Mr. Svystun, and I. Cherny who laid 70,000 bricks around the walls of the church building.

Parishioners came, mixed cement, and gave it to the brick layers. Even young students such as Victor Wowk, the son of Mr. W. Wowk, helped during their free time and also professionals such as Dr. E. Micevych, Dr. D. Tanasichuk, Prof. Mychalewych, and others donated their free time to help. Except for a few people, all parishioners participated in the remodeling. It is important to mention the sisterhood headed by Mrs. Antonina Chorewycz, donated time and money. They cooked meals for the workers who worked at the church remodeling project. The church building and the parish house were repaired in two years.

Unfortunately as time went on, the older parishioners passed away, and the parish became smaller and the upkeep of the building became harder with each year. I was the head of the parish council in 1986 and 1987. At that time Mrs. Vera Tanasichuk promised to donate a large sum of money for: a) remodeling of the church, b) to purchase another church, c) to build a new church. At this time the old idea of uniting the three parishes has been revived: to unite the Sts. Volodymyr and Olga Parish, St. George Parish, and St. Michael Parish into one parish and build one new church together. The three parishes formed a committee and I was chosen as the head of this committee since it was the turn for Saints Volodymyr and Olga Parish to head this committee. After many meetings of the committee of the three churches, we saw that no unification would be acceptable to all.

In St. Paul, the decision of the Parish Board of Sts. Volodymyr and Olga and Mrs. Vera Tanasichuk was to build a new church. Mr. Ivan Buhajenko and I drove around searching for suitable land to build a new church. The land was bought. Later, the house adjacent to this land in Arden Hills was also purchased. We drove to the City Hall of Arden Hills to show the building plans. Present were I. Buhajenko, Mrs. Neonila Measer, Mrs. Vera Tanasichuk, and I. I asked that the project be designed by a Ukrainian architect. We asked Mr. S. Korsunsky and Mr. O. Gregoret. We discussed the project with Mr. O. Gregoret and I. Buhajenko at the Lexington Restaurant. We also talked with an American architect. Everyone turned in their projects and we started the project of selecting a plan for the church.

Unfortunately, I had heart problems. The whole project was led by Mr. I. Buhajenko, the Vice President of the Parish Board. After my hospital stay, I stopped participating at the request of the doctor. My idea was to try unification again and to build one church for three parishes; this would have been a much stronger parish and financially it would be easier to build the church. My idea was not accepted, so I decided to drop out. All of this is recorded in the Parish Board minutes of the general parish meetings. Eventually, the new church was built.

ПЕТРО ТА АНАСТАСІЯ ОСТАПЧУК

3 вересня 2002 р.

Вельмишановне Панство:

РОДИНА ОСТАПЧУКІВ: Анастасія, Віктор, Оля (Дарія Джміль) та Петро

FAMILY OSTAPCHUK: Anastasia, Victor, Olga (Daria Jmil) and Dr. Petro

Мені дуже приємно одержати від Вас повідомлення про пам'ятну книгу. **Обоє мої батьки, Анастасія й Петро Остапчук** були з тієї генерації новоприбулих емігрантів яка вложила фундамент парафії в 1950-му році.

Я добре пам'ятаю ту маленьку церковцю. Як тісно там було! Не було де повернутися. Часом не було як дверей зачинити. Треба було знайти нове приміщення.

Моя мати знайшла оголошення в газеті, що продається церква. Методисти ліквідували церкву, імпозантну на вигляд, простору, величезну, з білими колонами як грецький Партедон. Яку ціну сподівалися? Лишень \$12,000, бо хотіли найскорше

позбутися. Я добре пам'ятаю розмови про купівлю. Один парафіянин з Міннеаполіс казав, "Як ви цю нагоду промажете, то буде велика помилка."

Не промазали парафіяни нагоди, яку вишукала моя мати. Як зараз бачу перед собою літо 1960-го року. Перший шлюб в новій церкві. Храмове свято. Моя мати помагала стіни дерти й малювати. Співанки, обіди, танцювальні проби. Пригадуються мені спомини.

Дарія Джміль

PETRO AND ANASTASIA OSTAPCHUK

September 3, 2002

Submitted and translated into English by **Daria Jmill (daughter)**

Both of my parents, Anastasia and Peter Ostapchuk, were from that generation of newly-arrived post-World War II immigrants from the 1950's who laid the foundation of the parish. I remember so well that tiny little church on Jenks and Greenbrier. How tight it was, body-to-body, a mesh pit! Sometimes the door had to be left open. The church needed a new home.

My mother found an ad in the paper. The Methodists were offering a church for sale. This was an imposing, broad structure with white columns, like the Greek Parthenon. What price were they asking? Only, \$12,000.00 because they wanted to liquidate it as quickly as possible. I remember so well eavesdropping on a conversation about this purchase. One parishioner from Minneapolis said, "If you don't take advantage of such a good deal, you will be making a big mistake."

The parishioners did not pass up this opportunity that my mother found. As I rewind back to the summer of 1960, I see again the first wedding in the new church, the Archbishop Liturgy. My mother helped to rip out walls and paint. Choir practice, dance practice, concerts, and luncheons. What great memories!

БІОГРАФІЯ НЕОНІЛИ ТА ОЛЕКСАНДРА ПАЧКОВСЬКИХ

Неоніла Пачковська

Перегортаю сторінки років життя і ось уже минає 57 років як я, Неоніла Олійник, прийняла прізвище волиняка Олександра Пачковського. Родилась я в селі Завадське, Золочевського району, Харківської області 11 листопада 1924 року. Батько - Гнат Олійник працював в лабораторії Конгресівського цукрового заводу, мати була „домашнім інженером”. Дідусь мій Федір Олійник був учителем в Олександрівській середній школі, а також вчителювала там і моя тіточка Ірина Федоровна. До цієї ж школи і я ходила, від нашої хати до школи 2 кілометри. Я була одна у батьків, було досить скучно, для розваги багато читала та малювала.

Олександр Пачковський народився в місті Луцьк, Волинської області, також був один син у батьків. Вітром Другої Світової Війни був відірваний від своїх рідних, та попав в ДП табір Зальцбург, Австрія. В таборі він працював машиністом та редактором газети „Нові Дні”. В цьому прекрасному місті, в бідному таборі ДП, ми зустрілись, розписались, обвінчались. До Америки ми приїхали кораблем як і інші 2000 осіб „дипістів” (DP)..

Forsaking the country of sorrows,
Like serfs, having no human rights;
We sailed to the land of tomorrow,
To you, fabled land, days and nights. (Wasil Uchimowycz)

На Американську землю ми вступили 22-го грудня 1949 р. Думаю, що ми були як „дарунок” для Америки на свята Різдва Христового, а на нашу родину (на 3-ьох) дали дарунок 5 доларів, щоб на потязі купили собі їсти.

Голодні, стомлені дорогою і життям, без грошей, без англійської мови, в надії на Бога і на свої сили, що ще недогоріли, потягом прибули до штату Айова. Нас зустріли-протестанський пастор і фермер Мартін Стайн. Пізніше ми дізналися, що мали працювати на фермі Стайна наймитами. Нас нагодували, зіграли фізично, та не душевно. З нами були мої батько і мати та наш син, якому було два роки. Фарма нам не пішла. Мій чоловік Олександр захворів, треба було робити операцію. З табору ми знали родину Федора Чорного, що виїхав раніше нас. Він виїхав до Ст. Пола - списалися, і Олександр поїхав до Ст. Полу, Міннесота. Побачивши багато наших людей та церкву Св. Михаїла, ми просили фермера нас відпустити - і знову в дорогу в невідоме...

Where is our fortune?
For you we are searching.
Just give us a chance, we shall use it.
America you are so attractive!
But will our attempt be effective? (Wasil Uchimowycz)

Фармер нас відпустив, допоміг переїхати до Ст. Полу. Ми і досі з тими людьми приятельємо і переписуємося. Тяжкий був початок - працювали, обжились, купили хату, прийняли громадянство.

Саме в цей час організовувалася парафія в Ст. Полі. До парафії Святих Володимира й Ольги ми вписалися в 1951 році. Скоро прийняли активну участь в різних галузях парафіяльного господарства. Олександр виконував різні функції в управі парафії. Я прилучилась до сестрицтва, часом робила обіди, допомагала на кухні, а також підчас великих свят удекорувувала залу: накривала столи, приносила квіти і все інше, щоб свята виглядали гарно і святково. Також накривати столи помагала покійна Ірина Дика. Накривали столи на 150-200 людей і вживали правдиву посуду. О, скільки то було праці! Раптом події тих недавно минулих років, наче на фільмовій стрічці, перебігають перед моїми очима.

Коли наша парафія збільшилася, і нам стало тісно, ми спромоглися і купили велику церкву на Портланд і Вікторія в Сейнт Полі. Православна церква Святих Володимира й Ольги - це звучить радісно і гордо. Ось тут і почалися різні події нашої молоді парафії. Блаженної пам'яті отець Василь Уманець був ініціатором утворення парафіяльної школи по суботах. Дітей було десь від 25-31 осіб. Діти розуміли українську мову. Нас було 4 вчительки: Антоніна Хоревич, Неоніла Мейзер, Марія Товстоп'ят і Неоніла Пачковська. Отець Василь Уманець давав лекції релігії та слідкував за поведінкою дітей. Ми учили дітей української мови, читати, писати, а також географії України та трохи історії. Дітей розділили на 4 класи по їх віку. Трудний був початок, люди нарікали, що ми були не професійні вчителі... Хіба ж для дітей такого різного віку і в таких дорожніх умовах потрібний професіонал?... В той час у нас були і професійні вчителі, які звичайні гордовито відмовлялись. Деякі діти були забрані батьками до школи Греко-Католицької парафії, залишилось 25 дітей. Ми розуміли, що діти вже почали втрачати навички рідної мови в повсякденному спілкуванні з іншими дітьми в американському оточенні.

В суботній школі діти навчилися добре співати колядки. На Різдвяні свята, після Служби Божої, діти їздили колядувати по хатах, вітати господарів з Різдом Христовим. Дітей возили трьома машинами покійний Олександр Хоревич, покійний Микола Свистун та Володимир Вовк. Незважаючи на тріскучий мороз, сніг і холод діти з великою радістю їздили співати колядки, бо дітей радісно зустрічали, гостили і обдаровували. І так ми проводили всі суботи разом з дітьми на протязі п'яти років, а в неділю діти поспішали на Службу Божу.

**Неоніла Пачковська на фоні ікони Св. Катерини, яку вона намалювала і подарувала церкві.
Neonilla with painting of St. Katherine which she painted and gave to St.**

Наші сини Руді, Юрко, Михась вчилися в парафіяльній школі та прислужували при отці Василеві Уманцю. Всі три сини закінчили Міннесотський Університет. Руді живе в Сейнт Полі, працює в міський управі картографом (Cartographer), пише мапи для міста Сейнт Пол (GIS Dept. Geographic Information Services) для поліції, для пожежного департаменту, та на різні місцеві події. Працює на цій роботі уже 35 років, хоч має диплом учителя. Говорить українською мовою. Юрко живе в Оклагомі. Після закінчення Міннесотського Університету він ще закінчив Stanford University „статут бізнесової адміністрації”. Був в командировці 2 роки в Малайзії, як президент “of Conoco Asia Pacific”. Тепер він є віце-президент Коноко-Філіп 66. Юрко говорить українською мовою, а також знає трохи російську мову. Коли в 1978 році був у Москві та в інших містах по праці, перекладача не завжди потребував. Наймолодший син Михась живе в штаті Джорджія, також закінчив університет як інженер хемії, працює по своїй професії. Він є “Manager of Technology (Coating System Division) BTG Inc. На жаль українську мову майже забув, хоч все розуміє. Йому багато приходить лїтати в Німеччину, Швейцарію та Швецію, бо компанія тісно зв'язана з цими країнами.

Ми з Олександром маємо радість ще похвалитися, що з нашою допомогою наш онук (син Руді) також закінчив Міннесотський Університет як інженер електрик, одружений та працює по своїй професії. Інші четверо онуків навчаються в університетах різних штатів Америки.

Ось коротка історія нашої родини. Ми ж залишилися вірні своїй дорогій парафії і продовжуємо брати заряд світлої енергії, яку ми дістаємо у нашому Святому Храмі та у громадській залі. Наше життя пов'язує нас з нашим минулим і майбутнім наших дітей.

ALEXANDER AND NEONILLA PACZKOWSKI, LIFE STORY

Neonilla Paczkowski

Turning the pages of my book of life, already 57 years have passed since I, Neonilla Olijnyk, took the last name of Paczkowski by marrying a man from Volyn - Alexander Paczkowski. I was born on November 11, 1924 in the village of Zavadske, in the Zolochvsk Region, Kharkiv District. My father, Hnat Olijnyk, was working in the laboratory in the Kongresiv sugar factory, my mother was “home engineer”. My grandfather Fedir Olijnyk was a teacher at Oleksandrivska secondary school (high school), in the same school that my aunt Iryna Fedorovna was teaching. I attended the same school too; the school was only two kilometers from my house. I was the only child in my family I was often bored, I amused myself by reading a lot and painting.

**Олександр Пачковський в 1963 р. вітає Владику Іоана Теодоровича.
Alexander Paczkowski greeting Metropolitan Ioan Teodorovych from Sts. Volodymyr and Olga**

Alexander Paczkowski was born in the city of Luck, Volyn District, also was the only child in the family. With the gust of the wind of the World War II he was also torn from his family and ended up in the DP (Displaced Persons) camp of Salzburg, Austria. In the camp he was working as a print setter and editor of a newspaper “Novi Dni”. In this beautiful place, in the poor DP camp we met, and wed. We came to America by a transport ship same way as more than 2000 other Displaced Persons did.

Forsaking the country of sorrows,
Like serfs, having no human rights;
We sailed to the land of tomorrow,
To you, fabled land, days and nights. (Wasil Uchimowycz)

We stepped onto the American soil on December 22, 1949. I think that we were a gift for America for Christmas, and for the three of us we got a gift of \$5, so that we could buy ourselves some food on the train. We were hungry, tired from traveling and from difficult life in general, without any money, or knowledge of the English language, only with our trust in God and our own strength that was not completely burned out we came by train to the State of Iowa. We were met by a protestant pastor and farmer Martin Stein. Later we found out that we were to work as farm-laborers at Stein's farm.

They fed us; they met us and warmed us physically, but our souls did not feel too warm. We had my parents with us and our 2-year-old son. The farming did not go well for us. My husband got ill and needed surgery. In the DP camp we knew of Fedir Cherny's family which immigrated to the USA, before us. They went to St. Paul, MN; so we wrote to them and my husband Alexander went to St. Paul, Minnesota. There he saw many of our people and also St. Michael's church. We asked the farmer to release us and again we were on the road into unknown...

Where is our fortune?
For you we are searching.
Just give us a chance, we shall use it.
America you are so attractive!
But will our attempt be effective? (Wasył Uchimowycz)

The farmer released us and helped us move to St. Paul. Even today we are friends with those people, and correspond with them. It was a very hard beginning – but we worked, got accustomed to everything, bought a house, and became citizens.

At about that time, Saints Volodymyr and Olga church was organized in St. Paul. We joined the church in 1951, and took a very active roll in the church life. Alexander was performing different functions in the parish government and I joined the sisterhood, helped with lunches, helped in the kitchen, and also during large celebrations decorated the hall and tables, brought flowers and other things so that the celebrations looked beautiful and festive. Iryna Dyka was also helping me to put tablecloths on the tables. We were setting tables for 150-200 people and we were using real china dishes. Oh, that was a lot of work! Suddenly, all those events of not so distant past are running past my eyes as if on a film strip.

When our parish got bigger, and we did not have enough space, we were able to buy a very big church on Portland and Victoria in St. Paul. The Saints Volodymyr and Olga Orthodox Church - that all sounds joyful and majestic. And here various events started in our young new parish. Father Vasyl Umanec was the initiator of forming a parish Saturday School. We had about 25-31 kids. All children understood Ukrainian language. To start, we had four teachers and they were: Antonina Chorewycz, Neonilla Maeser, Maria Towstopiat and Neonilla Paczkowski. Father Umanec was teaching religion and also paid attention to the discipline of the kids. Our curriculum included Ukrainian language, reading, writing and also geography and history of Ukraine. We have divided children by their age into 4 grades. It was a difficult beginning; people complained that we were not professional teachers. Did we really need for this age group of children and in such makeshift conditions a professional staff? ... At that time among us there were professional teachers, who self-importantly denied to help us. Some parents took their kids from our school and placed them in Greek-Catholic parish school, and we had only 25 kids. As time went on, we understood that some of the children were beginning to lose interest and habit of using Ukrainian language especially in their daily relations with American children.

In the Saturday school children learned to sing Christmas carols; on Christmas, after church service, children went to parishioners' homes to carol and greet people with Christmas. Children were driven by three adults Alexander Chorewycz, Sr., Mykola Swystun and Wolodymyr Wowk. In spite of crackling frost, snow and cold children with great joy went caroling; children were met with great excitement, they were treated with food and sweets. And in this way, for almost five years, we spent time on Saturdays with our children. And on Sundays children were always in a hurry to go to Sunday church services.

Our three sons Rudy, George and Michael all studied in the Ukrainian parochial school, they were altar boys in the church with father Vasyl Umanec. All three of them graduated from the University of Minnesota. Rudy lives in St. Paul, he is working for the city government as a cartographer; he designs maps for the city of St. Paul with Geographic Information Department, for the Police Department, for the Fire Department and also for all local events. He is working in this position for more than 35 years even though he has a degree in teaching. He speaks fluently Ukrainian. George lives in Oklahoma. After graduating from the University of Minnesota he also graduated from the Stanford University with a degree in Business Administration. He was abroad on commission for 2 years in Malaysia as president of Conoco Asia Pacific. Now he is a vice-president for Conoco Phillips 66. George speaks Ukrainian and also knows some Russian. When in 1978 he was in Moscow and other places on business, he usually did not need an

Alexander Paczkowski with candle holder which he made for the church.
Олександр Пачковський з підсвічником, який він змайстрував для церкви.

interpreter. The youngest son Michael lives in the State of Georgia; he also finished university with a degree in chemical engineering, he works in his profession. He is a Manager of Technology with Coating Systems Division at BTG Inc. Unfortunately he almost entirely forgot the Ukrainian language, although he understands it. On business, he frequently has to fly to Germany, Sweden, and Switzerland.

Alexander and I have one more joy and could brag about it, that with our help our grandson (Rudy's son) finished University of Minnesota with a degree in electrical engineering, he is married and works in his profession. The other four grandchildren are studying at the universities in different states.

And so this is a short history of our family. We are loyal to our dear parish and continue to receive a charge of light and energy from our Holy Church and the community. Our life ties us to our past and the future of our children.

УЧАСНИК СПОМИНІВ – РОКИ 1939-45 ПОДІЇ І ПІСЛЯСЛОВО

Василь ПАНЧУК

УКРАЇНО!

*І знову твій степ укритися кров'ю
Пожеж війни цілий світ горить, горить.
Наїзники в смертельному бою
Самі не знають хто з них має жити?*

По приході Советів в Західну Україну прийшов поділ громадян на бідняків, куркулів і на тих які мали більше землі наклали великі податки, а коли господар виконав це, наклали вдруге, до того, що люди не в силі були виконати. Один господар каже: Я поїду в район чи область добиватися права. Він поїхав. Йому в області сказали, що Сільрада в селі сказала, що то є право – і то все. Він думав, що то було так як за Польщі. Його вислали в Сибір.

Друга черга приходила на середняків і куркулів – під ту чергу підпадала і моя родина висилки на Сибір. Мама сушила хліб на сухарі і т. д. Багато людей тікали за річку Буг на німецьку сторону. Батько каже мені, якщо не хочеш їхати з нами на Сибір то іди за Буг.

Нас було двоє українців і один чех. Ми мали з собою ножниці до різання дроту на границі і перед Бугом я саме різав ножницями дрот в той час коли почалася стрілянина. Декілька моїх друзів перейшли на другу сторону, а я залишився на Советській стороні. Це було в Соколі, а по другій стороні був Рубелелів. Я вернувся і примостився в якійсь садибі до ранку і прислухався як люди вранці говорили якоюсь мовою. Я виліз із мого законспірованого місця, перелякав господаря. Він мене заспокоював, казав - будьте тихо і спокійно. Вони дали мені їжу, але думки були всякі – що буде далі? Господар сказав мені на другу ніч «Ви перейдете за Буг і буде добре.» Так і сталося – я перейшов на другу сторону і зустрівся із своїми друзями.

В Грубешеві нас тримали як в'язнів два чи три дні. Тоді нас випустили і давали пропозицію іти в Советський Союз як розвідка і давали гроші. Двоє моїх друзів погодилися, а я відмовився від того. При переході границі їх переловили і вони сиділи в Кременецькій в'язниці на Волині. Я залишився в Рубешеві. Тут я зустрівся з друзями із Володимира котрі вже були в Берліні, але прийшли забрати своїх рідних. Дехто мав жінок, дехто друзів. Тут я пербував два місяці. Мої друзі поїхали назад до Берліну, а нас п'ятьох вислали на роботу до баверів (фармерів) на річці Дунаю, недалеко від Відня. Мої друзі дали нам адресу, де ми будемо, щоб ми написали до них. Ми це зробили. Вони дали нам пораду щоб ми купили на станції квитки на потяг іпоїхали до Берліну.

В Берліні ми дістали документи – це була українська установа де головою був пол. Ф. Сишко «Стретрав Штельс». Дістали працю де виробляли частини до літаків. Мешкав я на Александер Пляц. Було тут українське національне об'єднання У.Н.О., де секретарем був отець Др. Володимир Левицький. Також була українська православна церква де настоятелем був отець Біляк, М. Ми мали свою домівку на Мар'янне Пляц, де сходилися щотижня.

Як вибухла війна між Німеччиною і Советським Союзом, нас готували в похідні групи іти на Україну. Так і сталося. Одного прекрасного дня ми залишаємо Берлін через Бреслау чи Вроцлав, переходимо границю між Німеччиною і Польщею – 10 кілометрів – і знову сідаємо на потяг і їдемо до Гребешева. Це все було зроблено Організацією. Тут переходимо знову границю між Польщею і Україною на Бузі. Інші, що не вміли плавати їхали на Руську Раву. Я добрався додому. Це були жнива. Тата не було вдома, а мама була на полі. Брат привіз маму з поля – це була радість, бо війна почалася 22-го червня, а родина мала їхати на Сибір 26-го.

Пригоди і Стрічі під час німецької окупації і партизанські дні, два чи три тора, три дії. Поліція українська переходить в ліс й заступає польське село Срільварків. Безладдя, зкрізь партизани потребують харчів. Заплановано щоб продовжувати свою працю, виправа на Вишневець була добре зорганізована і вдало все вдалося забрати. Вертаючись до табору, отаборились в Бориславецькому лісі. Скликали збірку роздати їжу, розставили варту, раптом від сторони шосе посипався град стріл з автоматичної зброї. Сторожа донесла що на нас напали німці – ворожий вогонь поранив «сотні». Журбу приніс другий зв'язковий, що проти нас не німці, а партизани. Зблизився кінотчик і переказав що його командир прислав, щоб стримати бій і перейти на переговори. Я був при охороні нашої організації «Ковпак». Його заступник «Руднов» Ковпак запитав – «А ви якіє, ми віділі Бульбовцов, Бандіровцов, а ви Мельниковци что всьо хорошо, нам нужно біть Германца, а ми пойдем і на то всьо положим свою руку.» На нашій стороні вже було 3-оє убитих. У Ковпака був знаний одного віз котрого влучила наша міна, де загинуло 4-5 осіб. Ковпак ішов в Карпати знищення поклад нас рани і Соли в Бохні і Велічко в Карпатах його німці розбили. Його заступник Рудусь загинув. Самому Ковпакові вдалось якось вирватися. По розбоєнню нашого відділу залишився один наш відділ на Лудчині під командою Ничаша. Добре зорганізований і повіт виховника Сольтиса, псевдо Черкас. Вони розносили летючки поясення людям. Польська поліція шаліла в терені.

Одного дня поляки і німці зловили зв'язкового, який заснув. Він мав при собі летючки в котрих було написано щоб німці припинили нищення українського населення. Партизана «Окуня» забрали з собою. Його не було 5-6 днів. Він вернувся і приніс новини, що німці хочуть увійти в контакт із тією групою людей на переговори. Ці вимоги слідуючі: 1) Негайно припинити терор німецько-польський, 2) Звільнити усіх в'язнів за винятком комуністів і бандитів, 3) Дати нам відповідну кількість зброї й амуниції на озброєння нашого першого Куреня для боротьби з польською і Советською владою, які разом діють на шкоду українського населення, 4) передати всю адміністрацію в українські руки, а німці лише лишаються зв'язковими. Німці нас вислухали і на 3 почки погодились. Це була перша стріча. Слідуюча стріча відбудеться в Луцьку. Зі сторони німців було два полковника, три майора, сотник Асмус з Лицько. Вийшло так, що на 3 точки вони погодились цілком, що на 4-ту точку вони не мають уповноваження. Що справу лише в Берліні можуть вирішити. Сторона українського Легіону Самооборони Збирання людей, що залишилися на Дубенщині і Крем'яничині. В Пучині зорганізовано український легіон котрий зробив велику працю свого існування. Вишкіл підстаршин 6-місячного курсу на майбутнє для Української Держави. Закватерували ми в Бискупичах Шльохтських сотні інші в Іванчах. Ту нашу чудову Волинь легіон боронив населення Грубешівщини від поляків. Як ми перейшли на польську територію, то не було ніякої справи боротися проти них, це їхня справа, де діяла А.К. армія Крива Скалиста.

Перед виїздом було розподілено по сотнях підстаршин по закінченню вишколу. Осінню акцію в Карпатах провадили проти комуністичних партизан. Друга виправа в Карпати. Вечером поверталися на місце постою де всі готувалися до виїзду. Лишень почали їхати боднами, але то було небезпечно. Прибули на станцію до Відня, яка була заповнена ріжними людьми. Тут були налети американських літаків. На протязі дня ще зупинилися в Гарці, переїхали на праву сторону до Мариборів. В Мариборів все було цілковито знищено і ми зупинилися в Прогресако на Австрійській стороні в селі Ужержшваце Шпільберед Мурек. Це була зима. Нам було

відомо, що цей час Дивізія Галичина перебувала в Словаччині, переходили в Югославію, де були партизани Тіто. Прилучення Легіону до Дивізії Галичина стало реальністю. Але офіційно повідомили непорозуміння з Ромком. Той сотник Макарушво переконував Ромко щоб він перейшов в Дивізію. Майор Гайкс, начальник штабу Дивізії, був задоволений Ромком. Пізніше німці знищили у спільних радах Дивізії з недовір'ям битви під Бродами. Раптом ми дістали вістку що стався прорив Советських частин на Угорщині по боках озера Балатон. Цей прорив відкрив дорогу на Австрійську сторону Фельбаху Гляйсенбергу. Пройшло кілька днів і ночей і недалеко Фельбаху в Австрії ми зустрілися з большевиками. Наступ був на дві сотні резервного Батальйону Дивізії Галичина. Командир не опрацював плану, і пізніше були погані наслідки. Але за кілька прибув на фронт 29-тий полк Дивізії. Дивізія стала напроти Советського українського фронту під владою Коневга. Полові Шандруків було дозволено відвідати фронт. Дивізії було доручено що при першій зустрічі з Альянтами перейти на їхню сторону. Точно о 2-гій годині ми прибули на фронт. Допомогали один одному, особливо амуніцією для кулеметчиків. В повній готовності посувалися на захід в Австрії і перед Югендбургом нас 4-5 отчайдухів вернулися назад до околиці Шпільсeld, де нам Австрійські жінки дали цивільну одежу і ми примостилися в баворів (фармерів) на роботу.

Якийсь час ми були в Австрії, а пізніше приїхали до Мюнхену. В 1949 році я виїхав до Англії. Тут нас було двоє. Ми вивпили апікації і подали до Американського консулату в Лондоні. Тому що ми до 39 р. були під Польщею нас відкидали 3 рази, бо ті що були в Корпусі Андерог мали першенство на виїзд. Нас покликали в 1955 році. Моїм спонсором було панство Качмарі. Як помер Петро Качмар, то те все перебрав Пилип Шайда і все закінчив як слід.

Приїхав я до Америки в 1955 році. В квітні я заізнався з панною Анною Новак, яка пізніше стала моєю улюбленою дружиною. Ми одружилися 3-го листопада 1956 року в Українській Православній Церкві Св. Михайла в Міннеаполісі. Нас вінчав отець Ярмолевич. Моя дружина Анна найшла мені роботу, де я працював 28 років, і з якої я пішов на пенсію. Наша донечка Ліда народилася 18 березня 1959 року. Її хрестив Отець Др. Володимир Левицький в Михайлівській Церкві в Міннеаполісі.

Тут я не можу оминати мою дорогу донечку Ліду, яка справляла нам три рази ювілеї нашого одруження – 25 років, 40 років і 50 років. Вона не забула, вона була тим ініціатором того всього, й Мама Анна була з того всього дуже задоволена і за те все дуже вдячна. Прожили ми 54 роки, було всього. Працювала Дружина тяжко в житті, як на довгій ниві – було справедливо, солідно і чисто, як джерело води.

Поклін Тобі, дорога Анна! Ти недавно в могилі, а для нас Ти завжди є жива! Ми уславити Тебе не маємо змоги, якою Ти була і завжди залишилася нею. Анно, моя дорога Анно, моя жартівлива. Анну на руки я брав, в очі дивився я сірі, і без кінця цілував, її личко рум'яне біле. Анно, моя дорога Анно, моя жартівлива навіть Ти так рано забрала могила? Ой ти, земле, ой ти чорна прийми тіло, не будь горда, а ти, Небо, прийми душу! Бог всесильний, життя змінне...

MEMORIES OF A PARTICIPANT OF EVENTS – YEARS 1939-45 EVENTS AND AFTERWORD

Wasył PANCHUK

UKRAINE!

***Your steppes again are covered with blood,
In the fires of war the entire world burned and burned.
Invaders in a mortal battle
Don't know who is supposed to live with whom?***

When Soviets came to Western Ukraine, they classified the people into poor have-nots and kurkuls (rich farmers), and those who had more land were burdened by very high taxes. As soon as the landowner fulfilled his quota, Soviet authorities taxed him again and again, to a point where they were unable to fulfill these demands. One landowner said: I am going to the regional authorities and I will demand my rights. So, he went. And he was told by the regional authorities that the village authorities said that these are their rights and that's that. He thought that everything would be just like during the Polish regime. But if he did not fulfill the demands, he was simply exiled to Siberia.

The second tier of taxation applied to farmers of moderate means – this is where my family came in. And my family was supposed to be exiled to Siberia too. My mother was preparing dried bread to take with, etc. Many people fled across the river Boog to the German side. My dad told me – if you don't want to go with us to Siberia, cross the river Boog. And so I did.

There were two of us Ukrainians and one Czech. We brought along scissors for cutting the wires on the border and I personally was cutting the wire with these scissors - right at this time when some shooting started. Several of my friends crossed the border, however, I stayed on the Soviet side. This was in Sokol on the other side was Rubleliv. I returned and stayed on somebody's farm and was listening until morning – people were talking in some kind of a different language. I crawled out from my hiding place and scared the owner. But he told me that everything is alright and that I must be quiet and not make any fuss. They gave me food, but I had all kinds of unhappy thoughts – what is going to happen to me? The farmer told me – “You need to cross the Boog river and everything will be fine.” And this is what I did – I crossed the river and was reunited with my friends.

In Hrubishev we were kept prisoners for about two or three days. Then they freed us and told us to go to the Soviet Union side and work for their reconnaissance. They were offering us money. Two of my friends went to the Soviets, but I rejected this proposition. My friends were incarcerated at the Kremenetz prison. I stayed in Rubishev. Here I met with my other friends from Volodymyr. They have already been to Berlin and came back to pick up their families. Some of them had wives, while some other ones had only close friends and relative. Here I stayed for two months. My friends went back to Berlin, but the five of us were sent to “bauers” (farmers) to work in the river Danube area, a short distance from Vienna. My friends gave me an address, so I could write to them and let them know just where we were. And we did that. They advised us to buy tickets at the railroad station and go to Berlin.

In Berlin we were given identification documents – this was a Ukrainian organization, the head of which was colonel F. Syshko (Stretraw Shtells). We got jobs in a factory which was making airplane parts. I lived on Alexander Place. Here was a Ukrainian national association of the UNO; the secretary of which was Dr. Wolodymyr Lewytkyj. There was also a Ukrainian Orthodox Church; Fr. Bilyak, M. was the rector of this church. We had our headquarters on Marian Place and we met once a week.

When the war between Germany and Soviet Union broke out, we were being prepared to go in groups to Ukraine. And it happened – one beautiful day we left Berlin and through Breslau, where we crossed the border between Germany and Poland – about 10 kilometers. Again we boarded a train and went to Grebeshov. All this was set up by this organization. Here we crossed the border between Poland and Ukraine on the river Boog. Some people who could not swim went to Russky Rava. I came to our home. My father was not home and my mother was in the field. My brother brought our mother home in a horse driven wagon. We were all very happy, because our entire family was supposed to leave for our exile in Siberia on June 26. And the War started on June 22!

Adventures and meetings during the German occupation, and partisan days – two or three camps and actions. Ukrainian police went into the forest and protected a Polish village Srilvarky. Disorder – partisans are everywhere and they need food. It was planned that we need to continue our work. We went to the Vyshnovetz village. This was well organized and we took back the village. When we returned to our camp, we settled down in the Boryslavsky forest. They called everyone together and distributed food. And everything was OK. When suddenly from the road there was shooting and a lot of shots from automatic weapons were fired at us. Our sentries told us that it was the Germans who attacked us. This enemy shootings killed hundreds. An equestrian came and told our commander to hold the fire and have some talks instead. I was with our organization called "Kovpak". Their guy by the name of Rudnov asked Kovpak (in Russian) – "What part of the army are you? Are you the Bulbovtsi, Banderivtsi, or Melnykivtsi? Everything is just fine – we need to kill the Germans. And we will put our hands over all of it." On our side we already had 3 who were killed. Kovpak had one wagon which was hit by our mine and 4-5 people died. Kovpak was going to the Carpathian areas; Soli was at the Bokhni and Velichko in the Carpathians. The Germans conquered all of them. Kovpak's assistant, Rudus, was killed. And Kovpak himself managed somehow to escape. After the defeat of our division, there remained only one part of it in Ludchin under the commandment of Nichasha. The county was well organized under the leader by the name of Soltis, pseudonym Cherkass. They distributed proclamations explaining to people what was happening. Polish police also raged in these areas.

One day, the Polish and the Germans caught one of the go-betweens who fell asleep. He had some proclamations telling the Germans to stop killing the Ukrainian population. They took the partisan by the name of "Okun" with them. He was gone for 5-6 days. He returned and told us that the Germans want to talk to this group of people. The demands were as follows: 1) To stop German-Polish terror immediately; 2) to set free all prisoners with the exception of the communists and criminals; 3) To give us weapons and ammunition for equipping our "kurin" (battalion) to fight the Polish and the Soviet forces, who together were persecuting the Ukrainian population, 4) To transfer all administration into Ukrainian hands, while the Germans are to remain only as contacts. The Germans listened to us and agreed on 3 points. This was our first meeting. The next meeting happened in Lutsk. From the Germans' side there were two colonels, three majors, and a captain by the name of Asmus from Lytsko. So they agreed on three points. While the 4th point they said that they don't have any authority to make an agreement. And that this matter can only be settled in Berlin. From the side of the Ukrainian Legion of Self-defense, the selection of people who stayed in the Dubenshchyna and Kremyanychchyna, in Puchin there was organized a Ukrainian legion which did a tremendous amount of work during its existence. They trained officers in 6-month training sessions which was very important for the Ukraine. We had headquarters in Byskuptchi Shlokhtski, while hundreds were in Ivanchi. Our great Volyn legion protected the population of Hrubeshivshchyna from Polish. Once we stepped into the Polish territory there was no need to fight them, it was their problem and the army of A.K. Kryva Skalysta was in charge of them.

Before leaving, our forces were divided in accordance with their training. The Fall action in the Carpathians has been conducted against the communists. We started moving by boats, but this was dangerous. We arrived at the Vienna station, where there were hundreds of various people. Here we were attacked by some American airplanes. During the day time we also stopped at Hartz and crossed to the right side, to Maryboriv. Here everything had been destroyed. We came to Progresako on the Austrian side to a village Uzherishvatze Shpielared Murek. This was happening in winter. We did know that at this time the Halychyna Division was in Slovakia and that they crossed to Yugoslavia, where Tito's partisans were stationed. Joining our Legion with the Halychyna Division became reality. However, officially there was a misunderstanding between Romko. The officer Makarushvo convinced Romko to join the Halychyna Division. Major Haiks, the head of the Halychyna Division was happy with Romko. Later the Germans destroyed the Division after discussions and suspicions during the Brody fights.

Suddenly we received information that Soviet forces were divided by the Lake Balaton. This break-through opened the way for the Austrian side to Feldbah Gleisenberg. Several days passed in Feldbah in Austria where we met the Bolsheviks. There were two reserve battalions of the Halychyna Division. The commander has not worked out a good plan. And later this brought poor results. However within several days the front was joined by the 29th battalion of the Division. We were helping each other, in particular the machine gun division. The Division was supposed to join the Aliants when they met them. Exactly at 2:00 o'clock we arrived at the front lines. We were helping one another, in particular with the ammunition for the machine guns. We were all ready and were moving to the west, to Austria. Right before Ugendburg 4-5 of us the "desperates" returned to the area of Speilseld, where the Austrian women gave us civilian clothing and we started working for the local farmers.

For some time we were in Austria, later we went to Munich. In 1949 I emigrated to England. There were two of us. We filled out applications and submitted them to the American consulate in London. Due to the fact that until 1939 we were officially under Polish occupation, we were rejected three times. Because people from the Korpus Andegor were the first ones to be let in. Then, in 1955, we were called. My sponsors were Mr. and Mrs. P. Kachmar. After Petro Kachmar passed away, everything was taken over by Philip Shayda and everything ended well.

I came to America in 1955. In April I became acquainted with Ms. Anna Novak, who later became my beloved wife. We were married in November of 1956 at St. Michael's Church in Minneapolis. Fr. Yarmolovych married us. My wife Anna found a job for me, where I worked for 28 years until my retirement. Our daughter Leda was born on March 28, 1959. She was baptized by Fr. Dr. Wolodymyr Lewytzkyj at St. Michael's Church in Minneapolis.

Here I must state that our wonderful daughter Leda organized three times our anniversary celebrations – the 25 year, the 40 years and the 50 years. She did not forget us and was the initiator of all celebrations and her Mom Anna was very happy and grateful for all this. We lived together for 54 years. There were all kinds of times. My wife always worked very hard. And our life has been wonderful – everything has been fair and great, like pure water springs.

I bow to you, my dearest Anna! Now you are in a grave, but to us you are always alive! We cannot glorify you enough – to us you are always as You were before and you remained the same to us. Anna, my dearest Anna, my always joking Anna. I embraced you, I looked into your gray eyes, I kissed you endlessly – your beautiful white face with blushing cheeks. Anna, my dearest Anna, why was it so soon that the grave claimed you? Oh, earth, you black earth, accept her body, don't be scornful, and you, Heaven, please accept her soul! God is Almighty and life is changing all the time...

СПОГАДИ СВІТЛАНИ ПАВЛОВОЇ

Світлана ПАВЛОВА

Я народилась і жила в місті Богодухові, Харківської області до 6-го червня, 1943 року. Пізнала вже в дитинстві і голод і холод.

22-го липня, 1941 року почалася Друга Світова Війна і наша родина пережила той жах, про який не можна навіть подумати.

Богодухів німці брали 11 днів. Головна вулиця імені Шевченка була спалена до тла. До нас з'їхались наші рідні з Белгорода, з Харкова та із села Сінного. Совети, коли відступили, вивезли всі харчі, а німці нічого не дали. Ми мусили ходити в поле збирати мерзлу картоплю і мерзлі солодкі буряки.

Моя мама, Ірина Дика, викладала в старших класах середньої школи німецьку і російську мови і німці її завербували до німецької комендатури бути перекладачкою. За її роботу давали їй хліб з проса і макуху; цим годувалася наша родина аж поки весною німці дали нам за містом у полі трохи землі, де ми посіяли гречку, сою, картоплю, буряки, квасолу, кукурудзу і соняшники.

Богодухів два рази переходив з рук в руки. Коли прийшли німці перший раз то вони почали вішати людей які працювали для советів, а пізніше, коли

совети вернулись то вони вішали тих хто мусів працювати для німців. Перший раз коли німці відступили ми не покинули місто, але другий раз ми вирішили залишити Богодухів. Ми не думали що назавжди покинемо батьківщину. Ми тікали бо Совети були за 30 кілометрів від Богодухова. Ми вискочили із школи і побачили колону одногорожан, які вже утікали. Серед них їхав один молодий білорус і він нас взяв на свого воза. І так ми їхали пару місяців з цим чоловіком, аж поки не зустріли маминого далекого родича, який взяв нас під свою опіку. З ним ми їхали аж до Німеччини.

І почалися наші інші страждання: спали ми на соломі, м'яса не бачили рік, їли те що попадалося нам на полі, або що дадуть люди у яких ми ночували. Тижнями їли тільки картоплю або кавуни. Проїхали Велику Україну, і перед кордоном Галичини в селі Вихрівка моя мама народила близнят в сільській хаті з допомогою акушерки нашого обоза.

В 1944 році зима була дуже холодна. І через 11 днів ми мусили рухатися далі в невідоме. У нас не було нічого

**Світлана Павлов, мама – Ірина Дика, брат –
Олександр (Шура) Дикий**
Svitlana Pavlov, mother – Irene Dyka, brother – Alexander Dyka

теплого. Немовлят замотували у мішки зпід картоплі; годувати немовлят не було чим. Спали на возі, а як був дощ то під возом а коли в хатах. Проїхали Галичину, зачепили трохи Польщі. Я ходила просити хліба і молока. Вночі зупинилися в Польщі в одному парку. Я пішла просити в місто молока, як жебрачка. Але молока мені ніхто з поляків не дав, і вранці мама мене розбудила і сказала, що померла Оля від голоду і холоду. Ми викопали ямку і поховали Олю. З нами їхав син священика і він прочитав похоронну молитву.

Знову зібралися всі і поїхали до Словаччини. Я працювали у словацких фермерів на полі, вибирала картоплю руками у піщаній землі. Коли верталася до мами, то з пальців текла кров. Там ми спали у стайні на цементній

підлозі, там де стояли корови. А звідти поїхали до Австрії і там попали до переходового табору - Страссенгоф. В таборі були дуже погані обставини, нас морили голодом і нас заїдали клопи. Через два місяці нас послали працювати до

німців, в село Гутенгоф де ми працювали у лісничого. Нас там було дві родини. Чоловіки працювали в лісі а жінки були з дітьми. Пізніше ми переселилися в Тріфтерн в хату лікаря. Хата стояла пуста, мала 5 кімнат, поселили в цю хату 5 родин.

По закінченню війни, ми довідалися про табір ДіПі, і в 1946 році ми переїхали в табір ДіПі в місто ("Pfarkirchen") Фаркірхен до табору ("Auchbau") Аухбау. Тут я поїхала вчитися на машиністку. З Аухбау нас перевезли до міста "Landsgut". Там ми були в двох різних таборах в американській зоні, спочатку в українському таборі, а пізніше в сербському. Звідти я поїхала до Регенсбургу вчитися на медсестру. Після закінчення, я працювала медсестрою у жидівському таборі у лікарні Цельдмокінг. За деякий час мене перевели до іншого жидівського шпиталю в Айгенфелд. В кінці 1949 року нас перевезли з Ландсгута до табору в Шлесгам, коло Мюнхена. Тут я працювала в амбулаторії медсестрою. Тут ми почали оформлятися до виїзду в Америку. Після довгих скрінгів (перевірок), в 1951 році поїхали до Америки кораблем Генерал Стіварт.

Ірина Дика, Світлана Павлова, Брус та малий Федя і Тамара (Павлова) Козін
Irene Dyka, Svitlana Pavlov, Bruce and little Fedya and Tamara (Pavlov) Kosin

провадив Володимир Вовк; також до танцювального гуртка під керівництвом Бориса

Миронюка, і належали до гуртка гри на мандоліні під керівництвом Михайла Мірзи. Приймали і приймаємо дуже активну

Наташа Павлова та її сестра Тамара Косін в 2008 році демонструють і розпродають українські писанки під час Великоднього Розпродажу Печива та Писанок.
Natasha Pavlov and her sister Tamara Kosin in 2008 during Easter Bake Sale.

участь в святкових обідах та базарах-розпродажах при церкві. Провадимо лекції писання писанок під час базарів при церкві. Моя дочка Тамара і я помагали розчищати ліс і готувати місце на побудову нової церкви Св. Катерини. Я зробила декілька обідів для парафіян. Допомогала ліпити вареники на продаж. Часто пекли печиво для обідів в церкві. Купила і подарувала два підсвічники для церкви, цементний стіл і лавки для садочку біля церкви. Багато разів приїздила в будні дні до церкви готувати і подавати обіди для різних американських груп, які приїздили щоб познайомитися з нашою церквою.

the ground because the Germans heavily bombed the city. Our relatives came to us from Belhorod, Kharkiv and from the village Sinne. The Soviets, before retreating, either took with them most of the foodstuffs, or destroyed them. The Germans did not provide any food for the population. We had to go to the fields and try and find either some frozen potatoes, frozen sugar beets, or whatever...

My mother, Iryna Dyka, taught German and Russian languages in high school and the Germans recruited her to work for them as translator in their command headquarters. For her work she received millet flour bread made from millet siftings or mesh ("makukha") - stuff left after the oil was squeezed out from the sunflower seeds. These were our main provisions until spring when the Germans gave us a small plot of land on the outskirts of town, where we planted potatoes, beets, peas, corn, buckwheat, beans, lentils and sunflowers.

Bohodukhiv changed hands twice during the war. When the Germans came the first time they hanged many people who worked for the Soviets, and later, when the Soviets returned they hanged people who were forced to work for the Germans. When the Germans retreated the first time, we did not leave our town, but the second time we decided to leave

В 1953 році відкрилася церква Св. Володимира й Ольги і ми записалися до парафії.

За деякий час була куплена нова церква на Портланд і Вікторія Авеню. На прохання отця Василя Уманця та Галини Леонідовни Рябокiнь, в 1963 році, я почала учителювати в суботній школі при парафії.

Ціла наша родина довші роки працювала на добро парафії. Моя мама, Ірина Михайлівна Дика, посвятила багато часу церкві. Довший час вона була секретаркою парафіяльної управи, часто допомагала в кухні, під час великих обідів, які давала наша парафія. Мама застеляла і прикрашала багато столів - може 15-20; збирала гроші на квіти для плащаниці. Мій брат, Олександр (Шура) прислужував у церкві, співав у хорі, належав до танцювальної групи, грав на піаніно на концертах в церкві. Я

також була культурним референтом при парафіяльній управі, започаткувала клуб гумору. Ми збиралися раз на місяць і весело проводили час. За дозволом парафіяльної управи я запросила на наш вечір юмориста Ростислава Василенка з Канади. Мої діти, Наташа, Альоша і Тамара, належали до групи бандуристів, яку

SVITLANA PAVLOV'S REMEMBRANCES

Svitlana PAVLOV

I was born and lived in the town of Bohodukhiv, Kharkiv Region, until June 6th, 1943. Even in my early childhood I already suffered famine and cold.

World War II started on July 22, 1941, and our family lived through the horrors of war which most people cannot even imagine. It took Germans 11 days to occupy Bohodukhiv. Buildings on the main street (Shevchenko Street) burned to

Bohodukhiv. However, then we never thought that we would have to leave our Fatherland forever. We fled because the Soviets were only 30 kilometers away from Bohodukhiv. We were at school, but when we saw a mass of people fleeing the town, we ran out of school and joined them. Among them was a young Belorussian who took us onto his wagon. And this is how we traveled with this man for several months until we met a distant relative of my mother's who took us under his care. With him we rode all the way to German.

Now our other sufferings started: we slept on hay spread out in the fields, under trees, etc. We did not have any kind of meat to eat for a whole year. We ate whatever we could find in the fields, or whatever some nice people gave us. For weeks we had only potatoes and watermelons to eat. We traveled through Eastern Ukraine and came to the border with Galicia in Western Ukraine to the village of Vykhrivka where my mother gave birth to twins with the help of a midwife who was in the group of people traveling with us. The winter of 1944 was very cold. And after 11 days we had to go on into unknown. We had no warm clothing. The twins were wrapped in potato sacks; there was no food to feed them. We slept in a wagon, and when it rained we slept under the wagon or, if we were lucky, in local people's houses. We traveled through Galicia, and then to Poland. At night we stopped in a park in Poland. I went into the city begging for milk for the twins. I felt like a beggar. But the Poles would not give me any milk, and in the morning my mother woke me up and told me that Olga (one of the twins) died from hunger and cold. We dug a grave and buried Olga. Retreating with us was a priest's son who said the funeral prayer. We all gathered again and went on to Slovakia. I worked on a Slovak farm in the field, digging potatoes in sandy ground. When I returned from the fields my fingers were bleeding. There we slept in a barn on cement floor right along with the cows. From there we made it to Austria and wound up in the Strassenhoff transit camp.

Володимир і Світлана в День їхнього весілля 15 листопада 1953

friend of ours from Germany. We arrived on November 30, 1951. And this is how we started a new chapter of our life in America. I started working in a shoe factory, cutting the linings and soles for the shoes by machine. The work was very hard, the air in the factory was polluted - a lot of dust and many chemicals. I came to St. Paul at the end of January 1952 to Volodymyr Pavlov and his family. Again I started looking for work. After a short time I found work at St. Joseph's hospital as an assistant nurse. In two months, my mother and brother Shura also came to St. Paul.

**Наташа і Альоша Павлови грають на мандолінах.
*Natasha and Alyosha playing the mandolins.***

Situation in the camp was terrible, we were starving and we were being eaten by bed bugs. After two months we were sent to work for the Germans. In the village Huttenhoff we worked for a forester. There were two families. The men worked in the forest and the women tended the children. Later they moved us to Triftern to a doctor's house. The house was abandoned, it had five rooms, and five families were settled in this house.

After the end of the war, we found out about DP camps (Displaced Persons camps), and in 1946 we moved to Aufbau DP camp in the town of Pfarrkirchen. There I studied typing in the city of Ingolstadt. From Auchbau we were transferred to the town of Landsgut. There we lived in two camps in the American zone - the first one was a Ukrainian camp, and the second a Serbian camp. There I studied nursing in the city of Regensburg. After completion, I worked as a nurse in a Jewish camp in the hospital Tselmoching. After a some time they transferred me to another Jewish hospital in Eigenfeld. At the end of 1949 we were transferred to Landsgut to a camp in Schleissheim, near Munich. Here I worked as a nurse in the ambulatory ward. In this camp we began filling out papers for our emigration to America. In 1951, after thorough screenings, we sailed to America on the ship *General Stewart*.

In New York each one of us was given \$5 and were put on a train to Philadelphia to our sponsor, a friend of ours from Germany. We arrived on November 30, 1951. And this is how we started a new chapter of our life in America. I started working in a shoe factory, cutting the linings and soles for the shoes by machine. The work was very hard, the air in the factory was polluted - a lot of dust and many chemicals. I came to St. Paul at the end of January 1952 to Volodymyr Pavlov and his family. Again I started looking for work. After a short time I found work at St. Joseph's hospital as an assistant nurse. In two months, my mother and brother Shura also came to St. Paul.

In 1953, on November 15, I married Volodymyr Pavlov. We have three children: Natasha, Alyosha, and Tamara.

In 1953 Saints Volodymyr and Olga Church opened and we became very active members of the parish. After awhile a new church building on Portland and Victoria was purchased. At the request of Fr. Vasyl Umanec and Halyna Leonidovna Riabokin, in 1963, I began teaching Saturday school at the parish.

Our entire family worked for many years for the good of the parish. My mother, Iryna Mykhailivna Dyka, dedicated a lot of time to the church. She was the parish secretary for a long time, assisted in the kitchen during many of the parish dinners. My mother covered and decorated the tables for the festivities; collected money for flowers for the plashchanytsia (sepulcher representing Jesus Christ's tomb on Good Friday). My brother, Oleksandr (Shura) was an altar boy, sang in the church choir, belonged to a dance group, and played the piano at concerts in the church hall. I also was the cultural liaison at of the parish and started a club of humor. We got together once a month and had very happy times. With the approval of the parish council I invited to this group's gathering a well known humorist from Canada, Rostyslav Vasylenko. My children, Natasha, Alyosha, and Tamara, belonged to the Bandurists group under the directed by Volodymyr Wowk. They also participated in the dance group under Borys Myroniuk's choreography, as well as to the mandolin group under Michael Mirza's directorship. We always participated and continue to actively participate in the church's holiday luncheons, bazaar sales, etc. We give lessons in Pysanky writing (Easter egg decoration) during church bazaars. My daughter Tamara and I helped to clear the trees and shrub

preparing the land where our new church of St. Katherine was to be built. I made several lunches for the parish. I helped make varenyky (pierogi) for sale. I often baked sweets for the church lunches. I purchased and donated two candle holders for the church, a stone table and bench for the church courtyard. I came many times during the week to help prepare and serve lunches for various American groups that came to learn about our faith and church.

ПАВЛО ЙОСИПОВИЧ І ОЛЬГА ФЕДОРІВНА ПЕТРЕНКО, ТА ДЕЩО ПРО ДОНЬКУ МАЙЮ (МАРІЮ), ЇЇ ЧОЛОВІКА ОЛЕГА ГРЕГОРЕТА, І ЙОГО БАТЬКІВ - СЕРГІЯ ТА ЛЮБОМИРУ ГРЕГОРЕТ

Майя (Марія) Грегорет (Петренко) на базі написаного Ольгою Федорівною Петренко

Павло Йосипович, Ольга Федорівна Петренко та їхня донька Майя прибули до Сейнт Полу, Міннесота, 8-го серпня 1950 року. Коли вже були на еміграції в 1943 році, в Берліні і Майї було 13 років, вона була охрещена і дістала ім'я Марія. А вже в 1961 році вона одружилася з Олегом Грегоретом.

Павло Й. Петренко народився 15 листопада 1903 року в селі Котельва, а жив в селі Рублівці, Полтавського округу, в Україні. Його батьки – Йосип Миколаєвич та Пелагея Павлівна Петренко мали крамничку в селі, до якої привозили крам з Полтави, а також мали землю, яку обробляли. Працювали багато і тяжко, але не бідували і мали основні достатки для своєї великої родини. Павло був їхнім першим сином; також були сестри – Маруся, Саша, Таня, Анастасія, та брат Леонід.

Ще малого 4-ьох річного Павла адоптувала і забрала жити до себе, родина родичів Папуців, які були заможні, але бездітні. Йому було не легко в такому молодому віці бути відірваним від своєї рідної родини і його часто привозили до Петренків побавитися з сестрами, та братом. Змалечку Павло був здібний до науки і його послали в Богодухівську гімназію, щоб здобути освіту. Тут він мусів жити сам в знайомій Петренкам родині. Він дуже любив книжки, які заміняли йому родину, друзів та іграшки.

Все було б добре, але... в 1917 році почалася більшовицька революція. І на 14-му році життя, Павлові довелося зазнати великого лиха. Царську владу, яка була до цього часу в країні, було скинуто і владу перебрали комуністи. Комуністична влада нищила все старе, вбивала багато невинних людей, особливо заможніших. Таке робилося і в селі Рублівці. Нагрянула банда революціонерів і забрала шістьох чоловіків з заможніших родин, як закладників, між ними і Павлового батька Йосипа. Тримали їх в комірчині приміщення для пожежників, чекаючи на розпорядження вищої влади. 14-літній Павло носив їжу тим нещасним шістьом, та передавав вістки співчуття від їхніх родин. Він запам'ятовував хто і що з затриманих прохав переказати своїм родинам. Так пройшло кілька тижнів – раптом на село напали вояки, які були проти комуністів, а комуністи, тікаючи, погнали усіх шістьох у ліс, наказали їм викопати яму, та й і розстріляли їх – закопали і втікли. Павло все це бачив, бо ховався у лісі поблизу....

Тим часом, революціонери перемогли, захопили владу і комуністи пускали свої гасла, як то буде змінено життя на краще і що буде воля. Нажаль нічого такого там не було. Усі мусили робити все за наказами комуністів, а якщо хтось сумнівався або мав якісь запити, то таку людину зразу ж заарештовували і засиляли далеко на північ, в Сибір, в концтабори, або розстрілювали.

Павло підріс і поїхав до міста Полтави. Там організували Інститут Народньої Освіти (ІНО), себто університет переважно педагогічного напрямку. Павло успішно склав іспит і зробився студентом філологічного відділу, де він вивчав українську та слов'янські мови, літературу, історію України та світову історію.

Коли він скінчив ІНО в Полтаві, то поїхав до Харкова вчитись на докторат. Успішно закінчив і дістав диплом наукового робітника, себто, дістав докторат і почав працювати як професор Харківського Університету. Він викладав у Харківському Університеті, а також далі вивчав українських письменників і написав декілька книжок, які були видані в Україні, та пізніше на еміграції. Серед них: "Марксистська метода в літературознавстві," "Похорон Тараса Г. Шевченка", "Григорій Квітка", "Іван Котляревський критично-біографічний нарис", "Полтавка" (вступ і редакція), "До ідеологічного обличчя Марка Вовчка", "Творча Путь Марка Вовчка", "Шевченко поет і мистець", "Полонянки", "Григорій Квітка в історичному процесі культурно-національного самовизначення українського народу", "Коло джерел нашого відродження", "Трагедія Миколи Хвильового", "Три літа", "Під прапором мистецтва", "Естетичне вірую Миколи Євшана", "Українські ваганти", статті й рецензії в журналах історико-літературного характеру в журналах "Краківські Вісті" та "Вінницькі Вісті," та книжку "Один з останніх могікан" про Дмитра Федоровича Солов'я, українського статистика, який також опинився на еміграції в Сейнт Полі, Міннесота.

Павло Йосипович одружився з Ольгою Федорівною Хижняк. Вона також закінчила Полтавське ІНО, дістала диплом учительки вищих класів школи в галузі природознавства, зоології, анатомії, і була учителькою в Харкові.

Ольга Федорівна Хижняк народилася 27 лютого 1904 року в селі Красні Луки, біля Полтави. Її батьки Федір Іванович та Параскева Михайлівна (Бідакова) Хижняк жили на хуторі. У них було п'ятеро дітей – Вася, Гриша, Оля, Соня, та Ваня. На хуторі було дуже трудно жити, особливо зимою, коли все навкруги було занесене снігом і не можна було вийти з хати часом навіть цілий місяць. Федір Іванович (батько Ольги) був мисливцем і виїжджав на охоту по декілька тижнів, лишаючи жінку з дітьми самих. Діти дуже раділи, коли бачили з вікна, як тато їхній нарешті приїжджав на коні додому та привозив зайців, диких качок, тощо.

Пізніше переїхали до міста Полтави, де купили маєток - хату для їхньої родини, з додатковою хатою, яку здавали квартирантам, та приміщення для корів, коней, тощо, також фруктовий садок і огорода. Всі харчі були з їхнього маєтка, який, звичайно, треба було доглядати, вирощувати городину, тощо. Оля вчилася в гімназії для дівчат. Ось почалася війна і революція. Прийшли до влади комуністи і через деякий час вигнали всю родину з хати.

В той час Оля вже вчилася в ІНО в Полтаві на вчительку біології, закінчила науку і викладала в школі. Зустрілася з Павлом Петренком, з яким одружилася в 1929 році. У них була одна дочка, яку назвали Майя, а пізніше, вже на еміграції (в Берліні) охрестили Марією.

Часи мінялися, життя ставало все труднішим. Колгоспи, в які перетворилися маєтки, які раніше належали заможним селянам, продукували недостатню кількість продуктів для харчування населення України, бо коли фарми оброблялися не власниками землі, а просто людьми примусово працюючими і мало одержуючими за свою роботу, значно зменшилися кількість і

якість вирощеної городини, фруктів, молока, м'яса з худоби, тощо, бо люди за все це дбали не так як хазяїни, а просто мусили робити все так, як прикажуть. Колгоспами часто керували недосвідчені начальники призначені комуністичною владою. Багато чого пропадало на складах поки доходило до ринку.

В 1932-1933 році комуністи створили штучний голод на селах, для того щоб було легше приборкати людей і притягти їх до колгоспів. На селах зовсім не було харчів – влада забирала усе, не лишаючи селянам нічого на прожиття. Почали люди умирати з голоду. Деякі пішли до більших міст, де випрошували "кусочок хліба" у людей.

Почалися розгортатися неспокійні часи. В країні почалися масові арешти. Багато вчених, учителів, письменників, та інших людей з вищою освітою позаарештовували і позасилали в Сибір, на Воркуту, на Соловки і т.д.

Родина Петренків – Павло, Ольга та Майя Петренко – жила в Харкові вже пару років. Аж тут, комуністи вигнали з хати матір Павла та двох дітей підлітків. Вони всі повтікали до Харкова і жили у квартирі Петренків, яка складалася з двох кімнат. Мати, Пелагея, найнялася нянькою доглядати дітей у якійсь родині. Молодша сестра та брат жили деякий час з Петренками, аж поки закінчили середню школу вже в Харкові; сестра Наця (Анастасія) вийшла заміж і зробилася вчителькою молодших класів, а брат Леонід працював столяром.

Батько Ольги Федорівни мусів забратись з Полтави, щоб його не заарештували або не розстріляли комуністи. Він також декілька місяців жив з Петренками в Харкові (більшістю в сараї), плів гамаки та робив кольорові м'ячі, які продавав коло парку або на розі популярних вулиць, таким чином підробляючи на харчі та на малесеньку напівпідвальну квартиру в Полтаві, де лишилась його жінка Параскева та двоє молодших дітей.

Також у Петренків, у Харкові, жили по декілька тижнів або й місяців інші родичі та знайомі Петренків та Хижняків, яких порозкуркулювали, повиганяли з хат, або яким загрожував арешт комуністичною владою.

Одного разу 29 грудня 1934 року, до квартирі Павла Йосиповича та Ольги Федорівни Петренко прибули представники влади в так званому "Чорному Вороні" (чорна вантажна автомашин-вагон), зробили обшук, нічого не знайшли, але Павла Йосиповича забрали і заарештували. Довго велось слідство – сидів він декілька місяців в "одиночці", дружина Ольга приносила і передавала харчі, білизну, тощо. Так він пробув ніби під слідством декілька місяців, а потім, як і багатьох інших, без суду, засудили по т.зв. 58 статті за "контрреволюційну діяльність", якою він ніколи не займався, і присудили вислати на заслання, на північ, в Ухто-Печорський табір примусових робіт на 5 років. Там Павло Йосипович працював дуже тяжко – будував баржі, було дуже холодно, їжа була мізерна, був дуже хворий, чуть на помер. Але якось витримав усі 5 років, на які був засуджений, і повернувся до родини в Харків, де Ольга Федорівна учителювала, а Майя вже ходила до школи.

Тим часом, дружина Ольга, залишилася сама з донькою Майєю. Учителювала в Школі №100, ховалася, щоб і її не заслали. Удалося їй пережити ці часи змінивши фах учителювання з природничого відділу на математичний та викладання німецької мови. Так, серед нового оточення учителів інших галузей їй удалося тримати в секреті той факт, що чоловік її був заарештований владою, і в такий спосіб уникнути бути заарештованою також, та щоб Майю не відіслали комуністи в сиротинець, якщо обоє батьків були б заарештовані.

Ольга Федорівна, Майя та Павло Йосипович Петренко в 1941 році.

Olga Fedorivna, Maya and Pavlo Yosypovych Petrenko in 1941.

В середині 1939 року срок заслання Павла Йосиповича закінчився і його випустили, але заборонили жити у великих (обласних) містах України. Прийшлося йому переїхати до містечка Ліпецьку, коло Воронежа, в Росії. Там він влаштувався на працю бухгалтером в міській водопровідній конторі. Дружина Ольга та Майя приїжджали відвідувати його влітку, коли були перерви в школах. Через пару років Павло Й. удалося переїхати ближче до Харкова і влаштуватись на роботу в сільській школі в селі Олексіївці, коло Лозової, приблизно за 150 кілометрів від Харкова, де він викладав українську мову і літературу в десятиріччі. Так пройшов рік.

Тоді почалася Друга Світова Війна – Німеччина атакувала Советський Союз – 22 червня, 1941 року, коли родина Петренків збиралася перший раз поїхати разом на вакації. Ольга Федорівна купила була так звані "путівки" – тобто квитки на потяг, та кімнату на два тижні в Криму, де вся родина хотіла провести разом два тижня на вакаціях. Вже й квитки на потяг дістали, складали речі у валізки, Майя віддала свою пташку в клітці подружці-сусідці (Каті Власенко) на догляд. Коли раптом сказали по радіо, що буде говорити Молотов, секретер закордонних справ Сталіна. Він оголосив, що вибухла війна між Німеччиною, на чолі якої був Фюрер Гітлер, та Советським Союзом, на чолі якого був Вождь Сталін. Так і не вдалося поїхати в Крим... Ольга Федорівна одразу ж поїхала на вокзал і їй повернули гроші за квитки. Також вона пішла до банку, де у неї було заощаджено трохи грошей, і їй ще вдалося забрати ті гроші. На другий день вже не можна було цього зробити – влада заборонила. Німці в ту ж ніч вже бомбили Київ та інші міста ближчі до кордону і швидко захоплювали міста і села та просуvalися в глибину України.

Добре було, що Родина Петренків ще нікуди не виїхала, а то могли б десь застряти – потяги ходили не регулярно, почали бомбити великі міста, включно з Харковом.

Павло Й. поїхав до Олексіївки, щоб далі учителювати, а Ольга Ф. з Майєю залишились у Харкові.

Через пару тижнів, учнів старших класів школи №100, разом з вчителькою Ольгою Ф. та іншими вчителями, відправили на потяг, а потім посадили в товарні грузовики, і відвезли до колгоспу коло Харкова, де учнів заставили допомагати в колгоспі – сапати бур'яни, збирати жучків-шкідників з кущів картоплі, і таке інше. Поїхала туди з мамою і Майєю, хоч їй тоді було тільки 11 років, бо не було з ким залишатися в Харкові. Майя також працювала разом з старшими учнями, хоч і не мусіла – вона дуже любила працювати з рослинами, і поправді сказати, добре знала як виглядає молода рослина кукурудзи, картоплі, чи моркви, краще від старших учнів з міста, які цих рослин ніколи не бачили – отже вона допомагала старшим учням розпізнавати рослини городини і виполювати не городину, а бур'яни.

Восени повернулися в Харків Ольга Ф. Почала вчителювати, а Майя почала знову вчитися в школі. Німці бомбили місто. Незадовго, німці зайняли Харків. Зима того року була дуже холодна. Було трудно і німцям і населенню. Павла Й. війна застала в Олексіївці, за 150 км. Від Харкова. Якось йому удалось прийти звідти пішки до Харкова, до родини. Спочатку жили на вул. Мельникова №8, де була квартира Ольги Ф. з Майєю. Це був п'ятиповерховий великий будинок, в якому жило 100-150 родин. Не було більше води у водопроводах, будинки не опалювались, не було керосину для примусів та керосінок на яких люди варили собі їжу, не було електрики, не було їжі в місті, до крамниць більше нічого не доставляли.

Були то тяжкі часи – до Харкова не доставляли ніяких харчів – почалася голодовка. Багато людей у місті просто помирали з голоду. Павло прийшов пішки з Олексіївки до Харкова. Родина Петренків якось вижила – Ольга влаштувалась працювати в ідальні для старих людей, яку дозволили німці, мабуть так мусіло бути, щоб з інтернаціонального погляду виглядало, що вони дбають за населення. Продуктів туди давали дуже мало – було борошно, десь діставали яйця, діставали кропиву (її можна їсти, якщо ошпарити кип'ятком – тоді вона подібна на шпінат). Ольга зробила “кисле тісто”, яке вживалось замість дріжджів, лишаючи кожен день приблизно з кілограм тіста, до якого на другий день добавляли муки, замішували, тісто сходило, і тоді виробляли і пекли хліб. Варили ріденький суп затірку – з яєць, кропиви, та борошна. Павло почав ходити на села, де промінював нитки для вишивання «Муліне» на зерно – один моток «Муліне» за шклянку непомеленої пшениці, або за буряки, картоплю, тощо. Але всього цього було дуже мало – адже багато не можна донести на плечах. Отже проміняли самовар одному німцеві за 4 хлібини, які Ольга Федорівна посушили на сухарі і кожен з нас діставав по 4 сухарика на день.

Великий будинок на п'ять поверхів, де жили Петренки, не опалювався – центральне опалення (батареї з водою) не працювало, бо не було вугілля. Ольга змайструвала піч з цегли і глини та з заліза і залізних водостічних труб, навіть з духовкою, на якій можна було щось зварити та спекти, а також трохи обігріти одну маленьку кімнатку. Трубу (димохід) випустили через вікно. Майя лазила по розбомблених будинках, де збирала дерев'яні дощечки (паркет) з підлог, а також книжки, для палива. Води також не було – треба було ходити на річку Лопань, яка на щастя була тільки за два бльоки від будинку. Майя ходила з відрами, набирала воду через прорубану ополонку і приносила воду додому на п'ятий поверх. Влітку, далеко за містом, куди треба було ходити пішки, дозволено було посадити огорог. Працювали тяжко, щоб обробляти ходили далеко пішки – та майже нічого не дістали – не було як поливати і достатньо доглядати.

Наступної осені Павло Йосипович пішов на село коло Мерефи, за 50 км. від Харкова, де німці дозволили мати школу десятирічку. Він найнявся там вчителювати, бо йому ще й дозволили там посадити огорог. Влітку Майя з татом ходили туди пішки ціле літо кожні пару тижнів, щоб обробляти огорог. Урожай був добрий. Але ж, як його доставити в Харків? Ольга Федорівна була завжди дуже винахідлива – також знала трохи німецьку мову. Вона знайшла одного німецького офіцера, який вже десь там коло Харкова оселився з групою німецьких військових, і тому що їм набридало їсти військові рації, вони вирішили завести свиней, тощо – отже їм потрібна була городина щоб тих свиней годувати. Також той німець мав завдання посилати величезні вантажні машини якраз в те село, де був наш огорог, і звідки німці мусіли привозити величезні соснові колоди в Харків. Проміняли частину городини за перевіз німцям, а останнє німці привезли в Харків до нашої квартири, ще навіть дали нам декілька соснових колод на опалення. Нічого з цього не використали, бо в скорому часі прийшлося покинути Харків. Удалося повідомити Павлову сестру Нацю та її чоловіка Шуру Бірюкова, які жили з двома дітьми в пригороді Харкова на Шатилівці. Так і не знаємо, чи вдалося їм використати ту тяжко придбану городину?

Під час німецької окупації українці думали, що може німці дозволять їм розбудовувати Україну і почали організовувати різні установи, як наприклад “Просвіту”, де почали відроджувати українські традиції, побут та звичаї, святкували Шевченківські дні, Великдень, де Майя вперше побачила величезні спечені Паски. Але все це скоро закінчилось – почалися знову бої – Совети захопили на деякий час Харків. Павло Йосипович та інші люди, які брали участь в українському русі, виїхали в Київ, бо боялися, що комуністи їх повбивають.

Німці знову захопили Харків. Павло Йосипович повернувся, але не надовго. Советські війська знову почали наступати на Харків. Наша родина, як і тисячі інших, боялися, що Совети їх знову заарештують і або розстріляють, або зашлють на Сибір. Виїхали потягом у Вінницю – там прожили декілька місяців. Звідти ця група людей попала до містечка Катовиці, в Польщі, де був переходовий табір для «Остарбайтерів» (робітників зі Сходу), яких німці посилали на роботи в їхніх заводах амуніції, тощо. Але становище Гітлерівської Німеччини погіршало – вони почали програвати війну.

З допомогою старих українських імігрантів в Німеччині, нашій родині вдалося потрапити в Берлін, який в той час бомбили майже кожної ночі англійці – було дуже страшно, але пережили й це. В Берліні ми перебували декілька місяців, де Павло Й. та Ольга Ф. працювали при Українському Комітеті. Цей Комітет послав родину Петренків в Краків (Польща), де Павло Йосипович читав по радіо літературні передачі для українських «Остарбайтерів». В Кракові жили приблизно 9 місяців. За харчами треба було їхати двома трамваями до Українського Комітету в Кракові, де видавали зварену вже їжу в кастрьольках. Це завдання доручили Майї. Так прожили декілька місяців. Повернулися в Берлін, де жили разом з родиною Рябокониїв. Пізніше родина Петренків попала з групою (150 осіб) українців до Бад Нендорфу в Німеччині. Тут нас застала перемога Альянтів над Гітлером. Бад Нендорф захопили Американці. Хотіли нашу групу віддати назад до Советів, але раптом приїхав до нас гарний, чорнявий молодий українець - Михайло Куданович (пізніше отець-настоятель православних церков в Міннесоті) – і зазделегідь повідмив нас про це. Всі люди різними способами повтікали звідти в Гановер, де вже почав організовуватись великий табір (десь 5,000 осіб) для Переміщених Осіб (DP – Displaced Persons). Гановер був приділений до так званої Англійської Зони.

В Гановерському таборі ми перебували від 1945 року аж до серпня 1950 року, коли виїхали до Сполучених Штатів Америки. Тому що в цьому таборі зібралось так багато людей, і всі ці люди мали перебувати там декілька років, Павло

Йосипович, Ольга Ф. Петренко та інші вчителі по фаху, на чолі з Хомою Семеновичем Рябоконем, зорганізували дуже гарну школу, яка дала змогу багатьом дітям вчитися далі і надолужувати роки навчання, які вони пропустили під час війни.. ГанOVERська Таборова Школа Імені Лисенка була перевірена і заакредитована місцевою владою і признаною середньою школою. Вчителі були добре кваліфіковані, бо були фахівцями. В цій школі було три випускних класів. Завдяки добрій освіті, випускники школи могли вчитися далі в університетах, коли попали в Америку, або в інші країни. Багато з них так і зробили, і пізніше це їм дало змогу дістати цікавіші праці, які оплачувались непорівняно краще. Вчителі викладали безкоштовно.

Майя закінчила цю таборову школу в 1947 році і поступила в німецький бізнесовий коледж для перекладачів (Ebel Institute), де вона вчила англійську мову та інші предмети потрібні для секретарської та перекладницької роботи. Вона закінчила цей коледж влітку 1950 року, а в серпні цього ж року родина Петренків емігрувала до Америки. Приїхали в Сейнт Пол, Міннесота, де вже мешкали Рябоконі. Афідавіт для іміграції в Америку нам підписав український професор ентомолог Міннесотського Університету, Олександр Грановський, за що Родина Петренків, як і десятки інших родин, які він спонсорував, йому безмежно вдячні.

Життя в Америці. Павло Йосипович влаштувався на роботу на заводі Доналдсон, де виробляли вентилятори та інші частини для авт – працював на конвеєрі. Ольга Федорівна працювала деякий час в шпиталях, як помішниця медсестри, або як прибиральниця. Майя спочатку влаштувалась на роботу друкаркою в Сейнт Фарм Іншуранс Компанії, пізніше взяла курси стенографії у вечірній школі, і по закінченні працювала секретаркою в декількох установах, останньою з яких була Вуд Конвержен Компані (Wood Conversion Company), яка пізніше називалась Конвед (Conwed). В цій компанії Майя працювала аж до 1963 року, коли вже була одруженою і чекала народження першої дитини на початку 1964 року.

Павло Йосипович приєднався до різних українських культурно-освітніх та мистецьких організацій, які почали створюватись в Сейнт Полі та Міннеаполісі за ініціативою проф. Олександра Грановського. У вільний час, після роботи на заводі, Павло Йосипович ретельно приготував лекції з українознавства для молоді (та всіх інших хто цікавився) Сейнт Полу та Міннеаполісу. Також писав статті в українських еміграційних журналах та газетах. Отже,

Павло Йосипович і далі старався дати українцям в Твін Сітіс, а зокрема українській молоді, знання про українських письменників, історичні події, і т.д. Більшість цих лекцій відбувались при різних церквах в Міннеаполісі та Сейнт Полі.

Ольга Федорівна, через поганий стан здоров'я, могла працювати тільки неповний час. Вона також брала участь в українському житті в Твін Сітіс. Декілька років організовувала і працювала на Фестивал оф Нейшенс - Festival of Nations. Також брала участь у Церкві Святих Володимира і Ольги на Портланд Авеню в Сейнт Полі. Ольга Федорівна пекла маковики та інше печиво на розпродажі в церкві, вишивала серветки та подушки, які також продавали в церкві при різних нагодах, бо потрібні були гроші на утримання церкви.

Деякі українські батьки привозили їхніх дітей до Ольги Федорівни брати лекції української мови. Вона була дуже гарною вчителькою, яка уміла зацікавити і заохотити дітей вчитися української мови.

Коли у неї появилася внучка Ліда Грегорет, вона дуже добре навчила її писати і читати українською мовою, вчила її українських віршів та читала їй українські твори.

Обоє, Павло Йосипович, Ольга Петренко, та Майя (Марія) були, з самого початку її заснування, членами Української Православної Церкви Святих Володимира і Ольги в Сейнт Полі. Майя часто помагала в церкві сервувати обіди та мити посуд під час всяких церковних святкувань.

Десь у 1968 році, коли Павлові Йосиповичу сповнилось 65 років, він пішов на пенсію. Він почав більш ретельно займатися писанням статей в українських виданнях та писанням декількох книжок, які були видані на еміграції. Помер він 22 вересня 1982 року, на 79 році життя, після затяжної і тяжкої хвороби. Його дружина Ольга Федорівна доглядала його дома, що було досить трудно, бо й вона не була вже молода. Майя, яка була в той час вже одружена і мала двох дітей, допомагала в догляді за батьком, а пізніше, коли він помер, допомагала мамі, Ользі Федорівні, косити траву, закуповувати продукти, і т.д.

Ольга Федорівна померла 2 квітня 1997 року, їй було 93 роки, і її похорон, 8-го квітня, був першою службою в Церкві Св. Катерини. Бо парафіяни щойно дістали від банку позичку і будівники віддали їм ключі 6-го квітня до новозбудованої і тепер офіційно відчиненої Української Православної Церкви Святої Катерини в Арден Гіллс, Міннесота.

Майя одружилася в 1961-му році з Олегом Грегоретом, архітектором за фахом, який пізніше спроектував Українську Православну Церкву Святої Катерини в Арден Гіллс, Міннесота. Вони мають двох дітей (внуки Ольги та Павла Петренків) – дочку, Ліду Грегорет (одружену з Чарльзом Вілсоном) – які живуть в Бостоні з двома дітьми – Колином (17 р.) та Джеремі (14 р.); та сина Олександра Грегорета, який живе в Сейнт Полі.

Майя Грегорет від кінця 1995 року і до кінця 2009 року – 15 років - видавала церковний журнал «ГОЛОС» – деякі парафіяни давали їй їхні статті для друку в «Голосі». Більшість матеріалу для «Голосу» Майя сама знаходила в книжках або на Інтернеті і тоді передруковувала це в «Голосі» в обох – українській та англійській мовах. Олег фотографував різні події які відбувались в Церкві Св. Катерини та в українській громаді в Міннесоті, і ці фотографії публікувались в «Голосі».

**PAUL JOSEPH (PAVLO YOSYPOVYCH) AND OLGA FEDORIVNA PETRENKO,
THEIR DAUGHTER MAYA (MARIA PETRENKO) GREGORET, OLEH GREGORET,
AND HIS PARENTS LUBOMYRA AND SERGE GREGORET**

By Maya (Maria) Gregoret (Petrenko) on the basis of written material in Ukrainian by Olga Fedorivna Petrenko

Paulo Joseph (Pavlo Yosypovych) and Olga Fedorivna Petrenko arrived in St. Paul, Minnesota, on August 8, 1950 with their daughter Maya, who, later in Germany, when she was 13, was baptized and named Maria Petrenko. In 1961 she married Oleh Gregoret.

Paul J. Petrenko was born on November 15, 1903, in the village Kotelva, but later lived in a larger village Rublivka, Poltava Region. His parents – Yosyp (Joseph) Mykolaevych and Pelageya Pavlivna Petrenko owned a country store in Rublivka; goods that were sold there had to be brought in by horse-and-buggy from Poltava; they also had a plot of land, which they farmed. They worked very hard, but they were not poor and had all basic necessities for their large family. Paul was their firstborn son; he had four sisters – Marusya, Sasha, Tanya, Anastasia, and a brother Leonid.

When Paul was only 4 years old, he had been officially adopted by a family Paputsy, who were relatives of Petrenkos, and were well-to-do, but childless. They lived in another nearby village. It has been rather difficult for Paul at such young age to be away from his parents, although the Paputsys were bringing him over quite often to his family to play with his sisters and brother. Paul was a very gifted child and liked studying, so later on he was sent to a nearby town of Bohodukhiv to attend a gymnasium (high school). Here he lived alone in a room rented from some distant relatives of Petrenkos. He loved books, and they replaced for him his family, friends and toys.

Everything would have been fine... but in 1917 the Bolshevik Revolution erupted and at the young age of 14 Paul had to endure an unspeakable horror in his young life. The Tsar's government, which until that time ruled the country, has been overthrown and the government now was in Communists' hands. Communists destroyed everything "old", killed innocent people, especially those who owned land or any other kind of property. This was also happening in Rublivka. A gang of revolutionaries came to the village and grabbed six men from the more well-to-do families, as hostages. They kept them in a storage room of a local fire department, awaiting orders from their higher authorities. 14-year old Paul was a go-between for these unfortunate six, bringing them food and messages from their families. He would simply memorize everything he was told and related it to the families of the detained men about their needs and requests, and vice versa. This was going on for several weeks – suddenly the soldiers who were against Communism attacked the village, and the Communists, while fleeing, took the unfortunate six to a nearby forest, ordered them to dig a trench, shot them, then buried them and fled. Young Paul, who was hiding nearby in the woods, witnessed as his father and five other men from his village were killed.

In the meantime, the revolutionaries won and became the rulers of the country. They proclaimed their ideas of new life, and were telling people how their lives will be changed for the better now, and that from now on there will be freedom. Unfortunately nothing of the sort happened. Everyone had to do everything the way Communists ordered them to do. Those who expressed their doubts, or had questions, were immediately arrested and sent far away into inhospitable northern regions of the country, or Siberia, to work in hard labor camps, or they were shot on the spot right there and then...

When Paul grew up and became a young man he went to Poltava. There has already been opened a university called Institute of Narodna (People's) Osvita (Education) – INO, mostly educating people who were planning on becoming teachers. Paul successfully passed his entry exams, and started his studies in the Philological Department, where he was studying Ukrainian, Russian and other Slavic languages, literature, history of Ukraine, world history, etc.

When Paul graduated from the Poltava INO, he went to the big city - Kharkiv, where he continued his studies and was successful in obtaining this PhD degree. This qualified him to become a professor of the Kharkiv University. At the same time he continued studying and researching various Ukrainian writers, poets, etc., he wrote several books, which were published in Ukraine, and later on in the USA, when he emigrated there. Among books which he authored are : "Marxist Methods of Literature Studies", "Taras H. Shevchenko's Funeral", "Hryhoriy Kvitka", "Ivan Kotliarevsky's Biographical Critique", "Poltavka" (preface and editing), "Ideological Directions of Marko Vovchok", "Creative Path of Marko Vovchok", "Shevchenko as Poet and Artist", "Polonyanky". "Hryhoriy Kvitka in the Historic Process of Cultural and National Selfdetermination of Ukrainian Nation.", "Near the Sources of our Rebirth," "The Tragedy of Mykola Khvylovy", "Three Summers", "Under the Flag of Art", "Aesthetic Beliefs of Mykola Yevshan", "Ukrainian Vagabonds", "One of the Last Mohicans." His numerous articles and critical reviews and publications on historic and literary subjects were published in such magazines as "Krakivski Herald", "Vinnytsky Herald", and many other ones.

Paul Petrenko married Olga Fedorivna Khyzhniak, who was also a student of the Poltava INO; she received her diploma as a high school teacher of natural sciences - biology, botany, zoology, anatomy, etc. and at that time has already been teaching at one of the Kharkiv high schools.

Olga Fedorivna Khyzhniak was born on February 27, 1904 in the village of Krasni Looky, near Poltava. Her parents, Fedir Ivanovych and Paraskeva Mychailivna (Bydakova) Khyzhniak lived in a farmstead, some distance from any other villages. They had five children – Vasyl, Hryhory, Olga, Sonya, and Vanya (Ivan). Life on a farmstead was very difficult, especially in winter, when everything around was snowed over and one could not step out of the house and go anywhere sometimes for a month, or two. Olga's dad, Fedir Ivanovych, made his living as a hunter and went away for hunting trips sometimes for many weeks, leaving his wife and children alone in their small house. The children were always thrilled when they spotted through the window their dad coming home on his horse, bringing them rabbits, ducks, pheasants, etc. which he got in his hunts.

Later, the family moved to Poltava, where they bought a small estate – consisting of a house for their family, with an additional house, which they rented, a stable for horses, a barn for the cows, etc., as well as a small orchard and vegetable garden. All food came from their own estate, which, of course, meant that it needed to be tended, worked on, and taken care of by the members of their family. Olga was attending a gymnasium (high school) for girls. But then, the Communist Revolution started. The Communists took over – and soon the entire family was "thrown out" of their house.

By this time, Olga completed her studies at the Poltava Institute of Narodna Osvita (INO), and was teaching at a Kharkiv high school. She met Paul Petrenko - they were married in 1929. They had one daughter. They named her Maya, however, later, when she was 13 years old, and the family lived in Berlin, Germany, they had her baptized. This is when she was given the name Maria. Religion in Soviet Union was not allowed and christening a child was considered to be a crime often punishable by loss of job (especially teaching) and prison.

Times were changing and life was becoming more and more difficult. Collective Farms (Kolkhosps), into which all farms, and especially larger ones, were changed, could not produce enough food to feed the population of Ukraine, Russia and for export to many other countries, because when the farms were tended not by the owners, but rather by people who were forced to work there, received very little for their efforts, they produced considerably less vegetables, fruit, milk, meat, etc., as all agricultural work was done by people who were ordered how, when and what to do by government authorities which mostly knew very little about farming. This also led to a lot of spoilage of produce in warehouses before the produce ever got to the markets and food stores.

1932-1933 were the years of bumper crop harvests. However, the Communists created a "man-made" famine in rural areas, their aim being to force the people into submission through hunger, thus forcing the farmers to join the collective farms. In villages there was absolutely no food left for the farmers and their families who lived there - the government was forcibly taking away every last crumb and seed grain from them, leaving them and their families nothing to survive on, leaving them no grain as planting seeds for the coming season. Millions of people were starving to death. Many of them went to the cities, where they were begging the city folk "to give them a piece of bread", or whatever.

Times were becoming troublesome. The Communist government started to arrest people and throw them into jails. They were in particular after the educated people - teachers, scientists, writers, and other people with higher education, who were arrested and without any hearings simply sent away to labor camps in Siberia, Vorkuta, Solovky, etc. - i.e. inhospitable northern, cold regions, where many people died of cold and starvation.

The Petrenko Family - Paul, Olga and Maya Petrenko - lived in Kharkiv for a couple of years. But then, Paul's mother and two underage children were "thrown out of their house" by the Communists. They all fled to Kharkiv and moved in with the Petrenko Family, into their two-room apartment. Paul's mother Pelageya after a time found a job tending babies for a family. Younger sister and brother lived for awhile with Petrenkos, until they graduated from high schools in Kharkiv; Paul's sister Anastasia got married and became an elementary school teacher, while Paul's younger brother Leonid became a carpenter.

Olga's father had to leave Poltava in order to escape being arrested or shot by the Communists. He too, for several months, lived with Petrenkos (mostly in a storage shed) - he was weaving hammocks and making beautiful colorful balls by blowing up the inflatable ball tubes for volleyball and soccer balls and painting colorful designs on them by hand - such balls were not available then and children were crazy about them, so grandpa sold the hammocks and colorful balls to people by the entrances to city parks and on street corners. In this way he was able to contribute a little something toward purchasing food and to pay for the tiny semi-basement apartment in Poltava, where his wife and two younger children were living.

Also in the Petrenkos' apartment, for many weeks or months, lived other relatives and friends, who were dispossessed by the government and thrown out of their homes, or people who were afraid that they too would be next to be arrested and exiled to Siberia.

One memorable (unfortunate) night - December 29, 1934 - the Soviet government representatives came to the apartment of Paul and Olga Petrenko in the so called "Black Crow" van, which was a black windowless van for transporting people who were arrested. They searched the apartment, did not find anything suspicious or incriminating, took Paul Petrenko with them, just the same, and locked him up in the Kharkiv city jail, where he was kept in solitary confinement for several months. Olga was bringing him food and clean clothes - she and Maya visited him as often as allowed. Communists were trying to find some kind of basis for arresting him, could not find anything, and then, without any hearing, in a so called closed trial, declared that he is being detained in accordance with paragraph #58 for "counterrevolutionary activities" (in which, by the way, he never participated). He got 5 years of hard labor up north in the Ukhto-Pechorsk labor camp, where barges were being built at the time. There, Paul worked very hard - it was very, very cold, food was inadequate, he was very sick and was semi-blind for awhile due to lack of vitamins and vegetables, and almost died there. But somehow, he survived all 5 years, and came back to Kharkiv.

In the meantime, Olga and their daughter Maya, lived in Kharkiv. Olga was teaching at School #100, and she was "hiding" and making sure that she is not arrested for being the wife of a government arrested person. She managed to join different subjects of education than the ones in which she was participating before - instead of sciences, she was now teaching math and German language. This was helpful because she was now among a different group of teachers and was able not to disclose the fact that her husband was arrested by the government. This new environment helped her to escape being arrested too, and Maya being placed into an orphanage. Maya already started school - she went to school from morning until noon, while her mother went to work at noon, teaching high school. Same school buildings were used for both elementary and high school. So, Maya stayed home alone from age 6 - she was a latchkey child - and had to take care of herself.

In mid-1939, Paul's jail sentence ended and he was "out". However, he was forbidden to reside in regional cities such as Kharkiv. So, he had to live for a couple of years in the town of Lipetsk, near Voronezh, in Russia. There he got a job as a bookkeeper at the City Water Department. His wife Olga and Maya visited him for three months in summers during vacation time in schools. In a couple of years Paul succeeded in finding a job closer to Kharkiv, in a village school in Oleksiivka, near Lozova, approximately 150 kilometers from Kharkiv. Here he was teaching at the rural high school Ukrainian and Russian languages, literature, etc. About a year went by uneventfully.

Then, World War II erupted – Germany attacked Soviet Union on June 22, 1941, on the very day when the Petrenko Family was getting ready, for the first time, to go on vacation as a family. Olga bought the so called “pootyovka” - vacation package – train tickets, and a room in a resort in Yalta’s beautiful Crimea area on the Black Sea beach. They already got their train tickets and were putting clothes, etc. into suitcases, Maya gave her birds in a cage for safekeeping to her friend (Katia), when suddenly the radio stated that Viacheslav M. Molotov, Secretary of Foreign Affairs of the Stalin’s government, will be addressing the people of Soviet Union. He stated that war has been declared between the Germany, the head of which was Adolf Hitler, and the Soviet Union, the head of which was Joseph Stalin. So, the Petrenko Family never went on their one and only vacation trip... Olga immediately went to the train station and got her money back for the tickets. She also went to the bank, where she had a little money saved up, and got her money back. A day later it was no longer possible to do such things – they were forbidden by the government. During this same night, the Germans bombed Kyiv and other cities closer to the border. The Germans moved into the depth of Ukraine very quickly, occupying city after city, at first without much resistance from the Soviet Army.

It actually turned out to be O.K. that the Petrenko Family had not started traveling to the place for their vacation in Yalta, as otherwise they might have gotten stuck somewhere on the road, because as soon as the war started trains were no longer running regularly, many roads were bombed and destroyed, and many large cities, including Kharkiv, were frequently bombed by the Germans. Paul returned to his job in Oleksiivka, while Olga and Maya remained in Kharkiv.

In a couple of weeks, to replace the men who were now drafted, older high school children (15-16 year-old) of School #100, together with their teacher Olga, and other teachers, were ordered to get on a train which took them to a village, from the train station they were then transported by trucks to a farm, where they were ordered to work in the fields of a collective farm. They were ordered to weed the recently planted bean, potato, corn fields, etc. with hand hoes, or to gather, by hand, bugs from potato plants, etc. , and place them into jars. Maya also went there with her mom - she was 11 years old and had no-one to stay with in Kharkiv. She worked right along with the older children, although she did not have to – but she just loved working with plants. She learned a lot about plants from her mom, and so she knew a lot more about the vegetable plants than most city kids did. She was actually much better at recognizing the young corn seedlings and other plants and differentiating them from the weeds - most older children have never seen such plants and often took out the plants with their hoes instead of the weeds. So, she was very useful to the older children showing them the difference between the crop plants and the weeds.

In the fall everyone returned to Kharkiv and went back to school. The Germans were heavily bombing the city. And very soon they occupied Kharkiv. The winter was very, very cold that year. This caused difficulties for both the German occupants and the local population. Paul was still in Oleksiivka when the Germans occupied that area. Somehow he managed to walk back to Kharkiv (150 kilometers) and join his family. Olga and Maya, at that time, lived in Kharkiv on 5th floor of a large apartment building at the Melnikova Street #8 address. This was a large apartment building where about 100-150 people lived in small apartments. The building was no longer heated, and there was no water, no kerosene to use in the small one-burner prymus or kerosinka devices (petroleum, burning stoves), which people used to cook their food on. During the war there was no electricity, no kerosene to be used in the prymuses and there was no food in the city. The stores were no longer supplied.

These were difficult times – people were starving, as there was no food whatsoever. Many city people simply died of starvation or froze to death in unheated buildings. Somehow our family survived. Olga found a job in a soup kitchen for the elderly, which was allowed by the Germans, probably because from the international standpoint they wanted things to look like they were taking care of the local population. The Germans were giving very little food for that kitchen – there was some flour, somewhere the cooks were managing to get eggs and nettle weed (nettle weed is actually edible, and when it is at full grown stage, when it stings, it needs to be dunked into boiling water and then it become soft and tastes sort of like spinach). For making bread, Olga made sourdough, which she used instead of yeast, by leaving a couple of pounds overnight and starting bread dough in the morning by adding flour, etc. – the dough would rise and double, when it was formed into loaves and baked. They cooked soups that did not have much in them – just some nettle weed, beaten eggs, and flour. Paul started to make trips, on foot, to nearby villages, where he exchanged skeins of embroidery yarn, called “Mouline”, for grain – one skein of yarn for one cup of grain, beets, potatoes, etc. But still there wasn’t enough food, because he could not carry too much on his back. At one time, Petrenkos exchanged their samovar (charcoal heated tea kettle), which one German soldier wanted, for four loaves of bread; the bread was cut up into small pieces and dried – each family member got four pieces of this dried bread per day.

The large apartment building where the Petrenko family lived was no longer heated, as there was no coal. Olga built a small stove from bricks (this stove even had an oven for baking!), and so it was possible to cook something and at the same time to heat one small room, a little. The chimney of that stove was made from rain spouts, which were popped to the outside through a sheet of metal in the window. Maya was gathering inlaid floor boards in bombed, semi-destroyed buildings, and books, all of which the family used as fuel. There was no running water – water had to be brought in from the River Lopan, which luckily was only two blocks away. Maya would go there and get the water into two large tin buckets from an ice-hole, which she then had to carry on a scale-beam made out of a metal tube, all the way home to their fifth floor apartment. In summer, far out of the city, to where we could only walk, as there wasn’t any transportation available, we were allowed to plant a vegetable garden. We worked very hard, but did not get much out of this, as there was no way to water the vegetables and to take good care of them properly.

Next fall, Paul went to a village near Merefa, about 50 km. from Kharkiv, where the Germans allowed to open a school. He was hired there as a teacher, and he was also allowed to plant a vegetable garden on a plot of land. Maya and her dad walked there - they had to walk for 8 hrs. one way - every couple of weeks in order to tend the vegetable garden.

The crop was very good. But how do you get all those vegetables to the city? Olga has always been very resourceful, she also spoke some German. So, she found a German officer, who at the time was stationed for a longer time near Kharkiv with a group of German officers and soldiers, and because they were sick and tired of eating military rations, they started raising pigs, chickens, etc., which, in turn, they needed to feed. It also just so happened that this German officer was in charge of sending huge trucks, to the very area where we had our vegetable garden, to bring back to Kharkiv huge pine logs. We exchanged half of the vegetables for transporting our crop to the city, which these German soldiers did, and they even left for us a couple of the pine logs for fuel. We did not have much chance to use these vegetables or the logs though, as soon after this we had to leave Kharkiv. We managed, however, to inform Paul's sister Anastasia and her husband Shura, who worked as a chauffeur, about the vegetables left in our apartment, but we don't actually know if at least they were able to use the vegetable for which we worked so hard...

During the German occupation, Ukrainians, in the beginning, were hoping that the Germans would allow them to revive Ukraine as a nation, so Ukrainians started organizing educational facilities, art exhibits, etc., such as an organization called "Prosvita" (Enlightenment), where people started reviving Ukrainian traditions and customs, celebrating Shevchenko days, other prominent Ukrainian writers, etc., started celebrating religious Holy Days, such as Easter – this is where Maya for the first time in her life got to see huge Ukrainian Easter Breads called "Paskas". But very soon all this ended – new battles started around the city – the Soviet army took Kharkiv back for awhile. Paul – as well as many other people, especially those that had previous arrested-by-the-Soviets histories, and who now were "guilty" of participation in Ukrainian activities, were afraid of the Communists, who most likely would have executed them – went by train to Kyiv. Olga and Maya remained in Kharkiv.

Then, the Germans again regained Kharkiv. Paul came back, but not for too long. The Soviet army again started fighting for Kharkiv. The Petrenko Family, as well as thousands of others, were afraid that Soviets would either "shoot them on the spot" or send them to Siberia to work in the hard labor camps. Thousands of people, including the Petrenko family, went by train to Vinnytsia, where they stayed for several months. From there, this entire group of people was taken by the Germans to a small Polish town named Katovitsy, which was a transit camp for laborers, whom the Germans would then assign to work in various German ammunition factories, etc. However, Hitler's Germany started losing the war...

With the help of some "old" (from previous wave) Ukrainian immigrants, who lived in Germany for many years, the Petrenko Family managed to wind up in Berlin, which had been heavily bombed almost every night by the British at that time – all this was very scary – but we survived. We lived in Berlin for several months, where Olga and Paul worked at the Ukrainian Committee. After a few weeks, the Ukrainian Committee was able to get a job for Prof. Paul J. Petrenko in Krakov, Poland, where he was working at a local radio station, making entertaining literature radio transmissions for the "Ostarbeiters" (Laborers from the East) and other Ukrainians, as this was required by the international organizations. He prepared appropriate material, which Maya typed on a "rickety" old Ukrainian typewriter. Some time was devoted to current news, while the rest of the time, about 1-2 hours, he read on the radio for these Ukrainians various stories or excerpts from the works of renowned Ukrainian writers. In Krakov the Petrenko family lived for almost one year. The Ukrainian Committee Organization of Poland supplied them with food – which was in the form of already cooked soup, porridge, etc. It has been Maya's job to go by street car to the Ukrainian Committee and bring home by streetcar some soup, porridge, cooked vegetables, etc. in carefully stacked pots – by the streetcar.

When the Germans started losing the war, the Petrenko family had been sent back to Berlin. Here they lived for several months in a large apartment together with their friends' family of Thomas and Halyna Riabokin. One corner of the building had previously been destroyed by a bomb, but the other half was O.K. We just walked up the stairs with no roof over the stairs. But beyond the entrance door to the apartment there was this quite nice large apartment of several rooms. The Riabokin Family had two children – Yassa (Yaroslawa) and Lonok (Leonid). Their grandma (Halyna's mother) Vera Rossinska was also living with them.

Later, the Petrenko Family, as well as the Riabokin Family, together with a large group of Ukrainians were evacuated from Berlin and lived for a couple of months in Bad Nenndorf. This German town was eventually taken by the American Allied Troops. Americans were ordered to take this group of Ukrainian people (about 150 persons, who lived in a school building) back to the Soviets, because they did not understand why these people did not want to go back to their homeland. Unexpectedly, a young, handsome Ukrainian came to this school building and warned the people of these intentions of the American Military. His name was Michael Kudanovych. Later he became a priest and was the rector of the Ukrainian Orthodox Churches in St. Paul and Minneapolis. The people managed, by various means, to "escape" – move – to Hanover, where there has already been established a very large Displaced Persons Transit Camp (about 5,000 people) consisting mostly of former "Ostarbeiters" (Laborers from the East) and other DPs, mostly from Ukraine, some from Bielarus and Russia, a few from other countries. Later Hanover was assigned to the so called British Zone.

Here, at the Hanover Camp, this group of people stayed from about 1945 through 1950, when in August of 1950, the Petrenko Family emigrated to USA. Due to the fact that there was such a huge number of people in this camp, and because these people had to live in this camp for several years, Paul, Olga and other teachers by profession, organized a school for the children of the camp, and worked in it without pay. Thomas S. Riabokin, professor of mathematics, was the Principal of the School. It was an excellent school, which gave the opportunity to the children to catch up on the lost years of their education during the war times... The Hanover Camp School, named Lysenko School, has been formally accredited by the local German city authorities and recognized as a valid school, whose graduates acquired appropriate high school education, enabling them to continue their education at American (or other countries to which DPs emigrated) universities and colleges. Later, the teachers were even paid, but had difficulties in using the German War-time money in the countries to which they emigrated, as this kind of money has not yet been officially recognized as valid money in other countries. There were three graduating classes during the three consecutive years. Many young people from this school had adequate education and were able to continue their education at various universities or colleges, graduating as professionals, all of which made their lives easier in countries into which they immigration.

Maya graduated from the Hanover Lysenko Camp School in 1947 (second-year graduating class), after which she enrolled into a German business school – Ebel Institute in Hanover, where she studied the English language and other subjects necessary for interpreters, translators and/or other secretarial work. She graduated from this school in summer of 1950, and in August of this same year the Petrenko Family emigrated to the USA. They came to St. Paul, Minnesota, where they lived for a couple of weeks with their good friends, the Riabokin Family, who came to USA in the early months of 1950. The Affidavit for Immigration to the U.S.A. for the Petrenko Family was signed by the Ukrainian Professor of Entomology of the University of Minnesota, Alexander Granovsky, for which the Petrenko Family is very thankful to him.

Life in the U.S.A. Paul got a job at the Donaldson Company, which manufactured ventilators and other parts for cars and trucks. He worked on a conveyor. Olga worked for some time at various hospitals as a nurse's aide, or as a cleaning person. Maya's first job was as a typist with the State Farm Insurance Company. Later she took some evening shorthand (stenography) classes, and after finishing them, she worked as a secretary - first at the TB and Health Association in St. Paul and later for many years at the Wood Conversion Company (later renamed Conwed) in St. Paul.

Paul joined various Ukrainian cultural and art organizations, which were organized in the Twin Cities under the initiative of Prof. A. Granovsky. After work at the factory, Paul was diligently preparing various lectures about Ukrainian poets, writers, literature, history, etc., which were attended by numerous newly arrived Ukrainian immigrants. He also wrote articles in various Ukrainian immigrant newspapers and magazines. Paul strived to give the Ukrainians, especially to the young people, knowledge about Ukrainian writers and historic events of their Fatherland. Most of these lectures were taking place at various Ukrainian church halls in Minneapolis and St. Paul.

Due to poor health, Olga could work only part-time. She also participated in the "Ukrainian Life" of the Twin Cities. For a couple of years she organized and worked annually at the Festival of Nations. She participated in the Parish Life of Saints Volodymyr and Olga Church on Portland Avenue in St. Paul - the Petrenko Family lived just a few blocks from the church - Olga baked poppy-seed breads and other baked goods for bake sales, she embroidered dozens of serviettes and sofa cushions, all of which were sold at various church sales, as quite a lot of money was needed for the upkeep of the church.

Some Ukrainian parents used to bring their children to Olga Petrenko to take Ukrainian language lessons. She was an excellent teacher, who prepared very interesting lessons and was able to make the children like the Ukrainian language lessons. They learned easily and a lot. When Olga became a grandmother, she taught her granddaughter Lydia to read and write in Ukrainian, as well as gave her basic knowledge about Ukraine's geography, history, literature, etc.

Both Paul and Olga Petrenko, as well as Maya (Maria) were from the very beginning parishioners of the Saints Volodymyr and Olga Ukrainian Orthodox Church in St. Paul. Maya often helped during dinners and at bake sales at the church. She served church dinners, washed dishes and cleaned up after dinners, and sometimes helped baking or brought baked goods for sales.

In 1968 Paul retired. He now participated more actively in various Ukrainian publications, in which many of his articles on Ukrainian history, literature, etc. were published; he also wrote and published a couple of books during this period. Paul

passed away on September 11, 1982, a few months short of his 79th birthday, after a debilitating and lengthy illness. His wife Olga was taking care of him at home during the couple of years when he was very ill, although at the time this has not been easy for her, as at that time she was elderly and not in very good healthy herself. Maya by that time was married and had two children, but she also helped her mother to take care of her ailing dad by shopping for and bringing over groceries, mowing the lawn, cleaning, etc.

Olga lived to age 93 - she passed away in 1997, and her funeral services were the very first church service which has taken place at the newly built St. Katherine Ukrainian Orthodox Church on April 8, 1997, which officially has been open for only two days. The key to the Church was given to the parish on April 6, 1997.

On February 10, 1961 Maya and Oleh Gregoret were married. Being an architect by profession, when the parishioners of Saints Volodymyr and Olga Ukrainian Orthodox Church in St. Paul were ready to build the new church **he designed, free of charge, the new St. Katherine Ukrainian Orthodox Church in Arden Hills, Minnesota.** The Church was built through the efforts of Saints

**Олег Грегорет та Майя Марія Грегорет (Петренко) в 10 лютого 2007 року.
Oleh Gregoret and Maya Maria Gregoret (Petrenko) in - February 10, 2007.**

Volodymyr and Olga Parish of St. Paul, Minnesota, and renamed St. Katherine Ukrainian Orthodox Church in Arden Hills, Minnesota.

Oleh and Maya have two children - a daughter, Lydia Gregoret, married to Charles Wilson - they live in Boston, Massachusetts, and have two children - Colin (17 yrs. old) and Jeremy (14 yrs. old); and - a son, Alexander Gregoret, who graduated with a degree in chemistry from the University of Minnesota and lives in St. Paul. From the time when the congregation of Saints Volodymyr and Olga Church started building their new St. Katherine Church in Arden Hills, MN, Maya began publishing the church's magazine "VOICE". She continued publishing it for 15 years. Oleh was the official photographer of miscellaneous events taking place at the church and in other places in the Twin Cities. He was also, for many years, Vice-President of the Parish Council, as well as Member of the Board of Trustees. Both Oleh and Maya (Maria) Gregoret actively participated in various church activities, especially at St. Katherine Church after they retired from their jobs.

◀ SERHIY AND LUBOMYRA GREGORET - Oleh's parents - emigrated to the U.S.A. through Germany. After World War II ended they were living in the French Zone in Germany, where Oleh attended a Ukrainian High School. In March of 1950 the family emigrated to the U.S.A. and lived in St. Paul, Minnesota, ever since. At first they worked in various places just to get by. Serhiy Gregoret was an architect by profession and soon all three of them were

employed by the Ellerbe Architects company. In 1952, during the Korean War, Oleh had been drafted into the United States Army and has served almost all of the two years in Korea. He was honorably discharged in 1954. Right away he resumed his studies at the University of Minnesota and in 1960 graduated as architect. While still a student at the university he continued working part time for the Ellerbe Architects firm. After graduation he was employed full time as an architect by this same firm and continued working for this company all his life until 1998 when he retired as Vice-President Project Director.

All members of the Gregoret family have always been parishioners of Saints Volodymyr and Olga Church in St. Paul and participated in various church activities. Serhiy passed away on June 10, 1975 and Lubomyra on October 23, 1993 and are resting in peace at the Forest Lawn Cemetery in St. Paul.

У ВЕРБНУ НЕДІЛЮ, 17 КВІТНЯ 2011 РОКУ, ВЛАДИКА ДАНИІЛ НАГОРОДИВ ГРАМОТАМИ ОЛЕГА ТА МАЙЮ (МАРІЮ) ГРЕГОРЕТ ЗА ЇХНЮ БАГАТО-ЛІТНЮ ПРАЦЮ В ПАРАФІЇ ЦЕРКВИ СВЯТОЇ КАТЕРИНИ.

ON PALM SUNDAY, APRIL 17, 2011, HIS GRACE BISHOP DANIEL PRESENTED CERTIFICATES OF MERIT TO OLEH AND MAYA (MARIA) GREGORET FOR THEIR MANY YEARS OF WORK AT ST. KATHERINE PARISH.

На фото – зліва направо: Олег Грегорет, Владика Даниїл, Майя Грегорет та отець настоятель Петро Сівко.

On the photo – left to right: Oleh Gregoret, Bishop Daniel, Maya Gregoret and Very Rev. Peter Siwko.

*****

ST. KATHERINE CHURCH ENTRANCE SIGN

On December 24, 1998, entrance sign identifying St. Katherine Ukrainian Orthodox Church was erected by the road leading to St. Katherine Church.

A "Sierra White" granite monolith from a quarry in California measuring approximately 3 ft. by 6 ft. is used as the panel for the sign. The upper portion of the monolith is incised with a graphic recall

of the central cupola above the stacked name of the Church, thus forming an implied shape of the Church. To the lower half of the monolith a Plexiglass panel is attached, on which the name of the Church Rector is stated, as well as the days on which Church Services are usually held. The location of the entrance sign was stipulated in the permit according to the existing ordinances to be 16 ft. from the property line or 31 ft. from the Snelling Avenue curb.

In the future, the sign can be illuminated by means of a flood light located at the base of the sign.

I have enjoyed designing the sign and Maya and I are pleased to donate it to our Church.

Oleg Gregoret, AIA

ЗНАК ПРИ В'ЇЗДІ ДО ЦЕРКВИ СВ. КАТЕРИНИ

Знак при в'їзді до Церкви Святої Катерини був поставлений 24-го грудня 1998 року. Мені було цікаво зпроектувати цей знак в'їзду до Церкви. **Майя і я від щирого серця даруємо цей знак нашій Церкві.**

"Сієрра Білий" гранітний моноліт з каменоломні в Каліфорнії приблизно 3 фути на 6 футів служить як панно для цього знака. Верхня частина цього моноліту є вирізьблена у виді графічного силуету центрального купола, під яким назва Церкви розположена в трьох рядках, які разом нагадують силует церкви. В нижній частині моноліту прикріплена панель з прозорої пластики, на якій зазначене ім'я та прізвище настоятеля церкви та дні тижня в яких відбуваються Служби Божі.

Місце для цього знаку було означене в дозволі міських правил. Ці правила вимагають, щоб такий знак був 16 футів від границі нашої ділянки, або 31 футів від Снеллінг' Авеню.

В майбутньому, цей знак може бути освітлений прожекторною лампою при його базі.

Oleg Gregoret, AIA

« 230 »

АВТОБІОГРАФІЯ ГАЛИНИ ЛЕОНІДІВНИ РЯБОКІНЬ (РОСІНСЬКОЇ)

Галина Л. Рябокінь – 3.14.2003

Photo by Sonia (Riabokina) Peterson

Я народилася на Полтавщині в селі Драбів (або Драбово) 2-го вересня, 1904 року. Це село було досить велике і мало дві церкви. В одній з них священником був мій дід Микола Бутків. Моя мати, Віра Миколаївна (Буткова) Росінська, була вчителькою державної школи в іншій дільниці і жила при школі. Батько мій, Леонід Іванович Росінський був сином пана-отця Івана Росінського із сусіднього села - Великий Хутір. Мій батько закінчив духовну семінарію і міг стати священником, але вирішив продовжувати освіту в університеті в Харкові. Заки батько вчився, мати учительювала і жила поблизу своїх батьків.

У мене був брат, Вадим, який помер рано від менінгіту. Коли мій батько був на вакаціях, він приїздив додому і тоді ми всі жили в церковному маєтку, в тому самому селі (Грабово), разом з родиною дідуся і бабусі. У них було ще дві дочки Надія і Фаїна і син Василь. Фаня була на пів року молодша від мене і ми росли і виховувалися моєю мамою як дві сестри і пізніше ми що-літа приїжджали до Грабова аж до самої революції (1917). Моє дитинство в Грабові було найкращою частиною мого життя і воно залишилося в моїй пам'яті до сьогодні. Навіть і зараз я пам'ятаю все що було в цьому маєтку: будинок з усіма кімнатами, клуню, стайню, садок з яблунями, вишнями і іншими фруктами, церкву, поблизу цвинтар, все чітко як на картині, а де ми були пізніше все як у тумані.

Коли мій батько закінчив філологічний факультет Харківського Університету, то був призначений викладачем грецької, латинської і російської мови і літератури в хлоп'ячій класичній гімназії міста Переяслав. Мало що пригадую з життя там, тільки залишилася в пам'яті чудова річка Трубеж. Чомусь батька скоро (через 2-3 роки) перевели в Чернігівську губернію в місто Городня. Там спочатку ми жили на околиці міста коло дороги що вела до близького соснового лісу. Пригадую що там було багато грибів і ми часто ходили їх збирати.

В базарні дні (не тільки в неділю) дорогою їхали і йшли жінки з великими корзинами найкращих грибів. Мати прямо коло хати купувала гриби - білі, *грузді рижики* - солила і маринувала на зиму в бочечках. З того раннього дитинства я запам'ятала багато назв грибів і люблю їх збирати. Я рано навчилася читати і писати, мала цілий зошит записаних віршів. Багато їх знала на пам'ять, а деякі пам'ятаю і зараз. Коли мене повели до школи, то відразу посадили до другої класи. Пізніше ми переїхали до центру міста, напевно щоб бути ближче до гімназії. В нашій родині тоді жила моя двоюрідна сестра Фаня, і сестра Ніна, яка була трохи старша за мене і Фаню. Всі ми ходили до гімназії. Крім мами, опікувалася нами Марфа, дорога, незабутня жінка, яка була з нами ще з Грабова і до 1937 року.

В 1914 народився мій брат Коля. Час був неспокійний, надходила Перша Світова Війна і наша родина переїхала з Городні до міста Пирятин, ближче до рідних. Я мала змогу закінчити шість класів гімназії в Пирятині поки її закрили. Тут застала нас революція. Ми жили коло залізничної станції і під час Першої Світової війни і революції, коли війська рухались залізницею, було дуже неспокійно і небезпечно. Прогриміла революція, громадянська війна, часто мінялися влади. Встаючи вранці ми іноді не знали яка влада в місті - білі, червоні, отаман "Махно", чи "Маруся". Школи, гімназії, театри все було закрито, зруйновано. Поступово влада "большовиків" закріпилась. Настав відносний спокій, припинились вибухи, стрілянина. Треба було відбудовувати культурне життя на нових засадах. Батькові доручили організувати школу для підготовки вчителів початкових народніх шкіл. Не звернули уваги на непролетарське походження, використали, а вкінці знищили як майже всю інтелігенцію, що не схотіла і не змогла славити кривавий режим. Як батько організував педагогічну школу, він запросив кращих вчителів, українців.

Тут я вперше познайомилася з моїм будучим чоловіком, Хомою Семеновичем Рябоконею, який був студентом в цій педагогічній школі, в Пирятині. Школа стала дуже популярна: молодь із сіл кинулась до науки, радіючи що навчання було на рідній мові. Це був не тільки суто учбовий заклад, а й культурний осередок. При школі був гарний хор, драматичний гурток. Відзначались різні події, свята, особливо дні Т. Г. Шевченка. Запам'яталося мені особливо одне де крім доповідів, співів і віршів була інсценізація вірша Олеса "Три Парки", певно тому що я там брала участь. З учителів і досі з вдячністю згадую вчителя математики Сергія Івановича Горбуня, який вселив мені повагу і інтерес до цієї точної науки. Закінчивши цю школу я поїхала вчитися до міста Полтави в Інститут Народньої Освіти в 1922-23 роках (бувший Університет). А Пед-школа росла, міцніла перетворилась в Пед-курси, а потім в Пед-Технікум з вищою програмою. Росла школа як культурний, український осередок, а разом з цим росла загроза і небезпека для її студентів і вчителів. Був призначений спеціальний політрук, що слідив за настроями і діями в школі, провадив політичні заняття і запитання. Директора (мого батька) кілька разів кликали до НКВД для розмов. Кількох студентів арештували, кілька самі кинули школу, а кілька просто зникли. Владі ввижалась скрізь Петлюрівщина і загроза. Щоб рішуче запобігти небезпеці, убити націоналістичні настрої, вирвати школу з українського оточення, влада переводить школу з Пирятин на Донбас в містечко Мар'їнку з населенням зросійщених робітників-шахтарів.

Тут кількість студентів почала зменшуватись, мало хто хотів вчитись на вчителя, та ще в українській школі. Казали краще робити на шахті, хоч і небезпечно, але вигідніше, більша платня. Скоро Пед-Технікум закрили, знищили осередок української науки і культури. Викладачі і студенти роз'їхались хто куди. З Полтавського Університету я перейшла до Київського (1924-26), який закінчила в 1926 році. Стипендії ніякої не отримувала, бо була не робітничого походження. Гуртожитком теж не могла користуватись. Один рік разом з двома дівчатами наймала кімнату недалеко від університета в Києві, а другий рік жила коло єврейського базару разом з Фанею в кухоньці, яку відпустив нам знайомий, що нею не користувався. Фаня вчилася на курсах крою і шиття, а я в Інституті Народньої Освіти.

Після закінчення Київського Інституту я виїхала до Харкова, де я вчителювала в 32-гій школі, спочатку в молодших класах, а потім викладала математику в старших класах - від 5-го до 10-го класу. Тут я знову зустрілася з Хомою Семено-

вичем Рябоконом, який працював в тій же школі в Сілікатному Технікумі викладаючи математичку і фізику і в 1926 році ми одружилися. Тимчасом, після ліквідації Пед-Технікуму, в Мар'янці батько деякий час був без роботи, і з Мар'янки переїхав з родиною до міста Сталіно (а тепер Донецьк). Там через деякий час був призначений викладачем психології, педагогіки і педології в Педагогічному Інституті.

Одружившись з Хомою Семеновичем ми кілька років жили в фізичному кабінеті (кімнаті) школи номер 32. Там стояли шафи з фізичними приладдями і стіл. Наніч ми ставили розкладушки. З цієї кімнати вели сходи на горище і плоский (непохилий) дах, який школа використовувала для астрономічних спостережень. Сходи і горище ми використовували для сховання нашого майна (дві валізи і дві розкладушки). Зараз напевно ніхто тут не може й уявити, як можна було жити так кілька років. А ми там і були щасливі, що маємо дах над головою, а не мешкаємо в жилкопі (комунальна квартира) в тісноті і галасі.

Влітку, як всі вчителі, ми мали два місяця вакацій. Ми використовували їх на подорожі по цікавих місцях країни. Ми були на Уралі, де їхали річкою Чусовою на човні. Наніч приставали до берега коло якоїсь оселі. Ці оселі були дуже відмінні від українських. Хати, повітки і інші будівлі були рублені і обнесені високими заборами. Часом все подвір'я під дерев'яним дахом. Дерев було досить, бо навколо ліс. Хати мали звичайну піч, не курені, як раніше. На Уралі були розробки напів дорогих каменів, таких як яшма, агати і інші. Харчі купували там де зупинялися на ночівлю.

В крамничках продавалися різні речі й прикраси з цих каменів. Одна брошка, трохи поламана, збереглася у мене до тепер. Двічі (два літа) були ми на Кавказі, мандрували по Військово Осетинській і Військово Сухумській дорозі частково пішки, частково верхи на конях і навіть автом, що було найнебезпечніше, бо дорога вузька йшла по карнизу гори, з одного боку стіна, а з другого прірва. Двом автам трудно розминутись.

Були в Криму вудівдували всі знамениті місця, як ботанічний сад міста Гурзуф, Ялту і інші. Цікава була подорож на Алтай. Ми були в тій місцевості, де письменник Гжицький написав чудовий роман "Чорне Озеро". Подорожували верхи на конях по Алтайських горах, через ліси частково знищені пожежою. Обабіч стояли чорні обгоріли стовбури дерев, це робило гнітюче враження. Були й на півночі на Білому озері, в Архангельську - дивні білі ночі. Там десь пізніше в лагерьх на лісоповалі загинув мій батько.

Я продовжувала працювати в 32-гій школі. А чоловік Хома Семенович став аспірантом (graduate student) фізико-математичного інституту готуючись до докторату і викладав математику в технікумі і частково в Університеті. Про нього є окремий допис. Жили ми вже не в фіз-кабінеті а в приватному помешканні на 2-ій вул. Попових, пізніше названій вул. Брюсова. Там ми жили ввесь час до від'їзду з України. Комуністична влада під керівництвом Сталіна далі провадила політику знищення всього українського. Не буду згадувати всього, тільки головне. В 1933 році був організований штучний голод на селах України в тому числі і в селі Лисичій, де жила родина Хоми Семеновича. В селах було забрано все до останньої зернини і картоплини. Загинуло більше ніж шість мільйонів селян.

Родину своєї сестри Ганни (матір Наталії Могили), Хомі Семеновичу пощастило врятувати від загибелі. Він забрав її в Харків і улаштував на роботу. Родину другої сестри врятувати не пощастило. Лист від маленької племінниці прийшов запізно, вся родина загинула. В Харкові голоду не було, але на вулицях можна було бачити нещасних людей із сел конаючих з голоду.

Після ліквідації Пед-Технікума Росінських перевели до Сталіно (зараз Донецьк). Мама деякий час жила з нами в Харкові, допомагала мені доглядати сина Льоноу, що народився в цьому злочасному 1933 році. Та насувався ще гірший 1937 рік. Штучним голодом Сталін примусив решту селян іти до колгоспів. Тепер черга була за інтелегенцією. Були масові арешти письменників, культурних діячів, лікарів, вчителів, священників. Всі вони були "ворогами народу". Мого батька не минула ця зла доля. Він був заарештований і скоро за постановою "тройки" (три комісара НКВД) без суду, був присуджений на заслання в північні табори. Ешелон з в'язнями їхав на північ з зупинкою в Харкові. Якимсь чином мама довідалась про це і поїхала слідом. Ешелон з в'язнями зупинився на пригородній станції, далеко від головної. Нам пощастило знайти цей ешелон, і передати теплі речі. Здалека ми попрощалися з батьком, якого потяг повіз на північ в табір Архангельської губернії. Більше ми його не бачили. Після 2-ої Світової Війни прийшло повідомлення, що батько помер 13 вересня, 1943 року, а де - невідомо, але відомо що був реабілітований і родині навіть пропонували зголоситись відносно якоїсь компенсації. Ніхто не зголосився. Про це ми довідалися тут в 1972 році. Мама так і не взнала цього, бо померла в 1970 році.

Після заслання батька, мама переїхала до нас в Харків, а брат мій Коля залишився в Сталіно, вчився в Гірничому Інституті.

Зимом 1937 року Хома Семенович одержав повідомлення, що нагло помер його бацько в селі (від удару серця). Негайно поїхав на похорон. Повернувся сумний і змучений. Не встиг заспокоїтись, спочити, як "Чорний Ворон" (так називали люди авто що щодночі снувало по місту забираючи до в'язниці нівчому невинних людей) НКВД забрав і його. НКВД є скорочення для Народній Комісаріат Внутрішніх Діл.

Зосталася я з дітьми сама, Льоні було 4 роки, а Ясі два місяці. Велике щастя що мама моя була з нами. Вона доглядала дітей, а я крім 32-ої школи, вечорами додатково працювала ще на робіт-фаці (робітничий факультет) в іншій школі. До родин арештованих ставилася дуже підозріло, негативно, викидали з роботи. На щастя до мене в школі ставилися добре; ніхто не був певний за свій завтрішний день.

Добитися за передачу одягу чи їжі для арештантів було дуже трудно. Іноді передачу не приймали, казали що такого немає. Треба було узнавати чи вже вислали, чи перевели в іншу в'язницю з Холодної Гори (місцевість міста Харкова). Так тривало з два роки. Хома Семенович різними способами доводив свою непричетність до політичних організацій, до шкідливої дії проти влади. Тоді був такий непевний страшний час, що ніхто нікому не вірив, навіть серед комуністів шукали ворогів. Бувало навіть так, що заарештовані часто бачили свого бувшого слідчого серед в'язнів. На щастя так сталося із найвищим начальником НКВД Єжовим. Сталін знищив його. Прийшов до влади більше поміркований Берія. Хому Семеновича звільнили

з тюрми в 1939 році, так і не примусивши визнати себе винним. Вернувся він додому на радість всіх. Але ще довго тривало поки його реабілітували в 1940 році і поновили на роботі.

Підчас відступу фронту в 1943 році, німці забрали Хому Семеновича і його родину на роботу в Німеччину. Після довгих етапів і тимчасових робіт в місті Щаково (Польща), Хому Семеновича призначили працювати на електричному заводі A & G в Берліні. Тут, в 1944-45 роках прийшлося пережити усі жахи щоденного і щонічного бомбардування і останні дні розпаду Третього Райху. Виїхала з нами і моя мати, Віра Миколаївна Росінська, яку діти називали бабуня.

В Берліні було багато українських емігрантів, які оселились там після Першої Світової Війни, які нам дуже допомагали підтримувати українське життя в Німеччині. Як тільки це було можливим, ми вирішили охрестити своїх дітей, бо при Советській владі цього робити було неможливо. Так і зробили – 20 січня 1945 року священник Церкви Св. Михаїла охрестив Леоніда і Ярославу (Ясю) просто в квартирі де ми тоді жили.

Після війни моя родина опинилася в таборі для переміщених осіб в місті Гановер, Німеччина. Тут довелося жити довгий час. Хома Семенович з іншими вчителями організував гімназію для більшістю української молоді (також були білоруси та інші), де він став директором з 1945 до 1949 року, а я та інші вчителі, були викладачами.

Завдяки старанням Олександра Грановського, професора Міннесотського Університету, наша родина виїхала до Сейнт Полу, США, 4 лютого 1950 року. По приїзді в США майже всі працювали спочатку на фізичних роботах, в шпиталях, тощо. Пізніше, Хома Семенович дістав роботу за фахом у фірмі Ганівел, а від 1952 року на Аеронавтичному Факультеті Інституту Технології при Міннесотському Університеті. Він помер у 1963 році на 65-му році свого життя.

Я спочатку також працювала на різних фізичних роботах, а зрештою також влаштувалася на роботу в Міннесота Мючуал Іншуранс Компанії в Сейнт Полі, де працювала на канцелярській роботі пов'язаній з математичними обрахунками. Коли я пішла на пенсію з цієї роботи, бо не дозволялося працювати на ній після певного віку, я влаштувалася на іншу, більш фізичну роботу при цій же фірмі, але в кафетерії, де працювала аж до 82-ох років.

На жаль обоє моїх дітей – Леонід Рябокін та Ярослава (Яся) Сидоренко – передчасно померли в досить молодому віці. У мене залишилося шість чудових внуків – Андрій Рябокін, та Соня Рябокін (Пітерсон) - діти Леоніда та Люсі Рябокін; (сини Ясі та Івана Сидоренка) Павло Сидоренко і Марко Сидоренко - з дружиною Еммою та двома дітьми Ліліяною та Ніколасом – моїми правнуками; і внучки - Анастасія та Маланка Рябокін (доньки Леоніда і Татяни Рябокін).

Увесь час, що наша родина жила в Америці, ми жили разом з родиною Солов'їв, які наймали квартиру в нашій хаті, а пізніше, коли Хома Семенович помер, а батьки родини Солов'їв (Дмитро Федорович та Марія Іванівна) також померли, я продовжувала жити разом з їхньою дочкою Оксаною Соловей аж до березня 2004 року, коли Оксана померла на 84 році життя.

AUTOBIOGRAPHY OF HALYNA LEONIDIVNA RIABOKIN (ROSSINSKA)

BY Halyna L. RIABOKIN (March 14, 2003)

Left to right: grandson - Andrew Riabokin, granddaughter - Sonia Riabokin, granddaughters - Malanka & Anastasia Riabokin, Halyna Riabokin, grandsons - Mark Sydorenko and Paul Sydorenko.

I was born on September 2, 1904, at the vil. Drabovo in Poltava region. My grandfather, Mykola Butkiv, was a priest in one of the two churches of the village. My father, Leonid I. Rossinsky, was the son of Rev. Ivan Rossinsky. He graduated from a theological seminary and could have become a priest. But he decided to continue his education at the Kharkiv University and became a professor of Greek, Latin and Russian languages and literature at the town of Pereyaslav.

In 1914, just when my brother Kolya (Nicholas) was born, times were becoming more and more troubled, as First World War was in the air, and at this time the Rossinsky Family moved to the town of Pyriatyn. Here I finished six grades of high school, before this school was closed.

The country went through revolution, civil war, several changes of government. Gradually, the "Bolshevik" government prevailed. My father got the assignment to organize a school for educating teachers for the government supported educational system and the Rossinsky family moved to Pyriatyn.

Here I for the first time met my future husband Toma S. Riabokin, who was a student of the School for Pedagogues in Pyriatyn. After graduating from the Pyriatyn school I went to Poltava, where I studied at the INO (Institute of National Education), in the Pedagogue Faculty. Director of this Pedagogue School was my father. The school was growing as a Ukrainian cultural center, but along with this was growing the danger for faculty and students, and in particular for my father the Director of this School, who was called in several times for "conversations" with the NKVD (National Commissariat of Internal Affairs). The government suspected everyone of everything and in particular of connections with Simon Petlura – the leader of the Ukrainian independence movement (he was the Secretary General of Military Affairs of the Ukrainian National Republic in 1918 – during the first, brief independence of Ukraine).

In the meantime, School of Pedagogues Faculty was closed, teachers and students left for wherever... I went to Kyiv Institute, from which I graduated in 1926. After graduation I went to Kharkiv, where I taught math at High School #32.

Here I again met Toma Riabokin, who was teaching math and physics at this school. We were married in 1926. For several years we lived at the school's #32 physics lab office. The furniture of this office consisted of a table and several cabinets with lab equipment. For the night we would open folding cots on which we slept. We lived like this for several years, but we were happy because we did not have to live in noisy and crowded communal apartments.

In summer, like all teachers, we had a two-months vacation time, which we used for traveling to interesting places. We visited the Ural Mountains, where we navigated River Chusovo by row boat. We visited the Caucasus twice, where we traveled the Military Osetynsky and Military Sukhumsky Roads, at times on foot, at times on horseback, and even by car, which was rather dangerous because the mountain roads were narrow and unpaved. We visited Crimea, where we had a chance to see such renowned places as Gursuf, Yalta and others. We traveled on horseback in the Altai Mountains. Went up north to the White Lake, and to Arkhangelsk with strange "white nights".

We kept on working at School #32, while my husband decided to continue his education and became a graduate student of Physics-Mathematics Institute, while preparing for his PhD.

Communist regime under Stalin's government pursued its politics of destroying everything Ukrainian. In 1933, the communist regime in order to keep the peasants under control, because they did not want to join the kolhosps (collective farms), organized genocidal starvation of the Ukrainian peasants. Although during that year harvest was a bumper crop in Ukraine, the government took away everything from the peasants to the last grain of wheat, to the last potato... More than 6 million people died, including Toma Riabokin's father who lived in the vil. Lysycha, although we were able to rescue several other relatives, including his sister Hanna (Natalia Mohyla's, mother – Natalia eventually emigrated to USA) and her husband, by taking them into our family and finding them jobs in Kharkiv. Another sister and a niece perished. There was no famine in Kharkiv, but it was quite common to see poor starving people from the rural areas dying on the streets of the city.

After the Ped Institute, where my father was the director, was closed, communists started mass arrests of the intelligentsia – writers, cultural activists, physicians, teachers, priests – everyone was "the enemy of the people". My father was also arrested and sent away up north to the Arkhangelsk region. The family never got to see him again and for many years did not know what happened to him. After World War II, a statement was received that he died on September 13, 1943. We found out about this in 1972 when we were living in the USA.

In 1937, Toma Riabokin was grabbed by the "Black Crow" (popular name for the black van of the NKVD – National Commissariat of Internal Affairs – which scoured the city at night grabbing completely innocent people). I and our two children (Leon was 4 years old, Yassa – 2 months old) now were on our own. But luckily, my mother Vera Mykolaivna Rossinska lived with us. She tended the children, while I, in addition to teaching at the School #32, was also teaching at the workers' evening school.

Toma Riabokin was kept at the Kharkiv prison and other special prisons for 3 years, while he was trying to prove anyway he could that he did not belong to any political organizations and never participated in any anti-government activities. When Beria was elected into the country's government, times became a little easier for a short while, and Toma R. was released from prison.

During German occupation of Ukraine, when their front was retreating in 1943, the Germans sent Toma Riabokin with his family to work in Germany. After long travels and temporary jobs at Shchakovo (Poland), Thomas R. was assigned to work at the electric corporation A & G in Berlin. Here, during 1944-45 we had to live through all horrors of nightly bombings of Berlin and the last days of the collapse of the Third Reich. My mother, Vera Rossinska, was also with us.

Here the Riabokin Family for several months lived at a partially destroyed by bombs apartment. There were many Ukrainians living in Berlin, who settled there after the First World War, who were of great help to us and who supported Ukrainian life in Germany. As soon as it was possible, the Riabokin family decided to have their children baptized, because during the communist regime it has not been possible to do so. And so Leonid and Yaroslava were baptized by a priest of St. Michael's Ukrainian Orthodox Church in Berlin on January 20, 1945 at the apartment in Berlin where they resided.

After the war, the Riabokin Family traveled to Hanover, Germany (the British Sector of Germany), where we had been living in the so called Displaced Persons camp for several years. Toma Riabokin, together with other teachers organized an elementary school and a high school mostly for Ukrainian children living there, but there were also several Bielorrussian children, and a few children of other nationalities who were also attending this school. Toma R. was the Principal of this school, and I and other teachers, were teachers in this school. Academically it was a very good school and to the young people who graduated from it – there were three graduate classes – it gave an excellent opportunity to continue their education in colleges and universities in the United States, graduate and become professionals in one subject or another.

Thanks to the strivings of a fellow Ukrainian - Alexander Granovsky, professor of entomology at the University of Minnesota, the Riabokin Family came to St. Paul, USA, on February 4, 1950. After arriving in the USA, in the beginning everyone worked as cleaners, janitors, dish washers, in hospitals, etc. After a year or two, Toma Riabokin got a job in his profession as a mathematician at the Honeywell corporation and in 1952 he became a mathematician at the Aeronautical Faculty of the Institute of Technology at the University of Minnesota and became quite renowned among fellow mathematicians, especially after publishing several works on his unique formulas, etc. He passed away in 1963, when he was only 65 years old.

I also worked in hospitals, etc. but later I got a job at the Minnesota Mutual Insurance Company as an office clerk performing mathematical calculations. After I retired from this position – I continued working way past age 65, but at the company's cafeteria until I was 82 years of age.

Later I tended my granddaughters Malanka and Anastasia Riabokin. who often stayed overnight at my house.

Unfortunately, both of my children – Leonid Riabokin and Yaroslava (Yassa) Sydorenko – passed away prematurely at rather young ages. I have six grandchildren – Andrew Riabokin, Sonya (Riabokin) Peterson – children of Leonid and Lucy Riabokin; and sons of Yassa and John Sydorenko – Paul Sydorenko and Mark Sydorenko (and spouse Emma, and my great-grandchildren Liliana and Nicholas), and Anastasia and Malanka Riabokin, Leonid and Tatiana Riabokin's daughters.

Ever since coming to the United States, our family lived together with the Solovey Family, who rented rooms from us, and later, when Toma Riabokin passed away and the parents of the Solovey family (Dmytro Fedorovych and Maria Ivanivna) passed away, I continued living together with their daughter – Oksana Solovey until in March of 2004 when Oksana passed away at the age of 84.

МІЙ ДЯДЬКО, ХОМА СЕМЕНОВИЧ РЯБОКІНЬ

(Спогади)

Наталія МОГИЛА

Ми познайомилися, як мені було всього два роки. Це, коли дядько з молодою дружиною приїхав в 1926 р. в Лисичу погостювати у своїх батьків.

Хома Семенович народився 19 жовтня 1897 р. на Полтавщині в селянській родині. Там одержав і початкову освіту, а середню й вищу – вже в Полтаві.

Після закінчення Полтавського Інституту Народньої Освіти в 1925 році, прибув до Харкова і почав викладати фізику і математику у середній 32-ій школі і в Селікатному Технікумі.

Щоб поглибити свої знання з вищої математики, відвідував семінари проф. Сінцова при Харківському Університеті. Через деякий час вступив до аспірантури в Науково-Дослідчий Інститут Математики і Механіки. Там він працював під керівництвом відомих математиків: Н.С. Бернштейна, Д. Т.

Сінцова, Н. Ахієзера. Під час аспірантури і по закінченні її викладав вищу математику у Харківському Державному Університеті, в Гідро-Металургічному і в Автодорожньому інститутах.

У 1933 році, коли на Україні був великий голод, щоб примусити селян йти до колгоспів, Хома Семенович врятував нашу родину, улаштувавши батька і матір в Харкові на роботу.

Після голоду на селах, почався наступ на інтелігенцію. Арештовували лікарів, письменників, вчителів. Дійшла черга і до мого дядька. 1937 року був арештований, як “ворог народу”. Дійсно він був “ворог”, бо любив Україну і її знедолений нарід і зробив би все, щоб поліпшити його долю, якби міг. Пробув у харківських в’язницях біля трьох років. Незадовго до війни був звільнений, реабілітований і поновлений на праці.

Щоб оформити науку в аспірантурі, Хома Семенович продовжує працю над дисертацією на тему: “Про реальні обводи алгебраїчної кривої”, яку захистив 12 лютого 1941 року і одержав звання кандидата математичних наук.

Колишній студент Хоми Семеновича, Павло Шулежко, так згадує свого вчителя: “Я слухав лекції Хоми Семеновича на фізико-математичному факультеті Харківського Державного Університету по аналітичній і диференціальній геометрії, які він читав українською мовою, тоді, як велика більшість професорів читала свої лекції російською мовою. Хома Семенович бу чудовий лектор – він самі найтяжчі місця з математики пояснював дуже добре. Ми всі студенти його розуміли і любили, як чудового професора і шляхетну, добру людину.”

Оксана Соловей так згадує про свого професора: “Хома Семенович кохався в своєму предметі. Навіть нескінченні рядки коефіцієнтів, що їх він виписував на дошці, в його устах звучали, як музика a_{11} a_{12} a_{13} . Однак слухати лекції Хоми Семеновича студентам-нонякам не було легко. Він захоплювався, ухилився вбік і ми часто губили нитку викладу. Доводилося надолужувати поза клясою. Наскільки добре ставилися студенти до Хоми Семеновича, виявилось пізніше. 12 лютого 1941 року велику фізичну аудиторію вщерть заповнили старшокурсники, колишні слухачі лекцій. Аплодували завзято. Було ясно – частина аплодісментів не мала нічого спільного з захистом. Просто трапилася нагода, не криючись, привітати воскреслу людину.”

Недовго пощастило моєму дядькові втішатися волею і любимою роботою. Насувалася Друга Світова Війна. 22 червня 1941 року Німеччина атакувала Радянський Союз. В жовтні Совети почали демонтувати і евакуювати на схід заводи, фабрики, наукові установи (університети, інститути) і професуру. Хома Семенович не хотів залишати Харків. 24 жовтня 1941 року німці зайняли Харків без бою. Надіялися може з німцями прийде щось нове, краще, але швидко ілюзії розвіялись.

Совети відступаючи понижили всі харчові запаси. А німці зовсім не дбали про харчування населення, і в Харкові швидко почався голод. Багато людей рятувалися від голоду, добуваючи харчі по селах, але й це було заборонено. Кілька разів дядько ходив на села діставати харчі; була люта зима і іноді він повертався обморожений.

Нарешті була організована міська управа, яка пробувала рятувати голодне населення. В одному з відділів працював і мій дядько і невдовзі йому пощастило добитися дозволу відвезти родину в рідне село, а сам повернувся до Харкова на роботу.

В цей час німці почали вивозити молодь України на примусові роботи до Німеччини. У жовтні 1942 року і мене, разом з іншими, забрали з мого рідного села Лисиче до Німеччини.

Життя в Харкові з часом трохи налагоджувалось і решта родини Хоми Семеновича повернулася до міста. Було дозволено садити огороди за містом, що й рятувало багатьох від голоду.

Військовий успіх німців почав губити свою інерцію і, дійшовши до Сталінграду, німці почали терпіти поразки і відступати. 6 серпня 1943 року військова влада оголосила евакуацію Харкова на Захід. Ешелони з біженцями і органами самоврятування від'їжджали з Харкова. Родина мого дядька теж залишила Харків.

Була тяжка і далека дорога до Німеччини: Вінниця, Щаково, Берлін, Бад Нендорф, ГанOVER.

Я увесь час працювала на фабриці амуніції в Гесіш Ліхтенау, поблизу Касселя. Несподівано отримую листа від дядька, де Хома Семенович пише, що він з родиною, після всіх мандрів, опинився в Бад Нендорфі (Поблизу ГанOVERа). Я відразу вирішила тікати з заводу, де я працювала вже майже 2-1/2 роки, до рідних. І з великими труднощами таки добилася до них.

Дядько разом з великою групою Харків'ян жили тимчасово в приміщенні школи і чекали можливості оселитися в таборі непереворотців в місті ГанOVERі.

Одного дня до школи приїхали два українських хлопці і повідомили, що совети плянують забрати всіх втікачів з Бад Нендорфу на "родіну". Серед цих юнаків був і Михайло Куданович, який пізніше став священником, а зараз на пенсії живе в Міннеаполісі. Всі вирішили негайно збиратися на двірце, щоб з першим потягом виїхати до ГанOVERу. Вночі з 17-го на 18-те серпня 1945 року вся група була вже перед брамою табору. Нас прийняв комендант, п. Хоменко і на ранок розмістив по б'юках великого бувшого поселення для військових.

Почалося організаційне життя на довший час. В таборі "Ді-Пі" ім. Миколи Лисенка в ГанOVERі було багато дітей і молоді. Для менших дітей організували початкову школу, директором, якої був п. Карпініч. Хома Семенович Рябокінь та інші педагоги організували гімназію. Гімназія діяла на основі німецького шкільного законодавства. Директором гімназії став Хома Семенович.

Hannover High School - teachers and graduates of 1947.

Багато студентів, закінчивши таборову гімназію, вступили до вищих німецьких шкіл, а пізніше в країнах нового поселення.

На початку 1948 року почали прибувати запотребовані на роботу в різних заокееанських країнах. Я виїхала до Канади при кінці липня 1948 року.

Хома Семенович з родиною виїжджає до США 4 лютого 1950 року на запрошення старого українського емігранта, професора Міннесотського Університету Олек-

сандра Грановського.

Перші два роки в Сейнт Полі, Хома Семенович з дружиною працювали на фізичній роботі в Анкер Госпіталі. В цей період при зустрічі з дядьком, я висловлювала жаль з приводу того, що Хома Семенович не мав нагоди працювати за своїм фахом. На це дядько казав мені: "Наталко, не журись цим. Я цілком задоволений моїм життям, бо знаю, що по мене вже ніколи не приїде "чорний ворон". Якого мені ще треба щастя?!" Та щастя сповнилось, коли Хома Семенович дістав роботу за фахом у Honeywell Incorporated, де пробув до липня 1952 року. Пізніше і син Хоми Семеновича, Леонід, працював у цій корпорації по закінченні Міннесотського Університету, аж до відходу на пенсію.

З 1952 р. до 1963 р. Хома Семенович працював в Aeronautics and Engineering Department Institute of Technology, Міннесотського Університету, який тоді очолював проф. Аккерман. Вся робота була за завданням військових органів – тому засекречена (і не підлягала детальному в'ясненню). За визначні

успіхи в розв'язанні поставлених математичних проблем і за відповідні праці написані з цього приводу, Хоми Семеновичу була надана наукова ступінь доктора математичних наук "phD".

Хома Семенович був членом всеамериканського реакторного товариства "Rocket Society". Науковий журнал цього товариства надсилав йому нові розвідки, статті з різних галузів математики, на які Хома Семенович давав свої зауваження, рецензії, які друкувалися в цьому журналі.

Наукові роботи Хоми Семеновича в українській та англійській мовах:

1. Про реальні обводи алгебраїчної кривої. 1937 р. Наукові записки Науково-Дослідного Інституту Математики й Механіки в Харкові.
2. Дослідження точкових і тангенійних особливостей алгебраїчних кривих. Наукові записки. 1935 рік – Харківський Університет.
3. Вплив подвійних реальних точок алгебраїчної кривої на число її реальних точок перегину. 1937 р. Записки Науково-Дослідного Інституту Математики й Механіки в Харкові.
4. Зміна форми і розподілу алгебраїчної кривої у зв'язку із зміною параметрів в їхніх рівняннях. 1933 р. Математичний журнал. Москва.
5. Про реальні унікурсальні криві. Англійською мовою – Мінесотський Університет.
6. Розподіл тепла на сфері. Англійською мовою. Honeywell Control (чи Incorporated – я не певна).
7. Дослідження фігур Лісажу і поліном Чебушова. Книжка видана Мінесотським Університетом. 1958 р. Англійською мовою.
8. Були приготовані до друку чотири роботи відносно стабільності парашутів при різних умовах 1) швидкості і тиску; 2) при швидкості вищій за швидкість звуку.

Поза роботою в університеті, Хома Семенович працював для Енциклопедії Українознавства, яку редагував проф. Кубійович. Подавав туди матеріали про визначних математиків і фізиків. Брав участь в українському громадському житті міста, виступав з популярними доповідями і надсилав статті до українських часописів: "Свобода", "Нові Дні", та інші.

3-го травня в залі "Маргарет Боррі Гавс" у Міннеаполісі добре опрацьовану доповідь "Морально етичні засади громадського та політичного життя", виголосив проф. Х. Рябокін ("Українські Вісті" 29.V. 1952).

Головні статті:

1. М. Остроградський
2. Астрономія на Україні
3. Наука на Україні сьогодні
4. Математика на Україні
5. Айнштейн
6. Про атомову енергію і її дослідників
7. Сучасна цивілізація і атомову енергію
8. Атомову бомбу і як неї хоронитися
9. Морально-етичні засади громадського та політичного життя
10. Переклад диференціальної геометрії проф. Сінцова - з російської на українську мову

На останньому родинному святкуванні Дня Подяки в листопаді 1962 р. дядько сказав: "Я дійсно маю за що дякувати Богові, бо я почуваюся дійсно щасливою людиною – врятувався з лабет НКВД, залишився живим з усією родиною під час війни і бомбардувань. Дістався до вільного світу, маю цікаву роботу за фахом. Син і донька мають вищу освіту, маю хороших внуків."

А 3-го січня 1963 р. Хоми Семеновича не стало. Передчасна смерть на 65-му році життя спіткала його на праці в стінах університету, який він дуже шанував за можливість спокійно працювати над науковими проблемами.

Дядько часто говорив: "Скільки я міг би був зробити, якби мав такі умови для наукової праці дома на Україні."

Спочиває Хома Семенович на цвинтарі Forest Lawn в Сейнт Полі, Мінесота.

Дорогий дядьку, пройшло більше, як 30 років, як Вас не стало. Якби Ви могли поглянути на Україну, що стала вільною, що здійснилася мрія всього Вашого життя, то були б приємно здивовані і задоволені. Ще не все гаразд. Але Україна звільняється від намулу комунізму і прямує до кращого.

THOMAS RIABOKIN, RENOWNED UKRAINIAN AMERICAN MATHEMATICIAN

I met my uncle Thomas Riabokin for the first time when I was two years old, when he and his young wife Halyna Leonidivna Rossinska visited his parents at the village Lyssycha in 1926. My uncle Thomas Riabokin was born on October 19, 1897, in Poltava region. His parents were peasants. After graduating from the Poltava Institute of National Education in 1925, he was teaching physics and mathematics in Kharkiv (Ukraine) at School #32 (High school), as well as at the Silicate Technicum (Institute of Technology). After awhile he started post-graduate and doctorate studies at the Science-Research Institute of Mathematics, where he worked under the guidance of renowned mathematicians, such as N. Bernstein, D. T. Sintsov, and N. Achieser. After which he was teaching mathematics at the Kharkiv State University and at two other institutes.

In 1933, during the Ukraine's artificially created famine by the Soviet regime in order to force the farmers to join the kolhosps (collective farming) Thomas Riabokin saved our family by finding jobs for my dad and my mother in Kharkiv. After the "holodomor" (famine) the Soviets started their persecution of the Ukrainian intelligentsia. They massively arrested physicians, writers, historians, teachers and professors of universities. In 1937 my uncle Thomas Riabokin was imprisoned as "the enemy of the people", but shortly before World War II he was released and reinstated to work in his profession.

When World War II started, Thomas Riabokin did not want to leave Kharkiv. On October 24, 1941 the Germans occupied Kharkiv. There were no battles. Soon after they started taking young people to Germany for "forced labor" to replace the German soldiers who were drafted to fight the war. In October 1942, I was also taken from my village Lyssycha to Germany. Soon after, my uncle's family also left Kharkiv. All this time I worked at an ammunition factory at Gesish Lichtenau, near Kassel. Unexpectedly I received a letter from my uncle, who after long travels now was at Bad Nenndorf near Hanover. Immediately I decided to run away from the factory and with great difficulties I was able to get to my uncle's family. One day, two Ukrainian young fellows (as we found out later, one of them was Michael Kudanovych, who later became a Ukrainian Orthodox priest and was rector of the Saints Volodymyr and Olga Church in St. Paul, MN) came to our group of people and let us know that "Soviets" were planning to catch all people who did not want to return, and be transported back to the USSR. Immediately everyone decided to go to Hannover, where a camp for Displaced Persons was established. At this camp were mostly Ukrainian people, some Bielorussians, and others from Soviet Union, about 5,000 people in all. The camp was named Mykola Lyssenko (a Ukrainian musician). There were many children – so for the younger ones elementary school was organized; principal of that school was Mr. Karpinich. Thomas Riabokin and other teachers organized a high school. Principal of that school was my uncle.

I emigrated to Canada in July 1948. Thomas Riabokin and family emigrated to USA early in 1950. Alexander Granovsky, an emigrant from Ukraine, who came to the USA during World War I, and now was a professor of entomology at the University of Minnesota, signed the affidavit sponsoring the Riabokin family to come to the USA. The first

Hannover Ukrainian High School, teachers and graduates, 1948.

two years, Thomas Riabokin and his wife Halyna Riabokin worked as laborers at a hospital. Later, Thomas Riabokin was able to get a job in his field as a mathematician at the Honeywell, Inc. company, where he worked until July of 1952. During 1952 through 1963 he worked at the Aeronautics Engineering Department of the Institute of Technology at the University of Minnesota. The head of the department at that time was renowned professor Akkerman. Here Thomas Riabokin was performing work for the U.S.A. military – confidential. For his great work in solving mathematical problems, Thomas Riabokin's PhD degree received in Ukraine, was recognized by professor Akkerman and from then on he was to be addressed as Dr. Riabokin. He was a member of the all-American Rocket Society. The scientific publications of this society used to send requests to Thomas Riabokin to research various projects, as well as review articles on various mathematical problems. At this time he published several scientific articles. In addition to working at the University of Minnesota, Thomas Riabokin worked for the "Ukrainian Encyclopedia" under the editorship of prof. V. Kubyovych. He also participated in the life of Ukrainian community in Minneapolis and St. Paul. He presented lectures to the Ukrainian community, published articles in newspapers, such as "Svoboda" (Freedom) and "Nowi Dni" (New Days), etc.

At the last family celebration of Thanksgiving Day, in November 1962, my uncle said: "I am really blessed by God and have a lot to thank Him for, as I feel that I am a really lucky person – I managed to get away from the Soviet NKVD, I and my entire family remained alive after the war and numerous bombings, I managed to get to the "free world", I have an interesting job in my profession. My son and daughter have university degrees, I have wonderful grandchildren."

On January 1963, Thomas Riabokin unexpectedly passed away. Untimely death ended his life and work at the University, which he greatly honored for giving him the opportunity to work on scientific problems. Many years passed since Thomas Riabokin died. In the meantime Ukraine became independent, free of Communism, and heading for better life. The time has arrived when scientific attainments of Ukraine's scientists, such as Thomas Riabokin, become part our heritage.

Translation from Ukrainian (with some additions and comments) of Natalia Mohyla's article in the "Svoboda" newspaper for October 12, 2001

ВІРА М. РОСІНСЬКА

*Так навчи ж мене, голубко,
Вік свій праведно прожить,
Щоб добро робить уміла,
Зла нікому не робить.*

Так бл.п. Віра Миколаївна Росінська прожила свій вік праведним, чесним, добropорядним життям, з любов'ю до ближнього, допомагаючи покривдjenим, шануючи старших.

Віра М. Росінська походила з богомільної родини священика. Батько, протоієрей, безумовно відіграв позитивну роль у вихованні доньки.

На Україні, Віра Миколаївна працює довгі роки вчителькою. Після Другої Світової Війни, з родиною дочки, переїздить до Америки; чоловік Віри Миколаївни загинув на заслання.

На скитальщині вже в похилому віці не сидить склавши руки, навпаки з великим завзяттям береться до нової праці. Закладає гурток "Вишивка", своїх учнів учить виши вати хрестиком, настилуванням, мережкою, вирізуванням, та іншими стибами. Накриття й рушники, що їх виконала з художньою досконалістю бабуня Росінська (так я її називала) у подарунок церкві, довго прикрашали наш храм. Напевне скоро бабуніни вишивки прикрасять і нашу нову церкву в Арден Гіллс.

В музеї при Церкві Пам'ятнику у Саус Баунд Бруці є два альбоми, "Українська Вишивка", подаровані Вірою М. Росінською. Ці альбоми Віра Миколаївна упорядкувала з допомогою вишивальниць, які виконували під її керівництвом різноманітні візерунки. В альбомах знаходимо зразки вишивок майже з усіх частин України. В музеї знаходяться також покриття на аналаї, що їх Віра Миколаївна власноручно вишила вирізуванням.

Зразу ж після Різдва, бабуня бралася за писання писанок. Також і тут дотримувалася певного стилю і досконалости. Вчила дітей і дорослих цього українського народного мистецтва. Дякуючи Вірі Миколаївні, багато хто навчився писати писанки.

Перед Великоднем, заходами сестрицтва, писанки продавалися. Увесь дохід ішов на потреби церкви.

Я дякую Тобі, дорога Віра Миколаївна, за Твою благородну працю, з якої я багато скористала, і далі, по можливості, наслідую Твої життєві вказівки: "Шануй свою церкву, допомагай ближньому".

Вдячна Учениця О.В.О.

VERA M. ROSSINSKA

*Please teach me, o my dove,
How to virtuously live my life
Always doing only good,
Never doing evil to anyone.*

This is how bl. mem. Vera M. Rossinska has lived her life. She was virtuous, honest and respectable. She loved her neighbor, she helped those who were hurt, and she had great respect for the elderly.

Vera M. Rossinska was born to a religious family of a clergyman. Her father was a priest undoubtedly he had very positive influence upon his daughter's upbringing.

In Ukraine, Vera Rossinska worked for a many years as a teacher. During World War II, with her daughter's family, she emigrates to the U.S.A. Her husband perished in exile in the former Soviet Union.

In immigration, while already in advanced age, she could never sit still and be idle. To the contrary, with great enthusiasm, she embarked upon a new venture. She found people who liked to embroider, and started "Embroidery" classes. She taught her students to embroider in various styles, such as cross stitch, overlay, open-work, cut-work, and other fancy stitches. Covers and towels, exquisitely embroidered in most artistic ways and to utmost perfection by "babunya" Rossinska ("grandma" as I used to call her) were donated to the church, and for a long time they adorned our church. And I think quite soon they will be used to decorate our new church in Arden Hills.

At the museum of our Monument Church in South Bound Brook, NJ, there are two albums called "Ukrainian Embroidery", which were sent there as a gift from V. M. Rossinska. These albums, which Vera Rossinska compiled in collaboration with several other embroiderers, contain embroidery samplers from almost all regions of Ukraine. At the museum of Saints Volodymyr and Olga Church you will also find the covers for the lecterns, which Vera Rossinska personally embroidered in the exquisite cut-work style.

Immediately after Christmas, "babunya" embarked upon Easter egg painting. Here she also adhered to certain styles and unsurpassed perfection. She taught this Ukrainian form of art to children and adults. Thanks to Vera Rossinska, many individuals acquired their skills of decorating "pysankas" (decorated Easter eggs).

Just before Easter, we used to sell quite a few "pysankas" through the initiative of our sisterhood, thus enabling us to have sizable income for various church needs.

Thank you, dear Vera Rossinska, for your noble work from which I gained a lot, and I try, as much as possible, to follow the directions in life, which you emphasized: "Honor your church, always help your neighbor."

Thankful Student - O.V.O.

ПЕРЕЖИТЕ-ПЕРЕДУМАНЕ

Пилип Шайда

Народився я 3-го квітня, 1917 року в селі Горинці, Крем`янецького повіту на Волині в селянській побожній родині Антона і Марії Шайдів. У батьків було четверо дітей - три хлопця Михайло, Пилип і Іван і одна дівчина Віра. В цьому ж селі здобу я початкову освіту 7 класів і провів свої ранні-дитячі літа. Хотілось піти до вищої школи, але ж батьки були не заможні. А до того були утиски польської влади, тому що не був католиком. В селі не було ніяких українських молодечих організацій. В 1937 році вступив до ОУН (Організація Українських Націоналістів). Пробував я щось офіційно зорганізувати, але невдалося, був занадто молодий. З часом вступили до польської організації, щоб не бути як сіль в оці польській поліції. Багато хлопців і дівчат то ми зорганізували аматорський драматичний гурток, танцювальний гурток та хор. Ставили такі п`єси: „Назар Стодоля“, „Наталка Полтавка“, „Украдене щастя“, „Дай серцю волю-заведе в неволю“, та багато інших.

В місті Крем`янець, в ліцеї, були різні курси де вчили вирощувати городину та інші посіви. Я мав нагоду закінчити кілька таких курсів.

За старанням мого батька, мене прийняли до мулярсько-теслярської школи коло міста Крем`янець. Зимом проходив теорію, а літом була практика. В 1939 році почалася польсько-німецька війна і з приходом советів на Західну Україну цю школу закрили. Совети зорганізували 10-ти літку в палаці поміщика Бобрикова в селі Горинці. Ходив до цієї школи 8 місяців, пізніше цю школу закрили.

Довший час в 1939 році совети не приходили до нашого села. Учитель Дуліба подав думку, що треба своїх братів привітати як належить. Коло школи на дорозі поставили хорошу браму, вбрали квітами і смережиною. З одного боку повісили червоний прапор з серпом і молотом, з другого боку український жовто-синій. Люди стояли на дорозі, чекаючи побачити своїх визволителів, які визволили нас від польського ярма. Їде перша машина в цій машині генерал і два офіцери. Учитель Дуліба почав вітати своїх братів українців. Генерал не звертає уваги що учитель Дуліба говорить, дивиться на український прапор і каже: „Что это за тряпка? Сейчас снять эту тряпку!“ Дуліба носа повисив. По якомусь часі не стало нашого учителя Дуліби.

В селі Горинці був спирт-завод, де за советів виробляли різні спиртні напої. Я працював там муляром до початку советсько-німецької війни. Від 1939 до 1941 року совети наробили багато лиха. Тюрми заповнили молодим цвітом. По відходу советів НКВД помордувало усіх людей по тюрмах, так понівечили обличчя, що неможливо було пізнати синів, дочок, чоловіків, батьків. Пізнавали лише по одязі в якій він чи вона були арештовані.

Коли прийшла німецька цивільна влада, то виявилось що то є та сама шкура тільки з другої сторони. Німці почали вербувати молодих людей до Німеччини на працю. Перші кілька груп поїхали добровільно. Почали надходити листи, які жахливі умови в Німеччині, і молоді люди добровільно не хотіли вже їхати. Німці визначували так званий контингент, скільки дане село має дати молодих людей на працю. Німці також вимагали, щоб зерно, жито, пшеницю здавати для „Райху“. Німці позамикали млини, щоб люди не мали де змолоти собі на хліб. Тоді пішли в рух жорна. Народ український створив таку пісню про жорна:

**В Україні біда чорна,
Та біда чорна, да гей.
В Україні гудуть жорна,
Та гудуть жорна, да гей!
Приказ строгий жорна здать,
Там носять торбинками,
А сиплять жменічками.
Ходить мелюх вправо вліво,
Щоб їсти не хотілось, да гей!
Як прийде ляндрівт грубий,
Та ляндрівт грубий, да гей!
Тікай дядьку, бо б'є в зуби,
Та поб'є зуби, да гей!
Приказ строгий жорна здать,**

**Там носять торбинками,
Сиплять жменічками.
Ходить мелюх вправо вліво,
Щоб їсти не хотілось, да гей!
Німець ходить, ма дві палки,
Ма дві палки, да гей!
Того лупить, де підпалки,
Де підпалки, да гей!
Приказ строгий жорна здать.
Там носять торбинками,
А сиплять жменічками.
Ходить мелюх вправо вліво,
Щоб їсти не хотілось, да гей!**

В 1940 році помер мій батько і на господарстві залишилось нас троє братів. Щоб оминати виїзд до Німеччини, почав шукати працю. Знайшов працю агротехніка в Бережечькому районі, де працював деякий час. Розвозив до начальників п`ятьох ближніх сел інструкції, які діставав у господарському районному відділі. Був добре знайомий з політичним становищем в цій частині Волині. Мав багато нагод зустрічатися і співпацювати з політичними діячами. Знав багатьох українців, добрих патріотів з Галичини і Буковини, які були вербовані німцями до так званого батальйону, який охороняв німецькі стратегічні пункти. Поміг українським партизанам запізнатися з деякими членами батальйону. Один раз ці батальйонщики якраз охороняли будинки де перебував німець лендрівт в був великий склад тяжкої зброї і амуніції. Українські партизани, в співпраці з батальйонщиками, убили трьох німців охорони, лендрівта і захопили багато кулеметів, крісів, гранат, тисячі набоїв.

В Україні був в партизанському таборі командира Михайла Медвецького, псевдо Хрін, який співпрацював з УПА Тараса Бульби Боровця. Табір був розташований коло села Стіжок. В 1943 році наші брати українці-бандерівці цей табір роззброїли. Прикро це писати, але ж дійсність була перед очима. В тій перестрілці було забито двох партизан, Гарячого і Бульку.

Коли фронт посувався на захід, треба було залишати свою Дорогу Батьківщину і тікати на Захід. Мій осідок був місто Мінхен, Баварія, Німеччина. Багато мав прикросів, але за Божою поміччю усе переборов. Від 1946 до 1949 року був адютантом коло генерала Миколи Капустянського. Їздив на різні з'їзди ветеранів; запізнав дев'ять українських генералів.

У вересні 1949 року прибув до Сейнт Полу, Міннесота до будівельної фірми Батлер Компанія. Моїм спонсором був професор Др. Олександр Неприцький-Грановський. Завезли мене в штат Канзас, місто Конкордія. Тяжко працював, возив тачкою цемент для фундаменту на будову католицької лікарні та каплиці. За 40 годин праці платили мені \$40 доларів і вираховували \$6 на податок. З цієї малої платні деякий час допомагав братові Івану, бо той не мав роботи. Почали класти цеглу і мене звільнили з праці. Повертаюся назад до Сейнт Полу. Катерина Качмар знайшла мені працю в готелі Фредерік в ресторані мити посуду. За 75 годин праці платили \$40 доларів. За допомогою проф. Др. Олександра

Philip Shayda cooking Mother's Day Dinner at St. Volodymyr and Olga Church in St. Paul – in early 1990-ies. From left to right: Philip Shayda, Sophie Shayda, Efrosinia Kovalenko, Antonina Chorewycz, and Neonilla Paczkowski.

Грановського, я дістав працю в будівельній фірмі Стімберґ Компані. Життя пішло краще. Вступив до парафії Святого Архистратига Михаїла в Міннеаполіс і став співати в церковному хорі під керівництвом проф. Білого. Була в той час одна молодеча організація – Ліга Української Молоді Північної Америки. В 1952 році мене обрали головою цієї організації. Належав до танцювального гуртка під керівництвом Йосипа Коцюби, а також до драматичного аматорського гуртка під керівництвом Євгенії Коцюби. Грав з професійними артистами п'єсу "Крутіж", під керівництвом Бориса Грінвальда. Пізніше я організував хор МУН (Молодь Української Національності). Цей хор проіснував більше року, хором диригував Протодіякон Юрій Корсунь. Коли організувався хор „Дніпро” під керівництвом Протодіякона Миколи Бриня, я співав в ньому 8 років.

Щоб підвищити свої фахові кваліфікації закінчив заочні курси в Чикаго Технік Калледж за два роки. По закінченні надіслали мені диплом і рекомендацію на працю в штат Огайо в будівельну фірму, але я відмовився.

В Сейнт Полі організувалася українська православна церква Святих Володимира й Ольги в 1950 році і я став одним із основоположників цієї парафії. В 1967 році на річних загальних зборах мене обрали головою парафіяльної управи. Був довший час в тростах і в контрольній комісії, 50 років співав у церковному хорі, 33 роки був старостою церковного хору, і 17 років дяком парафії.

В 1963 році одружився з Софією Колодзей. Софія мала одну дочку Марлін, яку вона виховала та дала їй освіту. Марлін вийшла заміж за Михайла Ленґ, має три сина Михайла, Марка і Мартіна. Старший син жонатий і має двох синів Бремена і Еріка. Так що я є вже дідом і прадідом.

На протязі багатьох років церковний будинок на Портланд і Вікторія потребував великого ремонту. Я ніколи не відмовлявся від роботи. Щоб припинити розпад зовнішніх стін церковного будинку я разом з іншими парафіянами обклали нижню частину зовнішньої стіни цеглою. Моя дружина і я працювали багато для добра в церковній громаді; подарували багато цінних і потрібних речей для церкви; обоє завжди помагали і приймали активну участь у всіх обідах, прийняттях і святкуваннях. Разом з іншими парафіянами ліпили, варили багато тисяч вареників на продаж.

За грошеву допомогу українським православним церквам в Україні і в Америці був нагороджений багатьма грамотами.

За останні 50 років дописував до багатьох українських часописів в Америці, Канаді і останніми роками в Україні. Написав багато віршів, вів докладний опис історії нашої церкви Святих Володимира й Ольги, видав шість історичних книжок а саме: „Віки говорять” (1973); „З народної творчості Волині” (1978); „Короткий нарис організації та розвитку парафії Святих Володимира й Ольги” (1985); „Торба сміху та мішок реготу” (1989); „Туга за Батьківщиною” (1997); „Любов до України” (2003) де перша частина є вірші, друга частина різні документи, грамоти, подяки, посвідки та інше, що писали про мої видання в Україні і поза Україною.

Philip Shayda painting Sts. Volodymyr and Olga Church in St. Paul, MN

Багато років я вислав грошеву допомогу українським православним церквам в Україні і в Америці за що діставав багато грамот і подяк.

За мою працю в 1995 році Наукова Рада Волинського Університету ім. Лесі Українки дала мені почесний титул професора, а 1996 році за боеві заслуги був нагороджений Українською Народною Республікою орденом „Военного Хреста”.

BIOGRAPHY

Philip Shayda

Left to right:
First row - Mark Lang, Brennan & Eryk Lang with Sophie Shayda;
Second row - Michael, Jr., Kelly Lang & Philip Shayda; Third row -
Michael, Sr., Marlene & Betty and Martin Lang.

I was born April 3, 1917 in the village of Horynka in Kremianetz district in Volyn to a religious peasant family of Anton and Maria Shayda. There were four children, three boys Michael, Philip, and Ivan and one girl Vera. In this village I finished seven grades and passed my early childhood years. I wanted to go on to high school, but my parents were too poor to afford this. Also, Polish authorities had oppressions because I was not a Catholic. There were no Ukrainian youth organizations in the village. In 1937 I joined the OUN organization (Organization of Ukrainian Nationalists) and together with other Ukrainian youth I tried to officially organize something, but we were too young. Later we joined Polish youth organizations in order not to be a "thorn" in the eyes of Polish police. My friends and I started an amateur drama group, dance group and a choir. We put on plays such as "Nazar Stodolia", "Natalka Poltavka", "Stolen Happiness", and many others.

In the city of Kremianetz, there were technical courses on farming and on how to grow vegetables and other crops and I was able to finish several of these courses.

Due to efforts of my father, I was accepted to a bricklaying and woodworking school near the city of Kremianetz. In the winter we studied the theory of

these skills and in the summer we did the actual practical work. Because of the war between Germany and Poland and the occupation of Western Ukraine by Soviets in 1939, this school was closed. The Soviets organized a 10 year school (high school) in the Bobryk mansion (estate) in the village of Horynka. I attended this school for 8 months until the school was closed.

For a long time in 1939 the Soviets did not come to our village. Mr. Duliba, the teacher, thought that we should greet the Soviets as our brothers. On the street by the school a large gate was erected with beautiful decorations of flowers and evergreens. On one side we hung a red flag and on the other side we hung the Ukrainian blue-and-yellow flag. People stood on the road to see their "saviors" which saved us from Polish oppressors. In the first car were the general and two officers. Mr. Duliba started to greet his Ukrainian brothers and the general did not pay attention to what Mr. Duliba was saying. He looked at the Ukrainian flag and said, "What is that rag? Take that rag down immediately!" Mr. Duliba was saddened and shortly after our teacher disappeared.

There was a distillery in the Horynka village where the Soviets made all sorts of alcoholic brews. I worked there as a bricklayer until the German-Soviet war. From 1939 to 1941 the Soviets did much harm. The prisons were filled with young people of Volyn. After the Soviets were retreating, the NKVD murdered all the prisoners and defaced the bodies so that no one could recognize the fathers, sons, and daughters, and they were only recognizable by the remaining clothes that they were wearing.

When the German civil government came, we realized that they were made of the "same skin but from the other side" (not better than the Soviets). The Germans began to recruit young people to Germany to work. The first few groups left willingly, but began sending letters home as to how terrible the living and working conditions in Germany were, so then the young people did not want to go voluntarily. The Germans decreed a quota as to how many young people should be sent to work to Germany based on how big the villages were. The Germans also declared that the seeds and crops were surrendered to the "Reich". They closed the mills so that people could not grind their own wheat for their own use. People started to mill on millstones. When Germans found that out, they ordered to turn the millstones in. People composed a song about that.

When my father died in 1940, the farm was left to three brothers. To avoid being sent to Germany, I began to look for work. I found work as an agro-technician in the Berezhetsky region where I worked for some time. My job was to carry instructions to heads of five villages from the regional economic center. I became well acquainted with the political situation in this region of Volyn. I had many opportunities to meet and cooperate with political activists. I knew a lot of good Ukrainian patriots from Halychyna who were forced to work for German protective strategic battalion. I helped Ukrainian partisans meet with several of those who worked in the German strategic battalion. At one point these battalion workers were guarding a building housing German regional commander and arsenal of artillery and weapons. Ukrainian partisans, in cooperation with the battalion's people, killed three guards and the commander and took many machine-guns, rifles, grenades and ammunition.

In September of 1949, I came to St. Paul, Minnesota to work for Butler Construction Company which then sent me to Concordia, Kansas. I worked very hard, where I carried wheelbarrows of cement for the foundation of a Catholic chapel and

hospital. I was paid \$40.00 for 40 hours of work and \$6.00 were withdrawn for taxes. From this small pay, I was helping my brother Ivan because he did not have work. When the company started to lay the bricks, I was laid off from work.

I returned to St. Paul where Kateryna Kaczmar found a dishwashing job for me at the Frederick Hotel restaurant, where I got \$40.00 for 75 hours of work. With the help of Prof. Alexander Granovsky, I got a job in the Stieberg Construction Company, and my life was better. I joined the parish of St. Michael and sang in the choir under the direction of Prof. Bilyj. At that time there was one youth organization, League of Ukrainian Youth in North America. In 1951, I was elected as President of this organization. I also joined the dance group under the direction of Joseph Kociuba and also the amateur drama group under the directions Evhenia Kociuba. Later I organized a choir with "MUN" (Youth of Ukrainian Nationality), under the direction of George Korsun. When the choir "Dnipro" was organized under the direction of Mykola Bryn, I sang there for 8 years.

To advance my career qualifications, I finished Chicago Technical College via correspondence in two years, where I got a diploma and a recommendation to work at a construction company in Ohio; however, I declined the offer.

Sts. Volodymyr and Olga Orthodox church was organized in St. Paul and I became one of the founders of this parish. In 1967 I became the President of the Parish Council and was a Trustee for a long time. I was also the "Starosta" (President/treasurer) of the church choir for 33 years, and a for 17 years was church dean.

In 1963 I married Sophie Kolodziej. Sophie had one daughter Marlene, whom she raised and educated. Marlene married and had three sons, Michael, Marko, and Martin. The oldest son is married and has two sons, Brennan and Eryk, so that now I am a grandfather and great grandfather.

Left to right in 1995: Ivan Hupalo, Vera Samodin, Philip Shayda, Sophie Shayda, Mitered Very Rev. Hryhoriy Podhurec, Rector of the newly built St. Katherine Church and Panimatka Halyna Podhurec.

For many years I have worked with many parishioners to maintain the church building; we have added bricks to support the crumbling outside walls of the church. My wife and I worked many years for our parish; we have donated many goods for the church; we helped with cooking meals, organized receptions and celebrations. With other parishioners we made thousands of varenyky to sell.

For my monetary support to the Ukrainian Orthodox Churches in the United States and in Ukraine I have received many certificates of gratitude.

In the last 50 years I wrote to many Ukrainian newspapers in the US, Canada, and lately in Ukraine. I wrote many poems and historic accounts of the church of Sts. Volodymyr and Olga. I published six history books: "Viky Hovoriat" in 1973; "Z Narodnoi Tvorchosti Volyni" in 1978; a short account of the organization of the parish of Sts. Volodymyr and Olga in 1985; "Torba Smikhu Ta Mishok Rehotu" in 1989; "Tuha za Batkivshchynoiu" in 1997; "Liubov Do Ukrainy" in 2003 where the first part has poems and the second part documents, certificates, and "thank yous" which were written about my works in Ukraine and outside of Ukraine.

During many years I have supported financially Ukrainian Orthodox Churches in Ukraine and in the U.S.A., I have received many certificates of gratitude.

In 1995 I received an honorary degree from the Lesia Ukrainska University of Volyn for my literary work, publications and help to the Ukrainian university, also in 1996 I have received a "War Cross" medal from the Ukrainian National Republic for my WWII war efforts.

**Left to right: Philip Shayda, Michael Kovalevsky, and Wanda Bahmet – June 1996.
Зліва на право: Пилип Шайда, Михайло Ковалевський, Ванда Багмет – червень 1996.**

BIOGRAPHY OF IVAN (JOHN) AND YAROSLAVA SYDORENKO

John SYDORENKO

My name is Ivan (John) Sydorenko. I was born in 1931 in the village of Lypiv Rih, near the town of Nizhyn, Chernihiv region, Ukraine. My father, Hryhorij K. (whose parents perished during Stalin's Genocide "Holodomor" of Ukraine in 1932-1933), by then, was already exiled by Soviets to the far Siberia in the years 1917-1920, for participating in the Ukrainian army fighting for Ukraine's independence from Soviet Empire. My mother, Olha K. Okhonko (whose father was executed by Soviet government in 1930 simply for having been born in a bourgeois social class) received a letter from my dad through her aunt, stating that he falsified his documents and became a "semi-free" man, and is working on laying second track of the Trans-Siberian Railroad somewhere in Asia, and that he now lives in an all-male transit camp. "Semi-free" meant that legally he was prohibited from entering European parts of USSR.

For my father's past "sins" against Soviet government, the NKVD (later KGB) came to my mother's house to arrest her and resettle her to a Special Settlement Camp (restricted-freedom state farms for families of exiles) in Siberia. However, vicious barking of her dog in the front yard alerted her and she jumped out through the back window and fled into tall reeds on the bank of a nearby creek, thus succeeding in a daring escape. Terrified, shaking and crying, she raced to her aunt's house, where her children (my sister Maria, age 6, and I) were hidden. In desperation, against all odds, and now without any money or home, but having a strong will, courage and determination to protect her children and to remain free, during that sleepless night she made a decision of her life – to grab her children and search for her husband, not knowing where to start on the 4,388-mile-long Trans-Siberian Railroad where he was laboring. With a sack on her back that contained some dried bread and a few pieces of clothes, and her children in her arms, she boarded the night train for Moscow, where she transferred to the Trans-Siberian "Express". During the nearly two weeks on this slow-moving train, she walked through the train cars asking all male passengers if any one of them had seen or heard of her husband. Miraculously, she found out my father's whereabouts, and a few days later we had a surprising, tearful, dramatic reunion with him.

After 10 years in Siberia, my family returned to Ukraine, semi-legally, on June 16, 1941. A week later, the war with Germany broke out. Two months later, my brother Jaroslav was born. On December 17, German troops entered the town, in the Donbas region, where we lived. We moved immediately to our place of birth, where we had been prohibited from living during Soviet regime. Unfortunately, in less than two years, as the Nazi Armies retreated, we had to move again, traveling by horse-and-wagon. We spent the first winter in the city of Kamianets-Podilsky, then spring and summer in a village in Galicia (Halychyna), and then early autumn of 1944 on a farm in Slovakia. As the Soviet front line kept creeping upon us, we had to continue our flight southwest to Hungary, where in spite of my parents' violent protest, our horses were confiscated and we were put on a train traveling to Austria, and finally we wound up in Germany.

I was not allowed to attend school in Germany. We worked and lived in the only hastily-constructed railroad maintenance barrack at the Neukirchen Railroad station, 30 miles from the city of Nuremberg. Cramped like sardines, we shared our quarters with nine other Ukrainian families, until American forces liberated Germany from Hitler's rule on April 15, 1945. However, due to the Allies Yalta Agreement, we still remained in Germany as Displaced Persons until the start of Cold War in 1947, when we truly became free people.

My parents did not teach me to speak my native Ukrainian language in Siberia, because they were afraid of being accused of Ukrainian Nationalism – a very serious crime at that time. So, it was in Germany that I finally mastered the Ukrainian language. The era in the post-war Regensburg Ukrainian Gymnasium (high school), which I attended, was the happiest time of my life. The scouting youth organization "Plast", to which I belonged for 2½ years, has instilled in me the unbounded love for God and my Fatherland.

We arrived in USA on February 10, 1950; I loved everything American. I attended secondary school in the State of Mississippi, then in

Chicago, and finally in Urbana, Illinois. I was ultimately admitted to the University of Illinois in Urbana, where I completed my studies and received a BS degree in Aeronautical Engineering in 1957. After working for 14 years in the aerospace industry, I decided to continue my studies at the University of Minnesota in Biomedical Engineering. I worked in my new field until my retirement in 1996, although I continued working as part-time engineering consultant.

My education was interrupted in 1952 by two years of service in the U.S. Army, where I was a member of the Psychological Warfare Unit of the 100th and later 82nd Airborne Divisions, serving in the USA and Tokio, Japan.

On June 5, 1960, I married Yaroslava Riabokin (born in 1937 in Kharkiv, Ukraine). We have two sons – Marko (Mark) and Pavlo (Paul); my sons grew up bilingual. I and my family lived for awhile in California, Florida, and finally settled in Minnesota. My beloved wife of 39 years died of cancer On December 31, 1998. My younger son Pavlo became an environmental engineer. My son Mark received a Ph.D. in Medicine, married Emma Marciano from Naples, Italy – they are parents of an adorable little daughter Lilliana and son Nicholas. They live in Manhattan, New York, where Mark works for his own company.

And so, with God's blessings, life goes on.

God Bless America and my Motherland Ukraine! Glory to Ukraine! Slava Ukraini!

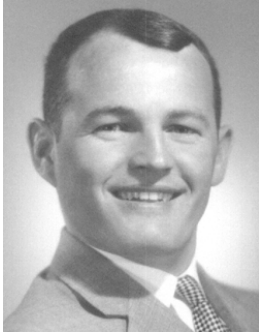
Ivan and Yassya Sydorenko with their young sons Paul and Mark.
Іван та Ярослава (Яся) Сидоренко з малими синами Павликом та Марком.

FOR YAROSLAVA'S BIOGRAPHY SEE "OBITUARIES SECTION"

БІОГРАФІЯ ІВАНА ТА ЯРОСЛАВИ СИДОРЕНКО

Іван Сидоренко

Мене звали Іван Сидоренко. Я народився в 1931 році в селі Липів Ріг, коло міста Ніжина, Чернігівського району, Україна. Мій батько, Григорій К. (батьки якого загинули під час Сталінського геноциду "Голодомору" в Україні в 1932-33 роках), в той час вже був засланий Советами в далеку Сибір в роках 1917-1920, за приналежність до української армії, яка боролася за незалежність України від Советської імперії. Моя мати, Ольга К. Охонько (батько якої був страчений Советським урядом в 1930 році, просто за те, що він народився в родині буржуазного соціального класу) дістала листа від мого батька через її тітку, в чкому було написано, що він зфальшував свої документи і зробився "напів-вільною" людиною, і що він працює на прокладанні другої залізної колії Транс-Сибірської Залізниці десь в Азії, і що він тепер живе в чоловічому перехідному таборі. "Напів-вільний" означала, що легально йому було заборонено перебувати в Європейських місцевостях СРСР.

За минули "гріхи" мого батька проти Советського уряду, агенти НКВД (пізніше КГБ) прийшли до хати моєї матері, щоб її заарештувати і переселити до Спеціального Переселенного Табору (колгоспи для родин висланих обмеженими правами) в Сибірі. Але її злісно гавкаюча собака на передньому дворі попередила її, так що вона вискочила з хати через заднє вікно, втікла і заховалась у високих чагарниках на березі річечки, і таким чином їй вдалося утікати. Вона трусилась з переляку і прибігла до хати її тітоньки, де переховувались її діти (моя 6-літня сестра Марія, та я). В розпачі, і супроти будь-яких шансів урятування, і тепер ще і без грошей та без хати, але маючи сильну волю, мужність та рішучість захистити своїх дітей та залишитися вільною, під час цієї безсонної ночі вона зробила вирішення в її житті – забрати своїх дітей та відшукати свого чоловіка, не знаюче де ж починати цю путь на Транс-Сибірській Залізниці завдовжки 4,388 миль, де він десь працював. З мішком за плечима, в якому було трохи сухого хліба та декілька одержин, та з дітьми коло неї, вона сіла на нічний потяг, який їхав у Москву, де вона пересіла на Транс-Сибірський "Експрес". Під час двох-тижневої подорожі на цьому помало-рухаючому потязі вона ходила по всіх вагонах потяга та питала усіх пасажирів чи вони знали де міг би бути її чоловік. І от, супроти всяких сподівань, просто через якесь чудо, їй удалося дізнатися де перебував її чоловік і через декілька днів вони зустрілися і крізь сльози обнімали один-одного.

Після 10 років життя в Сибірі, моя родина повернулася в Україну, напів-легально, 16 червня 1941 року. Тижень пізніше вибухла війна з Німеччиною. Два місяця пізніше народився мій брат Ярослав. 17 грудня, німецькі війська захопили місто на Донбасі де ми в той час жили. Ми зразу ж дісталися до місцевостей в яких наша родина раніше жила, і в яких нам було заборонено жити Советським урядом. На жаль, менш ніж через два роки німецькі війська відступили, і ми мусіли виїхати звідти знову – їхали кіними з возами. Першу зиму ми перебули в містечку Кам'янець-Подільську, пізніше весну та літо ми жили в селі в Галичині, а тоді восени 1944 року на фермі в Словаччині. Коли Советські війська наближались ми мусіли тікати на південний захід до Мадярщини, де не зважаючи на сильний протест моїх батьків наших коней конфіскували і на посадили на потяг, який їхав в Австрію, а пізніше ми потрапили до Німеччини.

Мені було заборонено вчитися в школі в Німеччині. Ми працювали і жили в наскоро-збудованих залізничних бараках в Нюкірхен залізничній станції, 30 миль від міста Нюрмбурга. Настафовані як ті сардини в бараках, ми жили разом з іншими українськими родинами, аж поки американські війська захопили Німеччину і визволили її від Гітлерівського панування 15 квітня 1945 року. Але, завдяки Договору Альянтів, ми перебували в Німеччині в таборах для Переміщених Осіб аж до початку "холодної війни" в 1947 році, коли ми зрабилися справді вільними людьми.

Мої батьки не вчили мене говорити моєю національною українською мовою в Сибірі, тому що вони боялись, щоб їх не звинувачували в українському націоналізмі – дуже серйозна провина тих часів. Отже, тільки вже в Німеччині я опанував українську мову. Отже аж у після-воєнні часи в Регенсбурзькій українській гімназії я нарешті опанував українську мову і це були найщасливіші часи мого життя. Молодеча скаутська організація "Пласт", до якої я належав 2-1/2 рока втілила в мені безмежну любов до Бога та моєї Батьківщини.

Ми прибули до Сполучених Штатів Америки 10 лютого 1950 року. Мені подобалось усе американське. Я ходив до середньої школи в Штаті Міссіссіпі, а пізніше в Чикаго, а останнє а Урбані, Ілліноїс. Зрештою я був прийнятий до Іллінойського Університету, де я закінчив мою науку і дістав ступінь Інженера Аеронавтики в 1957 році. Я працював в аеронавтиці 14 років, а потім вирішив продовжити науку при Міннесотському Університеті по біохемічній інженерії. В цій новій галузі я працював аж до пенсії в 1996 році. Після цього я продовжував працювати не повний час, як інженерний консультант.

Моя наука була перервана в 1952 році, коли я відслужив два роки в Армії Сполучених Штатів як Психологічній Частині Війська 100-ої, а пізніше 82-ої Повітряної Дивізії в Америці та в Токію, в Японії.

5 червня 1950 року я одружився з Ярославом Рябокін (народилася в 1937 році в Харкові, в Україні). У нас народилися два сина – Марко та Павло; мої сини говорять обома мовами – англійською та українською. Я і моя родина жили деякий час в Каліфорнії та у Флориді, аж поки ми зрештою оселились в Міннісоті. Моя найдорожча дружина, з якою я прожив 39 років, померла від пістряка (раку) 31 грудня 1998 року. Мій молодший син Павло зробився інженером середовища, а мій син Марк дістав докторат в галузі медицини – він одружився з Емою Марсіано з Неаполіса, Італія – вони мають чудесну донечку Ліліану, та синопка Миколу. Вони живуть в Мангатані, Нью Йорк, де Марк працює в своїй власній компанії.

І так, з Божої ласки, життя продовжується.

Нехай Господь благословить Америку та мою Батьківщину

Україну! Слава Україні!

DR. MURRAY TANASICHUK

(Last Name originally spelled Tanasychuk)

*Lynda Ryshytylo,
Daughter of Ann Bart, last living sister of Murray
June 29, 2011*

Murray was born on the family homestead 10 miles west of Rosburn. Manitoba, Canada, on September 17, 1928 to parents – John Tanasychuk, who immigrated from Luka, Ukraine, and Agapia (Henkivich), born in Pohoriliwka, Ukraine. His parents broke the land using a team of oxen, building their own home, and clearing areas to plant grain and garden. Even though the money was very scarce, they made a donation to begin construction of the Glen Elmo Greek Orthodox Church; their faith was of great importance to them. They now rest at the Glen Elmo Cemetery.

Murray was the youngest of nine children, attending country school during his elementary years, later completing High School in Rosburn. He continued his education at the University of Manitoba, graduating with a Doctor of Medicine in 1952. Murray practiced medicine in Grandview, Manitoba, prior to Post Graduate studies leading to a Master of Science in Anesthesiology in 1960 from the University of Minnesota.

He returned to Calgary, Alberta, to work for a year, returning to Minneapolis/St. Paul to continue his practice as an Anesthesiologist. He worked at St. Barnabas Hospital; was a clinical instructor at the University of Minnesota; practiced at St. Luke's Hospital (1963-1974) and at Fairview Hospital (1974).

He married Vera Zaslavetz in 1964 and they had a daughter, Kristi Ann.

Murray was a kind, gentle man, who was always had time to spend with the young, entertaining them with his guitar and banjo, music and song. It was always a wonderful time of celebration when he would visit, first as a single man, and then with his beautiful wife and daughter. There are so many happy moments, as well as the sad ones, as we watched him become weaker and thinner, as he struggled with cancer. He passed away March 2, 1981 at the age of 52. He rests in the Greek Orthodox Cemetery in Rosburn.

“VICHNAYA PAMYAT...”

Uncle Murray always wanted to build a church, he was a man of great faith and wanted to serve the church. He was active in all functions of the church that he was able, and his dear wife Vera carried that promise through Kristina, their dear little child. Vera and Kristina broke the ground that was blessed and carried the wishes of Uncle Murray after his untimely passing.

Dr. Murray and Mrs. Vera Tanasichuk with Kristina are the founders of St. Katherine Church.

МОЇ СПОГАДИ ПРО НАШУ СІМ'Ю ТА ТЯЖКІ ПЕРЕЖИВАННЯ (1932-33 Р.)

Марія BOBK (МІКАС)

Під присягою до найвищої інстанції та перед Самим Господом Богом – це не вдумане, не прочитане, не почуте, а пережите.

Починаючи з 1929 р. почали нас розкуркулювати. Забрали коні, господарський інвентар, вівці, і всяку птицю. Забрали запаси зерна, навіть посівного. Забрали всі запаси їжі, які приготували на зиму для нашої великої родини. Найгірше – забрали корову від малих дітей. Наша родина була багатодітна. Батько-інвалід з Першої Світової Війни, мати, семеро дітей, старенький дідусь та бабуса. Нас було троє хлопців і четверо дівчат.

Почалося недоїдання. Найпекучіше відчувала голод бабуса. Вона недоїдала та все зберігала для своїх любимох онуків-Доня в колісці, а Сава-4р. Так що вона *перша* скоро померла. Та „активісти” не гають часу і щодня приходять і забирають все що знайдуть. „Активісти, активісти, активісти”-це слово наганяло страх на нас дітей, бо заходять у хату, гірше бандитів, заглядають по всіх кутках, в печі, під ліжками, стукають

в підлогу рожем (палка з гострим кінцем). Довбають стіни, пробивають підлогу, і кричать не своїм голосом: „де хліб заховав?!” (пишу, а по тілу мороз іде). Найшли щось у закромі-де колись була мука, виміли віником. Під ліжком жменя насіння соняшникового-підміли під мітлу. Кричить, як навіжений, - „що ви їсте, що і досі живі?”

Пригадую одну страшну ніч. Прийшли активісти до нашої хати, умовляють батька записатися в колгосп (колективне господарство), так просиділи до півночі. Батько відповідає, що така родина, як моя-одна робоча сила-жінка, і семеро дітей неповнолітніх, двоє старих і чоловік інвалід-який же то буде колгосп. Після півночі прийшла друга група активістів. Протримали батька до самого ранку. Відповідь була-„колгосп для мене утопія”. В скорому часі батька заарештували і етапом вигнали на Соловки. Арештували батька і багато більше інших селян. Колона 30-50 людей в піджачках-куфайках, з клунком за плечима, виснажених, змучених, зі страхом-яке майбутнє, з жалем за рідними і малими дітьми. Гнали їх конвоєри по запліненій дорозі з села Троїцьке до села Петропавлівки, Дніпропетровська область, Україна. Конвоєри, як якісь герої на конях, ганяли туди та сюди з боку дороги, збиваючи пилюку, щоб люди не побачили своїх рідних в колоні. А я побачила батька і з усієї сили кинулась до нього. Батько вискочив з колоні і вхопив мене. Конвоєр уперіснів батою нас обох і погнав батька на перед колоні. А що далі, не питаєте, не знаю.

Арештовані були-куркулі, підкуркульники, середняки і бідняки. Бо треба було виповнити квоту робочої сили, накладеної на село. Бідняк провинився тим, що забрав в свою хату глупої ночі, зимою, матір з малими дітьми і старими батьками. На світі не без добрих людей. Багато нам, дітям, крадькома помагали. Навчали, як вижити. Сільський лікар дуже багато нас підтримував, поки йому не загрозили не лікувати і не підтримувати куркулів.

Пригадую, було холодно, вже де-не-де снігом прикрило землю. Прийшли активісти, нагнали страху повну хату. Двері навстіж розчинені до сіней і до хати. Дитина в колісці, підвішений до стелі, почала плакати. Малий хлопчик труситься і тулиться до мами, решта дітей стоять, як укопані, а старенький дідусь і бабуса вийшли з хати. Активіст заявляє, що хата не ваша, забирайтеся геть. Плач, крик дітей, голосіння. Ніхто ве виходе. За плечі випхали матір на двір. Мати гукає до дітей, щоб не виходили з хати. Активісти беруть нас, дітей, по одному і викидають за двері. Вішають замок на двері. В розпачі мати кричить:

„Дитина ж у хаті!” Активіст виносить колыску і ставить на сніг, бере підстилку для ніг зпід дверей і накриває дитину в колісці. А що дальше- ніч темна покрила. Коли потемніло, прийшов сусід, забрав нас до своєї хати. А сам з жінкою пішли до родичів ночувати. Хата була маленька, ми ледь умістилися. Село оповите жахом, казали мама, жутко. На селі хати пусті, віконниці позабивані, вночі стріху стягають щоб хату нагріти. Нема чим топити. Мама пішла радгосп (радянське господарство) будувати. А ви, діти, давайте собі раду.

MY MEMORIES ABOUT OUR FAMILY AND THE HARDSHIPS (1932-1933)

By Maria Wowk, Translated From Ukrainian

I swear to the highest authorities and to God Himself that what I have to say is not fabricated, overheard, or read about, it is a true incident from my life, which really happened.

Starting in 1929, the Soviets started a campaign of confiscate all private property from richer, and not so rich, farmers. They took away horses, farm equipment, cows, and all kinds of poultry. They even took away the seed grain left for the next year's sowing season. The supply of food which was stored for feeding our large family through the winter was also taken away. The worst thing was that they took away our cow which produced milk for the children. Our family was very large and consisted of my father, an invalid due to World War I, my mother, seven children (three boys and four girls), and my elderly grandparents.

When famine started, my grandmother suffered the most. She was eating only parts of her meals, leaving a lot her portions to feed the grandchildren...a granddaughter, Donia, still in the cradle, and Sava who was only four years old. Because of this, she died first. Everyday the "activists" (young people assigned by the Soviet authorities to check on the farmers and confiscate food, horses, cows, etc.) would come and without wasting any time take away whatever they could find. "Activists, activists, activists" – this word terrified the children, because when the "activists" came to the house, they were worse than any bandits. They checked every corner, they looked into the ovens, under the beds, poked the floors with spears, poked holes in the walls and floors, all this they were doing while yelling in loud voices, "Where did you hide the bread?" (As I was writing this, I got goose bumps all over my body).

Somehow they would find a speck of flour or a handful of sunflower seeds in the granary, and then they would yell, "What are you eating that you are still alive?"

I specifically remember one horrible night. The activists came to our house to coerce my father to join the collective farm system, and stayed till midnight. My father explained to them that a family such as ours, with a wife who is able bodied, seven under aged children, elderly grandparents, and an invalid male, are not very good candidates for a collective farm. After midnight, another group of activists came to our house, keeping my father till morning. The response the activists received was, "Collectivism is an utopia." Shortly after, they arrested my father and other villagers and marched them to be sent to "Solovki" (labor camps in Siberia). There must have been between thirty to fifty people walking in a column wearing only light-weight jackets - no warm parkas. With bags on their backs, tired, scared, fearing of what is going to happen to them next, sick and fearful for their families and in particular their very young children. They were forced to move on by the guards, walking on dusty roads from the village of Troitske to the Petropavlika village, in the Dnipropetrovsk region of Ukraine. The guards, who thought they looked like heroes on horseback, rode fast on both sides of the column of prisoners creating so much dust that local villagers could not see who is being led away. But I saw my father and threw myself at him with all my might. He left the column and picked me up. A guard hit both of us with his whip and sent my father to the front of the line. I do not know what happened next.

The people who were arrested were now called "the kulaks or kurkuls", meaning the rich, not so rich, the middle class, as well as many of the poor peasants. It was necessary to fulfill a certain quota of labor assigned to the village. A peasant would be punished for taking into his house a mother with small children or older people that were looking for a shelter. But the world is not without kind and good people; there were many people who helped us. These kind people have taught us how to survive. The village doctor has helped us until he too was ordered not to medicate or help us the "kurkuls".

I remember a time when it was quite cold, and there was a little snow on the ground. The activists came and scared all of us in our house. The door was wide open, and the baby that was in a suspended cradle, started to cry. The young boy began to tremble and clung to his mother, the rest of the children stood like statues, and the elderly grandparents left the house. The activists started screaming that the house was no longer ours and we had to get out. There was crying, the children were screaming, it was very noisy everywhere, and yet no one moved. The activists took a hold of my mother by her back, pushed her and threw her on the ground outside. Mother yelled to the children that they should stay inside and not move. But the activists grabbed us, children, one by one, tossed us also outside. They locked the door, and then my mother yelled, "There's a baby in the house!" The activists took the cradle, put it on the snow, and covered the baby with the door mat. Then darkness fell. When it got very dark, a neighbor came and took the children into his house, while he and his wife went to his relatives to sleep. His house was small and we barely had enough room in it. The village was stricken with horror, my mother said. The houses in the village were empty and cold, and the windows were shuttered. It has not been possible to heat the village houses. At night people pulled roofs off empty houses and used the wood for heating their homes. My Mother conceded, went to the village authorities and joined the collective farm. We, the children, were had to do the best we could.

ВОЛОДИМИР ТА МАРІЯ ВОВК, ПАРАФІЯНИ ЦЕРКВИ СВ. КАТЕРИНИ, ВІЙДЖАЮТЬ НА СХІД ДО ШТАТУ ПЕНСИЛЬВАНІЯ

В Неділю, 11 жовтня, 2009 р., парафіяни Церкви Св. Катерини мали прощальний полуденок приготований в шану Володимира та Марії Вовк, довголітніх парафіян церкви ще від початку заснування цієї парафії - вони виїжджають до Пенсильванії, де будуть жити з своїми дітьми та поблизу інших дітей. Настав такий час у житті, що вся їхня родина вирішила, що їм буде краще жити ближче до родин їхніх дітей, які будуть допомагати їм у цей трудний час у житті. Але ж як гарно, що їхні діти тепер будуть піклуватися ними. Велика шана таким дітям!

Отець Петро Сівко та церковний хор і усі присутні проспівали "Отче Наш..." і Отець Перто благословив щедрий полуденок приготований Ніною Хоревич та Борисом Галенком з допомогою інших членів сестрицтва. Люба Левицька, культурно-освітний референт, привітала родину Вовків та гостей і запросила усіх до буфету. Коли люди вже кінчали їсти, Люба Л. запросила до мікрофону пані Олю Остапчук, яка розповіла присутнім про всю ту дуже активну участь, яку приймали Марія та Володимир Вовк в житті нашої парафії та в місцевій українській громаді. Вона особливо підкреслила велику працю, яку Володимир Вовк вклав, як засновник капелі та науки гри на бандурі. Багато української молоді навчилося грати на бандурі, а Володимир терпеливо і уміло давав їм лекції. Ця група бандуристів виступала на багатьох концертах української громади в Міннесоті. Пані Марія Вовк була завжди дуже активною членкою сестрицтва, також брала активну участь в літніх таборах українських дітей організованих ОДУМ'ом. Взагалі, уся родина Вовків, як батьки Марія та Володимир Вовк, так і їхні діти Таня, Галя, Віктор та Еля (тепер вже всі з родинами) завжди приймали дуже активну участь в парафіяльному житті та в українській громаді. Всі вони закінчили вищі школи – троє з них лікарі, а Еля вчителька. Люба Левицька запросила до мікрофону отця Петра – до нашої парафії надійшла велика несподіванка від Його Преосвященства Єпископа Даниїла – він нагородив Володимира та Марію Вовків Благословенною Грамотою за їхні довголітні труди на благо нашої парафіяльної громади, Святої Матері Церкви та боголюбивого українського народу. Марія і Володимир були дуже втішені такою шаною. А тут, ще один подарунок – Дерев'яна Тарілочка з Іконою Святої Катерини, яку дала Володимирові на згадку Шерон Медяник від Сестрицтва нашої парафії з написом на зворотній стороні.

Панство Вовки щиросердечно подякували усіх за такі багатозначущі дарунки на спомин їм про нашу громаду.

А ще, учора, по-полудні, в суботу 10 жовтня, ушанувало Марію та Володимира Вовк від ОДУМу (Об'єднання Української Демократичної Молоді) чаєм-кавою-солодким-печивом та бутербродами в парафіяльній залі Св. Катерини. Зібралася багато членів ОДУМу, які позгадували різні цікаві і смішні пригоди, подякували п. Володимира особливо за те, що він в таборах навчав дітей в галузях природи – адже він завжди славився ще й бджільництвом, збиранням грибів, та різних рослин, які вживаються в лікуванні різних хворіб, та побажали панству Вовкам всього найкращого, а також надалі займатися збиранням грибів та рослин, бо виявилось, що Пенсильванія має дуже подібний клімат до Міннесоти – отже і там подібна природа. Одумівці підписали прощальну картку з побажаннями панству Вовкам гарного життя на многії літа.

ОТАК МИ УСІ ЛЮБИМО І ШАНУЄМО МАРІЮ ТА ВОЛОДИМИРА ВОВК І БУДЕМО ЗГАДУВАТИ ЇХ БАГАТО РОКІВ! ВСЬОГО НАЙКРАЩОГО!

*****

WOLODYMYR AND MARIA WOWK, ST. KATHERINE CHURCH PARISHIONERS, ARE MOVING TO THE STATE OF PENNSYLVANIA

On Sunday, October 11, 2009, our dear parishioners for many, many years, since this parish has been established in the fifties, Wolodymyr and Maria Wowk, were honored with a festive luncheon. They are moving to the State of Pennsylvania, where they will be living in one of their children's house. Their other children are also living nearby - out East. They reached such stage of their lives when they and their family members decided that it will be much better for them to live closer to their children's families, who will be of great help to them at this difficult time of their lives. And such children deserve everyone's respect and honor!

Fr. Peter Siwko, our church choir and all present sang the "Our Father Who Art in Heaven"? after which Fr. Peter blessed the lavish luncheon foods prepared by Nina Chorewycz and Boris Galenko, with help by other Sisterhood members. Luba Lewytskyj, our Cultural and Educational Liaison, greeted the Wowk Family and guests on this occasion of their moving to Pennsylvania, and invited all to the buffet table. When people were finishing eating their food, Luba asked Olga Ostapchuk to the microphone. Mrs. Ostapchuk recounted to the audience Maria and Wolodymyr Wowk's very active participation in our parish life, as well as in the life of the Ukrainian community in Minnesota. She particularly emphasized Wolodymyr Wowk's work of organizing music lessons of playing the bandura. Many people of the Ukrainian community mastered the bandura playing, while Wolodymyr Wowk patiently coached them in learning to play this very intricate Ukrainian musical instrument. The ensemble of Mr. Wowk's bandura players entertained the audiences during many Ukrainian events in Minnesota. Maria Wowk has always been very active member of the Sisterhood; she also participated for many years in the ODUM (AAYUD – Assn. Of Amer. Youth of Ukr. Descent) children's camps. All family members of the Wowk Family – the parents Maria and Wolodymyr, as well as their children Tania, Halya, Elia and Victor (all of them now have families of their own) always actively participated in our parish, as well as in Ukrainian community life. They are all college graduates – three of them are physicians, and Elia is a teacher.

Luba gave the microphone to Fr. Peter – a surprise Hramota (Certificate) issued by His Grace Bishop Daniel honoring Wolodymyr and Maria Wowk has been received by our parish. His Grace Bishop Daniel is prayerfully thanking Wolodymyr and Maria Wowk for their many years of service for the benefit of our congregation, our Holy Church, and God loving Ukrainian people. Wolodymyr and Maria were very grateful for

receiving such honors. At this point another commemorative gift has been given to Mr. and Mrs. Wowk by Sharon Medjanyk from the Sisterhood – a wooden plate with an Icon of St. Katherine with an inscription on the back side.

Wolodymyr and Maria Wowk thanked everyone for honoring them with such meaningful gifts. They will always remember our St. Katherine parish.

Yesterday, on October 10th, Maria and Wolodymyr Wowk were also honored with a commemorative reception from ODUM (AAYUD). Many ODUM members brought cakes and various baked goods, sandwiches, etc. Together with Maria and Wolodymyr they were telling stories, some of them very funny about the ODUM summer camps. ODUM members wished Maria and Wolodymyr all the best in their life in Pennsylvania, and thanked Wolodymyr in particular for his work in teaching Ukrainian children about nature – as everyone knows that Wolodymyr is very knowledgeable in the fields of bee keeping, gathering mushrooms and various medicinal plants. Because Pennsylvania's climate, as Wolodymyr informed us, is very similar to that of Minnesota, he is planning on gathering mushrooms and medicinal plants there. ODUM members signed a farewell card

wishing Wolodymyr and Maria Wowk all the best in their lives for many, many years.

WE ALL LOVE AND HONOR MARIA AND WOLODYMYR WOWK VERY MUCH AND WISH THEM ALL THE BEST FOR MANY YEARS TO COME! AT ST. KATHERINE'S PARISH FAREWELL LUNCHEON ON OCTOBER 11, 2009 THEY RECEIVED A "HRAMOTA" (CERTIFICATE) FROM BISHOP DANIEL.

ВЕСНА 1941 РОКУ

(Життя в Німецьких Таборах Для Працівників з України - «Остовців»)

Анна ЗАЛІЗНЯК – квітень 1997 р.

*Григорій і Анна Залізник.
Mr Gregory and Mrs. Ann Zalizniak.*

Війна Союзів з Німеччиною почалася 22 червня 1941 року. Ми жили на Великій Україні, на кордоні з Польщею, через річку Збруч. Наші поля доходили до самої річки, і це був кордон, який розділяв Польщу та Україну. Не пройшло багато часу, як німці були вже в нас. Червона Армія відступала і відступала, навіть на старому кордоні не зупинилася. Німці, які прийшли до нас, належали до постачальної частини. І таким чином установилася якась влада.

У нас не встигли вивезти все з колгоспів; "велика риба" повтікала, позабиравши більшість, але дещо залишилося для людей. Влада розділила землю на душу, навіть наділили куски землі на тих, хто був засланий в Сибір у 1937-му році.

Ми дістали кусок землі (посіву) і на батька. На сім родин дали один віз, один плуг, одну борону, і т.д. Також, на одну родину видали одного коня або одну кобилу. Все треба було робити руками. Серпами жали пшеницю, жито, ячмінь та овес. Більшістю це робили жінки, бо чоловіки, якщо не були на Сибірі, то були на війні.

Ми з мамою робили і тішилися, що маємо свою землю, свою господарку. Родичі допомагали одні одним. Ми позвозили все на токи, поклали в стіжки, а молотити немає чим. Ми з мамою ціпами били ті снопи, аж "пір"я летіло", понабивали собі лоби.

Прийшла зима. Ми трохи намолотили ціпами і віддали за готівку німцям. Німці закрили всі млини, так що не було де змолотити збіжжя на муку, щоб пекти хліб.

У нас був один родич, на всі руки майстер, чоботи шив, на скрипці грав, сани зробив, а також зробив жорна - то ми розгорнули сніг і молотили цілий день, а вночі мололи на жорнах, на хліб. Перед нашим Різдом, до нашої околиці приїхала молотильна машина і помолотили трохи пшениці в снігу. Солому привозили саньми, з двору де молотили, в наш двір.

На весні німці забрали все в колгосп - землю і все. Їм простіше було забрати збіжжя з колгоспу ніж збирати з кожного господаря. Щоправда проходили також по хатах і скрізь перевіряли чи хтось буває не заховав збіжжя. Вони видали наказ, що якщо хтось закопає або якось інше заховає збіжжя, а вони знайдуть, то розстріляють.

Весною почали приходити люди, наші сусіди з Галичини, вже з пухлими ногами. Вони казали: "Ховайте все, бо голод надходить!" Мама і я витягли трохи пшениці і сховали в комині на горіщі.

Тоді вийшов наказ послати з нашого села (населення 2400 людей) 132 особи на роботу до Німеччини. За три дні повинні бути готовими. Я і мій двоюрідний брат також були призначені. Поїхали ми всі в район, а звідти мали їхати на станцію і виїжджати потягом. В районі нас помістили в якійсь школі і там нас ніхто не охороняв. Мама і я забрали нашу дерев'яну валізку і пішли додому вночі - 12 кілометрів. А ті люди, що там лишилися, поїхали до Німеччини.

Тоді прийшов приказ на другу групу, то я вже була перша на списку. І так, не пам'ятаю точно, але десь в червні місяці 1942-го року ми поїхали на станцію, німецька охорона була в жовтій одежі, і вони відвезли нас на роботу в Німеччину.

Приїхали ми в Перемишль, тут нас вивезли, наказали пройти через купання (шавер) і нашу одягу продезинфікували. Звідти ми поїхали в якесь місто, не пам'ятаю вже назви, але мусіли йти 2 кілометра пішки. Помістили нас в таборі де жили військові полонені. Все було загорожене колючими дротами. Через загороду жили військові полонені, які були поранені. В багатьох були забандажовані руки або ноги, або голови. Вони просили в нас їжі. Кожного ранку виносили звідтіля по декілька мертвих.

Через деякий час нас погрузили в пасажирський потяг і повезли на Ганновер (Hannover). В Ганновері частину вагонів відчепили, а ми поїхали далі. Приїхали ми до Бремена - на станції нам сказали, щоб ми вилізли і стали в два ряди. Я і моя подруга хотіли йти десь разом на роботу. Тоді один німець вийшов і вибрав нас, і яких може сорок дівчат, а іншим сказав: "Назад в вагон!" Ті люди попали десь на фабрики, або до фермерів.

І так, забрала мене хазяйка робити в ресторані, а моя подруга попала до іншого ресторану. Так що я була приписана до ресторану "Deutsches Haus" 3-го липня 1942 року.

Життя "Ostarbeiter'a":

Насамперед хазяїн запитав мене чи я не маю чого з дому - він був солдатом в першій світовій війні, то знав декілька слів: масло, сало, яйка. Я мала ще з дому одну буханку пшеничного хліба і кусок сала. Сало мати десь дістала для мене на дорогу і воно вже було старе і дуже солонюще. Хазяїн забрав і хліб і сало і продав в ресторані. Хазяйка "Elli", і хазяїн "Willi" не мали своїх дітей - вже старші були.

У них працювала ще одна полька і дві бельгійки. Наша робота починалась о 7-ій годині ранку. Ми мусили почистити

ресторани - великий і маленький, розпалити піч, наносити вугілля для печі. О 8-й годині сніданок - 2 тоненьких кусочка хліба з маргарином і кава з ячменю. Працювали до обіду - чистили рибу, картоплю, і всяку городину. О 12-й годині обід - на обід нам давали пару картоплин і моркву або капусту. Після обіду ми мили посуд з ресторану, мили кухню, підлогу, піч і т.д. до 4-ої години. Після 4-ої години, дві години вільних до 6-ої години вечора. На вечерю нам знову давали картоплю з шпінатом - дуже трошки - і працювали ми до 8-ої або 9-ої години вечора.

Нам дуже хотілось їсти, але все було під замком. Через два тижня приїхало ще двоє дівчат українок. Вони привезли хліба і я їм розказала свою справу з хлібом, то вони хазяїнові не віддали свій хліб. Увечері ми приходили в свою кімнату і ще їли по кусочку хліба.

Хазяїн приніс десь може по 10 квадратиків з матерії на яких було написано "Ost" і сказав щоб ми пришили до своїх жакетів і носили їх коли ми ішли десь на вулиці, щоб всі знали, що ми не німці. Він також нам сказав, що ми не маємо права їздити на трамваях, їти в кіно, і т. д. Також нам видали такі ніби паспорти "Ausweis Karte" і нас поліція могла перевіряти кожний раз. Але, ми тих "Ost" значків не носили - приробили їх так, що як ішли ще з дому, то їх чіпляли, а на вулиці зразу ховали і тоді їхали трамваем, і ніхто нас не затримував.

Одяг було дуже тяжко дістати, то ми на вихідний день (цк в п'ятницю) ходили до німців і прибирали в їхніх хатах згори аж до самої пивниці, і за те діставали старі черевики, панчохи, тощо - також вони давали нам ще пообідати.

Місто де ми жили почали дуже бомбити, особливо ту частину де ми мешкали, бо то було в центрі міста, де була також головна поліція. Отже нам завжди діставалось, коли бомбили. Хазяйка боялась і виїхала взявши з собою одну з наших дівчат - отже залишилася я і Надя, і німкені; бельгійки також поїхали додому.

Бомбардування не припинялося і на один день. В неділю, на зелені свята, німці придумали з бочок, під тиском, випустити якусь речовину, яка робилася як дим, і цей дим закривав місто. Американці бомбили вдень, а англійці вночі. Американці того диму не злякалися, і розбили вдень майже все місто, а також і наш ресторан - сусідній будинок упав на наш і розвалив наш ресторан.

В цю саму неділю американці розбомбили один табір де мешкали "остарбайтери". Ми чули, що там було 300 дівчат - 2 пішли до міста, а останні лишилися дома. Цей табір був за містом, і дівчата, що там мешкали, чистили трамваї. Але американці думали, що в тому таборі мешкали військові, отже всіх тих дівчат було забито, крім тих двох, що пішли до міста.

Нам також смерть часто у вічі заглядала. Коли наш ресторан було розбито, то нас відправили працювати в інший ресторан, на кухню. Ресторан той називався Hillman, і він був у самому вищому будинку в Бремені - будинок на 7 поверхів заввишки. Там був ресторан, готель і кафе.

Начальницею над нами була Freulein Kinzi. Вона нам не давала спокою ні вдень, ні вночі. Вона завжди ходила і слідувала та шпигувала за нами. Ми завжди мусіли носити "Ost" нашивки; нас було 10 дівчат - 2 росіянки, 1 полька і 7 українок. Одного разу двоє дівчат не причепили "Ost" нашивок, Freulein Kinzi побачила і завела їх в тюрму на два тижні. В тюрмі був карантин, то ті дівчата там просиділи 6 тижнів.

Навесні наш ресторан відремонтували і ми повернулися туди. Цього ранку Kinzi не дала нам наш сніданок, бо була дуже сердита на нас, що ми у неї не залишилися. В ресторані почалась знову робота. Хазяїн наш був старий і хворий, то ресторан передали іншому (Hans Ashley). Їхні робітники також перейшли до нас (Райка і Наташа і німкені). Тут ми вже працювали по 14 годин. Приблизно 400-500 людей приходило їсти обід і вечерю. Бомбардування продовжувалось по 4 рази вдень і вночі. Щоправда нам підвищили платню від 22 марок на місяць до 35 марок на місяць. Але за них нічого не можна було купити.

Тепер ми вже не ходили чистити інші будинки. Хазяїн, хоч і німець, не був дуже поганий. Він видавав нам хліб на пів тижня і цукру пару ложок та маргарину і сказав: Як хліба буде мало, то щоб ми йому сказали, і він нам ще дасть. Хазяйка сама варила на кухні, то давала нам їсти картоплю, городину, тощо, "скільки хочеш." М'ясо давали приблизно раз на тиждень - маленький кусочок, але вже не були голодні.

Бомбардування було ще страшніше. Почали кидати бомби, які зразу не розривались, а пізніше. Коло нашого ресторану упала бомба на сходи в Гестапо і не розірвалася. А перед тим на те саме місце упала Luft Mine, отже скосило дерево і все кругом. Біля цієї Поліції упало приблизно 6 бомб.

Одного разу і мене там захватило - ми сиділи дома, а тоді почався алярм і сказали, що одна група літаків полетіла на Берлін, а друга група полетіла на Бремен. Ми почали бігти в бомбосховище в пивниці в головній поліції. Отже ми прибігли в двір, а поліцей каже: "Покажи Ausweis!" Ми показали, а він каже: "Raus!" А тут вже бомби падають на нас. Хтось нам показав, що через дорогу там був розбомблений будинок - вже забрали цеглу і стіни, лишився тільки підвал. Отже ми туди вскочили. З нами були німкені, один француз, і нас дві. Бомби почали падати кругом нас, ми плакали там, бо дуже страшно було. Коли ми вийшли з того підвалу, то кругом були ями, але ми лишилися живі! Було ще багато таких випадків, але багато писати...

В квітні 1945 року приходив усьому кінець. Місто почали обстрілювати. Хазяїн казав, що війна ще скоро не закінчиться і що ми мусимо приходити туди їсти. Ми вже все перенесли за 3 бльоки від ресторану в бункер і там сиділи день і ніч. Тоді хазяїн дав нам по буханці хліба і наказав сидіти в бункері. На ранок передали, що англійці забрали місто. Ми почули, що танкетки вже при вході до нашого бункеру. То був великий бункер посеред міста на 4 виходи. Там було місце і для "ауслендерів."

Англійці пройшли з багметами і сказали щоб німці дали "ауслендерам" хліба. Там було багато французів

воєннополонених. Їм дали хліба, і вони вийшли, а тоді і ми вийшли, а через дві години і німці вийшли. Ми прийшли додому, а там було все знищене. Три дні був хаос, грабіж і вбивства.

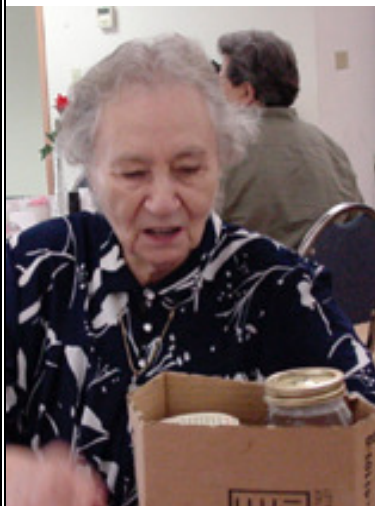
Я також хочу ще сказати, що декілька сот дівчат, що попали працювати в ресторани або як домробітниця, то ще так-сяк жили, а ті що попали в табори, то ще тяжче працювали, і їсти давали дуже мало, одержі також не було. То вони пережили голод і холод - так, що життя Ostarbeiter'ів не відрізнялося багато від життя висланих на Сибір. Табори були загороджені колючими дротами. Я знала навіть такий табір, що собаки, які були на брамі, охороняли табір.

В Бремені було може яких 5-6 таборів, де працювали остовці. Я не знаю точно, бо вони були за містом. Коли я яких може 4 відвідала у вихідний день, то побачила, що вони жили дуже погано - годували бруквою, жили по 30 дівчат на кімнату, в холоді. Майже всі поїхали додому. Як там поживалося, я не знаю - різні чутки ходять. Я не поїхала додому, бо боялася, щоб не потрапити на Сибір. Війна закінчилася, а далі, то вже інша справа...

SPRING OF 1941

(Life of the Ukrainian Forced Laborers "Ostarbeiters" in Germany)

Anna Zalizniak – April 1997

The war of the Soviet Union with Germany started on June 22, 1941. We lived in Greater Ukraine near the border with Poland, across from River Zbruch. Our fields were up to the river and this was the border which separated Poland and Ukraine. Not too much time has passed after the German army was already in our village. The Red Army retreated and retreated, did not even stop at the old border. The German forces which came to our village were the supply unit. Soon some kind of government has been established.

In our area the Soviets did not have enough time to remove everything from the kolhosps (collective farms). The "big fish" ran away, taking with them most, but not all food, so some was left for the people. Soviet government parceled out the land for each person, even for those that were exiled to Siberia.

We got a piece of land (for plowing), including some for our father. For each seven families they gave one cart, one plow, one harrow, etc. Also, for each family they gave either one horse or one mare. We had to do everything by hand. We reaped rye, wheat, oats and barley with sickles. Most of this work was done by women, because men were either exiled to Siberia, or were out to war.

My mother and I were working hard and were happy that we had our land and our farm. Relatives were helping each other. We took everything to the threshing barn, stacked everything, but there was nothing to thresh with. So my mother and I used chains, threshing those stacks so hard that the "feathers were flying about". Our foreheads also turned black and blue from bumps!

Winter arrived. We threshed some grain with chains and sold it for money to the Germans. They closed all mills and there was no place to mill the grain into flour for baking bread.

We had one relative, master of all trades, he made boots, played the violin, made a sleigh, he also made grinding stones - so we pushed the snow away and threshed all day, and then at night ground everything on the grinding stones, for our bread. Right before Christmas, a threshing machine was brought to our village and we threshed some wheat in the snow. The hay that was left over from threshing was brought to our yard.

In the spring, the Germans took everything into the collective farms - the land and everything. It was much better for them to take the grain from the collective farms, rather than from individuals. They went through our houses making sure that no-one was hiding the grain. They issued an order that if anyone buried or hid the grain some place and the Germans would find it, they would shoot that person on the spot.

In the spring some people, our neighbors from Galicia, started to arrive. They had swollen legs (from starvation). They were saying "Hide everything, hunger is coming!" My mother and I hid some wheat in a chimney in our attic.

Then there was an order to send 132 persons from our village (population 2400) to work in Germany. We had to be ready in three days. I and my cousins were also ordered to go. We went to the district city and from there we had to go to the railway station and to the trains. At the district city, they put us up in the school building and there was no-one guarding us. My mother and I took our wooden suitcase and went home at night - 12 kilometers. People that stayed all went to Germany.

Then there was an order for another group. I don't remember exactly, but sometime in June of 1942 we went to the station, German guards were wearing yellow uniforms, and they transported us to work in Germany.

We got to the city Peremishl, and here they unloaded us and told us to go into public baths (showers) and all our clothes were disinfected. From there we went to a small city (don't remember the name) and we had to walk 2 miles. They put us in a camp where they kept war prisoners. Everything was surrounded by barbed wire. On the other side of the wire there were

prisoners; and some of them were wounded. Many had bandaged hands or feet, or heads. They were begging us for food. Every morning several dead bodies were carried out from there.

After some time they put us into a passenger train and took us to Hanover. In Hanover some of the railroad cars were unhooked, but ours went on. We came to Bremen - at the station they told us to get out and form two rows. I and my friend wanted to go someplace together. Then a German guy selected the two of us and about 40 other young girls and ordered the other ones back into the railroad car. Those people were taken to work in factories or for farmers.

A proprietress selected me to work in her restaurant and my friend was to work in a different restaurant. I was assigned to work for the restaurant "Deutsches Haus" on the 3rd of June, 1942.

Life of an "Ostarbeiter" (Worker from the East):

First of all the proprietor asked me if I had anything from home - he was a soldier during the first world war and knew a few Russian or Ukrainian words, such as butter, eggs, bacon. I still had a loaf of bread from home. My mother got for me some bacon to take with; it was old and very salty. The proprietor took away my bread and bacon and sold it at the restaurant. The proprietress, Elli, and the proprietor Willi, did not have any children - they were older people.

They had also working for them a young Polish woman and two Belgian women. Our work started at 7:00 o'clock in the morning. We had to clean the restaurants - the large one and the small one. At 8:00 am we had breakfast - 2 thin slices of bread with a little margarine and coffee made from burnt barley. We worked until lunch - we cleaned fish, peeled potatoes and other vegetables. At 12 noon lunch - we got a couple of potatoes and carrots or cabbage. After lunch we did the dishes from the restaurant, scrubbed the kitchen floor, the stove, etc. up until 4:00 pm. After 4:00, we had two hours of rest until 6:00. For supper we'd get again a couple of potatoes with spinach - very little - and then we worked till 8:00 or 9:00 pm.

We were very hungry, but everything was under lock and key. In two weeks two more Ukrainian women joined us. They had some bread with them, but we told them about our bad experience and they did not hand over the bread to our proprietor. So, in the evening we went to our room and ate a couple more pieces of bread.

The proprietor brought about 10 squares of fabric, which had "Ost" (East) printed on them; he told us to attach them to our jackets and wear them at all times when we were out in the streets, so that everybody would know that we are not Germans. He also told us that we had no right to ride the streetcars, go to movies, etc.

We were also issued something like passports "Ausweis Karte" and police could check us at any time. But we did not wear those "Ost" signs - we attached them in such a manner that when we were still close to home, we had them on, but out in the streets we put them away and then we could take the streetcars and no-one stopped us.

It was very difficult to get clothes, so our rest day (Fridays) we went to the German families who hired us to clean their homes from top to bottom and for that we got old shoes, stockings, etc. - they also gave us something to eat.

The city was under heavy bombardment, especially the part of the city where we were living, because it was downtown and there were the main police headquarters. So we always "got it" when the city was bombed. The proprietress was very scared and left town, taking with her one of the girls - so there was left I and Nadia, and the two German girls; the Belgian women also went home.

The bombings never stopped even for one day. In summer, the Germans invented some kind of smokescreens where they would spread smoke from barrels under pressure. But Americans were not deterred by that, and one day destroyed almost the entire city. Our restaurant was also destroyed - a neighboring house fell onto our restaurant and squashed it.

On this same day, Americans bombed one camp where the "Ostarbeiters" lived. We heard there were 300 girls - two went to town, the rest stayed behind. This camp was on the outskirts of the city and the girls that lived there had the job of cleaning the streetcars. But Americans thought that the camp was occupied by the German soldiers; thus all those girls were killed, except for the two that went to town.

We also had close brushes with death. When our restaurant was destroyed, we were sent to work to another restaurant. The name of this one was "Hillman" and it was located in the tallest building in Bremen - 7 stories high. There was a restaurant, a hotel and a cafe.

Our supervisor was Freulein Kinzi. She gave us no rest at all. She always spied on us. We always had to wear those "Ost" signs. There were 10 girls total - 2 Russian, 1 Polish, and 7 Ukrainian. Once two of the girls were caught not wearing their "Ost" signs and Freulein Kinzi threw them into jail for two weeks. There was a quarantine at the jail, and so the girls had to stay there for 6 weeks.

In the spring our restaurant was rebuilt and we returned to it. That morning Kinzi did not give us our breakfast, because she was very mad at us because we did not want to stay with her. So we started our work again at the restaurant. The proprietor was old and sick, so the restaurant was given to another one (Hans Ashley). Their workers also came to work with us (Raya, Natasha and a couple of German girls). Here we worked 14 hours a day. Approximately 400-500 people came to eat their lunches and suppers at the restaurant. The bombings continued 4 times every day and night. They raised our pay from 22 marks per month to 35 marks per month. But there was nothing to buy for that money.

Now we'd no longer go to clean German houses. The proprietor, even though a German, was not a very mean person. He gave us bread for half-a-week, some sugar and some margarine, and he said: "If you don't have enough bread, let me know, and I will give you more." The proprietress, who was also the cook gave us potatoes and vegetables "as much as we want." We got meat approximately once a week - just a small piece, but we were no longer hungry.

The bombings were even worse. They started to drop the kind of bombs that did not explode right away, but later. Right near our restaurant a bomb fell onto the steps of the Gestapo headquarters and it did not explode. But before that in about the same place a Luft Mine fell, so they both exploded, all trees were razed as well as everything else around it. Approximately 6 bombs were dropped near this police station.

Once I was so close to a very great danger - we were at home, but then the sirens started to blast, and the radio announced that there was one group of airplanes going to Berlin, and the other one was approaching Bremen. We started to run for the bomb shelter in the basement of the main police station. We came into the yard, but one of the policemen said: "Show me your Ausweis (Pass)" - we did, and he said: "Raus!" (Out!). And the bombs were already falling all around us.

Someone showed us a half bombed out building across the street - the bricks from the destroyed walls were already removed, but there was still a basement. So we ran into it. There were some German girls and a French guy, and the two of us. The bombs were falling all around us. We were very scared and started to cry. When we came out of that basement, there were large pits all around, but we were alive! There were many such instances, but it would be too much to write about...

In April of 1945 everything was coming to an end. They were shooting at the city. The proprietor was saying that no, the war will not end too soon yet and that we must come back and eat there. We already moved about 3 blocks from the restaurant into a bomb shelter where we stayed day and night. The proprietor gave us a loaf of bread each, and told us to stay in the bomb shelter. In the morning we were told that the British had taken over the city. We heard that the tanks were already by the entrance into our bomb shelter. This was a large bomb shelter in the center of the city, and it had 4 exits. There was also room for "auslanders" (foreigners).

The British came in with their bayonets drawn and told the Germans to give bread to the "auslanders." There were many French war prisoners. They were given bread and came out, then we came out too, and in about two hours they let the Germans leave also. We went to the restaurant where we worked, but everything there was destroyed. For three days there was chaos, killings and robberies.

I also would like to state, that several hundred young women, who worked at the restaurants or as household help, had so-so living conditions, but the ones that were taken to camps were working even harder, and did not get enough food, and they had no clothes. They suffered from hunger and cold - so the life of the "Ostarbeiters" was not much different from life in Siberia. The camps were fenced around with barbed wire. I even know of a camp where they had dogs guarding the gates.

In Bremen there were maybe 5-6 camps, where the "Ostarbeiters" were working. I don't know exactly, because they were all on the outskirts of the town. When I had a chance to visit there, maybe about 4 times on my off days, I could see that their living conditions were very poor - they were fed only turnips, they lived 30 to a room, and it was very cold. Almost all of them went home to Ukraine. Just how their lives turned out there I don't know - there were all kinds of rumors. I did not go home, because I was afraid that I would wind up in Siberia. The war ended, and what happened then, that's another matter...

Gregory Zalizniak in front of the Iconostasis at St. Katherine Church.

Григорій Залізніак перед Іконостасом Церкви Святої Катерини.

OBITUARIES

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

ОПИС ЖИТТЯ ВІКТОРА ГАВРИЛОВИЧА БАГМЕТА

Віктор Гаврилович Багмет народився 15-го листопада 1927 року. Він був третьою дитиною в досить заможній родині, яка займалась сільським госпо-дарством. Його дід і батько мали єдину на цілу околицю парову молотарку, якою вони оперували, в той самий час обробляючи свою землю. Коли почалась советська колективізація, їхню землю забрали, Вікторового діда забили, і їхня родина втікла спочатку на Донбас, де вони працювали в кам'яно-вугільних копальнях, а пізніше переїхали жити в Запоріжжя.

Коли почалася Друга Світова Війна, їхня родина була розлучена. Вікторового старшого брата призвали в Советську Армію, а Німецька Армія, відступаючи з України, насильно завербувала Віктора, коли йому було тільки чотирнадцять років, і забрала його до Німеччини. Під час хаосу під кінець війни, Вікторовому батькові, Гаврилові, пощастило знайти Віктора пораненого в німецькому шпиталі. Тоді, батько і син вирішили залишитися на заході. На протязі семи років вони перебували в німецьких таборах для Переміщених Осіб, де Віктор дістав середню освіту.

В 1950 році, коли Вікторові було 23 роки, він виїхав до Америки і через деякий час допоміг своєму батькові також добратися до Америки. За яких шість місяців, Віктора призвали до Американської Армії, і він відслужив два роки в Панамі під час Корейської Війни. Після цього, він з батьком оселилися в Чикаго, де Віктор поступив до Іллінойського Університету на його Військовий "Джі Ай Біл" (GI Bill). Віктор дістав диплом бакалавра з політичних наук, а також диплом майстера по історії. Пізніше він закінчив всі курси на докторат в російській ділянці при Іллінойському Університеті Шампеїн-Урбана.

Перебуваючи в Університеті, Вікторові пощастило познайомитись з одною українською студенткою, яку звали Ванда Олійник. Вони одружились в 1956-му році, коли обоє були ще студентами. В 1968-му році, з трьома дівчатками, Наталкою, Галею та Катериною, вони переїхали до Сейнт Полу, Міннесота, де Віктор дістав роботу викладача в Макалестер Колледж, а Ванда пізніше дістала роботу в галузі аналітичної хемії при 3М Компанії. Того самого року, Вікторові удалося пере-везти з України до Америки свою матір Олександру.

Родина Багметів була дуже задоволена своїм життям в Штаті Міннесоти, де були сприятливі умови життя, праці та виховування дітей. Вони також були дуже щасливі, що тут була велика українська громада, церкви, та активна організація для молоді, ОДУМ. В теперішній час, Вікторові і Вандині діти вже повиростали. Наталка одружилася з Ленсом Вімс, і вони живуть в Сан Франциско, Каліфорнія, і мають маленьку донечку Олександру. Галя одружилася з Матвієм Одеґаардом і вони живуть в Лос Анжелос, Каліфорнія. Галя і Матвій мають донечку Софійку, якій є 15 років. Катерина, наймолодша дочка, живе в Сейнт Полі, Міннесота, і має донечку Єву.

Віктор дуже любив свою родину і проводив з нею багато часу. Вони часто разом подорожували і проводили час в довгих розмовах на різні теми. Віктор все своє життя цікавився історією і політикою, особливо останніх подій в Україні і Росії. Він був незалежним мислителем і продовжував все своє життя вивчати історію, літературу, політику та людську природу. Віктор Багмет був унікальною в своєму роді, чудовою людиною. 16-го грудня 1997 р. Віктор Гаврилович відійшов у вічність. Вся його родина та друзі назавжди відчуватимуть його відсутність.

THE LIFE STORY OF VICTOR HAVRILOVICH BAHMET

Victor Havrilovitch Bahmet was born on November 15, 1927, the third child of a fairly prosperous Ukrainian farm family. His grandfather and father were running the only steam thresher in the region as well as farming their land. When Soviet collectivization began and the family lands were seized, Victor's grandfather was killed, and the family fled to the coal mining region of Donbas and later settled in Zaporizhzhia.

With the onset of World War II, the family was separated. The Soviet Army drafted Victor's eldest brother, and the German Army, when retreating from Ukraine, forcibly enlisted Victor at the age of fourteen and took him to Germany. During the chaos at the end of the war, Victor's father Havrilo managed to find Victor injured and in a German hospital. At that point, father and son decided to remain in the west. They stayed in the German Displaced Persons camps for seven years, and Victor managed to finish his secondary education while there.

In 1950, at the age of 23, Victor came to the United States and shortly after sent for his father. Within six months, Victor was drafted into the United States Army and served two years in Panama during the Korean War. After this, he and his father settled in Chicago, and Victor attended the University of Illinois on the G.I. Bill. Victor received his Bachelor's degree in political science, his Master's degree in history, and completed his course for his Doctorate in Russian area studies.

While at the University, Victor had the good fortune to meet another Ukrainian student named Wanda Olejnikow. They married in 1956 while both were still students. In 1968, with three girls Natalie, Helen, and Katherine, they moved to St. Paul, Minnesota. Victor accepted a teaching position at Macalester College, and Wanda later accepted a position at the 3M Company as an analytical chemist. That same year, Victor was able to bring his mother Alexandra to the United States.

The Bahmet family was pleased to discover that Minnesota was a great environment to live, work, and raise a family. Furthermore, they discovered a vibrant Ukrainian community with many church and youth activities. Victor and Wanda's children are now grown. Natalie is married to Lance Weems, and they live in San Francisco, CA. Helen is married to Matt Odegaard, and they live in Los Angeles, California. Helen and Matt have a 15 year old daughter Sophia. Katherine, the youngest daughter, lives in St. Paul, Minnesota, and has an 8-year old daughter Eva.

Victor greatly enjoyed spending time with his family, traveling, and lengthy discussions on a variety of subjects. He was an independent thinker and a passionate and lifelong student of history, literature, politics, and human nature. Victor Havrilovich passed away on December 16, 1997. Victor Bahmet was a unique and wonderful man and will be greatly missed by family and friends.

ІВАН БУГАЄНКО (Біографія)

Пилип ШАЙДА

Грози Другої Світової Війни закинули мільйони наших братів і сестер з України до Німеччини. Багато українців не хотіли вертатись до Советського Союзу, бо знали що їх там чекає ув'язнення або і смерть. Створились табори Переміщених Осіб (Д.П.). Американський уряд відкрив еміграцію в Америку і молодий Іван Бугаєнко в 1950 році прибув до Сейнт Полу, Міннесота.

Іван працював від 1950 до 1955 року в Лікарні Міллер, в Сейнт Полі, а в 1955 році почав працювати в компанії Міннесота Майнінг енд Манюфекчурінг (ЗМ).

В 1958 році Іван одружився з Катериною Новак. Їхні діти, Люба Баньйо та Лука Бугаєнко тепер вже дорослі і живуть в Твін Сітіс.

В ЗМ Іван Бугаєнко за довгі роки його праці займав високу посаду в Інтернешенел Інжинірінг Департамент і компанія посилала його до різних країн – Англію, Францію, Італію, Німеччину, Японію, Венецуелу та Австралію. Іван був дуже ретельним працівником і компанія його шанувала і часто винагороджувала його за це. Він зробив два винаходи, за що його відзначили.

1950 року організувалась церковна громада, яка оформилася в Українську Православну Церкву Святих Володимира й Ольги. Івана було вибрано першим секретарем цієї громади, яка була заінкорпорована в 1951 році. Пізніше Іван займав різні інші пости при Парафіяльній Управі. Останньо був Головою Парафіяльної Управи майже 9 років. Іван Бугаєнко був довший час учителем і директором парафіяльної школи. Мав приємний бас і добрий слух та співав в церковному хорі. Іван був добрим організатором і був дуже працюючий. Парафіяни його дуже поважали і охоче ставали до роботи з ним. Допомогали йому - Іван Ілієвський, Пилип Шайда, Іван Гупало, Михайло Ковалевський та інші.

**Віра Танасійчук, Єпископ Паїсій, Неоніла Мейзер, Іван Бугаєнко.
Vera Tanasichuk, Bishop Paisiy, Neonilla Maeser, John Buhajenko.**

В 1995 році почали будову нової церкви на землі, яку купила і подарувала громаді пані Віра Танасійчук. Вона також подарувала надзвичайно велику суму грошей на побудову церкви та Парафіяльної Залі. Вірина сестра пані Неоніла Мейзер та її чоловік пан Дін Мейзер також дали велику суму грошей. Іван Бугаєнко закликав і заохочував всіх парафіян складати свої пожертви. Була зібрана достатня сума грошей щоб почати будову Церкви Святої Катерини.

Пригадую, як в 1990 році треба було очистити площу для освячення землі і поставити березовий хрест. Іван зорганізував, що майже вся парафія, включно з нашим тоді настоятелем о. Прот. Миколою Метулинським, зійшлася – викорчували дерева, які росли на

ділянці, побудували платформу, поставили березовий хрест, сестрицтво готувало їжу для працівників. 14 жовтня 1990 року приїхав і освятив землю Єпископ Паїсій – також брали участь в освяченні митрофорний прот. О. Михайло Куданович, о. Прот. Мирон Пахолок, о. Прот. Микола Метулинський та диякон Славко Новицький.

В 1992 році Консисторія призначила нашій парафії о. Прот. Стефана Женчуха. Пані Віра Танасійчук купила і подарувала парафії хату, яка прилягала до церковної ділянки землі. Іван знову зорганізував парафіян для переробки цієї хати для настоятеля та його родини.

В 1993 році продали церковний будинок та хату для настоятеля на Портлянд і Вікторія. Іван Бугаєнко був головним провідником цієї справи.

В цей час виявилось, що здоров'я Івана Бугаєнка було під загрозою, але він довший час не хотів щоб це стояло на перешкоді для громади в цей важливий перехідний час.

23 липня 1995 року відбувся символічний початок будови нової церкви. З благословенням Всевишнього доручені особи в шоломах і з лопатами почали “копати” землю. На фотографії цього процесу ви можете бачити Івана Бугаєнка вже в колясці для інвалідів... Іван Бугаєнко прожив після цього короткий час. 14 жовтня 1995 року перестало битися серце св.п. Івана Бугаєнка. Під час похорону тіло Івана Бугаєнка було обвезено довкола стін вже розпочатої будови Церкви.

Парафія втратила доброго, чесного, вірцевого парафіянина, дружина Катерина доброго мужа, а діти батька та дідуся.

Вічна йому пам'ять...

Dear Family – Katherine, Luke, Luba and John -

Іван Бугаєнко
John Buhajenko

At funerals, most people talk about death. However, I am going to talk about life, I'm convinced that people tend to remember people who departed from us in their life, not in their death. So, I'll talk about life.

About a month ago, I visited John in the hospital in St. Paul. John wanted to speak with me alone, as my friend. As we walked in the corridors of the hospital, he told me this: "...You know, things don't look good for me. Anything can happen. So, if it turns out that I leave this world, say some kind words for me. Tell people that I loved my nation ever since I was a young man. Tell the people that I worked to better the community. Especially, tell them I worked for the youth. I would like to continue my work, but I have no more strength.

Our friendship began very long ago. We arrived in America about 45 years ago, as young Ukrainians, poor and homeless, we found each other as friends with a similar fate. Who can forget those first years, when we stood on our own two feet on this foreign land. Our circle of friends in Minneapolis – St. Paul included young men and women who came from similar circumstances. I remember when John found himself a job in a St. Paul hospital, working as an orderly. To the joy of us all, he was the first among us to buy a car. This car quickly acquired the nickname "Tortoise". It was a gray Hudson. Inside, it looked like a huge salon: plush red interior, small curtains with tassels, a soft carpet underfoot. It rode like a land barge. We rode many miles with John in the Tortoise, we explored Minnesota, went Christmas caroling. Then the rest of us began to buy cars. But no one dared lead our caravans, because that place of honor was claimed by the Tortoise, with John at the wheel.

John had many talents. He loved music, and even composed some of his own pieces. Soon, he bought himself a piano. It was huge, and black. Unfortunately, John had an apartment on the second floor, at the top of a long, narrow staircase. We carried that piano upstairs with a crew of our friends. All was fine, until John decided to move. Then we carried that piano up to his third floor apartment. We carried that piano up and down several flights of stairs.

Soon, John began his engineering studies. He was tenacious, dedicated and stubborn. After finishing school, he began working at 3M. He began his work at the bottom, but with his intelligence, hard work and effort, he rose quickly to the executive ranks. He worked at 3M for 37 years.

I remember his wedding in 1958, where I served as best man for John and Katherine. Out of our group, John and Katherine were the first to be married. They were an ideal pair from the beginning. With John's strong and determined character, sweet and gentle Katherine was the perfect companion.

Our friendship deepened when we began developing a Ukrainian Youth group chapter in Minneapolis. This was called ODUM. Our work involved planning a summer camp for Ukrainian youth. At this time, many of our friends were already married and had families. John and Katherine had Luba and Luke. Along with my children and others, they were the first campers in a summer camp which began a 17-year tradition among the Ukrainian youth. With his love of youth, John was the commandant of the camp for several years. These were unforgettable years for our families.

In his work for 3M, John traveled all over the world. His special skills were needed in all parts of the world. His work was recognized by highest honors at 3M. In 1984 he was honored by the highest engineering achievement award.

John believed that the highest work in the Ukrainian community was for the Church. He committed much of his energy and time to leading the St. Paul Ukrainian community. He was the parish board president for many years. John worked in the parish for the attainment of his own goals, for the benefit of his parish and family. The culmination of his work is the construction of a new Church – a new, modern, beautiful building – built in a Ukrainian architectural style. This building was John's pride, and will be the pride of many young and older Ukrainians.

John was a hard worker. He worked in and around his home, and tended bees. This was special to me, as John learned beekeeping from my own father.

John's work will be continued. He had one remaining dream – the unification of Ukrainian Churches under one roof. This dream lives on in his work, and will hopefully become a reality soon.

John left a large family in Ukraine – he was one of five brothers. Two are still living. His younger brother, Alexander, visited John not long ago. His nephew Mykola, who works at Chernobyl, also visited him.

Few words can comfort Katherine, and the family at this time. We must live through these moments, and this pain. Life continues, and as we bury our dear friend, we move on. We must live our lives as fully as John did live his life. He lived a life which is an example for us all.

Anatol Lysyj, M.D.
October 18, 1995

Дорога Родино – Катерина, Лука, Люба та Іван,

На похоронах більшість людей говорить про смерть. Але я буду говорити про життя, бо я є переконаний, що люди більшістю пам'ятають людей, які відійшли в життя вічне, а не про їхню смерть. Отже, я буду говорити про життя Івана Бугаєнка.

Один місяць тому, я провідав був Івана в шпиталі в Сейнт Полі. Іван хотів поговорити зі мною сам на сам, як мій друг. Коли ми гуляли по коридору шпиталю, він сказав мені таке: "Ти знаєш, мої справи не виглядають добре. Все може статись. Отже, якщо станеться так, що я буду змушений залишити цей світ, будь ласка, скажи декілька добрих слів про мене. Скажи людям, що я любив мій нарід аж з тих часів коли я був ще молодою людиною. Скажи людям, що я завжди працював для того щоб покращити життя нашої громади. Особливо скажи їм, що я працював для молоді. Я хотів би продовжувати мою працю, але я більше не маю сили."

Наша дружба почалася дуже давно. Ми прибули до Америки якихось 45 років тому, як молоді українці, бідні і бездомні, і ми познайомилися один одного, тобто людей з подібними долями. Хто може забути ті перші роки, коли ми стали на свої власні ноги в цій чужій країні. Наш круг знайомих в Міннеаполісі та Сейнт Полі, включав молодих людей, які прибули в цю країну через подібні обставини. Я пам'ятаю коли Іван сам знайшов собі працю в шпиталі в Сейнт Полі, де він працював як санітар. На радість усім нам, він був найпершим з нас який купив собі авто. Це авто швидко прибрало назву "Черепеха". Це було сіре авто марки Гадсон. Всередині воно виглядало як величезний салон – всередині воно було покрите червоним плюшем, там були невеличкі занавіски з китичками, та м'який килим на підлозі. Воно їхало як ніби якась велика баржа. Ми проїхали численні милі в цій Черепасі разом з Іваном, коли ми їздили по Міннесоті, а також їздили колядувати на Різдво. Пізніше, решта нашої групи також купили собі авта. Але ніхто не смів їхати попереду нашого "каравану" – така шана належала Черепасі в якій за рулем сидів Іван.

Іван був дуже талановитий. Він любив музику і навіть скомпонував декілька речей. Через деякий час, він купив собі піаніно. Воно було чорне, величезне. На жаль, Іван жив в апартменті на другому поверсі, до якого вели довгі, вузькі сходи. Ми, група друзів, знесли це піаніно нагору. Все було добре, аж до того часу коли Іван вирішив переселитись в інший апартмент. Тоді ми знесли те піаніно до його апартменту на третьому поверсі. Ми тягли те піаніно ще декілька разів вгору і вниз по різних довгих сходах.

Незабаром, Іван розпочав свою науку на інженера. Він був дуже ретельний, відданий. Коли він закінчив ці студії, він почав працювати в компанії ЗМ. Він почав працю на самій нижчій посаді, але завдяки його надзвичайним здібностям, зусиллям та працьовитості, він швидко просунувся до екзекутивного рангу. Він пропрацював в цій компанії ЗМ 37 років.

Я пам'ятаю його весілля в 1958 році – я був першим боярином Івана та Катерини. З нашого кола друзів, Іван та Катерина були найпершими, які одружилися. Вони були ідеальною парою з самого початку. Івановий характер був сильний та рішучий, а приємна лагідна Катерина була ідеальною дружиною для нього.

Наша дружба поглибилась коли ми почали організовувати українську молодь Міннесоти. Ця організація називалася ОДУМ (Об'єднання Демократичної Української Молоді). Наша праця включала організування літніх таборів для української молоді. В ті часи, багато наших друзів вже поодружувались і мали дітей. Іван та Катерина мали Любу та Луку. Разом з моїми дітьми та з іншими, вони були найпершими таборянами цих літніх таборів. Ці літні табори перетворились в 17-річну традицію для української молоді. Іван любив молодь і був комендантом табору декілька років. Це були незабутні часи для наших родин.

В його праці в ЗМ компанії Іван подорожував по всьому світові. Його спеціальні уміння потребувалися у всіх частинах світу. ЗМ компанія нагородила його найвищою нагородою – в 1984 році він дістав найвищу нагороду як інженер.

Іван вірив, що найважливіша праця в українській громаді була праця при Церкві. Він віддав багато енергії та часу українській громаді Сейнт Полу. Він був головою парафіяльної управи багато років. Іван працював в парафії для того щоб досягнути своїх цілей на користь парафії та родини. Кульмінаційним пунктом його праці була побудова Нової Церкви в Арден Гіллс – спроєктованої в українському стилі. Ця будівля була гордістю Івана і буде гордістю багатьох молодших і старших поколінь українців.

Іван був дуже працьовитий. Він також працював коло своєї хати, де він тримав бджіл. Це було для мене особливо дорогим. Бо Іван навчився бджільництва у мого власного батька.

Іванова праця буде продовжуватись. Він мав ще одну мрію – об'єднання українських церков під одним дахом. Ми надіємося що ця мрія Івана зробиться скоро дійсністю.

Іван залишив велику родину в Україні – він мав п'ять братів. Двоє з них були ще живі. Його наймолодший брат Олександр недавно відвідав Івана та його родину в Америці. Івановий племінник, Микола, який працює в Чорнобилі, також відвідував його.

Немає таких слів, які б утішили Катерину і всю родину в цей час. Ми мусимо пережити ці тяжкі моменти і біль. Життя ж іде вперед, і коли ми ховаємо нашого друга, ми також маємо продовжувати йти вперед. Ми мусимо жити таким життям яким жив Іван в своєму житті. Він жив життям, яке має бути прикладом для всіх нас.

Др. Анатоль Лисий
18 жовтня 1995 року

ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ

В суботу, 14 жовтня, в день Святої Покрови Пресвятої Богородиці, упокоївся у вічність ново-преставлений брат, чоловік, батько і дідусь, Іван Бугаєнко. Довгі роки голова парафіяльної управи, відданий українському народові і молоді, Іван упокоївся після недуги, яка почалася несподівано минулого року. Після трьох років спільної праці й зусиль для здійснення великого проекту – себто побудови Нової Церкви – Івана Бугаєнка згадуватиму як людину яка присвятила себе праці, великого оптиміста, особи безмежного хисту, яка не лише працює сама, а має здібність втягати інших людей в працю для церковної громади.

Вірю, що книга життя що знаходиться на небі, для Івана заповнена до останнього рядка добрими ділами, й шляхетними справами.

Від імени всієї громади Церкви Святих Володимира і Ольги в Сейнт Полі, Міннесота, прийміть, Пане Бугаєнко, наше велике “СПАСИБІ”. Із земним Поклоном пошана до Вас. Нехай буде вічна Вам пам'ять і Блаженний спокій. Нехай грудки прийнятої Вами американської землі будуть для Вас легкими.

Ваш Духовний Отець Стефан Женчух.

18 жовтня 1995 р.

MEMORY ETERNAL

On Saturday, October 14, on the Protection of our most Holy Lady the Birth-Giver of God and Ever-Virgin Mary, passed into life eternal one of our brethren, husband, father and grandfather, John Buhajenko. For many years he served as the President of the Parish Council, who was dedicated to the Ukrainian nation and in particular its youth, John Buhajenko passed away after a short illness, which started unexpectedly last year. After three years of cooperation and fulfillment of our great project – i.e. building the New Church – I will remember John Buhajenko as a person who dedicated himself to work, a great optimist, a person of unlimited talents, a person who not only works himself, but one who has the ability of pulling other people into work for the church community.

I believe that the book of life located in Heaven, for John is filled to the last line with good and noble deeds.

On behalf of the entire congregation of the Saints Volodymyr and Olga Church in St. Paul, Minnesota, dear John Buhajenko, please accept our great “THANK YOU”. Bowing our heads to you, we are expressing our sincere veneration to you. May the lumps of earth of the accepted by you American Land feel light to you.

Your Spiritual Father Stefan Zencuch.

October 18, 1995

*****

Всечесний Отче, горем прибита родино, жалібна громадо, дорогі друзі і подруги!

І знову смерть вирвала з наших рядів чергову жертву – сл.п. Івана Бугаєнка. Так наші парафіяни відходять на вічний спочинок один за другим, та усе рідшає чисельність нашої парафії. З відходом Івана у засвіти, парафія втратила доброго, чесного, взірцевого парафіянина, дружина доброго мужа, а родина доброго батька, та дідуся. Просто не хотілося вірити, що нема в живих Івана.

Запізнався я з Іваном в 1950 році. В той час організовувалась парафія Святих Володимира і Ольги в Сейнт Полі, МН. Іван був першим секретарем парафіяльної управи. Він мав два дома – перший дім родинний, де він любив свою дружину, пані Катерину та своїх дітей Любу та Луку. А другий дім – це була парафія. Іван займав різні пости у парафіяльній управі. Був 9 років головою управи, був директором та учителем парафіяльної школи. Довгі роки співав у церковному хорі. Був великим промотором по будові Нової Церкви Св. Катерини в Арден Гілс. В 1990 році треба було очистити площу землі на посвячення будови нового храму, а в 1992 році був капітальний ремонт резиденції для настоятеля. За це усе був відповідальний Іван. Покійний мав багато прикостей, але ж він не брав це до серця. Казав, що він не робить для себе, а для парафії. Він умів промовити до людей доброї волі та заохотити їх до праці, і сам також тяжко працював.

23-го липня відбулося величаве свято – копання перших грудок землі (“Ground Breaking”) під будову Нового Храму, в Арден Гілс. Іван, не дивлячись на свою тяжку недугу в той час, прибув на інвалідному візочкуЄ щоб сказати своїм парафіянам кілька слів про побудову над якою сам довгі роки працював. Коли згадати, як ми колись працювали для парафії, то стає лячно і моторошно. Ця людина мріяла зробити ще багато для громади. Правда, через ту смертельну браму кожний з нас мусить пройти, така Божа воля. Нехай тих декілька слів буде виявом великої пошани до Івана.

Я і моя дружина складаємо найщиріші співчуття дружині, дітям, та усій родині тут і в Україні. Знаю, що Іван любив писати вірші. Те, що я прочитаю мабуть сподобалось би покійному:

*О, Боже Єдиний, з високого неба,
Вислухай молитву мою!
Прийми мою душу до самого неба,
А тіло в сирую землю.
Колись мої ножки далеко ходили,
Бо то був життєвий же час.
Отож мої рученьки тяженько робили,
А нині на грудях лежать.
Простіть, дружина, діти і парафіяни,
Коли я обійдив чим Вас!
Бо я вже відходжу з тутешнього світу,
І більше не вернусь до Вас!*

Спи спокійно, дорогий наш незабутній Іване, та про волю України сни. Пам'ять про Тебе житиме вічно в наших серцях. А придбана вільна земля Вашингтона хай заступить Тобі нашу Матір Україну.

Пилип ШАЙДА

СЛ. ПАМ. ІВАН БУГАЄНКО.

Любий і дорогий приятелю і незабутній мій Друже! Невимовно тяжку годину справив Ти нам відійшовши несподівано на поклик Всевишнього. Твій відхід у вічність викликав гострий біль у серцях Твоїх рідних і близьких, Твоїх нелукавих друзів - приятелів та усіх тих хто зумів добачати у Тобі людину готову віддати життя своє за найближчого, за рідних Тобі по крові і кості синів і дочок знедоленої України. Твоя смерть огорнула чорним смутком усіх хто іде у темну ніч до перемоги правди над злом. На тому терниною посіяному шляху не затримував Ти себе, своєї громади і церкви, а ішов в перед. Зібралися ми на останнє сердечне прощання з Тобою, незабутній Іване, це єдине у час розлуки з Тобою, що є у наших спроможностях і силах. Нехай же наш надземний поклін перед Твоюю домовиною буде свідомством гострого болю і щирого смутку не тільки тих що тут стоять, але й великої української громади Твін-Сітіс. Відійшов у вічність вірцевий парафіянин.

Зібрались ми над домовиною попрощати Тебе, Іване, та в спільній молитві просити прощення провин і цим надати значення за офірований труд на протязі всього Твого життя. Заіснувала невідкликана дійсність - родина втратила чоловіка, батька, дідуся, а церква вірцевого парафіянина. Усе своє життя Ти був вірним і діяльним сином Української Православної Церкви і своєї родини.

Спочиватиме Іван далеко від України. Нехай буде Тобі пером чужа земля, Дорогий Незабутній Друже. На шляху людського життя окремих людей, життя релігійного чи громадського, бувають різні події, успіхи і невдачі. Іване, Твою великою заслугою є те, що Тебе ніхто не збив з дороги і Ти міг почати будову великої Української Православної Церкви в Твін Сітіс. Наша історія надто переповнена невдачами, слізьми і кров'ю. Нас грабували, як Схід так і Захід. Нас і нашу церкву грабували вороги понад 200 років. А Господь Бог терпів і над нею змилювався.

Був я ознайомлений в справах "поєднання чи об'єднання". Спроби об'єднання трьох Православних громад в одну велику громаду - церкву - підчас Твого життя було неосягнено. В цей час люди не могли знайти спільної мови. Але треба тут згадати, що положена праця Тобою не пропала, а пішла на користь для слави Божої. За це усім Вам, що трудилися, належить повне признание і похвала. Щастя, Боже, і на дальші роки Нашій церкві! Нехай Бог благословить Вас усіх!

На кладовищі кожний кидав у могилу свою крихту землі з останнім прощанням і співом, "Вічна Пам'ять..." Тризну благословив настоятель парафії отець Степан Женчук. Після похорону в ресторані "Козлак" була влаштована трапеза. Зійшлося багато людей. Все було гарно приготоване в трапезнім єднанні. Всі пом'янули незабутнього, доброго батька, мужнього друга і швагра. Від ОДУМ-у прощав друг Др. Анатолій Лисий. Ми клонимо голови за Твою любов до церкви і громади, за труд для неї, дякуємо за пошану до всіх людей без різниці віровизнання, походження. Дякуємо Тобі за спів у хорі, і за все добре яке Ти зробив. Ти Іване, був лагідною людиною, яка творила з успіхом всілякі діла, недивлячись, часом, на багато перешкод. Від церкви і громади прощай! Вічна Тобі пам'ять, Дорогий Друже і Швагре, в ореолі споминів історії нашого українського життя в Америці. Прийми від нас наш земний привіт, нехай земля Вашингтона буде Тобі легкою і нехай тобі сниться Вільна Україна.

Василь Панчук - (Василь Панчук - швагер, дружина Анна та дочка Лідія) - 18 жовтня 1995 року

In Loving Memory - KATHERINE NOVAK BUHAJENKO

Born March 12, 1926 in St. Paul, Minnesota – died May 11, 2011 in Shoreview, Minnesota

Katherine was born in St. Paul, Minnesota, to George and Sophie Novak. She had four older brothers, Alex, Charles, John and Nick, and a younger sister, Ann. They were depression era kids and life was difficult. The family moved to the area near Burkhardt, Wisconsin, when Katie was three. They moved often and lived on several farms over a period of five years. Her father worked in the fields and her mother took care of the animals. Tragedy struck the family in 1930 when her brothers Charles (13) and John (10) drowned when taking a shortcut home from school across the thin ice on the Willow River. In 1935, her brother Alex (20) died from complications of pneumonia.

At this point, her mother decided that she had enough of farm life and the family moved back to St. Paul. Her father eventually found a job with the railroad. The family moved from house to house before settling down on the East Side of St. Paul. Katie graduated from Harding School in

1944. After high school, she worked in the office at Whirlpool.

On July 12m 1958, she married John Buhajenko. Together they built a life which included daughter Luba, and son, Luke. John worked at 3M and Katie was able to stay home with the children.

After John's death in 1995, Katie moved from North Oaks to the townhouse in Shoreview.

Katie's grandchildren were her pride and joy. She was proud of everything they did and liked to share stories about their activities. They all have many fond memories of their Baba.

Katie was an active member of her church. She was involved with the Sisterhood and spent many hours in the kitchen preparing meals. Sch considered the men and women that she worked with her church family.

Katie touched many lives with her warm and caring nature. She will be deeply missed.

Funeral Services – St. Katherine Ukrainian Orthodox Church, Arden Hills, Minnesota Monday, May 16, 2011 – 10 AM – Father Peter Siwko.

SURVIVED BY HER LOVING FAMILY: Daughter – Luba and John Vanjo – Grandchildren – Nic, Alex, Kiki, and Zach Vanjo; Sister-in-Law – Vera Novak;

Brother-in-Law – Bill Panchuk; Nephews and Nieces – Jeff and Laurie Novak, Gary and Maggie Novak, Leda Panchuk, Brian, Beth and Kelsey Novak, Special

Friends at St. Katherine's PRECEDED IN DEATH: Husband – John; Brothers – Charles, Joh, Alex and Nick Novak; Sister – Ann Panchuk

INTERMENT – Forest Lawn Cemetery

MEMORY ETERNAL – HILDER V. HAGE

(Jan. 6, 1917 – May 12, 2007)

On May 17, 2007 a group of parishioners from St. Katherine Ukrainian Orthodox Church in Arden Hills, Minnesota, came to say "Good Bye" to Hilder V. Hage, who passed away at age 90.

For the past several years Hilder regularly attended St. Katherine Church almost every Sunday. He was very devoted to Christ our Lord and praying at the church was very important to him.

He also enjoyed having lunches at our Parish Hall after the Divine Liturgy in the company of Ukrainian parishioners and everyone loved him. Several parishioners gave him their telephone numbers and gave him a ride to church and back whenever he wanted to come.

Parishioners of St. Katherine Church will miss Hilder and will remember him forever. **MEMORY ETERNAL...**

About 200 people were present at the O'Halloran and Murphy Memorial Chapel on Snelling Avenue in St. Paul. There were panels of photographs at the Chapel

from Hilder's life.

The funeral service started with the Opening Hymn – Navy Hymn – sang by the congregation of the Fort Ridgely and Dale Norwegian Lutheran Church, of which Hilder was a longtime member.

Fr. Peter Siwko, pastor of St. Katherine Church, presented the Opening Prayer and Blessing Scripture reading message.

The congregation then sang the song "On Eagle's Wings".

Pastor Rod Anderson read the Eulogy, along with several Scripture readings.

Family Remembrances were tearfully presented by Hilder's daughters – Heidi Cluever and Kristine Dugger.

Closing hymn "How Great Thou Art" was sung by the congregation.

Father Siwko said the final prayers and benediction.

Funeral procession of several dozen cars proceeded to the National Cemetery at Fort Snelling, as Hilder served in the Navy during World War II. Full Military Interment Ceremony, along with the three gun salute and

taps were played by a female Navy sailor .

United States of America flag covering the casket was presented to Hilder's widow Martha Hage.

Everyone was invited to memorial dinner at Kozlak's Royal Oak Restaurant in Shoreview, MN. During the dinner fellowship and remembrances of Hilder were continued. Parishioners of St. Katherine Church were also present at the dinner, where they had a chance to talk to several of Hilder's friends and family members.

All memorials will go to the Cystic Fibrosis Foundation.

"No eye has seen, no ear has heard, no mind has conceived what God has prepared for those who love Him." (1 Cor. 2:9).

MEMORY ETERNAL, HILDER...

HILDER V. HAGE'S LIFE

Hilder Verne Hage was born January 6, 1917 in rural Franklin, MN, to Olaus and Natalie Hage. He was baptized and confirmed at the Ft. Ridgely and Dale Lutheran Church . He grew up on a farm until 1925. His father died when Hilder was only 4 years old.

Hilder worked at a young age for a farmer, but became very sick with asthma. His family moved to Minneapolis on Penn Avenue. He attended Patrick Henry High School through the 10th grade. At age 17 he worked as a factory hand. As a young man Hilder was looking for adventure, so he rode boxcars to South Dakota, Chicago, New York.

He enlisted in the Navy December 8, 1942 and served in World War II. On June 11, 1943 the LST #333 he was aboard was torpedoed and Hilder was blown into the water. He suffered fractured vertebrae and was put into a body cast. This could not keep him down. He cut the cast off, climbed over a high metal fence. He attempted to rejoin the Navy but was rejected due to his injuries.

He met Martha Roediger at church, and they were married on June 10, 1945. He was then in the Merchant Marine, where he learned his trade as an electrician. He was a member of IBEW #292 union. He worked for Ideal Toy Company, the oil refinery in Pine Bend and other places.

Hilder was an inventor - he invented a vacuum cleaner, a garbage spray and a military warship game. He has also written a book.

Hilder is survived by his children Heidi (LeRoy) Cluever, Tris (Sandy), Martin (Kristyn) and Kristine (Mark) Dugger; his 23 grandchildren, his sisters Nettie Lund and Gloria Levine. He was preceded in death by his father, Olaus, infant brother, Olaus, his mother Natalie, his sister Maderia Smith, brothers Orville and Manford, and infant granddaughter Abigail Hage.

Hilder had many struggles in life, but in these last months he wanted to heal broken relationships. He asked Jesus for forgiveness and was trusting that Jesus had paid for his sins with his shed blood. Hilder is at peace and struggles no more.

"Do not let your hearts be troubled. You trust in God, now trust also in me. In my Father's house are many rooms. If it were not so I would have told you. I am going there to prepare a place for you, and I will come back and take you to be with me so that you may be with me always." (John 14:1-3)

Written on the basis of available information by Maya Gregoret

ПОХОРОН БЛ. П. ЄВФРОСИНІЇ КОВАЛЕНКО

Всечесний о. протоєрей Євген Кумка, горем прибита родина Коваленків, шановні парафіяни, дорогі гості:

Вранці, 16-го червня 2001 року, перестало битися серце нашої дорогої парафіянки, бл.п. Євфросинії Коваленко. З кожним роком наша громада зменшується, бо відходять в засвіти наші парафіяни, колись Церкви Святих Володимира і Ольги в Сейнт Полі, а тепер Церкви Святої Великомучениці Катерини в Арден Гіллс, Міннесота. Покійна Євфросинія прожила 89 років свого трудолюбивого життя. Автобіографія покійної Євфросинії нажаль мені невідома. Знаю з переказів покійної, що в Україні вона тяжко працювала у вугляних шахтах.

Я запізнався з родиною Коваленків в 1950-му році. Якраз в тому році зорганізувалась парафія Святих Володимира і Ольги. Родина Коваленків стала однією з перших родин основоположниками цієї церкви. Вони не жаліли ані грошей, ані праці задля своєї громади. Покійна Євфросинія Коваленко була дуже релігійною жінкою. Не було такої неділі чи іншого церковного свята, коли б покійна п. Коваленко не була б у церкві. Коли ми ще відправляли Служби Божі в Сирійській Церкві, в Єпископальній Церкві, які ми винаймали, а пізніше, коли ми купили нашу першу маленьку церковцю на Дженкс Авеню, завжди покійна Євфросинія та покійний Іван Коваленко відвідували свою святиню.

Пам'ятаю, коли ми вже купили велику Церкву Святих Володимира і Ольги на Портленді Вікторія в Сейнт Полі, покійні тяжко працювали для своєї парафії. Покійний Іван довгий час був господарем нашої церкви, а покійна Євфросинія працювала в кухні задля всяких різних okazji. Вона варила дуже смачний борщ та інші страви.

Коли в 1993 році парафія продала церковний будинок на Портленд і Вікторія, здоров'я покійної підупало, і вона вже не змогла відвідувати церкву так часто, як раніше. Сумно і боляче коли людина, з якою працюєш довгі роки, відходить з цього білого світу.

Нехай тих кілька слів висловлених підчас похорону покійної Євфросинії буде на згадку для дітей, внуків і правнуків.

Спи спокійно, наша Дорога Парафіянка, вічним сном, і вільна земля Вашингтона нехай буде Тобі легкою, а пам'ять про Тебе нехай лишається навіки і передається з роду в рід!

Вічна Тобі пам'ять!

Пилип Шайда – 19-го червня 2001 року

*****

BL.MEM. EFROSINIA KOVALENKO'S FUNERAL

Very Reverend Father Evhen Kumka, the berieved Kovalenko family, dear parishioners and guests:

In the morning of June 16, 2001 the heart of our dear and beloved parishioner, bl.mem. Efrosinia Kovalenko stopped beating forever. Each and every year our ranks are getting smaller, as members of our parish, formerly Saints Volodymyr and Olga in St. Paul, and now Saint Katherine Parish in Arden Hills, Minnesota, are passing on into life eternal. Bl. mem. Efrosinia Kovalenko was 89 years old. She led a very work-loving life. Unfortunately I do not have any information on her biography. I only know from my conversations with her in the past that in Ukraine she worked very hard in the coal mines.

I became acquainted with the Kovalenko family in 1950. This was the very year when Saints Volodymyr and Olga parish was getting organized. Kovalenko family was one of the first families which became founders of this church. They were very generous with their money and work for the benefit of our community. Bl. mem. Efrosinia Kovalenko was a very religious woman. There wasn't a Sunday or any other church Holy Day when Mrs. Kovalenko was not present at the church. When we held our church services at the Syrian Church, or at the Episcopal church, which we used to rent, and later at the small church on Jenks Avenue, bl.mem. Efrosinia and her husband Ivan Kovalenko attended church very regularly.

I also remember, when we already bought the larger church building on Portland Avenue and Victoria Street in St. Paul for the Saints Volodymyr and Olga Parish, the Kovalenkos worked very hard for their parish. Bl.mem. Ivan Kovalenko was our Church Warden for many years, while bl.mem. Efrosinia Kovalenko worked at the kitchen during various events sponsored by the church. She cooked very tasty borshtsh and other Ukrainian ethnic foods.

In 1993, when our parish sold the church building on Portland and Victoria, Efrosinia Kovalenko's health deteriorated and she no longer was able to attend the church as often as she used to in the past. It is always rather sad and painful to see a person with whom one used to work for so many years when he or she leaves this world.

May these few words expressed during the funeral services for Efrosinia Kovalenko be a memorial to her children, grandchildren, and great-grandchildren.

Rest in peace, in your dream eternal, our Dear Parishioner Efrosinia Kovalenko, and may the soil of the Land of Washington be light as feathers for you, and may the memories of you live on in our hearts forever and be remembered and retold in your family from generation to generation.

Memory eternal!

Philip Shayda – June 19, 2001

ПОХОРОН БЛ.П. МОТРІ КОЛОТІЙ

Всечесний отче Петро, Пані-Матка Богуслава, Пані Надя (Giese), жалібна громада, дорогі гості: 10-го січня 2000 року, о 2-й годині після обіду, після тяжкої і довгої недуги перестало битися серце нашої дорогої парафіянки, бл.п. Мотрі Колотій. Мотря була багато років головою сестрицтва парафії Святих Володимира і Ольги в Сейнт Полі, Міннесота. Покійна прожила 92 роки трудолюбивого життя. В 1970-му році покійна Мотря втратила свого дорогого мужа Степана Колотія.

Коротко про покійних Степана та Мотрю Колотій.

Коли вибухла Друга Світова Війна між двома країнами з тоталітарними режимами, не оминуло лихо і Україну, яка зазнала найбільших руйн. Мільйони українського народу мусіли залишити свою Батьківщину Україну, та йти в невідоме шукати кращого життя – в тому числі і Степан та Мотря Колотій. В 1943-му році, Степан та Мотря залишили свою улюблену Полтавщину. По довгих метарствах та після різних пригод, на початку 1945 року, Мотря та Степан Колотій прибули до Німеччини, в місто Новий Ульм, на Баварії, де був табір так званих переміщених осіб (Д.П. – Displaced Persons).

В 1950-му році, Мотря та Степан прибули до Америки, в місто Сейнт Пол. Незабаром, в той час організовувалася парафія Святих Володимира і Ольги. Степан та Мотря без надуми вписалися до парафії, як перші основоположники, не жалюючи труда, праці та грошей на свою парафію. Ми знаємо, які трудні були ті перші початки нашого життя в Америці – не знаючи мови, не будучи загошпоровані, не маючи праці, життя було непевне і трудне. Але ж, з Божою поміччю, все перебороли.

В 1984-му році, парафія нагородила Мотрю Колотій "Грамотою" за її віддану працю для добра і розвитку парафії. Грамоту зробив бл.п. Михайло Мірза, за стараннями, тоді голови парафіяльної управи Михайла Ковалевського. Газета м. Сейнт Пол "Пайонір Прес" помістила статтю про покійну Мотрю, як вона писала писанки. Також була поміщена велика кольорова фотографія. Покійна Мотря щороку дарувала церкві 24 дюжини писанок. Вона також пекла паски на Великодні свята, різні інші печива, торти "Наполеони", і т.д., даруючи все для церкви. Не було такої неділі, чи іншого свята, коли покійна Мотря не була в церкві. Коли відбувались парафіяльні обіди та перекуси, покійна Мотря все купувала та привозила своїм автoм до парафіяльної кухні.

Також варто згадати про Музей при Парафіяльній Залі Церкви Святих Володимира і Ольги, яка тоді була на Портленд та Вікторія вулицях. В тому Музею були традиційні українські весільні печива – гребінь, шишки, кароваї, які спекла Мотря, перепієць та дивень, які спекла бл.п. Анастасія Мікас, борона та лежень, які спекла Галина Рябокiнь. Також були майстерно виконані українські вишивки та маникени одягнені в українські національні стрoї. Треба подивляти наших сестриць за те, що не забули в своїй пам'яті з України наші традиційні печива та вишивки, які вони відтворили на чужині, щоб показати молодшому поколінню українське народне пекарство та інше мистецтво.

Багато своїх останніх років, Мотря була паралізована і тому прикована до ліжка, перебуваючи в старечому домі для тяжко хворих (Nursing Home). Коли Мотря почувала себе краще, її похресниця, пані Надя (Giese), завжди привозила Мотрю до Церкви Св. Катерини в Арден Гіллс. Декілька останніх днів перед смертю здоров'я Мотрі Колотій погіршилось і вона вже не могла приїхати до церкви. Невблаганна смерть забрала з наших рядів жертвенну, працюовиту, ревну парафіянку. Ми всі знаємо, що проти Божої волі нічого неможна зробити – кожний з нас мусить пройти через ту смертельну браму – все ж таки, смерть завжди викликає в нас біль, жаль, та співчуття, коли людина відходить на вічний спочинок, особливо людина, яка довгі роки працювала для добра і розвитку нашої парафії. Якби на було таких трудівників, як покійні Мотря та Степан Колотій, то ми б не мали багато того, що маємо тепер. Нехай ці декілька слів будуть виявом нашої глибокої пошани до покійної Мотрі Колотій.

ЩО ГОВОРІТЬ ПОКІЙНА МОТРЯ:

**Прощайте мої дорогі парафіяни
Помоліться ви за мене,
Вже в останній раз,
За мою грішну душу,
Бо з вічної дороги
Вас більше не побачу,
Не вернуся до вас.
В гробі лежать мушу.**

Спи спокійно, Дорога Наша Незабутня Мотря, про волю України сни. Нехай Тобі сниться Твоя люба Полтавщина, а чужа земля американська нехай заступить Тобі Матір-Україну. Вічна Тобі Пам'ять!

Пилип Шайда – 13 січня 2000 року

Bl. MEM. MOTRIA KOLOTIJ'S FUNERAL

Honorable Fr. Petro, Pani-Matka Bohuslawka, Mrs. Nadia Giese, sorrowful parishioners, dear guests: On January 10, 2000, at about 2:00 p.m., after a serious and lengthy illness, the heart of our dear parishioner, bl.mem. Mrs. Motria Kolotij stopped beating forever. Motria was for many years the head of the Parish's Sisterhood of Sts. Volodymyr and Olga Church in St. Paul, MN. Motria passed away at age 92. During her life she was always a hard-working person. In 1970 Motria lost her beloved husband Stephan Kolotij.

Briefly, about bl.mem. Stephan and Motria Kolotij's lives.

When Second World War started between the two powers, both of which had totalitarian governments, the disaster struck especially hard our country, Ukraine, which suffered enormous destruction. Millions of Ukrainian people had to leave their Fatherland, Ukraine, and go into the unknown, seeking better life – within these millions were also Stephan and Motria Kolotij. After lengthy travels and various difficult and unpredictable adventures, early in 1945, Motria and Stephan Kolotij arrived in Germany, New Ulm, Bavarian region. There was a camp for the so called displaced persons (D.P.s).

In 1950, Motria and Stephan arrived in United States, where they settled in St. Paul, Minnesota. During this time, the Parish of Sts. Volodymyr and Olga was being established. Stephan and Motria without any hesitation joined this parish, as one of the first founding families. They were very generous with their work and money for the sake of their parish. We all know just how difficult were these first steps for all of us in the United States – without the knowledge of the English language, not having established one's homestead, and without a job, life was rather difficult. But, with God's help, we conquered it all.

In 1984, the parish honored Motria Kolotij with a recognition "Certificate" for her dedicated work for the good of the parish. This Certificate was designed by bl.mem. Michael Mirza, as instructed by Michael Kovalevsky, who was then the head of the parish council. St. Paul newspaper, "Pioneer Press," published an article about Motria Kolotij, featuring her decorating Easter Eggs (pysanky) – a beautiful color photo showing Motria working on the Easter Eggs was also a part of the newspaper article. Bl.mem. Motria gave to the Church 24 dozen of Easter Eggs annually. She also baked Easter cakes (paskas), all kinds of other baked goods, "Napoleon" tortes, cakes, etc., which she donated to the Church. There wasn't one Sunday when she has not attended the Church. When various dinner and lunch events were held at the church, bl.mem. Motria used to buy all the necessary groceries, etc., bringing them in her car to the parish hall kitchen.

The Museum, which was established in one of the rooms of the Parish Hall of Saints Volodymyr and Olga Church, located at Portland Ave. and Victoria St. in St. Paul, also needs to be mentioned, as it contained traditional Ukrainian wedding baked goods, such as hrebin (comb), shyshky (pine cones), and korovays (wedding cakes) baked by Motria Kolotij, perepiets (small cake presented to the newlyweds while drinking to their health), and dyven (wedding cake baked in such a manner that the bride looks through it at the guests), were baked by bl.mem. Anastasia Mikas, borona (harrow) and lezhen (recliner – another ritual wedding cake) was baked by Halyna Riabokin. There were also skillfully embroidered serviettes, cushions, etc., as well as mannequins dressed in traditional Ukrainian costumes. We must admire the women of our Sisterhood for remembering Ukrainian traditional baked goods and embroidery, which they recreated in their adopted land – the U.S.A., to show the younger generation traditional Ukrainian wedding cakes, embroidery and other art.

For many of her last years, Motria was paralyzed and therefore bedridden or in a wheelchair, and lived in a Nursing Home after her stroke. On days when Motria felt better, her goddaughter, Mrs. Nadia Giese, always brought Motria to St. Katherine Church in Arden Hills. A couple of last days before her death, Motria Kolotij's health suddenly worsened and she no longer could come to Church, and after a few days, death claimed from our midst a wonderful, devoted, generous, hard-working parishioner. We know that nothing can be done against God's will – all of us must pass through that gate of death – and yet, death always evokes feelings of pain, sorrow and sympathy when a person passes into life eternal, especially when it is a person who worked for the growth and prosperity of our parish. If we did not have such hard-working people as Motria and Stephan Kolotij, we would never have achieved much of what we have accomplished. May these few words be our expression of our thanks and respect to bl.mem. Motria Kolotij.

Here are the parting words of bl.mem. Motria Kolotij:

**Good bye, my dear parishioners,
For one last time,
I will never come back to you.
Say a prayer for me,
For my sinful soul,
As from this eternal road
I will never see you any more,
As I have to lie in this grave.**

Rest in peace, Our Dear Unforgettable Motria, dream about free Ukraine. Also dream about your beloved Poltava region, and may this foreign American land replace for You your Motherland Ukraine. Memory eternal to You!

Philip Shayda – January 13, 2000

СВІТЛОЇ ПАМ'ЯТІ ПЕТРО АНТОНОВИЧ МІРОШ

У вівторок, 2 липня 1985 року, у вечірніх годинах в Нурсінг-Гом, на 89 році трудлюбивого життя, по тяжкій та довгій недозі, відійшов у вічність св. п. Петро Антонович Мірош. Тіло Покійного Петра спочивало в каплиці Андерсона, Аркейд Авеню в Сейнт Полі. 4 липня була відправлена "Панахида" за спокій його душі. Панахиду відправив Прот.о. Микола Метулинський, а церковний хор під управою п. Славка Новицького відспівав Панахиду. По Панахиді о. Микола Метулинський коротко розповів про пройдений шлях покійного Петра. Похоронні відправи відбулися 5 липня у Церкві Святих Володимира і Ольги в Ст. Полі, Мінесота; відтак тіло покійного Петра відвезено на вічний спочинок на цвинтарі - Форест-Ловн Семетері. Після похорону присутні зійшлися в церковній залі на тризну, яку приготувало сестрицтво парафії Святих Володимира й Ольги, на чолі з пані Мотрею Колотій. Прощали покійного Петра від парафії п. Славко Новицький, п. Галина Рябокін, та п. Пилип Шайда, який дуже добре знав покійного Петра, бо довгі роки працював в церковній управі.

Хто ж був св. П. Петро Антонович Мірош? Покійний Петро народився 29 червня 1896 р. в селі Шиповата, на Харківщині. Там же здобув вищу освіту, де й пізніше учителював в середніх школах на Харківщині. Коли в 1941 році вибухла Друга Світова Німецько-Совєтська Війна, св. п. Петро даліше учителював. Коли фронт посунувся на захід, покійний Петро не хотів лишатися в цьому "раю", а пішов у світ шукати кращого майбутнього. Після закінчення

світової війни в 1945 році, св. п. Петро опинився в таборі ім. Лисенка, в ГанOVERі, Німеччина. В цьому таборі св. п. Петро пробув 5-ть років. але ж тих 5-ть років Петро не дармував. Коли ініціативна група колишніх педагогів та професорів, на чолі з св. п. Проф. Хоמוю Семеновичем Рябоконем, організувала Гімназію, св. п. Петро перший зголосився викладати фізику. Мало того, треба було відремонтувати будинок для навчання. Тут св. п. Петро приложив своїх рук до цієї важкої праці. За те Петра усі любили і поважали. Коли в таборі організувалась Українська Автокефальна Православна Церква, св. п. Петро активно включився в церковне життя, виконував функцію диякона. В 1950 році св. п. Петро приїжджає до Ст. Полу, Мінесота, якраз в тому ж році організувалась Українська Православна Церква Святих Володимира і Ольги в Ст. Полі. Покійний Петро стає її основоположником та виконує роль скарбника. На цьому пості Покійний пробув 18 років. Коли в 1962 році парафія будувала "Іконостас", покійний Петро помагав його будувати. Де що треба було направити чи зробити нове, Покійний Петро казав, не турбуйтеся, я зроблю усе. Пам'ятаю коли в 1970 році при парафії організувався парафіяльний "Музей", і тут св. п. Петро зробив шафи, столи, усе, що було потрібне для даного Музею. Св. п. Петро любив свою церкву, а свідчить за те що на перші початки покійний подарував для церкви металеву хоругву.

Після тризни перепроваджено збірку, яка дала суму 50.00 дол. З того призначено на нев'янучий вінок в Українське Православне Слово 25.00, а 25.00 на парафіяльні витрати. Панахидою та Похороном заопікувалася п. Світлана Павлова, яка була адміністратором у покійного Петра.

Спи спокійно, Дорогий наш Петре, ми молились за Твою душу і просили в Бога щоб Тебе нагородив царством небесним.

Вічна Тобі пам'ять, і спокій Твоїй душі на вільній землі Вашингтона.

Пилип ШАЙДА

MEMORY ETERNAL PETRO ANTONOVYCH MIROSH

On Tuesday, July 2, 1985, in the evening, at the Nursing Home, bl.mem. Petro Antonovych Mirosh passed away after a lengthy and difficult illness. He was 89 years old. His body was resting at the Anderson Funeral home on Arcade Avenue in St. Paul, and on July 4th a Memorial Service has been served by Very Rev. Nicholas Metulynsky, while the church choir under the conductorship of Slavko Nowytskyj was singing the final memorial prayers for Petro's soul. After the memorial service, Fr. Metulynsky briefly spoke about the deceased's life. Funeral Services have taken place at Saints Volodymyr and Olga Ukrainian Orthodox Church in St. Paul followed by the interment at the Forest Lawn Cemetery in St. Paul. The Sisterhood of the Church, headed by Mrs. Motria Kolotij, in the meantime prepared a great dinner for the people who attended the funeral services. Memories of Petro Antonovych's life were shared by several speakers, among them, from the parish, deacon Slavko Nowytskyj, Mrs. Halyna Riabokin, and Philip Shayda, who was Petro's close friend for many years, as they both were often working together at the Parish Council and other Church functions.

Who was Petro Antonovych Mirosh? He was born on June 29, 1896, in the village Shipovata, Kharkiv Region. He received higher education in Ukraine and was teaching in high schools of Kharkiv Region. When in 1941 World War II erupted between the Germans and Soviet Union, Petro A. continued teaching. However, when the front lines retreated to the west, Petro A. decided that he no longer wanted to live in the Soviet "paradise" and moved on into the world seeking better life. In 1945 he, as many others, lived in a large refugee camp for the Displaced Persons. This was mostly a Ukrainian camp bearing the name of Mykola Lyssenko (a renowned Ukrainian composer). He lived in this camp for 5 years, during which he continued teaching at the Ukrainian high school organized by a group of Ukrainian university professors and teachers headed by Thomas Riabokin, a great mathematics professor. Petro A. was teaching physics. Being a wonderful handyman, Petro A. was of great help in the project of refurbishing classrooms for this school. Everyone loved Petro A. – he was a very pleasant and kind man always ready to help people with whatever projects they were working on. When a Ukrainian Orthodox Church was organized at this camp Peter became its member, where he was serving as a deacon. In 1950, Petro A. emigrated to St. Paul, MN, right at the very time when the Ukrainian Orthodox community was organizing their new Saints Volodymyr and Olga Church. He became one of the founders of this church and served as its treasurer for 18 years. In 1962, when the parish bought a new church building, Petro A. was working, together with others, on building the Iconostas for the church. He also always fixed or built various other church projects, as he was an excellent carpenter, often saying, "Don't worry I will just build all this by myself." When the parish decided to organize a Ukrainian Museum in one of the rooms of the Church Hall, Petro A. built all the tables, shelves, showcases, etc. where various traditional Ukrainian items were exhibited in order to show our children such wonders as the intricate Ukrainian wood carvings, beautiful traditional wedding cakes, embroidered national costumes, etc. Peter A. loved this Ukrainian Orthodox Church very much and gave a gift of a metal banner to the church.

During this memorial dinner money has been donated by those present – a total of \$50 was collected. \$25 was sent for the publication of the "Ukrainian Orthodox Word" and \$25 was given to the Church for various expenses. The Memorial Service was organized by Mrs. Svitlana Pavlov, who was the administrator of Petro Antonovych's will.

Rest in peace, our dear friend Petro and will pray the Good Lord to reward you with His Heavenly Kingdom.

Memory Eternal to you and may your soul rest in peace in this George Washington's country of freedom!

ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ...
НАТАЛЯ ТАРАСІВСЬКА МОГИЛА
7 СІЧНЯ 1924 – 26 ГРУДНЯ 2007

Наприкінці грудня надійшла сумна звістка від доньки Тані, що Наталя Могила, буваю парафіянка Церкви Свв. Володимира і Ольги, померла 26 грудня 2007 року від удару серця після кількадечного перебування в лікарні.

Наталя була племінницею проф. Хоми Семеновича Рябокonia та Галини Леонiдovни Рябокiнь. Декилька останнiх рокiв вона жила в штатi Нью Джерси в мiстечках Гайнеспорт та Маунт Лорел поблизу своєї доньки Танi, зятя Майка Датчер та двох малих внучечок Оливiї та Медiсон, яких вона доглядала, коли Таня працювала.

Пiд час Другої Свiтрової Вiйни нiмцi забрали Наталку працювати в Нiмеччинi на заводi де вироблялася амуницiя в Гесiш Лiхтенi (коло Касселя). Коли нiмцi почали вiдступати з України, родина Рябокoniв також опинилась в Нiмеччинi. Наталя отримала листа вiд її дядька Хоми С. Рябокonia i вiдразу ж вiршила тiкати з заводу, де вона пропрацювала 2-1/2 роки. З великими труднощами вона та її подруга добралися до великого Табору ДiПiстiв в Ганноверi. У Наталки волосся вiд хемiкалiй на заводi зробилось оранжевим, а у її подруги волосся було зелене.

В Ганноверському таборi Хома С. Рябокiнь разом з групою iнших професорiв органiзував гiмназiю. Наталя закинчила цю гiмназiю i згодом виїхала до Канади. Жила бiльшiстю в Торонто. В 1965 році вона одружилась з Олексом Могилою (iнженер) i вони переїхали в Америку. У них народилась донька Таня. Чоловiк Наталi, Олекса Могила, раптово помер вiд раку в 1982 році коли йому було тiльки 42 роки.

Отже, Наталка залишилась сама вирощувати доньку. Таня закинчила коледж в Нью Джерси. Наталка i далi жила або з родиною доньки, або пiзніше поблизу на квартирi, та все далi була дуже близькою з родиною донька та внучками, яких вона дуже любила.

Наталя декилька разiв приїздила вiдвiдувати свою тiтку Галину Л. Рябокiнь в Мiннесотi i тодi вона завжди приходила на Служби Божi до Церкви Св. Катерини. **ВІЧНА ЇЇ ПАМ'ЯТЬ...**

Майя Грегорет – «ГОЛОС» № 1(102) сiчень-лютий 2008 р.

MEMORY ETERNAL...
NATALIA TARASIWSKA MOHYLA
JANUARY 7, 1924 – DECEMBER 26, 2007

In December 2007 sad news were received from Tania Dutcher, Natalia Mohyla's daughter - Natalia Mohyla, former parishioner of Saints Volodymyr and Olga Church, passed away from a heart attack on December 26, 2007 after a brief stay at the hospital.

Natalia was the niece of prof. Thomas Riabokin and Halyna Leonidivna Riabokin. She lived for many years now in the state of New Jersey at Heinesport and Mt. Laurel near her daughter Tania and son-in-law Mike Dutcher and two young granddaughters – Olivia and Medison. Often she was taking care of the granddaughters while Tania worked.

During World War II, the Germans took Natalia to their forced labor camps, where she worked at an ammunition factory in Hesisch Lichten (near Kassel). When the Germans retreated from Ukraine, Thomas and Halyna Riabokin's family also came to Germany. Natalia received a letter from her uncle Thomas R. and decided to run away from the ammunition factory, where she worked for 2-1/2 years. With great difficulties, she and her girlfriend somehow managed to get to the Displaced Persons Camp in Hanover, Germany. Natalia's hair was bright orange and her friend's hair was green, as a result of working with chemicals at the ammunition factory.

At the Hanover DP Camp, Thomas Riabokin, together with a group of other professional school and university teachers, organized a high school for children and youth at the camp. Natalia graduated from this high school. Eventually she emigrated to Canada. She lived mostly in Toronto. In 1965 she was married to Oleksa Mohyla, an engineer from the USA. They moved to New Jersey, where their daughter Tania was born. In 1982, Oleksa, within a month of the diagnosis, died from cancer. He was only 42 years old.

Natalia was left alone to raise their daughter Tania. Tania graduated from college and married Mike Dutcher. Natalia continued to live with her daughter's family, or later nearby at an apartment, but she has always been close to her daughter's family where she was taking care of her granddaughters while Tania worked. She loved her granddaughters very much.

She visited Minnesota and her aunt Halyna L. Riabokin many times, and then she always attended church services at St. Katherine Church. **MEMORY ETERNAL...**

Maya GREGORET – "VOICE" #1(102) January-February 2008

СВІТЛОЇ ПАМ'ЯТІ ЕРОТЕЇДИ МИРОНЮК

17-го вересня 1986 р.

Всечесні Отці, Паніматки, Горем прибита Родино, Дорогі Парафіяни і Вельмишановні гості:

По тяжкій та довгій недузі вдома, в неділю 14-го вересня 1986 року, в ранніх годинах, відійшла у вічність наша Дорога Парафіянка та співачка церковного хору сл. п. Еротейда Миронюк, осиротивши своїх дітей – Бориса з дружиною Сонею, Тамару з мужем Борисом Неприцьким, панну Галину, шість внуків, п'ять правнуків, брата Леоніда, сестру Галину на Волині, Україна, братову Сорочинську в Стейті Нью Джерсі. Покійна народилась 1-го травня 1904 року в селі Воротнів на Волині. Вона була дочкою священника Отця

Сорочинського, який був священником в селі Воротнів.

Покійна була лагідної вдачі, любила своїх дітей, внуків, правнуків, та своїх ближніх. Своїх дітей Покійна виховала в релігійно-національному дусі. Не раз Покійна говорила, що треба пам'ятати слова нашого Генія Тараса Шевченка - чиї ми діти, та за що закуті. Усі ми знаємо як діти Покійної беруть активну участь в релігійно-громадському житті.

Покійна не тільки співала в церковному хорі, спочатку співала в хорі Молодь Української Національності (МУН), де диригентом був Протодиякон Юрій Корсунь. Цей хор виступав на академіях в залі УМСА в Ст. Полі, як наприклад на академіях Тараса Шевченка, Симона Петлюри, і т. д. В короткому часі після хору МУН зорганізувався Хор Дніпро, в якому Покійна довгий час співала, а її діти – Борис та Галина співають в хорі Дніпро по сьогоднішній час.

Як наше прислів'я каже: хто сіє жито, той збирає жито, а той хто сіє кукіль, той збирає кукіль. Покійна сіяла добро і це добро виявилось коли Покійна була прикована до ліжка, бо її діти не віддали її до старечого дому, а пильнували самі вдома. Честь і слава таким дітям. Тут треба згадати Соню, дружину Бориса Миронюка, яка також пильнувала свою тещу.

Згадуючи Покійну не злим, тихим словом треба підкреслити, що Покійна разом із своїм Покійним мужем Володимиром належала до одних з основоположників нашої парафії Святих Володимира й Ольги в Ст. Полі. У Покійних була безмежна любов до свого рідного, любов до своєї Української Православної Церкви, та любов до своєї Батьківщини України.

Вони, як ті Апостоли, виконували свою місію на Вільній Землі Вашингтона, тілом та душею включалися в громадсько-церковне життя. Напротязі свого побожного, трудолюбивого життя Еротейда, разом з мужем Володимиром, прислужилися багато до розвитку нашої Парафії. Покійний Володимир був мистець-маляр, який майстрував церковні речі. Його речі можна побачити в нашій церкві, а саме: чудовий Кивот, Хоругви, та Образи, які сам зробив, намалював та подарував їх нашій Парафії.

Сл. п. Еротейда, коли була молодшою, працювала також на кухні. Тут варто пригадати коли церковний хор ходив колядувати до своїх парафіян, вона ніколи не відмовлялася іти колядувати, та ще заохочувала інших іти колядувати на церкау.

За Отця Василя Уманця, хор Дніпро що другий тиждень мав свої проби хору в церковній залі, де Еротейда завжди щось дома було пекла і приносила на співанки. На перерві хористи купували каву та солодке. Покійна завжди говорила – нехай парафія заробить пару центів. Покійна ніколи не оминула Служб Божих, коли б вони не були, завжди була присутня. Вона знала напам'ять усі церковні напиви – казала, я можу заплющити очі і співати без нот. Коли в 1985 році Покійна підупала здоров'ям, все одно із своєю донечкою Галиною приїздила на проби церковного хору – каже: я не можу сидіти вдома і не поїхати на пробу.

Покійну Еротейду я знаю від 1950 року, бо ми разом співали в церковному хорі Св. Архистратига Михаїла в Мінеаполісі, коли наша парафія тількищо організувалась. Покійну я любив і шанував за доброту та відвертість. В липні 1986 року, коли відвідував Покійну в шпиталі, вона сказала: “Як мені вже надійло лежати в тому шпиталі, так хочеться піти на Службу Божу, та побачити своїх парафіян.” Як бачимо, яка була безмежна любов Покійної до своєї Церкви та до ближнього.

Зі смертю Покійної Еротейди наша парафія та церковний хор понесли велику втрату, бо з кожним роком нас стає менше.

Від імені церковного хору, від себе та від своєї дружини висловлюю опечаленій Родині наше найщиріше співчуття. Спи спокійно, Дорога наша парафіянка та співачка, та про волю України сни. Пам'ять про Тебе житиме вічно в наших серцях, а Вільна Земля Вашингтона нехай буде Тобі легкою.

ВІЧНА ТОБІ ПАМ'ЯТЬ.

Пилип ШАЙДА

IN MEMORY OF EROTEIDA MYRONIUK

Honorable Fathers, Panimatkas, grief stricken Family, Dear Parishioners and Guests:

After a lengthy and difficult illness, on Sunday, September 14, 1986, during early morning hours, at home, our Dear Parishioner and singer of the church choir bl. mem. Eroteida Myroniuk has passed away . Thus leaving orphaned her children Borys Myroniuk and his spouse Sonia, Tamara and her husband Boris Niepritzky, Miss Halyna Myroniuk, six grandchildren and five great-grandchildren, her brother Leonid, her sister Halyna in Volyn, Ukraine, her sister-in-law Sorochynska in New Jersey. Bl. mem. Eroteida was born on May 1, 1904 in the village Vorotniv, Volyn region, a priest's daughter of Fr. Sorochynsky, pastor at the Vorotniv village.

Bl. mem. Eroteida had a very pleasant disposition, she loved her children, grandchildren and everyone around. She brought up her children in a religious environment and with love toward her Fatherland Ukraine. She often used to say that we need to heed the words of our genius Taras Shevchenko, who always reminded us to remember whose children we are and for what we were put into bondage. We all know that Eroteida's children are always active in the church life as well as in the life of our Ukrainian community.

She not only sang in the church choir, at first, she sang in the choir of the Young Ukrainian Nationalists. The conductor of this choir was bl. mem. Yuri Korsun. This choir used to give performances at the YMCA hall in St. Paul, for example at commemorations of Taras Shevchenko, Symon Petlura, and other renowned Ukrainians. Soon after the above choir had been organized, another choir *Dnipro* also came to life and bl. mem. Eroteida used to sing in this choir, as did her children Borys and Halyna, where they continue singing it to this day.

As one of our proverbs states: "Those who sow rye, harvest rye, those who sow tare weed, harvest tare weed." Bl. mem. Eroteida was always sowing goodness and this goodness became apparent when Eroteida became very ill and had to stay in bed most of the time. Her children did not put her away into some kind of an old-folks' home, but rather they tended her during her illness themselves. Honor and glory to such children. It is proper to mention here too that Sonia, Borys Myroniuk's wife, was often taking care of her mother-in-law.

While we are remembering Eroteida with quiet, kind words, it is right and proper to mention here that Eroteida, together with her bl.mem. husband Volodymyr were also founders of our Saints Wolodymyr and Olga parish in St. Paul, MN. They both had a lot of love toward their Fatherland Ukraine and their Ukrainian Orthodox Church.

Volodymyr and Eroteida Myroniuk

They, just like the Apostles, continued their mission in Washington's Land of Freedom. They applied their body and soul toward community and church life – giving their entire god-loving and industrious life to God and their Ukrainian community. Eroteida and her husband Volodymyr have been very instrumental in the development of our parish. Bl. mem. husband Volodymyr was a very good artist and painter. He created and built many church items used in the church during services. One can see many of the things which he has built and has given them to our church. For example the beautiful ciborium ("kivot"), the banners, the icons, all

of which he personally built, painted and gifted to our church. Bl. mem. Eroteida, when she was younger, also used to work a lot in the church's kitchen. Another nice thing, which is appropriate to mention at this time, when our choir used to go to the parishioners' homes for Christmas caroling, she never refused to go caroling, and she even encouraged others to come and carol for the church.

During Fr. Umanec rectorship, the Dnipro choir used to have its rehearsals every two weeks at our church hall, Eroteida would always bake something at home and bring it to the rehearsals, so that during intermissions the choir singers would buy coffee and sweets. She used to say that it is a nice opportunity for the church to get a few additional cents. She has never been absent from the Church Services, no matter what – she was always there. She knew by heart all church chants and she used to say that she could close her eyes and sing everything without any music sheets.

When in 1985 Eroteida became ill, she still was coming to choir rehearsals with her daughter, saying that no way could she stay home and be absent from the rehearsals.

I always appreciated and loved bl. mem. Eroteida for her kindness and sincerity. I knew her since the early 1950s as we used to sing at the Archangel Michael Church Choir in Minneapolis, when our church in St. Paul was in its organizational stages. In June 1986, when I visited bl. mem. Eroteida at the hospital, she said that she was so tired of staying at the hospital and that she would have liked to come to our Church Services and to see other parishioners. Here we again can see how immense her love for her Church and her co-parishioners has been.

With Eroteida's passing away our church community definitely felt the loss of this wonderful woman who devoted her life to church and her family, as there are always fewer and fewer of us remaining every day.

On behalf of the church choir, I and my wife are expressing our sorrow and condolences to her saddened family.

May you rest in peace, our dear parishioner and choir singer Eroteida. May your dreams be of Ukraine and we will keep memories eternal of you in our hearts. May the Freedom of this Free Land of Washington feel light to you.

Philip SHAYDA- September 17, 1986

GEORGE OLISHKEWYCH

May 2, 1919 – June 11, 2002

NEILLSVILLE, WI – George Olishkewych, age 83, of Neillsville, WI died Tuesday, June 11, 2002, at St. Joseph Hospital in Marshfield.

George was born on May 2, 1919, in Horohiw. He attended Grade School and High School in Ukraine and then went on to Technical College where he obtained a degree in Economics. During World War II, George fought with the Independent Ukraine Under-ground against both Nazi Germany and Communist Russia. During the war, George was united in marriage with Luba Panasewych on August 31, 1944. They were eventually captured by the Germans, and forced to work in the Nazi prison labor camps. Eventually they escaped to the American controlled Germany. With the help of the United Ukrainian American Relief Fund, George earned his degree in Agricultural Engineering.

In 1950, George and Luba moved to the United States and settled in Chicago. For ten years, George worked in Chicago until he was able to purchase a farm near Neillsville, WI. Ten years later they purchased the Arbutus Café in Downtown Neillsville. They operated the business for thirty years eventually adding a nightclub. George briefly opened a roller rink in the old Neillsville Armory but decided quickly to found GO Sportswear, a jacket manufacturing business. As time progressed the business grew and became too large for the Armory. George found a larger facility in Thorp, where the business continues to operate today.

Both George and Luba have always been thankful to be in the United States for the freedom that they enjoyed. Always trying to give back to the community, George felt strongly about contributing to the Neillsville hospital library and Vietnam Memorial fund.

Along with his business endeavors, George also ran for the United States Congressional District seat in the 1970's.

He was a member of St. Katherine Ukrainian Orthodox Church in Arden Hills, MN (Minneapolis-St. Paul) and St. Andrew's Ukrainian Orthodox Church in Bloomingdale, IL.

He is survived by his wife, Luba of Neillsville; one son, Peter Holoyda of San Francisco, CA; one daughter, Olha Holoyda of Washington, D.C.; three sisters, Nadia Kowal and her three boys of Montreal, Canada, Olenka Bouchatsky and her daughter also of Montreal, Canada, and Helen Harnick and her three daughters of Toronto, Canada.

The Funeral Mass for George will be held at 1:00 p.m., Saturday, June 15, at St. Andrew's Ukrainian Orthodox Church in Bloomingdale, IL. Fr. Mikola Bodnarchuk will officiate. The Church Choir will provide music. Interment will be in the Elmwood Cemetery and Mausoleum in River Grove, IL. Visitation will be from 4 to 8 p.m., Friday, June 14, with a 6:00 p.m., Funeral Mass at the Gesche Funeral Home in Neillsville. Fr. Petro Siwko and Fr. Michailo Kidanowish will co-officiate.

In lieu of flowers memorials may be directed to the Neillsville Public Library, 409 Hewett St., Neillsville, WI 54456.

Marshfield News-Herald, Thursday, June 13, 2002

ЮРІЙ ОЛІШКЕВИЧ

(2 травня 1919 – 11 червня 2002)

Ніллсвіл, Віскансін – Юрій Олішкевич, віком 83 р., з Ніллсвіл, Віскансін - помер у вівторок, 11 червня, 2002, в Сейнт Джозеф Шпиталі в Маршфілд, ВІ.

Юрій народився 2 травня, 1919, в Горохові. Він вчився в початковій та в середній школах в Україні, а потім закінчив Технічний Інститут, де він дістав ступінь з Економіки. Під час Другої Світової Війни, Юрій боровся з Незалежною Українською Підпільною Організацією проти обох – Нацистської Німеччини та Комуністичної Росії. Під час війни, Юрій одружився з Любою Панасевич 31-го серпня 1944 року. Зрештою німці зловили їх і заставили їх працювати в нацистських таборах насильної роботи для заборонених та полонених. Пізніше їм удалось втікти до частини Німеччини, яка була під конотролею американців. З підтримкою від Американсько-Українського Фонду Допомоги, Юрій дістав диплом Інженера Агрономії.

В 1950 році, Юрій та Люба прибули до Сполучених Штатів Америки і жили в Чікаґо. Десять років Юрій працював в Чікаґо, аж поки йому вдалося купити фарму коло Неїллсвіл, Віскансін. Десять років пізніше вони купили Арбутус Кафе в Ніллсвіл. Вони оперували цим бізнесом тридцять років, і ементуально додали нічний клуб до нього. На короткий час, Юрій був відкрив роликовий каток в приміщенні старого Будинку Армори в Ніллсвіл, але в дуже скорому часі вирішив звснувати бізнес ЮО Спортивного Одягу (GO Sportswear), де шили жакети. З часом бізнес зріс і зробився завеликим для Будинку Армори. Юрій знайшов більше приміщення поблизу в Торпі, ВІ, де цей бізнес продовжує працювати і по сьогоднішні дні.

Обоє, Юрій і Люба були завжди дуже вдячні Сполученим Штатам Америки за свободу, яку вони тут дістали. Вони все старалися відплатити місцевій громаді за це – Юрій почував велику потребу в підтриманні бібліотеки при шпиталі в Ніллсвіл та В'єтнамського Меморіального фонду.

Разом з своїми бізнесовими підприємствами, Юрій також був кандидатом Американського Конґресового Дістрікту в 1970-их роках.

Він був парафіянином Української Православної Церкви Святої Катерини в Арден Гіллс, Міннесота, (коло Міннеаполіс-Сейнт Пол) та Української Православної Церкви Святого Андрія в Блумінгтон, Ілліной.

Він залишив у смутку свою дружину Любу з Ніллсвіл; одного сина, Петра Голойду з Сан Франциско, Каліфорнія; одну дочку, Ольгу Голойду з Вашингтону, Діст. Оф Кол.; трьох сестер, Надю Коваль та її трьох синів з Монтреалю, Канада, Оленку Бучатську та її дочку також з Монтреалю, Канада, та Гелену Гарнік з її трьома дочками з Торонто, Канада.

Похоронна Служба по Юрію відбудеться о 1-й годині, в суботу, 15 червня, в Українській Православній Церкві Св. Андрія в Блумінгтон, ІЛ. отець Микола Боднарчук буде служити, а церковний хор буде співати. Похорон буде на Елмвуд Цвинтарі та Мавзолею в Рівер Гров, ІЛ. В Похоронному Заведенні Гіш (Gesche) в Ніллсвіл буде візитація в п'ятницю, 14-го червня, від 4-ої до 8-ої години вечора, а Панахида буде о 6:00 годині вечора. Відслужить о. Петро Сівко в сослуженні з о. Михайлом Кудановичем.

Замість квітів, поминальні дарунки прохається надсилати до Ніллсвіл Громадської Бібліотеки - Neillsville Public Library, 409 Hewett St., Neillsville, WI 54456.

Маршфілд Вісник Новин, четвер, 13 червня, 2002 р.

Люба і Юрій Олішкевич.
Luba and George Olishkewych.

ДАРИ ЦЕРКВІ ВІД ЛЮБИ І ЮРІЯ ОЛІШКЕВИЧІВ

Maya ГРЕГОРЕТ

Люба Олішкевич померла у липні 2005 року. Подробиць про її життя та смерть ми не маємо. Якраз за пару місяців перед тим як вона померла, вона передала для Церкви Святої Катерини окрім різних інших дарів, які вона та її чоловік подарували раніше церкві, ще декілька дарів - а саме, велику вишиту ікону Святої Катерини, яка тепер висить у Церкві поряд з іконами Святого Князя Володимира Великого та Святої Княгині Ольги. Декілька років перед тим вони також подарували Церкві величезну вишиту Ікону Оранту Київської Святої Софії, яка висить на протилежній стіні в церкві.

Їхні дари також включають декілька менших вишитих ікон – «Ісус Христос», «Діва Марія з Дитятком Ісусом Христом», та ікону «Покрови Пресвятої Богородиці».

Посмертно, племінниця панства Олішкевичів в Міннеаполісі, пані Ольга Джулієн, передала церкві два величезних сувої полотна з набитими українськими узорами квітів – один сувой різнокольорових квітів, а другий з ніби вишитими квітами полтавськими кольорами – чорним та червоним, які вони купили в Україні, коли їздили туди на вакації. Сувой матерії з чорними та червоними квітами – тепер вживається як скатертина для довгого стола в парафіяльній залі з якого подають їжу підчас недільних полуденків та інших празників.

GIFTS TO ST. KATHERINE CHURCH FROM LUBA AND GEORGE OLISHKEWYCH

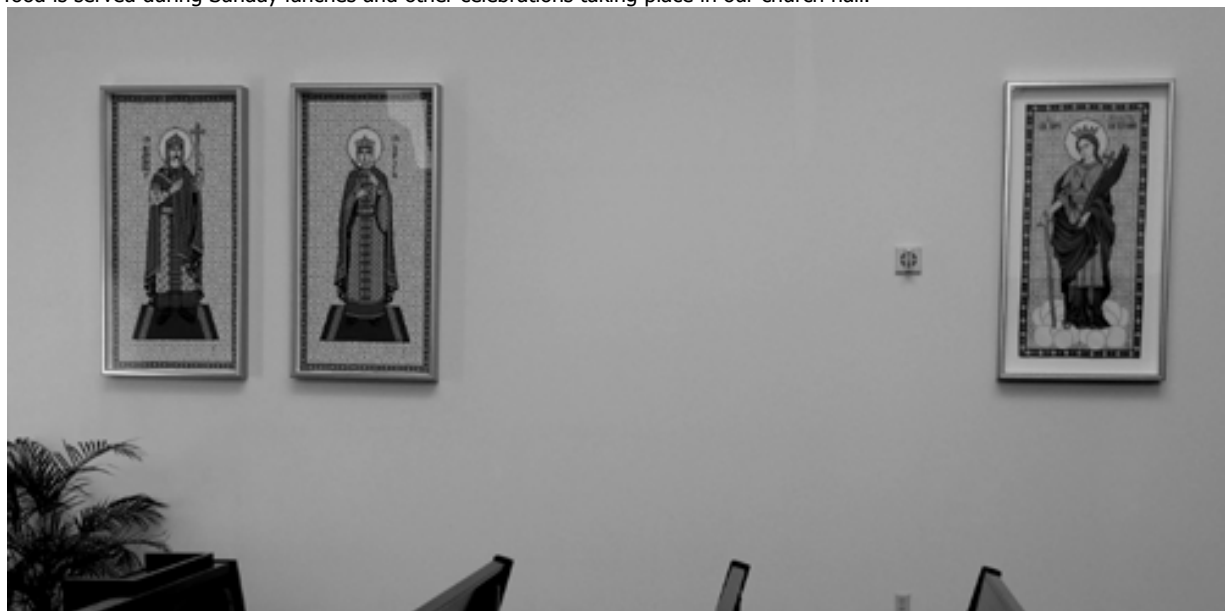
Maya GREGORET

Luba Olishkewych passed away in July of 2005. We do not have any information about her life and the exact date of her passing. However, just a couple of months before she passed away she acquired for St. Katherine Church several other gifts in addition to the ones she and her husband George have previously given to the church – a beautiful large embroidered Icon of Saint Katherine, which now adorns one of the walls at the church, right next to the embroidered icons of Saint Volodymyr the Great and the Great Holy Princess Olga, which they gave to the church several years ago.

Several years before, they also brought from Ukraine and gave to the church a beautiful huge embroidered Icon of "The Kyiv Holy Sophia Oranta", which adorns the opposite wall in the church.

Their gifts also include several other, smaller embroidered icons, such as: "Jesus Christ", "Virgin Mary with Jesus Christ" and "The Holy Protection of the Virgin Mary" hanging in various areas of the church.

Posthumously, Luba and George Olishkewych's niece Olga Julien, who lives in Minneapolis, has also given to the church two more gifts from Luba and George - two huge scrolls of linen fabric which they bought in Ukraine – the two scrolls of fabric have printed "embroidered" Ukrainian designs on them – one has on it colorful flowers, while the other one has a black-and-red flower design printed on it, typical of the Poltava region designs. The black-and-red "embroidered" scroll of fabric is now used as a table cloth for the long table in the parish hall, from which food is served during Sunday lunches and other celebrations taking place in our church hall.

Embroidered Icons of Saint Volodymyr, St. Olga and St. Katherine at St. Katherine Church.
Вишиті ікони Св. Володимира, Св. Ольги та Св. Катерини в Церкві Св. Катерини.

СВІТЛОЇ ПАМ'ЯТІ ОЛЕКСАНДРА Г. ПАЧКОВСЬКОГО

9 травня 1922 – 19 лютого 2009

Олександрові було 86 років, коли він помер після довгої хвороби.

Панахида була відправлена в Андерсон Похоронному Домі 21-го лютого. Похоронні відправи були в Церкві Святої Катерини в понеділок, 23 лютого, а також на цвинтарі Форест Ловн Меморіал Парк в Сейнт Полі, де Олександр був похований. Парафіяни та друзі пом'янули його ще раз на трапезі в Церкві.

Олександр Григорович Пачковський народився 9 травня 1922 року в Україні, в місті Луцьк. «Очерет йому був за колиску» - любив свою землю волинську. Був щирим патріотом України. Їхня хата була увішана емблемами України та жовто-блакитними прапорами. Любив свою церкву і багато років був активним членом парафіяльної управи, виконуючи різні функції.

Я небагато знаю за його дитинство. Він часто згадував сестру Ніну. В 1978 р., коли вже в'янув Радянський Союз, ми виписали Ніну з України. Вона була в нас цілий місяць: була радість і був розпач, особливо, коли розповідала за їхнього батька.

Олександр був трудолюбивий – працював в Армюр Компанії (Armour Co.) простим робітником. В Австрії, коли жив у таборі, служив в американській армії і знав трохи англійську мову. Працюючи в Армюр Компанії вирішив піти до школи і вчитися на електрика. За три роки вечірніх курсів дістав посвідку електрика-техніка і працював на цій праці аж поки пішов на пенсію.

Олександр, як людина, був спокійний, пунктуальний, чесний, роботящий, добрий господар, добрий батько, любив дітей, але не балував їх.

Перший сердечний удар дістав коли був головою парафії Святих Володимира і Ольги. Після того він часто хворів.

Прожив Олесь 86 років. Помер 19 лютого, о 2-ій год. ночі, в своїй рідній хаті – він так хотів. Останні 2 тижні його життя, всі 3 сини, Джон (внук) та я доглядали його день і ніч по черзі. Декілька разів він дякував нам, що ми його забрали додому, до своєї хати (з шпиталю).

СПИ, ОЛЕСЬ! СПОКІЙНИМ СНОМ!

Моли Господа Бога за кращу долю Українського народу, за Україну, а земля американська нехай буде тобі пухом, а ці кілька рядків нехай залишаться як нев'янучий вінок на твоїй ще свіжій могилі.

ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ!

Твоя дружина Ніла Пачковська

Олександр Пачковський залишив у смутку свою дружину Нілу, синів Руді (Патті) в Мейпелвуд, МН, Юрія (Катя) в Пейсон, Арізона, та Михайла (Сецілія) в Атланті (Джорджія); шість внуків та троє правнуків.

IN MEMORY OF ALEXANDER H. PACZKOWSKI

May 9, 1922 – February 19, 2009

Alexander was 86 years old when he passed away after lengthy illness.

The Panakhyda (memorial service) was served at the Anderson Funeral Home on February 21. Funeral Services were served at St. Katherine Ukrainian Orthodox Church on Monday, February 23, with funeral services served at Forest Lawn Memorial Park cemetery in St. Paul during interment. Parishioners and friends reminisced about Alexander's life during the lunch served at St. Katherine Parish Hall.

Alexander Hryhorovych Paczkowski was born on May 9, 1922 in Lutzk, Ukraine. "Reeds were his cradle" – he loved his Volynian land. He was a devout Ukrainian patriot. Their home was filled with Ukrainian emblems and yellow-and-blue flags. He loved his church and for many years was an active member of the Parish Council, and performing many other duties, as needed.

I don't know too much about his childhood. He often mentioned his sister Nina. In 1978, when the Soviet Union's wreath began to wither, we sponsored his sister Nina for a visit from Ukraine. She stayed with us for a month: there was a lot of joy, and there was also sadness, in particular, when she was talking about their father.

Alexander was very hard-working – he worked at the Armour Company, just as an ordinary worker. In Austria, when he for awhile worked for the American Armed Forces, he picked up a little English. So, while working at the Armour Co., he decided to go to school and get an electrician's diploma. For three years he attended evening classes and received his electrical technician certificate. He worked in this profession until his retirement.

As a person, Alexander was of gentle temper, punctual, honest, industrious, took great care of the house, he was a wonderful father, loved children, however was not spoiling them.

Alexander suffered his first heart attack when he was the President of the Parish Council at Saints Volodymyr and Olga Church in St. Paul. After that he was often unwell.

Alex was 86 when he passed away on February 19, at 2:00 a.m. at home – this was what he wanted. For the last two weeks all three sons, our grandson John and I were taking turns day and night caring for Alexander. He thanked us many times for taking him home from the hospital.

REST IN PEACE, ALEX! DREAM WONDERFUL DREAMS!

Pray God Almighty for a better fate for Ukrainian people and Ukraine. May the American soil be light as feathers to you, and may these few words remain as an eternal wreath on your still fresh grave.

MEMORY ETERNAL!

Your wife Neonilla Paczkowski

Alexander Paczkowski is survived by his wife Nila, sons Rudy (Pattie) of Maplewood, MN, George (Kathy) of Payson, AZ and Michael (Cecile) of Atlanta, GA., 6 grandchildren and 3 great-grandchildren.

ПАНІКАДИЛО ТА ПІДСВІЧНИКИ В ЦЕРКВІ СВЯТИХ ВОЛОДИМИРА І ОЛЬГИ

Пилип ШАЙДА
вересень 2000 р.

Для Церкви Святих Володимира і Ольги п. Олександр Пачковський зробив Панікадило, два підсвічника та інші речі. Олександр Пачковський сам був і проектувальник і майстер у виконанні цих речей. Спочатку він зробив проєкт Панікадила на папері 10 футів в діаметрі і по цьому плану змайстрував Панікадило. Всю роботу робив у своєму гаражі. Скільки труду і праці та грошей витратив п. Пачковський тільки один Бог знає. Коли технічна робота була закінчена, Олександр помалював Панікадило і підсвічники золотою фарбою. Підсвічники ми і тепер вживаємо в Церкві Святої Катерини в Арден Гіллс, Міннесота.

В 1963-му році парафія готувалася до великого храмового свята з освяченням Іконостасу. Олександр Пачковський, який тоді був Головою Парафіяльної Управи, дуже добре підготував церкву до цього свята.

Коли в 1970-71 роках відбувався капітальний ремонт церковного будинку, уся праця по "електричній галузі" була на плечах Олександра Пачковського аж до 1993 року, коли було продано той церковний будинок.

Отже, тепер висловлюємо нашу сердечну подяку панові Олександрові Пачковському за віддану, добровільну, безкоштовну працю для церкви на Славу Божу, та на добро нашої парафії. Щастя Вам Боже на все добре, дорогий пане Пачковський!

Нижче подані фотографії праці О. Пачковського.

PANIKADYLO (CHURCH'S GRAND LAMPADARY) AND CANDLE HOLDERS AT SAINTS VOLODYMYR AND OLGA CHURCH

Philip SHAYDA
September 2000

For the Saints Volodymyr and Olga Church Alexander Pachkowski designed and made the Panikadylo, two church candle holders and many other things.

Alexander Pachkowski was the designer and master constructor who created these items himself. To begin with, he made a drawing of the Panikadylo on a 10 ft. diameter paper, and then following his design he constructed the Panikadylo. He did all the work himself in his garage. And just how much work and money Mr. Pachkowski put into this job is known only to God Almighty. After technical and mechanical work was finished, he painted the Panikadylo and Candle Holders with gold paint. Even nowadays we are using these Candle Holders in our new St. Katherine Church.

In 1963, the parish was getting ready for a big celebration of the Patron Saints Day, and consecration of the new Iconostasis. Alexander Pachkowski, who was then President of the Parish Council, got everything ready for this big day.

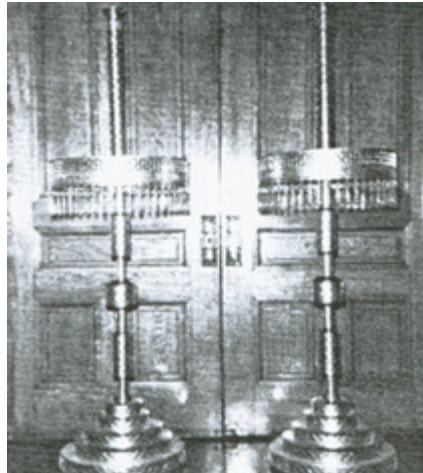
In 1970-71, when we were busy remodeling the Saints Volodymyr and Olga Church Building, all work of "electrical nature" was in the hands of Alexander Pachkowski, up until 1993, when the building was sold.

On this occasion, we are expressing our most sincere gratitude to Mr. Alexander Pachkowski for his dedicated, voluntary work for our Church and for the glory of God and our Parish. May God bless you and give you all the best, our dear Mr. Pachkowski.

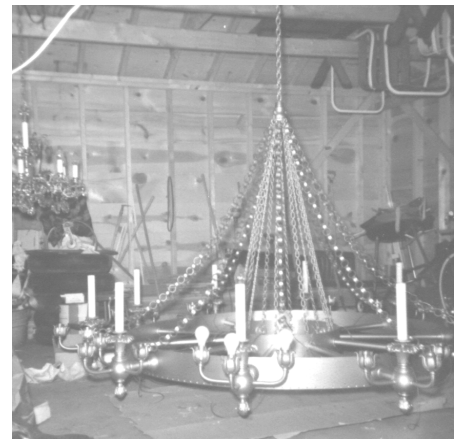
Below are some photographs of Mr. Pachkowski's work.

Alexander Paczkowski constructing the altar candle holders.
Олександр Пачковський майструє вітаний підсвічник для Церкви.

Two large candle holders constructed for the Church by Mr. Paczkowski.
Два великих підсвічника змайстрованих Олександром Пачковським для Церкви.

Panikadylo (Candelabra) for the Church of Saints Volodymyr and Olga, which Mr. Paczkowski constructed in 1963.
Панікадило яке Олександр Пачковський збудував для Церкви

ANNA PANCHUK
March 1, 1931 – June 11, 2010

Leda PANCHUK

Ann Panchuk passed away peacefully on June 11, 2010 at the age of 79. The Panakhida was offered at the Anderson Funeral Home on Monday June 14, 2010. Funeral services were served at St. Katherine Ukrainian Orthodox Church on Tuesday June 15, 2010, with interment at Forest Lawn Memorial Park. Father Peter Siwko officiated. Following, lunch was served at St. Katherine's Church.

Ann Panchuk was born on March 1, 1931 in St. Croix County, Wisconsin. She was the youngest of six children. Ann was a kind, honest person. Her house was always neat and clean. She was a wonderful mother, she loved children, and first and foremost her family. I miss how when I would come home at the end of the day and she would ask me how was work, or how was your day. Or if I needed to vent, she listened. I will miss how we always did things together.

She was active in the church and always baked for the church bake sales. If something did not turn out right, she wouldn't bring it. That's the kind of person she was.

Ann is survived by her husband William, daughter Leda, sister Katherine Buhajenko, sister-in-law Vera Novak, nephew and godson Luke Buhajenko, nephews and nieces Jeff (Laurie) Novak, Garry (Maggie) Novak, Luba (John) Vanyo, great-nephews and nieces Brian, Beth, Kelsey, Nic, Alex, Kiki and Zack. We miss you and love you.

MEMORY ETERNAL...

АННА ПАНЧУК
1 березня 1931 – 11 червня 2010

Василь ПАНЧУК

Анні було 79 років, коли вона померла від недуги серця. Панахида була відправлена в Андерсон Похоронному Домі. Також отець Петро Сівко відслужив похоронні відправи в Церкві Святої Катерини та на Цвинтарі Форест Ловн Меморіал Парк в Сейнт Полі, Міннесота, де Анна була похована. Парафіяни та друзі пом'янули її ще раз на трапезі в Церкві.

Анна працювала в Першому Банку (First Bank in St. Paul) в Сейнт Полі 18 років як бухгалтер (bookkeeper) 18 років аж до того часу як пішла на пенсію. Вона любила свою працю – була дуже точна і акуратна в і своїй праці. Анна була трудолюбива і працююча.

Прожила вона 79 років. Померла 11 червня о 7:00 годині ранку у своїй рідній хаті. Любила свою Церкву. Була тихої вдачі, працююча, любила Америку і Україну, була чесною людиною і доброю господинею. Як була в шпиталі то просила, що хоче іти додому. Вже дома – все було добре, з'їла вечерю. Десь о 5:15 ранку говорила з Лідой, як Ліда ішла до роботи, я пробудився о 7:30 ранку і знайшов її мертвою.

Церква і віра в Бога були для неї дуже важливими. Анна раніше жила в частині міста Іст Сейнт Пол, а тепер Пайонір Парк Терес, Літл Кенеда, Міннесота. Всі її любили, і будуть відчувати її відсутність, а особливо її чоловік Василь і донечка Ліда та сестра Катерина Бугаєнко, Лука Бугаєнко (її племінник і хресний син).

Поминайте, ніби каже Анна Панчук, чоловіче Василю і донечко Ліда, сестра Катерина і Лука – відійшла з того світу, така Божя воля, прощай чоловіче мій любий, більше тебе я не побачу і знаю, що не раз ти заплачеш за мною, прощайте друзі і парафіяни – ви прийшли попрощатися, Ви прийшли, мої друзі, моє тіло хоронити і з молитвою святою у могилу пустити, прощай родину моя люба, може чим я Вас обідила, я відходжу з того світу, не вернуся я до Вас – Бог всесильний життя змінне – твій чоловік Василь, Ліда – донечка, що щиро тебе любили – Вічна Пам'ять.

Залишила в смутку свого чоловіка Василя, дончку Ліду і сестру Катерину. Подяка всім Парафіянам і всім Друзям. Ще раз щиро дякую що так численно прийшли вшанувати її пам'ять, за Вашу присутність, за щирі слова і співчуття. Дякують – Василь та Ліда. Ти недавно є у могилі, а для нас Ти завжди жива, ми уславити тебе не маємо сили, якою ти була завжди будеш нею. Коли гордий дух її стане на останній допит перед Престолом Всесильного, то і там Вона сімло гляне в лице Всемогучого, й буде запитувати напевно, чому Ти, Боже, забрав мене пердчасно. Твій образ і твоя подоба – українська людина.

Бог всесильний, життя змінне – твій чоловік і донечка Ліда. ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ...

STEPHANIE MONIQUE PYSARSKY

OCTOBER 31, 1929 – DECEMBER 5, 2007

MEMORY ETERNAL...

Stephanie Monique Pysarsky passed away peacefully surrounded by family. Preceded in death by parents Nicholas and Ann Olejnik; daughter Helen and husband Eugene. Survived by sons Ray P. and George; granddaughters Heather and Alyson; great-grandchildren Cole and Kianna; sister Marie-Jacqueline (Robert) Boulanger; nephew Michael (Anita); great-nephew Pierre; and niece Marie-Claire. Panakhyda Service 7PM Friday at ANDERSON FUNERAL HOME, 1401 Arcade Street, St. Paul, with visitation 6:00 PM until time of service. Interment Cimetie're Parisien de Bagneux, Paris, France. Memorials preferred to AseraCare Hospice.

Published in the Pioneer Press on 12/6/2007

Stephanie Monique Pysarsky was a long time member of St. Katherine Ukrainian Orthodox Church in Arden Hills, MN. She was a member of the church choir where her beautiful voice enhanced church services for many years. Her husband Eugene Pysarsky passed away a long time ago. Her life has not been easy, but she made the best of it by working

hard, taking care of her family and to a great extent by continuing to belong to St. Katherine Church where she found an extended family.

Every-one at St. Katherine's loved Stephanie Monique!

She will be missed by the entire congregation. Parishioners are extending to her family their heartfelt condolences.

MEMORY ETERNAL!

* * * * *

СТЕФАНІ МОНІК ПИСАРСЬКА

31 ЖОВТНЯ 1929 – 5 ГРУДНЯ 2007

ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ...

Стефані Монік Писарська померла спокійно в присутності родини. Померли раніше її батьки Ніколас та Анна Олейнік; дочка Галина та чоловік Євген. Покійна залишила в смутку синів Рея П. та Джорджа; внучок Гезер та Алісон, правнуків Кола та Кіанну; сестру Марію-Джакеліну (Роберт) Буланжер; племінника Михайла (Аніта); пра-племінника П'єра; та племінницю Марію-Клер. Панахида о 7:00 вечора в п'ятницю 7-го грудня, в ЕНДЕРСОН ПОХОРОН-НОМУ ДОМІ (1401 Arcade Street, St. Paul); візитація від 6:00 год. до початку панахиди. Поховання відбудеться на Цвинтарі Парізієн де Багно, Париж, Франція. Меморіальні дари прохасться давати радше на Асера-Кер Госпіс (AseraCare Hospice).

Оголошення в Пайонір Прес за 6 грудня 2007 р.

Стефанія Моніка Писарська багато років належала до парафії Св. Катерини в Арден Гілс, МН. Вона брала участь в церковному хорі, де її чудовий голос прикрашав Служби Божі. Її чоловік. Євген Писарський, помер багато років тому. Життя її було не легке, але вона знаходила відряду в праці, в її родині, та у великій мірі в її приналежності і присутності в Церкві Св. Катерини, де інші парафіяни були ніби продовженням її родини. Усі в Церкві Св. Катерини любили Стефані. Парафіяни будуть навіки пам'ятати її.

Парафіяни Церкви Св. Катерини передають її родині свої найсердечніші співчуття з приводу смерті Стефані Писарської..

ВІЧНА ЇЇ ПАМ'ЯТЬ!

ДМИТРО РЕЗНИЧЕНКО

В четвер, 21 серпня 1975 р., о год. 7:30 на удар серця несподівано відійшов у вічність сл. п. Дмитро Резниченко.

Вістка про смерть його облетіла і засмутила всю парафію Святих Володимира й Ольги в Ст. Полі, Міннесота, та друзів і земляків покійного. Дмитро Резниченко народився 3 травня 1904 р. на Полтавщині. До Америки прибув 1950 р. Саме в той час організувалась в Ст. Полі Православна Парафія Святих Володимира й Ольги, якої він був побожним парафіянином до кінця свого трудолюбивого життя.

Покійний Дмитро був довгі роки церковним старостою, не шкодуючи ні труду, ні гроша на потреби парафії.

Похоронні відправи почалися 25 серпня Панахидою в похоронному заведенні Андерсона при участі майже цілої парафії та друзів покійного з інших парафій в Міннеаполісі.

Хор під управою диригента п. Михайла Мірзи урочисто відспівав панахиду. 26 серпня відбувся похорон, на який прибуло чимало людей, щоб віддати цю останню послугу покійному.

Після похорону о. Миколи Метулинський запросив присутніх до парафіяльної залі на поминальний обід.

Під час обіду перше слово взяв голова парафіяльної управи інж. Григорій Сложинський. Автор цих рядків згадав заслуги покійного, який знав його добре особисто. Генерал Василь Филонович сказав про покійного, як доброго та практикуючого християнина та доброго патріота. По обіді відбулась збірка на нев'янучий вінок покійного, яка дала 51.50 дол. Ця сума була розділена 25.75 на Фонд Семінарії Св. Софії в Бавнд Бруку та 25.75 на Фонд Українського Православного Слова в Бавнд Бруку в честь 25-ти ліття його існування.

Спи, дорогий друже Дмитре, ми молимося за твою душу і просимо Бога, щоб нагородив тебе Царством Небесним.

Вічна Тобі пам'ять і спокій Твоїй душі на вільній землі Вашингтона!

Пилип ШАЙДА

DMYTRO REZNICHENKO

On Thursday, August 21, 1975, at 7:30 p.m. unexpectedly bl. mem. Dmytro Reznichenko passed away from a heart attack.

Sad news about his death spread throughout our parish community of Saints Volodymyr and Olga Ukrainian Orthodox Church, saddening them, along with other friends and compatriots. Dmytro Reznichenko was born on May 3 1904 in the Poltava region. He arrived in the U.S.A. in 1950. Right then the Ukrainian Orthodox community of St. Paul was being organized. He was a very faithful and work loving parishioner of this Church all his life.

For many years he was the church warden. He always worked very hard and donated a lot of money towards the upkeep of the Church.

Funeral services began on August 25th with a memorial service at the Anderson Funeral Home attended by most of the parishioners of Saints Volodymyr and Olga Church, as well as by many of his friends from the Minneapolis parishes.

The choir, under the conductorship of Michael Mirza sang the responses during the memorial service, honoring the deceased for the last time.

After the funeral Fr. Nicholas Metulynsky invited everyone to the Parish Hall for the memorial dinner.

During the dinner the first speaker was Engineer Hryhoriy Slozhinsky. Also, the author of this obituary, who was a close friend of the deceased, said a few words, commemorating bel. mem. Dmytro Reznichenko's life and in particular his work at the church, stating that he was a good Christian and a great patriot of our fatherland Ukraine. After the dinner, \$51.75 were collected – half of this amount was sent to the Seminarians Fund in South Bound Brook, NJ, and the other half towards the publication of the "Orthodox Word" in honor of the 25th anniversary of this publication.

Sleep, our dear friend Dmytro, and we are praying God asking Him to reward you in His Heavenly Kingdom.

Memory Eternal to you and wishes that your soul rest peacefully in the freedom of this George Washington's country!

Philip SHAYDA

У СВІТЛУ ПАМ'ЯТЬ ЛЕОНІДА РЯБОКОНЯ

(16 травня 1933 - 26 вересня 1995)

Минулого вересня несподівано і передчасно відійшов у вічність наш незабутній парафіянин Леонід Рябокiнь. За ним дуже тужать його родина і друзі. Під час його похорону кiмнати в похоронній установі були переповнені квітами, прийшло кілька сот людей, щоб останній раз побачити Лiоню, бо його всі дуже любили.

Багато років Леонід був тростом нашої парафії, дорадником Будівельного Комітету, брав участь в справах української громади. Він допомагав розбирати іконостас в церкві Свв. Володимира і Ольги і планував його реставрувати в новій церкві.

Разом з батьками Леонід виїхав з Харкова на захід у серпні 1943 р., а 1950 р. прибув до Сейнт Полу, Міннесота, закінчив Університет Міннесоти і 32 роки пропрацював інженером в компанії "Honeywell", в галузі космонавтики. Два роки тому, у зв'язку з реорганізацією департаментів, Леонід мусів передчасно відійти на пенсію. Це був початок його кінця.

Леонід був інженером не тільки за дипломом, а за покликанням. Мав "золоті" руки – міг полагодити всякі речі пов'язані з електрикою, кожний прилад в хаті; телевізор, радіо, та інші складні електричні речі він охоче і з цікавістю розбирав і поправляв. Особливо любив поправляти авто -- він розбирав їх цілком, включно з мотором, перечищав або заміняв зіпсовані частини, і складав все до купи – авто знову дуже добре їздили.

Замолоду Леонід був активним у роботі ОДУМ-у виконував працю коменданта літніх таборів. Діти завжди чекали і вибігали назустріч, коли Лiоня привозив своїм червоним грузовичком різні речі потрібні для таборової праці. Зразу ж формувалась волейбольна гра і діти разом з Лiонею весело перекидали через сітку м'яч. Він дуже любив спорт, організовував і сам брав участь у волейбольних змаганнях. Останнє з них відбулося на початку вересня 1995 р.

Леонід дуже болів долею України, двічі їздив туди, відвідував родичів і місто свого дитинства, шукав можливостей працювати на добро України. Нарешті знайшов таку роботу в одній з американських компаній, що мала свій відділ у Києві, і вже мав приступати до праці. Не довелося. Несподівано атака серця поклала край його плянам і надіям. Тихо й безболісно покинув цей світ на очах родини...

Спи спокійно, любий. Нехай сниться Тобі Україна, яку Ти так любив, і всі, хто милий Твоєму серцю. А ми збережемо світлу пам'ять про Тебе.

Галина РЯБОКІНЬ - мати

MEMORY ETERNAL - LEONID RIABOKIN

(May 16, 1933 - September 26, 1995)

Last September, quite unexpectedly and untimely Leonid Riabokin, who was a very valued member of our parish, left this world for life eternal. He is dearly missed by his family and friends. Several hundred people turned out at his funeral, the rooms at the funeral home were overflowing with flowers - everybody wanted to see Leon for one last time, because he was so very much loved and honored by all his friends.

Leon was a trustee of our parish for many years, as well as a member of the Building Committee; he was one of the leading personalities in Ukrainian society. He provided a lot of help during disassembling of our iconostasis at the Sts. Volodymyr and Olga Church and was looking forward towards restoring it in the new church.

Together with his parents, Leon left Kharkiv, Ukraine, in August 1943; in 1950 they arrived in St. Paul, Minnesota. He graduated from the University of Minnesota and was working for 32 years as electrical engineer at Honeywell. His specialty was outer space exploration. Two years ago, due to reorganization of some departments, Leon was forced to take early retirement. This was the beginning of his end.

Leon was an engineer not only by profession, but he felt a real calling for this type of work. He had "golden" hands - he could fix anything that had to do with electricity; any electrical appliance, beginning with television, radio and other complicated electrical gadgets in the house he would happily take apart and fix - he wanted to know how all those things worked. He especially liked to fix cars - he took them apart completely, including with the motor, he cleaned some parts, replaced the ones beyond repair, put everything back together again - and the cars ended up in great running condition.

Leon was very active in his volunteer work at the Ukrainian summer camps for children, organized by ODUM (Ukrainian Democratic Youth Organization). He worked there as a camp commandant. The children always waited and were thrilled to see his little red truck arrive at the camp, when he brought various supplies from the cities. Immediately a volleyball game would start and it was fun to see Leon and the children happily sending the ball over the net. He loved sports and organized as well as participated in various state volleyball competitions. His last game took place early in September 1995.

Leon was very much concerned with the faith of Ukraine. He went there twice, visited places of his childhood, visited some relatives and was looking for possibilities of working for the benefit of Ukraine. Finally, he found a job in one of the American companies, which had a branch office in Kiev - he was just about to start his job there, but... Unexpectedly a sudden heart attack did not let him pursue his plans and hopes. Quietly and painlessly he left this world in the presence of his family...

Rest in peace, dear Leon. Dream of Ukraine which you loved so much, and about all who were dear to your heart. And we will keep in our hearts our fondest memories of you.

Halyna RIABOKIN - mother

ОКСАНА СОЛОВЕЙ

2 липня 1919 – 21 березня 2004

В неділю, 21-го березня, відійшла від нас у вічність сл. п. Оксана Соловей. Хоча вона і не була членом Української Православної Церкви Святих Володимира і Ольги в Сейнт Полі, Міннесота, та нової Української Православної Церкви Св. Катерини в Арден Гіллс, МН., вона протягом багатьох років і словом і ділом прислужилася нашій громаді. Вона була ініціатором і організатором багатьох репрезентативних виставок пов'язаних з нашими українськими традиціями. Ще в Церкві Святих Володимира і Ольги відбулися за її ініціативою виставки народного одягу, традиційного обрядового хліба і печива, виставки присвячені Шевченківським ювілеям, виставки картин українських мистців та багато інших виставок репрезентуючих українську спільноту в Америці. Вона викладала в Школі Українознавства, яка була організована для української молоді в 1950-60 роках. Читала змістовні доповіді на Шевченківські ювілеї та інші святкування присвячені українським діячам та подіям.

Сл. п. Оксана Соловей була старшим науковим співробітником Української Вільної Академії Наук в Нью Йорку. Видала низку перекладів на українську мову з англійської, французької та російської мов. До того ж і низку своїх власних творів. Її статті часто друкувалися в "Свободі" та інших українських газетах та журналах.

Два роки тому, Оксана подарувала свою чудову колекцію української кераміки Церкві Св. Катерини. Ця колекція є частиною постійної виставки Українського Культурно-Освітнього Центру заснованого два роки тому в приміщенні Церкви Св. Катерини. Оксана була членом Ради Дорадників цього Центру.

Багато друзів та знайомих, які знали і цінили Оксану Соловей, тримали в руках прощальні засвічені свічки на Панахиді в Андерсон Похоронному Домі увечері 23-го березня, та на другий день в Церкві Св. Катерини, де о. Петро Сівко відправив жалібні панахиди, а

Церковний Хор проспівав прощальні молитви за душу спочилої. Присутні продовжували згадувати Оксану під час тризни в парафіяльній залі. Декілька осіб виступили з прощальними промовами.

Життя Оксани було довгим, змістовним, повноцінним, та стовідсотково присвяченим Україні й українській справі.

ВІЧНА ЇЇ ПАМ'ЯТЬ...

*За Український Культурно-Освітній Центр – Олег Грегорет та Ніна Булавицька
«ГОЛОС» березень-квітень 2004 №2(79)*

OKSANA SOLOVEY

July 2, 1919 – March 21, 2004

On Sunday, March 21, bl. mem. Oksana Solovey left this life for life eternal. Although she was not a member of Saints Volodymyr and Olga Ukrainian Orthodox Church in St. Paul, Minnesota, now St. Katherine Church in Arden Hills, MN, she gave a lot to our Ukrainian community for many years of her productive life. She initiated and organized many exhibitions devoted to Ukrainian traditions, history and Ukrainian events celebrated in the Twin Cities. At Saints Volodymyr and Olga Ukrainian Orthodox Church (St. Katherine Parish's name before the new Church was built), many exhibitions of Ukrainian Folk garments, traditional wedding breads, Shevchenko Jubilee Days celebrations, as well as exhibitions of paintings of Ukrainian artists and many other exhibitions representing Ukrainian community in the Twin City area had been organized by Oksana Solovey. She was one of the instructors at the School of Ukrainian Studies which was organized in the Twin Cities during 1950-1960. She wrote and presented many interesting speeches during Shevchenko Days celebrations, and other celebrations devoted to Ukrainian leaders and events.

Oksana Solovey was one of the Senior Scientific Members of the Ukrainian Academy of Arts and Sciences in New York. A great number of her translations into Ukrainian of the world renowned works of various English, French, and Russian writers were published, as were several books of her own writings. Her articles were often published in Ukrainian newspapers such as "Svoboda", as well as in other Ukrainian newspapers and publications.

Two years ago, Oksana made a gift to the St. Katherine Church – she gave to the church her entire beautiful collection of Ukrainian folk ceramics which she collected for many years. This collection is one of the permanent exhibits of the Ukrainian Cultural and Educational Center established about two years ago on the premises of St. Katherine Church buildings. Oksana was a member of the Advisory Board of this Center.

A great number of Oksana Solovey's friends, who knew her and held her in high esteem for many years, were holding lighted candles during the traditional Ukrainian Memorial Service (Panakhyda) at the Anderson Funeral Home in the evening of March 23, and in the morning, on March 24, at St. Katherine Church, where Very Rev. Peter Siwko officiated at the Panakhyda, while the Church Choir very emotively sang prayers for Oksana Solovey's soul. After the church service, St. Katherine's sisterhood hosted a memorial dinner for the mourners, who continued remembering Oksana during the meal. Several people came up to the lectern and presented to the audience their speeches in memory of Oksana Solovey.

Oksana's life has been long, substantial, full of values, and one hundred percent devoted to Ukraine and Ukrainian cause.

MEMORY ETERNAL, OKSANA...

*For the Ukrainian Cultural and Educational Center – Oleh Gregoret and Nina Bulavitsky
"VOICE" March-April 2004 #2(79)*

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА ПРО ЯРОСЛАВУ (РЯБОКІНЬ) СИДОРЕНКО ВИСЛОВЛЕНА В ДЕНЬ ПОХОРОНУ 4-ГО СІЧНЯ 1999 РОКУ

Ванда Багмет

Ясочка-Ярослава Рябокінь Сидоренко народилася в Україні, в місті Харкові, 18-го жовтня 1937 року.

Як всім відомо, в 1929-1933 роки Сталінська комуністична влада знищила селянство на Великій Україні, а в 1937-1939 роки винищувала українську інтелігенцію. Ясіного батька заарештували в 1937 році і тримали 2 роки, а Ясіного діда арештували і заслали, він не вернувся, десь загинув.

А тут початок Другої Світової Війни – прийшли німці, почалося голодування, люди ховалися по селах, пізніше була евакуація. Родина Рябокінів попадає до Вінниці, а потім під велике бомбардування в Берлін, Німеччину, пізніше до Баднендорфу.

По війні, в Ганновер. В Ганновері, в таборі ім. Лисенка, після кінця війни, родина Рябокінів була одна із видатніших родин. Я б хотіла вам розказати, що я пізнала родину Рябокінів в Ганновері, в 1948 році, коли сама була в гімназії і жила в бурсі.

Батько Ясі - Хома Семенович, мама Ясі – Галина Леонідівна, пан і пані Петренко (батьки Майї Грегорет), пан Прокопов, пан Мирошниченко, та ще декілька людей (учителів по професії), заснували українську гімназію в таборі ім. Лисенка для дітей і підлітків. Дуже багато молоді скористалося з цієї нагоди щоб дістати освіту. Ми всі їм дуже вдячні.

Ярослава почала ходити до школи в таборі, але в 1950 році родина переїжджає в Америку. Яся кінчила середню школу (Central High School in St. Paul, MN), і в 1960 році закінчила університет з професією фізіо-

терапевта. Починає працювати за фахом, дуже любить свою професію, любить людям помагати, полегшуючи їхні болі і страждання. Ввесь час Ярослава підвищувала свою кваліфікацію тримаючи її на рівні тогоденної науки, беручи спеціальні курси та семінари. Недивлячись на тяжке дитинство, Ярослава була дуже весела, жартівлива, життєрадісна, була дуже енергійна і великий оптиміст.

Ярослава вийшла заміж за Івана Сидоренка. Вони мають двох синів – Марка і Павла, яких виховали в українському дусі і традиціях. Посилали їх до української парафіяльної школи, до ОДУМу, до ОДУМівських літніх таборів. Також самі в таборах працювали.

Марк і Павлик вільно говорять по-українськи, обоє дістали вищу освіту. Яся і Іван ввесь час обоє працювали за фахом, обоє приймали участь в українському громадському і релігійному житті. В останній День Подяки, Яся висловила, що вона є дуже задоволена своїми дітьми. Павлик закінчив університет і працює геологом, купив хату і багато працює коло неї. Марко отримав докторат, одружився з Еммою – обоє працюють за фахом.

Смерть брата, Леоніда, дуже вразила Ясю. В моїх розмовах з нею, коли їй дали діагноз раку, Яся боялася за свою маму, як вона перенесе смерть сина і цю погану новину за неї саму. Вона знала, що мусить перейти тяжку операцію, але боялася сказати мамі.

Операція була 24-го січня 1996 р. Операція була дуже успішна, лікарі взяли всі зусилля, щоб убити всі клітини раку. Яся переходить всілякі хемотерапії та радіацію. І все це Ясочка переносить терпеливо. Коли б ви її не зустріли, вона на свою хворобу, чи долю не нарікала. Вона, як ви пригадуєте, ще 6-го грудня була тут на святкуванні храмового свята Святої Катерини, помагала, розносила і подавала їжу.

В клініці вона працювала до 18-го грудня, взяла вакації на свята, щоб приготувати все дома на свята. Були всі діти, родина, думала вертатися на працю 4-го січня – але в цей день був її похорон.

Останні хвилини життя, це 31-го грудня, Яся бажала оглянути всю свою хату – пішла по сходах вниз до пивниці подивитися, тоді пішла нагору до ялинки. Довго дивилася на ялинку, сіла коло неї, а потім лягла, дихала дуже важко, мовчала. Коло неї були мама, чоловік, син Павлик.

Ясочка заснула-навіки, - Тиха, спокійна смерть.

Такої сили волі рідко можна зустріти. Свою хворобу переносила вона не жаліючись на долю. Вірила, що буде так по волі Божій.

ВІЧНА ЇЇ ПАМ'ЯТЬ!

Ярослава, знаючи про свій стан здоров'я і курс хвороби, залагодила все що потрібно в своєму домі, закупила всі Різдвяні подарунки, сама написала Різдвяні картки і розіслала їх, до 25-го грудня приготувала вечерю, була вся родина, все було якнайкраще.

Для церкви зробила великий дарунок - панікадило (центрально люстру). Фахівці обіцяли вставити ще в грудні на святкування Святої Катерини, але вийшли затримки.

Це панікадило буде ясно сіяти в нашій церкві і нагадувати нам усім ясну вдачу Ярослави і її веселий життєрадісний образ.

IN MEMORY OF YAROSLAVA (RIABOKIN) SYDORENKO 4TH OF JANUARY 1999 – FUNERAL DAY

Wanda Bahmet

Yaroslava (Yassya) Riabokin Sydorenko was born in Kharkiv, Ukraine, on October 18th 1937.

The years of 1929-1933 were when Stalin's Communist regime was busy exterminating peasants in the Greater Ukraine, and in 1937-1939, it started extermination of Ukrainian educated classes (intelligentsia). Yaroslava's father was arrested in 1937 and they kept him in prison for two years, Yaroslava's grandfather was also arrested and exiled, never returned – he perished somewhere.

Then there was the beginning of Second World War – Germans occupied Ukraine, famine started, people were hiding in villages, then some population was evacuated. The Riabokin Family lived for a while in Vinnytsa, then they lived in Berlin, Germany, which was under heavy bombardment from the air. At the end of the war they lived for a while in Bad Nenndorf.

After the war they came to Hanover, Germany. In Hanover, at the displaced persons' Ukrainian Lysenko Camp, Riabokin Family was one of the most active and respected families. I would like to tell you, that I got to know the Riabokin Family in Hanover, in 1948, when I lived in a boarding room and attended the Ukrainian High School (Gymnasium).

Yaroslava's father – Thomas Semenovych Riabokin, as well as her mother Halyna Leonidivna Riabokin, Mr. And Mrs. Paul Petrenko (Maya Gregoret's parents), Mr. Prokopov, Mr. Miroshnichenko, and some other people (all teachers by profession) organized a Ukrainian high school (gymnasium) at the Lysenko Ukrainian DP (Displaced Persons) camp for children and teenagers. Many young people took advantage of this opportunity to get a good education. And we are all very thankful to them for that.

Yaroslava started attending school at the camp, but in 1950 the family immigrated to United States. Yassya graduated from Central High School in St. Paul, MN, and in 1960 she received a degree of physical therapist from the University of Minnesota. She started working in her profession, which she loved very much. She liked to help people obtain relief from their pain and suffering. Yaroslava was keeping her knowledge of physical therapy up-to-date by taking miscellaneous special seminars and courses and learning of new and advanced therapies.

In spite of childhood that was spent in rather unsteady situations, Yaroslava was always very cheerful, full of joy for life, fun loving, energetic and very optimistic.

Yaroslava married John Sydorenko. They have two sons – Mark and Paul. They brought up their children in Ukrainian spirit and traditions by sending them to Ukrainian church schools, ODUM (Ukrainian Democratic Youth Association) and ODUM summer camps. Yassya and John also worked as volunteers at the camps.

Both Mark and Paul speak Ukrainian fluently. Both of them are university graduates. Yassya and John worked full time in their respective professions and participated in Ukrainian community and religious life. In conversation at the last Thanksgiving Day, Yassya expressed her feelings that she was very happy with her children. Paul works in the field of geology, bought a house and works a lot on various home improvement projects. Mark has a Ph.D. degree, just last September he married Emma, and they both work in their professions.

Her brother Leonid's death was very upsetting to Yassya. In my conversations with her she was afraid for her mother – just how will she be able to bear her grief. Because already then Yassya knew about her own illness – cancer - and that she needed surgery. However, she was afraid to tell her mother.

Surgery took place on January 24, 1996 and was very successful. Physicians applied all their latest treatments to try and destroy all cancerous cells. Yassya underwent numerous radiation and chemotherapy treatments. All the time she was very patient and never complained about her illness. Every time you'd meet her, she was cheerful, friendly and joyful. As you may remember, she was here at St. Katherine Church on December 6th during celebrations of the patron saint day – she helped with preparations and serving of food to guests.

She worked at the clinic until December 18th, then she took some vacation time to prepare everything at home for Christmas. Mark and Paul came to visit, as well as her other relatives, they had a great time together. Yassya was planning to go back to work on January 4th – but this was the day of her funeral...

Yassya's last moments of life, that is December 31st: she wanted to look over her entire house – she went downstairs to the basement, then she went to the living room and looked for awhile at the Christmas tree, then she decided to lie down, her breath was labored and she was silent. Her mother, husband and her son Paul were with her. Yassya fell asleep forever... Quiet, peaceful death...

Seldom would you find such strength. She was bearing her illness without complaints at her fate. She believed that everything is in God's hands.

Memory Eternal to you Yassya!

Yaroslava knowing about the condition of her health and the inevitable outcome of her illness, took care of everything in her house. She bought the Christmas gifts, wrote and mailed Christmas card greetings, prepared Christmas dinner for December 25th. Her family was at the dinner, everything was just great.

For the Church she made a great gift – a panikadylo (central grand crystal chandelier). It was supposed to have been installed in December for St. Katherine day celebrations, but there were delays.

This panikadylo will shine brightly in our Church and remind all of us of Yaroslava's sparkling, joyful personality.

PANIKADYLO

(Church's Grand Lampadary)

In February 1999 St. Katherine Church was enhanced by a marvelous central chandelier – Panikadylo, as it is called in some Orthodox churches. The Panikadylo has 25 candle-like bulbs arranged in three tiers with hundreds of sparkling hand-cut Austrian crystal pendants of various shapes and sizes hanging all around the frame which is finished in ivory and gold. It is approximately 3 feet in diameter and 5 feet in height. The Panikadylo looks especially beautiful when the lights are on, as well as in bright sunlight which often shines upon it through the upper round of windows in the Church and brings out the sparkle of each crystal pendant.

The Panikadylo was a gift from Yaroslava Sydorenko, who passed away on December 31, 1998. A couple of months before her death, knowing about the inevitable outcome of her illness, she decided to give this beautiful chandelier to the Church. On November 16, 1998 she ordered the chandelier from Cartiers in Plymouth, Mn. It was supposed to arrive before Christmas, but there were delays and it was delivered in January of 1999. Yassya did not get to see it hanging in the church.

Her husband John Sydorenko, together with Oleg Gregoret built a wooden frame in which the main electrical stem of the chandelier was hung. Then he, together with Oleg and Maya Gregoret, and Wanda Bahmet carefully assembled the chandelier arranging and

hanging several hundreds of crystal pendants. On January 24, 1999 Fr. Peter Siwko blessed the Panikadylo at the Church, and on February 3rd it was installed in the central dome of the Church by the electricians.

Yaroslava Sydorenko's family had a Panakhida (memorial) service on the 40th day after Yassya's death on February 7th. Parishioners and friends got to admire the beautiful Panikadylo at the Church for the first time on that day. Thank you, Yassya! Rest in peace!

Maya GREGORET, "VOICE" January-February 1999, Page 9

ПАНИКАДИЛО

(Центральна Люстра в Церкві)

В лютому 1999 року в Церкві Святої Катерини була вставлена чудова люстра, або Панікадило, як така люстра називається в деяких православних церквах. Це Панікадило має 25 електричних ламп, зроблених у виді свічок, розташованих в три яруса. Сотні блискучих ручної роботи, різної величини і форми, кришталевих підвісочок вироблених в Австрії висить навкруги центрального каркаса золотого та сірувато-білого кольору. Панікадило є приблизно 3 фути діаметром та 5 футів завдовжки. Воно особливо чудово виглядає коли включена електрика і всі лампи світяться кидаючи блискучі кольорові відбитки на кожну кришталеву підвісочку. Також, коли на нього світить сонце через верхні вікна церкви, усі кришталеві підвісочки променяться і виблискують різними кольорами, які відбиваються від кольорових речей у церкві.

Це Панікадило було подароване для Церкви Ярославом Сидоренком, яка відійшла у вічність 31-го грудня 1998 р. Знаючи свій стан здоров'я і розуміючи неминучий кінець до якого вела її хвороба, вона вирішила подарувати для Церкви Панікадило. Ще 16-го листопада 1998 р. вона замовила цю люстру в крамниці Картьє, Плимус, МН. Люстра мусіла прийти перед Різдом, але були затримки, і люстру привезли до Церкви у січні 1999 р. Ясочка так і не побачила як вона виглядатиме в Церкві.

Її чоловік Іван Сидоренко, разом з Олегом Грегоретом, збудували дерев'яну раму, в якій вони підвісили головний центральний каркас люстри. Тоді він, разом з Олегом і Майєю Грегорет, та Вандою Багмет, обережно підвісили сотні кришталевих підвісочок за прикладеною інструкцією. 24-го січня 1999 р. отець Петро Сівко посвятив Панікадило в Церкві, коли воно

було ще в рамі, а 3-го лютого електрики вставили його в центральній бані Церкви.

Сьомого лютого родина Ярослави Сидоренко мала Панахиду по Ясі на сороковий день після смерті. Парафіяни та друзі мали нагоду вперше побачити це чудове Панікадило в день панахиди. Дякуємо Тобі, Ясочка! Спочивай спокійно!

Майя Грегорет, «ГОЛОС», січень-лютий 1999 р. №1(48)

Deaths

Dr. Tanasichuk services are on Thursday

Funeral services for Dr. Murray A. Tanasichuk, 52, an anesthesiologist, will be held at 10 a.m. Thursday in Saints Volodymyr and Olga Ukrainian Orthodox Church, Portland Avenue and Victoria Street. Burial will be in Rosscurn, Manitoba.

Dr. Tanasichuk, 1811 Summit Ave., died Monday of cancer at Fairview-Southdale Hospital, Edina.

Visitation will be from 6 to 8 p.m. today at the Anderson Funeral Home, 1401 Arcade St. A Ukrainian Orthodox prayer service will be held at 7 p.m.

Dr. Tanasichuk, a native of Canada, received his medical training in Canada and at University of Minnesota Hospitals, where he was a resident between 1958 and 1960.

Tanasichuk

He was an anesthesiologist at Calgary General Hospital in Canada from 1960 to 1961, when he returned to the Twin Cities. He continued to practice anesthesiology here until about a year ago, when he retired because of ill health.

Dr. Tanasichuk was with Anesthesia Associates of Minneapolis from 1961 to 1963 and was on the staff of St. Luke's Hospital from 1963 to 1974 while a member of Anesthesia Services Ltd., St. Paul. He was with Fairview Anesthesiology Ltd., Minneapolis, from 1974 until retiring.

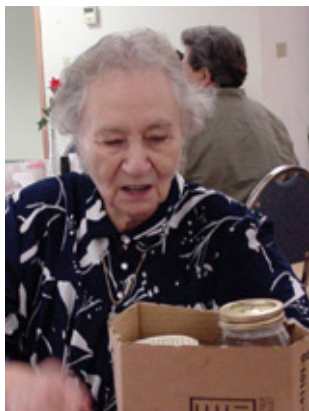
He taught at the University of Minnesota from 1961 to 1963 and was a member of Doctors Emergency Medical Personnel, St. Paul.

Surviving are his wife, Vera; a daughter, Kristina, St. Paul; four sisters, Mrs. Kathryn Lopushinsky, Mrs. Mary Melnyk, Mrs. Pearl Mushumanski and Mrs. Ann Bart and three brothers, William, Russell and Michael, all of Canada.

MEMORY ETERNAL - ANNA ZALIZNIAK

November 4, 1924 – May 14, 2007

NEILLSVILLE, WI -- Anna Zalizniak, 82, of Marshfield, died peacefully Monday, May 14, 2007, at the House of the Dove in Marshfield.

Funeral services for Anna will be held at 11 a.m., Wednesday, May 16, 2007, at the Gesche Funeral Home in Neillsville. The Very Reverend Peter Siwko of St. Katherine's Ukrainian Ortho-dox Church in St. Paul, Minn., is the celebrant. Interment will be in the Neillsville City Cemetery.

Visitation will be from 10 a.m. to 11 a.m., Wednesday at the Gesche Funeral Home.

Anna was born Nov. 4, 1924, in the Ukraine, the daughter of Phillip and Olita (Storoshuk) Peremybida. She came to the United States in 1948 and lived in the Chicago area where she married Gregory Zalizniak. They moved to the Marshfield area in 1959 where they farmed. Along with farming, Anna also worked in the laundry department at Saint Joseph's Hospital and retired after 30 years of employment. Anna moved to the Angelus Retirement Community in Jan. 2006, after her husband's death.

Anna was a member of St. Katherine's Ukrainian Orthodox Church in St. Paul, Minn., where she attended church services until her health became poor. Anna was very proud of her Ukrainian heritage. Her hobbies included Ukrainian embroidery, gardening, flowers and cooking. She particularly enjoyed bingo while residing at the Angelus where the staff there became her true friends.

Anna will be remembered as a wonderful storyteller of her life in the Ukraine and her survival of World War II. Anna was a beautiful, intelligent woman who will be remembered for her cooking and poetry and her unselfishness towards others. She especially enjoyed her grandsons and great-granddaughter, Brianna.

Anna is survived by her three children; Ihor of Chicago, Ill., Oleg (Leah) of Chili and Mary (Tom) Regner of Granton; and seven grandchildren, Kevin, Andy, Ben (Amanda), Steve, Will, Scott and Craig. Anna is also survived by a great-granddaughter, Brianna.

She was preceded in death by her parents; her husband Gregory; and an infant daughter.

The family extends their heartfelt thanks to Ministry Home Health Care Hospice; House of the Dove; and the staff of Angelus Retirement Community, who lovingly cared for Anna during her illness.

Memorials may be directed to the Ministry Home Care Hospice, 300 W. Upham St. #200, Marshfield, WI 54449 or the House of the Dove, 613 Western Ave., Marshfield, WI 54449.

Marshfield News Herald – May 14, 2007

ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ - АННА ЗАЛІЗНЯК

(4 листопада 1924 – 14 травня 2007)

НЕІЛСВІЛ – Анна Залізник, 82, з Маршфілду (Віск.) померла спокійно в понеділок, 14 травня, 2007 р., в Домі Голуба в Маршфілд (House of the Dove in Marshfield).

Похоронна служба в честь Анни відбудеться о 11:00 годю ранку, в Геше Похоронному Домі в Неілсвіл. Отець Прот. Петро Сівко настоятель Української Православної Церкви Св. Катерини в Сейнт Полі, Мінн. Проведе цю службу. Похорони відбудуться на Цвинтарі Міста Неілсвіл. Прощальні відвідини від 10:00 до 11:00 год. ранку в Гетше Похоронному Домі.

Анна народилась 4 листопада 1924 року в Україні. Її батьки були Пилип та Оліта (Старошук) Перемибіда. Вона емігрувала до Сполучених Штатів в 1948 році і жила в Чикаго, де вона одружилася з Григорієм Залізником. Вони переїхали в околицю коло Маршфілда в 1959 році, де вони фармували. Крім фармування Анна працювала в пральні Шпиталю Сейнт Джозефа і пішла на пенсію після 30 років праці. Після смерті чоловіка Анна жила в

Анна була членкою Української Православної Церкви Св. Катерини в Сейнт Полі, Міннесота. Вона приїжджала на Служби Божі до церкви, аж поки її здоров'я значно погіршилось. Анна була дуже гордою своїм українським походженням. Вона цікавилась садівництвом, квітами, та варінням їжі. Вона також любила грати в біngo коли вона жила в Ангелус Общині для Пенсіонерів, працівники якої зробилися її справжніми друзями.

Анну будуть пам'ятати як цікаву розповідачку про її життя в Україні і як вона пережила Другу Світову Війну. Анна була чудовою, розумною жінкою, яку будуть пам'ятати за її куховарство, поезії та її безкорисність по відношенню до інших. Вона особливо любила своїх внуків та свою правнучку Бріанну.

Анна залишає трьох дітей: Ігор в Чикаго, Іл., Олег (др. Леа) а Чілі, та Мері (чол. Том) в Грантон, Віск.; та сім внуків: Кевін, Андрій, Бен (др. Аманда), Стів, Вілл, Скат та Крейг; та її правнучку Бріанну.

Померли раніше: її батьки, чоловік Григорій, та донечка немовля.

Родина висловлює щиросердечну вдячність Міністрі Гом Кер Госпіс (Ministry Home Health Care Hospice); Гаус оф Дав (House of Dove); та працівникам Ангелус Общини для Пенсіонерів (Angelus Retirement Community), які з любов'ю доглядали Анну під час її хвороби.

Посмертні пожертви можуть бути надіслані до: Ministry Home Care Hospice, 300 W. Upham St. #200, Marshfield, WI or House of the Dove, 613 Western Ave., Marshfield, WI 54449.

Marshfield News Herald – May 14, 2007

ГРИГОРІЙ ЗАЛІЗНЯК помер 14 січня 2006 року. Йому було 93 роки.

GREGORY ZALIZNIAK passed away on January 14, 2006. He was 93 years old.

*Григорій та Анна Залізники в Церкві Св. Катерини.
Gregory and Anna Zalizniak at St. Katherine Church.*

KATHERINE ZASLAVETZ

November 17, 1912 – October 18, 1998

On Sunday, October 18, 1998, Katherine Zaslavetz died peacefully at age 85. Anderson Funeral Home was filled with her loving family, parishioners, and friends, who came to say "good bye" to Katherine during the "panachyda" (memorial service). Funeral took place the next day, starting with a church service, with the internment at the Forest Lawn Cemetery, followed by a memorial lunch at the Parish Hall of St. Katherine Ukrainian Orthodox Church in Arden Hills, MN.

Her grieving family - three daughters, Neonilla, Vera, and Val, as well as her grandchildren and great-grandchildren, with their families will miss her dearly and will remember her forever. Parishioners will also remember Katherine for her kind, loving nature, while she was working together with them on various church projects.

The church was always Katherine Zaslavetz's lifeline in the rapidly changing world. Every Sunday she was at Saints Volodymyr and Olga Ukrainian Orthodox Church in St. Paul. There in God's house Katherine Zaslavetz came to light her candles, say her prayers and kiss the icons.

The Church was where she came to pray, to socialize and hear sermons in her native Ukrainian language. She enjoyed working with other women of the Church's Sisterhood. For several years she was elected as the President of the Sisterhood.

And it was at the Church, more than two decades ago, that tragedy struck. At 62, Katherine stood in the church kitchen helping prepare a congregational dinner. Without warning, she collapsed. Katherine had suffered a stroke, the first of several. She was left silent, able to speak only with her eyes and sometimes with her tears. Partially paralyzed and confined to a wheelchair. To attend church services, she had to be carried 67 steps to the entrance of Saints Volodymyr and Olga Church on Portland Avenue and Victoria Street in St. Paul.

And this was a woman who did the cooking, cleaning and sewing to pay her family's way from Ukraine to America in 1949. Her daughters cried; her husband Andrij grieved. Sadly they recalled the joy she felt at coming to America. At first, they worked for a year in Minnesota's lake country resort. After a year, they sought city life and moved to St. Paul's East Side. They lived happily there, Katherine sewing for Star Garment, Andrij working as a baker and later in the industry. They bought their own house. The daughters grew up, married and had children.

"The family that prays together, stays together," is what Katherine always reminded her daughters Neonilla, Val and Vera. So her daughters did as their mother had wished praying that they would find a way to get Katherine easily into the church. The answer would come more than 20 years later, where amid tall trees and beautiful wetlands, the soaring copper domes of her namesake St. Katherine Ukrainian Orthodox Church rose into the sky. It was testimony to the love and faith of her daughters, Vera Tanasichuk, and her sister, Neonilla Maeser, whose generous gifts made the construction of a completely handicap-accessible St. Katherine Church a reality.

By the time the new Church was built, Katherine's health worsened and she was not able to visit the new Church. But when they saw their mother at the nursing home, the sisters always told her of the gift she inspired. Vera showed her pictures of the 4000-sq.-ft. church and cultural center. Neonilla offered progress reports, telling her about the new church that was named after her. With all their hearts they believed that their mother really understood the answer to their prayers.

**MAY GOD GRANT KATHERINE ZASLAVETZ REST WHERE THE JUST REPOSE.
VICHNAYA PAMYAT!
MEMORY ETERNAL!**

From "VOICE" #11, Sept.-Oct. 1998

КАТЕРИНА ЗАСЛАВЕЦЬ

17 листопада 1912 – 18 жовтня 1998

У неділю, 18-го жовтня 1998 року, відійшла у вічність Катерина Заславець. Вона прожила 85 років і померла спокійно в будинку для інвалідів, де вона перебувала вже довгий час. Приміщення Похоронного Заведення Андерсона в Сейнт Полі було заповнене її засмученою родиною, парафіянами, та друзями, які прийшли на поминальну панахиду, щоб назавжди попрощатися з Катериною Заславець. Після Служби Божої в Церкві Святої Катерини, її поховали наступного дня на Цвинтарі Форест Ловн в Сейнт Полі. Після похорону відбувся поминальний обід в Парафіяльній Залі Церкви Святої Катерини в Арден Гіллс, Міннесота.

Її родина – три доньки, Неоніла, Віра та Валентина, а також її внуки і правнуки, та ближча і дальша родина, в смутку прощалися з їхньою дорогою мамою, бабунею та прабабунею. Вони назавжди пам'ятатимуть її. Парафіяни, з якими Катерина Заславець часто працювала в церкві, також пам'ятатимуть її навіки, особливо за її приємну і люблячу вдачу.

Церква завжди була дуже важливою для Катерини Заславець, яка сполучала її з рештою світу, який так швидко мінявся на її очах. Кожної неділі вона була в Церкві Святих Володимира і Ольги в Сейнт Полі, Міннесота. В цей Храм Божий Катерина Заславець приходила щоб поставити свічки, помолитися, та поцілувати ікони. Церква була для неї тим місцем куди вона ходила молитись, спілкуватись з іншими українцями, та парафіянами, і слухати проповіді священників на її рідній мові. Вона любила працювати з іншими жінками в Церковному Сестрицтві. Декілька років вона була обрана на Голову Сестрицтва.

І більш ніж дві декади тому назад в цій же Церкві сталась трагедія. Коли їй було 62 роки, Катерина стояла в церковній кухні, де вона допомагала готувати парафіяльний обід. Раптом вона зомліла і упала на підлогу. У неї зробився удар – перший з декількох, який залишив її паралізованою. Через декілька років після цього першого удару, вона не могла більше говорити і комунікувалася тільки очима, а іноді сльозами. Частково паралізована, вона була прикута до інвалідного возика, і на Служби Божі їй треба було нести по 67 сходах до входу Церкви Святих Володимира і Ольги на Портленд Авеню та Вулиці Вікторії.

І це була та сама жінка, яка варила, прибирала та шила, щоб виплатити за переїзд її родини з України до Америки в 1949 році. Її доньки плакали, а чоловік її, Андрій, сумував за її долю. Вони зі смутком пригадували, як вона раділа, коли вони приїхали до Америки. Спочатку вони всі працювали один рік в Міннесотському резорті над озером. Пізніше родина переїхала до Сейнт Полу, де вони оселились в східній частині міста. Там вони гарно жили і були щасливі. Катерина працювала швачкою в Стар Гармент, а Андрій працював пекарем, а пізніше в індустрії. Вони придбали власну хату, доньки виростили, повиходили заміж. Народились внучки і внуки.

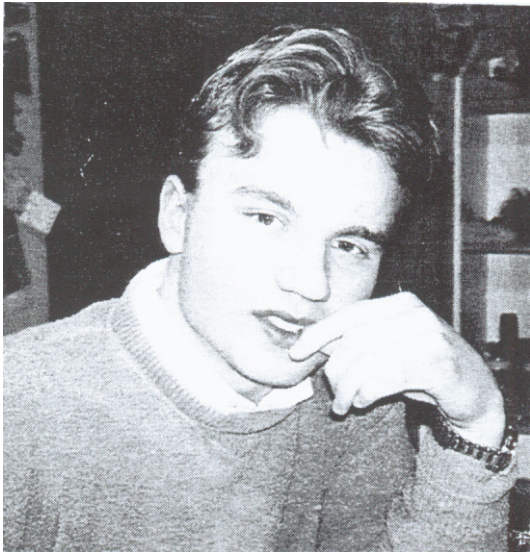
“Родина, яка молиться разом, лишається разом,” навчала Катерина своїх дочок Неонілу, Валентину, та Віру. Отже її дочки виконували бажання їхньої матері, молячись, щоб якось зробити так, щоб Катерині Заславець було легше добиратися до церкви. Але тільки двадцять років пізніше удалося їм здійснити цю мрію. Дерева та привабливі струмки води оточують високі, мідні куполи церкви, яка була збудована на ділянці землі, яку дві доньки – Віра та Неоніла - купили для побудови Української Православної Церкви Святої Катерини. Це було доказом любові і віри її дочок, Віри Танасійчук, та Неоніли Мейзер, бо завдяки їхньому щедрому дарункові на побудову церкви, була збудована Церква Святої Катерини, яка має повний доступ для інвалідних возиків.

Коли Церква була вже закінчена, здоров'я Катерини Заславець погіршало і їй не довелося, за життя, відвідати цю нову церкву, яка носить ім'я Святої Катерини, і яка була названа цим ім'ям на прохання дочок з пошани і любові до їхньої матері. Коли вони приходили відвідувати свою дорогу маму в домі для інвалідів, Віра та Неоніла показували їхній мамі Катерині картинки церкви та описували їй прогрес будови церкви. Від щирих сердець вони вірили, що їхня мама цілковито розуміла, що її і їхні молитви здійснились.

**НЕХАЙ БОГ ПОШЛЕ КАТЕРИНІ ЗАСЛАВЕЦЬ ВІЧНИЙ СПОКІЙ І
ОСЕЛИТЬ ЇЇ ДУШУ ТАМ ДЕ ВСІ ПРАВЕДНІ СПОЧИВАЮТЬ!
ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ!**

“ГОЛОС” № 11, вересень-жовтень 1998

Св. п. РОБЕРТ МИКОЛА ЖЕНЧУХ (1976 - 1996)

В суботу, дня 10-го серпня 1996 року, в трагічній автомобільній катастрофі у стейті Віскансін, увірвалося молоде життя студента Роберта Миколи Женчуха, сина прот. о. Стефана та Катерини Женчуків.

Прийняла я цю трагічну вістку з мішаним почуттям - поперше тому, що з болю й жалю я хотіла кричати наголос, "Ні, це неправда!", але коли реальність перейняла душу, з вірою в серці я передала все в руки Господа, який казав: "Хто вірить у мене, той ніколи не помре!"

Роберт Микола вродився 15-го лютого 1976 року в Кошицях, Чехословаччина. Чотири-річним хлопчиком прибув з батьками і сестрою до Америки, де його батько став священиком спочатку в Міннеаполісі, Міннесота, пізніше в Чікаго, де прожив біля 10 років. Коли родина знову переїхала в Міннесоту, Роберт Микола вступив у середню школу в Маундс В'ю (Mounds View High School) і закінчив її з успіхом в 1995 році.

Він був всього 20-ти річним, як Господь покликав його до себе. Я знала його недовгий час, але пізнавши його, я побачила, що він був примірним сином своїх батьків, був їм відданим і виявляв це завжди до них своєю любов'ю, респектом, добротою, уважністю і ніжністю.

Будучи студентом середньої школи, він любив грати в футбол (сокер) і теніс, при чому працював не повний час, не занедбуючи своїх студій. Він був членом Української Православної Ліги та американської організації для молоді (Teens Encounter Christ - TEC) і знаходив і час на харитативну роботу, пакуючи одягу та інші потрібні речі для висилки в Європу.

Але він був і типічним підлітком. Він був як той вітер - постійно в русі. Виростати в родині священика не було легко для нього. Він відчував, що був завжди на очах публіки, парафіян церкви і духовного світу. Відчував, що від нього чекається багато більше, ніж від інших підлітків його віку. Ніхто не буде вже знати, наскільки він бажав бути типічним підлітком, мати свою власну, порозкидану на свій спосіб кімнату, розвішувати приятелів - його шкільні товариші, люди з фірм, де він працював, знайомі родини. Заля була заповнена дешенту присутніми, а ті, що не вміщалися, стояли в бічних приміщеннях та надворі. Злучений хор наших трьох православних церков під диригентурою п-і Кіри Цариградської заповняв залю своїм прекрасним співом і його ніжні тони глибоко зворушували наші душі.

Після відправи прощали Покійного українською та англійськими мовами Єпископ Паїсій та о. Коніаріс; від мирян прощали і згадували його теплими словами пані Кіра Цариградська та Марія Андрущак-Сімон.

В наступний день, перевезено тіло Покійного до Бавнд Бруку, Н.Дж., де в Церкві-Пам'ятнику Св Андрія в суботу 17-го серпня Блаженніший Митрополит Константин разом з Високопреосвященним Архiepіскопом Антонієм очолили похорони при участі численного духовенства, після чого відправили його на місце вічного спочинку недалеко Церкви-Пам'ятника.

Присутніх мирян було багато, між ними було й духовенство з різних парафій, та члени парафії Св. Андрія у Вашингтоні, які прибули на похорон автобусом.

Після похоронних відправ, Сестрицтво Церкви Св. Андрія запросило всіх присутніх на поминальний обід, який вони приготували.

НЕХАЙ БОГ ПОШЛЕ РОБЕРТУ МИКОЛІ ВІЧНИЙ СПОКІЙ ТАМ ДЕ ВСІ ПРАВЕДНИКИ СПОЧИВАЮТЬ.

Марія Андрущак-Сімон

19 серпня 1996 р.

З англійської мови переклала Зірка Ґренджа-Донська.

IN BLESSED MEMORY ROBERT NICHOLAS ZENCUCH (1976 - 1996)

On Saturday, August 10, 1996 a tragic car accident in Wisconsin claimed the life of Robert Nicholas Zencuch, age 20, son of Very Rev. Stefan and Dr. Katarina Zencuch, brother of sister Jane.

When I received this heart-wrenching news, my mind whirled with mixed emotions and disbelief. I wanted to shout, "It is not so", and then numb reality set in, and I turned to God in prayer for the soul of Robert Nicholas and for the grieving family for strength to bear this burden. I remembered the words of Jesus, "I am the Resurrection and the Life. Whoever believes in Me will LIVE even in death—and shall NEVER DIE!" Somehow these words brought some measure of comfort.

Robert Nicholas was born in Kosice, Czecho-slovakia. He was only four years old when he arrived with his parents and sister in America. Father Zencuch's first parish was in Minneapolis, MN and later in Chicago where the family resided for ten years. When the family arrived in Minnesota for the second time in 1992, Robert Nicholas attended Mounds View High School and graduated in 1995.

He was only 20 years of age when the Lord called him home. I knew him only a relatively short time, but one couldn't help but immediately fall in love with him. He truly was a model son—he had great devotion to his family—he was loving, respectful, kind, thoughtful, polite. He had an enchanting smile, was a warm and friendly person, and he cared about others.

While in high school he studied hard, enjoyed playing soccer and tennis and being with friends, worked part-time jobs, and still found time to give to charitable works by helping to pack boxes of clothing and sorely needed items destined to help the needy in Europe. He was a member of the Ukrainian Orthodox League and also of a Christian organization for teens (Teens encounter Christ) TEC. Being a typical teenager, like the whirlwind he was constantly on the go with his friends when he wasn't working at his part-time jobs.

Growing up for Robert Nicholas had to be a struggle. Being the son of a priest, much was expected of him by the public, parishioners, the ecclesiastical world, living under constant scrutiny. None of us will ever know his earnest desire to be a typical teenager without condemnation, to have that messy disaster area called his own room with favorite posters and memorabilia strewn about, to comb his hair in the latest fashion, to have friends in and play loud music...(we all lived through this with our own children). I do know one thing—he had a sensitive heart and would never disgrace or hurt his parents, because he had great respect for them, his sister Jane, and life's values—he just wanted to be Robert Nicholas—the average boy travelling the road of life full of adventure and discovery.

He shared with me one of his dreams—that he would complete his education and perhaps become a successful business man dealing in international commerce, because he was quite fluent in several foreign languages. He had his goals and dreams, good friends and was enjoying life to the utmost.

When the family arrived in Minnesota in July of 1992, it wasn't long before I was warmly greeted and adopted into their family as their "American grandma". Since my own immediate family lives in Seattle, and we could not be together at holidays and other special times, I was graciously welcomed into their home as part of the family to share happy holidays. Robert Nicholas was always present, appropriately and handsomely dressed, always the gentleman, seating me at the family table while assisting his mother in her preparations. I marveled at his good manners, his warmth and friendliness, always being greeted with a big hug. He surprised me one evening with a visit and a bouquet of flowers in hand when I was ill. One could easily see that his thoughtfulness was part of the family values instilled in him by his father and mother as he was growing up.

We parents give our children roots to grow—and then we must give them wings to fly. And so Robert Nicholas was given roots by his loving parents, and then the time came for him to fly. When his parents transferred to Silver Spring, MD, Robert Nicholas stayed in Minnesota working and attending the University of Minnesota.

HE WAS A DEVOUT Orthodox Christian. For many years he faithfully served at the altar, assisting his father during church services with dignity and reverence. When his parents left for their new assignment, Robert Nicholas regularly attended St. George Ukrainian Orthodox Church, just a few blocks from his rooming house, where he would also serve and assist the Priest at the altar. He believed deeply even though it's not easy in this day and age for a young adult to openly manifest love for Christ and God. This past Easter season, he and I attended Holy Friday service together. He was as moved as I was as we witnessed the intense drama of Christ's crucifixion unfolding before our eyes. Like others around us, we were moved to tears as we relived Christ's agony and His burial—but as we left church, we each were silently comforted in the belief that there was joy to follow in His Resurrection, which is promised to us all when we are called to our Heavenly dwelling.

Robert Nicholas is now in the loving arms of our Lord. Although his life on this earth was relatively short, we thank God for having given him to his parents and all of us whose lives he touched. We celebrate his life with good memories. He shall remain forever in our hearts and we are comforted in the belief that in death—life is changed, but not ended! It's only a new beginning! He will be dearly missed.

On Wednesday evening, August 14, 1996 we bid our farewells to Robert Nicholas at the Kozlak-Radulovich Funeral Home in Minneapolis. Officiating at the panachyda was His Grace Bishop Paisij, spiritual fathers from the three Ukrainian Orthodox Churches of the Twin Cities along with guest clergy: Rev. Fr. Anthony Coniaris of St. Mary's Greek Orthodox Church and Rev. Fr. Michael Stelmach of St. Constantine Ukrainian Catholic Church. Many of Robert's friends came to pay their last respects—school friends, co-workers from places he had worked, parishioners from all the churches, friends of the family, out of town guests and one of Fr. Zencuch's professors from the Minnesota Consortium of Theological Schools of the University of St. Thomas. The attendance was so great many had to stand in the adjoining room and hallway. The combined choir of the three Ukrainian Churches under the direction of Mrs. Kira Tsarehradsky very beautifully and movingly sang the responses. Eulogies were presented in both languages. His Grace Bishop Paisij and Very Rev. Fr. Coniaris sermonized on the real meaning of death and resurrection; Kira Tsarehradsky and Mary Siemon celebrated Robert's life with praise and personal memories.

The following day, the remains were shipped to South Bound Brook, where on Saturday, August 17, 1996 the funeral service took place in the Memorial Church of St. Andrew. Officiating were His Beatitude Metropolitan Constantine together with His Eminence Archbishop Antony and many attending clergy. The deceased was laid in eternal rest in the Memorial Church cemetery. Many people present came from neighboring parishes along with their clergy as did parishioners from St. Andrew Cathedral of Silver Spring, MD who traveled by bus to attend the service. Following the burial service, the sisterhood of the Memorial Church of St. Andrew hosted a memorial dinner for the family and mourners.

MAY GOD GRANT ROBERT NICHOLAS ZENCUCH REST WHERE THE JUST REPOSE. VICHNAYA PAMYAT! MEMORY ETERNAL!

*Mary K. Andruschak-Siemon
August 19, 1996*

Кожного року, тиждень після Пасхи, на Фомину Неділю, священик та парафіяни відвідують могилки парафіян, які відійшли у вічність. Священик читає молитви коло могилок, а люди співають «Христос Воскрес із мервих...» Вище подане фото такого православного обряду— Отець Петро Сівко та ближні відвідали могилки на Форест Ловн Цвинтарі 3 травня 2009 року.

Each year, one week after Easter, on St. Thomas' Sunday, pastor and parishioners visit the graves of parishioners, who passed away into eternity. The priest says a prayer by each grave, while the people sing: "Christ is risen from the dead..." Above photo is of one of such Orthodox traditional visits by Father Peter Siwko, parishioners and friends at the Forest Lawn Cemetery in St. Paul, Minnesota, on May 3, 2009.

CHAPTER V

APPENDIX

UKRAINIAN CULTURAL AND EDUCATIONAL CENTER

TABLE OF CONTENTS

РОЗДІЛ V

ДОДАТКИ

УКРАЇНСЬКИЙ КУЛЬТУРНО-ОСВІТНІЙ ЦЕНТР

ЗМІСТ

LIST OF CLERGY

**SAINTS VOLODYMYR AND OLGA UKRAINIAN ORTHODOX CHURCH
SAINT PAUL, MINNESOTA**

and

**ST. KATHERINE UKRAINIAN ORTHODOX CHURCH
ARDEN HILLS, MINNESOTA**

СПИСОК СВЯЩЕНИКІВ

**УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ СВЯТИХ ВОЛОДИМИРА І
ОЛЬГИ В СЕЙНТ ПОЛІ, МІННЕСОТА**

та

**УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ СВЯТОЇ КАТЕРИНИ
В АРДЕН ГІЛЛС, МІННЕСОТА**

PRIESTS and PANI MATKAS NAMES IN ENGLISH	СВЯЩЕНИКИ та ПАНІМАТКИ ПРИЗВИЩА В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ
Very Rev. Ananij Miroshchenko Panimatka Olga Miroshchenko	Отець Протоієрей Ананій Мірощенко Паніматка Ольга Мірощенко
Very Rev. Wasyl Umanec Panimatka Oksana Umanec	Отець Протоієрей Василь Уманець Паніматка Оксана Уманець
Very Rev. Father Butkiv Panimatka Butkiv	Отець Бутків Паніматка Бутків
Protodeacon Nicholas Poliszczuk	Отець Протодиякон Микола Поліщук
Very Rev. Fedot Shpachenko	Отець Проторієрей Федот Шпаченко
Very Rev. Yuriy Krasevych Panimatka Zina Krasevych	Отець Протоієрей Юрій Красевич Паніматка Зіна Красевич
Protopresbyter Michael Kudanovych Panimatka Halyna Kudanovych	Протопресвітер Михайло Куданович Паніматка Галина Куданович
Protopresbyter Nicholas Metulynsky Panimatka Margarita Metulynsky	Протопресвітер Микола Метулинський Паніматка Маргарита Метулинська
Protodeacon Sviatoslav Nowytski Panimatka Nadia Nowytski	Отець Протодиякон Святослав Новицький Паніматка Надя Новицька
Very Rev. Stefan Zencuch Panimatka Katarina Zencuch	Отець Протоієрей Стефан Женчух Паніматка Катерина Женчух
Archpriest Prot. Hryhorij Podhurec Panimatka Helen Podhurec	Митр. Отець Прот. Григорій Подгурець Паніматка Галина Подгурець
Very Rev. Peter Siwko Panimatka Bohuslaw Siwko	Отець Протоієрей Петро Сівко Паніматка Богуслава Сівко

ПРЕЗИДЕНТИ ПАРАФІЯЛЬНОЇ УПРАВИ

ЦЕРКВИ СВЯТИХ ВОЛОДИМИРА І ОЛЬГИ

та

ЦЕРКВИ СВЯТОЇ КАТЕРИНИ

PARISH COUNCIL PRESIDENTS

of

SAINTS VOLODYMYR AND OLGA CHURCH

and

ST. KATHERINE CHURCH

На протязі 60-ти років в Парафії Святих Володимира і Ольги в Сейнт Полі, та в переіменованій Парафії Святої Катерини в Арден Гіллс, МН, було 17 осіб, які були головами Парафіяльної Управи:

There were 17 people who served as Parish Council Presidents during the past 60 years at Saints Volodymyr and Olga Parish in St. Paul, MN, and the renamed St. Katherine Parish in Arden Hills, MN:

1.	Проф. Михайло Михалевич	6 років	1.	Prof. Michael Mychalevych	6 years
2.	Степан Колотій	1 рік	2.	Stepan Kolotij	1 year
3.	Петро Байбак	1 рік	3.	Petro Baybak	1 year
4.	Микола Денисюк	1 рік	4.	Mykola Denysiuk	1 year
5.	Олександр Пачковський	2 роки	5.	Alexander Paczkowski	2 years
6.	Олександр Неприцький	7 років	6.	Alexander Niepritzky	7 years
7.	Василь Боднарчук	1 рік	7.	Vasyl Bodnarchuk	1 year
8.	Пилип Шайда	1 рік	8.	Philip Shayda	1 year
9.	Борис Неприцький	2 роки	9.	Boris Niepritzky	2 years
10.	Григорій Сложинський	4 роки	10.	Hryhorij Slozynski	4 year
11.	Микола Тютюнник	1 рік	11.	Mykola Tiutiunnyk	1 year
12.	Протодиякон Славко Новицький	3 роки	12.	Protodeacon Slavko Nowytski	3 years
13.	Михайло Ковалевський	6 років	13.	Michael Kovalevsky	6 years
14.	Іван Бугаєнко	9 років	14.	Ivan Buhajenko	9 years
15.	Олександр Хоревич (мол.)	2 роки	15.	Alex Chorewycz, Jr.	2 years
16.	Віра Танасійчук	3 роки	16.	Vera Tanasichuk	3 years
17.	Святослав Мірза	16+ років	17.	Sviatoslav Mirza	16+ yrs.

**ГОЛОВИ СЕСТРИЦТВА
ЦЕРКВИ СВЯТИХ ВОЛОДИМИРА І ОЛЬГИ
та
ЦЕРКВИ СВЯТОЇ КАТЕРИНИ**

**SISTERHOOD PRESIDENTS
SAINTS VOLODYMYR AND OLGA CHURCH
and
SAINT KATHERINE CHURCH**

1. Ольга Серафимович	Olga Serafynovych
2. Неоніла Головко	Neonila Holovko
3. Ніна Кубік	Nina Kubik
4. Соня Миронюк	Sonia Myroniuk
5. Ольга Ковалевська	Olga Kovalevsky
6. Ольга Остапчук	Olga Ostapchuk
7. Вера Самодін	Vera Samodin
8. Антоніна Хоревич	Antonina Chorewycz
9. Паніматка Зіна Красевич	Panimatka Zina Krasevych
10. Мотря Колотій	Motria Kolotij
11. Катерина Бугаєнко	Katherine Buhajenko
12. Паніматка Галина Подгурець	Panimatka Halyna Podhurec
13. Тамара Грот	Tamara Grott
14. Ніна Хоревич	Nina Chorewycz
15. Шерон Медяник	Sharon Medjanyk
16. Галина Гуща	Halyna Hushcha
17. Наталка Мачка	Natalie Maczka
18. Богданна Мачка	Bonnie Maczka
19. Алла Христич	Alla Khrystych

**ORIGINAL FOUNDERS OF SAINTS VOLODYMYR AND OLGA UKRAINIAN ORTHODOX CHURCH,
ST. PAUL, MINNESOTA**

**ПЕРШІ ОСНОВОПОЛОЖНИКИ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ
СВЯТИХ ВОЛОДИМИРА Й ОЛЬГИ, СЕЙНТ ПОЛ, МІННЕСОТА**

	Name in English Alphabetically	Прізвище та Ім'я по-українськи
1	Babij, Mychajlo	Бабій, Михайло
2	Bajbak, Petro & Anna	Байбак, Петро і Анна
3	Baraz, Mykola	Барац, Микола
4	Buhajenko, Ivan (John)	Бугаєнко, Іван
5	Bulchak, Ivan	Бульчак, Іван
6	Charytoniv, Ivan& Elizabetha	Харитонів, Іван і Єлисавета
7	Cherny, Fedir & Uliana (Julia)	Чорний, Федір і Ульяна
8	Chorewycz, Sr. Alexander & Antonina	Хоревич, Ст., Олександр і Антоніна
9	Dechnyc, Pavlo	Дехнич, Павло
10	Denysenko, Ivan	Денисенко, Іван
11	Gelecinsky, Alexandra	Ґелецінська, Олександра
12	Gelecinsky, George & Olga	Ґелецінський, Юрій і Ольга
13	Gelecinsky, Markel & Nina	Ґелецінський, Маркел і Ніна
14	Granovsky, Alexander & Irene	ГрановськийЄ Олександр і Ірина
15	Gregoret, Serge & Lubomyra	Ґреґорет, Сергій і Любомира
16	Hushcha, Michael	Гуща, Михайло
17	Kachmar, Peter & Katherine	Качмар, Петро і Катерина
18	Kolotij, Stepan & Motria	Колотій, Степан і Мотря
19	Kraft, Alexander & Milica	Крафт, ОлександрІ Міліца
20	Krysko, Petro	Крисько, Петро
21	Kubik, Ihor & Nina	Кубик, Ігор і Ніна
22	Malajchuk, Konstantyn	Малайчук, Константин
23	Micevych, Eugene & Nina	Міцевич, Євген і Ніна
24	Mirosh, Petro	Мірош, Петро
25	Moroz, Mykola & Helen	Мороз, Микола і Галина
26	Mychalewych, Mychailo & Nina	Михалевич, Михайло і Ніна
27	Myroniuk, Volodymyr & Eroteida	Миронюк, Володимир і Єротеїда
28	Olchivsky, Andrew & Elena	Ольхівський, Андрій і Єлена
29	Ostapchuk, Michael & Olga	Остапчук, Михайло і Ольга
30	Ostapchuk, Peter & Anastasia	Остапчук, Петро і Анастасія
31	Pavlos, Anton & Stephanie	Павлось, Антон і Стефанія
32	Petrenko, Paul (Pavlo) & Olga	Петренко, Павло і Ольга
33	Petrenko, Semen & Maria	Петренко, Семен і Марія
34	Petriv, Olexij	ПетрівЄ Олексій
35	Proch, Wasyl & Tatiana	Проць, Василь і Татьяна
36	Reznichenko, Dmytro	Резниченко, Дмитро
37	Riabokin, Thomas & Halyna	Рябокін, Хома і Галина
38	Sech (Sich), Michael & Mrs.	Сех (Січ), Михайло і пані
39	Semka, Fedir & Raisa	Семка, Федір і Раїса
40	Serafymovych, Wasyl & Olga	Серафимович, Василь і Ольга
41	Shayda, John	Шайда, Іван
42	Shayda, Philip	Шайда, Пилип
43	Sholucha, Ivan & Maria	Шолуха, Іван і Марія
44	Shtovchan, Fedir & Sophia	Штовхань, Федір і Софія
45	Sinowatny, Ivan & Helen	Зіноватний, Іван і Галина
46	Slozynsky, Hryhorij & Antonina	Сложинський, Григорій і Антоніна
47	Solovey, Dmytro & Maria	Соловей, Дмитро і Марія
48	Swystun, Nicholas & Olga	Свистун, Микола і Ольга
49	Tulinova, Eugenia	Тулінова, Євгенія
50	Turukalo, Semen & Valentina	Турукало, Семен і Валентина
51	Wojtiuk, Alexander	Войтюк, Олександр
52	Zaslavetz, Andrew & Katherine	Заславець, Андрій і Катерина

COMBINED LIST OF PARISHIONERS

SAINTS VOLODYMYR AND OLGA CHURCH

and

SAINT KATHERINE CHURCH

Page 1

LAST AND FIRST NAMES IN ENGLISH BY ALPHABET	LAST AND FIRST NAMES IN UKRAINIAN	LAST AND FIRST NAMES IN ENGLISH BY ALPHABET	LAST AND FIRST NAMES IN UKRAINIAN
Anaya, Joseph and Ludmila	Аная, Йосип і Людмила	Hushcha, Michael	Гуца, Михайло
Babij, Mychajlo	Бабій, Михайло	Hushcha, Victor	Гуца, Віктор
Bahmet, Victor and Wanda	Багмет, Віктор і Ванда	Ilievsky, Ivan and Tatiana	Ілієвський, Іван і Татяна
Bajbak, Petro and Anna	Байбак, Петро і Анна	Ilievsky, Olex and Liana	Ілієвський, Олекс і Ліана
Baraz, Mykola	Барац, Микола	Ilievsky, Natasha	Ілієвський, Наташа
Belgea, Frank	Белґеа, Френк	Jagannathan, Natalie	Яґаннатан, Наталка
Belmont, Valentina	Белмонт, Валентина	Jermihov, Nicholas and Christina	Ермігов, Ніколай і Христина
Billy, Yaroslav and Oksana	Білий, Ярослав і Оксана	Jmill, Daria	Джміль, Дарія
Bilous, Ivan	Білоус, Іван	Kachmar, Peter and Katherine	Качмар, Петро і Катерина
Bodnarchuk, Vasyl (Wally) and Helen	Боднарчук, Володимир і Галина	Kamlach, Ivan and Anna	Камлач, Іван і Анна
Bodnarchuk, Lucy	Боднарчук, Лусі	Kolotij, Stepan and Motria	Колотій, Степан і Мотря
Buhajenko, Ivan (John) and Katherine	Бугаєнко, Іван і Катерина	Korsun, Claudia and Roman	Корсунь, Клавдія і Роман
Buhajenko, Luke	Буйаєнко, Лука	Korsunsky, Yaroslav and Irma (Irene)	Корсунський, Ярослав і Ірма Ірина
Bulavitsky, Nina	Булавицька, Ніна	Kosin (Pavlov), Tamara	Косін, (Павлова) Тамара
Bulchak, Ivan	Бульчак, Іван	Kovalchuk, Serhiy & Antonina	Ковальчук, Сергій і Антоніна
Bryn, Andrew and Meroslaw	Бринь, Андрій і Мерослава	Kovalenko, Anthony	Коваленко, Антон
Bryn, Oksana	Бринь, Оксана	Kovalenko, Ivan and Efrosinia	Коваленко, Іван і Ефросинія
Charytoniv, Ivan and Elizabeth	Харитонів, Іван і Єлизавета	Kovalenko, Paul	Коваленко, Павло
Cherny, Fedir and Uliana (Julia)	Чорний, Федір і Ульяна	Kowalenko, Basil	Коваленко, Василь
Cherny, John and , Eugenia	Чорний, Іван і Євгенія (Женя)	Kovalevsky, Michael and Olga	Ковалевський, Михайло і Ольга
Chorewycz, Alexander Sr. and Antonina	Хоревич, Олександр, Ст. і Антоніна	Kraft, Alexander and Milica	Крафт, Олександр і Міліца
Chorewycz, Alexander Jr. and Mary	Хоревич, Олександр, Мо. і Мері	Kraft, Vadym and Nina	Крафт, Вадим і Ніна
Chorewycz, Alexander III and Jessica	Хоревич, Олександр III і Джессіка	Kropelnicki, Mary	Кропельницькі, Марія
Chorewycz, Iryna	Хоревич, Ірина	Kropelnicki, Louis and Cheryl	Кропельницькі, Луїс і Шерил
Chorewycz, Nina	Хоревич, Ніна	Krysko, Petro	Криско, Петро
Chyhryn, Ihnatij	Чигрин, Ігнатій	Kubik, Ihor and Nina	Кубік, Ігор і Ніна
Danilenko, Dmytro and Valentina	Даниленко, Дмитро і Валентина	Kurylko, Kornij and Nina	Курилко, Корній і Ніна
Danilenko, Michael and Renata	Даниленко, Михайло і Рената	Kusenko, Arsen and Lida	Кусенко, Арсен і Ліда
Danyluk, Anton and Anna	Данилюк, Антон і Анна	Kushneryk, Vasyl and Oksana	Кушнерик, Василь і Оксана
Dechnyc, Pavlo	Дехнич, Павло	Lewykyj, Luba	Левицька, Люба
Denysenko, Eugene and Olga	Денисенко, Євген і Ольга	Lindfors, Lubov	Ліндфорс, Любов
Denysenko, Ivan	Денисенко, Іван	Lutarevych, Anatoly and Anna	Лютаревич, Анатолій і Анна
Denysiuk-Hiks Vira	Денисюк-Гікс, Віра	Maeser, Dean and Neonilla	Мейзер, Дін і Неоніла
Denysiuk, Mykola and Iryna	Денисюк, Микола і Ірина	Makarenko, Victoria	Макаренко, Вікторія
Diasperov, Alexander and Rima	Діасперов, Олександр і Ріма	Makarenko, Sebastian and Olga	Макаренко, Севастіан і Ольга
Dorosh, Andrij	Дорош, Андрій	Malajchuk, Konstantyn	Малайчук, Константин
Dyka, Akexander (Shura)	Дикий, Олександр	Malarek, Mark and JoAnn	Маларек, Марк і Джоанн
Dyka, Iryna	Дика, Ірина	Medjanyk, John and Maria	Медяник, Іван і Марія
Eden, Olga	Еден, Ольга	Medjanyk Michael	Медяник, Михайло
Filonowich, Basil Sr. and Veronica	Філонович, Василь Ст. і Вероніка	Medjanyk, W.	Медяник, В.
Galenko, Borys	Галенко, Борис	Medjanyk, John W. and Sharon	Медяник, Іван В. і Шарон
Garber, Vasyl and Oksana (Anna)	Гарбер, Василь і Оксана (Анна)	Medjanyk, Tony	Медяник, Тоні
Gelecinsky, Markel and Nina	Геліцинський, Маркель і Ніна	Micevych, Eugene and Nina	Міцевич, Євген і Ніна
Gelecinsky, Alexandra	Геліцинський, Олександра	Micevych, Michael and Susan	Міцевич, Михайло і Сузан
Gintner, Alexander and Maria	Гінтнер, Олександр і Марія	Mirosh, Petro	Мірош, Петро
Gintner, Ivan	Гінтнер, Іван	Mirza, Michael and Maria	Мірза, Михайло і Марія
Gordienko, Michael and Alla	Гордієнко, Михайло і Ала	Mirza, Sviatoslav and Lydia	Мірза, Святослав і Лідія
Gregoret, Serhij and Lubomyra	Ґреґорет, Сергій і Любомира	Mohyla, Natalia	Могила, Наталка
Gregoret, Oleh and Maria (Maya)	Ґреґорет, Олег і Марія (Майя)	Morhun, Wasil and Barbara	Моргун, Василь і Варвара
Grinwaldt, Boris and Milena	Ґрінвальдт, Борис і Мілена	Morhun, Konstantin	Моргун, Константин
Grott, Avreljo and Tamara	Ґротт, Авреліо і Тамара	Moroz, George and Joe Maria	Мороз, Юрій і Джої Марія
Havryliv, Lukia	Гаврилів, Лука	Morris, Robert	Морріс, Роберт
Havryliw, Mykola	Гаврилів, Микола	Mychaliwch, Mychailo and Nina	Михалевич, Михайло і Ніна
Hemsworth, Terry and Oksana	Гемсворт, Террі і Оксана	Mychalewycz, Evdokia	Михалевич, Євдокія
Hlynko, Mykola and Anastasia	Глинько, Микола і Анастасія	Mykas, Anastasia	Микас, Анастасія
Holovko, Olexei and Neonila	Головко, Олексій і Неоніла	Mykytenko, Alexander and Mrs. &	Микитенко, Олександр і пані
Humeniuk, Leonid and Mrs. Antonina	Гуменюк, Леонід і Антоніна	Myroniuk, Borys and Sonia	Миронюк, Борис і Софія
Hupalo, Alexander and Maria	Гупало, Алекс і Марія	Myroniuk, Halyna	Миронюк, Галина
Hupalo, Ivan V. and Kateryna	Гупало, Іван і Катерина	Myroniuk, Victor and Cyndy	Миронюк, Віктор і Синді
Hupalo, Ivan S.	Гупало, Іван Степанович	Myroniuk, Volodymyr and Eroteida	Миронюк, Володимир і Єротеїда
Hupalo, Gregor	Гупало, Ґреґор	Niepritzky, Alexander and Maria	Неприцький, Олександр і Марія
Hupalo, Michael and Antonina	Гупало, Михайло і Антоніна	Niepritzky, Anatoli (Tony)	Неприцький, Анатолій
Hupalo, Vasyl and Evdokia	Гупало, Василь і Євдокія	Niepritzky, Boris and Tamara	Неприцький, Борис і Тамара
Hushcha, Alexander & Halyna (Anna)	Гуца, Олександр і Галина	Nowytski, Sviatoslav and Nadia	Новицький, Славко і Надія
Hushcha, Fedir and Anna	Гуца, Федірі Анна	Och, Michael and Zina (Cherna)	Ох, Михайло і Зіна (Чорна)

COMBINED LIST OF PARISHIONERS

SAINTS VOLODYMYR AND OLGA CHURCH

and

SAINT KATHERINE CHURCH

Page 2

LAST AND FIRST NAMES IN ENGLISH BY ALPHABET	LAST AND FIRST NAMES IN UKRAINIAN	LAST AND FIRST NAMES IN ENGLISH BY ALPHABET	LAST AND FIRST NAMES IN UKRAINIAN
Olchivsky, George and Elena	Ольхівський, Юрій і Елена	Siemon, Mary	Сімон, Мері
Olchivsky, George	Ольхівський, Юрій	Sinowatny, Ivan and Helen	Зіноватний, Іван і Галина
Olejnikow, Ihnat and Evfrosinia	Олейніков, Ігнат і Евфросиня	Shebiakina, Olga	Шебіакіна, Ольга
Oleksandrovich, Ivan	Олександрович, Іван	Slozynsky, Hryhorij and Antonina	Сложинський, Григорій, Антоніна
Olishkevich, George and Luba	Олішкевич, Григорій і Люба	Snylyk, Mona	Снилик, Мона
Ostapchuk, Peter and Anastasia	Остапчук, Петро і Анастасія	Solovey, Dmytro and Maria	Соловей, Дмитро і Марія
Ostapchuk, Michael and Olga	Остапчук, Михайло і Ольга	Stasiuk, Philip and Olga	Стасюк, Пилип і Ольга
Paczkowski, Alexander and Neonilla	Пачковський, Олександр і Неоніла	Shtowchan, Theodore and Sophia	Штовхан, Федір і Софія
Pavlos, Anton and Stephanie	Павлос, Антон і Степанія	Swystun, Nicholas and Olga	Свистун, Микола і Ольга
Pavlov, Ivan and Maria	Павлов, Іван і Марія	Sydorenko, John and Yaroslava (Yassa)	Сидоренко, Іван і Ярослава Яся
Pavlov, Vladimir and Svitlana	Павлов, Владімір і Світлана	Tanasichuk, Murray and Vera	Танасійчук, Митро і Вера
Pavlov, Olexij	Павлов, Олексій	Tanasichuk, Kristina	Танасічук, Крістіна
Pavlov, Natasha	Павлов, Наташа	Tkachenko, Katherine	Ткаченко, Катерина
Petrenko, Paul (Pavlo) and Olga	Петренко, Павло і Ольга	Tovstopiat, Michael and Maria	Товстоп'ят, Михайло і Марія
Petrenko, Semen	Петренко, Семен	Tulinova, Evhenia	Тулінова, Євгенія
Petriv, Olexij	Петрів, Олексій	Tumachok, Daniel	Тумачок, Данило
Petruchok, Ivan	Петручок, Іван	Turchmanovych, Natalia	Турчманович, Наталія
Polishchuk, Mykola	Поліщук, Микола	Turukalo, Semen and Valentina	Турукало, Семен і Валентина
Poryckyj, Oleksij and Oksana	Порицький, Олексій і Оксана	Tutunnyk, Mykola and Zoya	Тютюнник, Микола і Зоя
Pratchenko-Person, Katherine	Пратченко-Персон, Катерина	Umerow, Mr. and Umerow, Irina	Умеров (пан) і Ірина
Proch, Wasył and Tatiana	Проць, Василь і Татіана	Umerow, Maria	Умеров, Марія
Prokopov, Theodor(Fedir) & Tatiana	Прокопов, Федір і Тат'яна	VanRavenhorst, Galina	ВанРавенгорст, Галіна
Pysarsky, Eugene and Stephanie	Писарський, Євген і Стефанія	Wojtiuk, Alexander	Войтюк, Олександр
Pysarsky, George	Писарський, Юрій	Worobel, Olga	Воробель, Ольга
Raasch, Volodymyr	Рааш, Володимир	Wowk, Wolodymyr and Maria	Вовк, Володимир і Марія
Rachko, Dymitrij and Taisa	Рачко, Дмитрій і Таїса	Wowk, Anna (Halyna)	Вовк, Анна
Rekucha, Gregorey and Daria	Рекуха, Григорій і Дарія	Wowk, Victor	Вовк, Віктор
Resnychenko, Dmytro	Резниченко, Дмитро	Wowk, Elizabeth	Вовк, Єлісавета (Еля)
Riabokin, Thomas and Halyna	Рябокін, Хома і Галина	Zalizniak, Gregory and Anna	Залізник, Григорій і Анна
Riabokin, Leonid and Tatiana (Wowk)	Рябокін, Леонід і Татіана (Вовк)	Zaluckyj, Alexander and Tamara	Залуцький, Олексі і Тамара
Riabokin, Lucia	Рябокін, Люся	Zaluckyj, Kristina	Залуцький, Христина
Rossinska, Vira	Росінська, Віра	Zaslavetz, Andrew and Katherine	Заславець, Андрій і Катерина
Ruban, Olga	Рубан, Ольга		
Rudavska, Zenovia	Рудавська, Зеновія		
Ryan, Timothy and Carla (Grott)	Раян, Тимофій і Карла (Гротт)		
Samodin, Mykola and Vera	Самодін, Микола і Віра		
Semka, Fedir and Raisa	Семка, Федір і Раїса		
Serafymovych, Wasył and Olga	Серафимович, Василь і Ольга		
Serafymovych, Rostyslav	Серафимович, Ростислав		
Shayda, Ivan and Maria	Шайда, Іван і Марія		
Shayda, Philip and Sophia	Шайда, Пилип і Софія		
Sheremeta, Yosyf and Tanya	Шеремета, Йосип і Таня		
Sholukha, Ivan and Maria	Шолуха, Іван і Марія		
Shtovkhan, Fedir and Sophia	Штовхань, Федір і Софія		
Sich (Sekh), Michael and Mrs.	Січ, Михайло і пані		
Sich (Sekh), Eugene	Січ, Євген		
Siems, E.	Сіемс, Е.		
Sitka, Gregory and Lili	Сітка, Григорій і Лілі		
Skvorchov, Yuriy	Скворцов, Юрій		

Ця Листа Парафіян складена з різних лист та даних які були знайдені в парафіяльних архівах. Якщо читачеві здається що щось не зовсім правильно, то Комітет по Складанню цієї Ювілейної Книги просить пробачення.

The above Combined List of Parishioners has been composed from various available information in the Church's archives. If any reader feels that there are some inaccuracies, the Anniversary Book Committee is kindly requesting the reader's forgiveness, tolerance and understanding.

Anniversary Book Committee, May 2011 – left to right: Alexander Hushcha, Maya Gregoret, Wanda Bahmet, Hlyna Myroniuk, Borys Myroniuk; absent – Philip Shayda, deceased – Michael Kovalevsky.

Члени Комітету Ювілейної Книги, травень 2011 р. Зліва направо: Александер Гуща, Майя Грегорет, Ванда Багмет, Галина Миронюк та Борис Миронюк; відсутній – Пилип Шайда; відійшову вічність – Михайло Ковалевський

ACKNOWLEDGEMENTS

In July of 2002 an Anniversary Book Committee has been formed. It consisted of the following parishioners: Wanda Bahmet, Maya Gregoret, Alexander Hushcha, Michael Kovalevsky, Borys Myroniuk, Halyna Myroniuk and Philip Shayda. I feel honored for being elected as the Chairwoman of this Anniversary Book Committee.

Most, if not all, articles in this Book are in both – Ukrainian and English languages. Members of this committee worked for many years on gathering the biographies of families who were parish members or friends of this church. All parishioners of the former Saints Volodymyr and Olga Ukrainian Orthodox Church in Saint Paul, Minnesota, and the new St. Katherine Ukrainian Orthodox Church (as the parish has been renamed in the new location), in Arden Hills, Minnesota, were contacted and approached many times asking everyone to submit their family biographies and/or stories of their lives as Ukrainian Americans in the Twin Cities. Many people have written and submitted excellent articles about their families and their articles are included in this book. The Anniversary Book Committee expresses its sincere gratitude to everyone who provided their family stories and photographs.

Members of the Anniversary Book Committee worked very hard for several years and created this book which includes historic articles of both parishes starting in 1950-ies when the large new wave of Ukrainian immigrants arrived in the Twin Cities, mostly after World War II as Displaced Persons, who were unable to return to Ukraine, as they would have been punished by the Soviet Union, arrested and exiled to prisons in Siberia and other concentration prison camps in other inhospitable regions of the Soviet Union, rather than being able to return to their homes in Ukraine.

This 60th Anniversary Book includes historic descriptions and many events which have taken place in both parishes' lives, as well as individual biographic descriptions submitted by many parishioners of both the Saints Volodymyr and Olga Ukrainian Orthodox Parish in Saint Paul, Minnesota (1950-1997), and the new church renamed Saint Katherine Ukrainian Orthodox Parish in Arden Hills, Minnesota, (1997-2011). All family stories submitted to the Anniversary Book Committee are included and will provide interesting and valuable information and memories to their children and grandchildren about their family origins.

As an example of the parishioners' work on behalf of the Church an old 1962 Annual Report (by the then President of the Parish Council Alexander Paczkowski) is included in this Book. It describes in detail the efforts of the parishioners to maintain the Church Building with their hard work and to supply the necessary finances for the upkeep of the church in its early days.

On behalf of the Anniversary Book Committee I would like to express my most sincere gratitude to all parishioners who provided information about their families.

The Anniversary Book Committee is also very grateful to the hierarchs of the Ukrainian Orthodox Church of the U.S.A. who sent their greetings, photographs and wishes of success in the future of St. Katherine Parish. Also many thanks to all former rectors of our church and especially to our current rector Very Rev. Peter Siwko for their greetings and congratulations on our parish's anniversary.

Many warm thanks to the following people who spent innumerable hours and helped with the translations of biographies and other articles for this Anniversary Book: Christina Jermihov, Lesia Lucyk, Halyna Myroniuk, Gail Voss, Matthew Odegard and Galina Ivchenko (Von Revenhorst).

I would also like to thank the individual members of the Anniversary Book Committee for many years of their personal involvement, participation and input into this Book:

My special gratitude goes to Maya Gregoret for co-editing with me most of the biographies and other articles which I collected and typed into the computer system, as well as for writing many articles about the activities at St. Katherine Parish. In particular my thanks go to Maya for her exceptional knowledge of the computer system, formatting all articles, photographs and other illustrations in this book. Publication of this Anniversary Book would not have been possible without Maya Gregoret's efforts and hard work.

Immense gratitude goes to Oleh Gregoret for taking many historical photographs of the activities of St. Katherine Church, which are used in this 60th Anniversary Book.

Many thanks to Alexander Hushcha for participating in the numerous editing readings of the articles and biographies in this Book.

Posthumously, I would like to express the Committee's thanks to Michael Kovalevsky, for writing the Foreword for this Book. He passed away in on May 15, 2005 - Memory Eternal...

On behalf of the Committee and parishioners I would like to express special thanks to Philip Shayda for meticulously gathering, collecting and providing to the Committee numerous historic materials and articles, in particular about Saints Volodymyr and Olga Church, as well as for writing dozens of articles, providing older historic photographs and publicity articles from many newspapers and magazines in the Twin Cities and elsewhere.

For many years the Anniversary Book Committee worked very hard on putting together this Book with the idea that our children and grandchildren will enjoy and will be interested in reading the articles which provide nostalgic and interesting information about the people who organized and supported with their hard work both the Saints Volodymyr and Olga Church and the St. Katherine Church and in particular their families' stories.

I would also like to take this opportunity and again acknowledge from myself my gratitude to the noble Zaslavetz sisters – Neonila Maeser and Vera Tanasichuk, along with their husbands - Dean Maeser and the late Dr. Murray Tanasichuk, for being the financial founders of the new St. Katherine Church.

I also wish to thank the architect, Oleh Gregoret, for donating his work as the designing architect of St. Katherine Church in the Ukrainian Baroque style, while at the same time taking into consideration the available funds and the beautiful, natural, park-like location.

The most important thing is that when we announced that the new church is ready to be built, we stated that if we build this Church we, Ukrainians, will achieve greater visibility of Ukrainian presence in the Minnesota. And indeed it happened, as, for example, two books about churches in Minnesota were published a couple of years ago – both of them include St. Katherine Ukrainian Orthodox Church.

Wanda BAHMET
Chairwoman of the Anniversary Book Committee

ПОДЯКА І ВИЗНАННЯ

У липні 2002 року зформувався Комітет Ювілейної Книги Парафії, до якого ввійшли наступні парафіяни: Ванда Багмет, Майя Грегорет, Александер Гуща, Михайло Ковалевський, Борис Миронюк, Галина Миронюк та Пилип Шайда. Я вдячна членам комітету за те що вони обрали мене головою Комітету.

Більшість матеріалу, за невеликим винятком, в цій Ювілейній Книзі є в обох мовах – англійській та українській. Члени комітету збирали декілька років біографії та описи життя родин парафіян та друзів цієї церкви. Члент Комітету зверталися декілька разів до всіх парафіян Церкви Святих Володимира і Ольги в Сейнт Полі, Міннесота, та до усіх парафіян та прихожан нової Церкви Святої Катерини, як ця парафія була офіційно переіменована коли збудували нову церкву в Арден Гіллс, Міннесота, і запрошували усіх подати біографічні описи їхніх родин, як українських американців Міст Близнят (Сейнт Пол і Міннеаполіс). Багато людей написали чудові, цікаві описи з життя своїх родин і всі ці описи є включені в Ювілейній Книзі. Комітет Ювілейної Книги Парафії висловлює щиру подяку усім хто написав і подав описи життя їхніх родин та сімейні фотографії.

Члени Комітету Ювілейної Книги ретельно працювали багато років і створили цю Книгу, в якій включені обидві парафії, починаючи з 1950-их років, коли велика кількість українських імгрантів прибула до Міст Близнят, більшістю після Другої Світової Війни, як т.зв. переміщені особи (DP), які не могли повернутися в Україну, бо там би їх покарала Советська Влада, заарештувала б їх, або заслала б їх в концентраційні табори в Сибірі або в інші місця з тяжким, суворим кліматом, де життя дуже трудне, радше ніж дозволити їм повернутися до місцевостей з яких вони походили в їхній батьківщині Україні.

Ця Ювілейна Книга 60-ої Роковини існування цієї парафії включає історичні описи багатьох подій, які відбувалися в житті обох парафій та особисті життєві біографічні описи парафіян обох церков – Української Православної Церкви Святих Володимира і Ольги в Сейнт Полі, Міннесота (1950-1997) та Української Православної Церкви в Арден Гіллс, Міннесота (1997-2011). Всі індивідуальні описи подані Комітетові Ювілейної Книги є надруковані в цій книзі і подають цікаві та цінні описи життя їхніх родин, які будуть цікавими їхнім дітям, внукам та правнуками їм буде цікаво взнати хто вони і звідки походять родини їхніх предків.

Як приклад праці парафіян в інтересах створення і утримання Церкви, в цій Ювілейній Книзі подається старий Парафіяльний Звіт 1962 Року (написаний Олександром Пачковським, який був Головою Парафії в тому році). Цей Звіт детально описує старання і працю парафіян, які вони вкладали для того щоб змогти фінансово утримувати церкву та всі церковні приміщення в початкових днях існування цієї парафії. Від імені Комітету Ювілейної Книги я висловлюю мою щиру вдячність усім парафіянам які подали описи свого життя.

Ювілейний Комітет висловлює щиру подяку усім ієрархам Української Православної Церкви в Сполучених Штатах Америки, які прислали нашій парафії поздоровлення, фотографії та побажання успіхів в майбутньому Парафії Св. Катерини. Велику подяку висловлюємо також усім бувшим настоятелям цієї церкви, а зокрема нашому теперішньому настоятелю отцеві прот. Петрові Сівкові, за їхні поздоровлення та привітання з нагоди 60-го ювілею існування цієї парафії.

Як Голова Ювілейного Комітету я висловлюю незліченні подяки наступним особам, які працювали багато годин і днів над перекладами біографій та інших статей поміщених в цій Ювілейній Книзі: Христині Єрмігов, Лесі Луцик, Галині Миронюк, Гейл Восс, Матвієві Одегард та Галіні Івченко (Вон Ревенгорст). Я також висловлюю щиру подяку індивідуальним членам Ювілейного Комітету за багаторічну участь та працю яку вони вклали в створення цієї Книги:

Моя особлива вдячність належить Майї (Марії) Грегорет за те що вона усі ці роки працювала зі мною над редагуванням усіх біографій та статей, які я збирала і вдрукувала в комп'ютерну систему цієї книги, а також за те що вона написала багато статей про різні події в Парафії Святої Катерини. Я особливо вдячна Майї Грегорет за її виняткове обізнання з комп'ютерною системою, формування усіх статей, фотографій та інших ілюстрацій в цій Книзі. Видання цієї Ювілейної Книги без праці і старань вкладених Майєю Грегорет було б зовсім неможливим.

Величезна подяка також Олегові Грегорету за всі ті незчисленні фотографії які він зробив з різних церковних подій в Парафії Св. Катерини, багато яких збагачують і надають цікавості цій Ювілейній Книзі присвяченій 60-ій роковині існування нашої парафії.

Також висловлюю подяку Олександрові Гущі за те що він брав участь в зачитанні та редагуванні багатьох статей в цій книзі.

Посмертно, я також висловлюю подяку Михайлові Ковалевському за написання Передмови до Ювілейної Книги. Він помер 15 травня 2005 року. ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ...

Від Комітету Ювілейної Книги та усіх парафіян я хочу висловити особливу подяку Пилипові Шайді за те що він так ретельно збирав, складав в своїх архівах і дав Комітетові численні історичні статті та інші матеріали, особливо з історії Церкви Святих Володимира і Ольги, як також за те що він написав багато статей розміщених в цій Книзі, за старі історичні фотографії і вирізки з різних газет і журналів про нашу церкву виданих в Сейнт Полі, Міннеаполісі та околицях, які він зберігав у своїх архівах.

Комітет Ювілейної Книги працював багато років над збиранням та писанням статей розміщених в цій книзі з тою ідеєю що нашим дітям, внукам та правнукам буде цікаво читати біографії та інші статті про людей які організували і підтримували своєю роботою Церкву Святих Володимира і Ольги а пізніше Церкву Святої Катерини, а особливо статті про своїх предків.

Я також хочу взяти цю нагоду і знову висловити мою власну вдячність двом сестрам з родини Заславець, а саме Неонілі Мейзер та Вірі Танасійчук, та їхнім чоловікам – Дінові Мейзеру і посмертно Докторові Дмитрові Танасійчуку, за те що вони своєю величезною фінансовою вкладкою зробилися фундаторами Української Православної Церкви Святої Катерини в Арден Гіллс, Міннесота.

Також я висловлюю щирю подяку Олегові Грегорету за те що він подарував свою величезну працю як архітект, який здизайнував Церкву Св. Катерини в стилі українського бароко, в той самий час враховуючи фінансові можливості на які наша церква могла розраховувати, та беручи до уваги чудову природню місцевість на якій ця церква мала будуватись.

Найголовніше є те, що коли ми вже були готові будувати нову церкву, в листі до парафіян та іншої української громади ми написали, що якщо ми, українці, збудуємо цю Церкву, ми підвищимо свою українську присутність у всьому штаті Міннесоти. Так і сталося - чому свідчать наприклад дві книжки про церкви в Міннесоті видані декілька років тому. Обидві книжки включають Українську Православну Церкву Святої Катерини!

Ванда БАГМЕТ
Голова Комітету Ювілейної Книги

*Владика Даниїл вітає Комітет Ювілейної Книги у Вербну Неділю, 17 квітня 2011 року. Зліва на право: Ванда Багмет, Олег Грегорет, Майя Грегорет, Настоятель Парафії о. прот. Петро Сівко, Владика Даниїл, Борис Миронюк, Олександр Гуща і Галина Миронюк.
His Grace Bishop Daniel greeting the Anniversary Book Committee on Palm Sunday, April 17, 2011. Left to right: Wanda Bahmet, Oleh Gregoret, Maya Gregoret, Parish Rector Very Rev. Peter Siwko, Bishop Daniel, Borys Myroniuk, Alexander Hushcha and Halyna Myroniuk.*

UKRAINIAN CULTURAL AND EDUCATIONAL CENTER

1600 West Highway 96
Arden Hills, Minnesota 55112

Maya M. Gregoret

Ukrainian Cultural and Educational Center in Arden Hills, MN, originally has been registered with the Minnesota's Secretary of State as a non-profit organization on May 16, 1996. In the beginning there have not been too many official activities, because the Center was planning to rent the space for its activities from the new St. Katherine Ukrainian Orthodox Church in Arden Hills, which has been under construction in 1995 through 1997. On August 3, 1997 the Church has been officially opened and consecrated.

Several individuals expressed their desire to become members of this Ukrainian Cultural and Educational Center and subsequently assumed the following titles: Oleh S. Gregoret, President; Halyna Myroniuk, Curator; Dr. Tatiana Riabokin, Program Director; with Nina Bulavitsky, Peter Ostroushko, Luba Perchyslyn, and Oksana Solovey - Members of the Advisory Board; Maya M. Gregoret volunteered to perform secretarial duties.

Most its activities of the Ukrainian Cultural and Educational Center gained momentum after September 19, 2002 – the official Grand Opening Banquet date of the Center.

Since then Ukrainian Cultural and Educational Center either sponsored or participated in more than 60 exhibits. Only several of the most notable ventures and exhibits are described here: arrangement and organization

*Постійна виставка української кераміки подарованої Оксаною Соловей.
Permanent Exhibit of Ukrainian folk ceramics given to the church
By Oksana Solovey.*

*Виставка Ікон та Ікон намальованих Деброю Корлюкою на гусячих та струсячих писанках.
An exhibit of Icons and Icons painted on goose and ostrich eggs
by Debra Korluka/*

of the permanent Ukrainian Ceramics Exhibit donated to the church by Oksana Solovey which were installed in the specially built-in niches with glass windows; creation of a Display Case of 120 Ukrainian Easter Eggs (Pysanky) donated by various people; in 2003 and 2004, eight Iconography Classes were held each year at the Parish Hall - about 20 students participated in the classes under the guidance of the local professional iconographer Debra Korluka.

Ukrainian Cultural and Educational Center, for several years, provided stipends for several youths who participated in Ukrainian Camps sponsored by the Ukrainian Diocesan Church School Program in Elmenton, PA;

On May 15, 2005 participants of a Scholarly Conference at the Immigration History Research Center of University of Minnesota visited the Ukrainian Cultural and Educational Center to meet the Ukrainian community of Minnesota. This event has been organized by Halyna Myroniuk, Sr. Assistant Curator of the Immigration History Research Center.

Cultural Center works on a low budget which consists mostly of relatively small donations. Oleh Gregoret, several times a year, was creating interesting and educational photo exhibits, which provided enjoyable displays

Фото виставка країнського художника графіка Якова Гніздовського.

Photo exhibit of Ukrainian graphic artist Jacques Hnizdovsky.

for Ukrainians of Minnesota and for the general public of the Twin Cities. He was creating these photo exhibits on the computer and displaying them on the walls of the wide, long hallway and lobby area which the Cultural Center is leasing from the church. Everyone enjoys these exhibits of photographs from Ukraine, such as architecture of Ukraine, and presentations of works of art created by renowned Ukrainian artists and local professional and amateur artists. Nina Bulavitsky was very helpful in creating these exhibits by providing books, photos and pictures from her extensive library.

Throughout the years, Ukrainian Cultural Center participated in many cultural activities in the Twin Cities. It presented to the local community photos from the annual Festivals of Nations in Minnesota, the Ukrainian Heritage Fall Festivals, photos of artistic quality taken by various local Ukrainians during their travels in the United States, the Annual Ukrainian Festivals held in Dauphen,

Canada, as well as educational photos of Ukrainian architecture, historic churches of Ukraine; Ukrainian dance groups, Ukrainian folk music instruments, Ukrainian embroidery, as well as photo exhibits of notable Ukrainian artists, such as paintings by Olexander Kaniuka (lived in Minneapolis); paintings by Orysia Sinitowich-Gorsky (from Winnipeg, Canada); Easter Egg and Icon Display by Debra Korluka (Iconographer from Stillwater, MN); philatelic exhibit of

З-заду, на стіні, фото виставка українського художника і скульптора Ліо Мола з Торонто, Канада. З-переду виставка різбярства та українського музичного інструменту бандури.

On the wall in the background - Photo exhibit of Ukrainian artist and sculptor Leo Mol (Toronto, Canada). In front - exhibit of Ukrainian musical instrument bandura and samples of Ukrainian wood carved art work.

Фото виставка українського художника і скульптора Ліо Мола (Леоніда Молодожанина) Торонто, Канада.

Photo exhibit of Ukrainian artist and sculptor Leo Mol (Leonid Molodozhanyan), Toronto, Canada.

Ukrainian postage stamps collected by Alexander Zaluckyj; paintings of various notable landscapes in Ukraine and other impressive and memorable areas of the world by the outstanding Ukrainian artist Kateryna Krychevsky-Rosandich (who now lives in California); paintings and photos of the renowned Ukrainian artist and sculptor Leo Mol (Leonid Molodozhanyan, Winnipeg, Canada); works of the famous Ukrainian graphic artist Jacques Hnizdovsky; paintings and ceramics by Oleh Deshitsu and Irina Prokorovych of Lviv, Ukraine; paintings by a great artist Vasil Brataniuk, of Ukrainian descent, who now lives in St. Petersburg, Russia; an outstanding photographer from Ukraine, Olenka Verezhovska, who now lives in Minnesota; exhibits of Ukrainian embroidery and woodcarvings; exhibit of the unique Ukrainian folk art called "Petrykivka" presented by Andrii Pikush from Ukraine and other artists from Ukraine; paintings of our own local artist Neonilla Paczkowski from St. Paul, as well as many other photo exhibits of Ukrainian festivals and presentations in St. Paul and Minneapolis.

All-in-all Ukrainian Cultural and Educational Center in Arden Hills, Minnesota, provides the local communities of St. Paul, Minneapolis, and surrounding areas with great cultural and informative presentations on Ukraine, her traditions and people.

УКРАЇНСЬКИЙ КУЛЬТУРНО-ОСВІТНІЙ ЦЕНТР

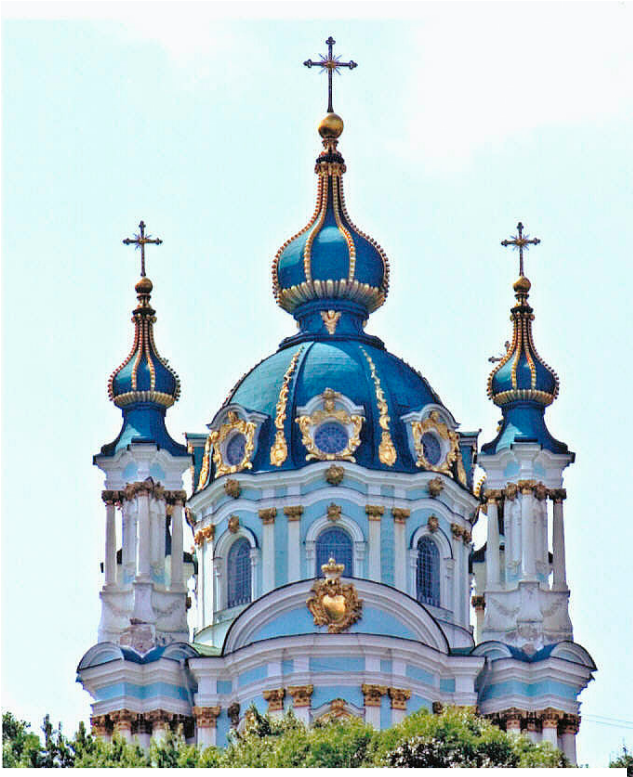
1600 West Highway 96
Arden Hills, Minnesota 55112

Майя М. Грегорет

Український Культурно-Освітній Центр в Арден Гіллс, Міннесота, був зареєстрований Секретарем Штату Міннесоти як неприбуткова організація 16 травня 1996 року. Декілька перших років Культурно-Освітній Центр не був дуже активний, бо приміщення яке планували винаймати від Церкви Святої Катерини в Арден Гіллс, Міннесота, було ще в стані побудови від 1995 до 1997 року. 3 серпня 1997 року Церква Святої Катерини була освячена і офіційно відкрита.

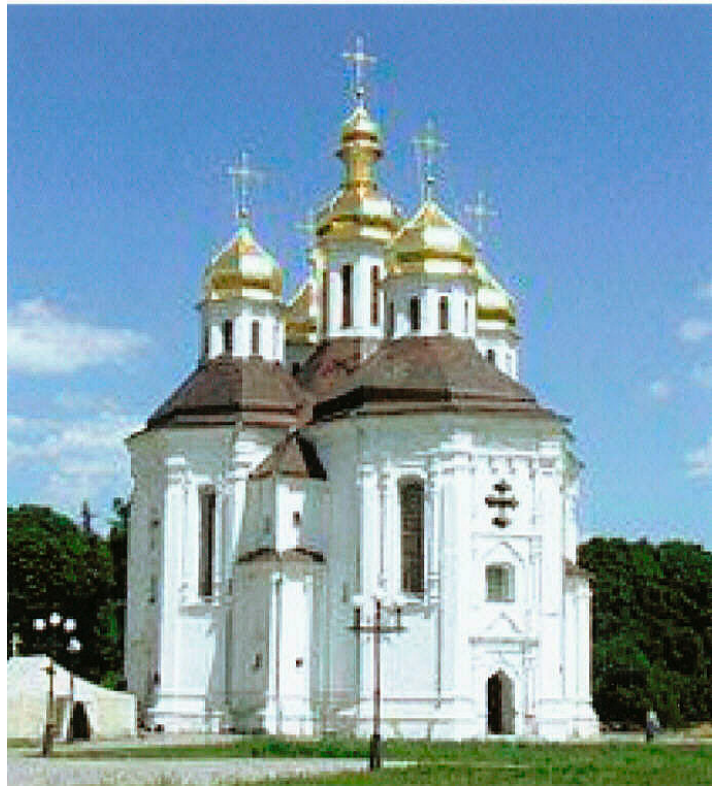
Деякі особи виявили бажання бути членами Українського Культурно-Освітнього Центру і пізніше на зборах зобов'язалися прийняти наступні посади: Олег С. Грегорет - президент; Галина Миرونюк – опікун; Др. Татьяна Рябокінь – директор програм; Ніна Булавицька, Петро Остроушко та Люба Перчишина – члени дорадчої колегії; Майя Грегорет взяла на себе обов'язки секретарки.

На початку Культурно-Освітній Центр не був дуже активним. Жвава праця почалася після 19 вересня 2002 року – коли Культурно-Освітній Центр влаштував офіційний Бенкет Відкриття Центру, на який була запрошена українська громада Міннесоти.

Собор Святого Андрія – Київ, Україна – приклад стилю архітектури «барокко».

Saint Andrew Cathedral in Kyiv, Ukraine – as an example of «baroque» style of architecture.

Українська Православна Церква Св. Катерини в Чернігові, Україна.

St. Katherine Ukrainian Orthodox Church in Chernihiv, Ukraine.

Від того часу Український Культурно-Освітній Центр спонсорував або організував понад 60 виставок та презентацій. Тільки декілька з них описані нижче: впорядкування та організування постійної виставки української кераміки, яку подарувала церкві Оксана Соловей – для цього були вбудовані в стіни спеціально зконструйовані шафи з шкляними дверями; створення виставки 120 українських писанок подарованих для цього багатьма людьми місцевої української громади; в 2003 та 2004 роках 8 вечірніх класів Іконографії провадилися кожного з цих років в парафіяльній залі Українським Культурно-Освітнім Центром. Приблизно 20 учнів (молодших і старших) брали участь кожного з цих років в цих викладах Іконографії під керівництвом Дебри Корлюки, Професійного Іконографа.

Декілька років Український Культурно-Освітній Центр спонсорував кошти таборування дітей в українських таборах в Ельментоні, Пеннсильванія, заснованих єпархіяльною літньою шкільною програмою.

15 травня 2005 року Дослідчий Центр Історії Іміграції при Університеті Мінесоти запросив учасників Наукової Конференції на зустріч з українською громадою Мінесоти в Українському Культурно-Освітньому Центрі в Арден Гіллс, Мінесота. Ця зустріч відбулася за стараннями Галини Миронюк, старшого асистента хоронителя Дослідного Центру Історії Іміграції.

Український Культурно-Освітній Центр має дуже скромний бюджет, який складається тільки з невеликих пожертв. Олег Грегорет декілька разів на рік створював фотографічні виставки, які давали велике задоволення і присклились українській громаді Мінесоти та гостям навколишньої громади побачити цікаві виставки про Україну. Олег Грегорет створював ці виставки на комп'ютері і виставляв серії фотографій на стінах широкого, світлого коридору, який веде з церкви до парафіяльної залі у вестибюлі парафіяльної залі. Глядачі з задоволенням розглядали фотографії української архітектури, фотографії картин відомих українських художників, як також і місцевих професійних художників та художників-аматорів. Ніна

Булавицька була ініціатором багатьох з цих художніх виставок і позичала з своєї бібліотеки історичні, художні та архітектурні книжки та фотографії.

Декілька минулих років, Український Культурно-Освітній Центр брав участь в різних подіях української громади Міст Близнят (Сейнт Пол та Мінеаполіс). Стіни коридору церкви є завжди прикрашені цікавими фотографіями, як наприклад, з Річних Фестивалів Націй в Сейнт Полі; з річних Фестивалів Української Спадщини в Мінеаполісі; фотографії місцевих аматорів фотографів з їхніх поїздок по Сполучених Штатах Америки; фотографії з Річних Українських Фестивалів в Дофені, Канада; виставки писанок та виставки ікон Дебри Корлюки; Філіателістичні виставки поштових марок України зібраних Олександром Залуцьким; фото-виставка картин української архітектури в стилі барокко; виставка фотографій цікавих, старих дерев'яних церков України; виставки картин, як наприклад талановитого місцевого художника Олександра Канюки; картини художниці Ориси Сінітович-Горської (з Вінніпегу, Канада); фото виставка картин красивдів України та інших пам'ятних місцевостей з усього світу знаменитої української художниці Катерини Кричевської-Росандіч (тепер живе в Каліфорнії); фото виставка картин та скульптур відомого скульптора та художника з України Ліо Мола (Леонід Молодожанин жив в Торонто, Канада); вражаючі праці українського художника графіка Якова Гніздовського; картини та кераміка Олега Дещиці та Ірини Прохорович зі Львова, Україна; картини видатного художника українського походження, Василя Братанюка, який тепер живе в Санкт Петербурзі, Росія; професійні художні фотографії Оленки Верезовської з України, яка тепер живе в Мінесоті; виставки української вишивки, дереворитів, музикальних інструментів та народних строїв; виставка унікальних картин Андрія Пікуша та інших художників з України, намальованих в українському народному стилі «Петриківка»; картини нашої місцевої художниці Неоніли Пачковської з Сейнт Полу, Мінесота; а також багато інших фото виставок українських співаків, танцюристів та музикантів на різних фестивалях та виставах в Сейнт Полі та Мінеаполісі.

На загал, можна сказати, що Український Культурно-Освітній Центр в Арден Гіллс, Мінесота, дає місцевій громаді Сейнт Полу, Мінеаполісу та навколишніх місцевостей цікаві, інформативні виставки і відомості про Україну, українські традиції та про звичаї і таланти її народу.

*Українська дерев'яна Церква, як приклад давньої української архітектури.
Ukrainian wooden church as an example of old Ukrainian architecture.*

Торонто, Канада); вражаючі праці українського художника графіка Якова Гніздовського; картини та кераміка Олега Дещиці та Ірини Прохорович зі Львова, Україна; картини видатного художника українського походження, Василя Братанюка, який тепер живе в Санкт Петербурзі, Росія; професійні художні фотографії

*«Півник» - Андрій Пікуш
Один з малюнків з виставки Андрія Пікуша з України в українському народному стилі «Петриківка».
"Rooster" by Andrii Pikush
One of the paintings from the Andrii Pikush (from Ukraine) exhibit in Ukrainian folk style "Petrykivka".*

CONTENTS

Page #

CHAPTER I

FOREWORD	i-ii
GREETINGS:	
Metropolitan Constantine	iii
Archbishop Antony.....	iv-v
Archbishop Vsevolod	vi-vii
Bishop Daniel	viii-ix
Very Rev. Peter Siwko	x-xi
Very Rev. Hryhorii Podhurec	xii-xiii
Very Rev. Stefan Zencuch	xiv
Protopresbyter Nicholas Metulynsky	xv
Protopresbyter Michael Kudanovych	xvi
Protopresbyter Vasyl Umanec	xvii-xviii
Protodeacon Sviatoslav Nowytski	xix
Philip Shayda	xx
LIST OF SAINTS VOLODYMYR AND OLGA CHURCH and SAINT KATHERINE CHURCH RECTORS	xxi
LIST OF SAINTS VOLODYMYR AND OLGA CHURCH and SAINT KATHERINE CHURCH PARISH COUNCIL PRESIDENTS	xxii

CHAPTER II

CHURCH HISTORY:

SAINTS VOLODYMYR AND OLGA CHURCH HISTORY 1948-1995

Orthodox Ukrainians Organizing Their Parish in St. Paul, MN 1948-1950	1-2
Saints Volodymyr and Olga Parish during 1951-1995	3-5
Refurbishing Saints Volodymyr and Olga Church	6
Original Founders of Saints Volodymyr and Olga Church in St. Paul, MN	7
Year 1957 is Historically Important for Eastern Orthodox Churches of Minnesota	8
Minnesota Governor Orville Freeman Proclamation of Recognition of the Eastern Orthodox Church – February 25, 1957	9
St. Paul City Mayor George Latimer Proclamation – 1979	10
Governor Albert H. Quie Proclamation - 1979 Recognizing January 22 as Ukraine's Independence Day.....	11
Example of an Annual Report -1963 by the Parish Council President Alexander Paczkowski	12-18
Saints Volodymyr and Olga Patron Saints Feast Day Celebrations – 1988	19-20
East Side's St. Stephan Congregation (Ukrainian Catholic) Shares Their Church With Saints Volodymyr and Olga Parish during the Construction of the New Church	21-22
Representatives of Three Ukrainian Orthodox Churches Unification Meetings ...	23
Fr. Stefan Zencuch and Panimatka Katarina are Greeted Upon Their Arrival ...	24
Parishioners Admiring Architectural Plans for the New Church	25
Church Services Held in Basement of the Priest's Home	25
Parishioners and Friends – 1996 Photo in the Library of the Parish House	26

SAINT KATHERINE CHURCH HISTORY (1995-2011)

Building the New Church of St. Katherine the Martyr	27-28
We Thank Thee, Our Lord (Groundbreaking)	29-30
St. Katherine Ukrainian Orthodox Church and Cultural Center	31-32
From the Architect (During Groundbreaking)	33-34
Building Site for the Church – Before and After Photos	35
Photos of the Construction Process	36-40
The Last Cupola	41
We've Done It!	42-46
Consecration Day	47-48
Photo of Parishioners and Friends on Consecration Day – August 3, 1997	49
Iconostasis – Saints Volodymyr and Olga Church and St. Katherine Church	50-53
Architect's Statement	54-55
Parishioners Meet Their New Rector Fr. Peter Siwko and Family – July 9, 1998 ..	56
Our Past	57-58
Annual General Membership Meeting of St. Katherine Parish – Year 2000	59
The Linden Tree	60

CHAPTER III

CHURCH AUXILIARIES:

Church Choirs – Saints Volodymyr and Olga Church and St. Katherine Church .	61-64
Cultural Center – Saints Volodymyr and Olga Church	65-68
Museum – Saints Volodymyr and Olga Church	69-70
Library - St. Katherine Parish	71
Gift Shop – St. Katherine Church.	72
Constitution of St. Katherine Church Submitted and Approved by the Consistory Of the U.O.C. of the U.S.A.	73
Dance Group at Saints Volodymyr and Olga Church	74
Pyrogie/Varenky Team	75
Sisterhood at Saints Volodymyr and Olga Church.	76
List of the Heads of Sisterhood – Saints Volodymyr and Olga Church and Saint Katherine Church	77
A Wreath of Thanks to Our Sisterhood.	78-81
Church Bulletins and Magazines	82-85

Parish School – Saints Volodymyr and Olge Church:

Parish School by Philip Shayda	86-88
Parish School by Neonilla Paczkowski.	89
Ukrainian School – Christmas Caroling by Carla Grott Ryan	89

Parish School – St. Katherine Church:

Ukrainian School at St. Katherine Parish by Wanda Bahmet	90-91
School for Our Children	92
Taras Shevchenko Program – 1998 by Maya Gregoret	93
Children Celebrate Saint Nicholas – 1998 by Neonilla Paczkowski	94-95
Children of Three Churches Commemorated Taras Shevchenko on March 16, 2003	95-96
St. Nicholas Visited the Children at St. Katherine in 2009 by Maya Gregoret	97-98

CHURCH EVENTS:

Events – Saints Volodymyr and Olga Church:

Patron Saints' Day – July 28, 1963 by Neonilla Paczkowski	99-100
Saints Volodymyr and Olga Church's Patron Saints' Feast Day – 1988 – by Philip Shayda.	101-102

Events – St. Katherine Church:

Pentecost Celebrations at St. Katherine Church – Year 2000	103-105
Neonilla Paczkowski's Benefit Art Exhibit – September 29, 1997.	106
Debra Korluka's Exhibit of Contemporary Iconography.	107
Andrij Pikush – Artist-Master of Folk Art of Ukraine Exhibit – August 1999	108
Hosting Leonid M. Kravchuk, President of Ukraine – 1997	109
Archbishop Vsevolod Elevates Fr. Peter Siwko to the Ranks of Very Reverend Father - December 10, 2000	110
Photo of Archbishop Vsevolod with Clergy, Altar Servers and Children – 2002	110
Festival of Nations – River Centre, St. Paul, MN – April 28, 2004	111-112
Fall Festival for the Benefit of the Seminarians in Ukraine of the Very Rev. Dr. Wolodymyr and Panimatka Halyna Lewytzkyj Foundation – October 12, 2008 ..	113-115
Easter Celebrations at St. Katherine Church – 2000, 2001, 2011	116
Bishop Daniel Visits St. Katherine Church on Patron Saint Day December 4-6, 2009	117-120

PUBLICITY:

Ukrainian Artistry to Be Displayed in St. Paul (St. Paul Pioneer Press – July 28, 1963	121-122
5 Historic Churches in the Area Cry Out for Major Renovation - One of Them – Saints Volodymyr and Olga Church (Star Tribune – October 30, 1989)	123
Unique Ukrainian Church Will Open in Fall (The Bulletin – October 5, 1994)	124
East Side Serves Congregation During Church Construction (East Side Globe by Tom Conlon)	125-126
Testament to Tenacious Faith (St. Paul Pioneer Press – December 24, 1995)	127-128
New Church Unites Ukrainians (East Side Globe)	129
Short on Cash but Long on Optimism, St. Katherine Struggles to Open (Star Tribune January 4, 1997)	130-132
Bills Keep Church's Doors Closed (St. Paul Pioneer Press – January 1997)	133
St. Katherine's Parish Overcomes Obstacles, Now Open for Services (Shoreview Press - August 12, 1997)	134-135
Dr. Alexander Granovsky – Beginning of a New Life (St. Paul Life 1966)	136-137
Respected Prof. Dr. Alexander Niepritzky-Granovsky – Poem by Philip Shayda	137
Tamara Pavlov – Easter Eggs (St. Paul Pioneer Press – April 5, 1968).	138
Needle Experts Ready (St. Paul Pioneer Press – August 21, 1956).	139
Carla Grott Welcomes Smorgasbord Guests (Highland Village – November 10, 1982) .	140
Ukrainian Update (Pioneer Press – October 26, 1996)	141-143
Ukrainian Eggs Dressed Up for Easter – Motria Kolotij (Pioneer Press – March 30, 1988)	144
Wannabe Filmmaker _ Michael Bodnarchek (Star Tribune – November 10, 1996)	145-146
“Ukrainian Born Ivan Ilievsky Paints Walls and Canvasses Too” (Uniscopes – Publication of United Hospital in St. Paul, MN – February 19, 1977)	147
“St. Paul YMCA Assists European DP Camp” (St. Paul Dispatch 1951)	148
Natasha Ilievsky and Tanya Anaya Create Easter Eggs (Grand Gazette – March 1985)	149
Halyna Myroniuk and Ludmila Ilievsky Painting Easter Eggs (St. Paul Dispatch – March 11, 1964)	150

Ukrainians of Minneapolis Carry on Their Traditions (Voice of America – October 12, 2005)	151-153
St. Katherine Church Photo in "Astronomy" Magazine – June 2000	154
St. Katherine Church Included in Two Books : "Churches of Minnesota" by Allan K. Lathrop – 2003, and "Churches of Minnesota" by the Minnesota Historical Society – 2006	155-156

CHAPTER IV

LIFE STORIES:

Bodnarchuk, Vasyl and Halyna and a Poem "For Jesus" by Lucy Bodnarchuk	157
Buhajenko, Katherine – "It Took a Parish"	158
Buhajenko, John – "Remembering John Buhajenko" by Katherine Buhajenko	159-160
Bryn Family by Oksana "Memories, Memories"	161-162
Chorewycz, Alexander and Antonina by Antonina Chorewycz	163-166
Denysenko Family by Olga Denysenko	167-168
Gordienko, Michael and Alla by Michael Gordienko	169
Gregoret, Oleh and Maya Maria (see Petrenko, Paul and Olga Family)	229 & 230
Gregoret, Serge and Lubomira (see Petrenko, Paul and Olga Family)	229
Hupalo, Ivan Family "Memories" by Ivan Hupalo	170-171
Hushcha, Alexander and Halyna (Anna) – "Biography" by Alexander Hushcha	172-176
Kovalevsky, Michael – "Life"	177-180
Kovalevsky, Olga – "To Live a Life is Not as Easy as to Cross a Field"	181-182
Kropelnicki, Mary by Louis Kropelnicki	183
Kubik, Nina and Ihor by Nina Heather Kubik	184-186
Kudanovych, Very Rev. Fr. Michael and Panimatka Halyna	187
Kudanovych, Fr. Michael – Honoring Very Rev. Michael Kudanovych "Svoboda" ...	188
Medjanyk Family – "Family History of the Medjanyk Family" by Sharon Medjanyk	189-190
Metulynsky, Protopresbyter Nicholas and Panimatka Margarita – Biography	191-193
Mirza, Michael and Maria "Memories of the Mirza Family" by Philip Shayda	194-195
Mirza, Michael by "Oksana Mirza-Hamsworth About Her Father"	196
Mirza, Michael – "Honoring Our Choir Conductor of Many Years Michael Mirza" by Olga Ostapchuk	197
Myroniuk, Borys and Sonya by Borys Myroniuk	198-203
Mychalevych, Mykhailo and Nina Family – "Iryna and Olga Mychalevych's Remembrance of Life in St. Paul" by Iryna Mychalevych	204-206
Niepritzky, Alexander and Maria "Family Niepritzky and Their Travel from Ukraine To America" by Boris Niepritzky	207-208
Niepritzky, Boris – "Boris Niepritzky While President of the Parish Council" by Boris Niepritzky	209-210
Ostapchuk, Petro and Anastasia – "Petro and Anastasia Ostapchuk" by Daria Jmill	211
Paczkowski, Alexander and Neonilla – "Life Story" by Neonilla Paczkowski	212-214
Panchuk, Wasyl (William) and Anna – "Memories of a Participant of Events – Years 1939-45" by Wasyl Panchuk	215-217
Pavlov, Svitlana – "Svitlana Pavlov's Remembrances by Svitlana Pavlov	218-220
Petrenko, Paul and Olga Family – "Paul J. and Olga F. Petrenko and a Few Words About Maya (Maria) and Oleh Gregoret and His Parents Lubomira and Serge Gregoret - by Maya Gregoret Based on Written Memories by Olga Petrenko ...	221-230
Riabokin, Halyna (Rossinska) – "Autobiography of Halyna Leonidivna Rossinska-Riabokin" by Halyna L. Riabokin	231-234
Riabokin, Thomas – "Renowned Ukrainian American Mathematician" – article by Natalia Mohyla (his niece) and Published in Newspaper "Svoboda" Oct. 12 2001	235-238
Rossinska, Vera – by Olga Ostapchuk	239

Shayda, Philip and Sophie – “Biography” by Philip Shayda	240-243
Sydorenko, John (Ivan) and Yaroslava – “Biography” by John Sydorenko	244-245
Tanasichuk, Dr. Murray by Lynda Ryshytylo – Last Living Sister of Murray	246
Wowk, Wolodymyr and Maria – “My Memories About Our Family and Hardships - Years 1932-33” by Maria Wowk.....	247-249
Zalizniak, Anna and Gregory – “Spring of 1941” by Anna Zalizniak	250-254

OBITUARIES:

Bahmet, Victor (by Wanda Bahmet)	255
Buhajenko, John (Ivan) – “Biography” by Philip Shayda	256
Buhajenko, John “Dear Family – Katherine, Luke, Luba and John” by Dr. Anatol Lysyj	257-258
Buhajenko, John “Memory Eternal” by Very Rev. Stefan Zencuch	259
Buhajenko, John “In Blessed Memory...” by Philip Shayda	259
Buhajenko, Ivan (John) “Blessed Memory...” by Wasyl, Anna and Leda Panchuk ...	260
Buhajenko, Katherine (Novak) “In Loving Memory...” by Katherine’s Family	260
Hage, Hilder – “Memory Eternal” and “Hilder V. Hage’s Life” by Maya Gregoret ...	261
Kovalenko, Efrosinia “Bl. Mem. Efrosinia Kovalenko’s Funeral” by Philip Shayda ...	262
Kolotij, Motria and Stephan – “Bl. Mem. Motria Kolotij’s Funeral” by Philip Shayda	263-264
Mirosh, Petro – “Memory Eternal Petro Antonovych Mirosh” by Philip Shayda	265
Mohyla, Natalia – “Memory Eternal – Natalia Tarasiwska Mohyla” by Maya Gregoret	266
Myroniuk, Eroteida – “In Memory of Eroteida Myroniuk” by Philip Shayda	267-268
Olishkewych, George – Obituary in Marshfield News-Herald	269
Olishkewych, Luba and George - “Gifts to St. Katherine Church From Luba and George Olyshkewych” by Maya Gregoret	270
Paczkowski, Alexander – “In Memory of Alexander Paczkowski” by Neonilla Paczkowski	271-272
Panchuk, Anna – by Leda Panchuck and Wasyl Panchuk	273
Prokopov, Tatiana – “Memory Eternal...” by Maya Gregoret	274
Pysarsky, Stephanie Monique – “Memory Eternal...” Pioneer Press, December 6, 2007	275
Reznichenko, Dmytro – by Philip Shayda	276
Riabokin, Leonid – “Memory Eternal” by Halyna Riabokin	277
Solovey, Oksana – by Oleh Gregoret and Nina Bulavitsky	278
Sydorenko, Yaroslava – “In Memory of Yaroslava (Riabokin) Sydorenko” by Wanda Bahmet	279-281
Tanasichuk, Dr. Murray – “Dr. Tanasichuk Services are on Thursday” St. Paul Dispatch, March 4, 1981	282
Zalizniak, Anna – “Memory Eternal” -Marshfield News Herald” – May 14, 2007.....	283
Zaslavets, Katherine – “Voice” August-September 1996	284-285
Zencuch, Robert Nicholas – by Mary K. Andrushchak-Siemon	286-287
Photo of one of the Annual Traditional Cemetery Visits on May 3, 2009.....	288

CHAPTER V

APPENDIX:

List of Clergy of Saints Volodymyr and Olga Church and St. Katherine Church	289
List of Parish Council Presidents	290
List of Sisterhood Heads	291
List of the Original Founders of Saints Volodymyr and Olga Church in St. Paul, MN .	292
Combined List of Parishioners – Saints Volodymyr and Olga Church in St. Paul, MN and St. Katherine Church in Arden Hills, MN	293-294
Acknowledgements by Wanda Bahmet, Chairwoman of the Anniversary Book Committee	295-298

UKRAINIAN CULTURAL AND EDUCATIONAL CENTER, ARDEN HILLS, MN	299-302
CONTENTS – ENGLISH	303-308
CONTENTS- UKRAINIAN	309-314
PHOTO OF PARISHIONERS IN FRONT OF THE ICONOSTASIS in 1997	315
PHOTO OF PARISHIONERS AND FRIENDS IN FRONT OF ST. KATHERINE CHURCH ON PENTECOST DAY JUNE 12, 2011	316

ЗМІСТ

Сторінка:

РОЗДІЛ І

ПЕРЕДМОВА – Михайло Ковалевський	i-ii
ПРИВІТАННЯ:	
Митрополит Константин	iii
Архиспископ Антоній	iv-v
Архиспископ Всеволод	vi-vii
Єпископ Даниїл	viii-ix
Отець Прот. Петро Сівко	x-xi
Митр. Прот. Отець Григорій Подгурець	xii-xiii
Отець Прот. Стефан Женчух	xiv
Протопресвітер Микола Метулинський	xv
Протопресвітер Михайло Куданович	xvi
Протопресвітер Василь Уманець	xvii- xviii
Отець Протодиякон Святослав Новицький	xix
Дяк Пилип Шайда	xx
СПИСОК НАСТОЯТЕЛІВ ЦЕРКВИ СВЯТИХ ВОЛОДИМИРА І ОЛЬГИ в СЕЙНТ ПОЛІ та ЦЕРКВИ СВЯТОЇ КАТЕРИНИ в АРДЕН ГІЛЛІС, МІННЕСОТА	xxi
СПИСОК ПРЕЗИДЕНТІВ ПАРАФІЯЛЬНОЇ УПРАВИ ЦЕРКВИ СВЯТИХ ВОЛОДИМИРА І ОЛЬГИ в. СЕЙНТ ПОЛІ та ЦЕРКВИ СВЯТОЇ КАТЕРИНИ в АРДЕН ГІЛЛІС, МІННЕСОТА.	xxii

РОЗДІЛ ІІ

ІСТОРІЯ ЦЕРКВИ:

ЦЕРКВА СВЯТИХ ВОЛОДИМИРА І ОЛЬГИ 1948-1995

Православні Українці Організують Своє Церковне Життя в Сейнт Полі, Міннесота 1948-1950	1-2
Парафія Святих Володимира і Ольги в Роках 1951-1955	3-5
Відновлення Церкви Святих Володимира і Ольги	6
Перші Основоположники Української Православної Церкви Святих Володимира і Ольги, Сейнт Пол, Міннесота	7
Істричний 1957-ий Рік для Православних Церков в Штаті Міннесота	8
Прокламація Губернатора Орвіла Фрімана - Визнання Східньої Право- славної Церкви як Прийнятої Віри – 25 лютого, 1957 р.	9
Прокламація Майора Міста Сейнт Полу Джорджа Латімера - 1979	10
Прокламація Губернатора Альберта Г. Кюї що він оголосив 22 січня, 1979 року, як День Незалежності України	11
Приклад Річного Звіту Парафіяльної Діяльності за 1962 рік - Олександр Пачковський	12-18
Церква Святих Володимира і Ольги Святкує Храмове Свято в 1988 році	19-20
Українська Католицька Церква Св. Степана (Українська Католицька Церква) Дозволила Церкві Святих Володимира і Ольги Відправляти Богослуження в Їхній Церкві під час Побудови Їхньої Новлі Церкви ..	21-22
Спільні Збори Представників Трьох Парафій. Тема: Об'єднання	23
Новий Настоятель Отець Стефан Женчух і Паніматка Катерина Прибули до Церкви Святих Володимира і Ольги в 1992 році	24
Схвалення Планів для Будови Нової Церкви	25
Тимчасові Служби Божі в Підвалі Парафіяльного Дому	25
Парафіяльна Громада Церкви Святих Володимира і Ольги в Бібліотеці Хати Настоятеля 1996	26

ЦЕРКВА СВЯТОЇ КАТЕРИНИ (1995-2011)

Будова Нової Церкви Святої Великомучениці Катерини	27-28
Дякуємо Тобі, Боже – В День Початку Будови Церкви.....	29-30
Українська Православна Церква Св. Катерини і Культурний Осередок	31-32
Від Архітекта під час «Першої Лопати»	33-34
Будівнича Ділянка Землі – Перед і Після Будови (Фото)	35
Фотографії Прогресу Будівельного Процесу	36
Останній Купол	41
Таки Збудували!	42-46
День Освячення Церкви Св. Катерини	47-48
Фотографія Парафіян і Друзів в День Освячення Церкви – Зсерпня 1997 р. . .	49
Іконостаси - Церкви Святих Володимира і Ольги, і Церкви Св. Катерини . . .	50-53
Церква Св. Катерини - Опис Архітектора.	54-55
Парафіяни Зустрічають Нового Настоятеля – отця Петра Сівка та Родину – 9-го липня, 1998 року.	56
Наше Минуле	57-58
Річні Загальні Збори Членів Парафії в 2000 році	59
Липа	60

РОЗДІЛ III

ПРИЦЕРКОВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ:

Церковні Хори: Хор Церкви Святих Володимира і Ольги, та Хор Церкви Св. Катерини	61-64
Культурний Центр Церкви Святих Володимира і Ольги	65-68
Парафіяльний Музей Церкви Святих Володимира і Ольги.	69-70
Бібліотека при Церкві Св. Катерини	71
Крамничка Дарунків Церкви Св. Катерини	72
Конституція Парафії Св. Катерини – подана і затверджена Консисторією У.П.Ц. в С.Ш.А. (звіт).	73
Танцювальна Група при Парафії Святих Володимира і Ольги	74
Вареники – група виробництва вареників	75
Сестрицтво Парафії Святих Володимира і Ольги	76
Список Голів Сестрицтва – Свв. Володимира і Ольги та Св. Катерини	77
Вінок Пошани Сестрицтву	78-81
Церковні Бюлетені та Журнали	82-85

Парафіяльна Школа Церкви Святих Володимира і Ольги

Церковна Школа – Пилип Шайда	86
Церковна Школа – Неоніла Пачковська	89
Українська Школа – Колядування – Карла Гротт (Раян)	89

Парафіяльна Школа – Церква Св. Катерини

Українська Школа при Церкві Св. Катерини – Ванда Багмет	90
Школа для Дітей	92
Вшанування Тараса Шевченка 1998 - Майя Грегорет	93
День Св. Миколая – 1998 - Неоніла Пачковська	94-95
Спільне Святкування Трьома Школами Днів Тараса Шевченка 16 березня 2003 р.	95-96
Св. Миколай Відвідав Дітей в Парафіяльній Залі Св. Катерини 2009 р.	97-98

ЦЕРКОВНІ ПОДІЇ:

Церковні Події при Церкві Святих Володимира і Ольги

Храмове Свято – 28 липня 1963 року - Неоніла Пачковська.	99-100
Храмове Свято в Церкві Святих Володимира і Ольги – 31 липня 1988 року - Пилип Шайда	101-102

Церковні Події при Церкві Св. Катерини

Свято П'ятидесятниці – 18 червня 2000 року	103-105
Благодійна Виставка Картин Неоніли Пачковської – 29 вересня 1997 року	106
Виставка Сучасної Іконографії Дебри Корлюки – 20 лютого 1999 року	107
Виставка Андрія Пікуша (СтильПетриківка) Майстра Українського Народнього Мистецтва, серпень 1999 р.	108
Зустріч з Президентом України Леонідом Макаровичем Кравчуком.	109
Архиспископ Всеволод підняв чин настоятеля Церкви Св. Катерини – отця Петра Сівка на чин Отця Протоієрея – 10 грудня 2000 р.	110
Фотографія Архиспископа Всеволода з Церковнослужителями, Вівтарними Прислужниками та дітьми в Церкві Св. Катерини	110
Фестиваль Націй – Рівер Центр, Сейнт Пол, МН – 29 квітня - 2 травня 2004 року	111-112
Осінній Фестиваль 12 жовтня 2008 року на Користь Стипендійного Фонду Семінаристів в Україні заснованого Отцем Доктором Володимиром Левицьким та Паніматкою Галиною	113-115
Великодні Святкування в Церкві Св. Катерини – 2000 6 2001 6 2011	116
Єпископ Даниїл Відвідав Церкву Св. Катерини в Днях Храмового Свята 4-6 грудня 2009 року.	117-120

ЩО ПРО НАС ПИСАЛИ:

Українське Мистецтво буде виставлене в Сейнт Полі в 1963 р.	121-122
П'ять Історичних Церков Сейнт Полу та Міннеаполісу Потребують Великих Відновлень (Однією з Них є Церква Святих Володимира і Ольги) Стар Тріб'юн, 30 жовтня 1989 р.	123
Унікальна Українська Церква Має Бути Відкрита Восени - Бюлетень, 5 жовтня 1994 р.	124
Східня Частина Міста Пішла На Поміч Парафії Під Час Будови Церкви – Іст Сайд Глоб (Том Конлон)	125-126
Підтвердження Міцної Віри – Сейнт Пол Пайонір Пресс – 24 грудня 1995	127-128
Нова Церква Об'єднує Українців – Іст Сайд Глоб	129
Недостатньо Грошей але Повна Оптимізму Церква Св. Катерини Старається Відкрити Свої Двері -Стар Тріб'юн. 4 січня 1997	130-132
Борги Тримають Двері Церкви Закритими (Ст. Пайонір Пресс – січень 1997) Церква Св. Катерини Перемогла Перешкоди і Тепер Відкрита для Бого- служень (Шорв'ю Пресс – 12 серпня 1997 року)	133
Др. Олександр Грановський – Початок Нового Життя (Сейнт Пол Лайф 5 квітня 1966 року)	134-135
Високоповажаний Др. Неприцький- Грановський – Вірш Пилипа Шайди	136-137
Тамара Павлова (Сейнт Пол Пайонір Пресс 1968 р.)	137
Досвідчені Вишивальниці Вже Готові До Виставки (Сейнт Пол Пайонір Пресс – 21 серпня 1956 р.)	138
Карла Гротт Запрошує Гостей До Сморгасборду (1962 Гайланд Віладжер)	139
Українці – Підсумок (Пайонір Пресс, 26 жовтня 1996 р.)	140
Українські Писанки Удекоровані на Великдень – Мотря Колотій (Пайонір Пресс – 30 березня 1988 р.)	141-143
	144

Мрійник Зробився Кіноматографом в Голівуді... Михайло Боднарчук (Стар Тріб'юн, 30 листопада 1996 р.)	145-146
«Народжений в Україні Іван Ілієвський Малює Стіни, а Також Картини».....	147
«ІМКА Сейнт Полу Допомагає Таборам Переміщених Осіб (DP) Європи» (Сейнт Пол Діспетч 1951 р.)	148
Наташа Ілієвська і Таня Аная Пишуть Писанки (Гренд Газетт –березень 1985)	149
Галина Миронюк та Людмила Ілієвська Пишуть Писанки (Сейнт Пол Діспетч, 11 березня 1964 року)	150
Українці Міннеаполісу Плекають Давні Традиції – Голос Америки, 12 жовтня 2005 року	151-153
Фото Церкви Св. Катерини в Журналі «Астрономія» - червень 2000 р.	154
Церква Святої Катерини Включена в Двох Книжках: «Церкви Міннесоти» - ("Churches of Minnesota" by Allan K. Lathrop - 2003) та «Церкви Міннесоти» - ("Churches of Minnesota" Minnesota Historical Association - 2006)	155-156

РОЗДІЛ IV

ОПИСИ З ЖИТТЯ: (Упорядковані в англійському «Змісті» за абеткою)

Боднарчук, Василь і Галини та Вірш "A Poem for Jesus" Люсі Боднарчук	157
Бугаєнко, Катерина «Взяло Цілу Парафію».....	158
Бугаєнко, Іван – «Життя Івана Бугасенка» – Катерина Бугаєнко	159
Бринь, Оксана – «Спогади... Спогади»	161
Хоревич, Олександр і Антоніна – «Олександр і Антоніна Хоревич» – Антоніна Хоревич	163
Денисенко, Євген і Ольга – «Родина Денисенків» – Ольга Денисенко	167
Гордієнко, Михайло і Алла – «Михайло і Алла Гордієнко» -Михайло Гордієнко	169
Грегорет, Олег і Майя Марія (див. Родина Павла та Ольга Петренко)	229 і 230
Грегорет, Сергій і Любомира (див. Родина Павло та Ольга Петренко)	229
Гупало Іван – «Спомини» – Іван Гупало	170-171
Гуща, Олександр та Галина «Життєвий Нарис» Олександр Гуща	172-176
Ковалевський, Михайло «Життя» - Михайло Ковалевський	177-180
Ковалевська, Ольга «Життя Прожити – Не Поле Перейти» - Ольга Ковалевська	181-182
Кропельницька, Мері – Луї Кропельницький	183
Кубік, Ніна та Ігор – «Ніна Кубік» - Гезер Ніна Кубік	184-186
Куданович, Протосрей Михайло і Паніматка Галина	187
Куданович, о. Михайло - Вшанування отця Михайла Кудановича з Нагоди Відходу на Емеритуру – П. Вітрик («Свобода»).	188
Медяник – Родина, «Історія Родини Медяник» – Шерон Медяник	189-190
Метулинські- Родина Протопресвітера Отця Миколи Метулинського та Паніматки Маргарити – «Біографія» - Отець Диякон Микола Денисенко ...	191-193
Мірза, Михайло та Марія - «Спомини про Родину Мірзи» - Пилип Шайда	194-195
Мірза, Михайло – «Оксана Мірза-Гемсворт про Свого Батька»	196
Мірза, Михайло – «В Пошану Нашого Довголітнього Диригента Михайла Мірзи» – Ольга Остапчук.	197
Миронюк, Борис та Соня – «Борис та Соня Миронюк», Борис Миронюк	198-203
Михалевич, Михайло, Ніна – «Ірина і Ольга Михалевичі Згадки про Життя в Сейнт Полі, Міннесота», Ірина Михалевич	204-206
Неприцькі, Олександр та Марія – «Родина Неприцьких і Їхня Подорож з України до Америки» – Борис Неприцький	207-208
Неприцький, Борис – «За Головства Бориса Неприцького» – Борис Неприцький	209-210
Остапчук, Петро та Анастасія – «Петро та Анастасія» – Дарія Джміль	211
Пачковські, Олександр та Неоніла – «Біографія Неоніли та Олександра Пачковських» - Неоніла Пачковська.	212-214

Панчук Василь, Анна і Ліда – «Учасник Споминів Подій – 1939-45 Років і Післяслово» – Василь Панчук	215-217
Павлова, Світлана – «Спогади Світлани Павлової» – Світлана Павлова	218-220
Петренко, Павло Й. і Ольга Ф. Петренко і Пару Слів про Майю (Марію) та Олега Грегорета і Його Батьків Любомиру і Сергія Грегорет – Майя Грегорет (на базі записів згадок залишених Ольгою Ф. Петренко)	221-230
Рябокін, Галина (Росінська) – «Автобіографія Галини Леонідовни Рябокін (Росінської) – Галина Л. Рябокін	231-234
Рябокін, Хома – «Мій Дядько, Хома Семенович» – Наталя Могила (племінниця) Та Переклад Статті «Хома Семенович – Визначний Український Математик» в Газеті «Свобода» - 12 жовтня 2001 р.	235-238
Росінська, Віра М. – «Віра М. Росінська» -Ольга Остапчук	239
Шайда, Пилип і Софія – «Пережите, Передумане» та «Біографія» – Пилип Шайда	240-243
Сидоренко, Іван та Ярослава – «Біографія Івана та Ярослави Сидоренко» – Іван Сидоренко	244-245
Танасійчук, Др. Мюрей (Дмитро) – Лінда Ришито – Остання Сестра Доктора Мюррея (Дмитра)Танасійчука, яка ще жива в 2011 році	246
Вовк, Володимир і Марія – «Мої Спогади про Нашу Сім'ю та Тяжкі Переживання (1932-33 р.) – Марія Вовк - та «Володимир та Марія Вовк, Парафіяни Церкви Св. Катерини, Виїжджають на Схід, до Штату Пенсиль- ванія».....	247-249
Залізник, Анна та Григорій – «Весна 1941-го Року» – Анна Залізник	250-254
 <i>ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ: (Упорядковані в англійському «Змісті» за абеткою)</i>	
Багмет, Віктор - «Опис Життя Віктора Гавриловича Багмета» Ванда Багмет.	255
Бугаєнко, Іван «Біографія» - Пилип Шайда	256
Бугаєнко, Іван «Дорога Родино – Катерина, Лука, Люба та Іван», Др. Анатоль Лисий	257-258
Бугаєнко, Іван - «Вічна Пам'ять» - о. Прот. Стефан Жкнчух	259
Бугаєнко, Іван – «В Благословенну Пам'ять...» - Пилип Шайда	259
Бугаєнко, Іван – «Благословенної Пам'яті...» - Василь, Анна і Ліда Панчук	260
Бугаєнко, Катерина (Новак) – «З Любов'ю в Пам'ять» - Родина Катерини	260
Гейг, Гілдер – «Вічна Пам'ять» та «Життя Гілдера В. Гейга» - Майя Грегорет	261
Коваленко, Євфросинія – «Вічна Пам'ять Євфросинії в День Похорону» - Пилип Шайда	262
Колотій, Мотря і Степан – «Благословенної Пам'яті в День Похорону Мотрі Колотій» - Пилип Шайда	263-264
Мирош, Петро Антонович - «Вічна Пам'ять, Петро Антонович» - Пилип Шайда)	265
Могила, Наталя - «Вічна Пам'ять – Наталя Тарасівська Могила» - Майя Грегорет	266
Миронюк, Еротейда – «В Пам'ятьЕротіди Миронюк - Пилип Шайда	267-268
Олішкевич, Юрій – Посмертна Згадка з газети “Marshfield News – Herald”	269
Олішкевич, Люба і Юрій – «Дарунки Церкві Св. Катерини від Люби та Юрія Олішкевичів» - Майя Грегорет	270
Пачковський, Олександр - «Світлої Пам'яті Олександра Г. Пачковського» - Ніла Пачковська	271-272
Панчук, Анна – - «Вічна Пам'ять» - Ліда Панчук та Василь Панчук	273
Прокопова, Татяна – «Вічна Пам'ять» - Майя Грегорет	274
Писарська, Стефанія Монік – «Вічна Пам'ять «Пайонір Прес», 6 грудня 2007	275
Резниченко, Дмитро – Посмертна Згадка -Пилип Шайда	276

Рябокін, Леонід - «У Світлу Пам'ять Леоніда Рябоконя» - Галина Рябокін	277
Соловей, Оксана - Посмертна Згадка -Олег Грегорет і Ніна Булавицька).	278
Сидоренко, Ярослава – «Посмертна Згадка про Ярославу (Рябокін) Сидоренко в День Похорону 4-го Січня 1999 р. - Ванда Багмет)	279-281
Танасійчук, Др. Мюррей (Дмитро) – «Похоронні Відправи Доктора Танасічука Відбудуться в Четвер» - Оголошення в Сейнт Пол Діспетч за 4 березня 1981 року.	282
Залізняк, Анна – «Вічна Пам'ять – Анна Залізняк -“Marshfield News Herald” За 14 травня 2007 р.	283
Заславець, Катерина – Похоронна Згадка - Віра Танасійчук	284-285
Женчух, Роберт Микола - «Св. Пам. Роберт Микола Женчух» - Марія Андрусак -Сімон).	286-287
Фото: Парафіяни та Отець Петро Сівко відвідують цвинтар кожного року на Томину Неділю	288

РОЗДІЛ V

ДОДАТКИ:

Список Священиків Парафії Святих Володимира і Ольги та Парафії Святої Катерини	289
Список Президентів Парафіальної Управи Парафії Святих Володимира і Ольги та Парафії Святої Катерини.	290
Список Голів Сестрицтва Парафії Святих Володимира і Ольги та Парафії Святої Катерини	291
Список Основоположників Парафії Святих Володимира і Ольги.	292
Список Парафіян Церкви Святих Володимира і Ольги та Церкви Святої Катерини	293-294
Подяка і Визнання	295-298

УКРАЇНСЬКИЙ КУЛЬТУРНО ОСВІТНІЙ ЦЕНТР, АРДЕН ГІЛЛС, МІННЕСОТА	299-302
--	---------

ЗМІСТ – АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ.	303-308
------------------------------------	---------

ЗМІСТ – УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ	309-314
-------------------------------------	---------

ФОТОГРАФІЯ ПАРАФІЯН ТА ДРУЗІВ ПЕРЕД ІКОНОСТАСОМ ЦЕРКВИ СВ. КАТЕРИНИ - 1997 РІК ОСВЯЧЕННЯ ЦЕРКВИ СВ. КАТЕРИНИ	315
--	-----

ФОТОГРАФІЯ ПАРАФІЯН ТА ДРУЗІВ ПЕРЕД ЦЕРКВОЮ СВ. КАТЕРИНИ В ДЕНЬ П'ЯТИДЕСЯТНИЦІ - 12 ЧЕРВНЯ 2011 Р.	316
--	-----

*Parishioners and Friends in front of the Iconostasis of St. Katherine Ukrainian Orthodox Church in 1997.
Парафіяни та друзі перед Іконостасом Української Православної Церкви Св. Катерини – 1997.*

Парафіяни та гості перед Церквою Св. Катерини 12-го червня 2011 р. в День П'ятидесятниці – Зшествя Святого Духа – та День Першої Сповіді для восьми дітей – Богдана Дюжу, Меланки Гордієнко, Андрія Печенюка, Елизабети Митник, Алексії Гіллстром, Соланж Венг, Домінік Венг та Ярослава Прохоровича.
Parishioners and guests in front of St. Katherine Church on June 12, 2011 – Pentecost Day – the Descent of the Holy Spirit – and the First Confession and Communion Day for eight children – Bohdan Duju, Melanie Gordienko, Elizabeth Mytnyk, Alexia Hillstrom, Solange Weng, Dominic Weng, and Yaroslav Prokhorovych.

